

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನ

1494.8
NAG

ಹಂಪ. ನಾಗರಾಜಯ್ಯ

ಹರ್ಷವರ್ಧನ ಪ್ರಕಾಶನ

Dear Professor Nagarajaiah,

Your projected work on linguistics in Kannada sounds interesting, and I am sorry that I shall never be able to read it, since my knowledge of Kannada extends only to the use of Kittel's dictionary. All best wishes for your work.

Yours Sincerely,
M. B. EMENEAU

★ ★ ★

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಂಪನಾ ಅವರ ದೀರ್ಘಾ
ಧ್ಯಯನದ, ಚಿಂತನಮಂಥನ ಮತ್ತು
ಆಲೋಚನೆಯ ಫಲ, ಜೊತೆಗೆ ಭಾಷಾ
ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಬಂಧವಾದ ಅವರ ಅದರಾನುರಕ್ತಿ
ಶ್ರದ್ಧೆಗಳು ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆಹೆಜ್ಜೆಗೂ
ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿವೆ. ಆಳವಾದ ಅಭ್ಯಾಸದ
ಫಲವಾಗಿ ಸಂಲಬ್ಧವಾಗುವ ಸಂದೇಹಕ್ಕೆಡೆ
ಕೊಡದ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ನಿಖರತೆಗಳು ಈ ಗ್ರಂಥದ
ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿವೆ; ವಿಷಯನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ
ಸೊಗಸಿದೆ, ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ
ಹದವಿದೆ.

—ಮುನ್ನುಡಿಯಿಂದ

PROF. G. VENKATASUBBIAH.

M.A., B.T., F.I.A. (Lond.), F.S.S., F.F.I.L.

ACTUARY,

"GANESHA DHAMA",

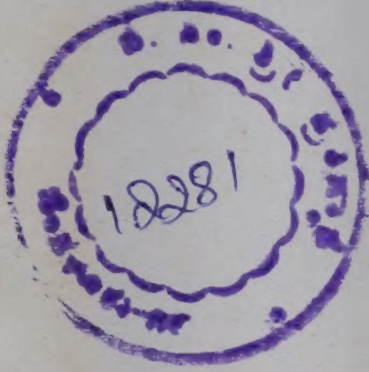
20, Rajamahal Vilas Extension,

BANGALORE-6.

1000 1001 1002
1003 1004 1005

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನ

(DRAVIDIAN LINGUISTICS)

ಹಂಪ. ನಾಗರಾಜಯ್ಯ

ಹರ್ಷವರ್ಧನ ಪ್ರಕಾಶನ

ಬೆಂಗಳೂರು

೧೯೭೦ ಬುಕ ಹೌಸ್
ಮೈಸೂರು

DRAVIDABHĀṢAVIJÑĀNA (Dravidian Linguistics
in Kannada) Written by Hampa. Nagarajaiah, M.A.,
University of Bangalore, Bangalore; Published by
Harshavardhana Prakashana, 722, III Block, Rajaji
Nagar, Bangalore-10; Price: Ordinary: Rs. 20-00,
Calico: Rs. 25-00

K 494.8

ಮೊದಲನೆಯ ಮುದ್ರಣ: ೧೯೬೬ NA4

ಬ್ರಹ್ಮ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನ

© ಹಂಪ. ನಾಗರಾಜಯ್ಯ

88-1005

ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀ ಸ್ವಾರಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ
ಗ್ರಂಥ ಭಂಡಾರ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ.....12281.....

ವರ್ಗ.....

ವರ್ಗ ಸಂಖ್ಯೆ.....

ಬಂದ ತಾ||.....12/7/05.....

ಬೆಲೆ.....ರೂ. - 20/-.....

ಮುದ್ರಕರು:

ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ ಅಚ್ಚು ಕೂಟ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು

ಪಂಪನುಹಾಕನಿ ರಸ್ತೆ, ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ

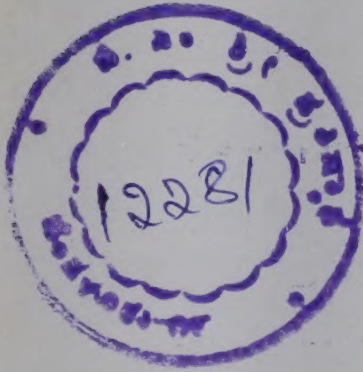
ಬೆಂಗಳೂರು-೧೮

ಅರ್ಪಣೆ

ಆಚಾರ್ಯ

ಶ್ರೀ. ನಂ. ಶ್ರೀ

ಅವರಿಗೆ

ಮುನ್ನುಡಿ

ಭಾಷೆ ವಿಶ್ವದ ಪರಮಾತ್ಮರ್ಥಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದೆ ; ಅದು ಬಡವ ಬಲ್ಲಿದ ರೆಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಸರ್ವರ ಮನೋರಥವನ್ನೀಡೇರಿಸುವ ಕಾಮಧೇನುವಾಗಿದೆ. ಮಾನವನ ಐಹಿಕಾಮುಷ್ಮಿಕ ಶ್ವೇಮಾಭ್ಯುದಯಸಾಧನೆಗೆ ಭಾಷೆಯೇ ಮೂಲ ಕಾರಣ. ಅವನ ಬೌದ್ಧಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವೇ ಮೊದಲಾದ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಪ್ರಗತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಭಾಷೆಯೂ ವಿಶ್ವವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿಕಾಸಹೊಂದಿದಂತೆಲ್ಲ ಭಾಷೆಯೂ, ಭಾಷೆ ಬೆಳೆದಂತೆಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೂ ಪರಸ್ಪರಾ ವಲಂಬಿಗಳಾಗಿ ಸತತವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುತ್ತಿವೆ.

ಭಾಷೆ ಭೌತಿಕವಸ್ತುಗಳಂತೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ನಾಶವಾಗುವಂಥ ಪದಾರ್ಥವಲ್ಲ. ಅದು ಎಷ್ಟು ಸನಾತನವೋ ಅಷ್ಟು ನೂತನವೂ ಅಹುದು. ಒಂದೊಂದು ಪದವೂ ಯುಗಯುಗಾಂತರದ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಜೀವಾಣು ; ಸಾವಿಲ್ಲದೆ ಕೇಡಿಲ್ಲದ ಜ್ಯೋತಿ. ಇಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಮೇಲೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಬೆಳಕುಬೀರುವ ಮಹತ್ತರ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಮೂಲೆಮೂಲೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಚದರಹೋಗಿರುವ ಜನರ ವೈವಿಧ್ಯ ಭಿನ್ನತೆಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ಏಕಸೂತ್ರತೆ ಯನ್ನು ಅದು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಂಥ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪಲಕ್ಷಣಗಳ ರೂಪರೇಷೆ ರಚನೆಗಳಕಡೆಗೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ತನಕ ಮನುಷ್ಯ ಗಮನಹರಿಸದಿದ್ದುದು ಸೋಜಿಗದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಗ್ರೀಸ್ ಮತ್ತು ಭಾರತ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಭಾಷಾ ವ್ಯಾಸಂಗ ಸಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ತುಲನಾತ್ಮಕವೂ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವೂ ಆದ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು ಸುಮಾರು ನೂರೈವತ್ತು ವರುಷ ಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ. ೧೭೮೬ರಲ್ಲಿ ವಿಲಿಯಂ ಜೋನ್ಸ್ ಕೆಲವು ಯೂರೋಪೀಯ ಭಾಷೆ ಗಳಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೂ ಇದ್ದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದಾಗ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಕೇಲಿಕೈ ದೊರೆತಂತಾಯಿತು. ಸ್ಲೀಗೆಲ್‌ರಾಸ್, ಗ್ರಿಮ್, ಬಾಪ್, ಹಂಬೋಲ್ಟ್, ರಾಪ್, ಆಗಸ್ಟ್ ಸ್ಲೀಷರ್, ಕರ್ರಿಯಸ್, ಮ್ಯಾಡ್‌ವಿಗ್, ಮ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಮುಲ್ಲರ್, ವ್ಹಿಟ್ಟೆ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಭೃತಿಗಳು ತೌಲನಿಕ ವ್ಯಾಸಂಗ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಡವಿ ದರು. ನವ ವೈಯಾಕರಣಿಗಳೆಂದು ಖ್ಯಾತನಾಮರಾದ ಬ್ರಗ್ಮಮನ್ ಮತ್ತು ಓಸ್ತಾಫ್ (೧೮೭೬) ಧ್ವನಿಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದಾಗ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಯುಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೆನ್ನಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಬಂಧವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ತ್ವರಿತಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ನೂರುವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಸಂಶೋಧನ ಕಾರ್ಯ ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಿದೇಶಿಗಳಿಂದ ಬಂದ ಪಾದ್ರಿಗಳೂ ಉನ್ನತಾಧಿ

ಕಾರಿಗಳೂ ಈ ಬಗೆಗೆ ತುಂಬ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತಜನ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಮೊತ್ತಮೊದಲಿಗೆ ಅನುಮಾನಿಸಿದ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್‌ವೈಟ್ ಎಲ್ಲಿಸ್‌ನನ್ನು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಜನಕನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ೧೮೫೬ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ವ್ಯಾಕರಣ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ಬೈಬಲ್ ಆಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ರಾಸ್‌ಮಸ್‌ರಾಸ್ಕ್, ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯ, ಕ್ಯಾರೆ, ಬ್ರೌನ್, ಗುಂಡರ್ಪ್, ಕಿಟಲ್, ಬ್ರಿಗಿಲ್, ಹಾಡ್ಸನ್, ರೀವ್ಸ್, ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್, ರಾ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್, ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯ, ಎಮಿನೋ, ಬರೊ ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೋಧನೆ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಚಟರ್ಜಿ, ಮಿನಾಸ್ಕಿ, ಸುಂದರಂ, ತೀ.ನಂ.ಶ್ರೀ, ಡಿ. ಎಲ್. ಎನ್., ಮರಿಯಪ್ಪಭಟ್, ಹಿರೇಮಠ್, ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಮಾನಪ್ಪನಾಯಕ್, ಬಿಳಿಗಿರಿ, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ, ನರಸಿಂಹಯ್ಯ, ಗಾಯ್, ಶಂಕರಭಟ್ಟ, ಕೆ. ಜಿ. ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮೊದಲಾದವರು ಈ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮಹೋನ್ನತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿರುವರಲ್ಲದೆ, ಈ ಕಡೆಗೆ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಶ್ಲೇಷ್ಠ ಇನ್ನೂ ಕನ್ನೆನಿಲ. ಆಗಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ ಅಗಾಧವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಸಮೀಕ್ಷೆಗೊಳಪಡದ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ; ಉಪಭಾಷೆಗಳ ವೀಕ್ಷಣೆ ವಿಲಂಬವಿಲ್ಲದೆ ಮುಗಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ; ವೃತ್ತಿಪದಕೋಶಗಳ ಸಿದ್ಧತೆ, ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿನಾಮಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ; ಹಳಗನ್ನಡ ಮತ್ತು ನಡುಗನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳ ಮತ್ತು ಶಾಸನಗಳ ಭಾಷಾಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕೈಗೂಡಿದರೆ ತೌಲನಿಕ ವ್ಯಾಸಂಗ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಭೇದ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರ ಹತ್ತಿರವಾಗಬಹುದು.

ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಅಪಾರವಾಗಿದೆ, ನಿಜ. ಆದರೆ ಆಗಿರುವ ಕೆಲಸ ಕಡಮೆಯೇನಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸದ ಗುಣಪ್ರಮಾಣಗಳ ಅರಿವು ಮೂಡಬೇಕಾದರೆ, ಮುಂದಾಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಯದ ರೂಪರೇಷೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಡೆದಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ, ಸಕ್ರಮವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ, ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಪ್ರಪಂಚದ ಹಲವಾರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಚದರಿಹೋಗಿರುವ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡಿ, ಅವುಗಳ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ನಾಗ ರಾಜಯ್ಯನವರು 'ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನ' ವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲೇಖನಗಳು ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬೆಳಕು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೂ ಈವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳು ಕೇವಲ ಮೂರೇಮೂರು : ೧) ಶಾರದೆಯ ಸಂಸಾರ ೨) ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ೩) ಭಾಷಾ

ವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳು. ಪ್ರಕೃತ ಗ್ರಂಥ ನಾಲ್ಕನೆಯದು. ಅದರ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಸಕಲ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಗ್ರಂಥ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇದೊಂದೇ ಎಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿರುವ ಗ್ರಂಥ ಮತ್ತು ಲೇಖನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡಿರುವ ವಿಷಯ ವೈಪುಲ್ಯ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಮೇಲ್ಮೈಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳ ಉಗಮ ವಿಕಾಸ ವರ್ಗೀಕರಣ ಅವುಗಳ ಪ್ರಾಚೀನತೆ, ಅವುಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಲಕ್ಷಣ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಗಳ ನಿರೂಪಣೆ, ತೌಲನಿಕ ಧ್ವನಿಮಾ ಮತ್ತು ಆಕೃತಿಮಾ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿವರಣೆ, ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಡೆದಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಮತ್ತು ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಸಕ್ರಮವಾದ ವಿವರಣೆ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಧಾನೋದ್ದೇಶವಾದದ್ದರಿಂದ, ಪ್ರಸಿದ್ಧವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಚಲಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಂಪನಾ ಅವರ ದೀರ್ಘಾಧ್ಯಯನದ, ಚಿಂತನಮಂಥನ ಮತ್ತು ಆಲೋಚನೆಯ ಫಲ, ಜೊತೆಗೆ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಬಂಧವಾದ ಅವರ ಅದರಾನು ರಕ್ತಿ ಶ್ರದ್ಧೆಗಳು ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿವೆ.

ದ್ರಾವಿಡಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಅಪರಿಹಾರ್ಯವಾಗಿ, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ನಿಶಿತಮತಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಬುದ್ಧಿಗೆ ಸವಾ ಲಾಗಿ ಉಳಿದಿವೆ. ದ್ರಾವಿಡಶಬ್ದದ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯ ಬಗೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಸಂದೇಹಹೋಗಿಲ್ಲ; ದ್ರಾವಿಡರು ಯಾರು? ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದವರು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಗಳು ಯಾವುದೋ ಪೂರ್ವಕಲ್ಪಿತ ನಿರ್ಣಯದ ಸಮರ್ಥನೆಗಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿದ ವಾದ ವಿವಾದಗಳಂತಿವೆ. ಅವರು ಮೆಸೊಪೊಟೇಮಿಯಾ ಪ್ರದೇಶದಿಂದಲೋ ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್ ಭೂಭಾಗದಿಂದಲೋ ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊಹಂಜೊದಾರೊ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಜನ ದ್ರಾವಿಡರೇ ಎಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಸಾರುವ ವಿದ್ವನ್ನಣಿಗಳೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಂದೊ ಮುಳುಗಿಮೋದ ಲಿಮೂರಿಯಾ ದ್ವೀಪದ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ವಾದವೂ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಮುದ್ರದ ಮೂಲಕ ವಲಸೆ ಬಂದವರೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ವಾಯವ್ಯದ ಮೂಲೆಯಿಂದ ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆಯು ತ್ತಾರೆ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದಿಲ್ಲ, ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೆಂಬುದು ವಿದೇಶದಿಂದ ಆಮದಾದುದು, ಈ ಜನ ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಏನೂ ಕಾಣಿಕೆ ನೀಡಲಾರದ ನಿರ್ವೀರ್ಯರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿದೇಶೀಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅನೇಕ ತರ್ಕಬೀಜವಾದ ಆವೈಜ್ಞಾನಿಕ

ವಾದ ಪ್ರಮಾಣರಹಿತವಾದ ವಿತಂಡ ವಾದವನ್ನೊಡ್ಡಿ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಮನು ಕುಲವೆಂಬುದೇ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಸರ್ದಾರ್ ಪಣಿಕ್ಕರ್ ಅವರಂಥ ಖ್ಯಾತ ಚರಿತ್ರಕಾರರು ಈ ವಿತಂಡ ವಾದವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ, ದ್ರಾವಿಡರು ಇಲ್ಲಿಯ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳೆಂದು ಉದ್ಘೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.¹

ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತಜನ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಸಾರಿದ ರಾಸ್ಕಾ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅದರ ನಂಟನ್ನು ಸಿಥಿಯನ್ ಭಾಷಾವರ್ಗದ ಜೊತೆಗೆ ಗಂಟು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ತನಗೆ ಪ್ರಿಯವೆನಿಸಿದ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸಿದ ನಿಷ್ಕೆಯಿಂದ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಅವನ ಗ್ರಂಥದ ಪುಟ ಪುಟ ದಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಡೋ ಯೂರೋಪಿಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್ ಸಮುದ್ರತೀರದ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿರಬೇಕೆಂದು ಸ್ಪೆಯಿನ್-ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶಗಳ ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬಾಕ್ಸ್ ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಡಾ. ಲಹಾವರಿ ಎಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸಮೃದ್ಧವಾದ ನಿದರ್ಶನ ಸಹಿತ ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಧ್ವನಿಮಾಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನೂ ಬಾಕ್ಸ್ ಭಾಷೆಯ ಸಮಾನಾಂಶಗಳೊಡನೆ ವಿವರ ವಿವರವಾಗಿ ಹೋಲಿಸಿ, ಆ ಎರಡೂ ಭಾಷಾ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕೆಲವು ಸಮಾನ ಪದಗಳ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಅಪ್ರತಿಭರಾಗುವಂತೆ ವಿಶದಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ನಾನೂರು ಪುಟಗಳ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥ² ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಮರ್ಥನೆಗಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಇದೆಲ್ಲ ಸರಿಯೆ; ಆದರೆ ದ್ರಾವಿಡರು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದದ್ದೇ ನಿಜವಾದರೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಬಂದರು? - (ನಾಯುಮಾರ್ಗವಂತು ಇರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ) ಹಾಗೆ ಭೂಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಆರ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಅವಶೇಷಗಳು ಆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವಂತೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳು ಏಕೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ? ಮೊಹೆಂಜೊದಾರೊ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡರದಾಗಿದ್ದು ಕಾಲಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಅದು ಪಡುವಣ ಸೀಮೆಗೆ ಕೆ ಹೋಗಿರಬಾರದು? ಜಪ್ತಿಗಳಂತೆ ದ್ರಾವಿಡರೂ ಇಂಡಿಯಾದಿಂದ ಪ್ರಾಗೈತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಕಡೆಗೇಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಿರಬಾರದು? ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಬೇರೊಂದು ಮುಖವೂ ಇದೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅರಿತಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ತಮಿಳೇ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡದ ಮೂಲ ಸ್ಥಿತಿನಿಧಿ, ಅವರಿಂದ ಕೆಲವು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗಿವೆಯೆಂಬ ಭಾವಾತಿರೇಕದ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಂತು ಅಧುನಿಕ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನದ ಸೂತ್ರಗಳಿಂದ ಪರಿಷ್ಕಾರಗೊಂಡು, ಆ ಭ್ರಮೆ ನಿರಸನಗೊಂಡಿದೆ. ಕ ಕಾದ ಚರಿತ್ರೆಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ನಿದರ್ಶನ. ಪ್ರಕೃತ

1. A Survey of Indian History : page 59

2. Dravidian Origins and the West . Pub. by Orient Langmans

ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದೆ. ಘೋಷಸ್ಪರ್ಶಗಳೂ ಮೂಲ ದ್ರಾವಿಡದ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಸಕಾರಣವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಮರಾಠಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕನ್ನಡದ * ಪ > ಹ ಆಯಿತೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿ, ' ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ > ಹ ಆದುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಇದೆ ' ಎಂದು ಹಂಪನಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಸತ್ಯದೂರವಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತರಂಗ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿ, ಪ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿರ್ನಾಮವಾಗಿ, ಮತ್ತೆ ಅನ್ಯಭಾಷಾ ಸಂಪರ್ಕದ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂತೆನ್ನುವ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿರು ವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ' ಪ ' ಕಾರದಂಥ ಸುಲಭ ಧ್ವನಿಮಾ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಕಷ್ಟವಾದ ' ಹ ' ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶರಣಾಯಿತು ಎನ್ನುವ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಬದ್ಧವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಕಾರ ಗರ್ಭಸ್ಥವಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಕಂದಿಹೋದ್ದರಿಂದ ಪ ಧ್ವನಿಮಾ ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂತೆಂದು ಸಾಕ್ಷ್ಯಾಧಾರಗಳಿಂದ ತೋರಿಸಬಹುದು.

' ಯಾವ ಧ್ವನಿಗಳು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೋ ಅಂಥ ವಿಶಿಷ್ಟ ಧ್ವನಿಮಾಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಪದಗಳೇ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ' ದಿರುವುದು ಮೂರ್ಧನ್ಯ ಧ್ವನಿಗಳ ವೈಚಿತ್ರ್ಯವೆಂದು ಮಿತ್ರರು ಶಂಕೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಧ್ವನಿಮಾವೊಂದು ಪದಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬರದಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಶಂಕಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆಗ ಅಪಗಳೂ ದ್ರಾವಿಡ ವರ್ಣ ಮಾಲೆಯಿಂದ ಉಚ್ಚಾಟನೆಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ' × ' ಧ್ವನಿಮಾ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಿಂದ ನಿರ್ಗಮಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಂಪನಾ ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವಾದ ಈ ಕೃತಿರಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಭಾಷಾಖಂಡನವನ್ನೂ ಗುರುಖಂಡನವನ್ನೂ ತೀರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೌಢವಾದ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲಲಿತವಾಗಿ ಸರಾಗವಾಗಿ ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಬರೆಯಬಹುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಕೃತಿ ಅಮೂಲ್ಯ ನಿದರ್ಶನ ವಾಗಿದೆ. ಇಂಥದೊಂದು ಉದ್ಭವಕೃತಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವೈತಾಳಿದಾಗ ನನ್ನಂಥವನಿಗೆ ರೋಮಾಂಚವಾಗದು. ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಈ ಕೃತಿ ತುಂಬ ನೆರವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ, ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷಾವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಭದ್ರ ವಾದ ತಳಹದಿ ಹಾಕಿದ ಪೂಜ್ಯ ಪ್ರೊ|| ತೀ. ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರಿಗೆ ಅರವತ್ತು ತುಂಬುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನರ್ಪಿಸುವ ಸುಯೋಗ ಪಡೆದ ಶ್ರೀ ಹಂಪನಾ ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹರು.

ಮೊದಲನಾತು

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ತನ್ನ ಸಹಜವಾದ ಮೂಲ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಮತ್ತು ಔನ್ನತ್ಯಗಳಿಂದ ಇಂದಿಗೂ ಉತ್ಕರ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾ ಗೌರವಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ, ಜೀವಂತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಇವತ್ತು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಉಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಇಂಡೋ-ಆರ್ಯನ್ ಮತ್ತು ಇಂಡೋ-ಇರಾನಿಯನ್ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡ ತನ್ನ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಒಳಗಾಗದೆ ತನ್ನ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಜ್ಞಾನದ ವಿವಿಧ ಶಾಖೆಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ಅಮೂಲ್ಯ ಕೃತಿಗಳು ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸಂದೊರೆಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗುತ್ತಿವೆ; ಆದರೆ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕುರಿತ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೇವಲ ಬೇಕೆಣಕಿಗೆ ನಿಲುಕುವಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತದ್ದಂತಿಲ್ಲ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೇ ಕನ್ನಡೇತರ ಚಾಕ್ಷುಷ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ—ಈ ಮೊತ್ತಿಗೆ ಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅನುಬಂಧ ನೋಡಿ—ಕನ್ನಡದ ಬಡತನ ಎದ್ದುಕಾಣುತ್ತದೆ. ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನದ ಪೂರಕ ಶಾಖೆಗಳಾದ ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನ, ಅಕ್ಷರವಿಜ್ಞಾನ, ವಾಕ್ಯವಿಜ್ಞಾನ, ತೌಲನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ—ಮೊದಲಾದ ಹಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ವಿಸರಿಸುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪಶ್ಚೇಷಣಾತ್ಮಕ ಕೃತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಚಿತವಾಗದಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ಕೊರತೆ. ಹಲವು ವರುಷಗಳಿಂದ “ಭಾಷಾ ಚರಿತ್ರೆಯೆಂದರೆ, ವ್ಯಾಕರಣವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಜನರು ಹಾವು ತುಳಿದವರೆಂತಿ ಹೆದರಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಮನಸ್ಸಿನ ಈ ಹೇಡಿತನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಭಾಷೆಯ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ” *—ಎಂಬ ನಿರಾಶೆಯ ವಾತಾವರಣವಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಈಗ ಆ ಭಾವನೆಯ ಭಳಿ ಬಿಟ್ಟು, “ಕನ್ನಡ ತಿರುಳ್ಳುದ ಭಾಷೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಮೊಸರಿನವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಜೈತಸ್ಸವಿಲ್ಲ—ಎಂಬ ಮಾತು ಹಲವು ವಾರಿ ಕೇಳಬರುತ್ತಿದೆ. ಭಾಷೆಯ ತಳಹದಿಯನ್ನು ಬಿಡಕಿ, ನಿಜವಾದ ಅಂಶವನ್ನು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರುವವರು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಿಲೆಯಿದೆ. ಭಾಷೆಯ ಜೀವಾಳವನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ, ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಹಿಂಜರಿದು ಪರಭಾಷೆಯ ಮೋಹಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವವರ ಈ ಮಾತಿಗೆ ನನು ಬಿಲೆಯೋ ?

* ಆಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಲ್. ಎಸ್. ಪ್ರ. ಪ. ರಾ. ೨. ೩: ಪುಟ ೨೦೯-೨೧೦

—ಎಂದು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಸವಾಲುಹಾಕುವ ಸಂಪನ್ನ ಸಿದ್ಧತೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಭಾಷೆ ಎಂದಿಗೂ ಕೊರತೆ ಆಗದು, ಸಮರ್ಥರು ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ. ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರ-ವಿಜ್ಞಾನ ವಿವರಣೆಗೆ ಯಶಸ್ವೀ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಬಲ್ಲ ತಕ್ಕ ಕಸುವು ಪಡೆದಿದೆ; ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ತರಗತಿಗಳಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗುವ ಸಿದ್ಧತೆ ಹಾಗೂ ಅರ್ಹತೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಿರಾಶ ರಾಗಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ ಅದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ; ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಅದರ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು. ಈ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನ ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಒಂದು ಪುಟ್ಟ, ಅದರ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆ !

ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿರುವ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ಇತಿಹಾಸವನ್ನೂ ಕೊಡಲಿತ್ತಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಗ್ರಂಥನಿಷ್ಪತ್ತರದ ಭೇತಿಯಿಂದ ಹಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿದೆ, ಬೇಕೆಂದೇ ಮೊಟಕುಮಾಡಿದೆ. ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಅತ್ಯುಕ್ತ ಅನುಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಡದೆ ಸಮತೂಕ ವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅಸ್ಥಿತಸ್ಥಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ತಪ್ಪುಗಳು ನುಸುಳಿದ್ದರೆ ತಿಳಿದವರು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು, ತಿದ್ದಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಇಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ತೌಲನಿಕ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿದ್ದು ಹೊಳಲುಗೊಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ವಿವಾಂಛಿತ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವೆನೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅಡಿಬಿಟ್ಟುಣೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಮೂಲಕೃತಿ ಇಲ್ಲವೇ ಕೃತಿಕಾರರ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಂತೂ ಯಾರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸದಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇನ್ನೂ ಇತರ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚಾರವಿರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳತ್ತ ಓದುಗರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಲು ಅವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ದೊಡ್ಡವರಾಗಿ ಕಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹಿರಿಯರ, ಹಿಂದಿನವರ ಹೆಗಲಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವುದೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಲಾಗದು. ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಾಗ ನಾವು ಯಾರಿಂದ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಿಂದ ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿವೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಮಾಚದೆ ತಿಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ; ಬದಲು ನಮ್ಮ ಶ್ರಮದ ಸಾರ್ಥಕ ಹಾಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದರಲ್ಲೇ ಆಡಗಿದೆ. ಒೀಗಾಗಿ ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆಯ ಪುಟಪುಟವೂ ಅಡಿ ಬಿಟ್ಟುಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಪ್ರದರ್ಶನವಲ್ಲ, ಹಿರಿಯರಿಗೆ—ಹಿಂದಿನವರಿಗೆ ವಿನಯವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಮರೆಯದೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ಕಾಣಿಕೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವ ಕೆಲವು ಸಂಕೇತ ಹಾಗೂ ಪರಿಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತು. ದಿವಂಗತರಾದವರನ್ನು ಅದಷ್ಟೂ ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಸಂಜೋಧಿಸಿದೆ, ಇದನ್ನು ಅವಿನಯವೆಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿಯಬಾರದು. ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನು ವ್ಯಂಜನಾಂತವಾಗಿಯೇ ತೋರಿಸಬೇಕಾದುದು ಕ್ರಮವಾದರೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ವರಾಂತವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಧ್ವನಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ Laryngeal Theory ಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವಾಗ ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನದ ವಿವರಣೆ ನೀಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಾ vc, cv ಎಂದು ಬರೆಯುವರು. ಅಲ್ಲಿ v ಎಂದರೆ vowel, c ಎಂದರೆ consonant. ಕನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಕೆಲವರು ಅವನ್ನೇ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ v ಗೆ ಸಮನಾಗಿ ಸ ಎಂದೂ, c ಗೆ ಸಮನಾಗಿ ವ ಎಂದೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ; ಸ ಎಂದರೆ ಸ್ವರ, ವ ಎಂದರೆ ವ್ಯಂಜನ! ವಿದ್ವಾಂಸನರ್ಗ ಇದನ್ನು ಸರಿಕಾಣಿಸಿದರೆ ಬಳಕೆಗೆ ತರಬಹುದು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಬಿಡಬಹುದು. Phoneme ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪದಕ್ಕೆ ಸಮನಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿಮಾ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಆದರೆ ಈಗ ಸ್ವನಿಮಾ ಎಂಬ ಪದ ರೂಢಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅವೆರಡನ್ನೂ, ಪರಿಚಯವಾಗಲೆಂದು, ಬಳಸಿದೆ. ಉಳಿದ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪದಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದ ಕೋಶವನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶವಿತ್ತು, ಗ್ರಂಥದ ಗಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆಂಬ ಭೀತಿಯಿಂದ ಕೈಬಿಡಲಾಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ಪತ್ರಿಕೆಯ ೪೯-೨ನೆಯ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನದ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಕೋಶವನ್ನು ಕುತೂಹಲಿಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

೧೯೫೬-೫೭ರಲ್ಲಿ, ನಾನು ಬಿ.ಎ. (ಆನರ್ಸ್) ಎರಡನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ 'ತೀ. ನಂ. ಶ್ರೀ'ಯವರು ಅಗತಾನೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಬಂದರು. ಈ ಹೊಸದರಲ್ಲಿ, ಮಹಾರಾಜಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ 'ಜೂನಿಯರ್ ಬಿ.ಎ.' ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿನ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಶೇಷೋಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಇತ್ತರು. ಅವರ ಮಾತಿನ ಮೋಡಿ, ನುಡಿಯನ್ನು ಕುರಿತ ದೀರ್ಘ ವಿಸರಣೆ—ಇವು ನನ್ನ ಮನ ಸೆಳೆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ, ಎಂ.ಎ. ತರಗತಿಯವರೆಗೂ ನಮಗೆ ಅವರೇ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಕೇವಲ ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಮಾತ್ರ ಎಂ.ಎ. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ—೧೯೫೮ರಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ (General Linguistics) ಕುರಿತು ಪಾಠ ಹೇಳಿದ ಕ. ನಂ. ರಾಘವಾಚಾರ್ ಅವರು ನೃತ್ಯಿಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿ ಹೋಗುವಾಗ, 'ನೋಡ್ರಪ್ಪ, ನಾನು ಹೇಳೋ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ ದೇ

ಕಾಲದ್ದು. ಎತ್ತಿನಗಾಡಿ ಇದ್ದಹಾಗೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ ಅಮೆರಿಕ-
ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ಅಂತ ಎಣ್ಣೆಲ್ಲೋ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದಾನೆ. ಅವನ ಪಾಠ ಒಳ್ಳೆ
ರೋಲ್ಸ್ ರಾಯ್ಸ್ (Rolce Royce) ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೋದಹಾಗೆ. ಆ ಸುಖಾನ
ನೀವು ಇನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬಹುದು' ಅಂತ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿಹೋದ ನೆನಪು
ನನಗೆ ಈಗಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದುದು ಸರಿಯಾಗೇ ಇತ್ತು. ಅವರ
ಅಭೀಷ್ಟೆ-ಹಾರೈಕೆಗಳಂತೆ ನಾನು, ನನ್ನ ಸಹಪಾಠಿಗಳೂ 'ತೀನಂಶ್ರೀ'ಯವರ
ಜ್ಞಾನದ ತೇರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಭಾಷಾ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಅದರ ಅಂದ ಚೆಂದ
ಗಳನ್ನೂ, ಆಶ್ಚರ್ಯ-ಅದ್ಭುತಗಳನ್ನೂ ವಿಲಾಸ-ವೈಭವಗಳನ್ನೂ ಸಂದರ್ಶಿಸಿದೆವು.
ಆ ರಸಯಾತ್ರೆಯ ಬಹುಮಟ್ಟಿನ ಪರಿಣಾಮ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿ
ಸಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಗಣಪರಲ್ಲಿ ಆರು ವಾರಗಳವರೆಗೆ ನಡೆದ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ
ಬೇಸಿಕೆಯ ಶಾಲೆಗೆ ಪ್ರವೇಶ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಪುಣೆಯ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಶಾಲೆಯ
ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ನಾನು ಋಣಿ. ಆ ಅಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುನೀತಕುಮಾರ
ಚಟರ್ಜಿ, ಎಸ್. ಎಮ್. ಕತ್ತಿ, ಡಾ|| ಎಚ್. ಎ. ಗ್ಲೀಸನ್, ಡಾ|| ಭ. ಕೃಷ್ಣ
ಮೂರ್ತಿ—ಮುಂತಾದ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಪಾಠಪ್ರವಚನ ಕೇಳುವ ಸದವಕಾಶ
ದೊರೆಯಿತು. ಅದು ನಾನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಮರೆಯಲಾಗದ ಸುಖ. ಅವರ ಆರ
ವತ್ತನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಆರ್ಪಿಸುವ ಸದವಕಾಶ
ದೊರೆತುದಕ್ಕಾಗಿ ಹರ್ಷವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪುಸ್ತಕ
ಭಂಡಾರ, ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸಂಶೋಧನಾಲಯ-ಮೈಸೂರು, ಮಿಥಿಕ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಬೆಂಗಳೂರು-ಸರ್ಕಾರಿ ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನದ ಕಾಲೇಜು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕನ್ನಡ-
ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು ಕಚೇರಿ, ಬೆಂಗಳೂರು—ಮುಂತಾದ ಹಲವು ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ
ರುವ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿ
ಗಳೆಲ್ಲರೂ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಗೆಳೆಯರಾದ ಎನ್. ಬಸವರಾಧ್ಯರು ನಾನು
ಹೋದಾಗ ಕೇಳಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.
ನಾನು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಹರಡಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬೇಸರವಿಲ್ಲದೆ
ಅವರು ಜೋಡಿಸಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ತಾಳ್ಮೆ ದೊಡ್ಡದು, ನನ್ನ ಆತುರ
-ಕುತೂಹಲ ಚಿಕ್ಕದು. ಹಲವು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೊರಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ
ಈ ಕೃತಿ ಈಗಲಾದರೂ ಬೆಳಕುಕಾಣಲು ಕಾರಣರಾದ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತೆ
ಯಿಂದ ನೆನೆಯುವುದು ನನ್ನ ಅದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ
ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ದೇ. ಜವರೇಗೌಡರು ತಮ್ಮ ಅಪಾರ ಶಿಷ್ಯ
ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ನನ್ನ ಬೆನ್ನುತಟ್ಟಿ ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಆಮೂ

ಲಾಗ್ರನಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿ 'ಮುನ್ನುಡಿ' ಬರೆದು ಹರಸಿದ್ದಾರೆ; ಡಾ|| ಆ. ನೇ. ಉಸಾಧೈ, ಪ್ರಾ|| ದೊ. ಲ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್, ಪ್ರಾ|| ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪಭಟ್, ಪ್ರಾ|| ಜಿ. ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯ—ಇವರು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನನ್ನ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಸಕಾಲಿಕ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳಿಂದ ಆದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ; ಡಾ|| ಆರ್. ಸಿ. ಹಿರೇಮಠ ಅವರಂತೂ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ನನ್ನ ಕೈಹಿಡಿದು ಮುಂದೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ—ಈ ಗುರುವೃಂದಕ್ಕೆ ಅನಂತ ನಮನಗಳು. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಒಳಗಿನ ಹೂರಣ ನನ್ನದಾದರೂ ಹೊರಗಿನ ಒಪ್ಪ ಓರಣ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀ ಅಚ್ಚುಕೂಟದವರದು, ಅದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕ ಶ್ರೀ ಶೇಷನಾರಾಯಣರದು; ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿ ನನ್ನ ಗೃಹಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸೌ|| ಕಮಲ. ಹೀಗೆ ಹಲವು ವಿಧದಲ್ಲಿ ನೆರವು ನೀಡಿರುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕ ನೆನಕೆಗಳು.

ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವೇಚಿಸುವ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಚರಿತ್ರೆ, ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಭಾಷಾ ಇತಿಹಾಸ, ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನ. ನುಡಿಯಕತೆ, ವಚನವಿಚಾರ, ನುಡಿ ಅಭ್ಯಾಸ—ಮುಂತಾದ ಹಲವು ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯುವರು. ಆದರೂ ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆಗೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನೇ ಇಟ್ಟಿದೆ. ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ರೂಪ ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿಡಿಸಲು ಇಲ್ಲಿ ಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಸಮಗ್ರ ಕೃತಿಯೆಂಬ ಧಾಷ್ಟ್ಯ ಲೇಖಕನಿಗೆ ಎಳ್ಳನಿತೂ ಇಲ್ಲ—ಇದೊಂದು ಅಸಮಗ್ರ ಕೃತಿಯೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಅಸಮರ್ಪಕ ಕೃತಿಯಲ್ಲವೆಂಬ ಅಚಲ ವಿಶ್ವಾಸವಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಚ್ಚುಮಾಡಿಸುವ ಕೆಚ್ಚು ತೋರಲಾಗಿದೆ: ಓದುಗರಿಗೆ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಾದರೆ ಅದೇ ಸುಯೋಗ್ಯ ಸಂಭಾವನೆ. ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಅಪಕ್ವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪಕ್ಷಮತಿಗಳು ತೋರಿ ತಿದ್ದಬೇಕು. ಆದರೆ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಅಡಕ, ಅಳಗಳ ನಿರ್ಧಾರವೇ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನೂ ಮರೆಯಬಾರದು !

ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯಾದರೂ 'ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕುರಿತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೃತಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲವಲ್ಲ' ಎಂಬ ಸಂಕಟದ ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲ ದೂರವೆಂದು, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಂಥ ಗ್ರಂಥಗಳು ಹಲವಾರಿವೆ ಎಂಬ ಸಂತ್ಯಸ್ತಿಯನ್ನೂ-ಸಂತೋಷವನ್ನೂ ಸೂಸುವ ಹೃದಯದ ಉಷಃಕಾಲ ಬೇಗನೆ ಬರಲಿ. ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ತಮ್ಮ ಎಂದಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತಃಕರಣದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಪರಿವಿಡಿ

ಪುಟಗಳು

			iii
ಮುನ್ನುಡಿ			viii
ಮೊದಲನಾತು			xv
ಸಂಕೇತಸೂಚಿ			i
೧. ಹಿನ್ನೆಲೆ			೨೧
೨. ದ್ರಾವಿಡರು ಯಾರು ?			೨೭
೩. ದ್ರಾವಿಡ ಹಾಗೂ ಸಿಂಧಿಯನ್ ಭಾಷೆಗಳು			೪೫
೪. ಲಿಪಿಯ ವಿಕಾಸ			೬೫
೫. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು : ಜನಸಂಖ್ಯೆ			೬೯
೬. ಚಾಕ್ಷುಷ ಭಾಷೆಗಳು : ಕನ್ನಡ			೯೩
೭. ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆ			೧೦೬
೮. ತಮಿಳು			೧೧೭
೯. ಮಲೆಯಾಳ			೧೨೩
೧೦. ತೆಲುಗು			೧೩೫
೧೧. ಕೊಡಗು			೧೪೧
೧೨. ತುಳು			೧೫೦
೧೩. ಶ್ರಾವಣದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು : ಗೋಂಡಿ			೧೫೫
೧೪. ತೊಡ			೧೬೦
೧೫. ಬ್ರಾಹೂಈ			೧೬೬
೧೬. ಕುಈ			೧೭೦
೧೭. ಕುವಿ			೧೭೨
೧೮. ಪೆಂಗು			೧೭೩
೧೯. ಕೋಲಾಮಿ			೧೮೦
೨೦. ಪರ್ಜಿ			೧೮೫
೨೧. ಮಲ್ತೊ			೧೮೭
೨೨. ಒಲ್ಲಾರಿ			೧೮೮
೨೩. ಕೊರಗ			೧೮೯
೨೪. ಗದಬ			೧೯೦
೨೫. ಕೊಯ			

೨೬.	ಕೊಂಡ			೧೯೧
೨೭.	ಬಡಗ			೧೯೩
೨೮.	ಕೋತ			೨೦೦
೨೯.	ಕುರುಖ್			೨೦೪
೩೦.	ನಾಯ್ಕ			೨೦೬
೩೧.	ವಿಭಕ್ತಿ-ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು			೨೦೯
೩೨.	ಸರ್ವನಾಮಗಳು			೨೨೮
೩೩.	ಘೋಷ ಹಾಗೂ ಅಘೋಷಧ್ವನಿ			೨೫೪
೩೪.	ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವಚನ			೨೭೪
೩೫.	ಗುಣವಾಚಕಗಳು			೨೮೧
೩೬.	ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವ್ಯವಸ್ಥೆ			೨೮೭
೩೭.	ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು			೨೯೭
೩೮.	ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗ			೩೦೦
೩೯.	ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಧ್ವನಿವ್ಯವಸ್ಥೆ			೩೦೫
೪೦.	ಏಕಾರದ ಚರಿತ್ರೆ : /ಏ-/			೩೨೫
೪೧.	ಏಕಾರದ ಚರಿತ್ರೆ : /ಐ-/			೩೩೩
೪೨.	ಓ-ತಕಾರಗಳ ಚರಿತ್ರೆ : /ಓ-/, /ಔ-/			೩೪೧
೪೩.	ರೇಫ ಮತ್ತು ಶ ಕಟರೇಫ : /ರ-/, /ಱ-/			೩೪೭
೪೪.	ಕಕಾರ, ಚಕಾರ : /ಕ್-/, /ಚ್-/			೩೫೯
೪೫.	ಛಕಾರ : /ಞ-/			೩೬೯
೪೬.	ವ/ಬ ಕಾರ : /ವ್-/, /ಬ್-/			೩೭೪
೪೭.	ಉಪಭಾಷಾ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ			೩೭೮
೪೮.	ಸಂಸ್ಕೃತ ಹಾಗೂ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು			೪೨೯
೪೯.	ಅನುಬಂಧಗಳು			೪೬೩

ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವ ಕೆಲವು

ಸಂಕೇತಗಳ ವಿವರ

ಕ = ಕನ್ನಡ	ಎ = ಎ, ಏ	ದ್ವಿ.ನು = ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ
ತ = ತಮಿಳು	ಪೂ ದ್ರಾ = ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ	ಪ = ಪರ್ಜೆ
ತೆ = ತೆಲುಗು	ನು = ನುಲೆಯಾಳ	ಪಾ = ಪಾಳಿ
ತು = ತುಳು	ಗೋಂ = ಗೋಂಡಿ	ಪ್ರಾ = ಪ್ರಾಕೃತ
ಮರಾ = ಮರಾಠಿ	ನಾ = ನಾಯ್ಕ	ದ್ರಾ = ದ್ರಾವಿಡ
ಗ = ಗದಬ	ಕೋಲಾ = ಕೋಲಾನಿ	ಕ ಭಾ ಭೂ = ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷಾಭೂಷಣ
ಗ(ಸ) = ಗದಬ(ಸಲೂರ್)	ತೊ = ತೊಡ	ಬ್ರಾ = ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ಕುರು = ಕುರುಖ್	ಕ್ರಿ ಶ = ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ	ಕೊಡ = ಕೊಡಗು
ಸಂ = ಸಂಸ್ಕೃತ	ಗು = ಗುಜರಾತಿ	ಹಿಂ = ಹಿಂದಿ
ಪ್ರೊ = ಪ್ರೊಫೆಸರ್	ವಿ ಪ್ರ = ವಿಭಕ್ತಿಪ್ರತ್ಯಯ	ಹ ಗ = ಹಳಗನ್ನಡ
(ಸಂ) = ಸಂಪಾದಕ	ಶ ಮ ದ = ಶಬ್ದಮಣಿ ದರ್ಪಣ	ಹೋ = ಹೋಲಿಸಿ
ಲ್ಯಾ = ಲ್ಯಾಟಿನ್	ಉದಾ = ಉದಾಹರಣೆ	ಹೊ ಗ = ಹೊಸಗನ್ನಡ
ಪ್ರಾ = ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ	ಏ ನ = ಏಕ ವಚನ	ಪೂ ಸ್ವ = ಪೂರ್ವ ಸ್ವರ
ರೆ = ರೆವರೆಂಡ್	ಕ ಸಾ ಪ ಪ = ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ಪತ್ರಿಕೆ	ಸಂ ವಿ = ಸಂಬೋಧನಾ ವಿಭಕ್ತಿ
ಪ್ರ ಕ = ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕರ್ನಾಟಕ	ಇ = ಇ, ಈ	ಡಾ = ಡಾಕ್ಟರ್
		ಪು = ಪುಟ

IA	= Indian Antiquary
IL	= Indian Linguistics
TJ	Turner Jubilee Volume
Vol	= Volume
P	= Page
No	= Number
BSO(A)S	= Bulletin of the School of Oriental & African Studies
SSOL	= Summer School of Linguistics
PAPS	= Proceedings of the American Philosophical Society
Lg	= Language
LSI	= Linguistic Survey of India
ACGODLS	= A Comparative Grammar of Dravidian Languages
GSODLS	= The Grammatical Structure of Dravidian Languages
P Dr	= Proto-Dravidian
C Dr	= Central Dravidian
Drn	= Dravidian
GOKI	= Grammar of Old Kanarese Inscriptions
HGOK	= Historical Grammar of Old Kannada
JB	= Jules Bloch
JRAS	= Journal of the Royal Asiatic Society
Ed	= Edition
*	= ಪುನರ್ ರಚಿತ, Reconstructed
>	= ಇದರ ಹಿಂದಿನ ಪದದಿಂದ ಮುಂದಿನ ಪದ ಬಂದಿದೆ
<	= ಇದರ ಹಿಂದಿರುವ ಪದ ಮುಂದಿರುವ ಪದದಿಂದ ಬಂದಿದೆ
↪	= ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ರೂಪಗಳು
[]	= ಧ್ವನಿಲೇಖ
/ /	= ಧ್ವನಿಮಾಲೇಖ
- x	= ಪದಾಂತ್ಯ ಧ್ವನಿ
x -	= ಪದದ ಆದಿಯ ಧ್ವನಿ
- x -	= ಪದ ಮಧ್ಯ ಧ್ವನಿ

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನ

ಹಿನ್ನೆಲೆ

೧

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಇರುವ ನಾಲ್ಕು ಭಾಷಾಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಕುಟುಂಬ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾಕುಟುಂಬ. ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಕಡ ೨೦ರಷ್ಟು ಅಥವಾ ವಿಭಾಜ್ಯ ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ೨೪.೪೭% ರಷ್ಟು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೬೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ವರದಿಯ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸುಮಾರು ೧೫೩ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ-ಉಪಭಾಷೆಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಭಾಷೆಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ- ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು ಮತ್ತು ಮಲೆಯಾಳ. ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಎಂಟು ನೆಯ ನಿಬಂಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಭಾರತದ ಹದಿನಾಲ್ಕು ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಅಂದರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ಭಾಷೆಗಳು ಹಿರಿಯ ಭಾಷೆಗಳು. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುವವರ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ಹಿರಿಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಶೇಕಡ ೯೫.೫೮ರಷ್ಟು ! ೧೯೦೧ ರಿಂದ ೧೯೨೭ ರವರೆಗೆ ಭಾರತದ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿ ವೀಕ್ಷಣೆ-Linguistic Survey of India- ನಡೆಸಿದ ಸರ್ ಜಾರ್ಜ್ ಎಬ್ರೆಹಾಮ್ ಗ್ರಿಯೆರ್ಸನ್ನನು ಮದ್ರಾಸ್, ಹೈದರಾಬಾದು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ವಿವರಣೆ ಅವನ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬರಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಆ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿನ ಮುಖ್ಯಕೊರತೆ ಯೆಂದರೆ ತುಳು, ಕೊಡಗು, ತೊದ, ಮತ್ತು ಕೋತ-ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿಚಯ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ಆದರೂ ಆತ ಅದಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾದ ವಿವರ ನೀಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾನೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಅವನ ಬರೆಹದಿಂದಾಗಿ ಮುಂದೆ

ಬಂದ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಜನರು ಈ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದರು.

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಪರಿವಾರ ಜಗತ್ತಿನ ಹಿರಿಯ ಭಾಷಾ ವರ್ಗಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಐದನೆಯ ಅಥವಾ ಆರನೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಪ್ರಮುಖ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಷಾ ಪರಿವಾರದ ಕಿರಿಯ ಭಾಷೆಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ವಿದ್ವಾಂಸರು ತೊಡಗಿದ್ದು ಈ ಶತಮಾನದಲ್ಲೇ ಎನ್ನಬಹುದು. ಈ ೨೦ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಇತಿಹಾಸ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿ-ಸಂಪತ್ತುಳ್ಳ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಬರವಣಿಗೆಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದ ಆದಿವಾಸಿ ಜನಾಂಗಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆಸಿ ಆ ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲ ಧ್ವನಿಗಳನ್ನೂ, ವ್ಯಾಕರಣ ನಿಯಮಗಳನ್ನೂ ಗುರುತಿಸತೊಡಗಿದುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅಲಿಪಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಬಗೆಗೂ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಅಭ್ಯಾಸ ಸರ್‌ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ವೈಟ್ ಎಲ್ಲಿಸ್, ರ್ಯಾಸಮಸ್‌ರಸ್ಯ, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರಿ, ಕಾಲ್ಡವೆಲ್-ಮೊದಲಾದ ಮಹನೀಯರಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಇಂದಿಗೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ಲನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಜೂಲ್ಸ್‌ಬ್ಲಾಕ್ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಿರು ಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರತಂದಿದ್ದಾನೆ.^೧ ಟಿ. ಬರೊ ಮತ್ತು ಎಂ. ಬಿ. ಎಮಿನೋ ಅವರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಜ್ಞಾತಿಕೋಶ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ತರವಾದ ಮೈಲಿಗಲ್ಲು.^೨ ದ್ರಾವಿಡವರ್ಗದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಅಪೂರ್ವ ಸೋದರರಂತಿರುವ ಬರೋ ಮತ್ತು ಎಮಿನೋ ಅವರಲ್ಲದೆ ಇತರರೂ ಐದಾರು ಬಿಡಿ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೊರ ತಂದಿದ್ದಾರೆ.^೩ ಎರಡು ಮೂರು ವರುಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಹೊರಬಂದ ಭದ್ರಿರಾಜು ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು ಬರೆದ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯ ಮೂಲ ಧಾತುಗಳು -ಎಂಬ ಬೃಹದ್ಗ್ರಂಥ ಅಮೂಲ್ಯ ಕಾಣಿಕೆ.^೪

ಇಷ್ಟಾದರೂ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಆಗಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ

೧. Grammatical structure of Dravidian Languages : Jules Bloch : English Tr. R. G. Harshe, 1954
೨. Etymological Dictionary of Dravidian Languages : T. Burrow and M. B. Emeneau.
೩. The Parji Language : T. Burrow.
Kolami - A Dravidian Language M. B. Emeneau
೪. Telugu Verbal Bases : A Comparative and Descriptive study : Bhadriraju Krishnamurti, 1961

ಆಗಿರುವಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. 'Linguistic Science, both historical and descriptive, has since made tremendous advances throughout the world ; but the progress made in the Dravidian field has not been commensurate with what could be expected in a full century'-೧ ಎಂಬ ಅತ್ಯಸ್ತಿಯ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಕಾಲ್ಡ್‌ವೆಲ್ಲನು ಬರೆದ ಬೃಹತ್ ಗ್ರಂಥದ ಸಮಾನ-ಆದರ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಏನೇ ಇರಲಿ-ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಾರು ಉತ್ತಮ ಕೃತಿಗಳು ಅವನ ತರುವಾಯ ಕಳೆದುಹೋದ ಒಂದು ಶತಮಾನದ ಸುದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗದಿರುವುದು ತುಂಬ ಲಾಗದ ಕೊರತೆ. ಮುಖ್ಯ ಕೊರತೆ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಸಸಮರ್ಥರು ಇಲ್ಲವೆಂಬುದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರ ಜ್ಞಾನದ ಒರತೆ, ಗಮನ ಮತ್ತು ಅಮೂಲ್ಯ ವೇಳೆ ಈ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳದಿರುವುದು. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಪ್ರೌಢ ಗ್ರಂಥಗಳ ರಚನೆಗೆ ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ; ಕಾಲ ಈಗ ಸರಿಯಾಗಿ ವಕ್ಪವಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅನೇಕ ಪ್ರಮಾಣ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಆದರೂ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದವರೂ, ಸರ್ಕಾರದವರೂ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. "This enumeration of the Dravidian Languages of the central group shows how much work remains to be done in the field before the comparative study of Dravidian can be under taken on a proper basis. It is also a matter of importance that the work should be undertaken soon, before the inroads of education and modern civilization bring about their disappearance. In particular it is the duty of Universities of South India to investigate and preserve these precariously surviving members of the Dravidian family. The scientific study of Dravidian Linguistics has been neglected longer than that of any family of comparable importance, but at least there are welcome signs of change. Comparative work must go hand in hand with the primary work of collecting new material"-೨

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮುಂದುವರಿದಷ್ಟೂ ದಿನೇ ದಿನೇ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲಿದೆ. ಪಂಚದ್ರಾವಿಡವೆಂಬ ಸಂಖ್ಯೆ ಮೀರಿ ಇಂದು ಆ ಲೆಕ್ಕ ಅಷ್ಟಾದಶ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಆ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ದಾಟುತ್ತಲಿದೆ-

೧. ಅದೇ : ಮುನ್ನುಡಿ : ಪುಟ-vii

೨. The Parji Language : A Dravidian Language of Bastar :
T. Burrow, S. Bhattacharya ; page-xi

ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತುಮೂರು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳವರೆಗೂ ಈಗ ಪರಿಗಣನೆಯಾಗಿದೆ. 'It is not yet certain that all the Dravidian Languages of central India have been found, but this field work of the 50's must have come close to discovering them all.'^೧

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಪರಿವಾರವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಬಗೆಯಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಬಹುದು. ೧. ಲಿಪಿಯುಳ್ಳ ಭಾಷೆಗಳು ೨. ಲಿಪಿರಹಿತ ಭಾಷೆಗಳು ಎಂದು. ಇದನ್ನೇ ಸಂಸ್ಕಾರಗೊಂಡ ಭಾಷೆಗಳು-ಅಸಂಸ್ಕಾರ ಭಾಷೆಗಳೆಂದೂ, ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗಳು-ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಭಾಷೆಗಳೆಂದೂ, ನಾಗರಿಕ ಭಾಷೆಗಳು-ಅನಾಗರಿಕ ಭಾಷೆಗಳೆಂದೂ, ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷೆಗಳು - ನಿಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷೆಗಳೆಂದೂ, ಬಗೆ ಬಗೆಯಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯುವರು. ಕನ್ನಡ-ತೆಲುಗು-ತಮಿಳು-ಮಲೆಯಾಳ (-ಮತ್ತು ತುಳು, ಕೊಡಗು)-ಇವು ಮೊದಲನೆಯ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದರೆ ಉಳಿದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಎರಡನೆಯ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಈ ಎರಡನೆಯ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅಲಿಪಿ ಅಥವಾ ಅಸಂಸ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಅನಾಗರಿಕ ಎಂಬ ವಿಶೇಷಣಗಳನ್ನಿತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವಾಗ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಈ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಅರ್ಥದ ಛಾಯೆ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತಿದೆ ಯಾಗಿ ಓದುಗರಿಗೆ ಈ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದಾಗ-ಕೇಳಿದಾಗ ಇವು ಕಡಮೆ-ಕೀಳು ಭಾಷೆಗಳೆಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಗ್ರಂಥಸ್ಥ ಭಾಷೆಯೆಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅನಾಗರಿಕ ಭಾಷೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥವಲ್ಲ, ಆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಬಾರದು. "ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಲಿ, ಒಂದನ್ನು ಆಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಆಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಲಿ ಭಾಷೆಗಳ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ."^೨ ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ಎರಡನೆಯ ವರ್ಗದ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಬೇರೆ ವಿಶೇಷಣದಿಂದ ಕರೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದ ಹಿರಿಯ ವೈಯಾಕರಣಿ ಕೇಶಿರಾಜನು ಹೇಳಿದ ಎರಡು ಪರಿಭಾಷೆಯ ಪದಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಆ ಪದಯುಗಳವೇ ಚಾಕ್ಷುಷ-ಶ್ರಾವಣ ಎಂಬುವು.^೩ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎರಡು ವರ್ಗದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಗದ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಚಾಕ್ಷುಷ ಭಾಷೆಗಳೆಂದೂ, ಎರಡನೆಯ

೧. A Dravidian Etymological Dictionary : 1961. Page-v

೨. ನಮ್ಮ ನುಡಿ : ಮಾಸ್ತಿ : ಪುಟ ೫

೩. ಕೇಶಿರಾಜನ ಸೂತ್ರ-೧೩ . . .

ವರ್ಗದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕುರುಖ, ಕುಳಿ ಮೊದಲಾದ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಶ್ರಾವಣ ಭಾಷೆಗಳೆಂದೂ ಕರೆಯುವುದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಈ ಎರಡನೆಯ ವರ್ಗದ, ಅಂದರೆ ಶ್ರಾವಣ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿನ ಭಾಷೆಗಳು ಆದಿವಾಸಿ ಭಾಷೆಗಳು. ಆದಿವಾಸಿಗಳೆಂದರೆ ಅವರು ಅನಾಗರಿಕ-ಅಸಂಸ್ಕೃತ ಹಾಗೂ ಅಸಭ್ಯ ಜನಾಂಗವೆಂದು ಅವಜ್ಞೆಗೈಯಬಾರದು. ತುಳು ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು, ಅವು ಆದಿವಾಸಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲದುದರಿಂದ ಚಾಕ್ಷುಷ ಭಾಷೆಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಶ್ರಾವಣ ಭಾಷೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆದಿವಾಸಿ ಭಾಷೆಗಳೆಂಬ ಹೆಸರಿಗೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಹೊಂದುತ್ತವೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ನೀಲಗಿರಿಯ ತೊದ, ಕೋತ, ಬಡಗ ಭಾಷೆಗಳೂ, ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ನಾಯುವ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬಲಾಚಿಸ್ಥಾನದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭಾಷೆ, ಮಧ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೋಲಾಮಿ, ಪರ್ಜಿ ಮೊದಲಾದ ಭಾಷೆಗಳು-ಇವೆಲ್ಲಾ ಶ್ರಾವಣ ಭಾಷೆಗಳು, ಆದಿವಾಸಿ ಭಾಷೆಗಳು. ಈ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವ ಭಾಷೆಗಳು. ಈ ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ಹಲ ಕೆಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೂ ಇವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಭಿನ್ನತೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಒಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಸಮಾನತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ; ಆಳವಾದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿದೆ. ಈ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಮೂಲವಾಗಿರಬಹುದಾದ ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಕರೆಯುವರು. ಆ ಮೂಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ, ಆ ತಾಯಿ ನುಡಿಯ, ಪದಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಧ್ವನಿರೂಪ ಬಹುಶಃ ಹೀಗಿದ್ದಿರಬಹುದು ಎಂದು ಊಹಿಸಲು ಚಾಕ್ಷುಷ ಭಾಷೆಗಳ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಆಧಾರದ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರಾವಣ ಭಾಷೆಗಳ ಪದಗಳನ್ನೂ, ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಇವುಗಳ ಉಪಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಗಮನಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

೧. ದ್ರಾವಿಡ ಕುಟುಂಬದ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತೆರನಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಸರ್ ಜಾರ್ಜ್ ಗ್ರಿಯೆರ್ಸನ್ ಮಾಡಿದ ವರ್ಗೀಕರಣವಿಂತಿದೆ :

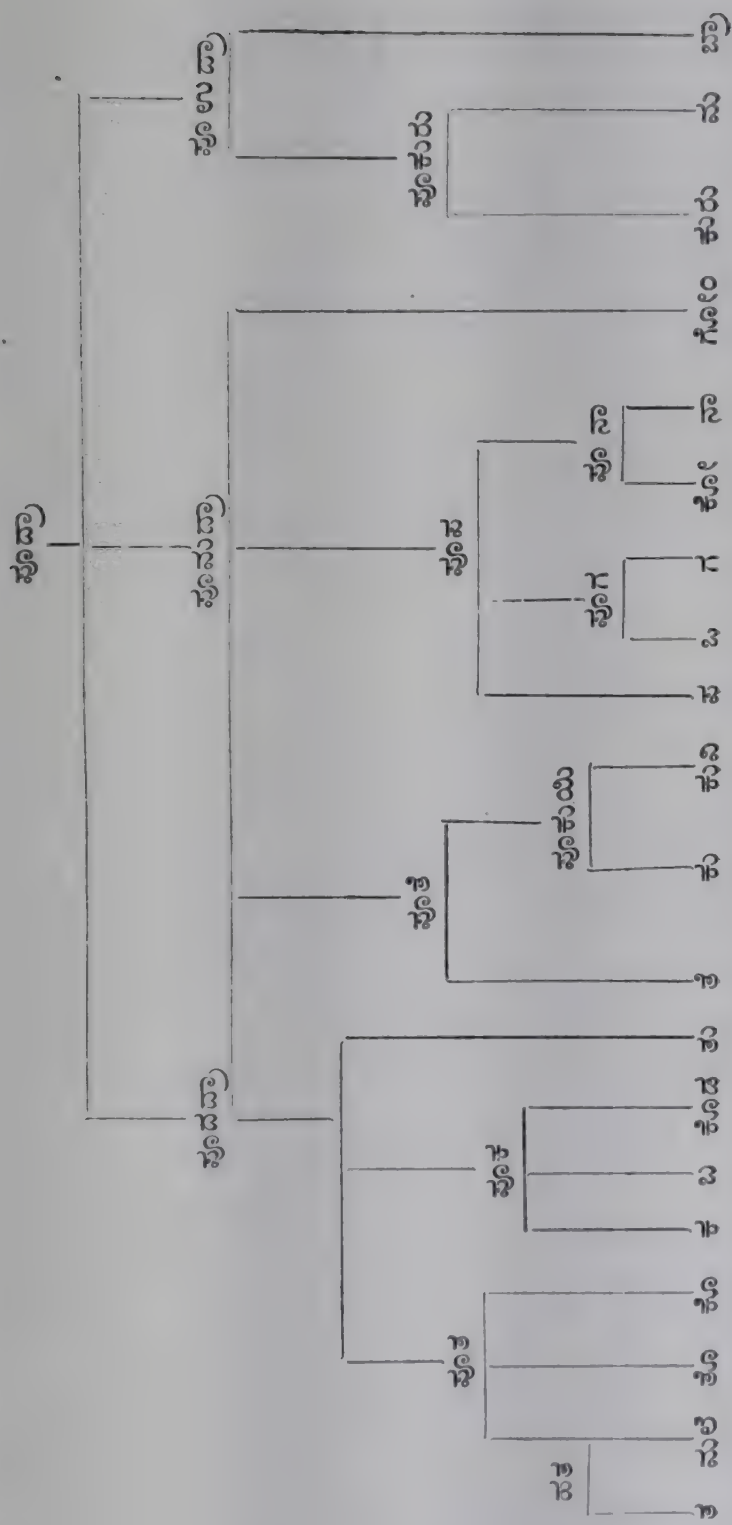
ದ್ರಾವಿಡಭಾಷಾಪರಿವಾರ	→	ಆಂಧ್ರಗುಂಪು; ತೆಲುಗು . . . ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಷೆಗಳು
	→	ದ್ರಾವಿಡ ಗುಂಪು: ತಮಿಳು . . . ಇತ್ಯಾದಿ
	→	ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಗುಂಪು: ಗೋಂಡಿ, ಮಲ್ಲಾ-ಇತ್ಯಾದಿ
	→	ನಾಯುವ್ಯ ದ್ರಾವಿಡ: ಬ್ರಾಹ್ಮಣ . . . ಭಾಷೆ
	→	ಅರ್ಧ ದ್ರಾವಿಡ: ಭರಿಯ. ಲಘದಿ . . . ಭಾಷೆಗಳು

೨. ಭೌಗೋಳಿಕ ಆಧಾರದಿಂದ ಮಾಡಿದ ವರ್ಗೀಕರಣ :

ದ್ರಾವಿಡ ಕುಟುಂಬ ಭಾಷೆಗಳು		
ಉತ್ತರ ದ್ರಾವಿಡ	ಮಧ್ಯ ದ್ರಾವಿಡ	ದಕ್ಷಿಣ ದ್ರಾವಿಡ
ಕುರುಖ್ (ಒರಾಒನ್)	ಕುಕು	ಕನ್ನಡ
ಮಲೆನಾಡು	ಕುವಿ	ತೆಲುಗು
ಬ್ರಾಹ್ಮಣ	ಪಂಗು	ತಮಿಳು
	ಖೊಂಡ್	ಮಲೆಯಾಳ
	ಕೋಲಾಪುರ	ತೊಡ
	ಕೊಂಡ	ಕೋತ
	ನಾಯ್ಡು	ಬಡಗ
	ಪರ್ಜಿ	ಕೊಡಗು
	ಕೊಯ	ತುಳು (?)
	ಒಲ್ಲಾರಿ	
	ಗೋಂಡೀ	
	(ತೆಲುಗು)	

೩. ಈ ಮೂರನೆಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡದ ತಾಯಿಬೇರಿನಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ರೇಖಾರೂಪದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದೆ. ಈ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಇಂಥದೇ ಶತಮಾನದ, ಇಷ್ಟನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದರಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕವಲೊಡೆದಿದೆಯೆಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ 'ಇದಮಿತ್ಥಂ' ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಆಧಾರಗಳು ಸಿಗದುದರಿಂದ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಈ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ, ಪೂರ್ವ ದಕ್ಷಿಣ ದ್ರಾವಿಡ . . . ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವಾಗ ಈ ಪದಪುಂಜಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪೂರ್ವಪದವಾದ 'ಪೂರ್ವ' ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕು ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದು; ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಆ 'ಪೂರ್ವ' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಪ್ರಾಕ್, ಪ್ರಾಚೀನ, ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿನ ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮುಂದೆ ಕೊಡುವ ರೇಖಾ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಿರುವ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪದಗಳ ಪೂರ್ಣ ರೂಪ ಇಂತಿದೆ; ಪೂದ್ರಾ = ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ; ಪೂದ್ರಾ = ಪೂರ್ವ ದಕ್ಷಿಣದ್ರಾವಿಡ; ಪೂಮದ್ರಾ = ಪೂರ್ವ ಮಧ್ಯದ್ರಾವಿಡ; ಪೂಉದ್ರಾ = ಪೂರ್ವಉತ್ತರದ್ರಾವಿಡ; ಪೂತ = ಪೂರ್ವತಮಿಳು; ಪೂಕ = ಪೂರ್ವದ ಕನ್ನಡ; ಪೂತೆ = ಪೂರ್ವದ ತೆಲುಗು; ಪೂಪ = ಪೂರ್ವದ ಪರ್ಜಿ:

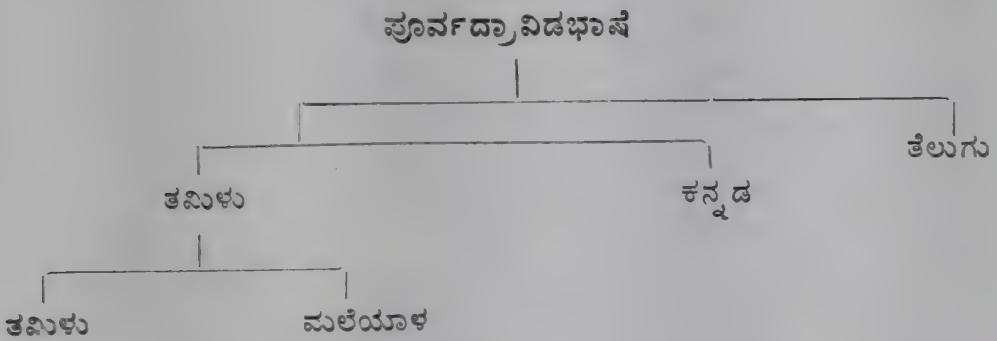
ಶ್ರೀ ರಾಜೇಶ್ವರಿ ಮಠ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್	ಸಂಸ್ಕೃತ	ಕನ್ನಡ	ತಮಿಳು	ವಾಲೆಯಾಳ	ತೆಲುಗು	ತುಳು (ವ)	ಕೊಡಗು
ಒನ್	ಏಕಃ	ಒಂದು, ಒರ್, ಓರ್	ಒನ್ಱು ಒರ್ ಓರ್	ಒನ್ಱು ಒರು ಓರ್	ಒಕಟೆ ಒಂದು ಒಕ	ಒಣ್ಣು ಒರ್	ಒಂದ್
ಓರು	ದ್ವೌ	ಎರಡು, ಇರ್, ಈರ್, (ಇರ್ಪತ್ತೆ ರಡು. ವಡ್ಡಾ)	ಇರಂಡು ಇರು ಈರ್	ರೆಂಡು ಇರು ಈರ್	ರೆಂಡು ಇರು ಈರು ಇಡ್ಡರು	ರಡ್ಡು ಇರ್	ದಂಡ್
ತ್ರಿ	ತ್ರಯಂ	ಮೂರು, ಮೂರು ಮ್ಯಾ ಮು	ಮೂನ್ಱು ಮೂ ಮು	ಮೂನ್ಱು ಮೂ ಮು	ಮೂಡು ಮುಗ್ಗುರು	ಮೂಜಿ ಮೂಮು	ಮೂಂದ್
ಫೋರ್	ಚತ್ವಾರಃ	ನಾಲ್ಕು, ನಾಲ್, ನಲ್	ನಾಲ್, ನಾಲು, ನಾಂಗು	ನಾಲ್, ನಾಂಗು	ನಾಲುಗು ನಲು ನಲ ನಲ್	ನಾಲು ನಾಲ್	ನಾಲ್
ಫಯ್ಸ್	ಪಂಚ	ಐದು, ಐ, ಅಯ್	ಐನ್ಱು, ಅಣ್ಣ, ಐ	ಆಣ್ಣು ಐ	ಐದು ಐನು ಐ	ಐನು ಐ	ಅಂಜಿ
ಸಿಕ್ಸ್	ಷಟ್	ಆಜು, ಆಜು, ಆಜ, ಆರು, ಆರು, ಏಳು	ಅಜು, ಅಜು	ಆಜು ಆಜು	ಆರು ಆರು	ಅಜಿ ಅಜಿ	ಅರ್
ಸೆನೆನ್	ಸಪ್ತ	ಏಳು, ಏಳು	ಏಳು, ಎಳು	ಏಳು ಎಳು	ಏಡು ಏಳ್ ಡೆ	ಏಳು ಏಳ್	ಏಳ್
ಎಯ್	ಅಷ್ಟೌ	ಎಂಟು, ಎಣ್	ಎಟ್ಟು ಎಣ್	ಎಟ್ಟು ಎಣ್	ಎನ್‌ಮಿದಿ ಎನ ಎನ್ನಿ ದಿ	ಎಣ್ಣು ಎಣ್	ಎಟ್ಟ್
ನೈನ್	ನನ	ಒಂಬತ್ತು, ಒಂಬಯ್ ತೊಂ	ಒಂಬದು ತೊಳ್ ಒಂಬತ್ತು ಒನ್ಱಾನ್	ಒಂಬದು ತೊಳ್	ತೊಮ್ಮಿ ದಿ ತೊಮ್ಮಿ ತೊಮ್ಮಿ ದು	ಒರಮ್ಪ್ಪ ಸೊಣ್	ಬೈಂಬದ್
ಟೆನ್	ದಶ	ಹತ್ತು, ಪದಿನ್, ಹತ್ತು	ಹತ್ತು ಪದಿನ್	ಹತ್ತು ಪದಿನ್	ಹದಿ ಪದ ಪನ್	ಹತ್ತು ಪದುನ್	ಹತ್ತು
ಹಂಫ್ರೆ	ಶತ	ನೂರು, ನೂರು	ನೂಜು	ನೂಜು	ನೂರು	ನೂದು	ನೂರು

ಪೂಕುರು = ಪೂರ್ವದ ಕುರುಖ್ : ಹತ = ಹಳೆಯ ತಮಿಳು : ಪೂಕು = ಪೂರ್ವದ ಕುಯಿ : ಪೂಗ = ಪೂರ್ವದ ಗದಬ : ಪೂನಾ = ಪೂರ್ವದ ನಾಯ್ಕಾ : ತ = ತಮಿಳು ಮಲೆ = ಮಲೆಯಾಳ : ತೊ = ತೊದ : ಕೊ = ಕೋತ : ಕ = ಕನ್ನಡ : ಬ = ಬಡಗ : ಕೊಡ = ಕೊಡಗು : ತು = ತುಳು : ತೆ = ತೆಲುಗು : ಕು = ಕುಈ : ಪ = ಪರ್ಜಿ : ಒ = ಒಲ್ಲಾರಿ : ಗ = ಗದಬ : ಕೋ = ಕೋಲಾಮಿ : ನಾ = ನಾಯ್ಕ : ಗೋಂ = ಗೋಂಡಿ : ಕುರು = ಕುರುಖ್ : ಮ = ಮಲ್ತೊ : ಬ್ರಾ = ಬ್ರಾಹ್ಮಣ.

೪. ಕೇವಲ ಚಾಕ್ಷುಷ ಅಥವಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪನ್ನ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಹೀಗೆ ತೋರಿಸಬಹುದು :

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ - ಕೇವಲ ಶಬ್ದಕೋಶವನ್ನೇ ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಲ ಕೆಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಕಾಣಿಸಿದರೂ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವು ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಮೂಲ ಭಾಷೆಗೆ ಸೇರಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಈ ಮಾತಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಕೆಲವು ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ :

ಕನ್ನಡ	ತೆಲುಗು	ತಮಿಳು	ಗೋಂಡಿ	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ಅಪ್ಪ	ಅಪ್ಪ	ಅಪ್ಪ	ಬಾಬಾ	ಬಾವಾ
ಅಮ್ಮ	ಅಮ್ಮ	ಅಮ್ಮ	ಅಯಹ್	ಲುಮ್ಮ
ಎಮ್ಮೆ	ಎನುನು	ಎರುಮೈ	ಅರ್‌ಮಿ	ಮೆಹಿ
ಕಟ್ಟಿಗೆ	ಕಟ್ಟಿಲು	ಕಟ್ಟಿ	ಕಠೆನ್	ಪಾತ್
ಕಣ್ಣು	ಕನ್ನ	ಕಣ್	ಖಣ್	ಖಣ್
ಕಾಲು	ಕಾಲು	ಕಾಲ್	ಕಾರ್	ನಾಟ್

೧. ಈ ರೇಖಾಚಿತ್ರದ ಮೂಲ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಭ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರ Proto-Dra-vidian* Z ಎಂಬ ಲೇಖನ. Indian Linguistics; Turner Jubilee Volume-1. 1958 : page 285

ಕನ್ನಡ	ತೆಲುಗು	ತಮಿಳು	ಗೋಂಡಿ	ಬ್ರಾಹೂಕು
ಕಿವಿ	ಚಿವಿ	ಚಿವಿ	ಕೆವ್ವಿ	ಖಾಫ್
ಕೆಯಿ > ಗೆಯ್	ಚೇಯಿ	ಸೆಯ್	ಕೆಯಾನ್	ಕಾಞಾಜಿಂಗ್
ಕೇಳು	ಆಡುಗು	ಕೇಳ್	ಕೆಂಜ್	ಬಿನಿಂಗ್
ಕೆಯ್ (ಕೈ) ಕಯ್	ಚೆಯಿ	ಕೈ	ಕೈ	ದು
ಜೋಳ	ಜೊನ್ನ	ಶೋಳಂ	ಜೊನ್ನ	ಜುರ್ರತ್
ನೀರು	ನೀರು	ನೀರ್	ಎರ್	ದೀರ್
ಪಾಲ್ (> ಹಾಲು)	ಪಾಲು	ಪಾಲ್	ಪಾಲ್	ಪಆಲಹ್
ಪಿರಿಯ (> ಹಿರಿಯ)	ಪೆದ್ದ	ಪೆರಿಯ	ಪೆರ್ ಸ	ಪಿರಿಸ್
ಪೆಣ್ಣು (> ಹೆಣ್ಣು)	ಪೊಣ್ಣು	ಪೆಣ್ಣು	ಪೆಡ್ ಗೀ	ಮಸಿರ್
ಪೊಯ್ (> ಮಳೆ)	ಪೊಯಿ	ಪೊಯ್	ಪಿರ್	ಸಿರ್
ಬರು	ವಚ್ಚು	ವರು	ವಯ	ಬರ್
ಬಾಯ್	ವಾಯ್	ವಾಯ್	ಬಾಯ್	ಬಾ
ಮೆದಳು	ಮೆದಡು	ಮೂಳ್ಳೆ	ಮೆದದುರ್	ಮಿಲಿ
ಸಣ್ಣ (ಕಿರಿಯ)	ಚಿನ್ನ	ಸಿರಿಯ	ಚುದೂರ್	ಚುನಕ್

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ವಿವರ, ದ್ರಾವಿಡರು ಯಾರು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದರು? ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ-ಚಾಕ್ಷುಷ ಭಾಷೆಗಳ ಲಿಪಿಯ ವಿಕಾಸ ಮುಂತಾದ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಮುಂದಿನ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿವರಣೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಅನೇಕ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಸಮೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತಾರದ ಭೀತಿಯಿಂದ ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೂ ಕಲೆಹಾಕುವುದು ಈ ಕಿರುಗೊತ್ತಿಗೆಯ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಸಾಧುವೂ ಅಲ್ಲ.

ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಪದಗಳ ಧ್ವನಿರೂಪವನ್ನು ಪುನರ್ರಚಿಸಲು ಈ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ರೂಪಗಳನ್ನು ತುಲನೆಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟಾದರೂ, 'By comparison of forms from historically related languages one may get a certain idea of the features of the parent language, but it must be born in mind that it is impossible to reconstruct a complete linguistic system'!^೧

ತಾಲನಿಕ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನದ ಕಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಹೊರಳಿದ್ದು ತೀರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಅಂದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಪ್ರಭಾವ-ಪ್ರಯತ್ನ-ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದಾಗಿ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆ

ನಿಜವಾದರೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯಗಳ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನಡೆಸಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಕವಿಗಳಿಗೂ, ಲಾಕ್ಷಣಿಕರಿಗೂ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡುವ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇತ್ತೆಂಬುದು ಓದುಗರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಾವ್ಯ ಮಟ್ಟದ, ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ನೋಡುವ ಮಾತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಮೊದಲ ಗ್ರಂಥವಾದ ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ:

“ ಕುಷುತವರಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಂ
ವೆಜರುಂ ತಂತಮ್ಮ ನುಡಿಯೊಳ್ಲ್ಲರ್ ಜಾಣರ್ !
ಕಿಜುವಕ್ಕಳುಮಾಮೂಗರು
ಮಜುಪಲ್ಲಜುವರ್ ವಿವೇಕಮಂ ಮಾತುಗಳಂ || ” (೧-೩೯)

ವಿದ್ಯಾವಂತರ-ಅವಿದ್ಯಾವಂತರ ಭಾಷೆಯ ತಾರತಮ್ಯ ಗುರುತಿಸಿದ ಈ ಕವಿಗೆ ಭಾಷಾದೃಷ್ಟಿಯಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಾಂತ ಭೇದಗಳು ಅಂದಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದುವೆಂಬುದನ್ನು ಉತ್ತರ ಮಾರ್ಗ-ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಮಾರ್ಗ, ದಕ್ಷಿಣ ಮಾರ್ಗ - ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರ ಮಾರ್ಗ ಗಳೆಂಬ, ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗಕಾರನ ವಿಂಗಡಣೆಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಳುವವರನ್ನು ಸೂರೆಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವ ಉತ್ತಮ ಕನ್ನಡದ ಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಕವಿ ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾನೆ.

“ ಅದಜೊಳಗಂ ಕಿಸುವೊಬಲಾ
ವಿದಿತ ಮಹಾ ಕೊಪಣ ನಗರದಾ ಪುಲಿಗೆಜೆಯಾ
ಸದಭಿಸ್ತುತಮಪ್ಪೊಂಕುಂ
ದದ ನಡುವಣ ನಾಡೆ ನಾಡೆ ಕನ್ನಡದ ತಿರುಳ್ || ” (೧-೩೭)

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಡುವ ಜನರು ಇರುವ ಭಾಗದ ಎಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಭಾಷಾಭೂಗೋಳದ ಅಭ್ಯಾಸದ ಬುನಾದಿ ಹಾಕಿದ್ದಾನೆ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ಕಾರ. ಈ ರೀತಿಯ ವಿವರ ಅಧಿಕವಿಯಾದ ಪಂಪನಲ್ಲೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಎಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಪಂಪ,

“ ರಾಜದ್ರಾಜಕಮೆನಿಸಿದ
ಸಾಜದ ಪುಲಿಗೆಜೆಯತಿರುಳ ಕನ್ನಡದೊಳ್ ನಿ
ನ್ಯಾಜದೇಸಕದೊಳೆ ಪುದಿದೊಂ
ದೋಜಿಯ ಬಲದಿಸಿಯ ಕವಿತೆ ಪಂಪನ ಕವಿತೆ || ” (ಪಂಪಭಾ. ೧೪-೫೮)

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪಂಪನ ಕವಿತೆಯ ವಿಚಾರ ನಮಗೆ ಬೇಡದಿದ್ದರೂ ಅವನು ಅಂದಿನ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿದ್ದು ಪುಲಿಗೆಜೆಯ ಕನ್ನಡವನ್ನು ತಿರುಳಿನ ಕನ್ನಡವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬ ಹೇಳಿಕೆ

ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಾಗವರ್ಮನು ಭಂದೋಂಬುಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ “ ಸಂಸ್ಕೃತಂ ಪ್ರಾಕೃತಂ ಅಪಭ್ರಂಶಿಕಂ ಎಂಬ ಮೂಱುವರೆ ಭಾಷೆಗಳೊಳ್ ಪುಟ್ಟುವವೆಲ್ಲಂ ದ್ರಮಿಡಾಂಧ್ರ ಕರ್ಣಾಟಕಾದಿ ಸುಪ್ಪಂಚಾಶತ್ ಸರ್ವ ವಿಷಯ ಭಾಷಾ ಜಾತಿಗಳಕ್ಕುಂ’^೧ ಎಂಬ ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಮಾತು. ನಾಗವರ್ಮನು ಹೇಳಿದಂತೆ ದ್ರಮಿಡಾಂಧ್ರ ಕರ್ಣಾಟಕಗಳೇ ಆದಿಯಾಗಿ ಐವತ್ತಾರು ಭಾಷೆಗಳು ಮೇಲಿನ ಮೂರೂವರೆ ಭಾಷೆಗಳಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಅಂತೂ ಈ ಕವಿಯ ಕಾಲಕ್ಕಾಗಲೇ ಭಾಷಾಕ್ಷೇತ್ರದ ವೃದ್ಧಕ್ಕರಣೆ ನಡೆದಿತ್ತೆಂಬುದು ಸಂತೋಷದಾಯಕವಾದ ಮಾತು. ಅಲ್ಲದೆ ಬರವಣಿಗೆಯ ಭಾಷೆಯೇ (Written Language) ಬೇರೆ, ಅಡು ನುಡಿಯೇ ಬೇರೆಯೆಂಬ (Spoken language) ತಿಳಿವಳಿಕೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಕವಿಗಳಿಗೂ ಇದ್ದಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆಂಡಯ್ಯನ ಕಬ್ಬಿಗರ ಕಾವ್ಯದ ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ :

“ ಸೊಗಯಿಸ ಸಕ್ಕದಂ ಬೆರಸಿದಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬುಮಂ
ಬಗೆಗೊಳೆ ಪೇಟಲಾಟರಿಸಿತುಂ ಸಲೆಮುನ್ನಿನ ಪೆಂಪನಾಳ್ವಕ
ಬ್ಬಿಗರದು ಮಾತನಾಡಿದವೊಲಂದವನಾಡ್ದರೆ ಬಲ್ಲನೆ
ಟ್ಟಗೆ ದೊರೆಕೊಟ್ಟು ದಿಂತಿವನೊಲ್ಲದೆ ಕೇಳ್ ದೊರೆಕೊಳ್ಳದಾರೊಡಂ ”

ಆದರೂ ಕನ್ನಡದ ಹಿರಿಯ ಕವಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮನ್ನು ಉಭಯ ಭಾಷಾ ವಿಶಾರದರೆಂದೂ (ಸಂಸ್ಕೃತ-ಕನ್ನಡ), ಚತುರ್ಭಾಷಾ ಕವಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳೆಂದೂ, ಕರೆದುಕೊಂಡರೇ ಹೊರತು, ಇತರ ಸೋದರ ಭಾಷೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳಲಿಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಗಮನ ಹರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿಯೊಬ್ಬ ಈ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಅಪವಾದವಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಹೆಸರನ್ನೇ ಎತ್ತದೆ ಕೇವಲ ದ್ರಾವಿಡ ವರ್ಗದ ಕನ್ನಡ - ತೆಲುಗು - ತುಳು ಭಾಷೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ತನ್ನ ಒಲವು ತೋರಿದ್ದಾನೆ. ಅವರ ಅನಂದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತಾನು ಕಾವ್ಯ ಬರೆದಂತೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗೆಂದು ರತ್ನಾಕರಕವಿ ಸಾರಿದ ಪದ್ಯವಿದು :

“ ಅಯ್ಯಯ್ಯ ಚೆನ್ನಾದುದೆನೆ ಕನ್ನಡಿಗರು
ರಯ್ಯಮಂಚಿದವನೆ ತೆಲುಗ
ಅಯ್ಯಯ್ಯ ಎಂಚವೊರ್ಲಾಂಡೆಂದು ತುಳುವರು
ಮಯ್ಯಬ್ಬಿ ಕೇಳಬೇಕಣ್ಣಾ ” ೨

ರತ್ನಾಕರನಾದಮೇಲೆ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದವರೆಗೂ ಮತ್ತೆ

೧. ಭಂದೋಂಬುಧಿ: ಮದರಾಸು ಮುದ್ರಣ: ೧-೨೫ ವ.

೨. ಭರತೇಶ ವೈಭವ: ಸಂಗ್ರಹ: ಅಸ್ಥಾನ ಸಂಧಿ: ಪದ್ಯ-೪

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ತೌಲನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳೂ -
ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಹರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೂ ಇತ್ತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.
ಹಿಂದಿನವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತೌಲ
ನಿಕ ವ್ಯಾಸಂಗ ನಡಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ನಂಬಿಕೆಯೂ
ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. “ಕನ್ನಡವನ್ನುಳಿದ ಕಡಮೆ
ಭಾಷೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಶುದ್ಧ ಭಾಷೆಯೆಂತಲೂ, ಅವನ್ನು ಸ್ಥಾನಜಪಾದಿ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ
ಹೇಳಬಾರದೆಂತಲೂ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಬಾರದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೇಳ
ಬಹುದೆಂದೂ,”^೧ ಜನ ಭಾವಿಸಿದ್ದರು.

ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ತನ್ನ ಕೃತಿರತ್ನವನ್ನು ಬರೆದ ತರುವಾಯವೇ ನಮ್ಮ ವಿದ್ವಾಂ
ಸರಿಗೆ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ತೌಲನಿಕ ವ್ಯಾಸಂಗದತ್ತ ಆಸಕ್ತಿ, ಅಭಿ
ರುಚಿಗಳು ಉಂಟಾಯಿತೆಂಬುದು ನಿಜವಾದರೂ ಈ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಅಪವಾದದಂತೆ
ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಕನ್ನಡ ಲೇಖಕರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಕೃಷ್ಣಮಾ
ಚಾರ್ಯ ಒಬ್ಬ ಗಮನಾರ್ಹ. ಆತ ತನ್ನ “ಹೊಸಗನ್ನಡ ನುಡಿಗನ್ನಡ ಎಂಬ
ಹೊಸಗನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣವು” ಎಂಬ ವ್ಯಾಕರಣ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ
ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಮೊದಲನೆಯ ಮುದ್ರಣ
೧೮೮೨ರಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಮುದ್ರಣ ೧೮೮೨ರಲ್ಲೂ ಆಯಿತು. ಅಂದರೆ
ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಪುಸ್ತಕ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ೧೮ ವರುಷ ಮೊದಲೇ ಕೃಷ್ಣಮಾ
ಚಾರ್ಯನ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟವಾಗಿತ್ತು. ಭಾಷಾಚರಿತ್ರೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದೊಂದು
ಅಪೂರ್ವ ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥ. ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿಯಾದ ಈ ಲೇಖಕ ಆ ವೇಳೆ
ಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಧ್ವನಿತತ್ವಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾನಲ್ಲದೆ ಸಂಸ್ಕೃತ
ಹಾಗೂ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಭಾಷೆಗಳಿರಬೇಕೆಂದು
ತನ್ನ ಅನುಮಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆಗ ಜನರು ಆಡುತ್ತಿದ್ದ
ಭಾಷೆಯನ್ನೇ, ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯರ ಆಡು ನುಡಿಯನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು
ವ್ಯಾಕರಣ ರಚಿಸಿದ್ದು ಮೆಚ್ಚಬೇಕಾದ ಸಾಹಸ. ಏಕೆಂದರೆ ಭಾಷೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ
ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ೧೯ ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಉಪಾಂತೀತ ಪ್ರಗತಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ
ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಾಗ್ಯೂ ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅವರು ಮರೆತಿದ್ದರು.
ಜಾಕೋಬ್ ಗ್ರಿಮ್ ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ನಾರ್ಸ್, ಪ್ರೌಢ ಜರ್ಮನ್,
ಗೊಥಿಕ್ ಭಾಷೆಗಳತ್ತ ಗಮನವಿತ್ತೇ ಹೊರತು ಆಗಿನ ಆಡುನುಡಿಯ ಕಡೆಗೆ ಆತ
ಮನಸ್ಸು ಹರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಫ್ರಾಂಜ್ ಬಾಪ್ ಕೂಡ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರೀಕ್-ಲ್ಯಾಟಿನ್

೧. ಹೊಸಗನ್ನಡ ನುಡಿಗನ್ನಡ: ದ್ವಿ. ಮು: ಪು: IV. ಮೊದಲನೆಯ ಮುದ್ರಣ
ಮದರಾಸು; ಎರಡನೆಯದು ಮಂಗಳೂರು

ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಿದನೇ ಹೊರತು ಅಂದಿನ ಗ್ರೀಕ್, ರೋಮನಿಕ್ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟನು. ಪಾಟ್, ಬೆನ್‌ಫಿ ಇವರು ಯಾರೂ ಆಡು ನುಡಿಯ ಸೊಗಡನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಭಾಷಾಪಾಕವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಭಾರತೀಯನೊಬ್ಬ, ಕನ್ನಡಿಗನೊಬ್ಬ ೧೯ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿಯೇ, ಕಾಲ್ಡ್‌ವೆಲ್, ಮ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಮುಲರ್ ಮೊದಲಾದವರಿಗಿಂತಲೂ ಮೊದಲೇ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಆಡುನುಡಿಗೆ ವ್ಯಾಕರಣ ರಚಿಸಿದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಶಂಸನೀಯ.

ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯನ “ಹೊಸಗನ್ನಡ ನುಡಿಗನ್ನಡ”ದ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ರಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೆಂಬ ಲೇಖಕ ‘ವಾಗ್ವಿಧಾಯಿನಿ’ ಯೆಂಬ ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಲೇಖಕರು ಮಾತ್ರ ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಲಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯನ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳು ಇಂತಿವೆ—“ಗ್ರಂಥಸ್ಥ ವಾದ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಿರಿಯರು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬುದ್ಧಿ ಹುಟ್ಟಿದುದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲರೂ ವ್ಯಸನ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯರೂ, ರಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೂ ತಂತಮ್ಮ ವ್ಯಾಕರಣದಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಪ್ರಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಇವರಿಗೆ ಹೊಸಗನ್ನಡವೆಂಬುದರ ಅರ್ಥವು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.” ೧ ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಬರೆದ ರಘುನಾಥರಾಯರೇ, ಅವರು ಸ್ವತಃ ಪ್ರೌಢ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿದ್ದೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಡವಿವ್ವಾರಿಂಬುದು ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮುಂದೆಬಂದ ಕನ್ನಡದ ಹಿರಿಯ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯ ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದಿವಂಗತ ಪ್ರಾಕ್ತನ ವಿಮರ್ಶ ವಿಚಕ್ಷಣ ರಾವ್‌ಬಹಾದುರ್ ರಾ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ‘ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಇತಿಹಾಸ’ ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಕಿರುಹೊತ್ತಗೆ ಯಲ್ಲೂ, ೨ ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತರು ತಮ್ಮ ‘ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಶೋಧನ’ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲೂ ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರ್ಯನ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೩ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ನೇಳೆಗಾಗಲೇ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ವೈಟ್ ಎಲ್ಲಿಸ್ ಹಾಗೂ ರ್ಯಾಸಮನ್ ರೆವ್ಸ್ ಎಂಬ

೧. ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷಾ ವ್ಯಾಕರಣೋಪನ್ಯಾಸ ಮಂಜರಿ: ಆರ್. ರಘುನಾಥ ರಾಯರು ೧೮೯೪: ಪುಟ-೧೧೩-೧೧೪

೨. History of Kannada Language : 1934 : page-43

೩. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಶೋಧನ: ಪುಟ-೧೮೫

ಇಬ್ಬರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸವರೇಣ್ಯರು ಈ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದರು.

ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ವೈಟ್ ಎಲ್ಲಿಸ್ (೧೭೮೦-೧೮೧೯) ಬಗೆಗೆ ಎನ್. ವೆಂಕಟ ರಾಯರು ಬರೆಯುತ್ತಾ “ಆತನನ್ನು (ಎಫ್. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಎಲ್ಲಿಸ್‌ನನ್ನು) ದ್ರಾವಿಡ —ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯ ವಿಸರಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ—ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಜನಕನೆಂದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಆತ ತಮಿಳು ತೆಲುಗು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ಯೂರೋಪಿನ ವಿದ್ವಾಂಸ. ಸಂಸ್ಕೃತ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ನಯ ನುಣುಪುಗಳನ್ನು ವೆಗ್ಗಳಿಸಿರಬಹುದು, ಆದರೂ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗುಂಪಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ —ಎಂದೂ ಆತ ತಿಳಿಸಿದನು...”^೧ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿಸ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಂದವನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದನು. ಭೂಕಂದಾಯ ಶಾಖೆಯ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿ ಮೊದಲು ಅಧಿಕಾರ ಪಡೆದ ಎಲ್ಲಿಸ್, ತರುವಾಯ ೧೮೧೬ರಲ್ಲಿ ಫೋರ್ಟ್ ಸೇಂಟ್ ಜಾರ್ಜ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ‘ಸೂಪರಿಂ ಟೆಂಡೆಂಟ್’ ಆಗಿ ಸೇರಿದನು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಸ್ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ನಿಬಂಧ ಹಲವು ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ವೈಟ್ ಎಲ್ಲಿಸ್ (Francis White Ellis) ಆದ ಮೇಲೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಸಮಸ್ ರಸ್ಕ ಎಂಬಾತ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು. ಭಾರತ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ರ್ಯಾಸಮಸ್ ರಸ್ಕ ಕೂಡ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಸೇರದ ಒಂದು ಬೇರೆ ಪರಿವಾರವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದು ಗಮನಾರ್ಹ. “He [Rasmus Rusk] was also the first to see that that the Dravidian (by him called Malabaric) languages were totally different from Sanskrit”.^೨ ಇವನ ತರುವಾಯ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ರಾಬರ್ಟ್ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್-ಹೀಗೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಮೂಲವನ್ನು ಬೆದಕಿ, ನಿಜಾಂಶಗಳನ್ನು ಕೆದಕಿ-ಹುಡುಕಿ ಸತ್ಯದ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಸಮೂಹ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ರೆವರೆಂಡ್ ಕಿಟಿಲ್, ಗೊವರ್, ಬ್ರಿಗಿಲ್,

೧. Ellis Dissertation on the Telugu Language : N. Venkata Rao. Annals of Oriental Research of the University of Madras ; Vol. XII, 1954-55

೨. Language : origin and Growth : Otto Jespersen

ಡಾಸನ್, ಗ್ರೇಟರ್, ಗ್ರಾಲ್, ಗುಂಡರ್ತ್, ಹೊಡ್ಸನ್, ಕೆನ್ನೆತ್, ಪೋಪ್, ರೀನ್ಸ್, ಸಾಂಡರ್ಸನ್, ವಿನ್ಸ್ಲೇ—ಮುಂತಾದ ಕ್ರೈಸ್ತ ಪಾದ್ರಿಗಳ—ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪಂಡಿತ ಪಂಕ್ತಿಯೊಂದು ನಿರ್ವ್ಯಾಜ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿತು.

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ಇತಿಹಾಸದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಪೂರ್ವವೂ, ಅಮೂಲ್ಯವೂ ಆದ ಗ್ರಂಥವೆಂದರೆ ತಿನ್ನವೆಲ್ಲಿಯ ರೆವರೆಂಡ್ ಬಿಷಪ್ ರಾಬರ್ಟ್ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಬರೆದ “ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ತೌಲನಿಕವ್ಯಾಕರಣ.” ಈತ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಭದ್ರವಾದ ಬುನಾದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಸರಿಯಾದ ರೂಪವನ್ನೂ, ಹೊಸ ಆವಿಷ್ಕಾರವನ್ನೂ ದೊರೆ ಕಿಸಿಕೊಟ್ಟನು. ಈತನ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಹಾಗೂ ಜೋಡಣೆ, ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ವಿಂಗಡಣೆ-ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅನುಕರಣೀಯವಾಗಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಷಯ ಲಲಿತವೂ-ಸರಳವೂ, ಹಿತವೂ-ಹದವೂ ಆದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ಮೂರು ದಶಕಗಳಿಗೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಸುದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸಿನಂತೆ ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತಾ ತನ್ನ ಮೇರು ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದನು. ಒಂದು ಶತಮಾನದ ಹಿಂದೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಗಮನ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹರಿಯದಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಆ ಭಾಷೆಗಳ ವಿವರಗಳು ದುರ್ಲಭವಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಸಾಹಸಪಟ್ಟು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭೆ-ಪಾಂಡಿತ್ಯಗಳೆರಡೂ ಸಮಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿದ್ದುವು. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದ ಭಾಷೆಗಳಾಗಿರದೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವರ್ಗವೆಂದು ಸಾಧಾರವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು, ಸುಲಭವಾಯಿತು.

ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ತನ್ನ ಹಿರಿಯ ಹೊತ್ತಗಯನ್ನು ಹೊರ ತರುವುದರ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಹೊಸ ವಿಚಾರವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದನು. ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೂತನ ಶಕೆಯೊಂದು ಇವನ ಕೃತಿಯಿಂದಲೇ ಆರಂಭವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದರೂ ಕೆಲವೊಂದು ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ, ಬಹುಶಃ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ, ಒಂದೆರಡು ದೋಷಗಳು ಉಳಿದು ಹೋದವು. ಆತ ಪರಿಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಹುಡುಕಿದ ಆಧಾರಗಳಿಗಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸೋಣ; ಆತನ ಅಮೋಘವಾದ ಕೃತಿ ರಚನೆಗಾಗಿ ಗೌರವ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸೋಣ-ಸರಿಯೆ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವನು ತಿಳಿದದ್ದು ತೀರ ಕಡಮೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಷಾದಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ !

ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ಲನ ತರುವಾಯ ಅಥವಾ ಸಮಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ರೆವರೆಂಡ್ ಎಫ್ ಕಿಬಿಲ್, ಗುಂಡರ್ತ್, ಆರ್. ಆರ್. ಭಗವತ್-ಮೊದಲಾದವರು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಭಾಷೆಗಳೆಲ್ಲವೆಂದು ಅನೇಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ

ಆಧಾರದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಪಡಿಸಿದರು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೆಲವು ಸಂಪ್ರದಾಯಶೀಲರಾದ ಘನ ಪಂಡಿತರೂ, ಅಂಥ ಪಂಡಿತರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಒಳಗುಮಾಡಿ ಪರಿಶೀಲಿಸದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪಂಡಿತರೂ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದಲೇ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳು ಬಂದಿವೆಯೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿದರು. ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ವಿಲ್ಸನ್ 'ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಆದರ್ಶ - ಅನುಕರಣೆಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕಾರ ಗೊಂಡಿವೆ, ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಕಾವ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳ ಅನುವಾದಗಳು, ಇಲ್ಲವೆ ಅವುಗಳ ಮಾದರಿಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದವು' — ಎಂದು ನುಡಿದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಸತ್ಯವಿದೆಯಾದರೂ ಇದರಿಂದಲೇ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕವಿ ರಾಜಮಾರ್ಗ, ಆದಿಪುರಾಣ, ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ, ಶಾಂತಿಪುರಾಣ, ಸಾಹಸ ಭೀಮ ವಿಜಯದಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಗದ್ಯ ಪದ್ಯ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲೂ, ವಲ್ಮೀಕಿ-ಬದಾಮಿಯಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ಬಳಸಿರುವುದು ಎದ್ದುಕಾಣುತ್ತದೆ, ನಿಜ. ಕೊನೆಗೆ ಜನ ಬಳಕೆಯ ಆಡುನುಡಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕಾವ್ಯ ರಚನೆಗೆ ತೊಡಗಿದ ಶರಣರ ವಚನಗಳಲ್ಲೂ, ದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ತಲೆ ಹಾಕಿದೆ, ಸರಿಯೆ. ಆದರೆ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹಿಂದಿನ ಶಾಸನಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಹೊರತಾದ, ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ವ್ಯಾಕರಣ ನಿಯಮದ ಸೂತ್ರ ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕಾಗಿ ಸೇರಿಹೋಗಿದೆ. ಅದರ ಒಳ ಎಳೆಗಳನ್ನು ಕಂಡಹೊರತು ಸಂಸ್ಕೃತ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ನಂಟು-ಗಂಟುಗಳ ಬೆಸುಗೆ-ಬೇರ್ಪಡೆಗಳು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ಲನಿಗಿಂತ ಹಿಂದಿನವರಾದ ಕೋಲ್‌ಬ್ರೂಕ್, ಕ್ಯಾರಿ, ವಿಲ್ಕಿನ್ಸ್ ಮೊದಲಾದವರು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಬಂದುವೆಂದು ನಂಬಿದ್ದುದು ಹಾಗಿರಲಿ, ಆರ್.ಜಿ. ಭಂಡಾರಕರರೂ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಭಾಷೆಗಳೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಚಕಮಕಿಯೂ, ಮಂಡನೆ-ಖಂಡನೆಗಳೂ ಆದುವು. ಆದರೆ ಕೊನೆಕೊನೆಗೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಲ್ಲವೆಂದು ವಿರೋಧಿಸಿದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ತಣ್ಣಗಾದರು.^೧ ಈ ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲೂ ಹಿಂದಿನ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನೇ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಾ ಒಬ್ಬ ಲೇಖಕರು ಬರೆದ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅವಶ್ಯ ಗಮನಿಸ ಬೇಕು. ಅವರು, "... ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಇದ್ದುದೇ ವೇದದ ಸಂಸ್ಕೃತ.

೧. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವರ್ಗದ ಭಾಷೆಗಳೇ? — ಎಂಬ ವಿಚಾರದ ವಿಮರ್ಶೆ ವಿವರವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಅದರಿಂದ ಪಾರ್ಸಿಯವರ ದ್ವಂದ್ವ ಅವಸ್ಥಾ ಭಾಷೆ, ಅದರಿಂದ ಪ್ರಾಚ್ಯ ದೇಶದ ಭಾಷೆಗಳು, ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಆ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆ, ಅದರಿಂದ ಉತ್ತರ ದೇಶದ ಪಂಜಾಬಿ, ಬೇಹಾರಿ, ಬಂಗಾಳಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾದಿ ಭಾಷೆಗಳು, ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡವೂ ಉಂಟಾದ್ದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಗೋತ್ರವನ್ನೂ ಬದಲಾಯಿಸಿಬಿಟ್ಟಿರುವರು. ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣಕಾರನಾದ ಕೇಶಿರಾಜನೂ ತನ್ನ ಪ್ರತಿ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕದ-ಕನ್ನಡವೆಂದು ಆಗಾಗ ಉದ್ಘೋಷಿಸುವುದರಿಂದಲೂ, ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದುದರಿಂದಲೂ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳು ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವುದರಿಂದಲೂ ಅಕ್ಷರ ಸಮಾನಾದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ದೇಶೀಯವಾದ ರಳಕುಳಗಳ ಹೊರತು ವಿಶೇಷ ಭೇದವು ಕಂಡು ಬಾರದಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಕೃತದಿಂದಲೇ ಈ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡವು ಹುಟ್ಟಿದ್ದಿರಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯು ಯಾವ ವಿಧದಿಂದಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತದೊಡನೆ ಸರಿಹೋಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಬೇಕಾದರೆ ದ್ರವಿಡ ಕುಲಕ್ಕೇ ಸೇರಿರಲಿ, ನಾವು ಬೇಡವೆನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಕೃತದಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಳಗನ್ನಡವೂ, ಆಮೇಲೆ ಹಿಂದೆ ವಿವರಿಸಿದಂತೆ ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿಯ ಕನ್ನಡವೂ, ಆಮೇಲೆ ಈಗಿನ ಹೊಸಗನ್ನಡವೂ ಉಂಟಾದ್ದಿರಬೇಕು^೨! ಇಂಥ ಮಡಿವಂತಿಕೆಯ ಮೊಂಡು ವಾದಗಳು ಅಮೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದುದರಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಯಾರ್ಹವಾಗಿಲ್ಲ.

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದಷ್ಟೂ ಸಂಸ್ಕೃತದೊಡನೆ ಹಾಗೂ ಇತರ ಪ್ರಾಚೀನ ಇಂಡೋ-ಯೂರೋಪಿಯಾ ಭಾಷೆಗಳೊಡನೆ ಅದರ ಸಂಬಂಧ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಡಾ|| ಪೋಪ್ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.^೩ ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತನ ಪರ್ವತ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿದ ಪುಸ್ತಕದ ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರದ ಪುನರ್ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲ್ಟಿಕ್ ಮತ್ತು ಟ್ಯುಟೊನಿಕ್ ಭಾಷೆಗಳ

೧. Zend (ಜೆಂಡ್), ಅವಸ್ಥಾ (Avesta) ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಬಂದ ಅವಸ್ಥೆ ಇದು! ಆ ಕಾಲದ ಹಳೆಯ ಪರಿಷ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿರೇ ಅಂದಿನ ಕೆಲವು ಕನ್ನಡ ಲೇಖಕರು ಕಿಟಿಲರನ್ನು ಕಿತ್ತೀಳೆಯೆಂದೂ, ಗುಂಡರ್ಬರನ್ನು ಗುಂಡರಟ್ಟಿಯೆಂದೂ, ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಅವರನ್ನು ಕಾಲೆಡವಲ್ ಎಂದೂ, ಬ್ರೌನ್ (Brown) ಅವರನ್ನು ಬ್ರೌನು ಎಂದೂ, ನಿಘಂಟನ್ನು ದಿಕ್ಷನರಿ ಎಂದೂ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕರೆದಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

೨. ಕಸಾಪಪ ೧೨-೩ : ೧೯೨೭ : ಕೊಳಕೆ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ : ಪು ೧೭೪-೭೫

೩. Tamil Hand-Book, 1859 : Madras

ರಚನಾ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳತ್ತ ಭಾಷಾ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನಸ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ.^೧ ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ತನಗೆ ಬಿಡುವು ಇದ್ದಿದ್ದಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದದ್ದಾಗಿಯೂ, ಸಾಧ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಮುದ್ರಣಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಾಗಿಯೂ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಆತ ಅಂದುಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಬಹುಶಃ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪುರುಸೊತ್ತು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಡಾ|| ಪೋಪ್ ತನ್ನ ಮುಂದಿನ ಒಂದು ಹೊತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ಲನ ನಿರ್ಣಯಗಳತ್ತ ತನ್ನ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಒಲವು ತೋರಿದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತನ್ನ ನೈಯಕ್ತಿಕ ನಿಲವನ್ನು ಆತ ಆಗಲೂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲಿಲ್ಲ; “While agreeing in the main with Dr. Caldwell, I yet think that the remarkable analogies between the Celtic and the Dravidian languages merit a more thorough investigation”!^೨

ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ಲನು ಪೋಪನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸುತ್ತಾ, ಅದಷ್ಟೂ ಬೇಗ ಪೋಪ್ ತನ್ನ ಆಮೂಲಾಗ್ರ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿ ಅದರಿಂದ ಬಂದ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹಲು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದನಲ್ಲದೆ ಪೋಪನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ನಿಶ್ಚಯಪಡಿಸಿದನು. ಇಂಡೊ-ಯೂರೋಪಿಯನ್ ವರ್ಗದ ಕೆಲ್ಟಿಕ್ ಭಾಷೆಯೊಡನೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆ ವಿದ್ವಂತಿಯೆಂದು ಪೋಪ್ ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ತನ್ನ ವಾದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಇಂಡೊ-ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಕೆಲ್ಟಿಕ್ ಒಂದೇ ಸಿಥಿಯನ್ ಗುಂಪಿನೊಡನೆ ಹೋಲತಕ್ಕದ್ದು; ಅದುದರಿಂದ ಕೆಲ್ಟಿಕ್, ಸಿಥಿಯನ್ ಮತ್ತು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಒಂದು ಮೂಲಭಾಷೆಯ ಸಂವರ್ಕ ಭಾಷೆಗಳೆರಬೇಕು-ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದನು.

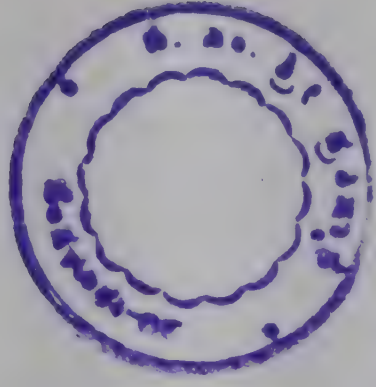
ಡಾ|| ಪೋಪ್, ಗೊಯರ್, ಪ್ರೊ|| ಎಂ. ಶೇಷಗಿರಿಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಮುಂತಾದವರು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಇಂಡೊ-ಯೂರೋಪಿಯಾ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದುವೆಂದು ವಾದಿಸಿದರು. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಿನಂಗತರಾದ ಆರ್. ಸ್ವಾಮಿನಾಥ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರೂ ಬಹು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ತಮಿಳು ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಜನ್ಯವೆಂದು ಸಾಧಿಸಲು ವೃಥಾ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಆದರೆ ನೀರಗುಳ್ಳೆಯಂತೆ ಇವರ ಭ್ರಮೆ, ಇವರ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಕ್ರಮೇಣ ನಿರಸನಗೊಂಡುವು. ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವೆಂಬ ವಿಚಾರ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು. ಭಾಷೆಗಳ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸುವ ಅಳತೆಗೋಲು ವ್ಯಾಕರಣ. ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೂ ಇರುವ

೧. Sermon on the Mount : Dr. Pope, 1960 : Madras.

೨. Outlines of the Grammar of the Tuda Language—Dr. Pope : 1872 : Bangalore

ವ್ಯಾಕರಣದ ಸಂಬಂಧ, ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೂ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಆಗ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಿವಾರದ ಭಾಷೆಗಳೆಂಬುದು ತಾನಾಗೇ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಇದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಂಚದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೂ ನೇರ್ಪುಗೊಂಡುವು. ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳ, ತುಳು—ಈ ಐದು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪಂಚ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವ ರಾದರೂ, ಹಿಂದಿನ ಪಂಡಿತರು ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತಿ—ಈ ಅಯ್ದ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪಂಚ ದ್ರಾವಿಡವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು! ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಂದ ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತಿ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪಂಚ ದ್ರಾವಿಡದ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಅದರ ಬದಲು ಅವು ಪಂಚ ಗೌಡ ಭಾಷೆಗಳ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತವೆಯೆಂದೂ ಈ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದರು. ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇರುವ ಇಂಡೊ-ಆರ್ಯನ್ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪಂಚಗೌಡ ಭಾಷೆಗಳೇ ಬೇರೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರುವ ಪಂಚದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳೇ ಬೇರೆ. ಪಂಚಗೌಡ ಭಾಷೆಗಳು; ಬಂಗಾಳಿ (ವಂಗಭಾಷೆ), ಸಿಂಧಿ, ಮರಾಠಿ, ಗುಜರಾತಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ—ಇವು ಇಂಡೊ-ಆರ್ಯನ್ ಗುಂಪಿನ ಭಾಷೆಗಳು. ಇಂಡೊ-ಆರ್ಯನ್ ವರ್ಗ ಇಂಡೊ-ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಕುಟುಂಬದ ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ಶಾಖೆ.

ದ್ರಾವಿಡರು ಯಾರು?

೨

ಉಗಮ, ಆಗಮ, ಸಂಗಮ

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವವರು ಯಾರು? ದ್ರಾವಿಡರು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದರು? ಮತ್ತು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದರು? ಅವರು ಭಾರತೀಯರೇ ಆಗಿದ್ದು ಉತ್ತರದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ? ಅಥವಾ ದ್ರಾವಿಡರು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ? ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಇವರು ಬಂದವರಾದರೆ ಯಾವ ಕಡೆಯಿಂದ, ಎಲ್ಲಿಂದ, ಯಾವಾಗ ಬಂದರು? ಆರ್ಯರ ತರುವಾಯ ದ್ರಾವಿಡರು ಬಂದರೆ? ಅಥವಾ ಆರ್ಯರು ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ?—ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮಾಲೆ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬೃಹದಾಕಾರವನ್ನೂ, ಜಟಿಲತೆಯನ್ನೂ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ದೊರೆಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇವು ಬಹಳ ತೊಡಕಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಆದರೂ ಸಮಂಜಸವಾದ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವ ಹತ್ತಾರು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿವೆ, ಇನ್ನೂ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಸಂಗತಿ ಏನೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲ, ಇದಮಿತ್ಥಂ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದ ಖಚಿತವಾದ ನಿರ್ಧಾರ ಇನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಜನವಿದ್ವಾಂಸರು ಆರ್ಯರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದಂತೆ ದ್ರಾವಿಡರೂ ಕೂಡ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದವರೆಂದೂ; ಮತ್ತು ದ್ರಾವಿಡರು ಆರ್ಯರಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಚೆ ಬಂದರೆಂದೂ, ಬಹುಶಃ ಮೆಸಪೊಟೇಮಿಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದರೆಂದೂ, ಮೆಡಟರೇನಿಯನ್ ಭಾಗದಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದೂ ಹಲವು

ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡರು ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಭಾರತವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆಂಬುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರು ದ್ರಾವಿಡರು ದಕ್ಷಿಣದಿಂದಲೇ, ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮುದ್ರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಭಾರತವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆಂದು ವಾದಿಸುವರು. ಈ ವಾದವಿವಾದಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡದ ಹೊರತು ಈ ವಿವರಣೆಯೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಗಹನತೆ-ಕ್ಲಿಷ್ಟತೆಗಳೂ ಗೋಚರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಹರಪ್ಪ ಮೊಹೆಂಜೊದಾರೊ ಭೂಶೋಧನೆಗಳ ಅನಂತರ ನವೀನ ನಾಗರಿಕತೆಯೊಂದರ ಇರವು ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. “The Aryans began to pour into India about the Middle of the third millenium B.C. (2500 B.C.) The recent finds of the Archeological Department at Mohenjodaro and Harappa prove the existence of a civilization in the Punjab and Sindh, which was not Aryan in its characteristics, but allied to the Sumerian of about 3000 B.C. It has been suggested from a comparison of their Physical types, burial customs and matriarchal systems that the Sumerians belonged to the Dravidian Stock and it is quite reasonable to believe that in the early part of the third millenium B.C. the Aryans had not come and driven away the Dravidians from the Punjab.”^೧ ಹೀಗಾಗಿ ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಆರ್ಯರಿಗಿಂತಲೂ ಮೊದಲು ಒಂದು ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕತೆ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ನಾಗರಿಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೈಂಧವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೆಂಬುದು ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವ ಮೂರನೆಯ ಸಹಸ್ರಮಾನದಲ್ಲೇ ಹರಪ್ಪ ಮತ್ತು ಮೊಹೆಂಜೊದಾರೊ ಎಂಬ ಎರಡು ಮಹಾನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತೆಂಬುದೂ ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು.

ಆದರೆ ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸಮುದಾಯವೂ ಸಂಜನಿಸಿತು. ಹರಪ್ಪ ಹಾಗೂ ಮೊಹೆಂಜೊದಾರೊದ ನಗರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು ಯಾರು? ಅಜನರು ಅಡುತ್ತಿದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಭಾಷೆ ಯಾವುದು?—ಈ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಿಡಿಸಲಾಗದ ಯಕ್ಷ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಾಗಿವೆ. ‘I believe they point to the fact that the Indus Valley was a home to some part of the Dravidian race, before the Aryan immigration’^೨

೧. Aryanisation of India : N. K. Dutt

೨. Indian Antiquary : VII : page 295

ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಬೇಕೆ ಬೇಡವೆ? ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ತಲೆದೋರಿತು.

‘ಮೊಹಂಜೊ-ದಾರೊ’ ಎಂಬ ಸಮಾಸಪದದ ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥ ‘ಸತ್ತವರ-ಗುಡ್ಡ’ ಎಂಬುದು. ಸುಮಾರು ಹದಿಮೂರು ಎಕರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಷ್ಟು ಅಗೆದಿರುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿನ ಏಳು ಪದರಗಳಲ್ಲಿ (seven layers), ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಒಂದರಂತೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ನಾಶವಾದ ಮೂರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳೂ ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಹದಿನೇಳು ವರ್ಣಗಳನ್ನು ಪರಮಾವಧಿ ಯಾಗುಳ್ಳ ಬರವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮುದ್ರೆ (Seals) ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಅದರ ಬರವಣಿಗೆಯ ಕ್ರಮ ಅಥವಾ ರೀತಿ ಗೋಮಾತ್ರಿಕಾ ತೆರನಾಗಿದೆ—ಎಂದರೆ ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೂ, ಬಲದಿಂದ ಎಡಕ್ಕೂ ಹರಿದಿದೆ. ಬಳಪದ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲಿನ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಆಕಾರದ ಶಿಲಾ ಲೇಖಗಳ ಆ ಲಿಪಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಹಾಪೋಹಗಳೂ, ಸ್ವಕಪೋಲ ಕಲ್ಪನೆಗಳೂ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇಂದಿಗೂ ಆ ಲಿಪಿಗಳ ವಿವರ ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲ, ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಲಾಗಿಲ್ಲ! ಆ ವರ್ಣಗಳ ಧ್ವನಿ ಅಥವಾ ಉಚ್ಚಾರ ಹೇಗೆಂಬುದು ಇದುವರೆಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಅನೇಕ ಮುದ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೭೫೦ ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ಜಿ. ಆರ್. ಹಂಟರ್ ಎಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸನೊಬ್ಬನೇ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದಾನೆ.^೧ ಇವಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ೨೭೦-೨೮೦ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಚಿಹ್ನೆಗಳೂ ಸಿಗುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಚಿಹ್ನೆ ಏನನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ತೀರ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದರೂ ಮೊಹಂಜೊದಾರೊ ಮತ್ತು ಹರಪ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರಲಿಪಿ (Pictography) ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಮೊಹಂಜೊದಾರೊದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಚಿತ್ರಲಿಪಿ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಎಲ್ಲ ಲಿಪಿಗಳಿಗಿಂತ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದ್ದು, ವಿಲಕ್ಷಣವಾಗಿದ್ದು ಅದರ ಅರ್ಥ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಭೇದಿಸಲು ಸುಳಿವು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧಕರ ಸಾಧನೆ ಇನ್ನೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಿದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ೧೯೨೪ರಲ್ಲಿ ಮೊಹಂಜೊದಾರೊದ ಚಿತ್ರಲಿಪಿಯ ಛಾಯಾ ಚಿತ್ರಗಳು Illustrated London

೧. The Script of Harappa and Mohenjodaro, and its connections with other Scripts : G. R. Hunter. Thesis produced to Oxford University. ಇಲ್ಲಿನ ಲಿಪಿಯೆಲ್ಲೂ ಎರಡು ಹಂತಗಳು ಇರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ—ಚಿತ್ರಲಿಪಿ, ಮತ್ತು ಉಚ್ಚಾರ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಸಂಕೇತಲಿಪಿ.

News ಎಂಬ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ತರುವಾಯ ಅದನ್ನು ಓದಲು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಮುಂದೆ ಬಂದ ವಿದ್ವಾಂಸ ಎಲ್. ಎ. ವಾಡೆಲ್ (L. A. Waddell) ಎಂಬಾತ. ವಾಡೆಲ್ಲನು ಆ ಲಿಪಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮೇರಿಯದ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಓದಲು ಶ್ರಮಿಸಿದನು, ಶ್ರಮ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಲಿಲ್ಲ. ೧೯೩೧ರಲ್ಲಿ ಸರ್ ಜಾನ್ ಮಾರ್ಷಲ್ (Sir John Marshall) ಎಂಬ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪ್ರಾಜ್ಞ ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಕೆಲವು ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸಂಶೋಧಕರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟನು. ಮೊಹೆಂಜೊದಾರೊ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು ಆರ್ಯರಲ್ಲವೆಂದೂ, ಆ ಜನಾಂಗ ದ್ರಾವಿಡವೇ ಇರಬೇಕೆಂದೂ ಸರ್ ಜಾನ್ ಮಾರ್ಷಲ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವನ ಅನಂತರ ಇಲ್ಲಿನ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಓದಲೂ ಕೆಲವು ಪ್ರಯತ್ನಗಳಾದುವು.

ರಬಲ್ ದಾಸ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿ, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಲಾಂಗ್ಡನ್, ಸಿ. ಜಿ. ಗೋಡ್ (C. G. Goad), ಡಾ|| ಇ. ಜೆ. ಎಚ್. ಮ್ಯಾಕೆ, ಡಾ|| ಪ್ರಾಣನಾಥ್ ಮೊದಲಾದ ಮಹನೀಯರು ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಡಾ|| ಪ್ರಾಣನಾಥರು ಮೊಹೆಂಜೊದಾರೊದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಲಿಪಿಯೇ ಅಶೋಕನ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಬ್ರಾಹ್ಮೀಲಿಪಿಗೆ ಮೂಲವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಸ್ವಾಮಿ ಶಂಕರಾನಂದ ಎಂಬವರು ಇಲ್ಲಿನ ಲಿಪಿ ತಂತ್ರಲಿಪಿಯೆಂದೂ, ಅದು ಏಕಾಕ್ಷರಗಳಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿದ್ದು ಗುಪ್ತಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ವೇದಗಳೆಂದೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ೧೯೩೨ರಲ್ಲಿ ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಎಮ್. ಫ್ಲಿಂಡರ್ಸ್ ಪೆಟ್ರಿಕ್ ಎಂಬಾತ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಮೊಹೆಂಜೊದಾರೊದ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳೇನಿದ್ದರೂ ಕೇವಲ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳೆಂದು ಸಾಬೀತುಮಾಡಿದನು. ೧೯೩೩ರಲ್ಲಿ ಜಿ. ಆರ್. ಹಂಟರ್ (G. R. Hunter) ಎಂಬ ಬಲ್ಲಿದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರೌಢ ನಿಬಂಧವನ್ನೇ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ.

ಅನಂತರ ಬಂದ ಫಾದರ್ ಹೆರಾಸ್ (Father Heras) ಎಂಬಾತ ತನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಇಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಓದಿದನು-ವಿವರಿಸಿದನು. ಮೊಹೆಂಜೊದಾರೊ ದಿಬ್ಬಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ 'ಸಂಡೂರ್' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇದ್ದಿರಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸಿದನು. ಫಾದರ್ ಹೆರಾಸನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಇಲ್ಲಿನ ಲಿಪಿ ದ್ರಾವಿಡ ಲಿಪಿ! ಇದರ ಭಾಷೆ ಪ್ರೊಡ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ (Proto-Dravidian)! ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗುವಂತೆ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನೂ ಇತ್ತನು. ಇಲ್ಲಿ

ಒಂದೆರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತವಾಗಿರುವ ಲಿಪಿಗಳಲ್ಲಿ 'ಕಣನಿರ್' ಎಂಬ ಒಂದು ಪದಪುಂಜವಿದೆಯೆಂದೂ, ಮತ್ತು ಆ ಪದಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟರು, ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಂಬ ಅರ್ಥವೆಂದೂ ಆತ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಹೆರಾಸನ " ಈ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ಸದ್ಯೋರಮಣೀಯವಾಗಿ ತೋರಿದರೂ, ಅದರ ಸತ್ಯತೆ ಇನ್ನೂ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ"೧ - ಎಂದು ಮಾತ್ರ ನಾವು ಹೇಳ ಬಹುದು. ಆದರೂ ಹೆರಾಸನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಂಬು ದೊರೆಯಿತು.

ಸರ್ ಜಾನ್ ಮಾರ್ಷಲ್ ಈ ಮೊದಲೇ ಮೊಹಂಜೊದಾರೊದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಅವಶೇಷಗಳು ಆರ್ಯಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದುದಲ್ಲವೆಂದು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದುದಲ್ಲದೆ, ಬಹುಶಃ ಅದು ದ್ರಾವಿಡರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದನು. ಡಾ|| ಎ. ಪಿ. ಕರಮ್‌ಕರ್ ಎಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸ ಮೊಹಂಜೊದಾರೊದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ದ್ರಾವಿಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೆಂದೇ ಸಾರಿದನು.೨ ಫಾದರ್ ಹೆರಾಸನೂ ಈ ವಾದಕ್ಕೆ ಜೀವ ತುಂಬಿದನು. ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ಬಹುಜನರು ಈ ವಾದಸರಣಿಯನ್ನು ಮನಸಾ ಅನುಮೋದಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ೪೫೦೦ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ, ಅಂದರೆ ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೩೦೦೦ ದಲ್ಲೇ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ ಇತ್ತೆಂದೂ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ, ಆಧಾರದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಬಲ ಹೇಳಿಕೆ ಹೊರಟಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಮೊಹಂಜೊದಾರೊದ ಭಾಷೆ ಎಂದೊಡನೆ ಅದು ಇಂದಿನ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿತ್ತು ಎಂದಾಗಲೀ ಹಳಗನ್ನಡ-ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆ ಶಿಂದಮಿಟ್ ಭಾಷೆಗಳಂತಹ ಭಾಷೆಯಂತೆ ಇದ್ದಿತೆಂದಾಗಲೀ ಭಾವಿಸಬಾರದು; ಇವುಗಳೊಡನೆ ಅದನ್ನು ಹೋಲಿಸಹೋಗಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಕಾಲದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಿಂದಿನದಾದ, ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡಕ್ಕೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ, ಇಂದಿನ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ತಾಯಿ ಭಾಷೆ. ಡಾ|| ಸುನೀತಕುಮಾರ ಚಟರ್ಜಿಯವರು ಎತ್ತಿದ ಸಂದೇಹಾತ್ಮಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಫಾದರ್ ಹೆರಾಸ್ ಇದೇ ಬಗೆಯ ಉತ್ತರವಿತ್ತನು.

ಈ ವಿದ್ವಾಂಸರ ವಾದವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ ಸಿಲೋನಿನ ಕೊಲಂಬೊದ ವಿದ್ವಾಂಸನಾದ ಫಾದರ್ ಕ್ಲೋಸೆಟ್ ಎಂಬಾತ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯೇ ಸಮಸ್ತ ಮಾನವ ಜಾತಿಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಮೂಲ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಉದ್ಘೋಷಿಸಿದನು! ೩ ಆತ ಬಹು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಕೆಲವು ಮೂಲ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು

೧. ದೇಸಾಯಿ ಪಾಂಡುರಂಗರಾಯರು: ಪ್ರ. ಕ; ಬೆಳ್ಳಿಸಂಚಿಕೆ: ಪುಟ-೯೨

೨. The Religions of India : Dr. A. P. Karamkar

೩. ಸಿಲೋನಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕ್ಲೋಸೆಟ್ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯೇ ಮಾನವ ಮೂಲವೆಂಬ ಹಿರಿಯ ಹೊತ್ತಗೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ 'ಅ, ಈ, ಲೂ, ಎ, ಓ,

ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಗ್ರೀಕ್, ಲ್ಯಾಟಿನ್, ಹೀಬ್ರೂ, ಚೀನೀ—ಮೊದಲಾದ ಭಾಷೆಗಳ ಪದಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ ಅವುಗಳ ನಡುವಣ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯೇ ಮೂಲವೆಂದು ಸಾರುವ ಫಾದರ್ ಕ್ಲೊಸೆಟ್‌ನ ಮೊಂಡು ನಾದವನ್ನು ಅಥವಾ ಉತ್ತೇಕ್ಷೆಯ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನಿಜವೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಪದಗಳನ್ನು—ವ್ಯಾಕರಣ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡುವ ಕ್ರಮವೇ ಅನೈಜ್ಞಾನಿಕ. ಆದರೆ ಮೊಹಂಜೊದಾರೊ ಹಾಗೂ ಹರಪ್ಪಗಳ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಜನ ದ್ರಾವಿಡರೇ ಇರಬೇಕೆಂಬ ತಜ್ಞರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನಂಬಬಹುದು.

ಈ ಮಧ್ಯೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲಿನ ರಚನೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಪತ್ತೆಮಾಡಲು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಉತ್ಖನನ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಖನನ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದರಗಳು ಕಾಣಿಸಿದುವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದನ್ನು ಶಿಲಾಯುಗದ ಪದರವೆಂದೂ, ಎರಡನೆಯದನ್ನು ಬೃಹತ್ ಶಿಲಾಯುಗದ ಪದರವೆಂದೂ, ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯದನ್ನು ಆಂಧ್ರವೆಂದೂ ಕರೆದರು. ಈ ಮೂರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದರಗಳ ಕಾಲದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಊಹಾಪೋಹಗಳ ಅನುಮಾನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಇವುಗಳ ಕಾಲ ೨-೩ ನೆಯ ಶತಮಾನವಿರಬೇಕೆಂದು ವ್ಹೀಲರ್ ಎಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸ ತಿಳಿಸಿದನು. ಆತ ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಆಧಾರವೆಂದರೆ ಉತ್ಖನನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ರೋಮನ್ ನಾಣ್ಯಗಳು. ವ್ಹೀಲರ್‌ನ ತರುವಾಯ ಬಂದ

ಐ, ಉರ್, ಆರ್, ಪಿಳ್, ಸು, ಸಿ, ಸಾ'-ಎಂಬ ಈ ಹನ್ನೆರಡು ಬೀಜಾಕ್ಷರಗಳೇ ಮೂಲವೆಂದೂ, ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಸಮಸ್ತ ಶಬ್ದಗಳೂ ಇವುಗಳಿಂದಲೇ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆಂದೂ ನಿರ್ಧರಿಸಿದುದಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಕವಿ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಉದ್ದೀಪಿಸಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ-ಗ್ರೀಕ್-ಲ್ಯಾಟಿನ್-ಸುಮೇರಿಯನ್-ಸಿಂಹಳ ಮುಂತಾದ ಹತ್ತಾರು ಪ್ರಾಚೀನ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ಭಾಷೆಗಳ ಸಮಸ್ತ ಶಬ್ದಗಳಿಗೂ ಈ ಬೀಜಾಕ್ಷರಗಳೇ ಮೂಲವೆಂದೂ ತನ್ನ ವಾದಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗುವ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನಿತ್ತು ಸಾರಿದನು. ಆದರೆ ಆರ್ಯರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೂ ಮುಂಚಿನ ಅಥವಾ ಮೊದಲು ಇದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಈ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಳಕು ಬೀರುವ ಯಾವ ಮಹತ್ತರವಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಲಿ, ಗ್ರಂಥವಾಗಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ! ಕ್ಲೊಸೆಟ್‌ನ ವಿಚಾರ ಸರಣಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಕುತೂಹಲ ಉಳ್ಳವರು Dravidian Origin and Philosophy of human speech : Father closet-ಎಂಬ ಹೊತ್ತಗೆಯನ್ನು ಓದಬಹುದು.

ಕ್ರಿಸ್ತುಫರ್ ಹೈಮಂಡಾರ್ಫ್ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೃಹತ್ ಶಿಲಾಯುಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತದೆಯೆಂದೂ, ಜೊತೆಗೆ ಕಬ್ಬಿಣವೂ ದೊರೆತಿದೆಯೆಂದೂ, ಅದುದರಿಂದ ಕ್ರಿ. ಶ. ಅಯ್ದನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಇದರ ಕಾಲ ಹೋಗಲಾರದೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.^೧

ಈ ವಾದ ವಿನಾದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಬೇರೊಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವಂತೆ ಒಂದು ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಳಿದು ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೇರೊಂದು ಬಗೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟವೂ, ಅಪೂರ್ಣವೂ ಆದ ಪದರ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಬಂದಿರುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ವಿಚಾರಾರ್ಹವಾದುದು. ಅಂದರೆ ಈ ಬೇರೆ ಪದರವೊಂದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಂದವರು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದವರೇ ಇರಬಹುದು. ಹಾಗಾದರೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದು ದಕ್ಷಿಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡ ಈ ಹೊಸ ಜನಾಂಗ ಯಾವುದು? ಹಾಗೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದವರೇ ದ್ರಾವಿಡರೆಂದು ಒಂದು ಊಹೆ ಇದೆ. ಈ ಊಹೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ—ಅವರು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದರು? ಎಂಬುದು. ವಾಯುವ್ಯದಿಂದಲಂತೂ ಅವರು ಬಂದಿರಲಾರರು; ಬಹುಶಃ ಸಮುದ್ರ ಯಾನದ ಮೂಲಕ ಮೆಡಿಟರೇನಿಯ ಸಮುದ್ರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿರಬಹುದು—ಎಂಬುದು ಕೆಲವರ ಉತ್ತರ. ಆದರೆ ಈ ಬೃಹತ್ ಶಿಲಾಯುಗದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕ್ರಿಸ್ತುಫರ್ ಹೈಮಂಡಾರ್ಫ್ ಹೇಳುವಂತೆ, ಕೇವಲ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲದೆ ಭಾರತದ ಇನ್ನೂ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ದೊರೆತಿದೆ. ^೨ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಉತ್ತರದ ಮಹೇಶ್ವರ ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಹೈಮಂಡಾರ್ಫನ ವಾದ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ವಿಚಾರ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಲು ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನದ ಬಲವಾದ ಆಧಾರವೂ ಒಂದು ಕಾರಣ. ಅವನು ಹೇಳುವಂತೆ ದ್ರಾವಿಡರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿನರಗಳು ಕ್ರಿ. ಶ. ೫ ನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಸಿಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೬ ಕೊನೆಯ ಶತಮಾನಗಳ ಆಧಾರಗಳೇ ಸಿಗುತ್ತಿವೆ!

ದ್ರಾವಿಡರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ವಾದವೆಂದರೆ ಅವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂಬುದು. ಬಹುಶಃ ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೧೬ ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡರು ಬಂದಿರಬಹುದು; ಆದರೆ ಅವರು ವಾಯುವ್ಯದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್ನಿನ ಭಾಗದಿಂದ, ಸಮುದ್ರ ಯಾನದ ಮೂಲಕ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಬಂದ ದಿಕ್ಕು ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ, ಅವರು ಬಂದರೆಂದು ಹೇಳುವ ಈ ಅಪಧಿವ್ವೀಲರ್ ಹೇಳಿದ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇನ್ನೂ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ವ್ವೀಲರ್

೧. Indo-Asian culture : Christopher Haimondorf

೨. Personality of India : B. Subba Rao

ಕ್ರಿ. ಪೂ. ಒಂದನೆಯ ಶತಮಾನದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ದ್ರಾವಿಡರು ಭಾರತ ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದ.

ದ್ರಾವಿಡರ ಮೂಲ ವಾಸಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಾ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ಹಳೆಯ ಗ್ರಂಥಗಳ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನೇ ಆಧಾರಗಳೆಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸುವ ಕೆಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರು ದ್ರಾವಿಡರು ಲಿಮೂರಿಯಾ (Lemuria) ಎಂಬ ದ್ವೀಪದ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ! ಲಿಮೂರಿಯಾ ಒಂದು ಊಹಾತ್ಮಕವಾದ ಕಲ್ಪಿತ ಮಹಾದ್ವೀಪ. ಆ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ದ್ವೀಪ ಲಂಕಾ ಅಥವಾ ಸಿಲೋನಿನ ತೆಂಕಣಕ್ಕೆ ಇತ್ತೆಂದೂ, ಅದರೇ ಇಂದು ಅದು ಕಾಣಿಸದಂತೆ ಹಿಂದೂನುಹಾಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಆ ವಿದ್ವಾಂಸರು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆರ್ಯರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಇದ್ದ ಜನಾಂಗ ಮುಂಡಾ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯೂ ಹೊರಟಿದೆ. ಡಾ|| ಸುನೀತ ಕುಮಾರ ಚಟರ್ಜಿಯವರು, ಆ ಜನರು ಬಹುಶಃ ಆಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚಟರ್ಜಿಯವರು ಈ ಆಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಚೀನಾ ದೇಶದ ಗಡಿಯವರೆಗೂ ಅಂದಿನ ಜನರು ಬಹುವಾಗಿ ಆಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದೂ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೇ ಅವರು ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರ ಇನ್ನೂ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬರೊ ಅವರ ಮಾತುಗಳು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ: “Remains of an ancient language of India have been unearthed in the Indus cities of the third millenium B. C. So far no serious progress has been made in its decipherment, since no key to the solution is available. There is at present no means of knowing what kind of language is represented in these documents, which might be connected with one of the linguistic groups known in India, or be something quite different. Nor is there any names of knowing whether or not Sanskrit may have been influenced from this. There is only the possibility that some day, with the discovery of further information, a new chapter may be contributed to the linguistic history of India”. ೧

ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಾರಸ್ಯದ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ ದ್ರಾವಿಡರೂ ಕೂಡ ಭಾರತದ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳಲ್ಲನೆಂಬುದು. ಆರ್ಯರಂತೆ ದ್ರಾವಿಡರೂ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದವರು, ಅದರೇ ಆರ್ಯರಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಬಂದವರು. ಬಹುಶಃ ಕ್ರಿ. ಶ. ೫ ಅಥವಾ ೪ ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆರ್ಯರ ಒತ್ತಡದಿಂದಾಗಿ

ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಯಿತೆಂದೂ ತೋರುತ್ತದೆ. ಏನೇ ಇರಲಿ, ದ್ರಾವಿಡರೂ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದ ಆಗಂತುಕರೆಂಬುದು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದುದು. “ . . . if one looks outside India, by the polysyllabism of its roots, by the absence of prefixes, by its flexion, Dravidian separate itself not only from the languages of the Far East, but also from Munda which finds its kith and kin in Indo-china. This would lend support to the hypothesis which is indeed the most current, namely, that the Dravidian has been imported from the West, like Indo-European ”. ^೧ ಹೀಗೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದ ದ್ರಾವಿಡರು ಮೆಸಪೊಟೇಮಿಯದ ಮೂಲಕ, ಈಗ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ವಾಯುವ್ಯದ ಮೂಲೆಯಿಂದ ಫಲವತ್ತಾದ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರ ವಿಚಾರ. ಇವರ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ವಾಯುವ್ಯದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಬಳ್ಳಿ-ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭಾಷೆ ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ದ್ರಾವಿಡರ ಸಮುದಾಯ ಕ್ರಮೇಣ, ಅನಂತರ ಬಂದ ಆರ್ಯ ಜನಾಂಗದವರಿಂದ ದಕ್ಷಿಣದತ್ತ ನೂಕಿಸಿಕೊಂಡರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ೧೯೩೧ರ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಜೆ. ಎಚ್. ಹಟ್ಟೆನ್ನರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ವಿವರಣೆಯ ಒಟ್ಟು ಸಾರವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲೆತ್ತಿಸಿದೆ.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಹೊರ ದೇಶದ ಜನಾಂಗದವರು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಲಯೊ-ಪಾಲಿನೇಷಿಯನ್ ಪ್ರದೇಶದ ನೀಗ್ರೊ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ನೀಗ್ರಿಟೊ ಎಂಬ ಒಂದು ಜನಾಂಗವೇ ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ನಿವಾಸಿಗಳಿರಬೇಕು. ದುರದೃಷ್ಟದಿಂದಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರದತ್ತ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳಕು ಬೀರಬಲ್ಲ ಅನಶೇಷಗಳು ದೊರೆತಿಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಕಡಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಕುರುಹುಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಪುರಾತನ ಶಿಲಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಬಾಳಿರಬಹುದಾದ ನೀಗ್ರಿಟೊಗಳ ತರವಾಯ ನಿಡುಗಲೆಯ ಪೂರ್ವ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನರು, ಪ್ರಾಯಶಃ ಪ್ಯಾಲಿಸ್ಟೈನಿನ ಮೂಲಕ ನವ ಶಿಲಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಪೂರ್ವ (Proto) ಅಥವಾ ಪ್ರಾಚೀನ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನರೇ ಭಾರತದ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳೆನ್ನಬಹುದು. ಇವರು ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಭಾಷೆಯೇ ಮುಂಡಾ (Munda) ಭಾಷೆ. ಈ ಪೂರ್ವ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನರು ಅದಮೇಲೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದವರು ಮೆಡಟರೇನಿಯರು. ಈ ಮೆಡಟರೇನಿಯರೂ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನರಂತೆ ನಿಡುಗಲೆಯವರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಪ್ರಾಗ್

ಇತಿಹಾಸದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಮೆಡಟರೇನಿಯನರು ಭಾರತ ದೇಶವನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷಿಯಾದಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸಿರಬಹುದು.

ಮೆಡಟರೇನಿಯನರ ತರುವಾಯ ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೪೦೦೦ದಲ್ಲಿ ಆರ್ಮೇನಿಯನರು ಆಗಮಿಸಿದರು. ಆರ್ಮೇನಿಯನರು ಮೊಟುತಲೆಯ ಜನಾಂಗ. ಇವರು ವಲಸೆ ಬಂದ ಹಿಂದಿನವರಿಗಿಂತ ಸಂಸ್ಕಾರಸಂಪನ್ನರೂ, ಸುಸಂಸ್ಕೃತರೂ ಆಗಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಈ ಆರ್ಮೇನಿಯನರ ಭಾಷೆಯೇ ಇಂದು ನಾವು ಹೇಳುವ ಪ್ರೋಟೊ (Proto) ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆ ಎಂಬುದು. ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ತೋರುವಂತೆ ಈ ಆರ್ಮೇನಿಯನರೇ ಹಿಂದೂ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ತಿಯಾದ ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಜನಾಂಗ ವಿರಬೇಕು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ, ಬಲೂಚಿಸ್ಥಾನದ ಬಳಿ ಯಲ್ಲೇ ಇರಲು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಅವರು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದ ಆರ್ಮೇನಿಯನರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಕಡೆಯವರಾಗಿದ್ದು - ಎಂದು ಊಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇವರ ಅನಂತರ ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೨೦೦೦ದಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬಂದವರು ಯುರೇಷ್ಯನ್ನರು.

ಯೂರೋಪು ಹಾಗೂ ಆಲ್ಫ್ಸ್ ಪರ್ವತದ ಮಿಶ್ರ ಜನಾಂಗದವರಾದ ಯುರೇಷಿಯನರೂ ಆರ್ಮೇನಿಯನರಂತೆ ಮೊಟು ತಲೆಯವರೇ ಆಗಿದ್ದರು. ಈ ಯುರೇಷಿಯನರು ಪರ್ಷಿಯಾ-ಪಾಮಿರ್ಸ್ ಕಣಿವೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಭಾರತವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ವಂಗನಾಡಿನಲ್ಲೂ, ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾರತದಲ್ಲೂ ವಾಸಿಸಿದರು. ಯುರೇಷಿಯನರಾದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೧೫೦೦ರಲ್ಲಿ ಆರ್ಯರು ಬಂದರು. ಆರ್ಯರು ಪಂಜಾಬಿನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬಂದವರು ಗಂಗಾನದಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿದರಲ್ಲದೆ ಈ ವೇಳೆಗಾಗಲೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ಬೀಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ದ್ರಾವಿಡರೊಡನೆ ಬೆರೆತು ಹೋದರು, ಕಲಿತು ಒಂದಾದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಎರಡು ಜನಾಂಗಗಳ ಭಾಷೆ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳು ವಿನಿಮಯಗೊಂಡುವು. ಅದರೂ ಅವುಗಳ ಮೂಲಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡುವು.

ಜೆ. ಎಚ್. ಹಟ್ಟೆನ್ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ದ್ರಾವಿಡರು ಮೆಡಟರೇನಿಯನರು ನಿಡುದಲೆಯವರು.^೧ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪಶ್ಚಿಮದ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಮೊದಲು ಏಷಿಯಾಮೈನರ್ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರ ಪರ್ಷಿಯಾಗಳ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮೊದಲು ಉರಲ್ - ಅಲ್ಟೈ ಮತ್ತು ಆರೇಬಿಯಾ - ಮೆಸಪಟೋಮಿಯದ ಸೆಮಿಟಿಕ್ ಜನಾಂಗಗಳೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕವಿತ್ತು. ಜೆ. ಎಚ್. ಹಟ್ಟೆನ್ ಅವರ ವಿಚಾರ ಸರಣಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ವೈ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್ ಅವರು-“ ಅದುದರಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿ ಅವರು [ದ್ರಾವಿ

೧. ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಬಯಸುವವರು - Census of India, 1931 ; India - 1 : J. H. Hutton : ನೋಡಿ,

ಡರು] ಮೂಲತಃ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಭಾಷೆಯು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಇದ್ದ ಪ್ರದೇಶದ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳೊಡನೆ ಕೆಲವು ರೂಪಸಾಮ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರಲ್ಲೇ ಬೇಕು"೧ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಲವಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನೂ ಇತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ದ್ರಾವಿಡರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಕೋಲರು, ಸಂತಾಲರು-ಮೊದಲಾದವರ ಗುಂಪಿನವರು.^೨ ಈ ಕೋಲರು ಕೇವಲ ಭಾರತದ ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೆಲಸಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಭಾರತವನ್ನು ಒಬ್ಬರಾದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಬಂದ ಜನಾಂಗಗಳು ಇಂತಿವೆ; ಕೋಲರ ಕುಲ (ಇವರೇ ಆಸ್ಟ್ರೋ-ಎಷಿಯಾಟಿಕ್ ಭಾಷಾ ವರ್ಗದವರು), ದ್ರಾವಿಡರು, ಮತ್ತು ಮುಂಡಾ ಭಾಷೆಯವರು, ಅನಂತರ ಆರ್ಯರು - ಇದು ಕ್ರಮವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಆರ್ಯರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಆ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನಾಂಗದವರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆರ್ಯರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದ ದ್ರಾವಿಡರ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಯಾವ ಉಲ್ಲೇಖವೂ, ಯಾವ ಗ್ರಂಥವೂ ದೊರೆತಿಲ್ಲವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯ, ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಯ ರೂಪರೇಖೆಗಳ ವಿವರಗಳು ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿರುವುದು ಭಾಗತೀಯ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ತುಂಬಲಾಗದ ಕೊರತೆ.

ಹರಪ್ಪ ಹಾಗೂ ಮೊಹೆಂಜೊದಾರೊಗಳ ಉತ್ಖನನದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಉಲ್ಲೇಖ - ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ದ್ರಾವಿಡ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದುದೆಂದು ತೀರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂಜರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅನೇಕ ದ್ರಾವಿಡದ ಆಧಾರಗಳೆಂದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಳಬಿಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ದ್ರಾವಿಡದ ಮೂಲ ಅಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಸಿಗಬಹುದೆಂಬ ಆಶಾಕಿರಣಗಳು ಕೆಲವು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತೂಗಾಡುವ ಈ ಹರಪ್ಪ-ಮೊಹೆಂಜೊದಾರೊಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಇತರ ಪ್ರಬಲವಾದ ಆಧಾರಗಳೂ, ಖಚಿತವಾದ ಉಲ್ಲೇಖಗಳೂ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕ್ರಿ. ಪೂ.ದ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಆಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸಾರುವ ಕೆಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳು ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ; ಗ್ರಂಥರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಹಿಡಿಯಾಗಿ ಏನೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮಗೆ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಅಳಿಯುವುದಾದರೆ ಕ್ರಿ. ಪೂ.

೧. ಹೊಸ ಬೆಳಕು: ೧೯೬೦: ಪುಟ-೧೨೯

೨. Pre-Aryan and Pre-Dravidian in India: Prof: Sylvian Levi: pages 63-126

೮೦೦-೬೦೦ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ ಬೆಳೆದುಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆಗಿನ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮೂಲದ್ರಾವಿಡ ಅಥವಾ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಕ್ ದ್ರಾವಿಡವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಈಗ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಪದಗಳ ಹೋಲಿಕೆಯಿಂದ ಮೂಲದ್ರಾವಿಡ ರೂಪಗಳನ್ನು - ಆ ತಾಯಿನುಡಿಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೀಗಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಪ್ರಾಚೀನ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಗುವ ದ್ರಾವಿಡದ ಪದಗಳು ಮುಖ್ಯವೆನ್ನಬಹುದು. ಮಟಚಿ, ಅಕ್ಕಿ, ನೀರ್, ಮಿನ್, ಚಂದ್ರ, ತೂಕ್ಕಿ-ನೊದಲಾದುವು ಈ ವಿಧವಾದ ಪದಗಳಾಗಿವೆ. ಹೀಬ್ರೂಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಯೆಹೂದ್ಯರ ಬೈಬಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಂದು ವರ್ಣನೆಯಂತೆ ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೧೦೦೦ದಲ್ಲೇ ಸಾಲೊಮನ್ ದೊರೆಯ ಹಡಗುಗಳಲ್ಲಿ ತರ್ಷಿತ್ ಅಥವಾ ಒ(ಅ)ಫಿರ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ರೇವು ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಪ್ಯಾಲಸ್ಟೈನ್ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ಪದಾರ್ಥ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತೂಕಿ (ತುಕಿ) ಎಂಬ ಪದದ ಹೆಸರೂ ಇದೆ.^೧ ಇದು ಅಲ್ಲಿ ನವಿಲಿಗೆ ಹೇಳಿರುವ ಒಂದು ಹೆಸರು, ಒಂದು ಪದ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ಪದ ತಮಿಳು, ಕನ್ನಡ, ಮಲೆಯಾಳ ಮತ್ತು ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿರಬಹುದು ಹಳೆಯ ಪದ. ಆರ್ಯ ಜನಾಂಗದವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುನ್ನವೂ ದ್ರಾವಿಡರು ಈಜಿಪ್ಟ್, ಪಶ್ಚಿಮ ಏಷಿಯಾ, ಗ್ರೀಸ್ ಮತ್ತು ರೋಮ್ ದೇಶಗಳೊಡನೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಉಲ್ಲೇಖಗಳ ಆಧಾರವೂ ಇವೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿಮಾನಪುರದ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಗೆದಾಗ ದೊರೆತ ರೋಮನ್ ಕಾಲದ ನಾಣ್ಯಗಳ ವಿಚಾರ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಎಚ್.ಎ.ಎಲ್. ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 'ಎಚ್.ಎ.ಎಲ್' ಗೆಂದು ನಿರ್ಮಿತವಾಗುತ್ತಿದ್ದ

-
೧. The Books of kings ನಲ್ಲಿ tuki (ತುಕಿ) ಎಂದೂ, Chronicles ನಲ್ಲಿ tuki (ತೂಕಿ) ಯೆಂದೂ ಇದರ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ: 1. Kings x. 22 ; 11 Chronicles IX-21. ಇದರ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಪೂ. ೯೫೦ರಿಂದ ಕ್ರಿ.ಪೂ. ೭೦೦. ಈ ಒಫೀರ್ ಎಂಬುದು ಅಫ್ರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಒಂದು ರೇವು ಪಟ್ಟಣವೆಂದು ಕೆಲವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸೆಮಿಟಿಕ್ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ಆರ್ನೆಸ್ಟ್ ರೆನಾನ್ ಎಂಬುವರು ಇದು ಭಾರತ ದೇಶದ ಪಶ್ಚಿಮತೀರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಒಂದು ರೇವು ಪಟ್ಟಣವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಮಲಬಾರಿನ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಅನೇಕ ಮಸಾಲೆ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನವಿಲೂ ಹೋಗಿರಬಹುದು !

ಹೊಸ ರನ್‌ವೇಯ ಆಗತದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮೇ ೨೫-೧೯೬೫ರಂದು ಪತ್ತೆಯಾದ ೨೫೦ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪ್ರಾಚೀನ ರೋಮನ್ ನಾಣ್ಯಗಳು ಕ್ರಿ.ಪೂ.ದ ಕೊನೆಯ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಳಿದ, ಮತ್ತು ಜೂಲಿಯಸ್ ಸೀಸರನ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ಆಗಸ್ಟಸ್ ಸೀಸರನದೆಂದು ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ವಾಂಸರು ದೃಢಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈಗ್ಗೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕ್ರಿ.ಪೂ. ಒಂದನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲೇ ರೋಮನ್ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೊಡನೆ ಈ ಎಚ್.ಎ.ಎಲ್. ಪ್ರದೇಶ-ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಭಾಗ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಪರ್ಕ ಪಡೆದ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದಿತೆಂದು ಪ್ರಬಲವಾದ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಸಂಶೋಧಕರು ಊಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. "... the Dravidians had been a seafaring people long before the Aryans arrived in India. Australian languages show very close affinities to the Dravidian languages and there are reasons to believe that the Dravidian people had one time colonised that land. Then again towards the west coast it was the Dravidians who maintained the sea-born trade with the Samitic people of Babylon. The Samitic languages (Arabic and Hebrew for instance) show a lot of words from Indian languages, especially names of those commodities which were obtained from India, and in a majority of these cases the words are from the Dravidian sources . . . "೧

ಈ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಭಾವಿಸಿದಾಗ 'ತೂಕಿ' ಎಂಬ ಪದ ದ್ರಾವಿಡದ ಪದವೆಂಬುದು ದೃಢವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಶಿಖಿ > ತೂಕ್ಕಿ ಆಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಇದು ತಪ್ಪು ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಆ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಇತರ ಜ್ಞಾತಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇರೆ ಪದಗಳು ಯಾವುವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪದದ ಕ್ರಮೇಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಯೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ತಮಿಳು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪದದ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಇಂತಿವೆ;

(ತ) ತೋಕ್ಕೈ > ತೋಗೈ > ತೋಕೆ = ತೂಗಾಡುವ ಬಾಲ.

(ಕ) ಸೋಗಿ, ತೋಕೆ; ಸೋಗೆ ಗರಿ, ತೆಂಗಿನಸೋಗೆ, ಅಡಿಕೆಯಸೋಗೆ ಸೋಗೆ ನವಿಲು.

ಬಹುಶಃ ಈ ಪದದ ಮೂಲಾರ್ಥ 'ತೂಗಾಡುವುದು, ಇಳಿಬಿದ್ದುದು'-ಎಂದು ಇದ್ದಿರಬೇಕು. ನವಿಲಿನ ಬಾಲ ಬಹಳ ಉದ್ದವಾದುದರಿಂದ ಅದು ಭಾರದಿಂದ ತೂಗಾಡುತ್ತದೆ; (ಮುಡಿಬಿಟ್ಟು) ಸೋಗೆ ನವಿಲಂತೆ ಸೊಗಯಿಸಿ ತೋಟಿ-

೧. Elements of the science of language : page-45

ಎಂಬುದು ರನ್ನನ ಮಾತು. ಈ ಪದದ ವಿವರಣೆ ಮತ್ತೆ ಬರಲಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದೆ. ಅಂತೂ ಇದು ಹೀಬ್ರೂ ಭಾಷೆಯ ಪದವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಎಷ್ಟು ನಿಶ್ಚಯವೋ ಅಷ್ಟೇ ನಿಶ್ಚಯ ಇದು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಪದ ಎಂಬುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಪದದಿಂದ ಅರಬ್ಬಿ ಭಾಷೆಯ ತವಸ್, ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯ ತವೋಸ್, ಲ್ಯಾಟಿನ್ನಿನ ಪಮೋ-ಮೊದಲಾದ ಪದಗಳು ಬಂದಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಹಳೆಯದಾದ ಛಾಂದೋಗ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪದ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ 'ಮಟಚೀ ಹತೇಷು ಕುರುಷು'^೧ (ಎಂದರೆ ಕುರು ರಾಜ್ಯ ಮಿಡಿತೆಗಳಿಂದ ನಾಶವಾಯಿತು) ಎಂಬ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯಿದೆ. ಈ ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಕಾಲದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚರ್ಚೆ ಇದ್ದರೂ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಪೂ. ಆರು ನೂರು ಇರಬಹುದೆನ್ನುವರು - ಅದನ್ನೇ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ 'ಮಟಚೀ' ಎಂಬ ಒಂದು ಪದ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಮಟಚೀ ಎಂಬ ಈ ಪದಕ್ಕೆ ಹಿಮ, ಆಲಿಕಲ್ಲು, ರಕ್ತವರ್ಣ-ಮುಂತಾಗಿ ಮಹನೀಯರು ಅರ್ಥೈಸಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಶಾಂಕರ ಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ 'ಆಲಿಕಲ್ಲು' ಎಂದು ಅರ್ಥ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಆನಂದಗಿರಿ 'ರಕ್ತವರ್ಣ' ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಸಾಯಣರು 'ಕ್ಷುದ್ರಪ್ರಾಣಿ ವಿಶೇಷ' ವೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈತ್ತೀಚಿನ ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲೂ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಈ ಪದವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಇದು ಇರಾನಿನಿಂದ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ! ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಪಾರ್ಸಿಯ ಕೆಲವು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂವಾದಿಯಾದ ರೂಪಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆಯಂತೆ.

ಆದರೆ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಈ ಪದ ದ್ರಾವಿಡಪದ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಪದ. ಕಿಟೆಲ್ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ನಿಘಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಿಡಿತೆ ಪದವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಪದವೆಂದು ಸರಿಯಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇಂದಿಗೂ ಮಿಡಿತೆ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ಆ ಪದದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಬಳಸುವರು. ಹೀಗಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಮಿಡಿತೆ ಎಂಬ ಪದವೇ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಮಟಚಿ ಎಂದಾಗಿದೆ. (ಕ) ಮಿಡಿತೆ > (ಸಂ) ಮಟಚಿ. ಮಟಚಿ ಎಂಬ ಪದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದ ಪದವೆಂಬುದನ್ನು ಡಾ|| ದೇವದತ್ತ ಭಂಡಾರಕರ,^೨ ಡಾ|| ಕೆ. ಬಿ. ಸಾಠಕ್, ಡಾ|| ಜಾಕೋಬಿ-ಮುಂತಾದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರೊ|| ಜೂಲ್ಸ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಒಬ್ಬನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು

೧. ಛಾಂದೋಗ್ಯ: ೧-೧೦-೧

೨. Charmical Lectures: Dr. R. G. Bhandarkar: 1919.
page 25

ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವನಿಗೆ ಈ ಪದದ ಮೂಲಧಾತುವಾದ ುಮಿಡಿ (=ಚಿಮ್ಮು, ಜಿಗಿ)-ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದುದು. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಜೂಲ್ಸ್‌ಬ್ಲಾಕ್‌ನ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸದೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬಹುದು.

ಆದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಅನುಮಾನಗಳೂ ಇವೆ. ಮಿಡಿತೆ ಪ್ರಾಚೀನ ರೂಪ, ಮಟಚಿ ಈಚಿನ ರೂಪವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಿದೆ.^೧ ಈ ಪದದಲ್ಲಿ ಬರುವ ತಕಾರ ಚಕಾರವಾಗಿದೆ; ತ>ಚ ಆದುದಕ್ಕೆ ತೇಳು>ಚೇಳು—ಮೊದಲಾದ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಸಂದೇಹವೇನೇ ಇರಲಿ, (ಕ) ಮಿಡಿತೆ, ಮಿಡಿಚೆ, (ತೆ) ಮಿಡುಥ (ಮಲೆ) ವಿಟ್ಟಲ್, ವೆಟ್ಟಲ್ (ತ) ವೆಟ್ಟಕ್ಕಿಳಿ—ಹೀಗೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಪದಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ರೂಪ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಇಂಡೊ-ಯೂರೋಪಿಯಾ ಕುಟುಂಬದ ಇಂಡೊ-ಇರಾನಿಯಾ ಶಾಖೆಯ ಉತ್ತರ ಪರ್ಷಿಯನ್ ಭಾಷೆಗೆ ಸೇರಿದ *ನುದಕ್ಕಿ>* ನುದಕ್ಕ>ನುಡಹೈ—ಮೂಲಕ ಈ ಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಊಹೆಯಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ದಂತ್ಯವರ್ಣವಾದ ಡಕಾರ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ವರ್ಣವಾದ ಡಕಾರ ಹೇಗಾಯಿತು?—ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಮಂಜಸವಾದ ಉತ್ತರ ಈ ವಾದದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ಧ್ವನಿ ಮೂಲದಿಂದಲೂ ಉಳಿದುಬಂದಿದೆ, ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ; ಇದಂತೆ ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೬ ಇತರ ಪ್ರಾಕೃತಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ನೀರ್, ಮೀನ ಎಂಬ ಎರಡು ಪದಗಳೂ ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ದ್ರಾವಿಡ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪದಗಳೆಂದು ಪ್ರಾಜ್ಞರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ದ್ರಾವಿಡದ 'ಅಕ್ಕಿ' ಎಂಬ ಪದದ ವಿವರಣೆಯೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿದೆ. ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ಈ ಪದದ ವಿಕಾಸ ಇಂತಿದೆ—*ಅರಿಸಿ> ಅರಿಶಿ>* (ಕ) ಅರಿಕ್ಕಿ>* ಅರ್ಕಿ> ಅಕ್ಕಿ; (ಮಲೆ) ಅರಿ: ಇಂಡೊ-ಆರ್ಯನ್ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ *ವ್ರಿಂಜಿ> (ಅರಬ್ಬಿ, ಪರ್ಷಿಯನ್)> ಬಿರಿಂಜಿ: ಗ್ರೀಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಒರೂಜ್: ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ವ್ರಿಂಹಿ: ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ರೈಸ್. ದ್ರಾವಿಡ ಪರಿವಾರದ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಕಕಾರವಿತ್ತೆಂಬುದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾದರೂ ಆ ಕಕಾರ 'ಜ' ಧ್ವನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಮೀಕರಣವಾಗುತ್ತದೆ? ಅವು ಸಮೀಪ ಸ್ಥಾನೀಯ ವರ್ಣಗಳೂ ಅಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪದ ದ್ರಾವಿಡದಿಂದಲೇ ಉಳಿದ

೧. ಏಕೆಂದರೆ ಕ್ರಿ.ಪೂ. ದಲ್ಲಿಯೇ ಪದಮಧ್ಯೆ ಸರಳ ವರ್ಣ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳ ಧ್ವನಿಶಾಸ್ತ್ರದ ಚರಿತ್ರೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಡಕಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಟಕಾರವೇ ಸರಿಯಾದ ಪರೂಪ ವರ್ಣವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪುಲಿಂಗಲರಸಿ (ತ), ಕುಸುಮಲಕ್ಶ್ಮಿ (ಕ) ಮೊದಲಾದ ಪದಗಳು ಅರಿಸಿ, ಅಕ್ಕಿ ಪದಗಳು ದ್ರಾವಿಡವೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಋಗ್‌ವೇದದಲ್ಲಿಯೇ ಸು. ೨೫ ದ್ರಾವಿಡ ಪದಗಳು ಸಿಗುವುದರಿಂದ, ಅಂತೂ ಕ್ರಿ.ಪೂ.ದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳು ದ್ರಾವಿಡದ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಪಾಳಿ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಕೆಲವಾದರೂ ಹೋಗಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಅಳೆಯುವುದಾದರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೮೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ, ಮತ್ತು ಅಂದಿನ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪೂರ್ವ (ಮೂಲ) ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಪದಗಳ ಮತ್ತು ಧ್ವನಿಗಳ ಹೋಲಿಕೆಯಿಂದ ಮೂಲ ದ್ರಾವಿಡ ರೂಪಗಳನ್ನು ಹೀಗಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾವಾರಿಧಿಗೆ ಕ್ರಿ. ಪೂ. ದಲ್ಲಿಯೇ ಕಡಮೆ ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು ೩೦೦-೪೦೦ ಪದಗಳಾದರೂ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ವರ್ಗದಿಂದ ಹೋಗಿ ಸೇರಿವೆಯೆಂಬುದು ಇಂದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾಗಿರುವ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. “We know infact from the study of the non-Indo-European element in the Sanskrit lexicon that at the time of the earliest Sanskrit records, Rgveda, when Sanskrit speakers were localized no further east than the Punjab, there were already a few Dravidian words current in Sanskrit”. ೧ ದ್ರಾವಿಡದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಸುಮಾರು ೭೦೦ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೫೦ ಪದಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ವಾದ ವಿವಾದಗಳೂ, ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳೂ ಉಳಿದಿವೆಯಾದುದರಿಂದ ಮೇಲೆ ೪೦೦ ಪದಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದು ೨ ಸುಮಾರು ೪೦೦ ಪದಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಆ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ದ್ರಾವಿಡದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಸಂಸ್ಥಿತನ ಜೊತೆಗೆ ಅದರ ಪ್ರಭಾವವೂ ಪ್ರಬಲವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಿರಬಹುದು.

೧. India as a Linguistic area : M. B. Emeneau : Language Vol. 32, No. 1, January-March 1956 : Page-4.

೨. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗೆ ಹೋಗಿರುವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸುದೀರ್ಘವಾದ ವಿವರಣೆ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪಂಚೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ದ್ರಾವಿಡ ಹಾಗೂ ಸಿಥಿಯನ್ ಭಾಷೆಗಳು

೩

ಹಾಗಾದರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಜಗತ್ತಿನ ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾಷಾ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಅಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸಿದ ಕಾಲ್ಡ್ವೆಲ್ ಈ ಬಗೆಗೂ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬ ಸಿಥಿಯನ್ ಕುಟುಂಬದೊಡನೆ-ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಥಿಯನ್ ಗುಂಪಿನ ಮಂಗೋಲಿಯನ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಲುತ್ತದೆ ಯೆಂದು ನುಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ^೧ ಈ ಸಿಥಿಯನ್ ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬ ಯಾವುದು? ಸಿಥಿಯನ್ ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕಾಲ್ಡ್ವೆಲ್, ೧೯ನೆಯ ಶ.ದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದಂತೆ, ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಅಭ್ಯಾಸದಂತೆ ಸಿಥಿಯನ್ ಎಂದರೆ ಮಧ್ಯ ಏಷಿಯಾದ ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಗುಂಪು. ಅಂದರೆ ಫಿನ್ನಿಷ್, ಟರ್ಕಿಷ್, ಉಗ್ರಿಯನ್, ಮಂಗೋಲಿಯನ್, ಟಿಂಗುಸಿಯನ್ ಮೊದಲಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ ಭಾಷೆಗಳು ಸೇರಿ ಅದ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಭಾಷೆಯೇ ಉರಲ್-ಅಲ್ಟೈ; ಕಾಲ್ಡ್ವೆಲ್, ರ್ಯಾಸಮಸ್‌ರಸ್ಕಾ ಕರೆಯುವ ಸಿಥಿಯನ್ ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬ. ಆದರೆ ಇಂದು ಸಿಥಿಯನ್ ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬದ ಬಲ ಹೆಚ್ಚಿದೆ, ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡಿದೆ. ಇಸ್ತೋನಿಯನ್, ಮಫೀರ್, ಮೋರ್ಡ್ವಾ ವಿನಿಯನ್, ಲೆಪ್ಪಿಷ್, ಶೆರಮಿಸ್ (ಇವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿದ ಗುಂಪಿಗೆ ಫಿನ್ನಿಷ್-ಉಗ್ರಿಯನ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು); ಕಿರ್‌ಫ್ಲಿಜ್, ತತಾರ್, ತುರ್ಕಿ, ಮಂಗೋಲ್ (ಈ ಭಾಷೆ

ಗಳು ಕೂಡಿದ ಜಾತಿಗೆ ಟರ್ರೊ-ತಾತಾರ್ ವರ್ಗವೆನ್ನುವರು); ಈ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳೂ ಸೇರಿದ-ಅಂದರೆ ಫಿನ್ನೋ-ಉಗ್ರಿಯನ್ ಮತ್ತು ಟರ್ರೊ ತಾತಾರ್ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಗುಂಪಿಗೆ ಉರಲ್-ಅಲ್ಟೈ ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬವೆಂದು ಹೆಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಸಿಥಿಯನ್ ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಫಿನ್ನೋ-ಉಗ್ರಿಯನ್ ಗುಂಪು ದ್ರಾವಿಡ ಗುಂಪಿಗೆ ಸಮೀಪವೆಂಬುದು ಕಾಲ್ಡ್ವೆಲ್ಲನ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಈ ಸಿಥಿಯನ್ ಭಾಷಾ ವರ್ಗವನ್ನು ತಾತಾರ್ ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬವೆಂದೂ, ಆಲ್ಟೇಯಿಕ್ ವರ್ಗವೆಂದೂ, ಮಂಗೋಲಿಯನ್ ಗುಂಪೆಂದೂ, ಟುರೇನಿಯನ್ ಕುಟುಂಬವೆಂದೂ, ಅಲೊಫಿಲಿಯನ್ ಗುಂಪೆಂದೂ, ಉರಲ್-ಅಲ್ಟೈಕ್ ಎಂದೂ ಬಗೆ ಬಗೆಯಾಗಿ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಹೆಸರಿನ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತ ತೋರಿದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಣ್ಣ ತೊಡಕೆಂದು ಮರೆತುಬಿಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ತಲೆ ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಈ ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಅಸಮಂಜಸ ವರ್ಗೀಕರಣವೆಂದು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿರುವರು. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಸ್ವರಸಾಮ್ಯವು ನಾಲ್ಕಾರು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು, ಆದರೆ ಅದರ ಅರ್ಥ ಸ್ವರಸಾಮ್ಯ ನಾಲ್ಕೈದು ಭಾಷೆಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು; ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಸ್ಪರ ಸಾಮ್ಯ ಕಂಡುಬಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧವೂ ಇದೆಯೆಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಡಾ|| ಬ್ಲಾಕ್, ಪ್ರೊ|| ಪಾಟ್, ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ಮುಲ್ಲರ್, ಮುಂತಾದ ಪಂಡಿತೋತ್ತಮರು ಈ ವರ್ಗದ ಭಾಷೆಗಳು ಒಂದು ಮೂಲದ ಭಾಷೆಗಳೆಂಬುದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಇವೆಲ್ಲ ಚರ್ಚೆಗಳಿರುವ ಸಿಥಿಯನ್ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಅಲ್ಲದೆ ಕಾಲ್ಡ್ವೆನೆಲ್ ಕೂಡ ಈ ಸಿಥಿಯನ್ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಬಹಳ ಸ್ಥೂಲಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವನಲ್ಲವೆ? ಯಂಗೆ ಗ್ರಮೇರಿಯನ್ನರು ರೂಪಿಸಿದ, ಸಿಥಿಯನ್-ದ್ರಾವಿಡ ವರ್ಗಗಳ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಬಿಸೆಯುವಷ್ಟು, ಧ್ವನಿಪರಿವರ್ತನೆ ಹಾಗೂ ಧ್ವನಿ ಸ್ಥಾಯಿತ್ವದ ಾನಿಯಮಗಳು ಈ ಹೋಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿವೆಯೆ? ಅದುದರಿಂದ ಈ ಅನುಮಾನದ ಹೋಲಿಕೆಯೇಕೆ?

ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ವರ್ಗವನ್ನು ಸಿಥಿಯನ್ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಮೀಕರಿಸುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದವನು ಕಾಲ್ಡ್ವೆನೆಲ್ ಅಲ್ಲ, ರ್ಯಾಸಮಸ್‌ರಸ್ಕಿ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಥವಾ ಇಂಡೋ-

ಯೂರೋಪಿಯನ್ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವರ್ಗವೆಂದು ಕಾಲ್ಡ್ವೆಲ್ಲನಿ ಗಿಂತಲೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಸೂಚಿಸಿದ್ದ ರಸ್ಕ್ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಗುಂಪನ್ನು ಸಿಥಿಯನ್ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಉಹೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದನು. ಕಾಲ್ಡ್ವೆಲ್ ಅವನ ಉಹೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದನು, ರಸ್ಕನ ಸಲಹೆಯನ್ನು ವಿಚಕಿತ್ಸೆ ಗೊಳಗು ಮಾಡಿದನು. ಆದರೆ ಕಾಲ್ಡ್ವೆಲ್ ಕೇವಲ ಉಹೆಯಿಂದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಸಿಥಿಯನ್ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ವಿನಯವಂತಿಕೆಯ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಲಾಲಿಸಿ : “My knowledge of the Scythian languages is only at second hand, and I am fully conscious of the truth of Böhtlingk's dictum, that 'it is dangerous to write on languages of which we do not possess the most accurate knowledge'. I trust therefore, it will be remembered that if I advocate any particular theory on this question of affiliation, I do so with considerable diffidence”. ೧ ಆದುದರಿಂದ ಕಾಲ್ಡ್ವೆಲ್ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ವರ್ಗ ಸಿಥಿಯನ್ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಸಿಥಿಯನ್ ವರ್ಗೀತರ ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬಗಳೊಡನೆಯೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದಾನೆ. ಚೀನೀ ಭಾಷೆ, ಜಪಾನಿ ಭಾಷೆ, ಮಂಗೋಲಿಯ ಭಾಷೆ, ಹಂಗೇರಿಯನ್, ಇಂಡೊ-ಯೂರೋಪಿಯನ್, ಸೆಮಿಟಿಕ್—ಹೀಗೆ ಹಲವು ಭಾಷಾ ಶಾಖೆಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡುವ ನಿಷ್ಕೆಯ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಆ ವರ್ಗದ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಪದಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧ-ಸಾದೃಶ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಕೂಡಿ ಬಂದಿತು. ಆದರೂ ಕಾಲ್ಡ್ವೆಲ್ ಆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕೇವಲ ಆಕಸ್ಮಿಕವೇ ಹೊರತು ಅವು ಒಂದು ಮೂಲದ ಭಾಷೆಗಳೆಂದು ಸುಳಿವು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ ಉಚಿತವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದನು. ಒಂದು ಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಭಾಷಾ ವರ್ಗ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯ ಅಥವಾ ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬದ ಬಂಧುವೆಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕಾದರೆ ವ್ಯಾಕರಣ ರೂಪಗಳ ತುಲನೆಯೇ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಸಾಮಗ್ರಿ. ಕೇವಲ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸಾದೃಶ್ಯದ ಆಧಾರದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬಾರದು. ಕನ್ನಡದ ಕೊಲ್ಲು ಗುಂಪು, ಗಾಡಿ-ಮೊದಲಾದ ಪದಗಳಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ Kill, Group, Gaudy ಪದಗಳು ಬಂದಿವೆಯೆಂದಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಈ ಪದಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡದ ಆ ಪದಗಳು ಬಂದಿವೆ ಎಂದಾಗಲೀ ಹೇಳಿದರೆ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಫಕ್ಕನೆ ನಕ್ಕುಬಿಡುವರು ! ತೌಲನಿಕ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ವಿವೇಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾಷೆಗಳ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಡುವ ಮೂಲ ಸೂತ್ರಗಳು ರಾಬರ್ಟ್ ಕಾಲ್ಡ್‌ವೆಲ್ಲನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಅವನ ಈ ಪ್ರಶಂಸಾರ್ಹವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಹಾಗೂ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಅನುಮೋದಿಸಿದ ಫಾದರ್ ಕ್ಲೋಸೆಟ್, ವಿಲಿಯಮ್ ಫ್ಲಿಟ್ಟಿ,^೧ ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮುಲ್ಲರ್, ಎಡ್ವಿನ್, ಕಸ್ಪ್,^೨ ಮತ್ತು C. Schoebel — ಎಂಬ ಈ ವಿದ್ವಾಂಸ ಸಮುದಾಯ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಸಿಥಿಯನ್ (scythian) ಹಾಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಮೇರಿಯನ್ ಭಾಷಾ ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದೆಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ ಜಾರ್ಜ್ ಎಬ್ರಹಾಮ್ ಗ್ರಿಯೆರ್ಸನ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೆನ್‌ಕೊನೊ (Stenkonow),^೩ ರಾ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್^೪ — ಮುಂತಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾವರ್ಗ ಸಿಥಿಯನ್ ಅಥವಾ ಜಗತ್ತಿನ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಭಾಷಾ ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಅದು ಕೇವಲ ತಾನೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಷಾ ಪರಿವಾರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವದೆಂದೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟು ಕಾಲ್ಡ್‌ವೆಲ್ಲನ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ಹೋದರು.

ಭಾರತದ ಭಾಷಾ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕಾಲ್ಡ್‌ವೆಲ್ಲನ ಸಲಹೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿಲ್ಲ—‘With regard to the Dravidian Languages, the attempt to connect them with other linguistic families outside India is now generally recognised as a failure, and we must still consider them as an isolated family.’^೫ ಸ್ಟೆನ್‌ಕೊನೊ ಎಂಬಾತನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಥಿಯನ್ ಎಂಬ ಹೆಸರೇ ಅಷ್ಟು ಹಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಗ್ರೀಕ್ ಬರಹಗಾರರ ಮೂಲಕ ಉಳಿದು ಬಂದಿರುವ ಸಿಥಿಯನ್ ಪದಗಳು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇಂಡೊ-ಯೂರೋಪಿಯಾ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಇರಾನಿಯನ್ ಪದಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಆದರೂ ಈ ಸಿಥಿಯನ್ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಇಂಡೊ-ಯೂರೋಪಿಯನ್ ವರ್ಗವಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಸೆಮಿಟಿಕ್ ಕುಟುಂಬವಾಗಲಿ ಸೇರದಿರುವ ಏಷಿಯಾ ಮತ್ತು ಯೂರೋಪಿನ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಸರಿಯೆ. ಆದರೆ ಸಿಥಿಯನ್ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಸ್ಪಷ್ಟ ಸಂಬಂಧವಿದ್ದಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕಾಕ್ಷರ ಪದಗಳನ್ನು ಚೀನಾ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಮೀಪದ ಭಾಷೆ

೧. Language and the Study of Language: William Dwight Whitney: 1867

೨. The Modern Languages of the East Indies—Cust

೩. LSI —Vol. IV, 1906—page 282

೪. History of Kannada Language : 1934, page 7

೫. L.S.I. Vol. IV, 1906—page 82

ಗಳು ಇಂಡೋ-ಯೂರೋಪಿಯಾ ಭಾಷೆಗಳಂತೆಯೇ ಫಿನ್ಸ್ (Finns), ಮ್ಯಾಗ್ಯಾರ್ಸ್ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ತೊಡಕುಗಳಿಂದಾಗಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ಭಾರತದ ಹೊರಗಿನ ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯ ಗುಂಪಿನೊಡನೆ ಹೋಲಿಸುವುದು ಇಂಡೋ-ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಗುಂಪಿನೊಡನೆ ಹೋಲಿಸುವಷ್ಟೇ ವ್ಯರ್ಥ ಸಾಹಸ. ಅತ್ಯಸ್ತಿಕರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊತ್ತ ಸಿಥಿಯನ್ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ದ್ರಾವಿಡ ಕುಟುಂಬವೂ ಸೇರಿದೆಯೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ದ್ರಾವಿಡ ವರ್ಗವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವರ್ಗವೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಒಳಿತು. ಪಿ. ಹನ್‌ಫಲ್ವಿ (P. Hunfalvy) ಎಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸ ಕಾಲ್ಡ್‌ವೆಲ್, ಮ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಮುಲ್ಲರ್ — ಈ ಇಬ್ಬರ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ದ್ರಾವಿಡ ಗುಂಪಿನ ಮೂಲ ಮತ್ತೆಲ್ಲೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮೃದುವಾಗಿ ನುಡಿದನು: “The Turkish and Samojedean languages, which are geographically nearest to the Finno-ugric family, constitute two different nuclei, which can not be included in the Finno-ugric one The Dravidian languages have their source likewise in a different nuclues.” ೧

ಅಮೆರಿಕ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸಂಘದ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾಶನ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ, ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿರಾಕರಣೆಯಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕಾಲ್ಡ್‌ವೆಲ್ಲನ ಸೂಚನೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಹವಾಗಿಲ್ಲ. ೨ ಪದಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯರೂಪಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತರಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಸಮಾನತೆ—ಇವು ಸಿಥಿಯನ್ ಹಾಗೂ ದ್ರಾವಿಡವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಪಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ ನಿಜ. ಆದರೆ ತೌಲನಿಕ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನ, ಕಾಲ್ಡ್‌ವೆಲ್ ತೋರಿಸುವ ಈ ಹೋಲಿಕೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆ ಸಮಾನತೆಗಳು ಕೇವಲ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಕಂಡ ಗುಣಗಳೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಜೊತೆಗೆ ಈ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುವ ಮೂಲ ಬುಡಕಟ್ಟಿನವರು ಒಂದೇ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರುವರೆ—ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಬೀರಿ ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿರಬೇಕು. ಭಾಷೆಯ ಅನಂತ ಕ್ಷೇತ್ರದ ದಿಗಂತವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾಣುವಷ್ಟು ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಕ್ವಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದ್ರಾವಿಡ ಕುಟುಂಬ ಪ್ರತ್ಯೇಕವೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು; “The Dravidian family seems to be isolated within India, all attempts to connect it either with Uralic,

೧. Transactions of the II Session of the International Congress of Orientalists: London, 1874, page 89
 ೨. The Journal of American Oriental Society Volume VII, page 271

Altaic, Elamite, Subaracian, Burushaski, Andamanese, Australian, or Papuan having proved unsuccessful”^೧

ಆದರೂ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ—ಸಿಥಿಯನ್ ಗುಂಪಿಗೂ ಕೇವಲ ಆಕಸ್ಮಿಕ ದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಂಭವಿಸಿದ ಸಾದೃಶ್ಯವಾಗಿರದೆ ಸರಿಯಾದ ಆಧಾರಗಳಿಂದ, ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಬಂದ ಸಾದೃಶ್ಯಗಳೂ ಇವೆಯೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವಿಚಾರಾರ್ಹ. ದ್ರಾವಿಡವರ್ಗ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಸಂಶ್ಲೇಷವರ್ಗ; ಸ್ವರಸಾಮ್ಯ ವಿಧಿಯ ಅಸ್ತಿತ್ವ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ (ತೆಲುಗುಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ) ಇದೆ. ಇವೆರಡೂ ಸಿಥಿಯನ್ ವರ್ಗದ ಪ್ರಧಾನ ಲಕ್ಷಣಗಳು! ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯಾಸಂಗ ಇನ್ನು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಈ ಮಧ್ಯೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ—ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ಶತಮಾನ ತೆಪ್ಪಾಗಿದ್ದ ಈ ವಾದವನ್ನು ಈಗ ಮತ್ತೆ ಎತ್ತಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಾದವನ್ನು ನೊತ್ತನೊದಲು ಮತ್ತೆ ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸಿದವನು ಎಫ್. ಓ. ಸ್ಕ್ರೇದರ್ ಎಂಬಾತ (F. O. Schrader). ಈತ ಕಾಲ್ಡಾವೆಲ್ ಹೇಳಿದುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸಮರ್ಥಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಇವನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಈ. ಲೆವಿ ಎಂಬ (E. Lewy) ವಿದ್ವಾಂಸ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಿ ಖಂಡಿಸಿದನು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ವಾನ್ ಹೆವೆಸಿ (W. Von Hevesy) ಎಂಬ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಮತ್ತೊಂದು ಹೊಸ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವನ್ನು ಮುಂದಿಡುತ್ತಾ ಮುಂಡಾ (ಕೊಲರಿಯನ್) ಮತ್ತು ಫಿನ್ನೋ-ಉಗ್ರಿಯನ್ ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ಕಾಣುವ ಸಾದೃಶ್ಯ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ತ್ಯಾಜ್ಯವೆಂದು ಬರೆದನು. ಆದರೆ ಇದು ಎಫ್. ಓ. ಸ್ಕ್ರೇದರ್‌ನ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಬೇರೊಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಸಿತು. ಸ್ಕ್ರೇದರ್ ಇನ್ನೊಂದು ಲೇಖನ ಬರೆದು ಉರಲಿಯನರು (Uralians) ಭಾರತ ವನ್ನು ಹೊಕ್ಕತರುವಾಯ ಎರಡು ಗುಂಪಾದರೆಂದೂ; ಒಂದು ಗುಂಪಿನವರು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಮೇಲೂ, ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪಿನವರು ಮುಂಡಾ ಭಾಷೆಗಳ ಮೇಲೂ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದರೆಂದೂ—ವಿವರಿಸಿದನು.^೨

ಆದರೆ ಥಾಮಸ್ ಬರೋ ಕಾಲ್ಡಾವೆಲ್ಲನ ವಾದವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಈ ಹಳೆಯ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಹೊಸ ಉಸಿರು ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ. “A thorough-going correspondence between the two groups of languages [*i.e.*, the Dravidian and Uralian] emerges quite clearly in this respect, a correspondence which is particularly valuable since this part of the vocabulary is classed among the most primitive and essential

೧. Foundations of Language : II Edition, 1958 : page 388

೨. Uralian element in the Dravida and Munda languages : BSOS VIII : pages 751-762

elements of language".^೧ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಮ ಪರಿಣತ ಪಂಡಿತರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಥಾಮಸ್ ಬರೊ ಸುಮಾರು ೭೨ ಪದಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಧ್ವನಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಿಂದ ಮೊದಲಗೊಂಡು ಅರ್ಥವ್ಯತ್ಯಾಸದ ವರೆಗೆ ಸಾಧಾರಗಳಿಂದ ವಿವರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಪದಗಳನ್ನು ಕುರಿತು "It would not be possible to produce between any two languages the same amount of detailed comparisons as can be made between Dravidian and Uralian without giving reason to believe that those languages were themselves related"^೨ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು :

೧. ತ. ತಲೈ : ಮ. ತಲ, ನಾತ್ತಲ, ತಲಕ್ಕುಮ್, ತಲಪ್ಪು : ಕ. ತಲೆ : ತು. ತರೆ : ತೆ. ತಲ : ಕುಯಿ. ತ್ಲಾ, ತ್ಲಾಕ : ಕುನಿ. ತ್ರಾಯು : ಗೋಂ. ತಲಾ : ಮಲ್ತೊ. ತಲಿ.
ಓಸ್ಟ್ರ್ಯಕ್. tdi, toi : ವೊಗುಲ್. ತೊಲಖ್, ತಲಖ್ : ವೊತ್ಯಕ್. ತುಲಿಮ್.

ಈ ಪದಗಳಿಗೆ ಮೂಲಾರ್ಥ ತುದಿ, ಕೊನೆ, ಮೇಲೆ—ಎಂದು ಇದ್ದು ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಅದು ತಲೆ, ತಲೆಯ ಕೂದಲು (ಮಲ್ತೊ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ) ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿಕಾಸ ಪಡೆದಿರಬಹುದು. ಉರಲ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತುದಿ ಎಂಬ ಅರ್ಥವೇ ಉಳಿದಿದೆ.

೨. ತ. ಇಮೈ, ನಿಮೈ, ಚಿಮಿಱ್ : ಮ. ಚಿಮ, ಇಮ, ಇಮಕ್ಕು : ಕ. ಎಮೆ, ಎವೆ, ಚಿಮುಟು : ತು. ಸಿಮೈ, ಸಿಮೆ, ಇಮೆ.
ಲಪ್ಪಿಷ್ ನಾರ್ವೇಜಿಯನ್, Calbme : ಫಿನ್ನಿಷ್. ಸಿಲ್ಮಿ : ಮೊರ ಡ್ವಿನ್. ಸಿಲ್ಮಿ : ವೊತ್ಯಕ್. ಸಿನ್ : ಜಿರಿಯನ್. ಸಿನ್ : ವೊಗುಲ್
Säm : ಕಮಸ್ಸಿನ್. ಸಿಮ : ಮೊಟೊ. ಸಿಮೆ.

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಚ - > ಸ - ಆಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಧ್ವನಿ ಪರಿವರ್ತನೆ. ಉರಲ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ—ಲಪ್ಪಿಷ್ ನಾರ್ವೇಜಿಯನ್ (Lappish Norwegian) ಹೊರತು—ಸಕಾರವೇ ಇದೆ.

೧. Dravidian Studies IV : The Body in Dravidian and Uralian : BSOAS XI : 1943-46

೨. ಅದೇ—

೨. ತ. ಮೂಕ್ಕು : ಮ. ಮೂಕ್ಕು : ಕ. ಮೂಗು : ತು. ಮೂಕು :
 ತಿ. ಮೂಕ್ಕು : ಫಿನ್ನಿಷ್. ನೊಕ್ಕು, ನೊಕ್ಕು : ಇಸ್ತೋನಿಯನ್.
 ನೊಕ್ಕು : ಕಮಸ್ಸಿನ್. ನೊಕ್ಕು.

ಇಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಮತ್ತು ಉರಲ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ದ್ರಾವಿಡದ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಮ-ಇರುವ ಕಡಿ ಉರಲ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ನ-ಇದೆ: ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲೇ ನ-/ಮ- ಗಳ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಿವೆ: (ಕ) ಮೂಸು, (ಕುರುಖ) ನುಸುಂಗ್ನಾ.

೪. ತ. ಚಿವಿ : ಮ. ಚಿವಿ, ಚಿವಿಟು : ಕ. ಕಿವಿ, ಕಿವುಡು, ಕೆಪ್ಪು :
 ತು. ಕೆಬಿ, ಕೆಪ್ಪು : ತಿ. ಚಿವಿ, ಚಿವುಡು : ತೊದ. ಕೆವ್ : ಗೋಂ.
 ಕೆವ್, ಕವಿ : ಕುಈ. ಕ್ರಿಲು, ಕಿರು : ಕುವಿ. ಕಿರಿಯು, ಕ್ರೀಯು :
 ಬ್ರಾ. ಖಫ್

ಫಿನ್ನಿಷ್. ಕೊರ್ವ : ಇಸ್ತೋನಿಯನ್. ಕೋರ್ವ : ಪೆರೆಮಿಸ್.
 Körz^v : ಜುರಕ್ ಸಮೋಯೆದೆ. ಹಾ : Tawgy—ಕೌ : Jeisei, ಕೂ, ಕೋ :
 ಕಮಸ್ಸಿನ್. ಕು : ಓಸ್ಟ್ರಕ್ ಸಮೋಯೆದೆ. ಕೋ. [ದ್ರಾವಿಡ ಕ/ಚ : ಉ : ಕ.]

ಆದುದರಿಂದ ಕಾಲ್ಡ್ವೆಲ್ಲನ ವಿಶೇಷ ವ್ಯಾಸಂಗದ ಫಲ ವ್ಯರ್ಥವಲ್ಲ. ಈ ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಹೊಳೆದದ್ದು ಪ್ರಶಂಸನೀಯ.

ಲಿಪಿಯ ವಿಕಾಸ

೪

ದ್ರಾವಿಡ ಲಿಪಿಯ ಮೂಲ

ಬಾಯಿ ಮಾತಿನ ಭಾಷೆಗೆ—ಆಡುನುಡಿಗೆ ಚಾಕ್ಷುಷ ರೂಪವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವ ಲಿಪಿ ಭಾಷೆಯ ಕವಚ. ಆದರೂ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಲಿಪಿ ಉಂಟೆಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಪ್ರಸಂಚದ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದು ಸ್ವಂತ ಲಿಪಿ ಇಲ್ಲ. ಲಿಪಿರಹಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವವರ ವ್ಯವಹಾರವೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲೇ ನಡೆಯುತ್ತವೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಆಯಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಂಸ್ಕಾರ ಭಾಷೆಯ ಲಿಪಿಯನ್ನೇ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕಾರ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಲಿಪಿ ಇದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಸೇತು ಹಿಮಾಚಲದ ಆದ್ಯಂತ ಸಿಗುವ ಮೌರ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅಶೋಕನ (ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೨೫೯-೨೨೨) ಶಿಲಾ ಶಾಸನಗಳ ಲಿಪಿಯೇ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಲಿಪಿಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿರುವ ಪ್ರಾಚೀನ ಲಿಪಿ. ಇದ ಕೈಂತಲೂ ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ವರುಷದಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಮೊಹೆಂಜೊದಾರೊ—ಹರಪ್ಪಗಳ ಲಿಪಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಲವು ತೆರನಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ಕೊಂಡಿವೆ. ವಾದವಿವಾದಗಳ ತಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ತೂಗಾಡುವ ಈ ವಿಷಯದ ವಿಮರ್ಶೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ.

“ಅಶೋಕನಿಗಿಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಕೆಲವು ಲೇಖನಗಳು ಮೊದಲು ಸಿಂಧು ನದಿಯ ಕೊಳ್ಳದ ಮೊಹೆಂಜೊದಾರೊ, ಹರಪ್ಪ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಭೂಶೋಧನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಮತ್ತೆ ಈಚೆಗೆ ಲೋಥಲ

ರೂಪರ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳ ಭೂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಲಭಿಸಿವೆ. ಚಿತ್ರಯುತ ಲಿಪಿ ಯಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅಜ್ಞಾತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಈ ಲೇಖನಗಳ ರಹಸ್ಯವು ಮೇಧಾವಿಗಳಿಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಆಕಲನವಾಗಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಪೂ. ಸುಮಾರು ಮೂರು ಸಾವಿರ ವರುಷವೆಂದು ಊಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಲೇಖನಗಳ ಇಂಗಿತವು ಸಂದಿಗ್ಧವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಿಶ್ಚಿತ ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ” ೧ ಎಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ತಲೆಯಾಡಿಸಿದ್ದೂ ಉಂಟು. ಈ ವಿಷಯದ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೊಡಗುವ ಮೊದಲು ಅಶೋಕನ ಕಾಲದ ಲಿಪಿವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು.

ಅಶೋಕನ ಶಾಸನಗಳ ಲಿಪಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿ, ಅದರ ಭಾಷೆ ಪ್ರಾಕೃತ (-ಪಾಳಿ). ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿಯ ಉಗಮದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಶೇಷ ವಿನಾದವಿದೆ, ಹಲವಾರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ, ಉಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಬೌದ್ಧ ಗ್ರಂಥವಾದ ಲಲಿತ ವಿಸ್ತರದಲ್ಲಿಯೂ, ಹಳೆಯ ಜೈನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜೈನ ಪುರಾಣಗಳ ಕಲ್ಪನೆಯಂತೆ ಆದಿ ತೀರ್ಥಂಕರನಾದ ವೃಷಭ (ಪುರು) ದೇವ ತನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ—ಬ್ರಾಹ್ಮಿಲಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ ಲಿಪಿಯೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಿಲಿಪಿ. ಋಷಭದೇವನ ಹಿರಿಯ ಮಡದಿಯಾದ ಯಶಸ್ವತೀ ಮಹಾದೇವಿಯ ಮಗಳೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ. ಅವಳಿಗೆ ಆದಿದೇವ ತನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಲಿಪಿಗಳನ್ನು ಬರೆದು ತೋರಿಸಿದನಂತೆ. ಇದನ್ನು ಪಂಪಕವಿ ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ:

“ ಮುನ್ನಂ ತ್ರಿಲೋಕಗುರುಸಿ

ದ್ಧನ್ನ ಮಯಿಂದಜುಪಿ ಮುಖ್ಯಮಂಗಳ ಪದಮಂ |

ಕನ್ನಗೆ ಪಿರಿಯಾಕೆಗೆ ಬಜಾ

ಯನ್ನ ಯದಿಂ ಬರೆದು ತೋಜುದಂ ಲಿಪಿಗಳಂ ||

ಅಂತಕಾರಾದಿ ಹಕಾರಾಂತ ಸ್ವರ ವ್ಯಂಜನ ಭೇದ ಭಿನ್ನ ಶುದ್ಧಾಕ್ಷರಂಗಳುಮಂ ಯೋಗವಾಹ ಚತುಷ್ಟಮುಮಂ ಸಂಯೋಗಾಕ್ಷರಂಗಳುಮಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಹಸ್ತದೊಳುಪದೇಶ” ೨ ಮಾಡಿದನಂತೆ. ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಕಲಿತು ಬೆಳೆದುಬಂದ ಲಿಪಿಯೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿಯಂತೆ! ಅಲ್ಲದೆ ಇವಳು ಹದಿನೆಂಟು ಲಿಪಿ (ಭಾಷೆ)ಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದಳೆಂದೂ, ಕನ್ನಡವೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಿಪಿ (ಭಾಷೆ)ಯೆಂದೂ ಜೈನ ಪುರಾಣಗಳ ಹೇಳಿಕೆ. ಭಗವತೀ ಸೂತ್ರವೆಂಬ ಜೈನ ಧರ್ಮದ ಗ್ರಂಥ

೧. ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಶಾಸನಗಳು: ಡಾ|| ಪಿ. ಬಿ. ದೇಸಾಯಿ: ೧೯೬೧: ಪು-೪

೨. ಅದಿಪುರಾಣ: ಸಂ. ಕೆ. ಜಿ. ಕುಂದಣಗಾರ: ೮-೫೯, ಮತ್ತು ೮-೫೯ ನ

ಒಂದರಲ್ಲಿ 'ಐನೋ ಬವಿನ್ಛಾ ಲಿವಿವ' ೧ ಎಂಬ ಸ್ತುತಿ ವಾಕ್ಯವಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ೨ ಆದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಜನ್ಯನಾದುದೇ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿಯೆಂದು ವೈದಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯಿದೆ! ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ :

ಅ) ಪಾಣಾಸಿಕೇ ತು ಸಮಯೇ ಭ್ರಾಂತಿಸ್ಸಂಜಾಯತೇ ಯತಃ |

ಧಾತ್ರಾಕ್ಷರಾಣಿ ಸೃಷ್ಟ್ವಾನಿ ಪತ್ರಾರೂಢಾನ್ಯತಃ ಪುರಾ || ೩

ಇ) ನಾಕರಿಷ್ಯದ್ಯದಿ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಲಿಖಿತಂ ಚಕ್ಷುರುತ್ತಮಂ |

ತತ್ರೇಯ ಮದ್ಯಲೋಕಸ್ಯ ನಾ ಭವಿಷ್ಯತ್ ಶುಭಾಗತಿಃ || ೪

ಈ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಏನೇ ಇರಲಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಿಲಿಪಿ ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದು, ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹಳೆಯದು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಖರೋಷ್ಠಿ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಲಿಪಿಯೂ, ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿಯಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಚೀನ. ಈ ಲಿಪಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಿಲಿಪಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತೇ ಅಥವಾ ಇದು ಅನ್ಯ ದೇಶೀಯಜನ್ಯಲಿಪಿಯೇ ಎಂಬ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಾದ ವಿವಾದ. ಜೈನ-ವೈದಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿಯ ಉಗಮವನ್ನು ಕುರಿತು ದೈನಮೂಲವೆಂದು ಆರೋಪಿಸಿ ಅದನ್ನು ಭಾರತೀಯವೆಂದು ಕರೆದಿದ್ದರೆ ಲಿಪಿ ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿಯ ಮೂಲ ಹೊರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಾದ-ಪ್ರತಿವಾದಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಸಂಶೋಧಕರ ವಿವಿಧ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ತಿರುಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಸಮೀಕ್ಷಿಸಿದೆ.

ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಥಾಮಸ್,^೩ ಲಾಸ್ಲೇನ್, ಕನಿಂಗ್‌ಹ್ಯಾಮ್, ಡಾಸನ್, ಗೋಲ್ಡ್‌ಸ್ಮಿತ್, ರಾಜೇಂದ್ರಲಾಲಮಿತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಮಹನೀಯರು ಹಲ

೧. ಇದರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಯೆ—ನಮಃ ಬ್ರಾಹ್ಮೈ ಲಿಪ್ಯೈ

೨. ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಲಿಪಿನೂಲಾ : (ಸಂ) ರಾವ್ ಬಹಾದ್ದೂರ್ ಓರಾ ಚಂದ್ ಓರೂ : ಪುಟ-೧೭

೩. ಬೃಹಸ್ಪತಿ ವಚನದಲ್ಲಿ ಆಹ್ನಿಕ ತತ್ವ

೪. ನಾರದ ಸ್ಮೃತಿ

೫. ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಥಾಮಸ್‌ನ ಮಾತುಗಳು ಈ ಚರ್ಚೆಯ ಅತಿರೇಕದ ತುತ್ತ ತುದಿಯಂತಿವೆ; ದ್ರಾವಿಡ ಲಿಪಿಯ ಮೂಲದಿಂದಲೇ ಸಂಸ್ಕೃತ-ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಗಳ ಮತ್ತು ಅಶೋಕನ ಶಾಸನಗಳ ಲಿಪಿ ಮೂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಥಾಮಸ್‌ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ : JARAS, 1871. ಡಾ|| ಬರ್ನೆಲ್ ಎಂಬಾತ ಕೂಡ 'ಥಾಮಸ್' ನಂತೆ-ತಮಿಳು-ಮಲೆಯಾಳ ಲಿಪಿಯಿಂದಲೇ ಅಶೋಕನ ಶಾಸನಗಳ ಲಿಪಿ ಹುಟ್ಟಿತೆಂದು ವಾದಿಸಿದರೂ, ಭಾರತೀಯ ವರ್ತಕರು ಕೆಂಪುಸಮುದ್ರದಿಂದ ಫೊನಿಸಿ

ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಿಲಿಪಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದದ್ದು ಭಾರತ ದಲ್ಲಿಯೇ ಎಂದು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಮತವನ್ನು ಒಪ್ಪದ ಬೆನ್‌ಫಿ, ಡಾ|| ಆರ್. ಲೆಸ್ಲಿಯಸ್, ವಿಲಿಯಮ್ ಜೋನ್ಸ್, ಐಸಾಕ್ ಟೇಲರ್, ಕಾಪ್, ಎಂ. ಜೆ. ಹಲೆವಿ, ಎ. ವೇಬರ್, ಜಾರ್ಜ್ ಬೇಲರ್, ಡಾ|| ಡೀಕ್, ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮುಲ್ಲರ್-ಮೊದಲಾದ ಮಹನೀಯರು ಬ್ರಾಹ್ಮಿಲಿಪಿ ಭಾರತೀಯಜನ್ಯವಲ್ಲವೆಂದೂ, ಭಾರತೀಯ ಲಿಪಿಯ ಮೂಲವನ್ನು ಭಾರತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಬೇಕೆಂದೂ ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಯಾವ ದೇಶದ ಲಿಪಿಯಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಿಲಿಪಿ ಬಂದಿದೆ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ ಇದಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ-ಒಮ್ಮತದ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ. ಫೊನೀಷಿಯನ್ ಅಥವಾ ಸೆಮಿಟಿಕ್ ಮೂಲದಿಂದ ಈ ಲಿಪಿ ರೂಪಗೊಂಡಿರಬಹುದೆಂದು ನಂಬುವವರು ಇರುವಂತೆ, ಅರಬ್ಬಿಯವರಿಂದ ಬಂತೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವವರೂ, ಮೆಸಪೊಟೇಮಿಯಾದಿಂದ ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಾಗಿ ಹೊರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದ ಭಾರತೀಯರು ಅನೇಕ ದೇಶಗಳ ಸುತ್ತಾಟದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ದೇಶದ ಲಿಪಿಗಳನ್ನು ತಾವೂ ಕಲಿತು, ಅನಂತರ ಅದೇ ಲಿಪಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಚ ಪರಿಷ್ಕಾರಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಇಬ್ಬರು ಮೂವರು ಲಿಪಿ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇಂತಿವೆ:

ಡಾ|| ರಿಸ್ ಡೇವಿಡ್ಸ್ : ದೇವನಾಗರಿಲಿಪಿ ಸೆಮಿಟಿಕ್ ಮೂಲದಿಂದ ರೂಪಗೊಂಡಿರಬಹುದು.

ಪ್ರಿನ್ಸೆಪ್, ಎ. ವೇಬರ್, } ಭಾರತ ಲಿಪಿ ಫೊನೀಷಿಯನ್ ಲಿಪಿಯಿಂದ ಮೂಡಿದ
ವಿಲ್ಸನ್ : } ಲಿಪಿ.

ಡಾ|| ಡೀಕ್ : ಅಸ್ಸಿರಿಯನ್ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಸೆಮಿಟಿಕ್ ಲಿಪಿ ಮೂಲಕ ಭಾರತ ಹಾಗೂ ಹಿಮಯರಿಟಿಕ್ ಭಾಷೆಗಳ ಲಿಪಿಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಯದ ಲಿಪಿಯನ್ನು ತಂದಿರಬೇಕೆಂದೂ, ತನ್ಮೂಲಕ ಈಜಿಪ್ಟಿನ ಚಿತ್ರಲಿಪಿಯೇ ಮೂಲವೆಂದೂ ಹಳೆಯ ತಮಿಳಿನ ಲಿಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಅಕ್ಷರಗಳು ಯೆಮ್ಮೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಹಿಮ್ಮರಿಟಿಕ್ ಶಾಸನ ಲಿಪಿಗಳೊಡನೆ ಹೋಲುತ್ತವೆಂದೂ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. IA : 1872 (ಬೊಂಬಾಯಿ) ಅವನು ತನ್ನ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಅರಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಕೊಚಿನ್ನಿನ ಯೆಹೂದರ ಹಾಗೂ ಮಲಬಾರ್ ಸಮುದ್ರ ತೀರದ ಸಿರಿಯನ್ ಕ್ರೈಸ್ತರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸು. ೮ ನೆಯ ಶ.ದ ದತ್ತಿ ಶಾಸನಗಳು. ಅಂದಿಗೆ ಅವು ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ಬಹು ಹಳೆಯ ಶಾಸನಗಳು.

ಡಾ|| ಐಸಾಕ್ ಟೇಲರ್ : ದಕ್ಷಿಣ ಅರೇಬಿಯದ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಅಕ್ಷರಗಳು ಬೆಳೆದಿರಬೇಕು.

ಎಂ. ಜೆ. ಹಲೆವಿ : ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿ ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳ ಲಿಪಿಯ ಕಲಸು ಮೇಲೋಗರ. ಈ ಲಿಪಿ ಎಂಟು ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಅರಮೇಯಿಕ್ (ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೪ ನೆಯ ಶ.) ಲಿಪಿ ಯಿಂದಲೂ, ಆರು ವ್ಯಂಜನ, ಎರಡು ಸ್ವರ ಮತ್ತು ಅನುಸ್ವಾರವನ್ನು ಆರಿಯಾನೊ ಸಾಳಿ (ಖರೋಷ್ಠಿ) ಲಿಪಿಯಿಂದಲೂ, ಅಯ್ದ ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನು ಗ್ರೀಕ್ ಲಿಪಿ ಯಿಂದಲೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಲವು ಮೂಲಗಳಿಂದ ಒಂದು ಸೇರಿದ ಒಂದು ಲಿಪಿಮಾಲೆಯಾಗಿದೆ.

ವಿಲಿಯಮ್ ಜೋನ್ಸ್ : ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿ ಪಹ್ಲವಿಯ ಅರಮೇಯಿಕ್ (ಕ್ರಿ.ಪೂ. ೮ ನೆಯ ಶ.) ಲಿಪಿಯಿಂದ ವಿಕಾಸಗೊಂಡಿದೆ.

ಬೂಲರ್ : ಉತ್ತರ ಸೆಮಿಟಿಕ್ ಲಿಪಿಯ ಮೂಲ.

ಹೀಗೆ ಈ ವಾದ-ವಿವಾದಗಳಿಗೆ, ಖಂಡನೆ-ಮಂಡನೆಗಳಿಗೆ, ತರ್ಕ-ಉದ್ವೇಗಗಳಿಗೆ ಕೊನೆ ನೊದಲಿಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿಗೆ ಉಗಮ ಭಾರತ ಭೂಮಿಯೇ ಎಂದು ಹೇಳುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಇರುವುದಾದರೂ ಇಂಥ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯಾ ಬಲದಮೇಲೆ ವಿಷಯ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ನಿರ್ಮಮಕಾರದಿಂದ ನಡೆಸುವ ವಿವೇಚನೆ.

ಜಗತ್ತಿನ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಮೂಲವನ್ನು ಬೆದಕಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಬಹುಶಃ ನೊದಲು ಚಿತ್ರಲಿಪಿ ಇದ್ದು ಅದು ಅನಂತರ ವಿವಿಧ ವರ್ಣಮಾಲೆಗೆ, ಲಿಪಿ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಎಡೆಕೊಟ್ಟಿತೆಂದು ಕೆಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಹೇಳಿಕೆ. “ Primitive man no doubt conveyed his meaning by gesture and what we should call grunts, snorts etc. After a time he utilized his ability to represent by drawing simple objects and scenes to communicate his thoughts by means of picture writing. This is ultimate origin of the Egyptian hieroglyphics and the chinese characters. The pictures were gradually simplified untill they stood for words. It was a step forward when the signs came to be taken as representing syllables. The final stage was reached

when speech was analysed into single sounds, and each sign represented one sound.” ೧

ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ Alphabet ಎನ್ನುವುದು Aleph (+ ಎತ್ತು) + beth (=ಮನೆ)-ಎಂಬ ಎರಡು ಪದಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಆದ ಒಂದು ಸಮಾಸ ಪದ. ಆ ಎರಡು ಪದಗಳು ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಬಂದ ಸೆಮಿಟಿಕ್ ಮೂಲದ ಪದಗಳು. ಅವರು ಋಷಭ ಕಲೆಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು Aleph ಎಂದೂ, ಮನೆಯ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ Beth ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ A, B, ಎಂಬ ವರ್ಣಗಳಾಗಿವೆ. ಸೆಮಿಟಿಕ್ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಎಲ್ಲ ಲಿಪಿಗಳೂ ಮೊದಲಿಗೆ ಚಿತ್ರದ ಸಂಕೇತವನ್ನೇ ಹೊಂದಿದ್ದವು-ಇದಕ್ಕೆ ಆಧಾರಗಳಿವೆ. ಈಜಿಪ್ಟಿನವರು ಸೂರ್ಯ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸೂರ್ಯನ ಚಿತ್ರವನ್ನೇ ಆರಂಭ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು; ಕ್ರಮೇಣ re ಎಂಬ ಪದ ಸೂರ್ಯನೆಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿತು. ಧ್ವನಿರೂಪದ ಸಂಕೇತಕೊಡುವ ವರ್ಣಮಾಲೆ ಫೋನೀಷಿಯನ್ನರೂ, ಹೀಬ್ರೂಗಳೂ ಬಳಕೆಗೆ ತಂದರೆಂದು ಪ್ರತೀತಿಯಿದೆ. ಥೇಬಸ್ಸಿನ ಕ್ಯಾಡ್ಮಸ್ ಎಂಬವನು ಕ್ರಿ.ಪೂ. ೧೫೦೦ ರ ಸುಮಾರಿಗೆ ಫೋನೀಷಿಯ ದಿಂದ ಗ್ರೀಕಿಗೆ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ತಂದನೆಂದು ದಂತಕತೆಯೊಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಫೋನೀಷಿಯನ್ನಿನ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ. ಈ ಫೋನೀಷಿಯನ್ನಿನ ಲಿಪಿ ಗ್ರೀಕಿನ ಮೂಲಕ ಎಟ್ರಸ್ಕನ್ನಿನ ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು, ಮತ್ತು ಈ ಎಟ್ರಸ್ಕನ್ ಅಕ್ಷರಗಳೇ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಾಗೂ ಇತರ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಬಳಸುವ ರೋಮನ್ ವರ್ಣಮಾಲೆಗೆ ಮೂಲ, ಬುನಾದಿ. ಆದರೆ ರಷಿಯಾ, ಬಲ್ಗೇರಿಯಾ, ಸರ್ಬಿಯ, ಉಕ್ರೇನ್-ಮೊದಲಾದ ದೇಶದವರು ಬಳಸುವ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಸಿರಲಿಕ್ ಬರವಣಿಗೆ (cyrillic writing) ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಈ ಸಿರಲಿಕ್ ಲಿಪಿಯೂ ಗ್ರೀಕಿನ ಆಧಾರದಿಂದ ರೂಪಗೊಂಡಿದ್ದೇ ಆದರೂ ಸಿರಲಿಕ್ ಹಾಗೂ ಮೆಥೊಡಿಯಸ್ ಎಂಬವರು ಈ ಲಿಪಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ ಶಿಲ್ಪಿಗಳೆಂದು ಹೇಳುವರು. ೨

೧. English Phonetics and specimens of English: Walter Ripman, page 10

೨ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳನ್ನು ಬಯಸುವ ಕುತೂಹಲಿಗಳು ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೃತಿಗಳನ್ನು-ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಓದಬಹುದು :

ಅ. Origin of Brāhma Alphabet : George Buhler :

ಆ. South Indian Paleography : Burnell

ಇ. Prinsep's Essays on Indian Antiquities : Edward Thomas

ಉ. Recent Pehlvi Decipherments : E. Thomas : JRAS 1871

ಫೋನಿಸಿಯನ್ ಲಿಸಿ (ವರ್ಣಮಾಲೆ) ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಾಚೀನ ಲಿಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯದೋ, ಮೂರನೆಯದೋ ಆಗಿದೆಯೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಂಶೋಧಕರು ಈ ಲಿಸಿಯ ಕಾಲವನ್ನು ಕ್ರಿ.ಪೂ. ೧೯ನೆಯ ಶತಮಾನ ವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಫೋನಿಸಿಯನ್ ಲಿಸಿ ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಲಿಸಿಯಾದ ಈಜಿಪ್ಟಿನ ಚಿತ್ರಲಿಪಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿದೆ. ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂಶೋಧಕರಾದ ಮೈಕಾಂಟ್, ಇ. ಡಿ. ರೂಜ್, ಡೀಕ್, ಸೂಸ್ ನೊದಲಾದವರೂ ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಫೋನಿಸಿಯನ್ ಲಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿಗೆ ಮೂಲವಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವವರ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಇತಿ ಹಾಸವೂ ನಿಂತಂತೆ ಇದೆ. ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೬ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಫೋನೀಷಿಯನ್ನರು ಭಾರತದೊಡನೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈ ಫೋನಿಸಿಯನ್ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಿಂದ ಅರಬ್ಬಿ ದೇಶದ ಹೆಮಿಯರಿಟೆಕ್, ಫಾರಸಿ ಸ್ಥಾನದ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಬಿಲೋನಿಯದ ಅರಮೆಯಿಕ್ ಲಿಪಿಗಳೂ ಜನಿಸಿವೆ.^೩ ಹೀಗೆಯೇ ಭಾರತೀಯ ಲಿಸಿಯೂ-ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಸಿಯೂ ಇದರಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಾದ ಅಂಗೀಕೃತವಾದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಲಿಸಿ ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೬ನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಿಂದಿನದಿರಲಾಗದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿ. ಪೂ. ಮೂರನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಿಂದಿನ ಲಿಪಿಗಳೆಂದು ಹೇಳುವ ಬರ್ಲಿ, ಸಿಪ್ರಾವ ನೊದಲಾದ ಒಂದೆರಡು ಲಿಪಿಗಳ ಕಾಲದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ, ಬಾರ್ಥ್ ಹೇಳುವ ಕ್ರಿ. ಪೂ. ಐದನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅಶೋಕನಿಗಿಂತಲೂ ಎರಡು ಶತಮಾನ ಹಿಂದಿನದಾದ-ನೇಪಾಳದ ಬಳಿಯ ಸಿಪ್ರಾವ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಬಳಪದ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಕಳಶದ ಮುಚ್ಚಳದ ಮೇಲೆ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಲಿಸಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು.^೪ ಬಾರ್ಥ್ ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ ಈ ಬಳಪದಕಲ್ಲಿನ ಮುಚ್ಚಳದ ಮೇಲಿನ ಲಿಸಿಯ ಕಾಲದ ಕುರಿತು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಆ ಲಿಸಿಯಿಂದ ಹೊರಡುವ ಅರ್ಥದ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಅದನ್ನು 'ಯನಮ್ ಇಯಮ್ ಸಲಿಲ

೩. The oldest known Dravidian Alphabet: Dr. Burnell, IA. 1872: August Issue, Bombay

೪. Indian Palaeography : G. Buhler
Indian studies-Past and Present, 1962

೫. ಈ ಅರೈಮಿಕ್ ಲಿಸಿಯೊಡನೆ ಖರೋಷ್ಠಿ ಲಿಸಿಯ 'ಕ, ಜ, ದ, ನ, ಬ, ಯ, ರ, ವ, ಷ, ಸ, ಹ' ಎಂಬ ಈ ಹನ್ನೊಂದು ವ್ಯಂಜನಗಳು ಹೋಲುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

೬. Indian Antiquary : Article by Barth : Page 117-124.1907

ನಿಧನೇ ಬುಧಸ ಭಗವತೇ ಸಕಿ ಸುಕಿತಿ ಭತಿನಂ ಸಭಗಣಿಕನಮ್ ಸಪುತದಲನಂ' ಎಂದು ಓದಲಾಗಿದೆ. ಈ ಲೇಖನ ಅರ್ಥ, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಭಾವಿಸಿರುವಂತೆ, ಇಂತಿದೆ— 'ಶಾಕ್ಯ ಭಗವಂತ ಬುದ್ಧನ ಶರೀರದ ಅವಶೇಷವನ್ನು ಒಳಕೊಂಡ ಇದು, ಸುಕೇರ್ತಿಯ ಸಹೋದರರು ಮತ್ತು ಅವರ ಭಗಿನಿಯರು, ಅವರ ಪುತ್ರರು ಮತ್ತು ಅವರ ಪತ್ನಿಯರು ಇವರ ದಾನ (ಅಥವಾ ಧರ್ಮ)' ಎಂದು. ಬಹುಶಃ ಈ ಲೇಖನ ಅಶೋಕನಿಗಿಂತಲೂ ಪ್ರಾಚೀನವೇ ಇರಬೇಕು. ಆದರೂ ಅಭ್ಯಾಸದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಅಶೋಕನ ಕಾಲದ ಲಿಪಿಯನ್ನೇ ಮೂಲವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು, ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಿಲಿಪಿ ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೩ನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದಲೇ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿರಬಹುದೆಂದು ಈ ಎಲ್ಲ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಭಾವಿಸಬಹುದು.

* * * *

ಆದರೆ ಈ ವಾದದ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಕ್ರಿ.ಪೂ. ಮೂರು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾದ ಹರಪ್ಪ ಮೊಹಂಜೊದಾರೊಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕಿರುವ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳ ಪಕ್ಕದ ಚಿತ್ರಲಿಪಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಲು ಆಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಹಂಟರ್, ಲಾಂಗ್ಡನ್ ಮೊದಲಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇಲ್ಲಿನ ಲಿಪಿಯೇ ಭಾರತೀಯ ಲಿಪಿಗಳ ಮೂಲವಿರಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವಲ್ಲದೆ ಋಗ್ವೇದ, ಯಜುರ್ವೇದಗಳಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಶತಪಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ತಿಪಿಟಕ (ವಿನಯಪಿಟಕ), ಪಾಣಿನಿಯ ವ್ಯಾಕರಣಗಳವರೆಗೂ ಲಿಪಿ ಹಾಗೂ ಲಿಪಿವಿದ್ಯೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಕ್ಷರ, ಲೇಖ, ಲೇಖನ, ಲೇಖಕ—ಇತ್ಯಾದಿಯಾದ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪದಗಳು ಹತ್ತಾರು ಪ್ರಾಚೀನ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಲಿಪಿ ಮೂಲವನ್ನು ಕುರಿತು ಇರುವ ಮತ್ತೊಂದು ವಾದವನ್ನೂ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬಹು ಹಿಂದೆಯೇ ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ತಾಂತ್ರಿಕ, ಬೀಜಾಕ್ಷರ ಹಾಗೂ ಯಂತ್ರಲೇಖನ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ತಿಲಾಯುಗದ ಕೆಲವು ಗುರುತುಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮೀಲಿಪಿ ಜನಿಸಿತೆಂದು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

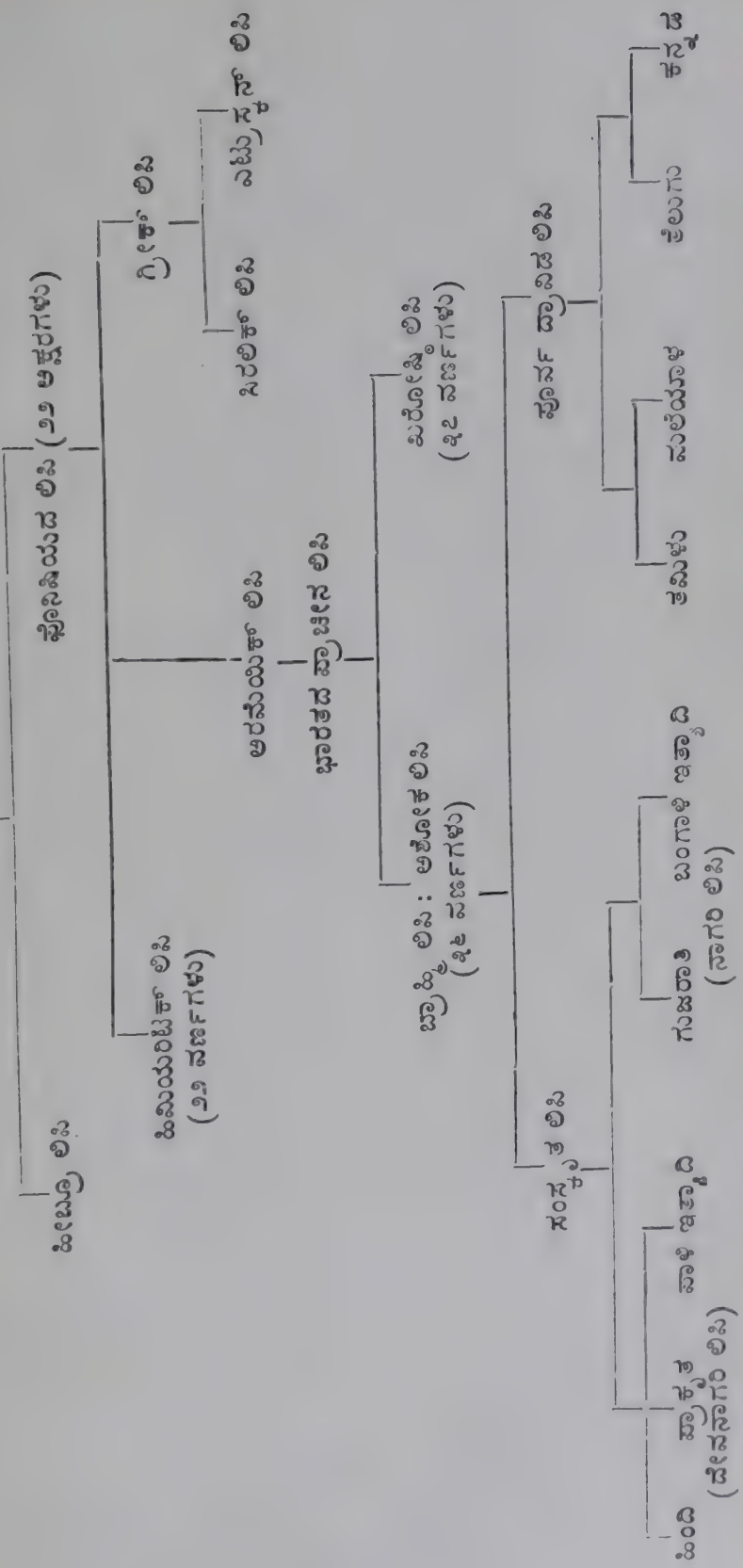
ಆದರೆ ಈ ಎಲ್ಲ ವಾದಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯದಿದ್ದರೂ ನಿರಾಕರಿಸಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗತೊಡಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಲಿಪಿಗಳ ಮೂಲ ಮೊಹಂಜೊದಾರೊದ ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ರೇಖಾಲಿಪಿಯನ್ನೂ ದಾಟಿ ಧ್ವನಿ ಸಂಕೇತ ಲಿಪಿಯಾದ ಮಜಲಿನ ಮಡಲಿನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

೧. ಈ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ ಆಚಾರ್ಯ, ಶ್ರೀ ದೊ.ಲ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ ಅವರದು: ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆ: ಪು. ೫.

ಜಗತ್ತಿನ ಲಿಪಿಗಳ ಮೂಲ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ರೇಖಾಚಿತ್ರರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ತೋರಿಸಬಹುದು :—

* ಮೂಲ ಲಿಪಿ

ಈಜಿಪ್ಟಿನ ಚಿತ್ರ ಲಿಪಿ

ಲಿಪಿ ವಿಕಾಸದ ಹಳೆಯನಾಡ

ಏಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಹಳೆಯ ಬ್ರಾಹ್ಮೀಲಿಪಿಗೂ ಈ ಮೊಹಂಜೊದಾರೊದ ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ಹಂತದ ಲಿಪಿಗೂ ಆಕಸ್ಮಿಕವಲ್ಲದ ಸಾದೃಶ್ಯ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ, ಕ್ರಿ.ಪೂ. ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ—ಕ್ರಿ.ಪೂ. ೧೦೦೦ ಮೊಹಂಜೊದಾರೊದ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮೂಲ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಲಿಪಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿರುವರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಆರ್ಯರ ಆಗಮನಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಿಪಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದಿತೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಗ್ರೀಕ್ ಲಿಪಿಗಳೊಡನೆ ತಾಳೆನಾಡಿನೋಡಿ, ಈ ಉಭಯ ವರ್ಣಗಳಿಂದ ಅಂಕಿತವಾದ ಕೆಲವು ಹಳೆಯ ನಾಣ್ಯಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಓದುವುದನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಗುರುತಿಸಿದ ಉತ್ಸಾಹ ತರುಣನೆಂದರೆ ಜೇಮ್ಸ್ ಪ್ರಿನ್ಸೆಪ್ ಎಂಬಾತ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಶಾಸನ ವಿಜ್ಞಾನ (Epigraphy) ಮತ್ತು ಲಿಪಿ ವಿಜ್ಞಾನ (Palaeography) ಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಖೆಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿದುವು. “ಬ್ರಾಹ್ಮೀಲಿಪಿ ಬಹು ಸರಳವಾಗಿದ್ದು, ಸುಂದರವಾಗಿದೆ. ಅನು ನೇರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಗಳ ದೊಡ್ಡಕ್ಷರಗಳಂತೆ, ಸಾಲಾಗಿ ಕೆತ್ತಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ವಿಗ್ರಹಗಳಂತೆ ಇವು ಅಂದವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಈ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ ತಲೆಕಟ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲವಾಗಿ, ಈ ಲಿಪಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಾಗರಿ, ತೆಲುಗು, ಶಾರದಾ, ಗ್ರಂಥ, ಮುಂತಾದ ಲಿಪಿಗಳು ತೊಡಕಾಗಿ ತೋರುತ್ತವೆ.” ೧

ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಲಿಪಿ ಅಥವಾ ಬ್ರಹ್ಮ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಎಡಗಡೆಯಿಂದ ಬಲಗಡೆಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದಲೇ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಾದ ಕುಷಾಣ, ಗುಪ್ತ, ಪ್ರಾಚೀನ ದ್ರಾವಿಡ, ದೇವನಾಗರಿ, ಬಂಗಾಳಿ, ಟಿಬೆಟ್ಟಿ, ಒರಿಯಾ, ಗುರುಮುಖಿ, ಸಾರದಾ, ಸಿಂಧಿ ಮೊದಲಾದ ಭಾಷೆಯ ಲಿಪಿಗಳೂ; ಸಿಂಹಳ, ಬರ್ಮಾ, ಕಾಂಬೋಜಿ, ಮಲಯ, ಯವದ್ವೀಪ ಮೊದಲಾದ ಹೊರದೇಶದ ಭಾಷೆಗಳ ಲಿಪಿಯೂ; ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಮಲೆಯಾಳ ಎಂಬ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಲಿಪಿಗಳೂ ಹುಟ್ಟಿದುವೆಂದು ಬಲ್ಲಿದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ—“ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಲಿಪಿಗಳೂ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಲಿಪಿಯಿಂದ ಸಂಜನಿತವಾದುವು. ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೩೦೦ರಿಂದ ಈಚಿನ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಲಿಪಿಯು ಮತ್ತು ಅದರ ಸಂತಾನಗಳ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನ ಪರಂಪರೆ ಇದೆ”. ೨

೧. ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ತಾಯಿ-ಬ್ರಾಹ್ಮೀ : ಡಾ|| ಸುನೀತಕುಮಾರ ಚಟರ್ಜಿ. ಭಾರತೀಯ ಲೇಖನ ಶೈಲಿಗಳು-ಆಕಾಶವಾಣಿ ಭಾಷಣ ಮಾಲೆ-೧, ೧೯೬೫

೨. ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆ: ಪ್ರೊ|| ದೊ.ಲ.ನ: ಪು. ೬

ನೊಹೆಂಜೊದಾರೊ ಲಿಸಿ

(ಕ್ರಿ.ಪೂ. ೩೫೦೦)

ಖರೊಣ್ಣಿ
(ಕ್ರಿ.ಪೂ. ೫೦೦)

ಬ್ರಾಹ್ಮಿ
(ಕ್ರಿ.ಪೂ. ೧೦೦೦)

ವರ್ಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ
(ಕ್ರಿ.ಪೂ. ೩ನೆಯ ಶ.)

ಕುಶಾನ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ
(ಕ್ರಿ.ಶ. ೧-೩ನೆಯ ಶ.)

ಗುಪ್ತ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ
(ಕ್ರಿ.ಶ. ೪ನೆಯ ಶ.)

ಸಿದ್ಧಮಾತ್ರಿಕೆ
(ಕ್ರಿ.ಶ. ೩ನೆಯ ಶ.)

ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಲಿಸಿ

ಕಾರದ

ಗುರುಮುಖಿ

ನಾಗರಿ

ಕುಟುಲ

ಬಂಗಾಳಿ

ನೇವಾರಿ

ಅಸ್ಸಾಮಿ

ಮೈಥಿಲಿ

ಒರಿಯಾ

ಪಲ್ಲವ ಲಿಸಿ
(ಕ್ರಿ.ಶ. ೫-೬ನೆಯ ಶ.)

ಮಲೆಯಾಳ

ತಮಿಳು

ಕನ್ನಡ

ತೆಲುಗು

ಲಿಸಿ ನಿಕಾಸದ ಹೊಸವಾದ

ಆದರೆ ಈ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ವಿರೋಧವೂ ಇದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಹೇಗೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಲಿಪಿಯೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿಯಿಂದ ಬಂದಿಲ್ಲ; ದ್ರಾವಿಡ ಲಿಪಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಿಕಾಸಗೊಂಡಿದೆ—ನೊದಲಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳೇನೋ ಸ್ವತಂತ್ರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಭಾಷೆಗಳೆಂಬುದು ನಿಜವೇ ಆದರೂ ದ್ರಾವಿಡ ಲಿಪಿಯೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿಗಿಂತಲೂ ಬೇರೆಯೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹುರುಳಿದ್ದಂತೆ—ಈಗ ಸಿಗುವ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ—ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ದ್ರಾವಿಡ ವರ್ಗದ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ತಮಿಳು (ಮತ್ತು ಮಲೆಯಾಳ) ಭಾಷೆಯ ಸ್ವತಂತ್ರ ಲಿಪಿಯೆಂದು ಹೇಳುವ ವಟ್ಟೆಳತ್ತು ಲಿಪಿಯ ನೈಜತೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಈ ವಟ್ಟೆಳತ್ತು ಲಿಪಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿನೇಚಿಸುವ, ಮೊದಲು ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದೆರಡು ಭೂಶೋಧನೆ—ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದ ತಿನ್ನುವೆಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ತಿರುಚನಾಪಳ್ಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ, ಪುದುಕೋಟ್ಟಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ಅಲಗರ್ ಮಲಯ್, ಅಯ್ಯಾಕುಡಿ, ಕಲುಗುಮಲಯ್, ತಿರುಪ್ಪನೂರ್ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬೌದ್ಧ] ಗುಹೆಗಳಲ್ಲಿ—ಕಲ್ಲಿನ ಜಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ಕಂಡರಿಸಿದ ಹಲವಾರು ಶಾಸನಗಳು ದೊರೆಕಿವೆ. ಈ ಶಾಸನಗಳ ಲಿಪಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿಯೆಂದು ಬಹಳ ಜನ ಚರ್ಚೆಯಿಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಶಾಸನಗಳ ಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತವಿಲ್ಲ. (?) ಇವುಗಳ ಕಾಲ ಬಹುಶಃ ಅಶೋಕನ-ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೩-೨ನೆಯ ಶ.—ಕಾಲವೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುವರಾದರೂ, ಸಬಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧-೨ನೆಯ ಶ. ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂಚುಮುಂಚು ಇರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಶಾಸನಗಳ ಕಾಲದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಕಡಮೆ. ತೀರ್ಮಾನ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಶಾಸನ ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದುದು.

ಇವು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶಾಸನಗಳು. ಸು. ಐವತ್ತರ ವರೆಗೂ ಇರುವ ಈ ಶಾಸನಗಳು ದೊಡ್ಡವಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ಕಲ್ಲಿನ ಬರೆಹಗಳು. ಸಿಲೋನಿನ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಹೋಲುವ ಈ ಶಾಸನಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಇದರ ನಿರ್ಮಾತೃಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು. ಇವುಗಳ ಭಾಷೆ ಪ್ರಾಕೃತವೆಂದೂ, ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯೆಂದೂ ಬಗೆಬಗೆಯಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಸಿಗದ ಅಥವಾ ಕಾಣದ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಈ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಶಾಸನಗಳ ಮೈತಿಷ್ಠ್ಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ—

(೧) ವರ್ಗ ಪ್ರಥಮಾಕ್ಷರಗಳು—ಕ, ಚ, ಟ, ತ, ಪ—ಇವೆ

- (೨) ವರ್ಗ ತೃತೀಯಾಕ್ಷರಗಳು—ಗ, ಜ, ಡ, ದ, ಬ—ಗೋಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- (೩) ಉಷ್ಮ ವರ್ಣಗಳಾದ ಶ್, ಷ್—ಅಕ್ಷರಗಳೆಲ್ಲ; ಸಕಾರ ಮಾತ್ರ ಒನ್ನೊಮ್ಮೆ ಬರುತ್ತದೆ.
- (೪) 'ಳ' ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿರುವುದು ಸಿಗುತ್ತದೆ.
- (೫) ಸಂಧ್ಯಕ್ಷರಗಳೂ—ಐ, ಔ—; ಋ, ಇ ವರ್ಣಗಳೂ, (ಅ) ಂ, (ಆ) ಃ—ಬಿಂದು, ವಿಸರ್ಗಗಳೂ ಇಲ್ಲ.
- (೬) ಮಹಾಪ್ರಾಣವರ್ಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ: ಅವರೂಪವಾಗಿ ಠ, ಡ ಅಕ್ಷರಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ.
- (೭) ಅಶೋಕನ ಶಾಸನಗಳ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸದ ಒಂದೆರಡು ಇತರೆ ವಿಶೇಷಗಳು ಈ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿವೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಈ ಶಾಸನಗಳ ಭಾಷೆ ಹಳೆಯ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯದೇ ಇರಬೇಕೆಂಬ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮೂಡಿದೆ. ಈ ಕಿರಿಯ ಶಾಸನಗಳ ಭಾಷೆ ಪ್ರಾಕೃತ ಮಿಶ್ರಿತ ಪ್ರಾಚೀನ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆಯಾದರೂ ಲಿಪಿ ಮಾತ್ರ ತಮಿಳು ಅಥವಾ ದ್ರಾವಿಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಬ್ರಾಹ್ಮಿಲಿಪಿ ದ್ರಾವಿಡ ಲಿಪಿಯಾಗಿ ಆಗತಾನೆ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಆರಂಭಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇದು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಬಹುದು. “...probably this represents the beginning of the application of Brāhmi Arthography to Tamil sounds” ಎಂಬ ಕೆ. ಪಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಬಹುದು. ಈ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧-೨ನೆಯ ಶತಮಾನದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಕಾಂಚಿಪುರದ ಬಳಿಯ ಮಾಮುಂದೂರು, ಪಾಂಡಿಚೇರಿಯ ಸಮೀಪದ ಆರಿಕಮೇಡು ಶಿಲಾ ಶಾಸನಗಳ ಭಾಷೆಯೂ ತಮಿಳೆಂದು ಡಾ|| ಮಾರ್ಟಿನ್‌ಮರ್ ವ್ಹೀಲರ್ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ:

“Brahmi inscriptions on a boulder of a cavern at Mamundur, North Arcot District near Kanchipura—it appears to be written in early Tamil Language. As such it adds to one more to the series of early Tamil inscriptions written in Brāhmi characters in Southern India. As the characters of these inscriptions bear close similarity to those of Arikamadu Graphity its date may be very near to that of the latter which is considered to be about the first century A. D.”.

ಈ ಶಾಸನಗಳ ಕಾಲ, ಲಿಪಿಗಳ ವಿವೇಚನೆಯಲ್ಲಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸತ್ಯವಾದರೂ ಇದೆ, ಆದರೆ ವಟ್ಟಿಳತ್ತು ಲಿಪಿಯ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ನಿಜಾಂಶಕ್ಕೂ ಮೀರಿದ ಗಾಳಿ

ಸವಾರಿಯ ಚಕಮುಕಿಯಿದೆ. ಕ್ರಿ. ಶ. ೭೭೦ರದೆಂದು ಹೇಳುವ, ಮದರಾಸು ರಾಜ್ಯದ ಅಣ್ಣಾನುಲೈ ಶಾಸನದ ಲಿಸಿಯೇ ಈ ವಟ್ಟಿಳತ್ತು ಲಿಸಿಯ ಆಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಮುಂದೊಡ್ಡುವ ಆಧಾರ. ಕ್ರಿ. ಶ. ಎಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ವಟ್ಟಿಳತ್ತು ಲಿಸಿ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿತೆಂದು ಹೇಳಿದರಾದರೂ ಹೂಗುಟ್ಟಬಹುದು. ಆದರೆ ಕ್ರಿ. ಪೂ.ದಲ್ಲೂ ಅಥವಾ ಕ್ರಿ. ಶ.ದ ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ವಟ್ಟಿಳತ್ತು ಎಂಬ ಲಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆಯೆಂಬುದು ನಂಬಲಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಾತು. ಒಬ್ಬ ತಮಿಳು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹೇಳುವ 'A few misguided devotees of Tamil are labouring under the fallacy that the present scripts came from Siva or Agastya fully formed, like Minerva from the head of zeus. They forget the gradual changes the scripts have undergone all through the ages. Ka (க) for instance was originally iike a plus sign (+)' ೧ ಎಂಬ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ವೈಚಾರಿಕ-ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಬಹುದು.

ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ವಟ್ಟಿಳತ್ತು ಲಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಸಿಯ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಲಿಸಿ, ಲಿಸಿಕಾರರ ಕೈನಾಡದಿಂದ ಆದ ಪರಿವರ್ತನೆಯಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ದಿನಗಳೆದಂತೆಲ್ಲ, ಇತರ ಎಲ್ಲ ಮಾಪಾಟುಗಳಂತೆ, ಈ ಲಿಸಿಯಲ್ಲೂ ಭಿನ್ನರೂಪಗಳು ತೋರಿರಬಹುದು. ಆಷ್ಟಕ್ಕೇ ಅದು ಬೇರೆ ಲಿಸಿಯೆಂದು ವಾದಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಾದಕ್ಕೆ ಅದು ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದರೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಆಧಾರಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. "ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಲಿಸಿಗಳ ಇತಿಹಾಸವೂ ಸರಿಸುಮಾರು ಹೀಗೆಯೇ (ಇತರ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಂತೆ) ಇದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೭ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಸಿಯೇ ಪಲ್ಲವ ಲಿಸಿಯೆಂದು ವಿಕಾಸವಾಯಿತು. ಇದೇ ದಕ್ಷಿಣದ ನಾಲ್ಕು ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ, ಗ್ರಂಥ ಲಿಸಿಗೂ ಮಾತೃ ಲಿಸಿಯಾಯಿತು." ೨

ವಟ್ಟಿಳತ್ತು ವಾದದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಆಧಾರಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಅಭಿಮಾನ, ಪುಸ್ತಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಇವೆ. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ತೊಲ್‌ಕಾಪ್ಪಿಯಮ್ ವ್ಯಾಕರಣದ ಕರ್ತೃ ಆಗಸ್ಟೈನಿಂದೂ ಅವನು ಪಾಣಿನಿಗಿಂತ ಪ್ರಾಚೀನನೆಂದೂ, ಪಾಣಿನಿ ಹೆಸರಿಸುವ ಐಂದ್ರ ಎಂಬುವನ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಈ ವ್ಯಾಕರಣ ರಚಿತವಾಗಿದೆಯೆಂದೂ, ಇದರ ಲಿಸಿಯೇ ವಟ್ಟಿಳತ್ತು ಲಿಸಿಯೆಂದೂ, ಈ ವಟ್ಟಿಳತ್ತು ಲಿಸಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಸಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಲಿಸಿಗಳು

೧. Prof : T. P. Meenakshisundaran 61st Birthday Commemoration Volume : Annamalai University : 1961 : p. 159

೨. ಭಾರತೀಯ ಲಿಸಿಗಳ ತಾಯಿ-ಬ್ರಾಹ್ಮಿ : ಡಾ|| ಎಸ್. ಕೆ. ಚಟ್ಟರ್ಜಿ

ಬೆಳೆದುನೆಂದೂ ಅಂತೆಕಂತೆಗಳ ಬೊಂತೆಯನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತೊಲ್ ಕಾಪ್ಪಿಯಂ ವ್ಯಾಕರಣದ ಕಾಲ ಕ್ರಿ. ಶ. ಏಳು-ಎಂಟನೆಯ ಶತಮಾನ ! ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ೧-೨ನೆಯ ಶ.ವೆಂದು ಕೆಲವರ ವಾದವಿದೆ. ೨ನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಿಂದೆ ಈ ವಟ್ಟಿಳತ್ತು ಲಿಪಿ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಏನಾಯಿತು ? ಅದಕ್ಕೆ ಆಧಾರಗಳೇನು ? ಹಳೆಯ ಶಾಸನಗಳೇನಾದರೂ ಇವೆಯೆ ? ಇದರ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ವಿಕಾಸವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಅಂಶಗಳು ಎಲ್ಲಿ ? ಮುಂತಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಸಿಗದು. ಇನ್ನು ಅಗಸ್ತ್ಯ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಅದು ಪುರಾಣದ ಪುರುಷನ ಹೆಸರಿರಬೇಕೆಂದೂ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಅನುಮಾನಿಸಿದ್ದಾನೆ. ೧ ಈ ವಟ್ಟಿಳತ್ತು ಲಿಪಿಯಿಂದಲೇ ಇತರ ಲಿಪಿಗಳು ಬಂದುವೆಂಬುದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. “That the character of the Asoka inscriptions was gradually modified into the Tamil-Malayalam character in the lapse of centuries, and in the progress of literature from the original seats of the Aryans to the extreme south, may surely be regarded as more probable in itself than that the Asok character was nothing more than an adoption or imitation of the Tamil-Malayalam character. . . .” ೨ ಎಂಬ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿಯಿಂದ ದ್ರಾವಿಡ ಲಿಪಿಗಳು ಕ್ರಮೇಣ ಬೇರೆಯಾಗಿ ದೂರಹೋಗಲು ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಓಲೆ ಗರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬರೆಯುವ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಲಿಪಿಕಾರರು ತಾಳೆಗರಿಯ ಮೇಲೆ ಹಿಂದೆ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು-ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಇಂದಿನ ದಬ್ಬಳದಂತೆ ಇದ್ದುದನ್ನು ಲೇಖನಿಯಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಂಟವೆಂದು ಕರೆಯುವರು. ಓಲೆಗರಿಯ ಪ್ರತಿಕಾರರಿಗೆ ಬರೆಹಕಾರರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ; ೩ ಕಂಟದಿಂದ ಬರೆಯುವಾಗ ಕರ್ ಕರ್ ಎಂದು ಧ್ವನಿಯುಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ೪ ತಾಳೆಗರಿ ಅಥವಾ ಓಲೆಗರಿಯ ಮೇಲೆ ಬರೆಯುವಾಗ ಅಕ್ಷರ ನೇರವಾಗೂ, ಚೌಕವಾಗೂ ಇದ್ದರೆ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವೇಗ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಓಲೆಗರಿ ತುಂಡಾಗುವ-ತೂತುಬೀಳುವ ಸಂಭವವುಂಟು. ಅದುದರಿಂದ ದಕ್ಷಿಣದ ಲಿಪಿಗಳು ಕಾಲ ಉರುಳಿದಂತೆಲ್ಲಾ ದುಂಡಾಕಾರವನ್ನು

೧. ACGODL : ಸಾಲ್ಕನೆಯ ಮುದ್ರಣ : ೧೯೫೬ : ಪು. ೧೧೪

೨. —ಅದೇ-ಪು. ೧೨೭

೩. ಬರೆಹಕಾರರ ಸುಣ್ಣನಪ್ಪಳಕದಕೇಡು . . . ಪಂಪಭಾರತ : ೧

೪. ಬಳಸಿ ಬರೆಯಲು ಕಂಟಪತ್ರದ ಉಲುಹುಗಡದಗ್ಗಳಿಕೆ . . . ನಾರಣಪ್ಪ : ಗದುಗಿನ ಭಾರತ

ತಳೆಯತೊಡಗಿದುವು. ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಂತೂ ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಕದಂಬರು, ಗಂಗರು, ಚಾಳುಕ್ಯರು, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು, ಯಾದವ-ಹೊಯ್ಸಳರು ನೊದಲಾದ ಅರಸು ಮನೆತನಗಳ ಅಧಿಕಾರದ-ಆಡಳಿತದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿಯ ಮೂಲದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಅರಳಿತೆಂಬ ವಿವರ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೬-೫ನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದಲೂ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಶಾಸನಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಮುಂದೆ ನಾಗರಿ-ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯಾಯಿತು. "... the Sanskrit alphabet still remains as a model of what an alphabet should be, with each sound consistently represented by a sign. The Greek and Latin alphabets were similarly phonetic, though not quite so good..."^೧. ಇಂದು ನಾವು ನಾಗರಿ-ದೇವನಾಗರಿ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಒಂದೇ ಲಿಪಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಲಿಪಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳಾಗಿದ್ದವು. ನಾಗರಬಂಡದ, ಅಂದರೆ ಇಂದಿನ ಗುಜರಾತ್ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಲಿಪಿಗೆ 'ನಾಗರಿಲಿಪಿ' ಯೆಂದು ಹೆಸರಿತ್ತು. ಗುಜರಾತಿ, ಬಂಗಾಲಿ ಭಾಷೆಗಳ ಲಿಪಿ ಈ ನಾಗರಿಲಿಪಿಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಲಿಪಿಯ ಪೈಶಿಷ್ಯವೆಂದರೆ ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ತಲೆಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಲಿಪಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಗೂಡಿಸಲು ಎಳೆಯುವ ಗೆರೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ಸ್ತಂಭಗುಪ್ತ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನು ತನ್ನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಕೊರೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಪದಗಳಲ್ಲಿನ ವರ್ಣಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ ತಲೆಕಟ್ಟಿನ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಎಳೆಯುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರೂಢಿಗೆ ತಂದನು. ಇವನಿಗೆ ದೇವ ಎಂಬ ಬಿರುದೂ ಇತ್ತು; ಆದುದರಿಂದ ಇವನು ಚಾಲ್ತಿಗೆ ತಂದ ಲಿಪಿಗೆ 'ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿ' ಯೆಂಬ ಹೆಸರು ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿತು. ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಲು ೧೯ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ರೋಮನ್ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದಾಗ ಜನರು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಕೆಲವು ಹಿಂದಿ ಪ್ರೇಮಿಗಳಂತೂ ತಾವು ತೊಟ್ಟಿರುವ ಬಟ್ಟೆಗಳಮೇಲೂ (ದೇವ) ನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯೆಂದು ಬರೆದುಕೊಂಡು, ರೋಮನ್ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ವಿರೋಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು; ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರುಜನ ಜೈಲುಗಳಿಗೂ ಹೋದರು, ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು 'ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ' ಸಂಘವೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಭಾರತೀಯ ಲಿಪಿಯ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಲಿಪಿಯ ಬಗೆಗೂ ಜನತೆ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಳೆಯಬಲ್ಲದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

೧. English phonetics and specimens of English : Walter Ripman : page 10

ಇನ್ನು ಖರೋಷ್ಠಿ ಲಿಸಿಯ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ಕರೋಷ್ಠಿ ಎಂದೂ ಬರೆಯುವರು. (>ಖರೊಟ್ಟಿ)ಖರೋಷ್ಠಿ ಲಿಸಿಯ ಭಾರತದ ಪಶ್ಚಿಮ-ಉತ್ತರ (ವಾಯುವ್ಯ) ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದ್ದ ವರ್ಣಮಾಲೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಖರೋಷ್ಠಿ ಲಿಸಿಯೆಂದು ಹೆಸರುಬರಲು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಈ ಲಿಸಿಯ ಆಕಾರ ಕತ್ತಿಯತುಟೆಯಂತೆ ಇದ್ದುದು! ಇದು ಕೇವಲ ಊಹೆಯೋ, ನಿಜಾಂಶವೋ ತಿಳಿಯದು. ಒಂದುವೇಳೆ ಇದು ನಿಜವಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು; ಏಕೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ 'ಖರ' ಎಂದರೆ 'ಕತ್ತಿ' ಎಂಬ ಅರ್ಥವೂ ಇದೆ; ಓಷ್ಠ ಎಂದರೆ ತುಟೆ, ಖರೋಷ್ಠಿ ಎಂದರೆ ಕತ್ತಿಯ ತುಟೆಯಂತೆ ಇರುವುದು. ಖರೋಷ್ಠಿ ಲಿಸಿ ಕ್ರಿ. ಪೂ. ೪-೩ನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಮೊದಲು ಗೊಂಡು ಕ್ರಿ. ಶ. ೨-೩ನೆಯ ಶತಮಾನದವರೆಗೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಖರೋಷ್ಠಿ ಲಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಶಾಸನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆ. ಖರೋಷ್ಠಿ ಲಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಭೂರ್ಜ ಪತ್ರದಮೇಲೆ ಬರೆದಿರುವ ಕಿ. ಶ. ೧-೨ನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕುಶಾನರ ಕಾಲದ ಒಂದು ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಖೋಟಾನಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥವಾದ 'ಧರ್ಮಪದ' ವನ್ನು ಮಸಿಯಿಂದ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ ಯೆಂದು 'ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಲಿಪಿಶಾಸ್ತ್ರ' ವೆಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಬೂಲರನು ವಿನರಿಸಿದ್ದಾನೆ.^೧ ಖರೋಷ್ಠಿ ಲಿಸಿಯನ್ನು ಹೀಬ್ರು, ಆರಾಬಿಕ್, ಪರ್ಷಿಯನ್, ಉರ್ದು ಭಾಷೆಗಳಂತೆ ಬಲದಿಂದ ಎಡಗಡೆಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ಖರೋಷ್ಠಿ ಲಿಸಿ ಭೂರ್ಜ ಪತ್ರಗಳಮೇಲೆ ಬರೆದಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಲೋಹ ಫಲಕದ ಮೇಲೂ, ಬೆಟ್ಟಗಳ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲೂ, ಮುದ್ರೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆತಿದೆ. ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರಿನ ಬಳಿ ದೊರೆತ ಅಶೋಕನ ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ಶಾಸನ ಪೊಂದರಲ್ಲಿ ಇಡಿ ಶಾಸನ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ, ಲಿಪಿಕಾರನು ಖರೋಷ್ಠಿ ಲಿಸಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು 'ಚಪಡೇನ ಲಿಖಿತಂ ಲಿಸಿಕರೇಣ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಬರೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಲಲಿತವಿಸ್ತರವೆಂಬ^೨ ಬೌದ್ಧ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಿರುವ ೬೪ ಲಿಪಿಗಳಲ್ಲಿ 'ಕನಾರಿ ಲಿಪಿ' ಎಂಬುದು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯೇ ಎಂದು ಅನ್ವೇಷಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯ ಸಂದರ್ಶನ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ನಮಗೆ ಆಗುವುದು ಪಲ್ನಡಿ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ. ಈ ಶಾಸನದ ಮೊದಲ ಹದಿನೈದು ಸಾಲಿನ ಅಕ್ಷರಗಳು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಗವಿಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಶಾತವಾಹನರ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿನ ಗವಿಯ ಲಿಸಿಯನ್ನು ಹೋಲುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಲಿಪಿಗೂ, ಕದಂಬ ಕಾಕುತ್ಸ್ಥ ವರ್ಮನ ತಾಳಗುಂದದ ಶಾಸನ ಲಿಪಿಗೂ ಬಹುಮಟ್ಟಿನ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿದೆ. ಈ ವೇಳೆಗಾಗಲೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿ ಶಾತವಾಹನರ ಕಾಲದಲ್ಲೂ, ಕದಂಬರ ಕಾಲದಲ್ಲೂ

೧. Indian Palaeography : page 40

೨. ಈ 'ಲಲಿತವಿಸ್ತರ' ರಚಿತವಾದ ಕಾಲ ಸು. ಕ್ರಿ. ಶ. ಮೂರನೆಯ ಶತಮಾನ

ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಾಗಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು. “ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ. ಪೂ. ಮೂರನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಮೊದಲಾದ ಲಿಪಿಗಳು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಪರಿಚಿತವಾಗಿದ್ದವು. ಮುಂದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಿಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ದುಂಡಾದ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ತಮ್ಮ ದಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸೊಬಗಿನಿಂದ ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸಿದರು. ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಬರಹಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ”. ೧ ಕ್ರಿ. ಶ. ೪೫೦ರ ಈ ಪಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನದಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಕನ್ನಡಲಿಪಿ ಕ್ರಿ. ಶ. ೮-೯ನೆಯ ಶತಮಾನದವರೆಗೂ ಯಾವ ಮಹತ್ತರ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನೂ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಸನಕ್ಕೂ ಇನ್ನೊಂದು ಶಾಸನಕ್ಕೂ ಕಾಣುವ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೇನಿದ್ದರೂ ಲಿಪಿಕಾರರ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಉಂಟಾದುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಒಬ್ಬನ ಕೈ ಬರವಣಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಬರವಣಿಗೆಯಂತೆ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಕ್ರಿ. ಶ. ೯ ನೆಯ ಶತಮಾನದ ತರುವಾಯ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ವಾದ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಈ ಗಡುವು ಸುಮಾರು ೧೪ನೆಯ ಶತಮಾನದವರೆಗೂ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಾಸನಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ ಅವಧಿಯ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಗಳನ್ನೇ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ. ಕನ್ನಡ ಅಕ್ಷರಗಳು ಕ್ರಿ. ಶ. ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ವರೆಗೂ ಕೋಣಾಕಾರವಾಗಿಯೂ, ಚೌಕವಾಗಿಯೂ ಇದ್ದವು. ಕ್ರಿ. ಶ. ೯ನೆಯ ಶ. ದ. ತರುವಾಯ ಕನ್ನಡಲಿಪಿ ದುಂಡಗೂ ಅಂದವಾಗಿಯೂ ಇವೆಯಲ್ಲದೆ ಅದು ವರೆಗೂ ಸಿಗುವ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ-ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳ ಲಿಪಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು. ೧೪ ನೆಯ ಶ. ದ. ತರುವಾಯ ತೆಲುಗು ಲಿಪಿಗೂ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಗೂ ಭಿನ್ನತೆ ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಕ್ರಿ. ಶ. ೫ ನೆಯ ಶ.ದ. ವರೆಗೆ ಒಂದು ; ಕ್ರಿ. ಶ. ೫ ನೆಯ ಶ. ದಿಂದ ೯ ನೆಯ ಶ. ದವರೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ; ಕ್ರಿ. ಶ. ೯ ನೆಯ ಶ. ದಿಂದ ೧೪ ನೆಯ ಶ. ದವರೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ; ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೪ನೆಯ ಶ. ದಿಂದ ೧೮-೧೯ನೆಯ ಶ. ವರೆಗೆ ಮಗದೊಂದು ; ೧೯ನೆಯ ಶ.ದಿಂದ ೨೦ ನೆಯ ಶ.ದ ಆರಂಭ ಮತ್ತು ತರುವಾಯ ಎಂದು ಎರಡು-ಹೀಗೆ ಐದಾರು ಮುಖ್ಯ ಮಜಲುಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.^೨ ಸೌಂದರ್ಯ, ಸೌಲಭ್ಯ, ಸೌಕರ್ಯ, ವೇಗ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಹಲವು ಅನುಕೂಲ ಹಾಗೂ ಅಂದ ಚಂದಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಈ

೧. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಚರಿತ್ರೆ : ಪಾಂಡುರಂಗರಾಯ ದೇಸಾಯಿ : ಭಾಗ-೨ ಪುಟ-೧೧೩

೨. ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯ ಮೂಲ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸ : ಹಂಪ. ನಾಗರಾಜಯ್ಯ : ಗುರುದೇವ ೯-೮

ಲಿಪಿ ಮಾರ್ಪಾಟಿಗೆ ಕಾರಣವೆನ್ನಬಹುದು. ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಸುಂದರ. ಒಬ್ಬ ಲಿಪಿಕಾರ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯ ಸೊಬಗಿಗೆ ಮಾರುಹೋಗಿ ಎದೆತುಂಬಿ ಹೊಗಳಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ :

“ ಬಿಂದುವಿನೊಂದು ಶೋಭೆ ತಲೆಕಟ್ಟಿನ ಪೂರ್ಣ ಚಿಲ್ಪು ಮಾತ್ರೆಯೊಳ್
ನಿಂದಬೆಡಂಗು ಬಳ್ಳಿಯೊಳೊಡಂಬಡುತಿರ್ಪನಯಂ ವಿಸರ್ಗದೊ
ಳ್ವೊಂದಿರಲಕ್ಕ ರಕ್ಕೆ ಬರೆವಂ ಚದುರರ್ ಪರಿವರ್ಣಿಸಲ್ ನವಿ
ಲ್ಗುಂದದ ಮಾದಿರಾಜ ನಿಬುಧಂನಿಬುಧೋದಿತ ನನ್ಮ ಕಾವ್ಯಮಂ || ೧ ”

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಲಿಪಿಗಳು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಣೆ ಪಡೆದು ಬೆಳೆದು ಬಂದಿವೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಲಿಪಿ ಸುಧಾರಣೆ ನಡೆಯದ ಭಾಷೆ ಯಾವುದು? “ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಸಾರದ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ ಚೀನಾ, ರಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ತುರ್ಕಿ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಚಳವಳಿಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಮೊದಲು ಆಯಾ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಸಂಸ್ಕರಣ ನಡೆದಿದೆ. ಕೆಲವರು ಮಾತ್ರ ಅಕ್ಷರ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಕ್ಷರಗಳಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ಎಷ್ಟು ಕಠಿಣವಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಅಕ್ಷರ ಜ್ಞಾನ ಅನ್ನಾಹಾರದಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕ ಎನ್ನುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಮಾಲೆ ಅವಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಬೇಕು ; ಅಕ್ಷರ ಕಲಿಯುವುದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯಾಸವಾಗ ಬಾರದು ಇಂಥ [ಚೀನಾ] ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಲ್ಲವೆ ? ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಅಕ್ಷರದ ಲಿಪಿಯೊಂದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ತುರ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಅರಾಬಿಕ್ ಲಿಪಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಸುಲಭವಾದ ರೋಮನ್ ಲಿಪಿ ಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರು. ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಲಿಪಿಯಿಲ್ಲದ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಿಪಿಯೊಂದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. . . . ಆಯಾ ಭಾಷೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಅಕ್ಷರ ಕಲಿಸಲು ಸುಲಭವಾ ದೀತು.”^೧

ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕೆಂದೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದುಂಟು ; ಇದಕ್ಕೆ ದೇವನಾಗರಿ ಲಿಪಿಯೇ ಸೂಕ್ತವೆಂದೂ, ರೋಮನ್ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸುಲಭವೆಂದೂ ಸಲಹೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿದವು. ಎಪ್ರಿಲ್ ೧೯೬೫ ರಲ್ಲಿ ನವದೆಹಲಿಯ ಲೋಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ರೋಮನ್ ಲಿಪಿ ಬಳಸಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು

೧. ಎರಡನೆಯ ಗುಣನರ್ಮನ “ಪುಸ್ತಕದಂತೆ ಪುರಾಣ”ದ ಪ್ರತಿಕಾರ ಈ ಮಾದಿರಾಜ

೨. ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಚಾರದ ಹುಟ್ಟು, ಬೆಳವಣಿಗೆ: ಪ್ರ. ಕ. ೨೭-೧: ಪುಟ ೧೦೩

ಹೇಳಿದುದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು! ಆದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿಲ್ಲ, ಇಳಿಯುವುದೂ ಕಷ್ಟ. ಇದು ಅಭಿಮಾನದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸ್ವಾಭಿಮಾನವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಬಲ್ಲ ತಾಳ್ಮೆ, ಸಹಾನುಭೂತಿ ಮೂಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಸರ್ಕಾರ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೂ ಅನವಶ್ಯಕ ಗೊಂದಲ-ಮುಷ್ಕರ ಆದೀತು. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ವಿಂಗಡಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲೂ, ಗಡಿ ನಿರ್ಧಾರದ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಎಷ್ಟು ವಾದ ವಿವಾದಗಳು, ಗಲಾಟೆ ಗೋಲಿಬಾರುಗಳು ನಡೆದವು! ಇಂದಿನಿಂದ ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯೆಂದು ೧೯೬೫ ನೆಯ ಜನವರಿ ೨೬ ರಂದು ಘೋಷಿಸಿದಾಗ ಆದ ಪರಿಣಾಮವೂ ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಂದೇ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕೆಂಬ ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಬಂದರೆ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯಿಂದ ಕಾಶ್ಮೀರದವರೆಗೆ ರಕ್ತಪಾತವಾದೀತು ಅಷ್ಟೆ. ಹಲವು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವ ತೆಲುಗು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಏಕಲಿಪಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಕೂಗು ಎಂಟು ಹತ್ತು ವರುಷಗಳಿಂದ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಚಾಕ್ಷುಷ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯ ಭಾಷೆಗಳ ಲಿಪಿಯ ಮೂಲ ನೋಹೆಂಜೊದಾರೊ ಮತ್ತು ಹರಪ್ಪಗಳ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ್ದು ಅದು ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿಯ ಮೂಲಕ ವಿಕಾಸಗೊಂಡು ಇಂದಿನ ಆಕಾರವನ್ನು ತಳೆದಿದೆಯೆಂದು ದೊರೆತಿರುವ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಭಾವಿಸಬಹುದು.

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು: ಜನಸಂಖ್ಯೆ

೫

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುವವರ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳ ವಿವರ ದಶವಾರ್ಷಿಕ ಜನಗಣತಿಯ ಕೆಲವು ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹಲವು ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಈ ವಿವರ ಅಗತ್ಯವಾದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ೧೯೫೧ ರವರೆಗೂ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುವವರ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಗಣನೆ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ೧೯೯೧ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಜನಗಣತಿಯ ವರದಿಯಂತೆ ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ದ್ರಾವಿಡರಿದ್ದರು. ಅಂದಿನ ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ :- ೨೮, ೭೨, ೨೩, ೪೩೧ ; ಇದರಲ್ಲಿ ೨,೬೦,೦೦,೦೦೦ ಜನರ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಯಾವುದೆಂಬುದು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೂ, ಉಳಿದ ೨೬,೨೦,೦೦,೦೦೦ ಜನರಲ್ಲಿ ೫,೩೦,೦೦,೦೦೦ ಜನ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುವವರೆಂದು ನಮೂದಿಸಿದೆ. ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಇಂತಿವೆ :

೧೯೯೧ ನೆಯ ಜನಗಣತಿ

೧.	ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವವರು			೧,೯೮,೮೫,೧೩೭
೨.	ತಮಿಳು	,,	,,	೧,೫೨,೨೯,೭೫೯
೩.	ಕನ್ನಡ	,,	,,	೯೭,೫೧,೮೮೫
೪.	ಮಲೆಯಾಳ	,,	,,	೫೪,೨೮,೨೫೦
೫.	ತುಳು	,,	,,	೪,೯೧,೭೨೮
೬.	ಕೊಡಗು	,,	,,	೩೭,೨೧೮

ಇತರ-ಅಂದರೆ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದ್ದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಸೇರಿ, ೧೮೯೧ ನೆಯ ಖಾನೇಷುಮಾರಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಒಟ್ಟು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೫,೬೦,೦೦,೦೦೦. ಈ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೮೭೧ರ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತಲೂ ೪,೬೦,೦೦,೦೦೦-ಹೆಚ್ಚು.

೧೮೭೧ ನೆಯ ಜನಗಣತಿಯಂತೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುವವರು	...	೪,೬೦,೦೦,೦೦೦
೧೮೯೧	"	೫,೬೦,೦೦,೦೦೦
೧೯೧೧	"	೬,೬೭,೪೫,೦೪೮
೧೯೩೧ [ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷೆಗಳು ಮಾತ್ರ] ಸು.	...	೬೦,೦೦೦,೦೦೦
೧೯೫೧ ಒಟ್ಟು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳವರು		೯೦,೮೧೧,೭೩೨
೧೯೬೧	"	೧೦೭,೪೧೦,೮೨೦

೧೯೧೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ವಿವರ

೧. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವವರು ಒಟ್ಟು		೧೯,೧೮೯,೭೪೦
೨. ತೆಲುಗು	"	೨೩,೫೪೨,೮೫೯
೩. ಕನ್ನಡ	"	೧೦,೫೨೫,೭೩೯
೪. ಮಲೆಯಾಳಮ್	"	೬,೭೯೨,೨೭೭
೫. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ	"	೧೭೦,೯೯೮
೬. ತುಳು	"	೫೩೧,೪೯೮
೭. ಕೊಡಗು	"	೪೨,೮೮೧
೮. ತೊದ	"	೭೩೦
೯. ಕೋತ	"	೧,೨೮೦
೧೦. ಗೋಂಡಿ	"	೧,೫೨೭,೧೫೭
೧೧. ಕುಯಾ	"	೫೩೦,೪೭೬
೧೨. ಓರಾಒನ್	"	೮೦೦,೩೭೮
೧೩. ರಾಜಮಹಾಲ್	"	೬೪,೮೭೫
೧೪. ಕೋಲಾಮಾ	"	೭೪,೦೭೪
೧೫. ಮಲ್ಟರ್	"	೨೩೬

೧೯೫೧ ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾದ ಜನಗಣತಿಯ ಲೆಕ್ಕದಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುವವರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಇವೆ :—

೧.	ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯನ್ನು	ಆಡುವವರು		೩೨,೯೯೯,೯೧೬
೨.	ಅ.	ತಮಿಳು	,, ಭಾರತದಲ್ಲಿ	 ೨೬,೫೪೬,೭೬೪
	ಇ.	ತಮಿಳು	,, ಸಿಲೋನಿನಲ್ಲಿ	... ೩,೦೦೦,೦೦೦

೩.	ಅ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವವರು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು	೧೪,೪೭೧,೭೬೪
	ಇ. ಕನ್ನಡ ,, ಹೊಸ ಮೈಸೂರು	೩,೦೦೦,೦೦೦
೪.	ಮಲೆಯಾಳ ,,	೧೩,೩೮೦,೧೦೯
೫.	ತುಳು ,,	೭೮೭,೬೨೪
೬.	ಕೊಡಗು ,,	೬೮,೭೯೯
೭.	ತೊಡ ,,	೮೭೯
೮.	ಕೋತ(೧೯೩೧ರ ಲೆಕ್ಕ) ,,	೧,೧೩೬
೯.	ಬಡಗ ,,	೬೭,೨೮೬
೧೦.	ಗೋಂಡೀ ,,	೧,೨೩೨,೮೮೬
೧೧.	ಮಡಿಯಾ ,,	೧೪೦,೫೮೩
೧೨.	ಕುಳಿ ಮತ್ತು ಕುವಿ ,,	೨೦೬,೫೦೯
೧೩.	ಕೋಲಾಮಿ, ನಾಯ್ಕಾ ,,	೪೨,೬೭೮
೧೪.	ಪರ್ಜಿ ,,	೧೯,೮೪೭
೧೫.	ಕುರುಖ್ (ಬರಾಹು) ,,	೬೪೪,೦೪೨
೧೬.	ಮಲ್ಲೋ ,,	೨೩,೮೫೭
೧೭.	ಬ್ರಾಹ್ಮಣ (೧೯೩೧ರ ಲೆಕ್ಕ) ,,	೨೦,೦೪೯

೧೯೬೧ ರ ಖಾನೇಷುನಾರಿಯ ಪ್ರಕಾರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುವವರ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೧೦೭, ೪೧೦, ೮೨೦ ; ಇದರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು, ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು ಮತ್ತು ಮಲೆಯಾಳ, ಆಡುವವರ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ೧೦೨ ೬೬೨, ೪೪೭. ೧೯೫೧ರ ಜನಗಣತಿಯೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಕೆಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ೧೯೬೧ರ ಲೆಕ್ಕದಂತೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ವಿವರ ಇಂತಿದೆ :

೧.	ತೆಲುಗು ಭಾಷೆ ಆಡುವವರು	೩೭,೬೬೮,೧೩೨
೨.	ತಮಿಳು ,,	೩೦,೫೩೨,೬೧೧
೩.	ಕನ್ನಡ ,,	೧೭,೪೧೫,೮೨೭
೪.	ಮಲೆಯಾಳ ,,	೧೭,೦೧೫,೫೮೪
೫.	ಗೋಂಡೀ ,,	೧,೩೮೪,೩೨೧
೬.	ಕುರುಖ್ ,,	೧,೧೩೨,೯೩೧
೭.	ಕುಯಾ ,,	೫೧೦,೯೦೭
೮.	ಕೊಯ ,,	೧೪೦,೭೭೬
೯.	ಖೊಂಡ್ (ಕೊಂಡ್) ಭಾಷೆ ಆಡುವವರು	೧೬೮,೦೨೭
೧೦.	ಮಲ್ಲೋ ಭಾಷೆ ಆಡುವವರು	೮೮,೬೪೫
೧೧.	ಪರ್ಜಿ ,,	೮೪,೬೦೭
೧೨.	ಕೋಲಾಮಿ ,,	೪೬,೦೬೫
೧೩.	ಕೊಂಡ ,,	೧೨,೨೯೮

೧೪.	ಪೆಂಗು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಡುವವರು			೧,೨೫೪
೧೫.	ಕೋತ	,,		೮೬೨
೧೬.	ತೊದ	,,		೭೬೫
೧೭.	ಕೊಡಗು	,,		೭೮,೨೦೨
೧೮.	ತುಳು	,,		೯,೪೪,೮೪೯

ಈ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದೊಂದೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿ ಆ ತರುವಾಯ ತೌಲನಿಕ ವ್ಯಾಕರಣ ವಿವೇಚನೆಗೆ ತೊಡಗಬಹುದು. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಚಾಕ್ಷುಷ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ, ಅನಂತರ ಶ್ರಾವಣ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ವ್ಯಾಕರಣ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಧ್ವನಿಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗುವುದು.

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು:

ಚಾಕ್ಷುಷ ಭಾಷೆಗಳು

೫-೨

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ

ಕನ್ನಡ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಎಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ನಮಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಾಚೀನ-ಳ, ೫, ೬ನೆಯ ಶತಮಾನಗಳ ಶಾಸನಗಳಾವು ದರಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡ, ಕರ್ಣಾಟ, ಕರ್ನಾಟ-ಮೊದಲಾದ ಪದಗಳು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲೂ ಇದೇ ಅನುಮಾನವಿದೆ, ಸರಿಯಾದ ಆಧಾರಗಳು ಸಿಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ. ದಿ|| ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದಪೈರವರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳಿಂದಲೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ಹತ್ತಾರು ಆಧಾರಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೧ ಅವರ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾದರೂ ನಂಬಲರ್ಹವಾದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ, ಪ್ರಬಲ ವಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಆಧಾರಗಳು ದೊರೆಯುವವರೆಗೂ ೨೦೦೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸಾಹಿತ್ಯವಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ನಂಬಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು, ಬೇರೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲದೆ, ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

೧. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಅವರ 'ಮೂರು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು' ಕೃತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ.

ಈ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸಿಗುವ ಹಳೆಯ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳು—ಕನ್ನಡೇತರ ಕಾವ್ಯಗಳೆಂದು ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಕನ್ನಡೇತರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು. ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಗ್ರಂಥವಾದ ಮಹಾವಂಶದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಂದು ವರ್ಣನೆಯಂತೆ ಬೌದ್ಧ ಮತ ಪ್ರಚಾರಕರು ಕ್ರಿ. ಪೂ. ಮೂರನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ—ಬನವಾಸಿ, ಮಹಿಷನಾಡುಗಳಿಗೆ—ಬಂದರೆಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯಿದೆ. ಬೌದ್ಧ ಮತ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಲು, ಅಶೋಕನು, ಧೇರಮಹದೇವನನ್ನು ಮಹಿಷಮಂಡಲಕ್ಕೂ, ಧೇರರಕ್ಷಿತನನ್ನು (>ರಖಿತ) ಬನವಾಸಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟನಂತೆ. ಈ ಬನವಾಸಿ ನಮ್ಮ ಆದಿಕವಿ ವರ್ಣಿಸಿದ ಬನವಾಸಿಯೇ ಇರಬೇಕು, ಮಹಿಷನಾಡು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹೆಸರಾದ ಮೈಸೂರು. ಚಂದ್ರವಳ್ಳಿಯ ಬಳಿ ನಡೆಸಿದ ಭೂಶೋಧನೆಯಿಂದ ಕ್ರಿ.ಶ.ದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಅನಂತರವೂ ಗ್ರೀಕರೊಡನೆ ಆ ಭಾಗದವರ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರವಿದ್ದಂತೆ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿ. ಶ. ೨೩-೭೯ರ ಪ್ಲಿನಿ ಎಂಬ ಲೇಖಕನ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಒಂದೆರಡು ಭಾಗಗಳು ಇವೆಯೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ^೧ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧-೨ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಶಾತವಾಹನ ರಾಜರ ಹೆಸರು, ಬಿರುದುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪುಲಿಮಾಯಿ, ಮಿಳಿವಾಯಕುರ ಮುಂತಾದ ಪದಗಳು ಕನ್ನಡ (ದ್ರಾವಿಡ) ಪದಗಳೆನ್ನುವರು. ಹಾಗೆಯೇ ಕ್ರಿ. ಶ. ೨ನೆಯ ಶತಮಾನದ, ಗ್ರೀಕ್ ದೇಶದ ಭೂಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಾದ Ptolemy ಯೂ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿದ್ದಾನೆ. “ಪ್ತೊಲೆಮಿ ಎಂದಿಗೂ ಭಾರತ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದವ ನಲ್ಲ. ಆತನಿದ್ದ ಐಗುಪ್ತ (Egypt) ದೇಶಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಭಾರತಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಪೂರ್ವ ಕಾಲದಿಂದಲೇ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಬಂಧವಿತ್ತು. ಐಗುಪ್ತದ ಆಗಣ ಮುಖ್ಯ ವಾದ ರೇವು ಅಂದರೆ ಆತನಿದ್ದ Alexandria ಎಂಬ ಊರು. ಅಲ್ಲಿ ತಾನು ಕಂಡ ಪ್ರವಾಸಿಗಳನ್ನೂ ನಾವಿಕರನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸಿ ತಾನೆ ರಚಿಸಿದ ಆತನ ಗ್ರಂಥವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷತಃ ತೀರ ನಿರ್ದುಷ್ಟವೂ ಅಲ್ಲ, ಆದರಲ್ಲಿಯ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ತೀರ ನಿಷ್ಕುಷ್ಟವೂ ಅಲ್ಲ . . . ಆತನು ವಿಚಾರಿಸಿದ ನಾವಿಕರೂ, ಪ್ರವಾಸಿಗಳೂ ಆತ ನಂತೆಯೆ ಸುಶಿಕ್ಷಿತರಾಗಿದ್ದರಲ್ಲಾಗದ ಕಾರಣವೂ ಈ ಮುಂದೆಯೇ ತಿಳಿವಂತೆ ಭಾರತೀಯ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವಾದರೂ ಸ್ವರಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕವು ಗ್ರೀಕ್ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣವೂ ಆತನ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಅನೇಕ ಊರುಗಳು ಯಥಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಯಥಾಕ್ರಮದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ ವಿಕೃತವಾಗಿವೆ, ಕೆಲವು ತೀರ ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿಯಾಗಿವೆ,” ^೨ ಹೀಗೆಂದು ಗೋವಿಂದಪ್ಪ

೧. ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಚರಿತ್ರೆ: ಬಿ. ಎ. ಸಾಲೆತೋರೆ: ಮೊದಲನೆಯ ಭಾಗ: ೧೯೪೧, ಪು. ೧೨

೨. ಪ್ತೊಲೆಮಿಯ ‘ಹಿಪ್ಪೊಕ್ರೂರ’: ಗೋವಿಂದಪ್ಪ: ಪ್ರ. ಕ. ೨೩-೧: ಪುಟ-೭೭

ಯವರು ಹೇಳಿ, ಅವನು ಕೊಟ್ಟ ಕೆಲವು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೧ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿವೆ. ಕ್ರಿ. ಶ. ೧ನೆಯ ಶತಮಾನದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿರುವ 'ಮೃಚ್ಛಕಟಿಕ' ನಾಟಕದಲ್ಲಿ

ಕರ್ಣಾಟ ಕಲಹ ಪ್ರಯೋಗಮ್ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ

ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ. ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಭಾಪರ್ವ, ಭೀಷ್ಮಪರ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದರ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದೆ. ಸಭಾಪರ್ವದಲ್ಲಿ,

ಕರ್ಣಾಟಃ ಕಾಸ್ಯ ಕುಟಾಶ್ಚ ಪದ್ಮಜಾಲಾಃ ಸತೀ ನರಾಃ . . . ಇತ್ಯಾದಿ

ಎಂದೂ, ಭೀಷ್ಮಪರ್ವದಲ್ಲಿ

[೭೮-೯೮]

“ ಅಥಾಪರೇ ಜನಪದಾಃ ದಕ್ಷಿಣಾಃ ಭರತವರ್ಷಭ

ದ್ರವಿಡಾಃ ಕೇರಲಾಃ ಪ್ರಾಚ್ಯಾಃ ಮೂಷಿಕಾಃ ವನವಾಸಿಕಾಃ

ಕರ್ಣಾಟಕಾಃ ಮಹಿಷಕಾಃ ವಿಕಲ್ಪಾಮೂಷಕಸ್ತಥಾ ”

ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಹೇಳಿದೆ.

[೯-೫೮]

ಪದ್ಮ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ,

ಜಾತಾಹಂ ದ್ರಾವಿಡೇ ದೇಶೇ ಕರ್ಣಾಟೇ ಪರಮಾಂಗತಾ

ಎಂಬ ವಾಕ್ಯವಿದೆ. ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕಾವ್ಯಮೀಮಾಂಸಕಾರನಾದ ರಾಜಶೇಖರನ

“ ರಸಃ ಕೋಪ್ಯಸ್ತು ಕಾಪ್ಯಸ್ತು ರೀತಿಃ

ಸಗರ್ವಮ್ ಸರ್ವಕರ್ಣಾಟಾಃ ಟಂಕಾರೋತ್ಕರ ಪಾನನಃ ”

ಎಂಬ ವಾಕ್ಯವಂತೂ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಸೋಮದೇವನ ಕಥಾ ಸರಿತ್ಸಾಗರದಲ್ಲಿ, ವರಾಹಮಿಹಿರನ ಬೃಹತ್ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೬ನೆಯ ಶತಮಾನ) ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ತಮಿಳಿನ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿವೆ. ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಾಚೀನ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೋರಮಂಡಲಂ ತೀರದಿಂದ ತಮಿಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ತನಕ ಅಂದರೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯ ಘಟ್ಟಗಳ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ, ಕರುನಾಡು—ಎಂದು ಕರೆದಿರು

೧. ಟೋಲಮಿಯು 'ಓಲೋಖೋರಿಯ' ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಅದು ಆಗಿನ ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅರಸು ಮನೆತನಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ 'ಅಲ್ಪ್ಪೇಡ' (ಅಳುಪರು) ಇರಬೇಕೆಂದು ಸಂಶೋಧಕರ ಸೂಚನೆ.

ವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕರುನಾಡು ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ 'ಕಪ್ಪುಮಣ್ಣಿನ ನೆಲ' ಎಂದು ಕೆಲವರೂ, 'ಎತ್ತರವಾದ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಾಡು' ಎಂದು ಕೆಲವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ " ಸಂಘಂ ಸಾಹಿತ್ಯ" ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಮಿಳು ಕವಿಗಳು ನೀಲಗಿರಿಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕರ್ನಾಟಕ (ಕರುನಾಡು) ಎಂದು ತಿಳಿದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ನೋಡೋಣ. ಇಲಂಕೊ (> ಇಳಂಗೊ) ಅಡಿಗಳ್ ಎಂಬ ಕವಿ ಬರೆದಿರುವ ಕ್ರಿ. ಶ. ೨-೩ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಶಿಲಪದಿಕಾರಮ್ ಎಂಬ ಪ್ರಾಚೀನ ತಮಿಳು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ 'ಕರು ನಾಡು' ಎಂಬ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದೆ. ಚೇರ ದೊರೆಯಾದ ಶಿಂಗುತ್ತ[ಟ್ಟ]ವನ್ ಎಂಬುವನು ಗಂಗಾತಟದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ನೀಲಗಿರಿಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೊರಟನು. ಅಲ್ಲಿ ಚೇರ ರಾಜ್ಯದ ಮತ್ತೊಂದು ಬದಿಗೆ ಇದ್ದ ರಾಜ್ಯದತ್ತ ಅವನ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಯಿತು. ಅರಸನು ಜೈತ್ರಯಾತ್ರೆ ಹೊರಟಿದ್ದು ಬೇಸಗೆಯ ಸಮಯ—ನಿದಾಘಕಾಲ. ನೀಲಗಿರಿಯ ಗಿರಿಯಮೇಲೆ ಅವನು ವಿಶ್ರಾಂತಿಗಾಗಿ ಇಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ ಅವನನ್ನು ನೋಡಲೋಸುಗ ಕೊಂಕಣ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಹೆಂಗಸರೂ ಗಂಡಸರೂ ಇರುವ ನೃತ್ಯತಂಡದವರು ಬಂದರಂತೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕುಡಗರ (ಕೊಡಗು) ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರೂ ಆಗಮಿಸಿದ್ದರು, ಕರ್ನಾಟಕದವರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ಕರ್ನಾಟಕದ ತಂಡದವರು ತತ್ಕಾಲದ- ಬೇಸಗೆಯ ಸೊಬಗನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುವ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದರಂತೆ. ಕೊಂಕಣ, ಕುಡಗು, ಚೇರ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ನಾಡುಗಳಾಗಿದ್ದು ವೆಂಬುದೂ ಇದರಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇಮಯವರಂಬನ್ ನೆಡುಂಚೇರಲಾ ತನ್ ದೊರೆಯ ಮಗ ಶಿಂಗುತ್ತವನ್ ಎಂಬುವನ ಮುಂದೆ ಕನ್ನಡಿಗರು ಮಾಡಿದ ನರ್ತನದ ವಿಚಾರ ಬರುವ ಸಾಲುಗಳು ಇಂತಿವೆ :

“ ಕೊಂಗಣಕ್ಕೂತ್ತರಮ್ ಕೊಮಂಕರು ನಾಡರುಂ [ಕುಡುಂಕರುನಾಡರುಂ]
ತಂಗುಲಕ್ಕೋದಿಯತಹೈಸಾಲ್ ಅಣಿಯಿನರ್
ಇರುಳ್ ಪಡಪ್ಪೊದುಳಿಯ ಸುರುಳಿರುಮ್ ಕುಂಜಿ
ಮರುಳ್ ಪಡಪರಸ್ಪಿಯೆ ಒಲಿಯಲ್ ಮಾಲೈಯರ್
ಒಡಮ್ ಸುಮಂದು ಓಂಗಿಯೆ ಒಳರ್ ಇಱುಒನಮುಲೈ
ಕರುಂಗಯಲ್ ನೆಡುಂಗಣ್ ಕಾರಿಗೈಯಾರೊಡು
ಇರುಂಗುಯಿಲ್ ಅಲಱನವಂಡು ಯಾಱುಸೆಯ
ಅರುಂಬುವಿಱು ವೇನಿಲರ್ ವಂದುದುನಾರಾರ್
ಕಾದಲರೆನ್ನುಂ ಮೇದಗುಸಿಱಪ್ಪಿನ್
ಮಾದಪ್ಪಾಣಿವರಿಯೊಡು ತೋನ್ ”

[ಕಾಂಡ, ೨೬ : ಸಾಲು ೧೦೬]

ಇದೊಂದು ಪ್ರಣಯಗೀತೆ, ವಿರಹಗೀತೆ. ಈ ಪದ್ಯದ ನೊದಲ ಸಾಲಿನ ಕೊನೆಯ ಪದವನ್ನು ಪದಪರಿಚ್ಛೇದ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಡಕಿನದಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ರೂರಕರುನಾಡರು ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ! ಕವಿ ನಕ್ಕೀರರ್ ಬರೆದಿರಬಹುದಾದ ಅಹನಾನೂಱು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ವಡುಗರ್ ಪೆರುಮಗನ್ ಎಂಬ ವಡುಗರ ಮಹಾನಾಯಕನಿಂದ ಆಳಲಾದ ಎರುಮೈನಾಡು ಎಂಬ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಈ ಎರುಮೈನಾಡು ಎಂಬುದು ಈಗಿನ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಹಿಷನಾಡು ಎಂಬುದೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಹಿಷಾಸುರಮರ್ದಿನಿಯೆಂಬ ಜನಪ್ರಿಯ ಕತೆಯನ್ನೂ ಉದಾಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ತೆಲುಗರು-ಕನ್ನಡಿಗರು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಹಿಂದೆ ವಡುಗರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ವಡುಗರೆಂದರೆ ಉತ್ತರದವರು (ಬಡಗರು) ಎಂಬ ಅರ್ಥವಾದರೂ ಕ್ರಮೇಣ ತೆಲುಗರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಪದ ಅನ್ವಯವಾಗತೊಡಗಿತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಜಯಂಕೊಡಾರ್ ಕವಿ ಬರೆದಿರಬಹುದಾದ ಕಳಿಂಗತ್ತುಪ್ಪರಣಿಯೆಂಬ ಗಂನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ವಡುಗರೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಜಾಯಮಕೊಂಡಾರ್ ಅಥವಾ ಜಯಂಕೊಡಾರ್ ಬರೆದಿರುವ 'ಕಳಿಂಗತ್ತುಪ್ಪರಣಿ' ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ 'ತೆಲುಗರು-ವಡುಗರು (=ಕನ್ನಡಿಗರು)' ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಇರುವವರನ್ನು ಕರೆಯಲೂ ವಡುಗರು ಎಂದೇ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಹನಾನೂಱು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಆ ಹಾಡು ಇಂತಿದೆ :

..... ವಡಾದು

“ ಆರಿರುಳ್ ನಡುನಾಳ್ ಏರಾವಯ್ಯ
ಪಗೈಮುನೈ ಅಱುತ್ತು ಪಲ್ಲಿನಮ್ ಸಾಅಯ್
ಕಣಂಜಾಲ್ ಕೋವಲರ್ ನೆಡುವಿಳಿಪಯಿರಱುಂದು
ಇನಂದಲೈ ತರೂಂ ತುಳಂಗಿಮಿಲ್ ನಲ್ಲೇಱು
ತಱೂಉಪ್ಪಿಣರ್ ಎರುತ್ತಮ್ ತಾಱಪ್ಪೂಟ್ಟಿಯೆ
ಅಂದೂಂಬು ಅಗಲಮೈ ಕಮಂಜೆಲಪ್ಪೆಯಾದ
ತುಱುಕ್ಕಾಱು ಪಲ್ಲಿಯರ್ ತೊಱುವಜೈ
ವೌವಿಕನ್ನುಡೈ ಮೆನಿಜೈ ಮನ್ನುನಿಜೈ ತರೂಮ್
ನೇರಾವನೊಳ್ ವಡುಗರ್ ಪೆರುಮಗನ್
ಪೇರಿಸೈ ಎರುಮೈನನ್ನಾಟ್ಟು ಉಳ್ಳಡೈ
ಅಯಿರಿ ಅಱು ಇಱಂದನರ್ ಅಯಿನುಮ್
ಮಯರ್ ಇಱಂದು ಉಳ್ಳುಪತಿಲ್ಲತಾಮೆ ”

[೨೫೩ನೆಯ ಹಾಡು]

ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದವನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾರದಿದ್ದುದರಿಂದ ಪ್ರೇಯಸಿಯನ್ನು ಅವಳ ಸಖಿಯೊಬ್ಬಳು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪದ್ಯವಿದು. ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ 'ಎರುಮೈನನ್ನಾಟ್ಟು' ಪದವುಂಜವನ್ನು ಇದುವರೆಗಿನ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ-ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಪದ ಒಂದು ದೇಶಕ್ಕೂ, ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ, ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪುರನಾನೂರು ಎಂಬ ಸಂಗ್ರಹ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಪದ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಹನಾನೂರು ಕಾವ್ಯದ ಅರ್ಥಕಾರ 'ಎರುಮೈ' ಎಂಬುದು ಒಬ್ಬನ ಹೆಸರೆಂದೂ, ನನ್ನಾಡು ಎಂಬುದು ದೇಶವೆಂದೂ ಹೇಳುವನು. ಈ ಪದವುಂಜದ ಅನಂತರ ಬರುವ 'ಅಯಿರಿ ಆಱು' ಎಂಬುದು ಒಂದು ನದಿಯ ಹೆಸರು. ಈ ನದಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ನದಿಯೆಂದು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಎರುಮೈ ಪದದ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಒಂದು ಉಲ್ಲೇಖವೆಂದು ಇದನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಪಾಂಡ್ಯರ ದೊರೆಯಾದ ಶಡೆಯನ್ ಪರಾಂತಕನೆಂಬವನ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೭೭೦) ವೇಲ್ಪುಕುಡಿ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಡಗನ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಮಾತಿದೆ. ಕ್ರಿ. ಶ. ೬೩೪ರ ಗಂಗರಾಜ ಭೂವಿಕ್ರಮನ ತಾಮ್ರ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಡು ಎಂಬ ಮಾತೇ ಇದೆ. 'ಕನ್ನಡ' ಎಂಬ ಪದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೂ, ಕನ್ನಡನಾಡಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೊಂದು ವಿಶೇಷ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಎಂದರೆ ಆ ಭಾಷೆಯೇ ಹೊರತು, ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಎಂಬುದು ಆ ದೇಶಕ್ಕೇ ಹೊರತು ಭಾಷೆಗಲ್ಲ. ಆದರೆ 'ಕನ್ನಡ' ದೇಶವೂ ಹೌದು, ಭಾಷೆಯೂ ಹೌದು. ಕನ್ನಡದ ಹಳೆಯ ಕೃತಿಯಾದ ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ 'ಕಾವೇರಿಯಿಂದಮಾ ಗೋದಾವರಿ ವರಮಿರ್ಪನಾಡದಾ ಕನ್ನಡದೊಳ್' ಎಂಬ ಸಾಲು ಸ್ಮರಣೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ; 'ಕನ್ನಡವೆನಿವ್ವಾನಾಡು ಚೆಲ್ವಾಯ್ತು' ಎಂಬ ಅಂಡಯ್ಯನ ನುಡಿಯೊಲವು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲೇ ಪಟಗನ್ನಡ, 'ಬಳಸಿರೆ ಬಂಧುರದೊಳ್ ಕನ್ನಡಂ,' 'ಕನ್ನಡಂಗಳ್' ಮೊದಲಾದ ಪದಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಆ ವೇಳೆಗಾಗಲೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕುದುರಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ ಅವರ ಸುದೀರ್ಘ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸುವುದು ಸಮಂಜಸ. ಅವರು

೧. ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗ ; (ಸಂ) ಕೆ. ಬಿ. ಪಾಠಕ್ : ಇಲ್ಲಿ ನಾಡು ಮತ್ತು ಭಾಷೆ ಎರಡಕ್ಕೂ ಕನ್ನಡ ಪದ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆನೇಕ ಅಧಾರಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸುತ್ತ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: “ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಯಾವಾಗ ಗ್ರಂಥಸ್ಥವಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟ ಅಧಾರಗಳಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ಸುಮಾರು ೪೫೦ ರಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತವಾದ ಹಲ್ಮಿಡಿಯ ಶಿಲಾಶಾಸನವೇ ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದು. ಈ ಕಾಲ ಕ್ಕಾಗಲೆ ಕನ್ನಡ ನುಡಿಗಿ ಲಿಸಿಯೊಂದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ . . . ಶಾಸನಗಳೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಇದೇ ಲಿಸಿ ರೂಪ ಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತವಾದ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನೊಳಕೊಂಡ ಯಾವ ಲೇಖನವೂ ಇದುವರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಇದ್ದಿತೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿವೆ. ಬ್ರಹ್ಮ ಗಿರಿಯ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಇಸಿಲ ನಗರದ ಹೆಸರು ಎಸಿಲ್ (=ಕೋಟೆ, ಕೋಟೆಯಿಂದ ಬಳಸಿದ ಊರು) ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಪ್ರಾಕೃತ ರೂಪವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು; ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ‘ಸ’ಕಾರ ಆ ಶಬ್ದ ಕನ್ನಡನಿರಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಧಾರವಾಗಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೫೦ ರಲ್ಲಿದ್ದ ಟಾಲೆಮಿ ಪೌನ್ನತ (Pounnata) ಮೊಡುಗಲ್ಲ (Modougalla) ಕಲ್ಲಗೆರಿಸ್ (Kallageris) ಬನವಾಸ್ಕೆ (Banavousce) ಮುಂತಾದ ಊರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪುನ್ನಾಟ, ಮುದುಗಲ್, ಕಲ್ಲಿಗೆಟೆ, ಬನವಾಸಿ-ಎಂಬ ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರುಗಳಾಗಿವೆ, ಬನವಾಸಿ ತದ್ಭವ ಶಬ್ದವಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ನುಡಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ಆದಿಭಾಗದಿಂದಲೂ ಇದ್ದಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೨-೩ನೆಯ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಲಿಸಿಯೊಂದು ಉಂಟಾಗಿ ಅದು ಗ್ರಂಥಸ್ಥವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಪ್ರಚಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಇದ್ದಿರಬಹುದು.” ೧

ಪ್ರೊ|| ಡಿ. ಎಲ್. ಎನ್. ರವರ ಸಂಶೋಧನೆ ಸದೃಢವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಪದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಜನ ವರ್ಣಕೃಂತಲೂ ಸ್ವರಾಕ್ಷರವನ್ನೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಯಸುತ್ತವೆ; ಪದದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಜನಾಂತಕೃಂತಲೂ ಸ್ವರಾಂತ್ಯವೇ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಉರಿನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯ. ಇಸಿಲ ಪದದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಇವೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಇತರ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಂಗೀಕಾರದ ಮುದ್ರೆ ಬೀಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅಂತಹ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅಧಾರಗಳೂ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ವಿಚಾರ ವಿದ್ವಾಂಸ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕಾರವಾದುದೇ ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಚೀನತೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಹಲ್ಮಿಡಿ

೧. ಪ್ರೊ|| ಡಿ. ಎಲ್. ಸರಸಿಂಹಾಚಾರ್: ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆ: ೧೯೬೪: ಪುಟ: ೩೧-೩೨.

ಶಾಸನದಿಂದ ಅಶೋಕನ ಶಾಸನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಸುಮಾರು ಅರು ನೂರು ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈಯವರ ಭಾವನೆ ನಿಜವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ, ಕನ್ನಡದ ಭಾಗ್ಯ ಕಣ್ ತೆರೆಯುತ್ತದೆ! ಹಾಗೆ ಬೇಗನೆ ಆಗಲೆಂದು ಹಾರೈಸುವುದರ ಹೊರತಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ. ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದತ್ತ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದೆಂದರೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಾಲ ನಿರ್ಧಾರ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಭಾಷೆ ಬಹುಶಃ ಅಂದಿನ ಜನರ ಆಡು ಭಾಷೆಯೇ ಇರಬೇಕು. ಆಡು ನುಡಿಯ ಸೊಗಡನ್ನು ಹೊತ್ತು ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನ? ಇದರ ಕಾಲವನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ಆಡು ನುಡಿಯನ್ನೂ, ಅದರ ಸ್ವರೂಪ-ಉಚ್ಚಾರಗಳನ್ನೂ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಇರುವ ಆಧಾರಗಳೇನು? ಹಳಗನ್ನಡ-ಹೊಸಗನ್ನಡವೆಂಬ ವಿಭಾಗ ಕ್ರಮ ಬರವಣಿಗೆಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ವಿದ್ವಾಂಸರ, ಕವಿಗಳ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಜನತೆ ತಾವು ದಿನ ದಿನವೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಬರೆದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಅದೇ ಅಳತೆಗೋಲನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದು ಸರಿಯೆ? ಎಲ್ಲ ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯಗಳೂ ಪ್ರೌಢ ಶೈಲಿಯಲ್ಲೇ ಹರಿದುಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಆಡುನುಡಿಯ ಜಾಡನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಹಿಡಿಯುವ ಕ್ರಮ ಸರಿ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಸನಗಳ ಭಾಷೆಯೂ ಅಷ್ಟೆ. ಛಂದಸ್ಸಿನ ಆಧಾರದಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ತ್ರಿಪದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೇರಳವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆದಿ ಭಾಗವನ್ನು ೬-೭ ನೆಯ ಶ. ಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದೆಂದು ಗ್ರಂಥಸ್ಥವಾದ ಕಾವ್ಯಗಳ ಚಂಪೂ-ಷಟ್ಪದಿ-ಸಾಂಗತ್ಯ ಆ ಕಾಲದ ಜನ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆಂದು ಒಪ್ಪುವುದೂ ಸಮಂಜಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹಲವು ಎಡರು ತೊಡರುಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ ನಿಡಿದಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಜನಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪ ವಿವಿಧ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೇ ಇತ್ತೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಧ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಗೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸಾಯ-ಸಂಶೋಧನೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಇದು ತೊಡಕಿನ ಬಳ್ಳಿಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಉಲ್ಲೇಖಗಳ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಇತರ ಆಧಾರಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾದರೂ ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದು 'ಆಕ್ಸಿರಿಂ ಕಸ್ ಪ್ಯಾಪಿರೈ'-ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಗ್ರೀಕ್ ಪ್ರಹಸನ. ಈಜಿಪ್ಟ್ ದೇಶದ ನೈಲ್ ನದಿಯ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿದಾಗ ಸಿಕ್ಕ ಲೇಖನಗಳು, ನಾಟಕಗಳು-ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಅಪೂರ್ವ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಲ್ಯ ಲೇಖನ-ಗ್ರೀಕ್ ನಾಟ

ಕವೂ ಒಂದು. ಇದರ ಮೂಲವನ್ನು ಓದಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ, ಅದರ ನೇರ ಪರಿಚಯವುಳ್ಳ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಬರೆದ ಲೇಖನಗಳೇ ಸುಮಾರು ಏಳೆಂಟು ಇವೆ. ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ಕುರಿತು ಕನ್ನಡದ ಕಡೆಗೆ ಓದಲು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟವರು ಈ ಹುಲ್ತ್ಸ್ (E. Hultsch) ಮಹಾಶಯ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ಕನ್ನಡ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸಿದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಶಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೂ, ದಿವಂಗತ ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಅವರೂ, ಬಿ. ಎ. ಸಾಲೆತೋರೆ ಅವರೂ, ಬಾರ್ನೆಟ್ ಮತ್ತು ಎಸ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರೂ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಆ ಗ್ರೀಕ್ ಪ್ರಹಸನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಗ್ರೀಕ್ ಪ್ರಹಸನದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಕನ್ನಡ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ವಿವೇಚಿಸಿದ ಎಂಟು ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಲೇಖನಗಳು ಸಿಗುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತ ಲೇಖನಗಳು ; ೧

೧. Egyptian Exploration Fund-Graeco-Roman Branch :
The Oxyrhyncus Papyri : Part III Ed : B. P. Grenfell
and A. S. Hunt, O.V.P. 1903.

೨. ಈ ಹುಲ್ತ್ಸ್-E. Hultsch- ಎರಡು ಲೇಖನಗಳು

(ಅ) Hermes (Berlin) 36, 307 ff

(ಆ) Journal of the Royal Asiatic Society, 1904

೩. ಎಲ್. ಡಿ. ಬಾರ್ನೆಟ್-L. D. Barnett : Journal of the Egyptian Archaeology XII-1921
Part I & II Pages 13-15

೪. Mysore Archaeological Report (M.A.R.)
1926-27 : R. Shama Sastry

೫. Mythic Society Journal (J.M.S.) XVIII-4 April 1928 :
Pages 294-341 : Kannada passages in the Oxyrhyncus
Papyri-No. 413 : S. Srikantaya

೬. ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದಪೈ : ಗ್ರೀಕ್ ಪ್ರಹಸನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಮಾತುಗಳು ;
ಪ್ರ. ಕ. XI-೧, ೨.

೧. ಈ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಎಂ.ಎ. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ-೧೯೫೮-ಪ್ರೊ|| ತೀ. ನಂ. ಶ್ರೀ.
ಯವರು ಪಾಠ ಹೇಳುವಾಗ ವಿವರಿಸಿದ್ದರು.

೨. ಡಾ|| ಬಿ. ಎ. ಸಾಲಿ(ಲಿ) ತೊರೆ : Ancient Karnataka Vol I, 1936

೮. ಎಲ್. ಡಿ. ಜಾರ್ನಿಟ್ : A Review of S.S. Sastry's Sources of Karnatak History [of Vol I]: BSOS : Page 1052.

ಈ ಎಂಟೂ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಆಗದಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡ ಲೇಖಕರಾದ ಡಾ|| ಬಿ.ಎ. ಸಾಲಿ(ಲಿ), ಮಂ. ಗೋ.ಪೈ, ಮತ್ತು ಆರ್. ಶಾಮಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ವಿವರಣೆ ನೋಡಬಹುದು. ದುದೈವವೆಂದರೆ ಇವರ ಒಟ್ಟು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಇವರ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲೇ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ! ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮೂಲಗ್ರಂಥವನ್ನೇ ತಿದ್ದುವ ಸಾಹಸಕ್ಕೂ ತೊಡಗುವರು ; ಬುದ್ಧಿಯ ಸೆಣಸಾಟ ಮೇಲುಗೈ ಆಗಿ ವಾಸ್ತವಿಕ ನಿಲುವಿನಿಂದ ದೂರಸರಿಯುವರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮೂಲ ಪ್ರಹಸನದ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಇತ್ತು ಈ ಮೂವರು ಮಹನೀಯರು ಹೇಗೆ ಬಿಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು [ಪಕ್ಕದಲ್ಲ] ನೋಡಿ :

* * * * *

ಆ ಗ್ರೀಕ್ ಪ್ರಹಸನದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ : ಬಹುಶಃ ರಾಜಕುಮಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಗ್ರೀಕ್ ಸುಂದರಾಂಗಿಯನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದ ದೊರೆಯೊಬ್ಬನು ಅಪಹರಿಸಿ ತನ್ನ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಕಡ್ಡಿಯ್ದನು ; ಗ್ರೀಕ್ ತರುಣಿಯ ಬಂಧುಗಳು ಅವನ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಬಂದು ಆ ದೊರೆಗೆ ಮಧುಪಾನ ಮಾಡಿಸಿ ಅವನು ಅದರಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆತಿದ್ದಾಗ ರಾಜಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು.

ಈ ಗ್ರೀಕ್ ಪ್ರಹಸನದ ದೃಶ್ಯ ತುಳುವ ದೇಶದ ಸಮುದ್ರ ತೀರದ್ದೇ ಇರಬೇಕೆಂದೂ, ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ದೊರೆ ಬಹುಶಃ ಆಳುಪರ ದೊರೆಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದೂ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಊಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಗ್ರೀಕರೂ ಅರಬ್ಬಿಯವರೂ ರೋಮನರೂ ಈಜಿಪ್ಟಿನವರೂ ಕನ್ನಡನಾಡಿನೊಡನೆ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದುದಕ್ಕೂ ಆಧಾರಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಆ ಪ್ರಹಸನದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ತೀರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ ; ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ತುಳುಭಾಷೆಯಿಲ್ಲಂತೂ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದ್ದುದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯೊಂದೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿರಬೇಕು. ಗ್ರೀಕ್ ಪ್ರಹಸನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೆಲವು ಪಾತ್ರಗಳು ಗ್ರೀಕ್ ಅಲ್ಲದ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾಟಕದ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಆಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮಾತುಗಳು ಯಾವ ಭಾಷೆಯ ಮಾತುಗಳು ? ಎಂಬುದೇ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯದ ಕೇಂದ್ರ.

ಮೂಲ ನಾಟಕ	ಡಾ ಸಾಲೆತೊರೆ	ಗೋವಿಂದ ಪೈ	ಶಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿ
Kraunou	ಕರೆನಾ ನಾನ್	—	ಕರೆವನೋ
Lalle	—	ಅಲ್ಲೆ	ಅಲ್ಲೆ
Laitiantalalle	ಎಲೆ ತಾಳಿ ಅಂತಾಳಲ್ಲೆ	ಐತ ಎಂತಾಳಲ್ಲೆ	ಲೇ ಎನ್ನು ತ ಲೇ ಎನ್ನು ತ ಅಲ್ಲೆ
Kotokosanabisora	ಅಕೋ ತಕೋ ಸನವತ್ ಈಯೋ ಸರ	ಕೊಡಗೂಸಿನ ಬಳಿಗೆ ಸೇರು	ಕೊಡಗೂಸಿನ ಬೈವ ಸರ
Hail	—	—	—
Laspattia	ಈ ಲಾಸಪತಿ ಆ	ಲೇಸು ಪಡೆಯು	ಲೇಸು, ಬಡಿಯು
Ah ! Lady, help	—	—	—
Alemaka	ಆಳೇಂ ಆಕ್ಕಾ	ಅಲ್ಲ ಎಮ್ಮಕ್ಕ	ಅಲ್ಲೆಮ್ಮಕ್ಕ
Minei	ಮಿಯೋಣೇ ?	ಮಾಣೇ ?	—

ಸಂಶೋಧಕ ಸೂರಿಗಳು ಗ್ರೀಕ್ ಪ್ರಹಸನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗ್ರೀಕೇತರ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮಾತುಗಳೆಂದು ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಾಟಕ ತೀರ ಚಿಕ್ಕದು; ಗಾಂಭೀರ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಾಸ್ಯವೇ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಈ ಪ್ರಹಸನದಲ್ಲಿನ ಅನ್ಯಭಾಷೆಯ ಪದಗಳನ್ನು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಸೇರಿದುದೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಧನ, ಆಧಾರ ಸಾಲದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯ ಪಶ್ಚಿಮ ತೀರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಕತೆಯಾಗುಳ್ಳ ಈ ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಹಸನ ಈಜಿಪ್ಟಿನ ನೈಲ್ ನದಿಯ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಭೂಶೋಧನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೊರೆತದ್ದೆಂದು ಆಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದೆ; ಅದುದರಿಂದ ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ಬರೆದವನಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ನೇರ ಪರಿಚಯವಿತ್ತೆಂಬುದು ಸಂದೇಹ. ಅಲ್ಲದೆ ನಾಟಕವನ್ನು ಓದುವಾಗ ಕ್ರಿ.ಶ. ಎರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ, ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಪೂರ್ವಾಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದಲೂ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿರಬಾರದು; ನೀಡುವ ವಿವರಣೆ ಸಹಜವಾಗಿರಬೇಕು, ಸುಸಂಬಂಧವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ, ಹೇಗೆ ಬೇಕೂ ಹಾಗೆ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಸಂಗತವಾಗಿರುವಂತೆ ಓದಬೇಕೇ ಹೊರತು ತಮಗೆ ತೋರಿದಂತೆ ಓದಿಕೊಂಡು, 'ಈ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಬಿಡು, ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸು' ಎಂಬ ಕ್ರಮ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಬೇಕಾದರೆ ಪದಚ್ಛೇದ ಸುಸಂಬಂಧವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಕನ್ನಡ-ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವುದೋ ಭಾಷೆ ಇದೆಯೆಂದು ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈ ಸಾಲು ನೋಡಿ: *Malpinia-kouroukoubj*—ಎಂಬುದರ ಪೂರ್ವಾರ್ಥವನ್ನು 'ಮಲ್ಪಿನಾಯಕ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದು ಉಡುಪಿಯ ಪಕ್ಕದ ಮಲ್ಪೆ ಎಂಬ ಜಾಗವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಂ. ಗೋ. ಪೈಯವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ 'ಮ' ಎಂಬುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು 'ಅಲ್ಪಿನಾಯಕ' ಎಂದು ಓದಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಪಿ-ಅಲೂಪ-ಅಳುಪ ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೈಯವರು ಸ್ವತಃ ಗ್ರೀಕ್ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಅರಿತವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಲೇಖನ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿದೆ, ಉಪಾದೇಯವಾಗಿದೆ; ಡಾ|| ಬಿ. ಎ. ಸಾಲೆ ತೊರಿಯವರು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ವಿಜಯನಗರ ಕಾಲದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನಿಪುಣರು; ಶಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಶೋಧಕರು—ಆದರೆ ಮೂವರ ವಿವರಣೆಗಳಲ್ಲೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿದ್ದು ಯಾರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕೂ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೂಡ

"It is very dobtfull whether these passages are Kanarese at all. The attempts of interpretation vary hugely and are most

unconvincing to all but their authors" ^೧ ಎಂಬ ವಿಮರ್ಶಕರೊಬ್ಬರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರು ಕೊಡುವ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಹಸನದ ಭಾಷೆ ನಡುಗನ್ನಡ-ಹೊಸಗನ್ನಡದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಹಳಗನ್ನಡದಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ೨ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆಡುನುಡಿಯ ಸ್ವರೂಪ ನಮಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲವಾಗಿ, ಈ ಪ್ರಹಸನದ ಮಾತುಗಳು ಆ ಆಡುನುಡಿಯನ್ನು ನಿನದಿಸುತ್ತಿವೆಯೇ?—ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು, ಅಷ್ಟು ಹೊರತಾಗಿ ಇನ್ನೇನೂ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇತರ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ, ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ನಾಲ್ಕೈದು ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಶಾಸನ-ಕನ್ನಡ ಪಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ. ಗ್ರೀಕ್ ಪ್ರಹಸನ ಇದಕ್ಕೂ ಅನಂತರದ್ದೋ ಅಥವಾ ಹಳೆಯದೋ ತಿಳಿಯದು. ಈ ಶಾಸನದ ಕಾಲ ಸು. ಕ್ರಿ. ಶ. ೪೫೦. ಇದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಪದಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು, ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗವಿದೆ. ಇದರ ತರುವಾಯದ ಶಾಸನ ಬದಾಮಿ ಶಾಸನ-ಮಂಗಳೇಶನ ಶಾಸನ. ಕ್ರಿ. ಶ. ೬-೭ನೆಯ ಶತಮಾನದ ತರುವಾಯ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಶಾಸನಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ-ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂಬ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾದ, ಸಾಧುವಾದ ರೂಪ? ಅವುಗಳ ಅರ್ಥವೇನು? ಎಂಬುದು. ಈ ಚರ್ಚೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಇನ್ನೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದೇ ತೋರುತ್ತದೆ; ಅಥವಾ ಅನುಮಾನವೇ ಕೊನೆಯ ಮಾತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.^೨ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಎಂದು ಇರಬೇಕೆ? ಪರಿಷತ್ತೆಂದಿರದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಣುವಂತೆ ಹಾಕುವ ನಾಮಫಲಕದ ಮೇಲೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಬರಿಸಬೇಕು?—ಎಂಬ ಬಗೆಬಗೆಯ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ (ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಹಾವಳಿ) ಯನ್ನು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಎಸೆದರು. ನಕಾರ-ಣಕಾರಗಳ ಚರ್ಚೆ ಈಗ್ಗೆ ೩೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಹಳ ಬಿರುಸಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀ (ಆಗ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು), ಬೆಳ್ಳಾವೆ ವೆಂಕಟನಾರಣಪ್ಪ ಮತ್ತು ಮಂ. ಗೋ. ಪೈ ಮೊದಲು ಗೊಂಡು ಎಲ್ಲ ಹಿರಿಯ ಕಿರಿಯರೂ ವಾದ ವಿವಾದಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಈ ವಾದ ವಿವಾದಗಳು ಸ್ನೇಹ ವಿಶ್ವಾಸದ ಗಡಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಪ್ರಕೋಪಕ್ಕೂ ಹೋಯಿತು; ಶತ್ರುಗಳು ಮಿತ್ರರಾದರು, ಮಿತ್ರರು ಶತ್ರುಗಳಾ

೧. L. D. Barnett : Review of S. Sreekantha Sastry's Sources of Karnatak History Vol. I. BSOS, Page 1052

೨. ಧ್ವನಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಿಯಾದ ರೂಪ

ದರು; ಮುಖಗಳು ಗಂಟಾದುವು, ಮನಸ್ಸುಗಳು ಬಿಗಿಯಾದುವು—ಮುರಿದುವು ! ಏಕೆಂದರೆ ಹಲವರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಹಬ್ಬಿ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಈ ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾದ ಹೆಸರೇ ಬೇಡವೆಂದು 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು' ಎಂಬ ಬೇರೆ ಹೆಸರಿಟ್ಟರು.

ಆ ಕಾಲದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ತುಂಬ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನೇಕ ಲೇಖನಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಆದರೂ, ನೇರವಾಗಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಸಮಂಜಸವಾದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆದವರು ಕಡಿಮೆ. ಅದು ಕೇವಲ 'ನೋಣ' (ನ/ಣ) ಗಳ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು ! ಬಳ್ಳಾರಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದ 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು' ಎಂಬ ಪದಪುಂಜದಲ್ಲಿ ಅರಿಸಮಾಸದೋಷ ಇದೇ ಯಲ್ಲಾ—ಎಂದು ಕೆಲವರು ಅಂದುದೂ ಉಂಟು; ಅದಕ್ಕೆ ಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವಾಗ ಅರಿಸಮಾಸದೋಷ ತಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಸಮಾಧಾನವೂ ಸೂಚಿತವಾಯಿತು ! ಹೀಗೆ ದೋಷವನ್ನೇ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೊರಟರೆ ಪರಿಹಾರವೆಲ್ಲಿ ? ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ—ಎಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ, Canarese, Kanarnse ಎಂದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿರುವರೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಸಿಕ್ಕುಸಿಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಬಿಡಿಸಲಾಗದ ಗಂಟೆನಂತೆ ಒಂದು ಒಗಟಾಗಿ ಮಾಡಿಟ್ಟರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಲಾಯಿ ರೈಸ್ ಎಂಬಾತ ಒಂದು ಕಡೆ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ ; ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಶಬ್ದ—ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಬ್ದವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗವಾದಾಗ—ಕರ್ನಾಟಕದ ಜೊತೆಗೆ ತೆಲುಗನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ (?) ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪವಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಅನೇಕ ಉಪ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಇದೇ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಬಳಸುವರು. ಕನ್ನಡ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಹುಶಃ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬುದರ ತದ್ಭವವಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಇದರ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದು. ಆದರೂ ಇದರ ಸಂಭವನೀಯ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಡಾ|| ಗುಂಡರ್ಬ್ ತೋರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕರೆನಾಡು (= ಕಪ್ಪುನಾಡು) ಎಂಬುದು ಹತ್ತಿ ಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಕಪ್ಪು ನೆಲದ ಸಂಕೇತ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ಕರೆನಾಡು ಎಂಬುದು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವ ತೆಂಕಣದ ಸೀಮೆಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ಹೆಸರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಶಬ್ದರೂಪವೂ ವಿಶೇಷಣದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆಯಾದರೂ 'ವಿಶ್ವಗುಣಾದರ್ಶ' ದ ಲೇಖಕ—ಮೂರು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದಿನ ಕೃತಿ—ಈ ಪದವನ್ನು ಕರ್ಣ ಹಾಗೂ ಅಟಕ ಎಂಬ ಪದಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾನೆ ; ಮೆಕಿಂಜೀಯವರ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕಿವಿಗೆ ತಲುವುವುದು ಎಂದು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಜನರ ಕಿವಿಗಳಿಗೂ ಮುಟ್ಟುವಷ್ಟು ಈ ನೆಲ ಗೌರವ ಹಾಗೂ ಕೀರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಅರ್ಥ. ಅಂತೂ ಇದರ

ವೃತ್ತತ್ರಿಯನ್ನು ಕುರಿತ ಈ ಚರ್ಚೆ ಏನೇ ಇರಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವೆಂಬ ಈ ರೂಪ (ಪದ) ಕ್ರಿ.ಶ. ೫ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದ ವರಾಹಮಿಹಿರದಲ್ಲೇ ಬರುವುದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ.^೧

ಲಾಯಿ ರೈಸನ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಮೂಲವಾದ ಡಾ|| ಗುಂಡರ್ಬ್‌ನ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಉದಾಹರಿಸಬಹುದು—“Karnāṭaka, kar-nāṭ-agam, interior of the black country, from kar (=black) nāṭ (nāḍu) country and again (interior)-the black cotton soil of the Dekkan, nāḍu means properly the cultivated country, from naḍu, to plant.” ಕರ್ + ನಾಟ್ + ಅಗಂ = ಕಪ್ಪು + ನಾಡಿನ + (ಜಾಗ) ಪ್ರದೇಶ (ದೇಶ) ಎಂಬ ಡಾ|| ಗುಂಡರ್ಬ್‌ನ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಲ್ಡ್‌ವೆಲ್ಲನೂ ಅನುಮೋದಿಸಿದ್ದಾನೆ.^೨ ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಯವರೂ ಇದನ್ನೇ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡದ ಕರ್ನಾಟ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಕರುನಾಟ(ಡ)ರ್, ಎಂದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕರುನಾಡು ಎಂದರೆ ದೊಡ್ಡದೇಶ, ಹರವಾದನಾಡು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಮೂಡಿತ್ತು. ಕರು (= ದೊಡ್ಡ, ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ, ಮಹತ್) + ನಾಡ+ಅ = ಕರ್ನಾಟ; ಕರು + ನಾಡು + ಅಕ = ಕರ್ನಾಟಕ ಆಯಿತೆಂದೂ ಕೆಲವರು ವಿನಿರಿಸಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪದಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕನ್ನಡಪದಗಳು, ಕನ್ನಡ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು (- ಅ, - ಅಕ). ಇವೆಲ್ಲಾ ಶುದ್ಧ ದೇಶ್ಯವೇ ಆಗಿವೆ. ಡಕಾರ ಟಕಾರವಾಗಿದೆ, ಅಷ್ಟೆ. ಆದರೆ - ಡ > - ಟ ಆಗುವುದು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಹಜವೇ ಅಲ್ಲವೆ? ಕನ್ನಡದ ಡಕಾರಾಂತ ಧಾತುಗಳು ಕೃದಂತ ಭಾವನಾಮಗಳಾಗುವಾಗ ಡ > ಟ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇವೆ.

ಆಡು > ಆಟ : ಮಾಡು > ಮಾಟ

ಓಡು > ಓಟ : ಕಾಡು > ಕಾಟ

ನೋಡು > ನೋಟ : ಕೂಡು > ಕೂಟ

ಕಡಿ > ಕಟಕ : ನೋಡು > ನೋಟಕ [ಪಂ. ಭಾ. ೬-೬]

ಆದುದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಪದವೇ ಸರಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಹರವಾದನಾಡು—ಎಂಬುದೇ ಅರ್ಥವೆಂದು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ವಿನಿರಿಸಿದರು.

ಕರ್ನಾಡು (ಟು) > ಕರ್ನಾ (ಣಾ) ಟ > ಕನ್ನಡ

ಇದು, ಪುನ್ನಾಡು (ಕ) > ಪುನ್ನಾಟ (ಸಂ)—ಆದಂತೆ.

೧. Nagavarma's Karnataka Bhasha-Bhushana : L. Rice : 1884 : page V and VI

೨. ACGODLS : 1956 : page-577

ಅದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಹಾನುಭಾವ, ಕುರು (= ಬಯಲು) + ನಾಡು > ಕುರ್ನಾಡು > ಕರ್ನಾಡು > ಕನ್ನಡ—ಆಯಿತೆಂದು ಒಂದು ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಅಥವಾ ಯಾರೂ ಒಪ್ಪದ ವಾದವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟನು.^೧

ಮಹಾಭಾರತದ ಕರ್ಣನು ಈ ನಾಡಿ (ಕಾಡಿ) ಗೆ ಅಟಬೇಟೆಗಳಿಗಾಗಿ ವಿಹರಿಸಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕರ್ಣಾಟ (ಕರ್ಣನ ಅಟನ ಪ್ರದೇಶ) ವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದವರೂ ಉಂಟು! ಜಯಂಗೊಂಡಾರ್ ಎಂಬ ತಮಿಳು ಕವಿ—ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೧ನೆಯ ಶ.—ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತಾ “ಶಿಲವಡಗು ಪಲತಮಿಱುಂ ಕುಟಿಱುತ್ತರು ಕರುನಾಡಿಯರ್”—ಅಂದರೆ ಹಲವು ತಿಲುಗು ಪದಗಳೂ, ಅನೇಕ ತಮಿಳು ಪದಗಳೂ ಸೇರಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ—ಎಂದು ನಗೆ ಮೂಡುವಂತೆ ಎಗ್ಗನಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.^೨

ಪ್ರಾಚೀನ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ನಾಗವರ್ಮ ತನ್ನ ಭಾಷಾಭೂಷಣದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕಡೆ ಕರ್ಣಾಟ—ಎಂದು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು : (೧) ಅಥ ಕರ್ಣಾಟಕ ಶಬ್ದ ಸಿದ್ಧಿ (೨) ಅಸ್ತಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ವಿಷಯೇ ವರ್ಗಾಣಾಂ . . . (೩) ಇತಿ ಕರ್ಣಾಟ ವ್ಯಾಕರಣೇ ಸಂಜ್ಞಾವಿಧಾನಂ. (೪) ಕರ್ಣಾಟ ಶಬ್ದಸೂತ್ರಾಣಿ ಲೋಕ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿ. ಕೇಶಿರಾಜ ತನ್ನ ಶಬ್ದಮಣಿ ದರ್ಪಣದಲ್ಲಿ

“ ಗುಣಮವರೆ ಶಬ್ದಮಣಿದ
ಪರ್ಣ ನಾಮನಿಟ್ಟು ನೆಟಿಯೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ಲ |
ಕ್ಷಣ ಶಬ್ದ ಶಾಸ್ತ್ರಮಂ ಲಾ
ಕ್ಷಣಿಕರ್ಪೇಟೆಂದು ಬೆಸಸೆಬಗೆವುಗೆ ಪೇಟೆಂ || ”

ಎಂದು ಗ್ರಂಥಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಘೋಷಿಸಿರುವುದಲ್ಲದೆ,

“ ವೇದಸಮನಾಗಿ ಭೀಮನಿ
ನಾದುದು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಧಾತುವಾತೆಜದಿಂದಂ
ಯಾದವ ಕಟಕಾಚಾರ್ಯನಿ
ನಾದುದು ಕರ್ಣಾಟ ಧಾತು ಕವಿಕೇಶವನಿಂ || ”

ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಸುವಾಗ, ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಕರ್ಣಾಟ ಎಂದೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಧಿಯ ಮುಕ್ತಾಯದಲ್ಲೂ “ ಕರ್ಣಾಟಕ ಲಕ್ಷಣ ಶಿಕ್ಷಾಚಾರ್ಯ ಸುಕವಿ ಕೇಶಿರಾಜ ” ಎಂದೇ ಬರೆದಿ

೧. ಕ ಸಾ ಪ ಪ : || ೯-೪ : ಪುಟ—೪೨೧

೨. ಕಲಿಂಗತ್ತುಪ್ಪರಣಿ : ಜಯಂಗೊಂಡಾರ್. (ತ).

ದ್ದಾನೆ. ಇನ್ನು ಕಿವಿಗೆ ಇಂಪಾದ ದೇಶ ಕರ್ಣಾಟಕ—ಕರ್ಣಯೋಃ ಅಟೀತಿ ಕರ್ಣಾಟಃ (ಅಟಗತೌ ಇತಿಧಾತೋಃ ನಿಷ್ಪನ್ನಶಬ್ದಃ) ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ವೆಂಕಟಾಧ್ವರಿಯ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಬಹುದು.

“ ಕರ್ಣಾಟದೇಶೋ ಯಃ ಪೂರ್ವಂ ಕರ್ಣದೇಶಮಭೂಷಯತ್ |
ಸಪಿಷ ಸಾಂಪ್ರತಂ ಪಶ್ಯ ಚಕ್ಷುಷೋಭೂಷಣಾಯತೇ || ೧ ”

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಗವರ್ಮ (ಭಂದೋಂಬುಧಿ), ನಾಗವರ್ಮ II (ಭಾಷಾ ಭೂಷಣ) ಕೇಶಿರಾಜ, ಭಟ್ಟಾಕಲಂಕ (ಶಬ್ದಾನುಶಾಸನ) ವರಾಹಮಿಹಿರ (ಇನೆಯ ಶ.) ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲಾ ಕರ್ಣಾಟ, ಕರ್ಣಾಟಕ—ಎಂದು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತು ಕೇಶಿರಾಜ-ಭಟ್ಟಾಕಲಂಕರಿಬ್ಬರೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಕರ್ಣಾಟ ಶಬ್ದವೇ ‘ಕನ್ನಡ’ ಶಬ್ದವಾಯಿತೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಕಿನಾಡದ ಪಾಠಿ ವೆಂಕಟನಾರಾಯಣ ಪಂಡಿತರು ‘ಆಂಧ್ರ ಭಾಷಾ ತತ್ತ್ವ’ ಎಂಬ ತೆಲುಗು ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ‘ಕರ್ಣಾಟ’ ಪದವನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕರ್ಣಾಟರೆಂದರೆ ಕಾಡು ಜನರೆಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ—ಕರ್ಣ (= ಪರ್ವತ) + ಅಟ (ಭ್ರಮಣೆ). ಆದರೆ ಕರ್ಣ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಪರ್ವತವೆಂಬ ಅರ್ಥವಿದ್ದಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟ, ಕರ್ಣಾಟ-ಎಂಬ ಎರಡು ರೂಪಗಳೂ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ನಿದರ್ಶನವಾಗಿ ಹೆಸರಿಸುವುದಾದರೆ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ೨೪೯, ೨೫೫, ೩೫೪ನೆಯ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಮೊದಲಾದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟವೆಂಬ ಪದವಿದ್ದರೆ ಅದೇ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ೨೧೧ನೆಯ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟವೆಂಬ ಪದದ ಪ್ರಯೋಗವಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಶಾಸನಗಳಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಕರ್ಣಾಟ ಎಂಬ ದಂತ್ಯವರ್ಣದ ರೂಪ ಸರಿಯೆ?—ಕರ್ಣಾಟ ಎಂಬ ಮೂರ್ಧನ್ಯಾಕ್ಷರದ ರೂಪ ಸರಿಯೆ? ಎಂಬ ಈ ಚರ್ಚೆ ಅನವಶ್ಯಕವಾಗಿ ನಡೆಯಿತೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಚ್ಛೇದದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕನ್ನಡ-ಕರ್ಣಾಟಕ ಪದಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್-ಸಂಸ್ಕೃತಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವರು ಅವರ ಉಚ್ಚಾರಣೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಬಾಯಲ್ಲಿ c(k)anarese ಆಯಿತು; ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತ ಲೇಖಕರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಆಯಿತು. ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳನ್ನೂ, ಹೆಸರುಗಳನ್ನೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಲೇಖಕರು ಪರಿವರ್ತಿಸಿಗೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಕೆಲವು ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು—ಕಂದ

ಹಾರ್ > ಗಾಂಧಾರ, ಗುಜರಾತ್ > ಗುರ್ಜಕ, ಕನೂಜ್ > ಕನ್ಯಾಕುಬ್ಜ, ಮರಾಠ > ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ತಮಿಝ್ > ದ್ರಮಿಡ, ತೆಲುಂಗು > ತ್ರೈಲಿಂಗ—ಹೀಗೆಯೇ ಕರ್ನಾಟ(ಕ) > ಕರ್ಣಾಟ(ಕ) ಆಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಅದರೇ ಕರ್ಣಾಟ (-ಕರ್ಣ, ವರ್ಣ, ಸ್ವರ್ಣ, ಸುವರ್ಣ, ಅರ್ಣವಗಳಂತೆ—ಣಕಾರದ ಮುಂದಿನ ಕಾರದ ದ್ವಿತ್ವ ಅನವಶ್ಯಕವಾದುದರಿಂದ) ಎಂಬುದು ತಪ್ಪು ರೂಪ. “... ಈ ಮಾತಿನ ಮೂಲರೂಪ ಕನ್ನಡು ಇರಬೇಕು. ಹೆಸರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸುವ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕವಾದ ಆಗಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಫಲವಾಗಿ ಆ ಮಾತನ್ನು ಕರ್ನಾಟ, ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದು ತಿರುಗಿಸಿರಬೇಕು”^೧ ಎಂಬ ಸಂಶೋಧಕರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಕೊನೆಯ ಪದಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಕರ್ಣಾಟ, ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂದೂ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ರೇಫೆಯ ಮುಂದೆ ನಕಾರ ಬಂದರೆ ಆಗ ಅದು ಣಕಾರವಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಸೂತ್ರ ನಿಯಮವಿದೆ. ಪಾಣಿನಿ ಮಹಾಶಯನ ಎರಡು ಸೂತ್ರಗಳು ಇಂತಿವೆ :

ರಷಭ್ಯಾಂ ನೋಣಃ ಸಮಾನಪದೇ ೨

ಮತ್ತು

ಅಟೌ ಕುಸ್ವಾಜೌ ನುಮೌ ವ್ಯವಾಯೇಷಿ ೩

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ತೀ. ನಂ. ಶ್ರೀ. ಯವರು ಈ ವಾದಕ್ಕೆ ಸಮಂಜಸವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳವಾಗಿವೆ—“ಒಂದು ಶಬ್ದರೂಪವು ಸಾಧುವೇ, ಅಸಾಧುವೇ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಾಶಾಸ್ತ್ರ, ಭಾಷಾಗತಿ, ಶಿಷ್ಟಸಮ್ಮತಿ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ‘ಕರ್ಣಾಟಕ’ ಎಂಬ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ಸಹಿತ ರೂಪವು ಪಾಣಿನಿ ಸಮ್ಮತವಾದದ್ದು, ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ (ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ) ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಆದಕಾರಣ ಅದರ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಕಠಿಣವಾದರೂ, ಶಿಕ್ಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಬೆಂಬಲವು ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೂ ಅದು ಸರ್ವಥಾ ತ್ಯಾಜ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ರೂಪವಾದರೋ ಹೆಚ್ಚು ಯುಕ್ತಿಯುಕ್ತವಾದದ್ದು. ಉಚ್ಚಾರಣೆಗೆ ಸುಲಭವಾದದ್ದು, ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಉತ್ತರ ಭಾಗದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ರೂಢಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಇದನ್ನು ಅಸಾಧುವೆಂದು ಹೊರಮಾಡುವುದು ಹಾಗಿರಲಿ; ಮೂರ್ಧನ್ಯ ಸಹಿತ ರೂಪಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಾದೇಯವೆಂದು ಹೇಳಲು ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದರಷ್ಟೇ ಸಾಧುವೆಂದಾದರೂ ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಎರಡು ರೂಪ

೧. ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಚರಿತ್ರೆ: ಪಾ|| ಬಿ. ಎ. ಸಾಲೆತೊರೆ: ೧೯೪೧: ಪುಟ-೬

೨. ೮-೪-೧

೩. ೮-೪-೨

ಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸೋಣ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲೇ ಕೋಷ-ಕೋಶ, ಪೃಥ್ವೀ-ಪೃಥಿವೀ, ಮೊದಲಾದ ಜೋಡಿಗಳಿಲ್ಲವೆ? ಕರ್ಣಾಟಕ-ಕರ್ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೆ ಯಾವುದು ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕಾಲಪುರುಷನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲಿ".^೧ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ! ಕರ್ನಾಡು, ಕರ್+ನಾಡು, ಕರುನಡಂ, ಕಮ್ಮಿತು+ನಾಡು—ಹೀಗೆ ಇರುವ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿ? ಯಾವುದರ ಅರ್ಥವಿವರಣೆ ಸಮಂಜಸ? ರೆವೆರೆಂಡ್ ಎಫ್ ಕಿಟಿಲ್, ಗುಂಡರ್ಬ್, ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಮೊದಲಾದವರು ಕರ್ನಾಡು>ಕನ್ನಡ ಆಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಕನ್ನಡಿ, ಕನ್ನಡು-ಎಂಬ ರೂಪಾಂತರಗಳನ್ನೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ನಾದದ ಬಲಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ, ಕನ್ನಡಿ, ಕನ್ನಡು ಈ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ರೇಫ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಕರ್ನೆಯ್ಲಿಲ್>ಕನ್ನೆಯ್ಲಿಲ್ (ಲೆ) ಆದಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ರೇಫ ಲೋಪವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸುವರು.

ಕರ್ + ನಾಡು, ಎಂಬ ಪದಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ ಕರ್ ಎಂಬುದು ಮೂಲಧಾತು. ಕರ್ ಧಾತುವಿಗೆ ಕಪ್ಪು ಎಂದು ಅರ್ಥ-ಕರ್ಪು > ಕಪ್ಪು-ಆದದ್ದು ಹೀಗೆ. ^೨ ಕರ್ನಾಡು ಎಂದರೆ ಕರಿಯನೆಲ, ಅದು ಕ್ರಮೇಣ ವಿಕಾಸಗೊಂಡು ಕನ್ನಡ ಆಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದವೇ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟ ಎಂದಾಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಎಂಬ ಶಬ್ದವೇ ಪ್ರಾಚೀನ. ಏಕೆಂದರೆ ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ಪಟಗನ್ನಡ ಎಂದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಕರ್ಣಾಟ(ಕ) ಎಂದು ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂಡಯ್ಯನೂ,

“ಕನ್ನಡದೊಳ್ಳಿನ ನುಡಿಯಂ

ಮುನ್ನದೊಳಿ ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುದು ಚದುರಂ |

ರನ್ನದ ಕನ್ನಡಿಯಂ ನಲ

ವಿನ್ನೋದಿದವಂಗೆ ಕುಂದದೇನಾದಪುದೇ || ೩

ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ‘ಕರುನಡಂ’ ಪದವೇ ಮೂಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ವಿಸರಣೆಗಳನ್ನಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕರು ಎಂದರೆ ಬೆಟ್ಟ, ಎತ್ತರ ಎಂಬರ್ಥ. ಕನ್ನಡನಾಡು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ, ತಮಿಳುನಾಡು ತಗ್ಗಿನಲ್ಲಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ದೇಶವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕರು ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲೇಬೇಕಲ್ಲವೆ? ಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ತಮಿಳು ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆಯೇ ನೋಡೋಣ. ಆಧಾರಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ

೧. ಪ್ರೊ|| ತೀ. ಸಂ. ಶ್ರೀ: ಕಸಾಪಸ: ೨೩-೩: ೧೯೩೮: ಪು. ೧೬೨

೨. ಹಂಪನಾ: ಕರ್ಪು ಎಂದರೇನು?: ಗುರುದೇವ: ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೬೪

೩. ಕಬ್ಬಿಗರ ಕಾವ:

ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ತೊಲ್ವಾಪ್ಪಿಯಮ್ - ಹಳೆಯ ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿ ಸೊಲ್ಲಧಿಕಾರಂ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿನ ೪೦೦ ನೆಯ ಸೂತ್ರದ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಇರುವ ೧೨ ನಾಡುಗಳ ಹೆಸರುಗಳು - ತುಳುವಂ, ಕೊಂಕಣಮ್, ಕುಡುಗಮ್, ಕೊಲ್ಲಮ್, ಕೂಪಮ್, ಕರುನಡಮ್, ವಡಗು, ತೆಲುಂಗು, ಕೂಡಂ - ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನೂಲ್ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿಯೂ ೨೭೩ನೆಯ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಬರೆದ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಇದ್ದ ೧೭ ನಾಡುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಮ್ ಎಂಬ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಇವು ಮೂರು ಉಲ್ಲೇಖಗಳಲ್ಲದೆ ೧೯ ನೆಯ ಶತಮಾನದ (೧೮೪೦) ಮುರುಗುದಾಸನ ಪುಲವರ್ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ (ಕುಮಾರದೇವರ ಪರಿಚ್ಛೇದ) ಕರುನಾಡದೇಯ ಮುಟದುಂ ಪುರಂದು - ಕರುನಾಡದೇಶವಷ್ಟನ್ನೂ ಪೊರೆದು - ಎಂದಿದೆ. ತಮಿಳಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ರೇಫವಿದೆ. ರೇಫರಹಿತ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ, ಯಾರೇ ಹೇಳಿರಲಿ ಅದು ತೀರ ತಿರಸ್ಕೃತ.

ಕರುನಾಡು ಎಂಬುದು ಮೂಲ ರೂಪವಿದ್ದು (> ಕರ್ನಾಡು > ಕನ್ನಡ), ಮೇಲಣ ಸೀಮೆ, ಕಣಿವೆಯ ಮೇಲಣ ಭಾಗ (ಕರುನಾಡ ಎಂಬ, ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪದದೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ) ಎಂಬ ಅರ್ಥವೂ ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಕರುನಾ(ಟು)ಡು ಪದದ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ಪದವೇ, ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕೇಳ್ನಾಡು > ಕೇಟ್ನಾಟು. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಡು ಪದಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪು (ನೆಲದ) ನಾಡು ಎಂಬುದೇ ಮೂಲಾರ್ಥವಿರಬೇಕು. ಮತ್ತೊಂದು ವಾದವೆಂದರೆ ಕಮ್ಮಿತು+ನಡೆ (ನಾಡು) > ಕನ್ನಡ-ಎಂಬುದು; ಕನ್ನಡಶಬ್ದದ ಮೊದಲರ್ಥವಾದ ಕಂ(=ಕಂಪು) ಭಾವನಾಮ. ಇದಕ್ಕೆ ನಡೆ ಎಂಬುದು ಸೇರಿ ಕನ್ನಡ ಆಯಿತೆಂದು ಕೆಲವರ ಹೇಳಿಕೆ. ಅಗಸ್ತ್ಯಮುನಿ ಅಮೃತ, ಅಮೃತ, ಅಮೃತ ಎಂಬುದನ್ನು 'ಅಮಿಟ್ಟಮಿಟ್ಟಮಿಟ್ಟ' ಎಂದು ಉಚ್ಚರಿಸಿದುದರಿಂದ ತಮಿಝ್ ಪದ ಬಂತೆಂದೂ ತಮಿಝು ಜೇನ್ನಾತು-ತೇನ್ ಮೋಱು - ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡವೂ ಇದಂತೆ ಕಂಪಿನನಾಡು ಎಂದು ಇವರ ವಿವರಣೆ. ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಚ್ಚನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂಬ ಸದ್ಭಾವನೆ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ. ಆದರೆ ಕಮ್ಮಿತು + ನಾಡು > ಕಂನಾಡು > ಕನ್ನಡ - ಆಯಿತೆಂಬ ವಾದದ ಬಿರುಕು ರೇಫ ಹೇಗೆ ಬಂತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥವಾಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ವಕೀಲರಾಗಿದ್ದ, ವಿದ್ವತ್ತಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ ಹಲವು ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ, ಮಂಗಳೂರಿನ ಹಟ್ಟಿಯಂಗಡಿ (ಹತ್ತಂಗಡಿ ಎಂದೂ ಬರೆಯುವರು) ನಾರಾಯಣರಾಯರೂ ಒಬ್ಬರು. ದಿವಂಗತ ಹ. ನಾರಾಯಣರಾಯರು 'ಕರ್ + ನಾಡು = ಕಪ್ಪು+ನೆಲ' ಎಂಬ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು, 'ಕರಿಯ ಭೂಮಿಯ ಸೀಮೆಗೆ ಎರೆ ನಾಡೆಂದು ಹೇಳುವರು, ಕರಿಯ ನಾಡೆಂದಲ್ಲ' ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿರಾಕರಿಸಿ, 'ಕರುನಾಡು = ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ನಾಡು' ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟರು.

ಕನ್ನಡನಾಡು ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ನಾಡೆಂಬುದು ನಿಜ. ಸಮುದ್ರಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸು. ೧೫೦೦ ಅಡಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಭಾಗಗಳೂ ಇವೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಘಟ್ಟದ ಮೇಲೆ, ಘಟ್ಟದ ಕೆಳಗೆ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದು. “. . . ಉಸ್ಪರಿಗೆಯ ಮನೆಗೆ ಕರುನಾಡ ಅನ್ನುವಂತೆ ದೇಶೀಯರು ತಮ್ಮ ನಾಡಿಗೆ ‘ಕರುನಾಡು’ ಎಂದು ನಾಮಕರಣವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಇದು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ‘ಕನ್ನಡ’ ಎಂಬಂತೆಯೂ, ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಪರಿವರ್ತಿಸಿರಬಹುದು” ಎಂಬುದು ಹತ್ತಂಗಡಿ ನಾರಾಯಣರಾಯರ ಸೂಚನೆ. ಆದರೆ ಕರುನಾಡು ಪದದ ಪ್ರಯೋಗ ತಮಿಳು ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಹಳೆಯ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ - ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಪ್ರಯೋಗವಾದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ - ಧ್ವನಿಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟ < ಕರ್ನಾಡು > ಕರುನಾಟ - ಕರುನಾಡು ಆಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ; ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು - ಅದು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದಿರಲಿ - ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯುವ ಹಾಗೂ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕರುನಾಡು (> ಕನ್ನಡ) ವೈತ್ಯತ್ತಿ ದುರ್ಬಲವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಮುಂದೆ ಸ್ವತಃ ಹ. ನಾರಾಯಣರಾಯರೆ ಈ ನಿರುಕ್ತದಲ್ಲಿನ ನಂಬುಗೆಯನ್ನು ತೊರೆದರು !

ಕನ್ನಡ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಕೂಡು ನುಡಿಯೇ ಹೊರತು ಅಖಂಡ ಪದವಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಮಾಸ ಪದವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಾದ ವಿವಾದಗಳೂ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿವೆ. ಕರುನಾಡು ಎಂಬ ಪದವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎತ್ತರದ ನಾಡು ಎಂದು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಅರ್ಥೈಸಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಕರುನಾಡು = ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ : ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಮತ್ತು ರಾ. ಹೆ. ದೇಶಪಾಂಡೆ - ಇವರು ಈ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರಸರಣಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಮಂ. ಗೋವಿಂದಪೈಯವರು ಕರಂ, ಕರು ಮತ್ತು ಕಡು ಎಂಬ ಮೂರು ಪದಗಳಿಗೂ ದೊಡ್ಡ, ವಿಸ್ತೀರ್ಣ, ಮಹಾ ಎಂಬ ಅರ್ಥವೆಂದೂ, ಕರು (ಕರ್) + ನಾಡು = ಕರ್ನಾಡು = ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂಬುದು ಸರಿಯಾದ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯೆಂದೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾ(ಣಾ)ಟಕ ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂಬ ಪದಗಳು ಏಕಾರ್ಥಕವಾದ ಭಿನ್ನ ನಾಮಗಳೆಂಬುದನ್ನು ಸೋದಾಹರಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ‘. . . ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರವೂ ಕರ್ನಾಟಕವೂ ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯದ ಭಿನ್ನ

ನಾಮಗಳೇ ಸರಿ. . . . ಕರ್ಣಾಟ = ಕರುನಾಡು (ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ) ಎಂಬುದು ನಿಶ್ಚಿತ "೧ - ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹ. ನಾರಾಯಣರಾಯರ ವಾದಕ್ಕೆ ಎದ್ದ ಅದೇ ಆಕ್ಷೇಪಗಳು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಪೈಗಳವರ ವಾದದ ಮೂಲಾಧಾರವಾದ ಕರುನಾಟು ಪದವೇ ಕನ್ನಡಪದದ ತಮಿಳಿನ ರೂಪಾಂತರವೆಂದು ತೋರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ನಿರಕ್ರಿಯ ಬುಡ ಸಡಿಲವಾಗಿ ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ. 'ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪೈಗಳವರ ಸುಂದರವಾದ ಈ ವಿಚಾರ ಸರಣಿಯು ಬಹಳ ಮೋಹಕವಾಗಿದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುಬಿಡಬೇಕೆಂದೂ ಮನಸಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ . . . ನಾರಾಯಣರಾಯರ 'ಕರುನಾಡು' ಎಂಬ ನಿರುಕ್ತವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳೇ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ, ಕರುನಾಡು ಎಂಬ ಪದವು ಕೇವಲ ತಮಿಳರದು ತಮಿಳರ ಹೊರಗೆ ಯಾರ ಬಾಯಿಯಲ್ಲೂ ಈ ಮಾತಿಗೆ ಎಡೆಯಿಲ್ಲ ! ತೆಲುಗು, ಮರಾಠಿ, ತುಳು, ಕೊಡಗು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರಲ್ಲಿಯೂ ಕರುನಾಡು ಪದವು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ೧೦೦೦ ವರುಷಗಳ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆಗಾದರೂ 'ಕರುನಾಡು' ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅಣೆ. (ಕರುನಾಡು > ಕರ್ನಾಟ > ಕನ್ನಡ ಆಯಿತೆಂದು ಒಪ್ಪುವುದರಿಂದ) ಕನ್ನಡದ ನಾಮಕರಣ ವಿಧಿಯು ಕೇವಲ ತಮಿಳರಿಂದಲೇ ಆಯ್ತೆಂದು ಊಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ" ಎಂದು ಶಂ. ಬಾ. ಜೋಶಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.^೨

ಪ್ರಾಕೃತನ ವಿಮರ್ಶ ವಿಚಕ್ಷಣ ರಾವ್ ಬಹಾದುರ್ ರಾ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದದ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಮಿಳು ತೆಲುಗುಗಳಂತೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥರಚನೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಮುಷಿಯಿಂದ ಆರಂಭವಾದಂತೆ ಪ್ರತೀತಿಯಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಕನ್ನಡ ಎಂಬ ಪದದ ಮೊದಲರೂಪ ಕನ್ನಾಡು, ಬಳಿಕ ಇದು ಕನ್ನಡು ತರುವಾಯ ಕನ್ನಡ ಎಂದು ಆಗಿರಬೇಕೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದುವರಿದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಅವರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲೇ ಕೇಳಬಹುದು. "ಕರಿಯನಾಡು ಎಂಬ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ ಹೊರಗಣವಾಗಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ತೋರಬಹುದು. ಆದರೆ ಕನ್ನಡಿಗರು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು 'ಕರಿಯನಾಡಿನ ಭಾಷೆ' ಎಂದು ಕರೆದಿರಲಾರರು. ತಮಿಳರೂ ತೆಲುಗರೂ ತಂತಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಮಾಧುರ್ಯವಾಚಿಯಾದ ಪದಗಳಿಂದ (ತಮಿಳ್ : ತೇನೆ) ಹುಟ್ಟಿದುವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡಿಗರೂ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಹೆಸರು ಒಂದು ಸುಗುಣವಾಚಿಯಾದ ಶಬ್ದದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಈ ಶಬ್ದವು ಪರಿಮಳವಾಚಿಯಾದ ಕಮ್ಮಿತು ಎಂಬುದು. ಕಮ್ಮಿತು, ನಾಡು

೧. ಕಂಠೀರವ: ದಸರಾ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆ: ೧೯೩೪

೨. ಕನ್ನಡದ ನೆಲೆ: ೧೯೫೨: ಪು. ೮೩

ಎಂಬ ಪದಗಳು ಸೇರಿ ಕನ್ನಡ ಎಂದು ಆಗಿವೆ. ಕನ್ನಡ ಎಂಬುದು ಕನ್ನಡ ಎಂದಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಎಂಬ ರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿತು. ಅಂತು ಕನ್ನಡ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ 'ಪರಿಮಳ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ದೇಶದ ಭಾಷೆ' - ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದು. ಕನ್ನಡ ದೇಶವು ಗಂಧದ ಮರದ ಕಾಡುಗಳಿಗೂ, ಪದ್ಮಾಕರಗಳಿಗೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಶೇಷಣವು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುರೂಪವಾದುದು ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ."೧ - ಹೀಗೆಂದು ನುಡಿದು

“ ಕಮ್ಮಿತಾದುದು ನಾಡು ನುಡಿಯಿಂ | ಕಮ್ಮಿತಾದುದು ನಾಡು ನುಡಿಯಿಂ
ಕಮ್ಮಿತಾದುದು ಚಂದನೋರ್ವೀರುಹದಿನೀ ನಾಡು ||
ಕಮ್ಮಿತಾದುದು ಕಮ್ಮಯಿಸುವಾ | ಕಮ್ಮರಲ್ಲಗಳಿನಿತುಕಂಪಿಂ
ಕಮ್ಮಿತಲ್ಲದೆ ಕರ್ಪು ಕನ್ನಡಕೆಂತು ಸಮನಿಸಿತು ||೨ ”

ಎಂಬ ಪದ್ಯವನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಮಿಳು-ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಹುಟ್ಟು ಹೇಳಿರುವರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಮೂಲವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಏಕೆ ಹುಡುಕಬೇಕು? ಋಷಿಗಳಿಂದ ಭಾಷೆ ಹುಟ್ಟಿ ತೆಂಬುದು ಋಷಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಕುಶಾಲು ಮಾತೇ ಹೊರತು ಸತ್ಯಸಂಗತಿಯಲ್ಲ. ಯಾವ ಭಾಷೆಯೂ ಒಬ್ಬನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ತೆಲುಗು-ತಮಿಳು ಪದಗಳು ಭಾಷಾ ವಾಚಕವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದುದೇ ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪು. ಆ ಪದಗಳು ಭಾಷಾವಾಚಕ ಪದಗಳಾಗಿರದೆ ದೇಶವಾಚಕಗಳಾಗಿರಬಹುದು. “ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ತೆಲುಗು - ತಮಿಳಿನ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ಹೇಳುವ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ನೆರೆನಂಬಿ ಅವುಗಳ ಜಾಡುಹಿಡಿದು ನಡೆದು ರಿಂದ ಇವರ ನಿರುಕ್ತವು ಕೂಡ, ಅಭಿಮಾನಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದರೂ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದೆ” ೨ ಯೆಂದು ಶಂ. ಬಾ. ಜೋಶಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೂ ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರ, [ಕಮ್ಮಿತು + ನಾಡು > ಕನ್ನಡು > ಕನ್ನಡು > ಕನ್ನಡ] ವಾದ ಪರಿಭಾವಿಸಲು ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಇತರ ವಾದಗಳು :

೧. ಕನ್ (= ಒಡಮೂಡು) + ಅಳ್ (= ಉಳ್ಳುದು) > ಕನ್ನಳ್ > ಕನ್ನಡ್ > ಕನ್ನಡ

೨. ಕನ್ / ಕಣ್ (= ಕನ್ನರ) + ನಾಡು > ಕನ್ನಡು > ಕನ್ನಡ > ಕನ್ನಡ

೧. ಕರ್ನಾಟಕ ಕವಿಚರಿತೆ : ಮೂರನೆಯ ಸಂಪುಟ ೧೯೨೯, ಮುನ್ನುಡಿ : ಪುಟ xvi.

೨. ಉದ್ಘಾಟನಾ ಚರಿತೆ : ತಾತಾಚಾರ್ಯ

೩. ಕನ್ನಡದ ನೆಲೆ : ಶಂ.ಬಾ. ಜೋಶಿ ೧೯೫೭ : ಪು-೮೮

೩. ಸಿ. ಪಿ. ಬ್ರೌನ್ ಎಂಬಾತ ಉತ್ತರ ಅಮೆರಿಕದ ಕೆನಡ (Canada) ದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಬಂದಿದೆಯೆಂದೂ, ಕೆ (ಕ) ನಡ- ಎಂದರೆ 'ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ' (We have nothing) ಎಂಬ ಅರ್ಥವೆಂದೂ ಬರೆದನು! ೧

ಇದುವರೆಗಿನ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿವರಣೆಗಳೂ-ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ನಿರೂಪಣೆಗಳ ಹೊರತಾಗಿ-ಅಸಮರ್ಪಕ, ಅಸಾಧುವೆಂದು ತೋರುತ್ತವೆ. ಕರ್ನಾಡು (ಕಪ್ಪುದೇಶ) > ಕನ್ನಡ ಆಗಿದೆಯೆಂಬುದೇ ಸರಿಯಾದ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಕರು ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪು, ದೊಡ್ಡ, ಕ್ರೂರ, ಬಲಿಷ್ಠ, ಎತ್ತರ, ಪುಷ್ಟಿ-ಎಂಬ ಅರ್ಥಗಳಿವೆ. 'ಗುಣಕರುಗೊಂಡಂ' (ಅಚ್ಚೊತ್ತುಕೊಂಡ) ತಾಯ್ಗರು (= ಮೂಲ ಅಚ್ಚು) ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಚ್ಚು ಅಥವಾ ಎರಕ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಈ ಪದಕ್ಕೆ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ; ಆದರೆ ಕರು ಎಂಬ ಪದ ಕಪ್ಪು ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿಯೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿರುವುದು. ಕರುನಾಡು > ಕರ್ನಾಡು > ಕನ್ನಡ — ಇದು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯೆಂದು ತೋರುವ ವಾದ.

ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆ

೫-ಆ

ಅಕ್ಷರ ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ನಡೆದಿದೆ. ಪತಂಜಲಿ ಮಹರ್ಷಿಯ ಮಹಾಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರದ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದೆ. ಕ್ಷರ ಎಂದರೆ ನಷ್ಟವಾಗುವುದು, ಕ್ಷೀಣ ಅಥವಾ ನಾಶವಾಗುವುದು; ಅಕ್ಷರ ಎಂದರೆ ನಷ್ಟವಾಗದುದು, ಕ್ಷೀಣಿಸದುದು, ನಾಶವಾಗದ್ದು. ನಶ್ವರವಾದುದು ಕ್ಷರ, ಅನಶ್ವರವಾದುದು ಅಕ್ಷರ! 'ಯದ್ ಅಕ್ಷರತ್ ತಸ್ಮಾದ್ ಅಕ್ಷರಮ್.' ೧

ಅಕ್ಷರ ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಪ್ರಣವ, ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಮೇಣ ವಿಭಜಿಸಲಾಗದುದು 'ಅಕ್ಷರ' ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಇದು ರೂಢಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಇಡಿ ಒಂದು ಪದಕ್ಕೆ ಅಕ್ಷರ ಎಂದು ಕರೆದಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ಅಕ್ಷರ ಎಂಬುದು ಅನಂತರ ಶಬ್ದ, ಧ್ವನಿ - ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಅಕ್ಷರ ಮತ್ತು ವರ್ಣಗಳು ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪರ್ಯಾಯ ಪದಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದುವು - ಅಕ್ಷರವೆಂದರೆ ವರ್ಣ ಎಂಬ ಅರ್ಥವೇ ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿತು. ಅಕ್ಷರದ ತದ್ಭವವೇ ಅಕ್ಕರ ಎಂಬ ಪದ; ಅಕ್ಷರ ಸಮಾನ್ವಾಯವೆಂದರೆ ವರ್ಣ ಸಮಾನ್ವಾಯವೆಂದೇ ಅರ್ಥ.

ಸಾಮಾನ್ಯಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರ ಮತ್ತು ವರ್ಣ ಪದಗಳನ್ನು ಸಮಾನಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಸರಿಯೆ. ಆದರೆ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನದ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಎರಡು ಪದಗಳನ್ನೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅರ್ಥವುಳ್ಳ

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪದಗಳನ್ನಾಗಿಯೇ ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ alphabet ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ವರ್ಣ ಎಂಬ ಪದವನ್ನೂ, syllable ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರ ಎಂಬ ಪದವನ್ನೂ ಬಳಕೆಗೆ ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕೆಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈಗಾಗಲೇ ಇದನ್ನು ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಅಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧ - ಬದ್ಧಾಕ್ಷರ, ಮುಕ್ತಾಕ್ಷರ-ಎಂದು. ವ್ಯಂಜನಾಂತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಬದ್ಧಾಕ್ಷರ (closed syllable); ಸ್ವರಾಂತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಮುಕ್ತಾಕ್ಷರ (open syllable). ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಇದು ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಬದ್ಧಾಕ್ಷರಗಳು :

ಕಲ್, ನಿಲ್, ಕೇಳ್, ಪೇಳ್

ಮುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳು :

ಕಲ್ಲು, ನಿಲ್ಲು, ಕೇಳು, ಪೇಳು > ಹೇಳು

ಕನ್ನಡ-ಭಾಷೆಯ ವರ್ಣಮಾಲೆ ಇಂದಿನ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾಗಿರುವಂತೆ—೧೪ ಸ್ವರಗಳು, ೨೫ ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು, ಮತ್ತು ೯ ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

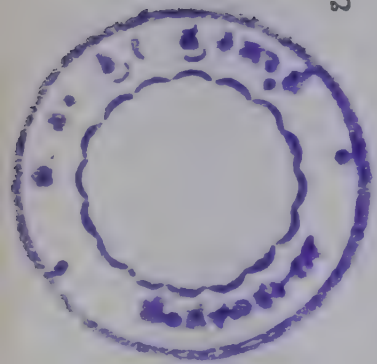
ಈಗ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆ ಇಂತಿದೆ :

ಸ್ವರಗಳು

ಅ	ಆ	ಇ	ಈ	ಉ	ಊ	ಋ	ೠ
	ಎ	ಏ	ಐ	ಒ	ಓ	ಔ	

ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು

ಕ	ಖ	ಗ	ಘ	ಙ
ಚ	ಛ	ಜ	ಝ	ಞ
ಟ	ಠ	ಡ	ಢ	ಣ
ತ	ಥ	ದ	ಧ	ನ
ಪ	ಫ	ಬ	ಭ	ಮ

ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು

ಯ ರ ಲ ವ ಳ
ಷ ಸ ಹ ಳ

ಅ	೧	ತಲೆಕಟ್ಟು	೨	೩	ಏತ್ತು
ಆ	೨	ಇಳಿ	೪	೫	ಏತ್ತು, ಎತ್ತದ ದೀರ್ಘ
ಇ	೩	ಗುಡಿಸು	೬	೭	ಏತ್ತು
ಈ	೪	ಗುಡಿಸುದೀರ್ಘ	೮	೯	ಏತ್ತು
ಉ	೫	ಕೊಂಬು	೧೦	೧೧	ಓತ್ತು
ಊ	೬	ಕೊಂಬಿನಿಳಿ (ಕೊಂಬಿನ ದೀರ್ಘ)	೧೨	೧೩	ಔತ್ತು
ಋ	೭	ವಟ್ಟಸುಡಿ (ಒಟ್ಟಸುಡಿ)	೧೪	೧೫	ಕ ಒತ್ತು
ೠ	೮	ವಟ್ಟಸುಡಿ ಇಳಿ			

ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು

ವರ್ಗೀಕರಣ	ಪರುಷ		ಸರಳ		ಅನುನಾಸಿಕ
	ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣ	ಸುಹಾ ಪ್ರಾಣ	ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣ	ಸುಹಾ ಪ್ರಾಣ	
ಕಂಠ್ಯ ವರ್ಣಗಳು	ಕ	ಖ	ಗ	ಘ	ಙ
ತಾಲವ್ಯ ವರ್ಣಗಳು	ಚ	ಛ	ಜ	ಝ	ಞ
ಮೂರ್ಧನ್ಯ ವರ್ಣಗಳು	ಟ	ಠ	ಡ	ಢ	ಣ
ದಂತ್ಯ ವರ್ಣಗಳು	ತ	ಥ	ದ	ಧ	ನ
ಓಷ್ಠ್ಯ ವರ್ಣಗಳು	ಪ	ಫ	ಬ	ಭ	ಮ

ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು

ಮಧ್ಯವರ್ಣಗಳು : ಯ, ರ, ಲ, ವ, ಳ

ಉಷ್ಣವರ್ಣಗಳು : ಶ, ಷ, ಸ, ಹ

ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ತೀರ ಸಂಗ್ರಹ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಿವೇಚಿಸ ತೊಡಗುವ ಮೊದಲು ವರ್ಣ, ಅಕ್ಷರ, ಅನುಸ್ವಾರಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ವರ್ಣ ಎಂಬ ಪದದ ಮೂಲಾರ್ಥ ಬಣ್ಣ ಎಂಬುದು. ಈ ಪದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅನಂತರದ ಅರ್ಥ ಶಬ್ದ, ಧ್ವನಿ ಎಂಬುದು. ತರುವಾಯ ಇದಕ್ಕೆ ಅಕ್ಷರ ಎಂಬ ಪರ್ಯಾಯ ಪದ (ಅರ್ಥ) ವೂ ಬಂದಿತು. ಒಂದೆರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಣ-ಎಂಬುದನ್ನು ವರ್ಣ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ಪದವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಭಾಗವತ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ . . . ಅದ್ಭುತಾರ್ಣ . . . ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗವಿದೆ.^೧ ಬಹುಶಃ ವರ್ಣ > ಅರ್ಣ ಆಗಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ರಚಿತ 'ಪ್ರಯೋಗರತ್ನಮಾಲ' ವೆಂಬ ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿ ಧ, ಯ, ಸ್ವರಗಳು, ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೂ ಅರ್ಣ ಎಂಬುದು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಸವರ್ಣ ಎಂಬ ಪದವಂತೂ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಪದ. ಏಕೆಂದರೆ ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿಯೇ ಅದನ್ನು 'ಒಂದೇ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದು'—ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ; ವ್ಯಾಕರಣದ ಸಂಕ್ಷೇಪದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ 'ಒಂದೇ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ'—ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದೆ.

ವರ್ಗ ಎಂದರೆ ಗುಂಪು, ಸಾಲು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಶ್ರುತ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲೂ, ಪ್ರಾತಿಶಾಖ್ಯಗಳಲ್ಲೂ 'ವರ್ಗ' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ವ್ಯಂಜನಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಹೇಳಿದೆ. ವಿಸರ್ಗ ಎಂಬ ಪದದ ಮೂಲಪದ ವಿಸರ್ಜನೀಯ ಎಂಬುದು. ಬಹಳ ಹಳೆಯ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ಜನೀಯ ಎಂಬ ಪದ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ವಿಸರ್ಗ ಎಂಬ ಪದವಲ್ಲ. ಅನುಸ್ವಾರ ಪದವನ್ನು ಪಾಣಿನಿಯೇ ಹೆಸರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಧ್ವನಿಯ ತರುವಾಯ ಅನುಸ್ವಾರ ಬರುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಉಚ್ಚಾರವಾಗುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಸ್ವಾರವೆಂಬ ಹೆಸರಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಬಿಂದುವೆಂದೂ, ಸೊನ್ನೆಯೆಂದೂ ಕರೆಯುವರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಹಳೆಯ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸ್ವಾರವನ್ನು ಅನುನಾಸಿಕದ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೀವಗೋಸ್ವಾಮಿನ್ ರಚಿತ ಹರಿನಾಮಾಮೃತ ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಲವ ಎಂದೂ ಕರೆದಿದೆ. ಅನುಸ್ವಾರವೆಂಬುದು ಕೇವಲ 'ಅನುನಾಸಿಕದ ಸ್ವರ' ವೆಂದೂ ಹೇಳಿದೆ. "ಅನುಸ್ವಾರಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಯತವಾದ ಉಚ್ಚಾರವಿಲ್ಲ. ಪದಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಚ್ಚಾರವು ಮೌ. ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಹದ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅನುಸ್ವಾರವನ್ನು ಬರೆದರೂ ಅದರ ನಿಜವಾದ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ತನ್ನ ಮುಂದಿರುವ ವ್ಯಂಜನದ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅನುನಾಸಿಕದ್ದು." ^೨

೧. ಭಾಗವತ ಪುರಾಣ : ii. 6.45

೨. ಕನ್ನಡ ಕೈಪಿಡಿ: ೧೯೫೫: ಪುಟ-೫

ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು :

ಅಂಕ > ಅಜ್ಜ : ಅಂಜೆ > ಅಜ್ಜಿ

ಉಂಟು > ಉಣ್ಣು : ಕಂಡು > ಕಣ್ಣು

ಬಂದು > ಬನ್ನು : ಕಂಬ > ಕನ್ನು

ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಣಮಾಲೆ ಸುಲಭ, ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆ ; ತಮಿಳು ನಲ್ಲೂ ಅಷ್ಟೆ ; ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆ ಕಲಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ, ಇಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಗಳು ಅಧಿಕ, ಇದು ಶೀಘ್ರ ಲಿಪಿಗೂ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೂ ತೊಡಕಾಗಿದೆ—ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ನಿಜವನ್ನರಿಯದ ಆತುರ ಸ್ವಭಾವದವರು ಅನ್ನುವುದುಂಟು. ಆದರೆ ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಹುರುಳೂ ಇಲ್ಲ, ತಿರುಳೂ ಇಲ್ಲ—ಎಂದು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ೨೬ ಅಕ್ಷರಗಳಿವೆ, ಕಲಿಯುವುದು ಸುಲಭ-ಎನ್ನುವವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವರ್ಣಮಾಲೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಎಳೆಯ ಮಗು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಲಿಪಿಯ ಮೂರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪರಿಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವರ್ಣಕ್ಕೂ ದೊಡ್ಡಕ್ಷರ, ಸಣ್ಣಕ್ಷರ, ಮತ್ತು ಈ ಸಣ್ಣಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಎರಡು ಬಗೆ—ಈ ಮೂರು ತೆರನಾದ ವರ್ಣಗಳನ್ನು ಆ ಚಿಕ್ಕ ಮಗು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಉದಾ :

(ಅ) ದೊಡ್ಡಕ್ಷರಗಳು : A, B, G, F, R . . . etc.

(ಇ) ಸಣ್ಣಕ್ಷರಗಳು : (೧) a, b, g, f, r . . . etc.

(ಉ) , , (೨) a, b, g, f, r . . . etc.

ಹೀಗೆ ಬಗೆ ಬಗೆಯಾಗಿ ಇರುವ ಈ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ತಿರುವುಮುರುವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವುದರಲ್ಲೇ ಆ ಪುಟ್ಟ ಮಗುವಿನ ಎಷ್ಟೋ ಅಮೂಲ್ಯ ನೇಳೆ ವೃಥಾ ಕಳೆದು ಹೋಗುವದೆಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಜನ ಯೋಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ?

ಇನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಿಂದ ಮೂಡುವ ಕೆಲವು ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಕೆಲವು ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಅಕ್ಷರಕ್ಕೂ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಧ್ವನಿಗಳು, ವಿವಿಧ ಉಚ್ಚಾರಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. 'C' ಎಂಬುದನ್ನು 'ಸಿ' ಎಂದು, ವರ್ಣಮಾಲೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಧ್ವನಿಗೆ

ಕೆಲವು ಪರಿಸರಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಉಚ್ಚಾರ ಉಂಟೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ :

Cat, Cinema, Cook, Cricket, Cap
Cycle, Cigarrette, Calender, Court
Psychology, Physiology, Pen, Park
Milk, Bill, Will, Walk, Talk.

ಈ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಾಗುಣಿತಕ್ಕೂ ಉಚ್ಚಾರಕ್ಕೂ ಇರುವ ಏರುಪೇರುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಿ! ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ ಸ್ಥಿತಿಯ ಗೊಂದಲ ತೊದಲನುಡಿಯನ್ನು ಆಡುವ, ಎಳೆಯತನದಿಂದಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿಯತೊಡಗುವ ಕಾನ್ಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಂದನಿಗೂ ಗಾಬರಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದರೆ ಅಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಗೊಂದಲ-ಗಾಬರಿಗಳು ಉಂಟೆ?

ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಕ [ಕ] ವರ್ಣ ಕ ಖ ಗ ಘ ಗಳಿಗೂ, ಲ [ಪ] ವರ್ಣ ಪ ಫ ಬ ಭ ವರ್ಣಗಳಿಗೂ, ಟ [ಟ] ವರ್ಣ ಟ ಠ ಡ ಢ ಗಳಿಗೂ, ತ [ತ] ವರ್ಣ ತ ಥ ದ ಧ—ಗಳಿಗೂ ಸಂಕೇತಗಳಾಗಿವೆ. ಒಂದೇ ಲಿಪಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧ್ವನಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿದೆ. ಅವರು ಬರೆಯುವುದೇ ಒಂದು, ಓದುವುದೇ ಬೇರೊಂದು. ಕಾಣ್ತರಿ ಎಂದು [ಕಾಂತಿ] ಬರೆದು ಅದನ್ನೇ ಗಾಂಧಿ ಎಂದು ಓದಬೇಕು. ಇದು ಹೊಸದಾಗಿ ಭಾಷೆ ಕಲಿಯುವವನಿಗೆ ಭೀತಿ ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ, ಕಸರತ್ತು ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ಅರಾಜಕತೆ ಉಂಟೆ?

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಣವೂ ಒಂದೊಂದು ಧ್ವನಿಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ವರ್ಣಮಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವರ್ಣಮಾಲೆ ಧ್ವನ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿದೆಯೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಣವೂ ಒಂದೊಂದು ಧ್ವನಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ. ಹಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಗಾಗಲಿ, ಅರಾಜಕತೆಗಾಗಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆ, ತೆಲುಗು ವರ್ಣಮಾಲೆಯಂತೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಆಧಾರದಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ ವರ್ಣಮಾಲೆಯೂ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮಾದರಿಯನ್ನೇ ಬಹುವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿವೆ. ಆದರಿಂದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಣವೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವರ್ಣ ಒಂದು ಧ್ವನಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿ.

ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಧ್ವನಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿವೇಚಿಸುವಾಗ ಕೇಶಿರಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತ ವರ್ಣಮಾಲೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಹೇಳಿದುದು ತಪ್ಪೆಂದು ಸಾಧಿಸೋಣ, ಸರಿಯೆ. ಆದರೆ ಅವನ ಕಾಲದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ

ಧ್ವನಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹಾಗೂ ಇಂದಿನ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಧ್ವನಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿನುರ್ತಿಸುವಾಗ ಕೇಶಿರಾಜನ ವಿವರಣೆ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯೆ? ಹಾಗೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಕೇಶಿರಾಜ ಕೊಟ್ಟ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಲೆಕ್ಕದ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಧ್ವನಿಗಳನ್ನು—ಫ್ಲ ಮತ್ತು ಜ್ಞ—ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ! ೧ ಆದುದರಿಂದ ಕೇಶಿರಾಜ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಪಟ್ಟಿ ಉಚಿತವಾಗಿದೆ, ಗ್ರಾಹ್ಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಸಹಸ್ರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪದಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಏಳೆಂಟು ವರ್ಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ತಪ್ಪೇನು? ಕೇಶಿರಾಜನ ಈ ನಿರೂಪಣೆ ತಪ್ಪಾಗಿ ತೋರುವುದರ ಬದಲು ಅವನ ವಿನೇಕವನ್ನು ಸಾರುತ್ತದೆ, ಅವನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯುತ್ತು ಬೆರಳುನಾಡಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ೪೭ ವರ್ಣಗಳಿವೆಯಲ್ಲಾ? ಈ ಸಂಖ್ಯೆ ದೊಡ್ಡದಾಯಿತಲ್ಲವೆ? ಎಂದು ಕೆಲವರ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ದೊಡ್ಡದಲ್ಲವೆಂದೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು, ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಾವು ಅದೃಷ್ಟವಂತರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಚೀನೀ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಕ್ಷರಗಳಿವೆಯಂತೆ! ಈ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಚೀನೀಯರು ಚಿತ್ರಲಿಪಿಯೆಂದು ಕರೆಯುವರು. ಚೀನೀ ಭಾಷೆಯ ಒಂದೊಂದು ಮಾತೂ ಒಂದೊಂದು ಅಕ್ಷರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪಡೆಯುವುದು ಬಹು ಕಷ್ಟ. ಹೊಸಬರಿಗಂತೂ ಅವರ ಬಾಳಿನ ಬಹುಕಾಲ ಈ ಭಾಷೆಯ ಲಿಪಿ ಪರಿಚಯ ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲೇ ಪರ್ಯವಸಾನ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇನೇ ಇರಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಸಂಸ್ಕರಣ-ಪರಿಷ್ಕಾರಗಳು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಕೆಲವು ವರ್ಣ (ಧ್ವನಿ) ಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ತನ್ನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೇಶಿರಾಜ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನು?

ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆ, ತೆಲುಗು ವರ್ಣಮಾಲೆಯಂತೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ ವರ್ಣಮಾಲೆಯನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿದೆಯೆಂದು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದೆ. ಕೇಶಿರಾಜ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೫೭ ವರ್ಣಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಹೇಳಿ, ಅನಂತರ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವರ್ಣಗಳನ್ನು, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅವನೇ ಕಳೆದುಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗಾಗಿ ೨೫ ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು, ೧೪ ಸ್ವರಗಳು, ೯ ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು, ೪ ಯೋಗವಾಹಗಳು, ಮತ್ತು ೫ ದೇಶೀಯ ವರ್ಣಗಳು—ಒಟ್ಟು ೫೭ ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವರ್ಣಗಳನ್ನು—ಮೂರು ಯೋಗವಾಹಗಳು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಸ್ವರ

ಗಳು ಹಾಗೂ ಮೂರು ವ್ಯಂಜನಗಳು—ತೆಗೆದುಬಿಡುವುದರಿಂದ ಉಳಿಯುವ ೪೭ ವರ್ಣಗಳೇ ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ ವರ್ಣಗಳೆಂಬುದು ಅವನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸಹಜ ಧ್ವನಿಗಳು ಎಷ್ಟು?—ಎಂದು ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಮರ್ಶಿಸುವುದಾದರೆ ಕೇಶಿರಾಜ ಕೊಟ್ಟ ವಿವರಣೆ ಅಸಾಧುವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅವನು ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲ ಶುದ್ಧಗಗಳು ಬೇಡವಾದರೂ ಬಹುಮಟ್ಟಿನವು ಇಂದಿಗೂ ಉಳಿದಿವೆ; ಕನ್ನಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ಬೇಕಾಗಿವೆ. ಆಗಲೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಸಂಪತ್ತನ್ನು ಪಡೆದ ನಾವು ಅದರ ವರ್ಣಮಾಲೆಯನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು ಸಮಂಜಸವೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಇರುವ ವರ್ಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮ-ನಿರ್ಬಂಧ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಸ್ವರಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದಿರುವ ಪಾಲಿಯಲ್ಲೂ ಀ, ೆ, ೇ, ೈ—ವರ್ಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ವ್ಯಂಜನಗಳಲ್ಲೂ ಪಾಲಿ, ಸಂಸ್ಕೃತದ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಂತಿದ್ದರೂ ಷ, ಶ ವರ್ಣಗಳು ಪಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ತೀರ ನಿಕಟವರ್ತಿಯಾದ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಬುಡಕಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕನ್ನಡದ ಮಾತೇನು?

ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿವೇಚಿಸುತ್ತಾ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕೆಲವು ವರ್ಣಗಳು ಬೇಕಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ತೌಲನಿಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಧ್ವನಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಈ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಋ, ೠ, ೡ, ೢ, ಐ, ಏ—ಸ್ವರಗಳು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಮೊದಲನೆಯ ವಿವರಣೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಋ, ೠ, ೡ, ೢ ಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಶಿರಾಜನೇ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಂತೆ ಜಿಹ್ವಾಮೂಲೀಯ, ಉಪಧ್ಮಾನೀಯ, ಮತ್ತು ವಿಸರ್ಗಗಳೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಶಿರಾಜನೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ; ನಾಗವರ್ಮನೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷಾಭೂಷಣದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ.

“ಐ ಏ ಎಂಬುವು ಕನ್ನಡದ ಸಹಜ ಸ್ವರಗಳಲ್ಲ; ಅವುಗಳ ನಿಜವಾದ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎಯ್ (ಅಥವಾ ಆಯ್), ಅನ್—ಎಂದು”.^೧ ಐ ಮತ್ತು ಏ ಎಂಬ ಸಂಧ್ಯಕ್ಷರಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಈಚೆಗೆ ನಡೆದ

೧. ಕನ್ನಡ ಕೈಪಿಡಿ: ಭಾಗ ೧ : ಮೂರನೆಯ ಮುದ್ರಣ ೧೯೫೫ : ಪುಟ-೫

ಸಂಶೋಧನೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನ. ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳ ನಿತ್ಯ ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದು.

ಐದು < ಅಯ್ದು

ಕೌಂಗು < ಕವುಂಗು

ಭರಿಕ್ಕೈ < ಭರಿಕಯ್

ಮೈ < ಮೆಯ್

ಕೈ < ಕಯ್

ಕೈ ಗೈ < ಕಯ್ ಗಯ್

ರೈಯೊದವಿತ್ತು < ರಯ್ಯೊದವಿತ್ತು

ಔಂಡು < ಅವುಂಡು

ಕೌಂಕುಳ್ < ಕವುಂಕಳ್

ತೌಡು < ತವುಡು

ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನೂ ತಿಳಿಯುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಏ ಮತ್ತು ಓ-ಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಇವೆ, ಆದರೆ ಏ-ಓ ಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸಂಧ್ಯಕ್ಷರಗಳು; ಉದಾ: ತವ + ಇದಮ್ > ತವೇದಮ್. ಎ, ಒ ಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರೆಯ ಬೆಲೆ; ಏ, ಓ-ಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಮಾತ್ರೆಯ ಬೆಲೆ-ಹೀಗೆಂದು ಪತಂಜಲಿಯ ಮಹಾ ಭಾಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಏ-ಓ ಎಂಬ ವರ್ಣಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲ; ಅವು ಇಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘ ಸ್ವರಗಳೇ ಹೊರತು ಸಂಧ್ಯಕ್ಷರಗಳಲ್ಲ.

ಐ ಮತ್ತು ಔ-ಗಳು 'ಆಯ್' ಮತ್ತು 'ಅನ್' ಎಂದು ಸರಳಗೊಂಡಿವೆಯೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಸಬಾರದು, ಹಳೆಯ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು! ಏಕೆಂದರೆ ಹಳೆಯ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸಂಧ್ಯಕ್ಷರಗಳು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಮಾರ್ಪಾಟುಗೊಂಡು ಸರಳತೆಯತ್ತ ತಿರುಗಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಲ್ಯಾಟಿನ್ನಿನ ಐ, ಔ ಎಂಬ ಸಂಧ್ಯಕ್ಷರಗಳು ಕ್ರಮೇಣ ಈ, ಊ-ಎಂಬ ಸರಳವಾದ ದೀರ್ಘ ಸ್ವರ ಧ್ವನಿಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿವೆ.

(ಹಳೆಯ ಲ್ಯಾ) ಐ > ಈ (ಹೊಸ ಲ್ಯಾ)

deico > dico

(ಹಳೆಯ ಲ್ಯಾ) ಔ > ಊ (ಹೊಸ ಲ್ಯಾ)

oinos > unus

ಸ್ವರಕ್ಕೂ ವ್ಯಂಜನಕ್ಕೂ ನಡುವೆ ನಿಲ್ಲುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಯೋಗವಾಹ ಗಳನ್ನಿಸಿಕೊಂಡ ಅನುಸ್ವಾರ (ಬಿಂದು) ಮತ್ತು ವಿಸರ್ಗಗಳೂ (:), ಜಿಹ್ವಾ ಮೂಲೀಯ (೪), ಮತ್ತು ಉಪದ್ವಾನೀಯ (ಫ) ಗಳೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅನುಸ್ವಾರದ ಕೆಲಸವನ್ನು ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳ ಕೊನೆಯ ಅನುನಾಸಿಕ ವ್ಯಂಜನ

ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಿರಬೇಕು. ಕೇಶಿರಾಜನಿಗಿಂತಲೂ ನೂರು ವರುಷ ಹಿಂದಿನವನಾದ ನಾಗವರ್ಮ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಹಾಪ್ರಾಣ ಪ್ರಾಯಶಃ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅನುಮಾನಿಸಿದ್ದಾನೆ! “ನಾತ್ರ ಪ್ರಾಯೇಣ ವರ್ಗಾಣಾಂ ದ್ವಿತೀಯ ಚತುರ್ಥಾಃ | ಪ್ರಾಯೇಣೇತಿ ವಚನಾತ್ ಸಂಖ್ಯಾನುಕರಣಾದೌ ದೃಶ್ಯಂತೇ ”

“ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳು ಸ್ವಭಾವದಿಂದಿರುವವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಕೇಶಿರಾಜನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಶಬ್ದಗಳು ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲ; ಪ್ರಾಕೃತ ಅಥವಾ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಶಬ್ದಗಳ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ”.^೧ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಕೇಶಿರಾಜ ಹೇಳುವ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು.

ಭಾಷಾ (ಸಂ) > ಭಾಸೆ (ಪ್ರಾ) > ಭಾಸೆ (ಕ) > ಬಾಸೆ

ಸ್ತಂಭ (ಸಂ) > ಕಂಭ (ಪ್ರಾ) > ಕಂಭ (ಕ) > ಕಂಬ

ಸ್ಥಾನ (ಸಂ) > ಠಾಣ (ಪ್ರಾ) > ಠಾಣ (ಕ) > ತಾಣ

ಸ್ಥಾಪನೆ (ಸಂ) > ಥಾಪನೆ (ಪ್ರಾ) > ಥಾಪನೆ (ಕ)

ರೋಕರ (ಮರಾಠಿ) > ಥೋಕ್ಕರ (ಕ)

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮ್ (ಸಂ) > ವಖ್ಪಾಣಂ (ಪ್ರಾ) > ವಖ್ಪಾಣಂ (ಕ)

ಪ್ರಕ್ಷಾಲನಮ್ (ಸಂ) > ಪಖ್ಪಾಳಂ (ಪ್ರಾ) > ಪಖ್ಪಾಳಂ (ಕ)

ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕೇಶಿರಾಜ ಮಹಾಪ್ರಾಣವೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ ತಪ್ಪಾಗಿ ಉದಾಹರಿಸಿದ್ದಾನೆ [ಉದಾ : ಭಂಗಾರ > ಬಂಗಾರ]. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾಗವರ್ಮ ಸರಿಯಾಗಿ ಊಹಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಣವಾಗಲಿ, ವರ್ಗಚತುರ್ಥ ವ್ಯಂಜನವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಮಹಾಪ್ರಾಣ ವರ್ಣಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾಪ್ರಾಣ ಧ್ವನಿನವಾಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದ ಧ್ವನಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಊಹಿಸಲು ಇರುವ ಒಂದು ಪ್ರಬಲವಾದ ಆಧಾರ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಇದರಂತೆಯೇ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅನುಕರಣ ಶಬ್ದಗಳು ಅವಶ್ಯ ಮಹಾಪ್ರಾಣಗಳೇ ಆಗಿರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಮಹಾಪ್ರಾಣದ ಅನುಕರಣ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ

೧. ಕನ್ನಡ ಕೈಪಿಡಿ : ಭಾಗ-೪ : ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀ. ಟಿ. ಎಸ್. ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ : ೧೯೫೫
ಪುಟ-೩೧೭

ಧಾತುಗಳೂ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇರ್ + ಸಾಸಿರ ^೧ > ಇರ್ಭಾಸಿರ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸಕಾರಕ್ಕೆ ಆದೇಶವಾಗಿ ಮಹಾಪ್ರಾಣ ವರ್ಣವಾದ ಭಕಾರ ಬರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮ ಸರಿಯಲ್ಲ; ಚಕಾರ-ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣವೇ ಸಾಕು.

ಉದಾ : ಅಲರ್ಚು,

ಉದಿರ್ಚು

ಸಾರ್ಚು

ಈ ಮಹಾಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳು ತಮಿಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಬರಲು ಕನ್ನಡದ ನೆರೆನಾಡಾದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂಪರ್ಕವೇ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಮಾರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಪ್ರಾಣ ವರ್ಣದ ಪ್ರಯೋಗ ಹೆಚ್ಚು.

ಇದುವರೆಗಿನ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರದ ಫಲವಾಗಿ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಆಕಾರವನ್ನು ಹೀಗಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು :

ಸ್ವರಗಳು—೧೦

ಹ್ರಸ್ವ ಸ್ವರಗಳು—೫ : ಅ ಇ ಉ ಎ ಒ

ದೀರ್ಘ ಸ್ವರಗಳು—೫ : ಆ ಈ ಊ ಐ ಓ

ವ್ಯಂಜನಗಳು—೨೦

ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು—೧೫

ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು—೫

ಕ	ಗ	ಙ
ಚ	ಜ	ಞ
ಟ	ಡ	ಣ
ತ	ದ	ನ
ಪ	ಬ	ಮ
ಯ	ರ	ಲ
		ವ
		ಳ

೧. ಇಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಸಿರ ಎಂಬುದೂ ಕನ್ನಡದ ಪದವಲ್ಲ. ಇದು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಸಸ್ರ ಪದದ ತದ್ವನ!

ಒಟ್ಟು ಧ್ವನಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : ೧೦+೨೦=೩೦.
ಹಿಂದೆ ಇದ್ದು ಇಂದು ಇಲ್ಲದ ಧ್ವನಿಗಳು—೨ : ಟ, ಟ. } ೩೨

ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ೩೦ ವರ್ಣಗಳಿವೆ; ರಷ್ಯನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ೩೨ ವರ್ಣಗಳಿವೆ ಇರುವುದು; ಇಂಗ್ಲಿಷ್—೨೬, ತೆಲುಗು ೩೬.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಆರು ಅನುನಾಸಿಕ ಧ್ವನಿಗಳಿವೆ :

/ಮ್/, /ನ್/, /ಣ್/, /ಜ್/, /ಞ್/, /ಂ/(ಬಿಂದು) ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಅನುನಾಸಿಕಗಳೆಂದೂ, ಗೌಣ ಅನುನಾಸಿಕಗಳೆಂದೂ ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. [ಮ್], [ನ್], ಮತ್ತು [ಣ್] ಗಳು ಪ್ರಧಾನ ಅನುನಾಸಿಕ ಧ್ವನಿಮಾಗಳು; ಉಳಿದ ಮೂರು ಅನುನಾಸಿಕ ಧ್ವನಿಗಳನ್ನು [ನ್] ಧ್ವನಿಮಾದ ಭಿನ್ನ ಧ್ವನಿಮಾಗಳೆನ್ನಬಹುದು. ಉಚ್ಚಾರಣಾ ಸ್ಥಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಅನುನಾಸಿಕಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ತೋರಿಸಬಹುದು :

[ಮ್] ಉಭಯೋಷ್ಠ್ಯ	Bilabial
[ನ್] ದಂತ್ಯ	Dental
[ಣ್] ಮೂರ್ಧನ್ಯ	Retroflex
[ಞ್] ತಾಲವ್ಯ	Palatal
[ಜ್] ಕಂಠ್ಯ ಅಥವಾ ಮೃದುತಾಲವ್ಯ	Velar
[N] (ಬಿಂದು) ಜಿಹ್ವಾಫಲಕ ಧ್ವನಿ	Blade-alveolar

ಈ ಧ್ವನಿಗಳಲ್ಲಿ ಮ್, ನ್-ಗಳು ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಪದದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ, ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ : ಣ್-ಧ್ವನಿಮಾ ಪದದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಪದಮಧ್ಯ ಅಥವಾ ಪದಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತದೆ.^೧

೧. For further details please see—The nasal phonemes of kannada—H. S. Biligiri : IL. Vol 16 : 1255

ತಮಿಳು ವರ್ಣಮಾಲೆ

ಸ್ವರಗಳು :

ಅ (ಅ) ಆ (ಆ) ಇ (ಇ) ಉ (ಉ) ಊ (ಊ)

ಋ (ಎ) ಌ (ಏ) ಋ (ಐ) ಋ (ಒ) ಋ (ಓ) ಋ (ಔ) ಋ (ಅಹ್)

ವ್ಯಂಜನಗಳು : ವರ್ಗೀಯ

ಕ (ಕ) ಖ (ಖ) ಗ (ಗ) ಘ (ಘ) ಙ (ಙ)

ಚ (ಚ) ಛ (ಛ) ಜ (ಜ) ಝ (ಝ) ಞ (ಞ)

ಅವರ್ಗೀಯ :

ಟ (ಟ) ಠ (ಠ) ಡ (ಡ) ಢ (ಢ) ಣ (ಣ)

ತ (ತ) ಥ (ಥ) ದ (ದ) ಧ (ಧ) ನ (ನ)

ಪ (ಪ) ಫ (ಫ) ಬ (ಬ) ಭ (ಭ)

ತಮಿಱ್ > ತಮಿಳು: Tamil

೬

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ತಮಿಳು ಬಹಳ ಪ್ರಾಚೀನ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಭಾಷೆ. ತಮಿಳು ಹಳೆಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಪನ್ನ ಭಾಷೆಯೂ ಹೌದು. ಅದರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಂತೆ ಹಳೆಯ ಶಾಸನಗಳೂ ದೊರೆತಿವೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನತಮ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಸಿಗುವುದು ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ. ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರುಷದ ಒಂದು ನಿರಂತರವಾದ ಇತಿಹಾಸವಿರುವ ಈ ಭಾಷೆ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಪಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಕ್ರಿ.ಪೂ.ದ ಕೊನೆಯ ಕಾಲದಿಂದಲೇ ತಮಿಳಿನ ಉಗಮ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಪತ್ತುಪ್ಪಾಟ್ಟು, ಎಟ್ಟುತ್ತೊಗೈ, ಅಹನಾನೂರ್-ಮೊದಲಾದ ಸಂಘಂ ಕಾಲದ ಕೃತಿಗಳು ಆದಷ್ಟೂ ಪ್ರಾಚೀನ ರೂಪಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಜ-ರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಇರಬೇಕು? ಅ-ಳಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಿರಬೇಕು?—ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ತಮಿಳಿನ ರೂಪಗಳು ನಿರವಾಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ತಮಿಳು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ನಾಯಕ-ಒಡೆಯ ಎನ್ನಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಗುಂಪಿನ ಪದಗಳ ಹಳೆಯ ರೂಪಗಳು ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ತಪ್ಪದೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರಭಾವ ಉಳಿದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗಿಂತ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಭಾಗಗಳೆಂದರೆ ಶೆಂದಮಿಱ್ (Classical Tamil), ಮತ್ತು ಕೊಂಡುದಮಿ(ವಿ)ಱ್ (Colloquial Tamil) ಎಂಬುವು. ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ತುಂಬ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ತಮಿಳಿನ ಹಳೆಯ ಗ್ರಂಥ

ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ, ಸು. ಕ್ರಿ. ಶ. ೫ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕುಜಿಳ್ ಕಾವ್ಯ ಇಂದಿಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾವ್ಯ.

ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಾಕರಣಗಳು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿದ್ದು ಆ ಭಾಷೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೊಲ್ಕಾಪ್ಪಿಯಮ್ (- ತೊಲ್ಕಾಪ್ಪಿಯರ್ಕ್ಕಬರೆದದ್ದು), ವೀರ ಸೋಳಿಯಮ್ (-ಬುದ್ಧಮಿತ್ರ), ನನ್ನೂಲ್ (ಭವಣಂದಿಮುನಿವರ ರಚಿತ), ನೇಮಿನಾದಮ್, ಇಳಂಬೂರಣರ್ ಚೇನಾವರೈಯರ್, ನಾಚ್ಚಿನಾರ್ಕ್ಕನಿಯರ್, ಚೂಟಾವಳಿ—ಮೊದಲಾದ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ತಮಿಳು ವ್ಯಾಕರಣಗಳಿವೆ. ಈ ಹಳೆಯ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಕಾಲದ ತಮಿಳು ವ್ಯಾಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಒಂದು “ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮತ್ತು ತುಲನಾತ್ಮಕ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಯಸಲಾಗದು. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುವಂಥ ಸುಡಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳ ಮತ್ತು ನಯಗಳ ದರ್ಶನ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. (ಉದಾಹರಣೆಗೆ) ತೊಲ್ಕಾಪ್ಪಿಯವು ತಮಿಳಿನ ಸ್ವನಲಕ್ಷಣ, ಪದನಿಷ್ಪತ್ತಿ, ವಾಕ್ಯವಿನ್ಯಾಸ—ಮುಂತಾದವುಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವ ಒಂದು ವಿಷಯ ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದೆ”.^೧ ಡಾ|| ವಿ. ಸ್ವಾಮಿನಾಥ ಅಯ್ಯರ್, ಬೆಳ್ಳಿ, ಪೋಪ್, ವಿನೈನ್, ಕಾಲ್ಡವೆಲ್, ಶೇಷಗಿರಿಶಾಸ್ತ್ರಿ—ಮೊದಲಾದವರು ತಮಿಳು ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ತಮಿಳು ವ್ಯಾಕರಣಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದುಡಿದವರು. ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ಲಿನಂತೂ ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಃಸ್ಮರಣೀಯ.

೧೯ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪಿನಿಂದ ಬಂದವರು ತಮಿಳನ್ನು ತಮಿಳು, ಟ್ಯಾಮಿಲ್/ಲ್ (ಇಂ)—ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರಿಗಿಂತಲೂ ಹಿಂದೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಮೋರ್ಚುಗೀಸರು ಮೊದಮೊದಲಲ್ಲಿ ತಮಿಳನ್ನು ಮಲಬಾರ್ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡಿಗರು, ಮುಸಲ್ಮಾನರು, ತಮಿಳರನ್ನು ಅರವರೆಂದೂ, ತಿಗಳರೆಂದೂ, ತಮಿಳನ್ನು ಅರವ-ತಿಗಳ/ಳು ಎಂದೂ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಚರ್ಚೆಯೆಲ್ಲಾ ಇರುವುದು ‘ದ್ರಾವಿಡ’ ಎಂಬ ಪದದ ವಿಚಾರವಾಗಿ. ದ್ರಾವಿಡ ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ ಅತ್ಯಂತ ತೊಡಕಿನದಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಅದು ತಮಿಳಿಗೆ ಇರುವ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂವಾದಿ ಪದವೆಂದೂ, ತಮಿಳು ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಜನ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆಂದೂ ಒಂದು ವಾದ; ದ್ರಾವಿಡ > ತಿರಾಮಿಡ > ತಮಿಳು—ಆಯಿತೆಂದೂ ಇನ್ನೊಂದು ವಾದ. ಈ ವಾದ ಹಲವು ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ದ್ರಾವಿಡ,

ದ್ರಮಿಡ, ದ್ರಮಿಟ—ಮುಂತಾದ ಪದಗಳ ಪ್ರಾಚೀನ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಬೇಕು.

ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟನ ತಂತ್ರವಾರ್ತಿಕದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಪದವಿದೆ.^೧ ಮನುಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ದ್ರಾವಿಡ ಎಂಬ ಪದವಿದೆ.^೨ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿಯೂ ದ್ರಾವಿಡ ಎಂಬ ಪದದ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ವರಾಹಮಿಹಿರನ ಬೃಹತ್‌ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ—ಅದರ ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ—ದ್ರವಿಡ ಪದಕ್ಕೆ ಬದಲು ದ್ರಮಿಡ ಎಂಬ ಅನುನಾಸಿಕದ ಉಚ್ಚಾರ ಪಡೆದ ಪದವಿದೆ. ೧೬ನೆಯ ಶತಮಾನದ ತಾರಾನಾಥನ (೧೫೩೩) ತಿಬೆಟ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ 'ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರದ ಇತಿಹಾಸ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ 'ದ್ರಮಿಟ' ಎಂಬ ಪದದ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ; ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯ ಒಂದೆರಡು ಪ್ರರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ದ್ರಮಿಟ ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗವಿದೆ. ಪಾಲಿ (೪) ಭಾಷೆಯ ಮಹಾ ವಂಶೋ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೫ ನೆಯ ಶ.) ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ದ್ರಮಿಳೋ ಎಂದು ಇದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೩ ನೆಯ ಶ.ದ ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ, ಟಾಲೆಮಿ (Ptolemy) ದಮರಿಕೆ ಎಂದು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾನೆ. ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈ ಆಧಾರಗಳನ್ನಿತ್ತು ದ್ರವಿಡ > ದ್ರಮಿಡ > ತಿರಮಿಡ > ದ್ರಮಿಳ > ದಮಿಳ > ತಮಿಳ/ಳು ಆಗಿದೆಯೆಂದೂ, ದ್ರಮಿಳ > *ದಮಿಝ್ > ತಮಿಝ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದೂ ವಿವರಿಸುವರು. ಅವರಿಗೆ ಈ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಡ > ಟ ಮತ್ತು ಳ > ಡ ಆಗುವ ಪದ್ಧತಿ, ಇದ್ದ ಆಧಾರಗಳಿಗೆ ಪೋಷಕವಾಗಿದೆ: ನಾಡಿ > ನಾಟ; ಜೋಳ > ಜೋಡ. ಕಾಲ್ಡ್‌ವೆಲ್ ಕೂಡ ದ್ರಮಿಡ/ಟ ಶಬ್ದದಿಂದಲೇ ತಮಿಝ್ ಶಬ್ದ ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಜೂಲ್ಸ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಕೂಡ ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. "... there survives to us one word which supplies direct proof of the existence of a parent compound consonant, and that is the word Tamil itself. If its modern form is Tamil, it was adopted into Sanskrit in early times as Draviḍa Tamil men transliterated it into their own characters as tiramiḍa"^೩ ಮಂಗಳೇಶನ ಮಹಾಕೂಟದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ—ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ. ಸು. ೬೦೦—ದ್ರಮಿಟ ಎನ್ನುವ ರೂಪ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ತಮಿಳಿಗೆ ದ್ರವಿಡ

೧. ತಂತ್ರವಾರ್ತಿಕ : ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟ : ಸು. ಕ್ರಿ.ಶ. ೭ ನೆಯ ಶ: ಅಧ್ಯಾಯ ೧. ಅಧಿಕರಣ ೬ : ಪಾದ-೩

೨. ಮನುಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ : ೫-೪೩-೪೪ : ಯುಕ್ತಕರ್ಮ ಮಾಡದೆ ಜಾತಿಭ್ರಷ್ಟರಾದ ಚಂಡಾಲರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡರ ಹೆಸರೂ ಇದೆ!

೩. The intervocalic Consonants in Tamil : Jules Bloch. IA : Vol. XLVIII : 1919 : Page-194

ಭಾಷೆ ಎಂಬ ಹೆಸರು ತೀರ ಇತ್ತೀಚಿನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹೊಸಗನ್ನಡ ನುಡಿಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತಮಿಳಿಗೆ ದ್ರಾವಿಡವೆಂದೇ ಸಂಬೋಧಿಸಿದೆ.

ತಮಿಳುನಾಡಿಗೆ ತಮಿಳಗಮ್ ಎಂದು ಪುರಾತನ ತಮಿಳು ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೪-೫ ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಶಿಲಪ್ಪದಿಕಾರಮ್‌ನಲ್ಲಿ ತಮಿಱ್ ಎಂಬ ಪದ, ಬಹುಶಃ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ, ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಈ ತಮಿಳಗ ಪದವೇ ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ದಮರಿಕೆ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಏಳುತ್ತವೆ. ತಮಿಱ್ ಎಂಬ ಈ ಪದ ಪ್ರಾರಂಭ ವರ್ಣ ವನ್ನು ತ-ದ ಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು? ಪರುಷವರ್ಣ-ತ, ಆಗಿಯೆ? ಅಥವಾ ಸರಳವರ್ಣ--ಡ, ಆಗಿಯೆ? ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಲ/ಳ ವರ್ಣ ಡ ಹೇಗಾಯಿತು? ಅಥವಾ ಡ ಕಾರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಲ ಕಾರ ಹೇಗೆ ಬಂತು? ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಪರುಷ ವರ್ಣವೇ ಇದ್ದಿತಾದುದರಿಂದ 'ತ' ಎಂಬುದೇ ಮೊದಲಿಗೆ ಇದ್ದು ಉಚ್ಚಾರವಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಲ > ಡ ಆಗುವುದು ತಮಿಳಿನ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು.

ಅಂತೂ ಈ ಎಲ್ಲ ಪದ—ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ—ಮ-ಕಾರದ ಪ್ರಾಚೀನತೆ ಮತ್ತು ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನವೇನೂ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ; ಇದ ರಂತೆ-ಲ ಕಾರದ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಅನುಮಾನ ಉಳಿಯುವುದು ಪದದ ಆದಿಯ ದ್ರ/ದ-ದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ. ದ-ಎಂಬ ಧ್ವನಿ ಘೋಷ ಸ್ಪರ್ಶ ಧ್ವನಿ. ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಘೋಷ ಸ್ಪರ್ಶ ವ್ಯಂಜನ ಗಳು ನಿಲ್ಲುವುದೇ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಧ್ವನಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇರುವ ಒಂದೆರಡು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಕೆಲವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಭಾವನೆ ತೀರ ತಪ್ಪು. ತಿರುತ್ತಕ್ಕದೇವರ್ ಬರೆದ ಜೀವಕ ಚಿಂತಾಮಣಿಯಲ್ಲೂ,^೧ ಶ್ರೀವರ್ಧ ದೇವರ್ ಬರೆದ ಶೂಲಾಮಣಿಯಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ ಪ್ರಭಾವ, ಪ್ರಯೋಗ ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ತಮಿಳಿನ ಕಿಟ್ಟು, ಕಿಚ್ಚು, ನೀಮ್, ಕಟು > ಗಡು, ಕುಟ್ಟು > ಗುಟ್ಟು, ಕೂಳಿ > ಗೂಳಿ, ಚಿಲ್ಲರೈ (?) ಎಂಬ ಪದಗಳು ಕನ್ನಡದಿಂದ ತಮಿಳಿಗೆ ಹೋಗಿವೆ! ಇದರಿಂದ ತಮಿಳು ಕನ್ನಡದಿಂದ ಬಂದಿತೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಅದುದರಿಂದ ತಮಿಳು-ಕನ್ನಡ ಒಂದು ಸಮಾನ ಮೂಲದಿಂದ, ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ದಿಂದ ಬಂದ ಬಂಧುಗಳೇ ಹೊರತು ಒಂದು ಇನ್ನೊಂದರಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ. "ತಮಿಳು

೧. Proceedings and Transactions of Oriental Conference Vol. X :
Karnataka in Ancient Tamil Literature. Dr. N.R.R. Dixit.

ಎರಡನೆಯ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಮೃದು ಮಾಡಿದ ಕಡೆ ಕನ್ನಡ ಈಗಲೂ ಮೊದಲಿನ ಧ್ವನಿಯನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಿಲುಕು, ಬಾಚು, ಒರಟು, ನಡತೆ, ನುಣುಪು. ಈ ಕುರುಹುಗಳು, ಉಳಿಕೆಗಳು ಕನ್ನಡ ತಮಿಳಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಕನ್ನಡವೇ ಮೊದಲೆಂದು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ”,^೧ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಅವಧಾರಿಸ ಬೇಕು.

ಮೂಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಮೊದಲು ತೆಲುಗು, ಅನಂತರ ಕನ್ನಡ, ತರುವಾಯ ತಮಿಳು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮಲೆಯಾಳ-ಹೀಗೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವವೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಭಾವಗಳಿಗೆ ಅತೀತವಾಗಿ ನಿಂತು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಪೂರ್ವ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಏಕೈಕ ಭಾಷೆ ಈ ತಮಿಳೊಂದೇ ಎಂದೂ ಕೆಲವರು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜವಾದರೂ, ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯವಲ್ಲ. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತ, ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್, ಅರಬ್ಬಿ, ಪರ್ಶಿಯನ್, ಮರಾಠಿ-ಮೊದಲಾದ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳು ಸೇರಿಹೋಗಿವೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಆಧಾರಗಳಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳು ಭಾಷೆ ಯಲ್ಲಿ ಸಂಘಂ ಕಾಲದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು ಸೇರಿಹೋಗಿವೆ. ಷಣ್ಮುಗಮ್, ಮಿನಾಕ್ಷಿ ಸುಂದರಮ್ ಪಿಳ್ಳೈ - ಇವರು ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಪದಗಳನ್ನೂ,^೨ ಹುಸೇನ್ ನಾಯಿನಾರ್ ಎಂಬವರು ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ಅರಬ್ಬಿ ಮತ್ತು ಪರ್ಶಿಯನ್ ಪದಗಳನ್ನೂ,^೩ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಮರಾಠಿಪದಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಯ್ಯ ಅವರೂ^೪ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಜೀವಂತ ಭಾಷೆ ತನ್ನ ಸಂಪರ್ಕ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಹೇಗೆ ತಾನೆ ದೂರವಿರಲು ಸಾಧ್ಯ? “It can be taken as a well established fact that Modern Tamil has absorbed the influence of many a language”^೫ ಅದುದ

೧. ೧೯೪೦ ರ ಮಾರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಪತಿಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಅಖಿಲಭಾರತ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಶ್ರೀಯವರು ಮಾಡಿದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಣದ ಅನುವಾದ

೨. Portuguese influence as revealed by Tamil words: Journal of Annamalai University, 1951

೩. Arabic and Persian Words in the Tamil Language! Pro & Tran of the 10th All India OC, March 1940.

೪. Marathi Loans in Tamil : IL : Vol 14

೫. IL : T J Vol. I : A study of the Semantics of Sanskrit loan-words in Modern Tamil—S. Vaidyanathan

ರಿಂದಲೇ ತಮಿಳು ವ್ಯಾಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶ್ಯ ಪದಗಳನ್ನು ಇಯರ್‌ಶೋಲ್ ಎಂದೂ ವಿದೇಶೀಯ ಪದಗಳನ್ನು ತಿಶೈಶೋಲ್ ಎಂದೂ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ !

ಎಲ್ಲ ವೇಳೆಗಳಲ್ಲೂ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯೇ ಪ್ರಾಚೀನ ರೂಪಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಕೊಂಡಿದೆಯೆಂದೂ, ಅದೊಂದೇ ದ್ರಾವಿಡ ಕುಟುಂಬದ ಏಕೈಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆಂದೂ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯೇ ಮೂಲದ್ರಾವಿಡದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನದ ವಿವೇಚನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚಕಾರ ಅಥವಾ ಚವರ್ಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಕಾರ ಅಥವಾ ಕವರ್ಗವೇ ಪ್ರಾಚೀನವೆಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಈ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಿಂತಲೂ ಕನ್ನಡ ಹೆಚ್ಚು ಹಳೆಯ ರೂಪಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ :

ಉದಾ :

ಕನ್ನಡ	ತಮಿಳು
ಕಿಱುದು	ತಿಱುದು
ಕೆದಱು	ತಿದಱು
ಕೀ	ಶೀ
ಕೆಸಱು	ಶೇಱು

ಆದುದರಿಂದ, “ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಏಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ತಮಿಳೊಂದರ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ವರ್ಗದ ಎಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ಭಾಷೆಗಳ ಅರಿವೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಒಂದೊಂದು ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ವಿನುಶಿಸಿ ಹೊರಟರೆ ಹಲವು ಅಪಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಹುಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.”^೧ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಾಧುವಾಗಿದೆ.

ಇವಲ್ಲದೆ ಹಳಗನ್ನಡಕ್ಕೂ ತಮಿಳಿಗೂ ಇರುವ ನಿಕಟವಾದ ನಂಟು ನೋಡಬೇಕಾದುದು. ವ್ಯಾಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು, ಭಾಷಾ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪದ ಪ್ರಯೋಗಗಳವರೆಗೆ ಸಂಬಂಧ - ಸಾದೃಶ್ಯಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಮಾನ ಪದಗಳನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಬಹುದು.(೧) ರೂಪಭೇದವಾಗಲಿ,

೧. ಸಂಭಾಷನೆ: ಕನ್ನಡ-ತಮಿಳು: ಎಲ್. ಗುಂಡಪ್ಪ, ಪು. ೭೭೦

ಅರ್ಥಭೇದವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದ ಪದಗಳು (೨) ಅರ್ಥಭೇದವಿದ್ದು, ಆದರೆ ರೂಪಭೇದವಿಲ್ಲದ ಪದಗಳು. (೩) ರೂಪಭೇದವಿದ್ದು, ಆದರೆ ಅರ್ಥಭೇದವಿಲ್ಲದ ಪದಗಳು. ಇವುಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಉದಾಹರಣೆಗಳು :

(೧) ಅಡಿ, ಅಱಂ, ಅಱುವು, ಕಣ್, ಕಾಲ್, ಪೆಣ್, ಮಣ್—

ನಾಮವಾಚಕಗಳು.

ಅದು, ಇದು, ನಾನ್, ನೀನ್—ಸರ್ವನಾಮಗಳು.

ಇನಿಯ, ಕರಿಯ, ಕುಱು, ತಣ್, ನಲ್, ನೇರ್—ಗುಣವಾಚಕಗಳು.

ಅಡು, ಅಱು, ಓಡು, ಕುಡಿ, ತಣಿ—ಧಾತುಗಳು.

ಆಱು, ಎಳ್, ಪತ್ತು, ನೂಱು—ಸಂಖ್ಯಾ ವಾಚಕಗಳು.

ಆಂ, ಇನ್, ಉಳ್, ವು, ವು—ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು.

ಉಂ, ಪಿನ್, ಪೋಲ್, ಮುನ್—ಅವ್ಯಯಗಳು.

(೨) ಪಾರ್ { (ತಮಿಳು) ನೋಡು : ಕುಱ್ (> ಕುತ್ತು) } { (ತ) ದೋಷ
(ಕನ್ನಡ) ಹಾರೈಸು : (ಕ) ರೋಗ

(೩) ಒಂದು < ಒನ್ನು, ಎರಡು < ಇರಂಡು, ಮೊಸ < ಪುದು, ಅವು < ಅವೈ

ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಕೈಕಾಡೀ (kaikadi), ಕೊರ್ವೀ (korvi) ಮತ್ತು ಯೆರುಕಲ (yerukala) ಮುಂತಾದ ಉಪಭಾಷೆಗಳಿವೆ.

ತಮಿಳು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಕೆಲವು ಧ್ವನಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ನಡೆಯುವುದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಕೆಲವು ಧ್ವನಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಡನೆ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಕನ್ನಡ

ತಮಿಳು

ಉಯಿರ್

ಉಸಿರ್ > ಉಸಿರು

ಎಯ್

ಎಸು/ಎಸೆ > ಇಸು

ಎಯಿಲ್

ಎಸಿಲ್ > ಇಸಿಲ

ಪೆಯರ್

ಪೆಸರ್ > ಹೆಸರು

ವಯಿಱ್

ಬಸಿಱ್ > ಬಸಿರು

ವೆಯಿಲ್

ಬಿಸಿಲ್ > ಬಿಸಿಲು

∴ ತ. - ಯ - > ಕ. - ಸ -

ಕಾಲ್ಡ್ವೆಲ್ ಈ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು ಮನನೀಯವಾಗಿವೆ: “It seems unsafe, however, to assume that in these cases y was the original and s the corruption. It may as well be that s was the original and y the corruption. The Tamil peyar may therefore be a softened form of the canarese hesar (Tuḷu pudar), and what renders this more likely is that the Tamil peyar itself is still further softened into per”.^೧ ಅದುದರಿಂದ ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ತುಳುಪದದ ಧ್ವನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಯಾವುದರಿಂದ ಬಂದಿತೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ನಿಯಮಗಳೇನೂ ಅಲ್ಲ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಪವಾದಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಲಾಗದು.

ತಮಿಳು	ಕನ್ನಡ
ಯಾನ್ನೈ	ಆನೆ
ಯಾಟು	ಆಡು
ಯಾಮೈ	ಆಮೆ
ಯೆರುವೈ	ಎಮ್ಮೆ

∴ ತ . ವಸನ - > ಕ . ಸನ - : ಯಾ - > ಆ - : ಯೆ - > ಎ - .

ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ

ತಮಿಳು	ಕನ್ನಡ
ಕ -	ಕ - : ಗ -
ಚ -	ಚ - : ಸ - : ಜ -
ತ -	ದ - : ತ -
ಪ -	ಪ - : ಹ - : ಬ -

ಪದ ಮಧ್ಯೆ

ತಮಿಳು	ಕನ್ನಡ
- ಕ -	- ಗ -
- ಚ -	- ಜ -
- ಟ -	- ಡ -
- ತ -	- ದ -
- ಟ -	- ಟ - > - ರ -

ತಮಿಳು

ಕನ್ನಡ

ಇಟ್ಟಿ	ಎಟ್ಟಿ
ಇಡರ್	ಎಡರು
ಇಡೈ	ಎಡೆ
ಇಣೈ	ಎಣೆ
ಇದಟ್	ಎಸಟ್
ಇರೈ	ಎರೆ
ಇಲವಂ	ಎಲವ
ಇಲೈ	ಎಲೆ
ಇಳ್ಳೈ	ಎಳೆ (= ಭೂಮಿ)
ಇರಂಡು	ಎರಡು
ಇಟ್ಟೈ	ಎಟ್ಟಿ (= ಸೆಳೆ)
ಕಿಡ	ಕೆಡೆ
ತಿರಳ್	ತಿರಳು
ನಿರೈ	ನೆರೆ
ನಿಲಂ	ನೆಲ
ನಿಟಲ್	ನೆಟಲ್
ಪಿಣಮ್	ಪೆಣ
ಪಿಣೈ	ಪೆಣೆ
ಪಿರಗು	ಪೆರಗು (> ಹೆರಗು)
ಪಿಱಾ	ಪೆಱ
ವಿಳಕ್ಕು	ಬಿಳಕು
ವಿಳ್ಳೈ	ಬಿಳೆ
ಶಿಱಪ್ಪು	ಸೆಱಪು

ತ. ಇ - > ಕ. ಎ -

∴ - ಇ - > - ಎ -

ಇದಟ್ ಎಸಟ್

ನುದಲ್ ನೊಸಲ್

ಪುದು ಪೊಸ

(ತ) - ದ - > - ಸ - (ಕ)

ತಮಿಳು

ಕನ್ನಡ

ಉಡಲ್	ಒಡಲ್
ಉಡೈ(ಯ)	ಒಡೆ(ಯ)
ಉಣರ್	ಒಣರ್
ಉದಲು	ಒದರು
ಉರಲ್	ಒರಲ್
ಉರೈ	ಒರೆ
ಉಱೈ	ಒಱಿ
ಕುಡೈ	ಕೊಡೆ
ಕುರಲ್	ಕೊರಲು
ಕುಲೈ	ಕೊಲೆ
ಕುಱಡು	ಕೊಱಡು
ಕುಱಲ್	ಕೊಱಲು
ಕುಳಂ	ಕೊಳ
ತುಡೈ	ತೊಡೆ
ನುಗಂ	ನೊಗ
ನುದಲ್	ನೊಸಲ್
ಪುಗೈ	ಪೊಗೆ (> ಹೊಗೆ)
ಪುಗರ್	ಪೊಗರ್ (> ಹೊಗರು)
ಪುದು	ಪೊಸ (> ಹೊಸ)
ಪುನಲ್	ಪೊನಲ್ (> ಹೊನಲ್)
ಪುನ್ನೈ	ಹೊನ್ನೆ
ಪುಱಳ್	ಪೊರಳ್ (> ಹೊರಳು)
ಪುಲಮ್	ಪೊಲಮ್ (ಹೊಲ)
ಪುಱಲ್	ಪೊಱಲ್ (> ಹೊಳಲು)
ಪುಂಗಂ	ಪೊಂಗಿ (> ಹೊಂಗಿ)
ಮುಕ	ಮೊಗ
ಮುದುಲೈ	ಮೊದಲು
ಮುನೈ	ಮೊನೆ
ಮುಱೈ	ಮೊಱಿ
ಮುಲೈ	ಮೊಲೆ

ತಮಿಳು	ಕನ್ನಡ
ಮುಳ್ಳೆ	ಮೊಳೆ
ಸುಡರ್	ಸೊಡರು
ಸುಂಡಲ್	ಸೊಂಡ(ಡಿ)ಲು
∴ ಉ - (ತ) > ಒ - (ಕ)	
- ಉ - > - ಒ -	
ಇಡು	ಇಡು
ಇಱು	ಇಱು
ಉಡು	ಉಡು
ಕಿಳಿ	ಕಿಳಿ
ನಿಮಿಱ್	ನಿಮಿಱ್
ಪಿಡಿ	ಪಿಡಿ
ಕುಳಿರ್	ಕುಳಿರ್
ಪುರಿ	ಪುರಿ
ಪುಲಿ	ಪುಲಿ
ಮಿಗು	ಮಿಗು
ಇಲ್	ಇಲ್
ಉಯ್	ಉಯ್ (> ಒಯ್ಯು)
ನಿಲ್	ನಿಲ್
ಪಿನ್	ಪಿನ್
ಪುಣ್	ಪುಣ್ (> ಹುಣ್ಣು)
ಪುಲ್	ಪುಲ್ (> ಹುಲ್ಲು)

ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳು,

ಇ - > ಎ - ,

ಮತ್ತು

ಉ - > ಒ - ಆಗುವ

ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಪವಾದಗಳು

ತಮಿಳು	ಕನ್ನಡ
ಅಱ್ಪಿ	ಅಱಿ > ಅರೆ
ಉಱ್ಪಿ	ಉಱಿ > ಉರೆ
ಕಱ್ಪಿ	ಕಱಿ > ಕರೆ
ನಗೈ	ನಗೆ
ಪೊಱ್ಪಿ	ಪೊಱ್ಪಿ > ಪೊರೆ > ಹೊರೆ
ವಗೈ	ಬಗೆ
ವಱ್ಪಿ	ಬಱಿ > ಬರೆ
ವಾಗೈ	ಬಾಗೆ

∴ - ಐ (ತ) > - ಎ (ಕ)

ವಗೈ	ಬಗೆ
ವಱ್ಪಿ	ಬಱಿ
ವತಿ	ಬಸಿ
ವಾಗೈ	ಬಾಗೆ
ವಾಟ್	ಬಾಟ್
ವಿಡು	ಬಿಡು
ವಿಲೈ	ಬಿಲೆ
ವೀಡು	ಬೀಡು
ವೀಶು	ಬೀಸು

∴ ವ - (ತ) > ಬ - (ಕ)

(ಸಂ) > ಕನ್ನಡ ತಮಿಳು

ಶರಣ್	ಅರಣ್
ಶ್ರಾವಣ	ಓಣಮ್
ಸಾಸಿರ	ಆಯಿರ

∴ (ಕ) ಸ —, ಶ - > - ಸ್ವರ (ತ)

ಮಲೆಯಾಳ(ಮ್) : Malayalam

೭

ದಕ್ಷಿಣ ಸಮುದ್ರ ತೀರದ ಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಮಲೆಯಾಳಂ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಆತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಹೆಸರಾಗಿರದೆ ಹೊಸ ಹೆಸರಿರಬೇಕೆಂದು ಬಲ್ಲಿದರು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹದಿನೇಳನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಿಂದಿನ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಇತರ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಮಹಾ ರಾಂತವಾದ ಮಲೆಯಾಳಮ್ ಎಂಬ ಪದದ ಪ್ರಯೋಗ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ೧೭ನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪದಗಳೆಂದರೆ ಮಲನಾಟ್ಟು ಮತ್ತು ಮಲೆಯಾಳಿ ಹಾಗೂ ಮಲೆಯಾಣ್ಮ ಎಂಬುವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಲನಾಟ್ಟು ಎಂಬುದು ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಸರು ; ಮಲೆಯಾಳರ್ ಅಥವಾ ಮಲೆಯಾಳಿ ಎಂಬುದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಸರು ; ಮಲೆಯಾಣ್ಮ ಎಂಬುದು ಅವರು ಆಡುವ ಭಾಷೆಗೆ ಇದ್ದ ಹೆಸರು.^೧ ಇವೆಲ್ಲ ಪದಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹಿಂದೆ ತಮಿಳ್ ಎಂಬ ಪದವನ್ನೇ ಈ ಭಾಷೆಗೂ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಿರಬೇಕೆಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಊಹೆಯೂ ಇದೆ.

ಮಲೆ (= ಬೆಟ್ಟ) > ಮಲೆಯ + ಆಳಮ್ > ಮಲೆಯಾಳಮ್

ಮಲೆಯಾಣ್ಮ > ಮಲೆಯಾಟ್ಟು : ಮಲೆಯಾಯ್

ಹೀಗೆ ಈ ಪದಗಳ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಬುದ್ಧಿಯೊಡೆಯರು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಲೆಯಾಯ್ ಎಂಬ ರೂಪ ಅಪರೂಪ.

ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಪದಗಳ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಮಲೆ ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ವಿಚಾರ. ಈ ಮಲೆ ಎಂಬ ಪದ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಭಾಷೆಯ ಮಲೆಯ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ

ಪಟ್ಟಿದಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುವಂತೆ ವಿನರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮಲೆಯ ಪದಕ್ಕೆ ಮೂಲವಾದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಮಲೈ > ಮಲೆ > ಮಲೆಯ - ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ. ಮಲೆಯಾಳಂ ಎಂಬುದು ಮಲೆಯಾಳಂ ಆಗಿ ಅನಂತರ ಮಲೆಯಾಳ್ಮ (- ಆಳಂ < - ಆಳಂ > - ಆಳ್ಮ) ಎಂದು ಆಗಿದೆಯೆಂಬುದು ತಿಳಿದವರ ವಿವರಣೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚಾಕ್ಷುಷ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅ > ಆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಆದರೂ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಆ > ಅ ಆಗಿರುವುದೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಅ ಎಂಬ ಧ್ವನಿ ಮತ್ತೆ ಮೃದುವರ್ಣವಾಗಿ ಯಕಾರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದೂ ಉಂಟು. ಆ > ಅ > ಯ. ಈ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಫಲ > ಫಳಂ > ಫಲಂ > ಪಯನ್—ಎಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಈ ಮಲೆಯಾಳಂ ಎಂಬುದು ಮಲೆಯಾಳಂ ಆಗಿ, ಅನಂತರ ಮಲೆಯಾಳ್ಮ ಎಂದು ಉಚ್ಚಾರಗೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಅದೇ ಮಲೆಯಾಯ್ಮ ಎಂದು ಆಗಿರಬೇಕು.

ಮಲೆಯಾಳದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ಶಾಸನವೆಂದರೆ ಸ್ಥಾಣುರವಿಯ ಕೊಟ್ಟಾಯಂ ಶಾಸನ.^೧ ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತ, ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಳು ಬಹಳವಾದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿವೆ.^೨ ವ್ಯಾಕರಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿನೇಚಿಸುವಾಗ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಮಿಳು ಮತ್ತು ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳೊಡನೆ ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗೆ ಇರುವ ನಿಕಟ ಬಾಂಧವ್ಯ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆಯಾದರೂ, ಶೈಲಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಆಳವಾದ ಪ್ರಭಾವ ಒಡೆದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಇದರ ಶೈಲಿಯನ್ನು, ಬರವಣಿಗೆಯ ಬಂಧವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿರುವವರು ತೀರ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಪಡೆಯಬಹುದೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳು ಕನ್ನಡ - ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಸೇರಿವೆಯಾದರೂ ಮಲೆಯಾಳದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಷ್ಟು ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಂಸ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪನ್ನ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರಭಾವ ಮಲೆಯಾಳದಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು.^೩ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆ ಅದರ ತರುವಾಯವೂ,

೧. Kottayam plates : A.D. 820

೨. The Evolution of Malayalam : A.C. Sekhar

೩. Malayalam Dictionary : Rev. Dr. H. Gundert. 1872
Mangalore

ಕನ್ನಡ ಅನಂತರವೂ, ತಮಿಳು ತರುವಾಯವೂ ಬರುತ್ತವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪದಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಮೆ ಇರುವುದು ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭೂಯಿಷ್ಠವಾದ ಮಲೆಯಾಳದ ಶೈಲಿಗೆ 'ಮಣಿಪ್ರವಾಳ ಶೈಲಿ' ಯೆಂದು ಹೆಸರು. ಇದು ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ, ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣುವ ವಿಶೇಷ ಅಂಶ, ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಶೈಲಿ. ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕೃತಿಯಾದ ಲೀಲಾವತಿ ತಿಲಕಂ ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಣಿಪ್ರವಾಳ ಶೈಲಿಯ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನೂ, ಹಾಗೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ನೋಡಬಹುದು. ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಸನದತ್ತ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಬರೆದ ಮಲೆಯಾಳದ ಒಂದು ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಎತ್ತಿಕೊಂಡ ವಾಕ್ಯದ ಈ ಒಂದು ತುಣುಕನ್ನು ನೋಡಿ: 'ಬಹುಶೋಷ್ಯಮಿಜೇಜುಟ್ಟು ಯಯಾಮಾಂನೋಕ್ಕು ಮಾಣಯಾ | ಹಸ್ತೇನ ಪ್ರಸ್ತಶೂರ್ಪೇಣ ಕೃತಮಾಕಾಶ ಜೇಜುತಮ್ ||' ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗಲೆಂದು ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಬಾಲಪ್ರಬೋಧ ಎಂಬ ಪದ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಜನಪ್ರಿಯ ಮಲೆಯಾಳ ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಸತಿ ಸಪ್ತವಿಾ ಭಾವೇ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯಿಂದಲೇ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಿಷ್ಪನ್ನ ರೂಪಗಳನ್ನೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ವಿಭಕ್ತ್ಯಂತ ರೂಪಗಳು, ಮಲೆಯಾಳದ ವಿಭಕ್ತ್ಯಂತ ರೂಪಗಳು— ಇವೆರಡೂ ಮಿಶ್ರಣಗೊಂಡು ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಶೈಲಿಯೇ ಈ ಮಣಿಪ್ರವಾಳ ಶೈಲಿ.^೧ ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ದ್ರಾವಿಡದ ಅಂಶ ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು.

ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯ ಹಳೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳು ತಮಿಳು ಗ್ರಂಥಗಳಂತೆಯೇ ಇವೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಭಾಷೆ ಎನ್ನದೆ, ಒನ್ನೊಮ್ಮೆ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ಕವಲು—ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ಏನಿದ್ದರೂ ಅನಂತರ ಮಣಿಪ್ರವಾಳ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಪೂರ್ವ - ಪಶ್ಚಿಮ ಎಂಬ ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮೇಲ್ - ಕಿಟಕ್ಕು ಪದಗಳು ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಇಂಥ ಪದಗಳು, ಸಮಾನ ರೂಪಗಳು ಅನಂತ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆ ಉಳಿದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗೆ ತೀರ ಸಮೀಪವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಕಾರರು ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತಮಿಳಿಗಿಂತ ಬೇರೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿಲ್ಲ.

ಮಲೆಯಾಳದ ಬಹು ಭಾಗ ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲೂ, ಸಮುದ್ರ ತೀರಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಕ್ರಿ.ಪೂ. ದಿಂದಲೂ ಹೊರನಾಡಿನ ವರ್ತಕರ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬರಾದಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಫೊನೀಷಿಯನ್ನರೂ, ಗ್ರೀಕರೂ, ಯೆಹೂದ್ಯರೂ, ಸಿರಿಯನ್ನರೂ, ಅರಬ್ಬರೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಮಲೆಯಾಳ ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿರೂಪಗೊಳ್ಳಲು ಬಿಡದೆ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೪೪೫ರ ಕ್ರೈಸ್ತ ಕೃತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಸಿಲೋನಿನ ನೆರೆನಾಡುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾ 'ಮಲೆ' ಎಂಬ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೆಣಸು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಕೇರಳ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಕರೆದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಈ ನಾಡಿನ ಅರಸನನ್ನು 'ಕೇರಳ ಪುತ್ರ'—ನೆಂದು ಕ್ರಿ.ಪೂ. ಮೂರನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅಶೋಕನ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕರೆದಿದೆ.

ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಕೇರಳಮ್, ಕೇರಳ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ; ಇದನ್ನು ಚೇರಳಮ್, ಶೇರಳಮ್, ಶೇರಮ್—ಎಂದು [ಕ - > ಚ - (ಶ -)] ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಕರೆದಿದೆ. ಇವಲ್ಲದೆ ಕೇರಮ್, ಚೇರಮ್ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ, ಕೇರಳದವನಿಗೆ ಕೇಲನ್, ಕೇಳು, ಕೇರಳನ್ ಎಂದೂ ಬೇರೆಬೇರೆ ರೂಪಗಳುಂಟು. ಪ್ಲಿನಿ (Pliny) ಹೇಳುವ ಕೆಲಬೊತ್ರಸ್ (celabotras), ಮತ್ತು ಟಾಲೆಮಿ (Ptolemy) ಹೇಳುವ ಕೆರೊಬೊಥ್ರೊಸ್ (Kerobothros) ಎಂಬ ಪದಗಳು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪದಗಳೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಟಾಲೆಮಿಯ Paroliasorotion khaberos ಎಂಬ ಮಾತು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. Parolia ಎಂದರೆ ಸಮುದ್ರತೀರ ಪ್ರದೇಶ Khaberos - ಅಂದರೆ ಕಾನೇರಿ ನದಿಯ ಮುಖ ಇತ್ತು ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಅದುದರಿಂದ ಇದು ಮಲೆಯಾಳ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ, ಅಂದರೆ ಈಗ ಮಲಬಾರ್ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಮಲಬಾರ್ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಕಲಬೇರಕೆಯ ಅಥವಾ ಅರಿಸಮಾಸದ (Hybrid word) ಪದ. ಮಲೆ > ಮಲ (ದ್ರಾವಿಡ ಪದ) + ಬಾರ್ [> (ಪರ್ಷಿಯನ್ ಪದ) = ದೇಶ] > ಮಲಬಾರ್ ಆಗಿದೆ. ಜಂಜಿ (= ಹಸಿ ಶುಂಠಿ) ಬೆಳೆಯುವ ಜಾಗ ಜಾಂಜಿ ಬಾರ್ ಆದಂತೆ!

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಂಡ್ಯ ಚೇರ . . . ಮುಂತಾದ ದೊರೆಗಳ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿನ ಈ ಚೇರ - ಎಂಬ ಪದ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರಬೇಕು, ಅಥವಾ

ಕೇರಳವೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ಹರಿಹರ ಕವಿಯ ನಂಬಿಯಣ್ಣನ ರಗಳೆಯಲ್ಲಿ 'ಚೇರ ಮಾಂಕ' ಎಂದಿದೆ.^೧ ಕೇರ(ಲ) > ಚೇರ ಆಗಿರಬಹುದು; ಕೆದಲು > ಚೆದಲು ಪದ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪದದ ಆದಿಯ ಅಘೋಷ ಸ್ವರ ಧ್ವನಿಯಾದ 'ಕ' ಸ್ಪೃಷ್ಠೋಷ ಧ್ವನಿಯಾದ 'ಚ' ಆಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಅಶೋಕನ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಈ ಪದ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆ ನಾಲ್ಕು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ - ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೊಡನೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ; ಕೇತಲ (> ಕೇರಲ) ಪುತ್ರೋ, ಕೇರಡಪುತ್ರೋ, ಕೇರಲಪುತ್ರ, ಮತ್ತು ಕೇ(ರಲ)ಪುತ್ರೋ—ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಬಹುಶಃ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉಚ್ಚಾರಗಳನ್ನು ಇವು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ, ಅಥವಾ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಕೊರೆಯುವವನ ಕೈವಾಡವಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ಕೇರಳ, ಚೇರಳ ಇತ್ಯಾದಿ ಪದಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವ ಅಗಲವಾದ ಜಾಗದ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕೊಂಗು ಎಂಬ ಹೆಸರಿದೆ. ಕೇರಳ ಎಂದರೆ ಮಲೆಯಾಳದಲ್ಲಿ ತೆಂಗು ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿಗೆ ಕೇರಳಫಲ ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಇದೆ.

ಅಶೋಕನ ಕಾಲದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲೇ ಈ ಪದ ಕೇರ(ಲ) ಎಂಬ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಗುವುದರಿಂದ ಆಗ ಇನ್ನೂ ಕಕಾರ ಚಕಾರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಕೇರಳ, ಕೇರಳದವನು (ರು) ಎಂಬುದೇ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವಂತೆ ಕಕಾರವೇ ನಿಂತಿದೆ. ಕೇರಳ, ಚೇರ ಎಂಬೆರಡು ಪದಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮೇಣ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾಗಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಅರ್ಥ ಬಂದಿರಬಹುದಾದರೂ ಮೊದಲಿಗೆ ಇವೆರಡೂ ಪದಗಳು ಒಂದೇ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದವೆಂದೂ, ಆ ತಾಣ ಇಂದು ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆ ಆಡುವ ಭಾಗವೆಂದೂ ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಕೆಲವು ಧ್ವನಿವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು.

ಮಲೆಯಾಳ	ಕನ್ನಡ	ಮಲೆಯಾಳ	ಕನ್ನಡ
ಇಲ	ಎಲೆ	ಉಟಲ್	ಒಡಲ್/ಲು
ಇಱಣ್ಣ	ಎಱಗು	ಉಱ	ಒಱಿ
ಇಳ	ಎಳ	ಉಲ	ಒಲೆ
ತಿರ	ತಿರೆ	ಕುಟ	ಕೊಡೆ
ನಿನಯು	ನೆನೆ	ಮುತಲ್	ಮೊದಲು
ನಿಣಣ್ಣ	ನೆಣಗು	∴ (ಮ) ಉ - > (ಕ) ಒ - ವ ಉ - > ವ ಒ -	
ವಿಳಣ್ಣ	ಬೆಳಗು		

(ಮ) ಇ - > (ಕ) ಎ - : ವ ಇ - > ಕ. ವ ಎ -

ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಂತೆ ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗೂ ಕ್ರೈಸ್ತ ಪಾದ್ರಿಗಳೇ ಆರಂಭದ ದಾರಿ ತೆರೆದವರು. ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯ ನಿಘಂಟನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ವ್ಯಾಕರಣವೊಂದು ೧೭೩೮ ರಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಯಿತು. ಇದಾದ ತರುವಾಯ ೧೭೪೬ರಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿ ಹಾಗೂ ಇಟಲಿ ದೇಶಗಳ ಮಿಷನರಿಗಳ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಕೋಶ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಮೊದಲು ೧೭೮೪ರಲ್ಲಿ ಪೀಟರ್ ಕ್ಲೆಮೆನ್ಸ್ ಎಂಬುವನು ಬರೆದನು. ಅದಾದ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ, ೧೭೯೯ ರಲ್ಲಿ ರಾಬರ್ಟ್ ಡ್ರಮೋಲ್ಡ್ ಎಂಬಾತ ಇನ್ನೊಂದು 'ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಕರಣ' ಪ್ರಕಟಿಸಿದ. ಚೆನ್ನಾದ ಪದಕೋಶವನ್ನು - ಇಂಗ್ಲಿಷ್ - ಮಲೆಯಾಳ, ಮಲೆಯಾಳ - ಇಂಗ್ಲಿಷ್ - ಹೀಗೆ ಎರಡು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ—ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಶ್ರೀಯಸ್ಸು ರೆ. ಬೆಯ್ಲಿಯದು. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಇಕ್ಕಿಮೆಟ್ಟಿದ ನಿಘಂಟು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗೆ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ಡಾ|| ಗುಂಡರ್ಬ್ ಅವನ ಕೃತಿಗಳ ವಿಚಾರ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್, ಗುಂಡರ್ಬ್ ಬರೆದ ನಿಘಂಟನ್ನು ಕುರಿತು 'The truly Scientific dictionary' ಎಂದು ಕರೆದಿರುವುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಭಾಷೆಯ ತಿರುಳನ್ನು ಅರಿತ ಹಿರಿಯ ಭಾಷಾ ವಿದ್ವಾಂಸನ ನುಡಿಗಳವು. ಈ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ವಿಶೇಷ ವ್ಯಾಸಂಗವನ್ನು ಎಲ್. ವಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್ ನಡೆಸಿರುವುದನ್ನು ಮರೆಯಲಾಗದು. ಡ್ರಮ್ಮಂಡ್, ಸ್ಟ್ರಿಂಗ್, ಪೀಟ್, ನೆದುಗಾಂಡಿ ಮಾಥೆನ್, ಶೇಷಗಿರಿಪ್ರಭು—ಮೊದಲಾದ ಇತರ ಮಹನೀಯರು ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆ, ವ್ಯಾಕರಣ, ಮತ್ತು ಶಬ್ದಕೋಶಗಳ ರಚನೆಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು.

ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಎಡನೆಯ ಸ್ಥಾನ ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಆ ಮತ್ತು ಆ ಧ್ವನಿಮಾಗಳು ಮಲೆಯಾಳದಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ಕನ್ನಡ - ತಮಿಳು, ಕನ್ನಡ - ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿರುವಂತೆ ಕನ್ನಡ - ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗಳ ಧ್ವನಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅಥವಾ ಸಾದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಅಭ್ಯಾಸ ಸಾಲದು. ವಿದ್ವಾಂಸರು ಆ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

తేలుగు భాష: Telugu

౯

తేలుగు భాషయే హేసరిన విజారదల్లూ, కన్నడ ఎంబ పదద నిష్పత్తి యన్ను కురితు ఇరువంతే, కేలవు తోడకుగళూ, సమస్యేగళూ ఇవే. ఆంధ్ర-తేలుగు ఎంబ ఎరడు హేసరుగళల్లి హళేయదు యావుదు, హోసదు (అనంతరద్దు) యావుదు? ఇవుగళ పరస్పర సంబంధ హేగే?—ఎంబ విజారదల్లి అనేక వాదవివాదగళాగివే. తేలుగు ఎంబ పదకీంతలూ ఆంధ్ర ఎంబ పదవే ప్రాచీన ప్రయోగవేందు కేలవర అభిప్రాయ. ఇవర అభిప్రాయగళన్ను అనుమోదిసువ ఆధారగళూ అధికవాగియే ఇవే. ఋగ్వేదకీ నేరిద ఐత్తరేయ బ్రాహ్మణదల్లి ఆంధ్రర టుల్లేఖ విరువుదల్లదే, కేలవు పురాణగళల్లియూ ఆంధ్ర రాజవంశద ప్రస్తాపవిదే. ఆంధ్ర భృత్యవేంబ రాజవంశవేందు ఇత్తేందూ, క్రీస్తాబ్దదల్లి ఆళద శాత వాహనరగే ఆంధ్ర భృత్యరేంబ హేసరు ఇద్దితేందూ తిళదు బందిదే. ^౧

ఇదూ అల్లదే మేగస్థానిసన అనంతరద స్లిని ఎంబ లేఖక Andare ఎందు హేళిరువుదు 'ఆంధ్ర' ఎంబుదకీ సంబంధిసిద్దేందూ భావిస లాగిదే. ప్రవాసి హూయన్ త్సాంగనూ ఆంధ్రర భాషే మధ్యభారతద భాషేగింత భిన్నవాగిత్తేందు హేళుత్తానే. కుమారిలభట్ట ఆంధ్రద భాషే

౧. ఆదరే ఇదు సుళ్ళేందు సుక్తంకరరు అభిప్రాయపట్టద్దారే: నోడి

ఎಂಬంతే ఈ పదಗಳು వికాసగొಂಡ పరియన్న తోరిపబడుదు. సంస్కృత సాహిత్యమున త్రిలింగ, త్రిలింగ, త్రిలింగ ముంతాద రూపములు సిగుత్తవే. ఈ త్రిలింగ వేంబ మూరు (>మూన్ను) కలింగగళావువు? ఎంబ ప్రశ్న మూడుత్తదే. మధ్యకలింగ, మధుకలింగ, మత్తు కలింగ - ఎంబువే అవు ఇరబేకు. త్రిలింగ ఎంబుదక్క మూరు లింగగళు-మోడుగులింగ (> మూడుగులింగం-ఎంబ రూపగళూ ఇవే), ఎందు మూరు లింగగళన్న వివరి సువరు. టాలేమి త్రిగలిప్వోన్ అధవా త్రిలి(ం)గోన్ ఎంబ పదవన్న, గంగానదియ పూర్వ దిక్కిన ప్రదేశవేందు నిర్దేశిస్తుత్త, అల్లీబిసి ద్దానే. టిటిట్టిన లేఖకనాద తారానాథను బౌద్ధగ్రంథగళింద విషయ సంగ్రహణేమాడుత్తా బరేయువ ఒందు సందర్భమున త్రిలింగకే కలింగమూ సేరిత్తేందూ, కలింగపుర రాజధానియేందూ, బరేదిద్దానే. త్రిలింగ ఎంబ హేసరు రాజమహేంద్రయింద దక్షిణదవరేగూ బళకేయల్లి ఇద్దిర బడుదు. త్రిలింగ ఎంబ హేసరు అదర అత్తరకే, వాలతేరు (> వాల్పేర్) భాగగళిగే రూఢియల్లి ఇద్దిరబడుదు.

తెలుంగు > తెనుంగు అగిదేయేందు కాణుత్తదే. - ల - > - న - > - తేన్ > తేంకణ (= దక్షిణ) : ఇదరంతే ఇరువ ఇతర పదములు తూర్పు - < తూర్ (> దూర్) + పు (పుత్యయ) = పూర్వ. : పడమర - పడమరే > వడమరే > పడమర > పడమట, - వ - > - మ - , - ర > - ట = పశ్చిమ. ఇవగళిగల్లా శాసన ప్రయోగగళూ ఇవే. ఈ సందర్భమున రామకృష్ణయ్య నవర అభిప్రాయ పరిశీలనాహావాగిదే. ఆంధ్రురు మోదలిగే ప్రాకృత భాషయన్నాడువ అత్తరద జనాంగవాగిద్దు తేంకణకే తరువాయ వలసే బందిరబడుదు. హిగే తేంకణదత్త హొరగినింద బంద జనాంగ అల్లి మోదలిగే నేలసిద్ద జనాంగమోడనే బరేతు గోదావరి మత్తు కృష్ణా నదిగళ నడువిన ప్రదేశమున స్థాయియగా నింతరు. అల్లిన భాషయన్నా కలితరు. అదరే సాహిత్య - సంస్కృతిగళల్లి ముందువరిద ఇవరు తమ్మ అధికార ముద్రేయ గురుతాగి ఆ చర, భాష, మత్తు జనతేగే తమ్మ దేశ - భాషయ హేసరన్నే కేట్టరు. హాగాదరే అత్తరద ప్రాకృత జనాంగ బరువ మోదలు ఇల్లి కృష్ణా మత్తు గోదావరి నదిగళ నడువే నేలసిద్ద పూర్వరు యారు? ఎంబ ప్రశ్నగే అత్తర ఇంతిదే : ఇల్లిన మూలనివాసి గళు బడుతః తెలుంగరు. అవరు పూర్వ ద్రావిడ మత్తు అనంతరద

ದ್ರಾವಿಡರ ಮಿಶ್ರಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಿರಬೇಕು. ಅವರ ಭಾಷೆ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ತೆಲುಗು. ಈ ತೆಲುಗು ಎಂಬ ಅಭಿದಾನ ಅವರ ಜನಾಂಗದ ಹೆಸರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಹುಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಈ ವಿವರಣೆ ಚಿಂತನೀಯವಾಗಿದೆ.^೧

ಆದರೆ ಭಾಷಾಭಿಮಾನಿಗಳು ತೆಲುಗು ಎಂಬ ಪದದ ಹಾಗೂ ಭಾಷೆಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬೇರೆ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ ತೇನ್ ಎಂಬ ಮೂಲಪದದಿಂದ, ಅದರ ಜೇನಿನಿಂದ ತೆಲುಗು ಪದ ಬಂದಿದೆಯಂತೆ: ತೇನ್, ತೇನೆ, ಜೇನು - ಮುಂತಾದ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಕಸರತ್ತು ನಡೆದಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಜೇನುಪ್ರಿಯರು.

ತೆನುಗು > ತೆನ್ + (ಉ)ಗು: ತೆನ್ < ತೇನ್ (= ಜೇನು).

ಆದರೆ ತೆನ್ ಎಂಬ ಪದ ತೇನ್‌ಗೆ ಸೇರಿದುದಕ್ಕಿಂತಲೂ (ತೆನ್ > ತೆಂಕಣ =) ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆಯೆಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹುರುಳು ಇರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ತೆಂಬೆರೆಲ್, ತೆಂಕಣ - ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ತೆ ಲಿಂ ಗಾ ಣ ಎಂಬುದು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಕೊಟ್ಟ ಹೆಸರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ 'ದಕ್ಷಿಣ' ಪದದಿಂದ ಇದು ಬಂದಿತೆಂಬ ವಾದವೂ ಇದೆ; ದಕ್ಷಿಣ > ತೆಚ್ಚಣಂ > ತೆಕ್ಕಣ... ಇತ್ಯಾದಿ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ದಕ್ಷಿಣಾಪಥ ಎಂಬುದು ಈ ತೆಂಕಣದಿಕ್ಕಿನ ತೆಲಂಗಾಣವೇ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯೂ ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿವಾದದ ತಿರುಳು ಏನೇ ಇರಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕಂತೂ ಕುಡ (= ಪಶ್ಚಿಮ) + ಗು > ಕೊಡಗು (- ಉ - > - ಒ -) ಆದಂತೆ ತೆನ್ (= ದಕ್ಷಿಣ) + (ಉ) ಗು > ತೆನುಗು > ತೆಲುಗು ಪದವೂ ರೂಪಗೊಂಡಿರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಲಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ತ್ರಿಕಳಿಂಗ < ತ್ರಿಕಲಿಂಗ ಪದಗಳ 'ಲಿಂಗ' ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಮುಂಡಾವರ್ಗದ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದಿರಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಅನುಮೋದಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಪಿಶಾಚ ಭಾಷೆಯಿಂದ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆ ಬಂದಿತೆಂಬುದು ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೇಳಿಕೆ; ಇದರಂತೆ ಕಣ್ವಾಯುಷಿಯಿಂದ ತೆಲುಗುಭಾಷೆ ಹುಟ್ಟಿತೆಂಬ ವಿವರಣೆಯೂ ನಂಬಲಾಗದ ಹೇಳಿಕೆ!

ತೆಲುಗು ಭಾಷೆ ಲಿಪಿಯುಳ್ಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪನ್ನಭಾಷೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ-ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ದ್ರಾವಿಡದ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಅಳಿಯಲೀಯದೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. "In spite of these powerful influences of Prakrit and Sanskrit exerted on Telugu for many

೧. Telugu Language of the First Millennium A. D. 1951-52: K. Ramakrishnaiah

centuries, the Telugu Language is still able to preserve its basic integrity, as the original population was not wiped off the country by the north Indian incomers, but was allowed to live peacefully under their sway, speaking its own language in its own way” ೧
ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಲೆಯಾಳದ ಸರಿಸಮನಾಗಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಹಳೆಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಹಿರಿಮೆಯ ಭಾಷೆ ತೆಲುಗು. ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ತೆಲುಗು ಲಿಪಿಯ ಶಾಸನವೆಂದರೆ ಚೋಳರಾಜನಾದ ಪುಣ್ಯಕುಮಾರನ ಆಡಳಿತ ಕಾಲದ-ಅಂದರೆ ಕ್ರಿ.ಶ. ೬-೭ನೆಯ ಶತಮಾನದ—ಕಡಪ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಿಪ್ಪಲೂರು ಶಾಸನ. ೨

ಹಳಗನ್ನಡಕ್ಕೂ-ಹೊಸಗನ್ನಡಕ್ಕೂ ಇರುವಷ್ಟೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಈ ತಿಪ್ಪಲೂರು ಶಾಸನದ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗೂ ಇಂದಿನ ತೆಲುಗಿಗೂ ಅಂತರವಿದೆ. ಈ ಶಾಸನದ ಲಿಪಿ ಪಲ್ಲವರಕಾಲದ ಗ್ರಂಥ ಲಿಪಿಗೆ ಸದೃಶವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಳೆಯ, ತೆಲುಗುಭಾಷೆಯ ಶಾಸನಗಳು ಇರಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆಯಾದರೂ, ಶಾಸನಗಳಾವುವೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ತಿಪ್ಪಲೂರು ಶಾಸನದಲ್ಲಿನ ‘ತರಕ್ಕ ಪುಟಿಲು’ ಎಂಬ ರೂಪಕ್ಕೂ ಇಂದಿನ ತೆಲುಗು ರೂಪವಾದ ಪ್ರೋಲು ರೂಪಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ: ಪುಟಲ್ > ಪೊಟಲ್ > ಪೊಳಲು > ಪ್ರೋಲು - ಹೀಗೆ ಇದು ವಿಕಾಸವಾಗಿದೆ. ಏಳನೆಯ ಶತಮಾನದ ತರುವಾಯ ತೆಲುಗುಭಾಷೆಯ ಅನೇಕ ಶಾಸನಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಭೈರವಕೊಂಡ ಗವಿಯ ಶಾಸನಗಳು ಮುಖ್ಯ. ಇಲ್ಲಿನ ಮೂರು ಗುಹಾ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನ—ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಹಲವು ರೂಪಗಳು ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ರೂಪಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು :

೧. ಪನಿಕೇಸರಿ—ಇದು ಮುಂದೆ ಪನಿ (= ಕೆಲಸ) ಚೇಸಿರಿ ಎಂದು ಆಗಿದೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಘೋಷಸ್ಪರ್ಶ ಧ್ವನಿ ಹಳೆಯದು ; ಸ್ಪೃಷ್ಟೋಷ್ಠಧ್ವನಿ ತರುವಾಯದ್ದು.
೨. ಕೇಸಿನ—ಈ ರೂಪವೂ ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಪೋಷಕವಾಗಿದೆ. ಇವೆರಡು ರೂಪಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಧ್ವನಿನಿಯಮವನ್ನು ಹೀಗೆ

೧. Studies in Dravidian Philology : 1935 : page 23

೨. ಈ ಪುಣ್ಯಕುಮಾರ ಕ್ರಿ. ಶ. ೬ನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ವರೆಗೂ ಆಳಿದ ಪೂರ್ವಕಾಲದ ಚೋಳರ (Early Cholas) ವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇದೆ!

ವಿನರಿಸಬಹುದು : ಸದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಕಕಾರವಿದ್ದು ಅದರ ಮುಂದೆ ಏ ಎಂಬ ಸ್ವರವಿದ್ದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇಕಾರಾಂತ ವ್ಯಂಜನ ವಿದ್ದರೆ ಆಗ ಆದಿಯ ಕ > ಚ ಆಗುತ್ತದೆ.

೩. ಚೆಱುವು—ಈ ಸದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಚಕಾರವಿದೆ. ಅದರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಜ್ಞಾತಿಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಕ' ಕಾರವಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಹಿಂದಿನ ರೂಪ * ಕೆಱುವು ಇದ್ದಿರಬಹುದು.

ಧ್ವನಿಸರಿವರ್ತನೆ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೇಣ ನಡೆಯುವ ಕ್ರಿಯೆಯೆಂಬುದು ಈ ಮೂರು ಮಾತುಗಳಿಂದ ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಏಕಾರ, ಏಕಾರಗಳೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದುವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಶಾಸನಾಧಾರಗಳಿವೆ.^೧ ಏಕಾರ ಬಹಳಕಾಲ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿತ್ತು, ಏಕಾರ ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು—ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಮೊದಲೇ ತೆಲುಗು ಏ ಧ್ವನಿಮಾ ವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು! ಆದರೆ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಏಕಾರ ಇರಲೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುವುದು ತೀರ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಏಕೆಂದರೆ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯ ಹಳೆಯ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ದೀನಿಱಚ್ಚಿನವಾನಿಕಿ, ಱಚ್ಚಿನ ಪಾಪಂಬುಗು— ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಇವೆ. ಱಚ್ಚಿನ (= ಕೆಡಿಸಿದ) ಎಂಬುದು < ಅಱಚ್ಚಿನ ಎಂಬುದರ ಅನಂತರದ ರೂಪ.

ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ೧೧ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ನನ್ನಯ್ಯ ಕವಿಯ ಭಾರತವೇ ಹಳೆಯ ಕಾವ್ಯ, ಮೊದಲ ಹಿರಿಯ ಕಾವ್ಯ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕಾವ್ಯದ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಳವೆಂದರೆ ನನ್ನಯ್ಯ ಭಾರತದ ಮೂಲಸ್ಪೂರ್ತಿ ಕನ್ನಡದ ಪಂಪ ಭಾರತ ಎಂಬುದು! ಇದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಸಂಬಂಧ ಪ್ರಾಚೀನವೆಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ ಲಿಪಿಯ ಸಾದೃಶ್ಯವಂತೂ ಸಮಾಪ ತರವಾದುದು. ಕನ್ನಡ-ತೆಲುಗುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಭೇದವಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಲಿಪಿಭೇದ ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ-ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಪಿಭೇದ ಹೆಚ್ಚು, ಭಾಷಾ ಭೇದ ಕಡಮೆ! ಕನ್ನಡ - ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಪಿಭೇದ - ಭಾಷಾಭೇದ ಗಳಿರಡೂ ಸಮನಾಗಿವೆ. ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನದ ಅಭ್ಯಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಗಳು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.

೧. ರಘುನಾಥರಾಯನೆಂಬ ಲೇಖಕ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಏಕಾರವೇ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಹೊಸ ಹೇಳಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟನು. ಆದರೆ ಈ ಶಾಸನಾಧಾರಗಳು ಅತನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚೂರು ಚೂರು ಮಾಡಿದುವು.

ద్రావిడ భాషాగళల్లి సామాన్యవాగి కాణువ అక్షరగళీ తెలుగు వణమాలేయల్లొ ఇవే, అల్ప స్వల్ప వ్యత్యాసగళొడనే. తెలుగు వణమాలేయల్లి ౩౬ వణగళివే. ద్వివిధ వణగళాద అ, ఆ, ఇ, ఈ, టు, టూ, గళన్న అత్, ఇత్, టుత్ ఎందొ; ఏ, ఓ - గళన్న వక్రవేందొ; ఐ, ఔ - గళన్న వక్రతమవేందొ కేలవరు కరెదిద్దారె. ఆదరె తెలుగు భాషాయ వణమాలేయ వేతిష్ఠ్యవిరువుదు అధానుస్వారవిరువుదరల్లి. టుళద భాషాగళల్లి ఇందు కాణద అధవా కండరొ ప్రత్యేకవాగి పరిగణిస దిరువ ఈ అధానుస్వార తెలుగు భాషాగె వితిష్ఠవాదుదు. ఇత్రిజేగె ఇదర బళకె తెలుగు భాషాయల్లొ కడమేయాగుత్తలిదే. అధానుస్వారద విజారవన్న సంగ్రహరొపదల్లి ముందే తిళిసువ మొదలు కేలవు తెలుగు వ్యాకరణగళ హేసరుగళన్న గమనిసబదు :

౧. నన్నయ్య భట్టయవేంబ ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి. ఇదు నన్నయ్య కవి (క్రి. శ. ౧౦౨౨) రచితవేన్నవరు.
౨. త్రిలింగ శబ్దానుశాసన అధవా అధర్వణ వ్యాకరణ కారికావళి. అధర్వణాచార్య : ౧౨నీయ శతమాన.

ఇవేరడు వ్రసిద్ధ వ్యాకరణగళల్లిదే అప్పకవీయ, ఆంధ్రకౌముది, చిన్న సూరియ బాలవ్యాకరణ-ఇవు జనప్రియవాగివే. ఇవుగళల్లి బాలవ్యాకరణ ఆధునిక.

ఈ వ్యాకరణగళ ఆధారదింద తెలుగు భాషా స్వరూపద జొతేగె అధానుస్వారద పరియార పరికల్పనేయొ దొరెయుత్తదే. తెలుగు భాషాయల్లి అనుస్వార అధవా బిందువన్న నొల్కు విధవాగి విభాగి సిద్దారె :

“ సిద్ధస్వాధ్యక్షానుస్వారః | పూర్ణార్థభేదతొ ద్వివిధః | ౧
 హ్రస్వాత్పూర్ణోఽపి భవేత్ | దీర్ఘాత్క్లిష్టండవన సజ్జీయః || ”

అందరె అనుస్వార సిద్ధపూర్ణ - సిద్ధఖండ ; సాధ్యపూర్ణ - సాధ్యఖండ గళేందు చతుర్విధ. సిద్ధవేందరె పదద జొతేయల్లి కొడికొండంతే బరువుదు, సాధ్యవేందరె శాస్త్రదింద బరతక్కద్దు. అధానుస్వార

ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆಯಾದುದು. ತೆಲುಗು ಎಂಬ ಈ ಪದವನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ತೆಲ್ಕುಗು ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಮೂಡು < ಮೂನ್ನು (= ಮೂರು) ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಿ ಮತ್ತು ವಾಡು (= ಅವನು) ಎಂಬ ಸರ್ವನಾಮಪದ - ಇವೆರಡು ಪದಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಾನುಸ್ವಾರ ಬಂದು ಹೋಗಿರುವುದಾಗಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹೇಳುವರು. ಅವರ ವಿವರಣೆ ಇಂತಿದೆ :

ಮೂನ್ನು > ಮೂಣ್ಡು > ಮೂಡು > ಮೂಡು

ವಾನ್ನು > ವಾಣ್ಡು > ವಾಡು > ವಾಡು

ಇಲ್ಲಿ ಈ ಪದಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಾನುಸ್ವಾರವಿದೆ. ಅನುನಾಸಿಕದ ಸಂಕೇತವಾದ ಅನುಸ್ವಾರವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವಂತೆ ಸೊನ್ನೆಯ (೦) ಚಿಹ್ನೆಯಿಂದಲೂ, ಅರ್ಧಾನುಸ್ವಾರವನ್ನು ಅರ್ಧಚಂದ್ರಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಸಿ (c) ವರ್ಣದಂತೆಯೂ ತೋರಿಸುವರು.

ಅರ್ಧಾನುಸ್ವಾರವನ್ನು ಅರ್ಧಬಿಂದುವೆಂದೂ ಮತ್ತು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಇದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಬಳಸಬಹುದು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಬಿಡಬಹುದಾದುದರಿಂದ ವಿಕಲ್ಪಾರ್ಥ ಬಿಂದುವೆಂದೂ ಕರೆಯಬಹುದು.^೧ ತೆಲುಗು ವ್ಯಾಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅರ್ಧಾನುಸ್ವಾರವನ್ನು 'ಅರ್ಧ ಚಂದ್ರೋಪಮಬಿಂದುಃ' ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅರ್ಧಾನುಸ್ವಾರ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದಿತೆಂದೂ, ಕ್ರಮೇಣ ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಬಳಸಬಹುದೆಂಬ ವಿಕಲ್ಪ ಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಯಿತೆಂದೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ವಿಸರ್ಗದ ಬಳಕೆ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇಲ್ಲ; ಪದ ಮಧ್ಯೆ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ವಿಸರ್ಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಹೀಗೇ ಇದೆ.

ಆಟ, ಇಕ, ಚುಡು

ಎಂಬ ಈ ಪದಗಳ ಹೊರತು ಪದದ ಆದಿಯ ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರದ ಮೇಲೆ ಅರ್ಧಾನುಸ್ವಾರವಾಗಲಿ, ನಕಾರಲೋಪವಾಗಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹ್ರಸ್ವಕ್ಕೆ ಪರವಾದ ಅರ್ಧಾನುಸ್ವಾರ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪೂರ್ಣಾನುಸ್ವಾರವಾಗುವುದೂ ಉಂಟು. ದೀರ್ಘಕ್ಕೆ ಪರವಾದ ಅರ್ಧಾನುಸ್ವಾರ ಮಾತ್ರ ಮಾರ್ಪಾಟು ಪಡೆಯದೆ ಅರ್ಧಾನುಸ್ವಾರವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅರ್ಧಾನುಸ್ವಾರದಿಂದ ಕೆಲವು ಪ್ರಯೋಜನಗಳೂ ಇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅರ್ಧಾನುಸ್ವಾರದಿಂದ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ

೧. ಉದಾ: ಕೋಂತಿ > ಕೋಂತಿ - ಪದವನ್ನು ಕೋತಿ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಬರೆಯಬಹುದು.

నిష్పర్జయాగుత్తదే. ఇల్లి కౌట్టరువ కేలవు పదగళన్నా, అధానుస్వార దింద అథనిధారకే ఆగిరువ అనుకూలవన్నా గమనిసబయదు :

అధానుస్వార సహిత	అథ	అధానుస్వార రహిత	అథ
ఊఁ టు	తౌట్టలు తూగు	ఊఁటు	రౌగదింద కూదలు బిద్దు హౌగువుదు ఁళు (సంఖ్యావాచి)
ఁ డు	వరుష	ఁడు	
కలఁ గు	గుఱ	కలగు	ఆగు : మట్టు
కాఁ పు	ఒక్కలిగ : గృహస్థ కాపొళ్ళు (- బయవజన) = ర్యేతరు	కాపు	రక్షణ కా (కన్నడ) కాపు వేట్టు

౧౭నీయ శతమానద పోర్చుగీసరూ, అనంతర ఆగమిసిద యూరొపియన్నరూ ఈ తెలుగరన్ను Gentoo ఎందు కరదిద్దారే. గేంటు ఎందరే పోర్చుగీసినల్లి—ఇంగ్లీషిన Heathen, హిందూగళు ఱేళువ మ్లేచ్చ ఇద్దంతే—అసంస్కృత స్థితీయల్లిరువ అనాగరికరేందూ, విధర్మి ఎందూ అథవిదే; ఈ ఎరడనేయ అథదల్లి గేంటూ పద బళకేయాగిర బయదు. తెలుగు భాషేయ అభ్యాసవన్న సశాస్త్రియవాగి, సమగ్ర వాగి ఆరంభిసిదవను డేనిష్ 'న మూల్జ్ ఎంబాత. అనంతర అనేక పాద్రి గళు సేవే సల్లిసిదరు. ఈస్ట్ ఇండియా కంపనీగే సేరిద ఎ. డి. క్యాంప్ బెల్, ౧ అనంతర మారిస్ ఎంబువరు తెలుగు భాషేయ నిఘంటన్ను ప్రకాశపడిసిదరు. ఇవరేల్లర సేవేగింతలూ మఱత్తరవాదుదు ముందే బంద బ్రౌన్ మఱాశయనదు. జాల్స్ ఫిలిప్ బ్రౌన్ ఎంబాత తెలుగు భాషే, టందస్సు, వ్యాకరణగళిగే సంబంధిసిదంతే దుడిదను, శాస్త్రియ వివేచనేయ సారవన్న ఱొత్తు ఱొత్తగేగళన్న ఱొరతందను. ౩ ఈ

౧. A Grammer of Telugu Language commonly called Gentoo : A. D. Campbell : 1819
౨. Telugu Dictionary: Morris : 1835
౩. C. P. Brown బరేద ప్రముఖ పుస్తకగళు :
Telugu—English Dictionary

శతమానద పూర్వాధ్యక్షింతలూ టుత్తరాధ్యక్షింతలూ భాషావిజ్ఞానద దృష్టి యింద తేలుగు భాషేయల్లి ఒళ్ళియ కేలస నడయుత్తిదే. అదరల్లి కే. రామకృష్ణయ్య, ప్లా|| సోమయాజి, డా|| భ. కృష్ణమూర్తి— టుల్లేఖనియరు. ఇత్తిజేగే తేలుగుభాషేయ ధాతుప్రకరణక్కే సేరిదంతే భద్రిరాజు కృష్ణమూర్తియవరు నడసిద తాలనిక వ్యాసంగ తేలుగు భాషేగే మాత్రవల్లదే ద్రావిడ భాషేగళ వర్గక్కే ఒందు ముత్తర కేడుగే యాగిదే. ౪

ద్రావిడ భాషేయల్లి స్వరాఘాతద విచారవాగి వినేజిసుత్తా విద్వాంసరు పూర్వ ద్రావిడదల్లి పదద మోదలనేయ స్వరద మేలే స్వరా ఘాత ఆగుత్తిద్దు క్రమేణ అదు వ్యత్యాసగోళ్ళుత్తా బందిదేయిందు అభి ప్రియపట్టిద్దారే. తేలుగు భాషేయల్లి ఎరడనేయ స్వరద మేలే స్వరా ఘాత బిళతొడగిదుదరింద మోదలనేయ స్వర బిద్దహోయితేందు ధ్వని విజ్ఞానిగళ వివరణే. అదరే ఇల్లి కేలవు సందేహగళూ ఇవే. అవుగళల్లి ముఖ్యవాద ఒందు అనుమానవేందరే పదద ఎరడనేయ స్వరద మేలే ఆఘాత బిద్దరే ఆ ఎరడనేయ స్వర టుళిదు మోదలనేయ స్వర హోరటు హోగువుదు సరి; అదరే, తేలుగు భాషేయల్లి, కేలవు కడెగళల్లి స్వరాఘాత బిళువ ఎరడనేయ స్వరవే హోరటు హోగి మోదలనేయ స్వర ఒందు ఆ స్థానవన్న తేగేదుకేళ్ళువుదక్కే కారణవేను? విద్వాంసరు ఈ సందేహక్కే అదస్య సమంజసవాద టుత్తర కేడలు ప్రయత్నిసిద్దారే. అవుగళల్లి గమనార్హ వివరణేయిందరే, తేలుగు భాషేయల్లి పూర్వ ద్రావిడద, పదద ఆదియ, మూల స్వరగళు పరివర్తితవాగివే ఎంబుదు.

తమిళు— కన్నడ భాషేగళొడనే హోలిసిదాగ తేలుగు భాషేయ కేలవు పదగళల్లి న మూర్పాటు, అదరల్లియూ ఆ ధ్వని వ్యత్యాస, స్వారస్య వాదుదు. సామాన్యవాగి తమిళు అథవా కన్నడద పదగళల్లి న మోదల నేయ స్వర, ఆ పదగళు తేలుగిగే బరువాగ, ఎరడనేయ స్వరవన్న ఆక్రమి సువుదు కాణుత్తిదే. ఇదల్లదే ఎరడు స్వరగళ మధ్యే ఒందే ఒందు వ్యంజనవిద్దు ఆ ఎరడనేయ స్వర అకారవాగిద్దరే ఆగ అల్లి మోదలనేయ

ಸ್ವರ ಎರಡನೆಯ ಸ್ವರದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ದೀರ್ಘ ಸ್ವರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವುದೂ ಉಂಟು. ಅಂಥ ಹಲವು ಗಮನಾರ್ಹ ಪದಗಳನ್ನು, ಧ್ವನಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೊಡನೆ ಉದಾಹರಿಸಿದೆ :

- * ಅದನ್ (< ಅದ್) + ಇ > ದಾನಿ, ಹೋ. ಕ. ಅವಳ್
- ಇದನ್ (< ಇದ್) + ಇ > ದೀನಿ, ಹೋ. ಕ. ಇವಳ್
- ಅಟಾಚ್ಚಿನ > ಅಚ್ಚಿನ, ಹೋ. ಕ, ಅಟಾಸಿದ
- ಅತರಿ > * ಅದರಿ > ದಾರಿ > ದಾವ (ಗ್ರಾಮ್ಯ): ಕನ್ನಡ 'ದಾರಿ'
- ಎರವಲು ಪದ
- ಅವರ್ < ವಾರು, ವಾಳ್ಳು : ಕ. ಅವರು
- ಇಱಂಡು > * ಎಱಂಡು > ರೆಂಡು ; ಕ. ಎರಡು
- * ಅವನ್ನು > ವಾನ್ನು > ವಾಂಡು > ವ್ವಾಡು > ವಾಡು
- ಆಗಾದು > ಆಗದು > ಕಾದು: ದ ಕ. ಆಗದು
- * ಇಲದು > * ಎಲದು > ಲೇದು. (ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ಲ - ಕಾರದಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುವ ಪದಗಳಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಪದಗಳು ತರುವಾಯ ಬಂದಿವೆ)
- * ಎಱವು > ಇಱವು > ರೆಪ್ಪ > (ಕ) ರೆಪ್ಪೆ
- ಇಱಂಕೆ > ಎಱಂಕೆ > * ಎಱಕೆ > ಱಂಕೆ > ರೆಕ್ಕ > (ಕ) ರೆಕ್ಕೆ
- ಇರವು > * ಎರವು > ರೇವು > (ಕ) ರೇವು
- ಉಗಿರ್ > ಉಗುರ್ > ಗೋರು
- ಇಱಾಗು < * ಱಾಗು > ಡಿಗು > ದಿಗು. ಹೋ. ಕೋಱು > ಕೋಡಿ
- ಎಱಗು > ಎರಗು > ರೇಗು > (ಕ) ರೇಗು
- * ಎರಕು > ರೇಕು > (ಕ) ರೇಕು. ಹೋ. ಡಬ್ಬಾರೇಕು
- ಉಱಲ್ > ಒಱಲ್ > ರೋಲು. ಆದರೆ ಇದು, -
- (ಕ) ಒಱಲ್ > ರೋಲು (ತೆ) ಏಕೆ ಆಗಿರಬಾರದು?
- ಉಱಲ್ (ತ)

ಇದುವರೆಗೂ ಸ್ವರಾದಿ ಪದಗಳು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದುವ ಧ್ವನಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆವು. ಇನ್ನು ವ್ಯಂಜನಾದಿ ಪದಗಳು ಪಡೆಯುವ ಧ್ವನಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಕುಟಲ್ (ತ) > ಕೊಟಲ್ (ಕ) > ಕ್ರೋವಿ (ತೆ) > (ಗ್ರೋವಿ) >
ಕೋವಿ > (ಕ) ಹೋ. ಪಿಳ್ಳಂಗೋವಿ

ಕೊಟಂದು(ತ) > ಕೊಟತ್ತು > ಕೊಟತ(ಕ) > ಕ್ರೊತ್ತ(ತೆ) > ಕೊತ್ತ

ಪೊತ್ತು > ಪೊಟದು < ಪೊದ್ದು > ಪೊದ್ದು

ಕೊಟವು > ಕೊಬ್ಬು > ಕ್ರೊವ್ವು

ಪೊಟಲ್ > ಪೊಟಲ್ > ಪೋಲ್

ಕುಟ > ಕೊರ್ವು > ಗ್ರೋಯಿ

ಪಟ > ಪ್ರಾತ

ಕಿಟಿಂದ > ಕ್ರಿಂದ > ಕಿಂದ

∴ - ಟ - > - ರೇಫ - > ಶೂನ್ಯ, ಫ

ಕುರುಡು > ಗುಡ್ಡು > ಗುಡ್ಡು

ವರಯು > ವ್ರಾಯು > ರಾಯು

ವರೆ > ವ್ರಾಯಿ > ರಾಯಿ.

ಈ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕ ವ್ಯಂಜನ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಗಕಾರವೇ ಇರುತ್ತದೆ, ಪದದ ಅಡಿಯ ಅಘೋಷ ಸ್ಪರ್ಶ ಧ್ವನಿ ಘೋಷ ಸ್ಪರ್ಶವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ.

(ಕ) ಕಟ್ಟಿ > ಗಾಡದಿ (ತೆ) : ಕುಟ > ಗೊಟ್ಟಿ

ಕುಳಿ > ಗುಳಿ : ಕುರುಡಿ > ಗುಡ್ಡಿ

ಕುರುಡ > ಗುಡ್ಡಿವಾಡು : ಕುದುರೆ > ಗುರ್ರಮು

∴ (ಕ) ಕ - > (ತೆ) ಗ -

ಕೊಡಗು ಭಾಷೆ: Kodagu : Coorg

೯

೧೯೬೧ರ ಪ್ರಜಾಗಣತಿಯ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕೊಡಗು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವವರು ೭೮,೨೦೨. ಕೊಡಗು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವವರು ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂಬತ್ತು ಜನ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲೇ ಇರುವರಾದರೂ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲೂ ಇವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಕೊಡಗು ಭಾಷೆ ದಕ್ಷಿಣ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಾದ ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳ, ತೊದ, ಕೋತ ಭಾಷೆಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ; ನೀಲಗಿರಿಯ ಬಡಗ, ಕುರುಂಬ, ಇರುಳ, ಕೇರಳದ ಕಾಡಾರ್, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಹವ್ಯಕರ ಕನ್ನಡ—ಇವು ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಉಪ ಭಾಷೆಗಳು. ಕುಡ ಎಂದರೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಎಂದು ಅರ್ಥ; ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಇರುವುದು ಕೊಡಗು. ಕುಡ (= ಪಶ್ಚಿಮ) > ಕೊಡಗು > (ಇಂ) ಕೂರ್ಗ್—ಇದು ಈ ಪದದ ವಿಕಾಸಕ್ರಮ. ಆದರೆ ಯಾವುದರ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ? ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಕುಡು ಎಂದರೆ ಕೊಂಕು (ಕುಡುಗೋಲು) ಎಂಬ ಅರ್ಥವೂ ಇದೆ, ಆದರೆ ಈ ಅರ್ಥ ಕೊಡಗು ಪದದೊಡನೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದಿಲ್ಲ.

ಕೊಡವರು ಎಂಬ ಹೆಸರು ಹುಣಸೂರು ಶಾಸನದಲ್ಲಿ - ಶಾಸನ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೦- 'ಎಲ್ಲಾನಾಡ ಕೊಡಗರು ಕೂಡಿ' ಎಂದು ಇದೆ. ಇದರ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೧೭೪. ಕೊಡಗನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹುಶಃ ಇದೇ ಮೊದಲ ಉಲ್ಲೇಖವಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಕ್ರಿ.ಶ. ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡಗರ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಹುಣಸೂರು ಶಾಸನ '... records that the-changāḷva ruler Pemma Virappa, aided by the Kodagas of all the Nāḍus, attacked Beṭṭarasa, the general of the Hoysaḷa King Ballāḷa II, sent to put

down the Changāḷva King Mahādeva whom he killed in battle, but was defeated'.^೧ ಕೊಡಗು ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಕಳೆದ ಶತಮಾನದಲ್ಲೇ ಕೋಲ್ ಎಂಬಾತ ಪುಸ್ತಕ ರಚಿಸಿದ್ದನು.^೨ ಅನಂತರ ಕೊಡಗಿನ ವ್ಯಾಕರಣದ ಜೊತೆಗೆ ಕೊಡಗು ಭಾಷೆಯ ಕೆಲವು ಹಾಡುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡಿಸಿ ಗ್ರೇಟರ್ ಎಂಬುವನು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆಯೊಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದನು.^೩ ಒಂದೆರಡು ಕೊಡಗಿನ ಹಾಡುಗಳನ್ನು, ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಸಾದೃಶ್ಯ - ವೈದೃಶ್ಯಗಳ ಹೋಲಿಕೆಯ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸಿದೆ :

“ ನಲ್ಲೋರಾಚಿ ನಾಳಾಯಿ ತಾಯವ್ವ
ಅಂದಿಮಂದಿ ನೇರತ್ ತಾಯವ್ವ
ಒಡ್ ರೆತೊ ತಳಿಚಿತೊ ತಾಯವ್ವ
ನಂದ ದೀಪ ಬೆಚ್ಚದೋ ತಾಯವ್ವ
ಚೋಡ್ ದೀಪ ಕಂಡಿರೋ ತಾಯವ್ವ
ಸೂರ್ಯನ ತೊತ್ತಿತ್ ತಾಯವ್ವ
ಕಾಲೂನೂಡೂ ಕತ್ತಿತ್ ತಾಯವ್ವ
ಅಂದಲ್ಲ ಸಿನಿಯಾಂದ್ ತಾಯವ್ವ
ಪೊಂಬೋಲೆ ಪೊಲವಕ ತಾಯವ್ವ
ನಂದದೀಪ ನೋಟಣೆ ತಾಯವ್ವ
ಬೇಲನೋಟಿ ಪೋಯಿತ್ ತಾಯವ್ವ
ಕನ್ನಡಿಯ ನೇಕತ್ ತಾಯವ್ವ
ಮುಂದ್ ಸುತ್ತ ಬಂದಿತೋ ತಾಯವ್ವ
ಕೈ ಮಲಂಗಿ ತೊತ್ತಿತ್ ತಾಯವ್ವ
ಚಿಮ್ಮರಂಜಿ ಒಕ್ಕಣೆ ತಾಯವ್ವ
ಬಲತ್ ಕಣ್ ಪಾರ್ಚಿ ತಾಯವ್ವ ”

ಇನ್ನೊಂದು ಕೊಡಗರ ಹಾಡು ರಾಗವಾಗಿ ಹಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವಂತೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಕೊಡಗರು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಪಾಟ್ (ಹೋ. ಕ. ಪಾಡು, ತೆ. ಪಾಟ) ಎನ್ನುವರು.

ಕೊಡಗು ಭಾಷೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಹಾಡು ಹೀಗಿದೆ :

“ ಲೇಲಾಲೇ, ಲಾಲೇಲ, ಲೇಲೇಲ, ಲೇಲೊ
ಲೇಲೆಲೊ ಸಾಡಿತರಕೊವ್ವ ಎಂಗ

೧. History of Kannada Language : 1932 : ಪುಟ-೩೮

೨. Coorg Grammar : Major R. A. Cole, Bangalore, 1867

೩. Coorg Songs, with outlines of Coorg Grammar
Rev. A. Grater, Mangalore, 1870

ತಪ್ಪತ್ತೆ ನಾವ್ ತರತೋಡೆ ಬಾರೊ
 ಏಂಗಂಡು ತೊಂಡೆ ಕೊರತಂಡು ನಾವು
 ಉದ್ದ ತೊಡಿಯತ್ ಉದ್ದಿಯ ಮಾವು
 ಉದ್ದಿಯ ಮಾವುಲ್ ತೇದಿ ಕೊಡಾಯೊ
 ನೀರ್ಲ್ ತಾವರೆ ರೂಪ ಬರಂದ
 ಕೆತ್ತುವ ಕತ್ತಿರ ರೂಪ ಬರಂದ
 ಕೆಂಬತ್ತಿ ಪೂವ್ ರೂಪ ಬರಂದ
 ನಂದಿಯ ಕಾಳೆರ ರೂಪ ಬರಂದ
 ತನ್ನಡ ದೇವಂಡ ರೂಪ ಬರಂದ
 ಕಾವಳ ಪೂ ಇತೆರ ರೂಪ ಬರಂದ
 ಕೂವಳ ಕೋಳಿರ ರೂಪ ಬರಂದ
 ನಾದತ್ತ ದೇವಂಡ ರೂಪ ಬರಂದ
 ತೂಡನ್ನೆ ತಾಂಡೋರ್ ರೂಪ ಬರಂದ
 ಸೂರಿಯ ದೇವಂಡ ರೂಪ ಬರಂದ ”

ಕೊಡಗು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಂಥಿಕ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವುದು ಇಂದಿನ ವಾಡಿಕೆ. ಆದರೂ ಹಿಂದೆ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಹಿಂಜರಿದಿದ್ದಾನೆ : “ though I have thought it best to give this language a place amongst the cultivated members of the family, the propriety of doing so seems to me still more doubtful than that of placing Tulu in the list ”. ಆದುದರಿಂದ ತನ್ನ ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಕೊಡಗು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ವಿವರಣೆಯೊಳಗೇ ಅಡಕಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ಅಂದಿನ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಕೊಡಗು ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡದ ಒಂದು ಅಸಂಸ್ಕಾರ ಉಪಭಾಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇದಲ್ಲದೆ ತುಳು ಭಾಷೆಗೆ ಈ ಭಾಷೆ ಸಮೀಪತರವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಕೊಡಗು ಭಾಷೆ ತುಳು ಭಾಷೆಯಿಂದ ಪರಿವರ್ತನಗೊಂಡಿತೆಂದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರ ಭಾವನೆ ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯವೆಂದರೆ ಡಾ|| ಮೋಗ್ಲಿಂಗ್ ಎಂಬ ಜರ್ಮನಿಯ ಮಿಶನರಿಯೊಬ್ಬತ ಕೊಡಗು ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕಿಂತಲೂ ತಮಿಳು ಮತ್ತು ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೋಲುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುವುದು. ಆದರೆ ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಮಾನ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ತನ್ನ ಹಿರಿಯ ಹೊತ್ತಿಗೆಯ

ಎರಡನೆಯ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಭಾಷೆ ಹಳಗನ್ನಡ ಮತ್ತು ತುಳು ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ನಿಲ್ಲುವುದೆಂದು ರಾಬರ್ಟ್ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದು :
' . . . Kodagu may be regarded as standing about midway between old Kannada, and Tulu '.^೧

ಕೊಡಗು ಭಾಷೆಯ ಧ್ವನಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇನ್ನು ವಿವೇಚಿಸಬಹುದು.

ಕೊಡಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೩೨ ಧ್ವನಿಮಾಗಳು ಇರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ : ೧೨ ಸ್ವರಗಳು ಮತ್ತು ಉಳಿದವು ವ್ಯಂಜನಗಳು. ಆದರೆ ಈ ವ್ಯಂಜನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಪ್ರಾಣವರ್ಣ (ಧ್ವನಿ) ಗಳಿಲ್ಲ!

ಸ್ವರಗಳು : ಅ ಆ ಇ ಈ ಉ ಊ ಎ ಏ ಒ ಓ ಐ ಔ

ವ್ಯಂಜನಗಳು : ಕ ಗ ಙ
ಚ ಜ ಞ
ಟ ಡ ಣ
ತ ದ ನ
ಪ ಬ ಮ

ಯ ರ ಲ ವ ಬಿಂದು ಅಥವಾ ಅನುಸ್ವಾರ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ > ಹ ಆದಂತೆ ಕೊಡಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಪಕಾರ ಇನ್ನೂ ಅಬಾಧಿತವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಪದಗಳು ವ್ಯಂಜನಾಂತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದಲ್ಲದೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅನುನಾಸಿಕ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ	ಕೊಡಗು
ಕಿವಿ	ಕಿಮಿ
ಕಲ್ > ಕಲ್ಲು	ಕಲ್
ಕಣ್ > ಕಣ್ಣು	ಕಣ್
ಕೈ	ಕೈ
ಕಾಲ್	ಕಾಲ್

ಕನ್ನಡ	ಕೊಡಗು
ಬಾಗಿಲು	ಪಡಿ ಹ. ಗ. ಪಡಿ
ತುಟೆ	ಕಿರಿ
ಬೆರಳು	ಬೆರ
ವುಲ್ > ಪುಲ್ಲ(> ಹುಲ್ಲು)	ಪಿಲ್
ಪಲ್ > ಹಲ್ಲು	ಪಲ್
ಪುರ್ಬು > ಪುಬ್ಬು > ಹುಬ್ಬು	ಪುಬ್ಬು
ಪೊಟ್ಟಿ > ಹೊಟ್ಟಿ	ಪೊಟ್ಟಿ
ಪಸು > ಹಸು	ಪಯ್ಯು
ಹೆಂಡತಿ	ಪೊಣ್
ಪೂ > ಹೂವು	ಪೂವ್
ಪಾಲ್ > ಹಾಲು	ಪಾಲ್
ವುಳು > ಹುಳು	ವುಳು
ಪಂದಿ > ಹಂದಿ	ಪಂದಿ
ಕುಟು	ಕೊರಿ
ಸಿಡಿ	ಚಿಡಿಲ್
ನಾಲಗೆ	ನಾಲಯಿ
ಕಿತ್ತಿಳಿ	ಕಿತ್ತುಲಿ
ಮೂಱು	ಮೂಂದ್
ಕಿಜುದು	ಚಿರಿಯ
ಪಟ್ಟು > ಹತ್ತಿ	ಪರತಿ
ಒಂಬತ್ತು	ಒಯಿಂಬದು
ಹುಡುಗಿ	ಮೂಡಿ

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಹುಶಃ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಪಿಡ್ಗಿನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸದೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಪಿಡ್ಗಿನ್ ಎಂಬುದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಿಂದ ರೂಪಗೊಂಡ

ಒಂದು ಜನ್ಯ ಭಾಷೆ. ಅದರ ತುಂಬ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪದಗಳೇ ಆದರೂ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ವ್ಯಾಕರಣ ರಚನೆ ಇದೆ. ಉದಾ: fela ಎಂಬುದು ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯ - ಮೆಲನೀಶಿಯನ್ ಪಿಡ್ಗಿನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ. ಮೆಲನೀಶಿಯನ್ ಪಿಡ್ಗಿನ್ ಎಂಬುದು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ಪಿಡ್ಗಿನ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉತ್ತರ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ನ್ಯೂಗಿನಿ, ಬಿಸ್‌ಮಾರ್ಕ್ಸ್, ಸಾಲೋಮನ್ಸ್—ಎಂಬ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಆಡುವರು.^೧ ಸ್ವಾಂದ ಪುರಾಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕಾವೇರಿ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಡವರು ಚಂದ್ರವರ್ಮ ರಾಜನಿಗೆ ಶೂದ್ರ ಹೆಂಗಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರೆಂಬ ಹೇಳಿಕೆ ಯಿರುವಂತೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಇವರು ದೇವಕಾಂತನ ಮಕ್ಕಳೆಂದೂ ಹೇಳಿದೆ; ಕದಂಬರಾಜನ ಸೈನಿಕರ ವಂಶಸ್ಥರೇ ಕೊಡವರೆಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾವನೆಯೂ ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಆಧಾರರಹಿತ ಹೇಳಿಕೆಗಳು.

೧. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ ನೋಡಿ—Hands off Pidgin English: Melanesian Pidgin English—Robert A. Hall (jr)

ತುಳು ಭಾಷೆ: Tulu

೧೦

“Tulu is one of the Dravidian languages spoken only in the collectorate of South Canara by about 500,000 people, and is nearly exactly confined between 12.30 and 13.30 degrees North latitude, extending eastward to the foot of the Ghats”.^೧ ಈ ಮಾತು ಸುಮಾರು ಒಂದು ನೂರು ವರುಷದ ಹಿಂದೆ ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದ ಒಂದು ಉಲ್ಲೇಖ. ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವ ಪ್ರದೇಶ ಮೊದಲು ಮದರಾಸು ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿತ್ತು, ಈಗ ವಿಶಾಲ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ತೆಂಕಣ ಹಾಗೂ ಪಡುವಣಕ್ಕೆ ಸಮುದ್ರತೀರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಕಲ್ಯಾಣಪುರಿ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರಗಿರಿ ನದಿಗಳ ನಡುವೆ ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವರು. ಸುಮಾರು ಎಳು ಲಕ್ಷ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ತುಳು ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡದ ನಂಟನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕನ್ನಡದ ಸೆರಗಿನಲ್ಲಿ ಆರೇಳು ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಬಾಳುತ್ತಿದೆ. ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ತುಳುವ ಭಾಷೆಯೆಂದೂ ಕರೆಯುವರು. ತುಳು ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂತೆಂಬುದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.^೨ ೧೨ ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದ, ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನ ಕಾಲದ ಶಾಸನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ತುಳು ಎಂಬ ಪದವಿದೆ, ಇದು ಆ ಭಾಷೆಯ ಹಳೆಯ ಉಲ್ಲೇಖವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ:

ತುಳು ದೇಶಂ ಚಿತ್ರಕೂಟಂ ತಳವನಪುರವುಚ್ಚಂಗಿ ಕೋಳಾಲವೇಳುಂ
ಮಲೆ ಪಲ್ಲಾರ್ಕಂಚಿ ಕೊಂಗವ್ವಿಸುವ ಹರಿಯಘಟ್ಟಂ ಬಯಲ್ನಾಡುನೀಳಂ |

೧. A Grammar of the Tulu language : Rev. J. Brigel, 1872, P- V
೨. ಅಗನಾನೂಜು ಎಂಬ ತಮಿಳು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ತುಳುವರು ಎಂಬ ಪದವಿದೆಯಂತೆ

ಚಳದುರ್ಗಂ ರಾಯರಾಯೋತ್ತಮ ಪುರಿತೇಯೂಕ್ಕೋರ್ವತೂರ್ಗೊನ್ನವಾಡಿ
ಸ್ಥಳವಂ ಭೂಭಂಗದಿಂ ಕೊಂಡತುಳಭುಜಬಲಾಟೋಪನೀವಿಷ್ಟು ಭೂಪಂ || ”

೧೨ ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಈ ಶಾಸನದ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮನುತೆಯಿಂದ ನುಡಿದ ಕವಿಯೆಂದರೆ ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ ; ತುಳುವರೂ ಮೆಚ್ಚಿ ಕೊಂಡಾಡುವಂತೆ ಕಾವ್ಯ ಬರೆವನಂತೆ,

“ ಆಯ್ಯಯ್ಯ ಚೆನ್ನಾದುದೆನೆ ಕನ್ನಡಿಗರು
ರಯ್ಯಮಂಚಿದಿಯೆನೆ ತೆಲುಗಾ |

ಆಯ್ಯಯ್ಯ ಎಂಚ ಪೂರ್ಲಾಂಡೆಂದು ತುಳುವರು
ಮೆಯುಬ್ಬಿ ಕೇಳಬೇಕಣ್ಣಾ ||೧ ”

ವಿಜಯನಗರದ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ ‘ ತೌಳವ ’ ವಂಶದವನೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬರುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಾಗೂ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ತುಳು, ತುಳುವ ಪದಗಳು ಇರುವಂತೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ತುಳು ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಮೃದು ಎಂಬ ಅರ್ಥವೆಂದು ಹೇಳುವರು.

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಬುಡಕಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಆರಂಭ, ಬೆಳೆ ವಣಿಗೆ, ಮತ್ತು ವಿಕಾಸಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಸಿಗುವ ಸಾಮಗ್ರಿ ಅತ್ಯಲ್ಪ ; ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಶಾಸನಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಉಲ್ಲೇಖ ಗಳು ತೀರ ಕಡಮೆ. ‘ ಪಾಡ್ವನ ’ ಎಂಬ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವಿದೆ. ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರು ತುಳು ಹಾಡುಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೊಂಚ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತುಳು - ಕನ್ನಡ, ತುಳು - ತಮಿಳು, ತುಳು - ಮಲೆಯಾಳ, ತುಳು - ಕೊಂಕಣಿ—ಈ ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಬಂಧ ಏನು? ಎಷ್ಟು? ಎಂಬುದರ ಸ್ವರೂಪ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಆದರೂ ತುಳು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದ ಸಂಬಂಧ ಅತ್ಯಂತ ನಿಕಟವಾದುದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಮಲೆಯಾಳ, ಜೊತೆಗೆ ಇಂಡೊ - ಆರ್ಯನ್ ಪರಿವಾರದ ಕೊಂಕಣಿ—ಈ ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳ ಅವರಣದಲ್ಲಿ ತುಳು ಭಾಷೆ ಇದೆ.

ತುಳು ಭಾಷೆಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ಲಿಪಿಯಿಲ್ಲ, ಇತರ ಹಲವು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಂತೆ. ಬೆಳ್ತಂಗಡಿಯ ಬಳಿಯ ಗ್ರಾಮದವರು ತುಳು ಭಾಷೆಗೆ ಲಿಪಿ ಇದೆ ಯೆಂದೂ, ಅದನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿನವರು ಬಳಸುತ್ತಿರುವರೆಂದೂ ಹೇಳಿದರೆಂಬುದಾಗಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಅಶ್ವರ್ಯಚಕಿತನಾಗಿ ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮತ್ತೊ

ಬ್ಬರ ಮೂಲಕ ಆ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಬರೆಸಿ ತರಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಉತ್ಸಾಹವೆಲ್ಲ ತಣ್ಣಗಾಯಿತು. ಅವರು ತುಳು ಲಿಪಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಭ್ರಮಿಸಿದ್ದು ಮಲೆಯಾಳ ಲಿಪಿ ! ಆಗ ಈ ಸಾಲುಗಳು ನೆನಪಾದುವು : “ The Tulu language has no alphabet of its own. Those who formerly wrote in Tulu used to employ Malayalam characters ; but more recently the Canarese alphabet has been adopted both in writing and printing ; so the latter may now be considered as the modern Tulu alphabet ”.^೧ ಆದರೂ ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬರೆಯಲು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಮಲೆಯಾಳ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಈಗಲೂ ಕೆಲವರು ಬಳಸುವರೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಅಂತೂ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗಿಸುವರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ನಿನವರು ಮೊದಲು ತುಳು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲೇ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿದರು ; ಸಂತ ಮ್ಯಾಥ್ಯೂವಿನ ಪವಿತ್ರವಾಣಿಯ ತುಳು ಅನುವಾದ ೧೮೪೨ರಲ್ಲೂ, ಹೊಸ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ೧೮೪೫-೪೭ರಲ್ಲೂ— ಅಚ್ಚಾದುವು. ಆದುದರಿಂದ ಇಂದು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯೇ ತುಳು ಲಿಪಿಯೂ ಆಗಿದೆ. ಜೈನರು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಶೂದ್ರರು, ಬಂಟರು (Bants)—ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯವರೂ ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಆಡುತ್ತಾರೆ.

ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ತಮಿಳಿನೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಅಜಗಜಾಂತರ ಅಂತರವಿದೆ ; ತುಳುವನ್ನು ಮಲೆಯಾಳದೊಡನೆ ತುಲನೆ ಮಾಡಿದರೂ ತುಂಬ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ; ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಉಳಿದ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಕಾಣುವಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದ ಅಂತರ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪದಗಳು ಕನ್ನಡದಿಂದಲೇ ಬಂದಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಉಳಿದು ತುಳು ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಸ್ಪೆಷಿಮೆ ಸೆಸಿ ಸ್ಲಿಕ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬೀಚ್ - ಲ - ಮಾರ್ (ಇದನ್ನು ಬೀಚಲೆ - ಮರ್, ಬೀಚ್‌ಡಿಮರ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಸ್ಯಾಂಡಲ್‌ವುಂಡ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಎಂದೂ ಕರೆಯುವರು) ಎಂಬ ಭಾಷೆ ತನ್ನ ಬಹುಮಟ್ಟಿನ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಿಂದಲೇ ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ ; ಕನ್ನಡ - ತುಳುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಇಂತಿದೆ.

ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಸಿಗುವ ಆಧಾರಗಳು :

೧. A Grammar of Tulu Language : Rev. J. Brigel 1872, Mangalore.

೨. Tulu-English Dictionary ; A Mannars 1886
೩. Tulu Phonology : L. V. R. Iyyer : IL, 6
೪. Tulu Initial affricates and sibilants: L. V. R. Iyyer, QJOMS, Bangalore, 22 : 252-73
೫. ತುಳು ವ್ಯಾಕರಣ : (ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿತ) ಎಸ್. ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿಯ
೬. ತುಳುವಿನ ಸ್ವರಮಾಲೆ: ತೆಕ್ಕುಂಜಿ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣಭಟ್
ಮಧುಪುರ (ಸಂಕಲನ ಗ್ರಂಥ) ೧೯೬೨
೭. ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪ: ಹಂಪ. ನಾಗರಾಜಯ್ಯ : ಗುರುದೇವ
೯-೧೨: ಪುಟಗಳು : ೩೫೮-೩೬೨

ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ವೈಟ್ ಎಲ್ಲಿಸ್ ಎಂಬಾತ ತುಳು ಭಾಷೆ ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯ ಉಪ—ಭಾಷೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ, ಆದರೆ ಅದು ತಪ್ಪೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ತುಳು ಭಾಷೆಯ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ವಿವರ ನೀಡುತ್ತಾ ಬ್ರಿಗೇಲ್, ೧೫ ಸ್ವರ; ೩೪ ವ್ಯಂಜನಗಳುಂಟೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಪಣಿಯಾಡಿಯ ಅವರು ೧೬ ಸ್ವರ ಗಳುಂಟೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.^೧ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಎರಕನೇ ತುಳು ವರ್ಣಮಾಲೆ! ಆದರೆ ಸ್ವರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ.

ಅ ಅ ಇ ಈ ಉ ಊ ಉ^೨ ಊ^೨

ಎ ಏ ಐ ಎ^೨ ಎ^೨ ಒ ಓ ಔ

—ಹೀಗೆ ಸ್ವರಗಳನ್ನು (೧೬) ಹಿಂದಿನ ಬರಹಗಾರರು ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ ಉ, ಊ; ಎ, ಏ - ಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡು ರೀತಿಯ ಉಚ್ಚಾರಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಧ್ವನಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವು ಒಂದೇ ಧ್ವನಿಯ ಭಿನ್ನ ಧ್ವನಿಮಾಗಳಾಗಿವೆ. ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂಥ ವಿಭಾಗ ಅಥವಾ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುತ್ತದೆ. ತುಳು ವ್ಯಾಕರಣಕಾರರು ಈ ಧ್ವನಿಯ ಭಿನ್ನ ಧ್ವನಿಮಾಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಅವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೧. ಎಲ್. ವಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್ ತನ್ನ ಒಂದು ಲೇಖನದಲ್ಲಿ—Materials for a sketch of Tulu Phonology : IL : Vol II ;—ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಒಟ್ಟು ಧ್ವನಿಮಾಗಳು ಮುನ್ನತ್ತು (೩೦) ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ :

ಮಳ್ತು^೧ ದ್, ಮರ್ದು^೨ ಡ್, ಪೋಪೆ^೩ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಈ ಉ ಉ - ಉ^೧ ಉ^೨ ಮತ್ತು ಎ ಎ - ಎ^೧ ಎ^೨ ಎಂಬ ಸ್ವರಗಳಲ್ಲಿ, ಉಚ್ಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಈ ಪದಗಳ ಅರ್ಥಭೇದವನ್ನು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಉಚ್ಚಾರ-ಧ್ವನಿ ಭೇದದಿಂದಲೇ ಗುರುತಿಸುವರು. ಅದುದರಿಂದ ಉಚ್ಚಾರದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಕೇತಗಳು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ತೋರಿ ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಹಿಂದಿನ ಲೇಖಕರು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಧ್ವನಿ ಲೇಖದ ಮೂಲಕ ಉಚ್ಚಾರದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನೂ ಸೂಚಿಸುವುದು ಧ್ವನಿ ಶಾಸ್ತ್ರದ ವಾಡಿಕೆಯಾದರೂ ಈ ಕ್ರಮವೂ ಅಂಗೀಕಾರ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಟ್ಟನೆ ತಿಳಿಯುವಂತಿದೆ. ಆದರೆ ಸ್ವರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸಂಕೇತಗಳ ಅಧಿಕೃತದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಆ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ೧೨ಕ್ಕಾದರೂ ಇಳಿಸಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎ ಎ - ಎ^೧ ಎ^೨ ಎಂದು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಎ ಎ - ಎಂಬೆರಡು ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವೆರಡಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವ - ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಚಿಹ್ನೆ []^೧ []^೨, []^೩, []^೪, ೧, ೨ —ಹೀಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ :

ಕೆರು = ಕೊಂದೀತು : ಕೇರು = ಕೊಲ್ಲು - ಅಥವಾ ಕೆರು ಅಥವಾ ಕುರು

ತಿನು = ತಿಂದೀತು : ತೀನು = ತಿನ್ನು—, ತಿ^೧ನು , , ತಿ^೨ನು

ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸ್ವರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೇವಲ ೧೨ಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಂಗಳೂರು ತುಳು, ಪುತ್ತೂರು ತುಳು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ತುಳು, ಶೂದ್ರರ ತುಳು ಎಂಬ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿವೇಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಮತದವರೂ ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಜೈನರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಡುವ ಒಂದು ಪದವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ :

“ ವೃಂದಾವನೊಟ್ಟು ತಲಿತೊಂದು ಕುಲಿದಿನ
ಶಾರದ ದೇವಿನ್ ತೂಯರಯೇ |

ಕೈಟೊಂಜಿ ಬಿಸಣಿಗೆ ಪತೊಂದು ಪತೊಂದು
ಪುಣಪಿನ ರಾಗನೂ ಕೇಂಡರಯೇ | ”

ವೃಂದಾವನೊಟ್ಟು ತೆಲಿತೊಂದು ಕುಲಿದಿನ
ಶಾರದ ದೇವಿನ್ ತೂಯರಯೇ || ೧ ||

ಕೈಟೊಂಜಿ ಜಪಸರ ಪುಸ್ತಕಮಾಂತ
ಪತೊಂದಿನ ಪೊರ್ಲುನು ತೂಯರಯೇ || ವೃಂದಾ ||

ಬಗ್ಗದ್ ಒಂಜಿಕಡೆಟ್ ಕುಲ್ಲುದು ಭಜನೆ
ನೊಮಲ್ವುಗೊಯೇ || ವೃಂದಾವನೊಟ್ಟು ||

ತುಳು ಭಾಷೆ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಮಧ್ಯ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಾದ ತೆಲುಗು, ಗೋಂಡಿ, ಕುಯಿಾ, ಪೆಂಗು, ಗದಬ, ಕೋಲಾಮಿ, ನಾಯಿಕ್ಕಾ ಭಾಷೆಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ತುಳು ಭಾಷೆಗೆ ಲಿಪಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಅಸಂಸ್ಕೃತ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸದೆ ಸಂಸ್ಕಾರ ಸಂಪನ್ನ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ-ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು ಮಲೆಯಾಳಗಳ—ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸುವರು; ಇವು ಐದು ಭಾಷೆಗಳೂ ಸೇರಿ ಆದ ಗುಂಪಿಗೆ ಪಂಚ ದ್ರಾವಿಡ (ಭಾಷೆಗಳು) ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ತುಳು ಭಾಷೆಯೆಲ್ಲೂ ಉಪಭಾಷೆಗಳಿವೆ; ಮಲೆಕುಡಿ (ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ದ್ವಾರಿ), ಪರವ(ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ) ಶೂದ್ರರ ತುಳು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ತುಳು ಇತ್ಯಾದಿ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು ಆಡುವ ತುಳುಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತುಳುವಿನ ಪದಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾಡುವ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ರೂಪಗಳು ಹೆಚ್ಚಿವೆ. 'ಉಡುಪಿ ತುಳು' ಎಂದು ಬೇರೆ ೧೯೬೦ರ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು-ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಎರಡೂ ಸೇರಿ ಕೇವಲ ಹತ್ತು ಜನ ಗಂಡಸರೂ, ಏಳು ಜನ ಹೆಂಗಸರೂ ತಾವು ಆಡುವ ಭಾಷೆ 'ಉಡುಪಿ ತುಳು' ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ವರದಿ ಯಾಗಿದೆ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ತುಳು	ಅರ್ಥ	ಶೂದ್ರರ ತುಳು
ಇನ್ನೊಳು	= ಈ ಹೆಂಗಸು	ಮೋಳು < ಇನಳ್
ಎಡಜ್ಜ್	= ಎಡ (ಕೈ)	ಡಜ್ಜ್ < ಎಡ
ಉಣ್ಣು	= ಆಹಾರ	*ನುಪ್ಪು < ಉಣ್
ಸಿಕ್	= ಸಿಗು	ತಿಕ್ < ಚಿ(ಸಿ)ಕ್ಕು
ಜೆಜ್ಜಾಜಿ	= ಏಡಿ	ದೆಜ್ಜಾಜಿ < ತ. ಜ್ಜಾಣ್ಣು

* ನುಪ್ಪು ಎಂದರೆ ಅನ್ನ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಈಗ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ: ನುಪ್ಪು ಬೊಡಚಿ = ಅನ್ನ ಬೇಡ; ನುಪ್ಪು ಯಾವು = ಅನ್ನ ಸಾಕು . . . ಇತ್ಯಾದಿ

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ತುಳು	ಅರ್ಥ	ಶೂದ್ರ ತುಳು
ಎನ್	= ನಾನು	ಯಾನ್ < ಯಾ/ಆನ್
ಎರ್	= ಯಾರು	ಯಾರ್ < ಯಾರ್
ಸೋಜ	= ತೋರು	ತೋಜ್ < ತೋನ್ನು
ಬಾಳ್ಜಿ	= ಬಾಳಿ	ಬಾರೆಜಿ < ಬಾಟಿ
ಕೋಳಿ	= ಕೋಳಿ	ಕೋರಿ < ಕೋಟಿ
ಬೂಳ್	= ಬೀಳು	ಬೂರ್ < ಬೀಟ್

ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಆದ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಭಾವಗಳಲ್ಲಿ ಪ > ಹ ಭೇದ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಪ > ಹ ಆಗಿಲ್ಲ, ಪಕಾರ ಪಕಾರ ವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಆದರೆ ಪಕಾರ ಇರುವ ಪದಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವು ಹಕಾರದ ಪದಗಳೂ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಅಂಥ ಪದಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಅದರ ಸಕ್ಕದ ಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಪದಗಳು.^೧

ಉದಾಹರಣೆ :

ಹಗಲು, ಹನಿ, ಹಲವು

ಹಾಕು, ಹಾವು, ಹಾಸಿಗೆ, ಹಾಳು . . . ಇ.

ಕನ್ನಡದೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಇತರ ಕೆಲವು ಧ್ವನಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು :

ಕನ್ನಡ	ತುಳು
ಆಟು	ಆಜಿ
ತೋರು	ಸೋ/ತೋ ಜ್
ಮೂಟು	ಮೂಜಿ

∴ (ಕ) - ಟ/ರ - > - ಜ - (ತು)

ಬಾಟಿ	ಬಾಳ್ಜಿ/ಬಾರೆಜಿ
ಕೋಟಿ	ಕೋಳಿ/ಕೋರಿ
ಬೀಟ್	ಬೂಳ್/ಬೂರ್

∴ (ಕ) - ಟ್ > (ತು) - ಳ್ > - ರ್.

ಕನ್ನಡ	ತುಳು
ನೆಳಲು	ನಿಳಿಲಿ/ನಿರೆಳಿ
ಪುಳು (> ಹುಳು)	ಪುಳಿ/ಪುರಿ
ಮುಳುಗು	ಮುರ್ಕುಣಿ
ಎಳು (ಸಂಖ್ಯೆ)	ಎಳಿ
ಕೀಳು	ಕೀಳಿ
ಕೊಳಲು	ಕೊಳಲಿ
ಪಾಳು (> ಹಾಳು)	ಹಾಳಿ

∴ (ಕ) - ಉ > (ತು) - ಇ

ಆದರೆ ಈ ನಿಯಮ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವೇನೂ ಅಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಪವಾದಗಳೂ ಇವೆ. ಉರ್ದು > ಉದ್ದು (ಕ) > ಉರ್ದು (ತು); ಪೊಟ್ಟು > ಹೊತ್ತು (ಕ) > (ತು) ಪೊರ್ತು.

ಕನ್ನಡ	ತುಳು
ಬೆಳ್ + ನೆಯ್	ಬೊಳ್ ನೆಯ್
ಪೆಣ್ > ಹೆಣ್ಣು	ಪೊಣ್ಣು
ಪೇಡಿ > ಹೇಡಿ	ಪೋಡಿ
ಬೆಳ್ಳಿ	ಬೊಳ್ಳಿ
ಬೇಡು	ಬೋದ್

∴ ಕ. ವ ಎ ಅಥವಾ ಏ ವ > ತು. ವ ಒ ಅಥವಾ ಓ ವ

ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ—ಕುಳು (ಹೋ. ಕಳ್), - (ಇ)ಳು, - ಅಡ್ಡು ಎಂಬುವು ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು. ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಬಂದ ತದ್ಭವ ರೂಪಗಳೂ ತುಳುವಿನಲ್ಲಿಂಟು; ವರ್ಷ > ಬರ್ಷ (=ಮಳೆ). ಒಂದರಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಿಗಳು ದ್ರಾವಿಡದ ಪದಗಳೇ ಉಳಿದಿವೆ:

ಒಂಜಿ (= ಒಂದು), ರಡ್ಡ್ಡು (= ಎರಡು), ಮೂಜಿ (= ಮೂರು), ನಾಲ್ (ನಾಲ್ಕು), ಐನ್ (ಐದು), ಆಜಿ (ಆರು), ಎಳ್ (ಎಳು), ಎಣ್ಣ (ಎಂಟು), ಒಂಬ (ಒಂಬತ್ತು), ಪತ್ತ (ಹತ್ತು); ಪತ್ತೊಂಜಿ (ಹನ್ನೊಂದು), ಪದ್ ರಾಡ್

(ಹೆನ್ನೆರಡು), ಇರ್ವ (ಇಪ್ಪತ್ತು), ಮುಪ್ಪ (ಮುನ್ನತ್ತು), ನಾಲ್ಪ (ನಲವತ್ತು), ಐವ (ಐವತ್ತು), ಅಜಿಪ (ಅರವತ್ತು), ಎಳ್ಳ (ಎಪ್ಪತ್ತು), ಸೊಣ್ಣಿ (ಎಂಜತ್ತು), ನೂದು > ನೂತ (ನೂರು), ಸಾರ (ಸಾವಿರ). ೧

ಕೆಲವು ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು:

೧. ಉಪ್ಪು ತಿಂದವನು ನೀರು ಕುಡಿಯುತ್ತಾನೆ
= ಉಪ್ಪು ತಿಂದಿನಾಯೆ ನೀರ್ ಪರ್ವೆ
೨. ಮಂಗನ ಕೈಗೆ ಮಾಣಿಕೈ ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ
= ಮಂಗ ಕೈಟ್ ಮಾಣಿಕ ಕೊರಿ ಲೆಕ್ಕ

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕನ್ನಡದ ಪದಾಂತ್ಯ - ಲ್ ಕಾರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ - ರ್ ಕಾರವಿರುತ್ತದೆ:

ಕನ್ನಡ	ತುಳು
ಕಾಲು	ಕಾರು
ಪಲ್ಲು	ಪರು
ಮೊಲೆ	ಮಿರೆ

ಆದರೆ ಪುಲ್ಲು (= ಹುಲ್ಲು), ಕಲ್ಲು (= ಕಲ್ಲು) ಎಂಬ ಪದಗಳೂ ಇವೆ.

ಶ್ರಾವಣ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು:

ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆ : Gondi

೧೧-ಅ

ಗ್ರಿನ್ನೊಂದು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಾದ ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆ ಮಧ್ಯ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು, ಒಂದು ನೂರು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಬರೆದ, ಕಾಲ್ಡಾವೆಲ್ ಗ್ರಂಥದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಚಯವಿದೆ.^೧ ಆದರೆ ಆ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ಗೋಂಡ್ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಕರಣ ಮತ್ತು ಪದಕೋಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಕೃತಿಗಳು ಒಂದೆರಡಾದರೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದು ವೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೆಸರಿಸುವುದಾದರೆ ೧೮೪೯ರಲ್ಲಿ ರೆವರೆಂಡ್ ಜೆ. ಜಿ. ಡ್ರಿಬರ್ಗ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ವಿದ್ವಾಂಸ, ಕಲ್ಕತ್ತಾದ ಬಿಷಪ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಕಡೆಯಿಂದ ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಕರಣ ಹಾಗೂ ಶಬ್ದಕೋಶವನ್ನು ವಿವೇಚಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದನು.^೨ ' ಸೆಯೊನಿಗೋಂಡರ ' ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಡಾ|| ಮ್ಯಾಂಗರ್ ಎಂಬುವನು ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಪುಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದನು.^೩ ಅನಂತರ ೧೮೭೨-೧೮೭೩ರಲ್ಲಿ ರೆವರೆಂಡ್ ಜೆ. ಡಾಸನ್ ಎಂಬಾತ ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಕರಣದ ಬಗೆಗೆ ಒಂದು ಲೇಖನ

೧. ACGODLs : ನಾಲ್ಕನೆಯ ಮುದ್ರಣ : ಪುಟ ೬೨೬-೬೨೯

೨. A Grammar and Vocabulary of Gond Language. Rev. J. G. Driberg, 1849, Calcutta

೩. Language of the Seoni Gonds : Dr. Manger. JOAS of Bengal

ಬರೆದನು. ಡಾಸನ್ ಈ ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಗೆ ಸೇಂಟ್ ಮ್ಯಾಥ್ಯೂ, ಸೇಂಟ್ ಮಾರ್ಕರ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದನು. ಇವುಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅದು ಕನ್ನಡ-ತೆಲುಗು-ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸಮೀಪವಾಗಿದೆಯಾದರೂ ತೆಲುಗಿಗೆ ಸಮೀಪತರವಾಗಿಯೂ, ತಮಿಳಿಗೆ ಸಮೀಪತಮವಾಗಿಯೂ ಇದೆಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. “In many respects it accords most with Telugu, its neighbour to the South and East ; but on the whole it seems more closely allied to Tamil, though locally of all Dravidian dialects the farthest removed from it . . . ”. ೨

ಸುಮಾರು ಹತ್ತುಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಆಡುವ ಭಾಷೆ ಈ ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆ. ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವಾಸಿಸುವ ಗೋಂಡರನ್ನು ಆದಿವಾಸಿಗಳೆಂದೂ, ಕಾಡುಜನರೆಂದೂ ಕರೆಯುವರು. ಬಿಹಾರ, ಒರಿಸ್ಸಾ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಗೋಂಡರು ವಾಸಿಸುವರು. ಗೋಂಡಾ ಜನಾಂಗದವರು ಇಂದು ಕಾಡುಜನಾಂಗವಾಗಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಇವರೂ ಹಿಂದೆ ಒಮ್ಮೆ ರಾಜ್ಯವಾಳಿದ ಅರಸು ಮನೆತನದವರೆಂದು ಇತಿಹಾಸ ಓದಿದರೆ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಗೋಂಡಾಜನ ಸುಮಾರು ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ನೊದಲುಗೊಂಡು ನಾಲ್ಕುನೂರು ವರುಷಗಳವರೆಗೂ ರಾಜ್ಯವಾಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಚರಿತ್ರೆ ಸಾರುವ ಸತ್ಯಸಂಗತಿ. ಆದರೆ ಮರಾಠರು ೧೮ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ದಾಳಿನಡಸಿದಾಗ ಅವರನ್ನು ಎದುರಿಸಲಾರದೆ ಗೋಂಡರು ಗದ್ದೆ, ತರೀನೆಲ—ನೊದಲಾದ ಉತ್ತಮವಾದ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೊರೆದು ಗುಡ್ಡಗಾಡುಗಳಿಗೆ ಓಡಿಹೋದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸೆವೋನಿ, ಬೇತುಲ್, ಮಾಂಡ್ವಾ, ಛಿಂದ್ವಾರಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಜಗದಲ್ ಪುರ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ಛಾಂದ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಗೋಂಡರು ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಚೆದುರಿ ಹೋದಂತೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯವೆಂದರೆ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಂಡರು ಇಲ್ಲವಾದರೂ ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರುವಷ್ಟೇ ಉಪ-ಭಾಷೆಗಳಿವೆ ! ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೆಸರಿಸಬಹುದು ; ಗಾಯ್ಕಿ, ಕಲರಿ, ರಾಜಗೋಂಡಿ, ಕಂದ್ರ, ಮಾಡಿಯಾ (ಮರಿಯ), ದೊರ್ಲಿ, ಕೊಕಡಿ, ನಗರ್ಚಿ, ಪಂಖಲಿ—ಎಂಬ ಈ

೧. Brief Grammar and Vocabulary of the Gond Language :

Rev. J. Dawson : JOBAS 1871

೨. ACGODLs : 1956 : page 626-27

ಎಳೆಂಟು ಪ್ರಮುಖ ಗೋಂಡೀ ಉಪ-ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಯ ಉಪ-ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಉಪಯುಕ್ತ ಕೃತಿಗಳು ರಚಿತವಾಗಿವೆ:

೧. A Manual of Mardia Language (Maria dialect)
—Abraham A. Lind · Kedgaon, 1913
೨. First Gondi Manual - Chanda Dialect.
—S. B. Patwardhan, London, 1935.
೩. A Grammar of Maria Gondi as spoken by the Bison Horn or Dandami Marias of Bastar State.
—A. N. Mitchell, Jagadalspur, 1942.
೪. A Grammar of Gondi Language - Adilabad Dialect
P. Sethumadhava Rao, Hyderabad, 1954.
೫. Gondi Grammar and Vocabulary : Mandla Dialect
—H. D. Williamson : London : 1890.
೬. Grammar of Gondi as spoken in the Betul District, Central Provinces, India.
—C. G. Chenevix Trench :
Vol I Grammar—1919
II Vocabulary, Folk - tales—1921.

ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೂ ಅನ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಬೀಳತೊಡಗಿದೆ. “Gond also has borrowed from Hindi conjunctions and even the relative pronoun so that by paradox which shows clearly the capacity of resistance of the cultivated languages, these uncultivated languages alone have at their disposal to-day means allowing the sentence to be articulated”.^೧ ಗೋಂಡರು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಂಡಸರು ಮರಾಠಿಯ ಒಂದು ಉಪಭಾಷೆಯಾದ ‘ ಹಳಬಿ ’ ಭಾಷೆಯ

ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಹೊರಗಿನ ಭಾಷೆಗಳ ವರ್ಚಸ್ಸಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಒಳಗಾಗದೆ ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಸಿರಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗೋಂಡಿಭಾಷೆ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಾದರೂ ಗೋಂಡರು ಅವರು ನೆಲೆಸಿರುವ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ದ್ರಾವಿಡೇತರ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಳಸತೊಡಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ, ಅವರ ಭಾಷೆಯಮೇಲೆ ಆರ್ಯ ಪರಿವಾರದ ಭಾಷೆಗಳು ತಮ್ಮ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಒತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಯ ವಿವರಣೆ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ಕೊಂಚ ತೊಡಕಿನದಾಗಿದೆ. “ In the absence of any reliable report, therefore, it would not be just to consider all the individuals returning Gondi as their mother tongue to belong to the Dravidian speaking Group only strictly speaking Gondi can not justifiably be said to represent either Dravidian or Indo—Aryan family exclusively ”.^೧ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಕೆಲವು ಪದಗಳೊಡನೆ ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಯ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಕೆಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ :

ಗೋಂಡಿ	ಕನ್ನಡ
ಅಕ್ಕ	ತಕ್ಕ
ಅವು	ಅವೂ
ಇವು	ಈವೂ
ಎರಡು	ಇರುರ್
ಕಳು (< ಕಳ್)	ಕಲ್
ಕಾಣು	ಖಾಂತೊನಿನ್
ಕಿವಿ	ಕೌವಿ
ಕೆಯ್	ಕೀ
ಬಾಯ್	ಬಾಯ್
ಮೂರು	ಮೂಂಡ್
ಹೈದ	ಪೆದೆಲ್ (cf. ತ. ಪಯ್ಯನ್)

ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯದರ್ಥವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಧಾತುವಿಗೆ ‘ ಕ ’ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಸೇರಿಸುವರು.

ಉದಾ : ಕ. ಕೆಯ್‌ಗುಮ್ —ಮಾಡುತ್ತೇನೆ : ಗೋಂ. ಕೀಕಾ

“ . . . the remarkable influence of Indo—Aryan on Gondi can be noticed in particular aspects of the language, e.g. the adjectives and adverbs in Gondi have particularly the Indo—Aryan stamp.” ೧

ಉದಾಹರಣೆ :

(ಗೋಂ) ಯೇರ್ = ನೀರು : ಇದು ದ್ರಾವಿಡ ನಾಮಪದ. ಇದರಿಂದ

ಥಂಡೋಯೇರ್ = ತಣ್ಣೀರು

ಗರಮ್‌ಯೇರ್ = ಬಿಸಿನೀರು

ಎಂಬ ಇತರ ಪದಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷಣಗಳು ಆರ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳು !

ತೊದ ಭಾಷೆ: Toda

೧೧-ಆ

೧೯೬೧ರ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ೭೭೫ ಜನ ತೊದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವವರಿಂದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೭೭೦ ಜನ, ಶೇಕಡಾ ೯೯ ಜನ ನೀಲಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟ ಒಂದರಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವರು! ಅಲ್ಲಿನ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳ ಇಳಿಜಾರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಜೋಪಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ವಾಸಮಾಡುವ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಆದಿವಾಸಿಗಳಂತೆ ಈ ತೊದವರೂ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಪರ್ವತ ನಿವಾಸಿಗಳು. ನೀಲಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಈ ತೊದವರು ಆಡುವ ಭಾಷೆಯೇ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ತೊದ ಭಾಷೆ.

ತೊದ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಳೆಯ ಪದವೆಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಹೊಯ್ಸಳ ವಂಶದ ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ ಮಹಾರಾಜನ ಚಮೂಪನಾದ ಪುಣಿಸನನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳು, ಶಾಸನ ಪದ್ಯಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿರುವ ಚಾಮರಾಜನಗರದಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀ ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಸ್ವಾಮಿಯ - ಜೈನರ ಬಸದಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಒಂದು ಶಾಸನದ ಎರಡು ಪದ್ಯಗಳು ಇಂತಿವೆ:

“ ತೊದವನದಿರ್ಪಿ ಕೊಂಗರನಡಂಗಿ ಪೋಲುವರಂ ಪೊರಳ್ಳಿ ಮಾ
ಣದೆ ಮಲೆಯಾಳರಂ ಮಡಿಪಿ ಕಾಳನ್ಯಪಾಲನ ತೋಳಬಿಂಕಮಂ |
ಬೆದರಿಸಿ ಪೊಕ್ಕು ನೀಳಸಿಳೆಯಂ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಕೀರ್ತಿ . . . ಮಾ
ಡಿದ ವಿಭು ಬಿಟ್ಟದೇವನ ಮಹಾಸಚಿವಂ ಪುಣಿಸಂ ಬಳಾಧಿಕಂ ||

ಅದರಿಂದ ಪೊಯ್ಯಳ ಭೂಪನೊರ್ಮೆ ಬೆಸ . . . ನೀಲಾದ್ರಿಯಂ ಕೊಂಡತ
ನ್ನೊ ದವಿಂದಂ ಮಲೆಯಾಳರಂ ಕದನದೊಳ್ಳೆಂಕೊಂಡು ತತ್ಸಾಹಸಾ |

ಭೃದಯಂ ಕೃಕೋಳೇ ಕೇರಳಾಧಿಪತಿಯಾಗಿದ್ದೇಂ ಬಯಲ್ವಾಡನಂ
ಪದಖಂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡನಂತು ಪುಣಿಸ್ತೀ ದಂಡನಾಧಾಧಿಪಂ || ” ೧

ಈ ಶಿಲಾಶಾಸನದ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೧೧೬/೧೧೧೭ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಾರಂಭ ಕಾಲ. ಅಂದರೆ ಈ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ತೊದವರು ನೀಲಗಿರಿಯ ಮೇಲೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಶಾಸನದಿಂದ ಮಲೆಯಾಳರೂ ಕೊಂಗರೂ ತೊದವರ ನೆರೆಹೊರೆಯವರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ತೊದವರು ಕೊಂಗರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದಂತೆ ಇತರ ಶಾಸನಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ಉದಾಹರಿಸಿದ ಶಾಸನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ‘ಕಾಳನ್ಯಪಾಲನ’ ಎಂಬಲ್ಲಿನ ಕಾಳನು ಯಾರು? ಕಾಳ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇಂದು ತೊದವರಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಡಗರಲ್ಲಿ ಕಾಳ ಎಂಬುದು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕಾಳನು ಬಡಗರವನಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದೇಹ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಕಾಳ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇಂದು ತೊದವರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು, ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ತೊದವರಲ್ಲಿ ಆ ಹೆಸರು ಇದ್ದಿರಬಹುದು ! ಈ ಊಹೆ ನಿಜವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ತೊದ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಆದಿವಾಸಿಗಳೆಂದು ಇಂದು ಕರೆಯುವಂತಿದ್ದರೂ ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವರು ನಾಗರಿಕರಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ “ ಒಬ್ಬ ರಾಜನೂ, ಒಂದು ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕ್ರಮವೂ ಇರುವಷ್ಟು ನಾಗರಿಕರು ಅವರಾಗಿದ್ದರೆಂದಾಯಿತು ” !^೧

ತೊದ ಜನಾಂಗದವರನ್ನು ತೋಡರು ಎನ್ನುವರು. ನೀಲಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಈ ತೋಡರು ವಾಸಮಾಡುವ ಜಾಗ ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿಯದು. ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳ ಕಣಿವೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲು ಇದ್ದು ತಂಪಾಗಿರುವ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಚಕ್ರಾಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನ ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುವರು ಮತ್ತು ಕಲ್ಲಿನ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಶಂಖುವಿನ ಆಕಾರದ ಗುಡಿಸಲನ್ನು ಕಟ್ಟುವರು. ಈ ತೆರನಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ಹತ್ತು-ಹನ್ನೆರಡು ಗುಡಿಸಲುಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ‘ಮಾಡ’ (<? ಮಹಡಿ) ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಮಾಡ-ಎಂದರೆ ಗ್ರಾಮ ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲೂ ಅವರು ಆ ಪದವನ್ನು ಬಳಸುವರು. ತೋಡರು ಅದಷ್ಟೂ ಅಂದವಾದ ಜಾಗವನ್ನೇ ವಾಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಆರಿಸಲು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಿದೆ. ತೋಡರಿಗೆ ಆಕಳ ಬಲವೇ ಬಲ. ದನಗಳಿಗೆ ತೋಡರು ಹೆಚ್ಚು

೧. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಶಾಸನಗಳು: ಶಾಸನ ಸಂಖ್ಯೆ ೮೩

೨. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣರಾವ್ : ಪ್ರ. ಕ-ಪುಟ-೧೨೩

ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರ ಹಾಗೂ ಒಟ್ಟು ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಆಕಳ ಸಂಪತ್ತಿನ ಸುತ್ತ ಹಬ್ಬಿದೆ. ತೋಡರು ದನದ ದೊಡ್ಡಿಗೆ ಹೈನಿನ ಮನೆ ಅಥವಾ ಹೈನು ಗುಡಿಸಲು—ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಈ ಹೈನು ಮನೆಯೇ ಅವರ ದೇವಾಲಯ. ತೋಡರು ಹಾಲು, ನೊಸರು, ಮಜ್ಜೆಗೆ ಮಾಡುವರು. ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ (ತೊಟ್ಟಿಲಿಂದ) ಹಿಡಿದು ಚಟ್ಟದವರೆಗೆ ತೋಡರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸದಲ್ಲೂ ಈ ಹೈನಿನ ಸಂಬಂಧ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ತೋಡರು ಎಮ್ಮೆಯನ್ನು ಐರ್ ಎಂದೂ, ಕೋಣನನ್ನು ಏರ್ ಎಂದೂ ಹೇಳುವರಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲ ಎಮ್ಮೆಗಳಿಗೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಮ್ಮೆ ಕರು ಹಾಕಿದರೆ ಅದನ್ನು ಹಬ್ಬದಂತೆ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇವರ ಆದಿದೇವರು ಸಿತಿ ಅಥವಾ ಪೂತಿ (< ? ಪೃಥ್ವಿ). ಸಿತಿ ಅಥವಾ ಪೂತಿಯ ಮಗ ಓನ್. ಇವನಲ್ಲದೆ ಆನ್ ಮುಂಗಾನೊ, (< ? ಅವನ್ ಮುಂಗಾಣುವನ್ = ಮುಂದೆ ಆಗುವುದನ್ನು ಕಾಣುವವನು), ಗಾಡಿಂಗಾತೊ; ಕುಜವಾಡಾ, ದೆಕುಲಾರಿಯಾ, ಬೆಲೆಗೋಷು—ಎಂಬ ಐದು ದೇವರುಗಳು ತೋಡರ ಹಿರಿಯ ದೇವರುಗಳು. ಆದರೂ ಟೆಯಕರ್ಜಿ ಎಂಬವಳೇ ತೋಡರ ಸ್ತ್ರೀಯ ದೇವತೆ; ಇವಳ ಮಗ ಕೊರಾಟೊ (< ಕೊರಡು ?) ಎಂಬುವನು ಸದಾ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕೋಲು ಹಿಡಿದಿರುತ್ತಾನೆ. ತೋಡರು ರಾವಣನ ಸಂತತಿಯವರೆಂದು ಕೆಲವರೂ, ಪಾಂಡವ ವಂಶಜರೆಂದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರೂ ಹೇಳುವರು.^೧ ತೊದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತೋದ ಭಾಷೆಯೆಂದೂ ಹೇಳುವರು.

ತೋಡರ ಭಾಷೆಯಾದ ತೊದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕನ್ನಡ, ಅಥವಾ ತಮಿಳು, ಅಥವಾ ಮಲೆಯಾಳ—ಎಂದು ಯಾವುದನ್ನೂ ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ ತೊದ ಭಾಷೆ ದ್ರಾವಿಡ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಭಾಷೆಯೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ತೊದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಚ್ಚಳವೆಂದರೆ ಅವರು ಅವರವರಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ; ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನವಾದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ; ಹೈನು ಮನೆಗೆ ಸೇರಿದ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸುವಾಗಲೇ ಒಂದು ತೆರನಾಗಿ ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ತೋಡರು ಬಡಗರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮಿಳು

೧. ತೋಡರ ಜನಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ 'ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಆದಿವಾಸಿಗಳು': ಡಿ. ಕೃಷ್ಣ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್....ಲೇಖನ ನೋಡಿ: ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ, ನವಂಬರ್ ೧ : ೧೯೫೬

ಭಾಷೆಗೆ ಹೋಲುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಸಂಭಾಷಿಸುವರು. ಹೀಗಾಗಿ ತೋಡರ ಭಾಷೆ ದ್ರಾವಿಡ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ಮಿಶ್ರ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ.

ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ತೊದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತುದ ಭಾಷೆಯೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ರಾಬರ್ಟ್ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ನೀಲಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ 'ಮಿಶನರಿ' ಯಾದ ರೆವರೆಂಡ್ ಎಫ್. ಮೆತ್ಸನ್ ಎಂಬಾತ ಕೆಲವು ವಿನರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದನು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಡಾ|| ಪೋಪ್ ತೊದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅದರ ವ್ಯಾಕರಣವೊಂದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದನು.^೧ ಈ ವ್ಯಾಕರಣ ಕರ್ನಲ್ ಮಾರ್ಷಲ್ ಅವರ 'ತೊದವರು' (Tudas) ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ತೊದ ಭಾಷೆ ನೊದಲಿಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಾತ್ಯಾಯಿಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ತೊದವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬಾಳತೊಡಗಿದುದರಿಂದ ತೊದ ಭಾಷೆ ತನ್ನ ವಿಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು-ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಶಿಥಿಲಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದೆ. ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಕಡಮೆ. ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ತಮಿಳು ರೂಪಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯ ಸಂಬಂಧವೂ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಡಾ|| ಪೋಪ್ ತೊದ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಬರೆದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಸಮೀಪತರವಾಗಿದೆಯೆಂದೂ, ಬಹುಶಃ ತೊದ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಉಪ-ಭಾಷೆಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದೂ ಭಾವಿಸಿದನು. "The language seems to have been originally old Canarese, and not a distinct dialect. The Tudas were probably immigrants from the Canarese country, and have dwelt in the Nilagiris for about 800 years".^೨ ಆದರೆ ತೊದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ದ್ರಾವಿಡ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಂತೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಧ್ವನಿನೂ ಎಂದರೆ 'ಫ್'! ಉದಾ: ಪೂಫ್ = ಹುಳು. ಪ್ರಥಮಾ, ದ್ವಿತೀಯ, ಹಾಗೂ ಷಷ್ಠೀ ವಿಭಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ ಇಲ್ಲ !!

ಕನ್ನಡ

ತೊದ

ಇಱಂಪೆ

ಎರ್ಪ್

ಎರಡು

ಎಡ್

೧. Outlines of the Grammar of Tuda Language : Dr. pope.

೨. ಅದೇ-ಇದು Colonel Marshall ಅವರ 'A Phrenologist among the Todas' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ

ಕನ್ನಡ

ತೊದ

ಒಂದು

ಒದ್ದೊ

ಕಣ್ಣು

ಕಣ್ಣೊ

ನಾನು

ಅನ್/ಅನು

ನಾವು

ಎಮ್/ಅಮ್

ನೀನು

ನಿ

ನೀವು

ನೀವ್

ಪಾವು < ಹಾವು

ಪಾಬ್

ಬಾ

ವಾ

ವಿಾನು

ವಿಾನ್

ಮೂಱು

ಮೂದು

ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆ: Brahui

೧೧-ಇ

ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆ ಪರ್ವತವಾಸಿಗಳ-ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಭಾಷೆ. ಇಂದಿಗೆ ಒಂದು ನೂರು ವರುಷದ ಹಿಂದೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೊ ಅಥವಾ ಸೇರಿಸಬಾರದೊ ಎಂಬ ಅನುಮಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ, ಅದರೂ ಬ್ರಾಹೂಈ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯೇ ಇರಬೇಕೆಂಬುದರ ಕಡೆಗೇ ತನ್ನ ಒಲವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ, ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದನು.^೧ 'I have not included however the Brahui in the list of Dravidian Languages which are to be subjected to systematic comparison . . . because the Dravidian element contained in it bears but a small proportion to the rest of its component elements.' ಭಾರತದ ಭಾಷಾ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಯ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ (ಪುಟ-೨೮೫) ಈ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಶತಮಾನದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮಹತ್ತರ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಗುಂಪಿಗೇ ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆಯೂ ಸೇರಿದೆಯೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವು ಪದಗಳೊಡನೆ ಈ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡೋಣ :

ಕನ್ನಡ

ಬ್ರಾಹೂಈ

ಅರಿವು

ಹರಿಫ್

ಅಪ್ಪ

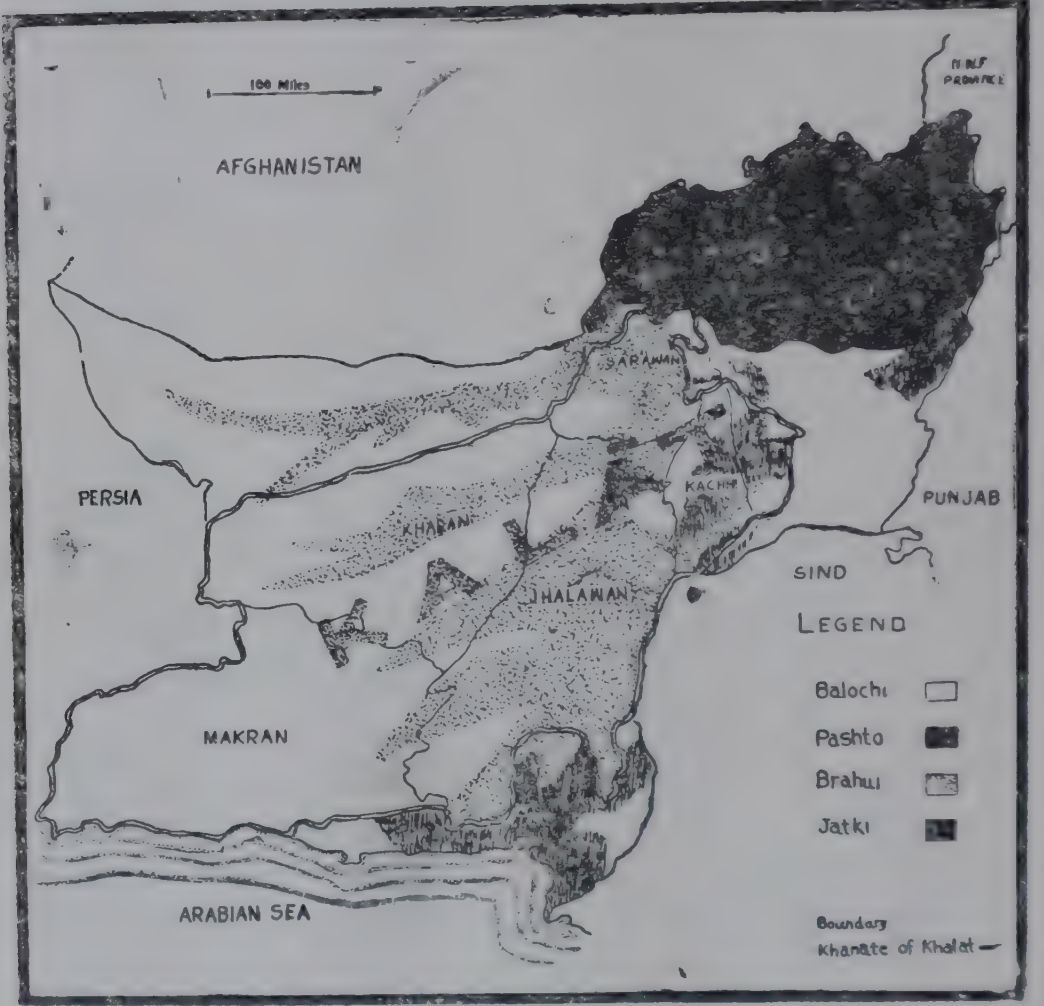
ಬಾವಾ (?)

೧. ACGODLS : ನಾಲ್ಕನೆಯ ಮುದ್ರಣ, ೧೯೫೬, ಪುಟ-೩೯

ಕನ್ನಡ	ಬ್ರಾಹೂಈ
ಇರ್	ಅರ್
ಕಣ್	ಖನ್
ಕಲ್	ಖಲ್
ಕಿವಿ	ಖಫ್
ಕೊಲ್ (> ಕೊಲ್ಲು)	ಖಲ್ (> ಖಲ್ಲಿಂಗ್)
ಕೂಳು	ಖು(ಕು)ನ್ (+ ಇಂಗ್)
ಚಳಿ (> ಗ್ರಾ. ಸಳಿ)	ಸೆಲ್ಹೊ
ತಾನ್ (> ತಾನು)	ತೆನ್
ದಿನ	ದೆ
ನೇರ್	ದರ್
ನೀರ್	ದೀರ್
ಬರ್	ಬರ್
ಬಾಯ್	ಬಾ
ಬಾಗಿಲು	ದರ್‌ನಾಜ (?)
ಮೂರು	ಮುಸಿತ್

ಇಂದು ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆ ' ಕಿ ' ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು—ಇದು ಪರ್ಶಿಯನ್ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಬಂದದ್ದು—ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸತೊಡಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದರ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಭಾಷೆಗಳಾದ ಬಲೂಚಿ-ಸಿಂಧಿ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಗಳೂ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವಾಕ್ಯರಚನೆಯೂ ತಮ್ಮ ಮೂಲಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಜ್ಞಾತಿಭಾಷೆಗಳ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಸಿಡಿದು ಹೋದಂತೆ ಬಹುದೂರದಲ್ಲಿ, ಸುಮಾರು ಎಂಟುನೂರು ಮೈಲಿಗಳಾಚೆ, ಒಂಟಿಯಾಗಿ ನಿಂತ ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯ. “ A single Dravidian Language, Brahui (with 174,000 speakers) is spoken, far off from the rest, in the mountains of Baluchistan : it seems to be a relic of a time when Dravidian occupied a much wider territory, before the

ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವ ಪ್ರದೇಶ

ಈ ಭಾಷಾ ಭೂಪಟ (Linguistic Map) ದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆಯ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಭಾಷೆಗಳ ವಿವರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ:

- ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆ—ಚುಕ್ಕಿಗಳ ಗುರುತು
 ಪಷ್ತೂ ಭಾಷೆ —ಕರಿಯಬಣ್ಣ
 ಜಟ್ಟೀ ಭಾಷೆ —ಉದ್ದಗೆರೆಗಳು
 ಬಲೋಚೀ ಭಾಷೆ —ಬಿಳಿಯ ಜಾಗ

ಮೂಲ ಚಿತ್ರ : ಎಮಿನೊ

invasion of Indo - Aryan and Iranian speech.”^೧ ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಯಾವುದೊ ಒಂದು ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನವರ ಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಉಪ-ಭಾಷೆಯಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಜಿಪ್ಸಿ ಅಥವಾ ಕೊರವಂಜಿಗಳ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಲೆನಾರಿಗಳಾದ ಈ ಕೊರವಂಜಿಗಳು ಹೋದ ಎಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜಿಪ್ಸಿ ಭಾಷೆಯೂ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದೆ. ಹಲವು ದೇಶವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಾಡಿ ಆಯಾ ದೇಶದ ಭಾಷೆಗಳೊಡನೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿ ತನ್ನ ಸಹಜರೂಪವನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟಾದರೂ ಅದರ ವ್ಯಾಕರಣ ಸ್ವರೂಪ ಭಾರತೀಯವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ.^೨ ದ್ರಾವಿಡ ಕುಟುಂಬದ ಬ್ರಾಹುಈ ಭಾಷೆಯ ಕತೆಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗಿದೆ ಯಾದರೂ ಇದು ದ್ರಾವಿಡ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು ಎಂಬ ನಿಸ್ಸಂದೇಹ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಕರಣ ಇಂಬಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಒಂದು ಶಾಖೆಯಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂಬ ಊಹೆಯನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಆಧಾರವೆಂದರೆ ನೇಪಾಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅರಸುಮನೆತನಗಳ ಅಡಳಿತ. ಆದರೆ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ ಇತರ ಪುರಕ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಾಲದು.

ಬ್ರಾಹುಈ ಭಾಷೆ (ಹ್ರಸ್ವ) ಎ, ಮತ್ತು (ಹ್ರಸ್ವ) ಒ ಸ್ವರಗಳನ್ನೂ ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಬಲೋಚೀ ಭಾಷೆ. ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೂ, ಮೂಲಸ್ವರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತನ್ನ ಪರಿಸರದ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ:

ಅ ಆ ಇ ಈ
ಉ ಊ ಏ ಓ

ಎಂಬ ಎಂಟು ಸ್ವರಗಳು ಬ್ರಾಹುಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿವೆಯೆಂದು ಎಮಿನೊ ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ; ಡೇನಿಸ್ ಬ್ರೇ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಪ್ಪಾಗಿ ಹೇಳಿದುದನ್ನು ತಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. “The Brahui vowel system has lost *e and *o of proto-Dravidian and is completely assimilated to the Balochi system. No

೧. Language : Leonard Bloomfield : 1963 : page - 70

೨. ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಕರಣದೊಡನೆ ಜಿಪ್ಸಿ ಭಾಷೆಯ—The Language of Gypsies—ನಿಯಮಗಳು ಹೊಂದುತ್ತವೆಯೆಂದು ಹಲವರು ಹೇಳುವರು. ಆದರೂ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಅಲ್ಲದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪ್ಯಾನಿಷ್ ಉಪ-ಭಾಷೆ, ಇಂಡಿಕ್ ಉಪ-ಭಾಷೆ—ಎಂಬ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೂ ಇವೆಯಾದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

other neighbouring language has a vowel system quite like that of these two languages.”^೧ — ಅ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯವೇ ಕೆಲವು ಕ್ರಿಯಾ ಪದಗಳಿಗೆ ಉಪಸರ್ಗವೂ ಆಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ; ಈ ಬಗೆಯ ಉಪಸರ್ಗ ಸೇರುವುದು ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಪರ್ಶಿಯಾ ಭಾಷೆಯ ಕೆಲವು ಉಪಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಉಪಸರ್ಗವಿದ್ದರೂ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆ ಬಲೋಚಿ ಭಾಷೆಯಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿರಬೇಕು. ಉತ್ತಮಪುರುಷ ಬಹುವಚನದ ಸರ್ವನಾಮದಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ವ್ಯಾವರ್ತಕ ಹಾಗೂ ಅಭಿವ್ಯಾಪಕವೆಂಬ ವಿಂಗಡಣೆ ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆಯೇ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸಹಜವಾದ ಲಿಂಗವಿಭಾಗವನ್ನೂ ಬ್ರಾಹೂಈ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ.^೨ ಇದರ ಆಕೃತಿನಾಗಳು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯವೇ ಆಗಿದ್ದರೂ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವುಗಳ ರಚನೆ ಇರಾನಿಯನ್ನಿನಂತಿವೆ.^೩ ನಿ (= ನೀವು) ನುಮ್ (= ನೀನು) ಎಂಬ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಫ್ಲ ಧ್ವನಿಯೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಬ್ರಾಹೂಈಯ ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಮೂರರ - ಅಂದರೆ ಒಂದರಿಂದ ಮೂರುವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗೆ ಸೇರಿದ ಪದಗಳೇ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿವೆಯಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಂದಾಚೆಗೆ - ಅಂದರೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ - ಅನ್ಯದೇಶೀಯ ಪದಗಳೇ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಮುಸಿತ್ ಎಂಬುದು ಮೂರು ಎಂಬ ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಿಯಾದ ಪದ - ಇದು ಮೂಚಿ (= ಮೂರು) ಎಂಬ ತುಳು ಪದದೊಡನೆ ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವನಾಮ ಏಕವಚನ, ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ - ನೀ (= ನೀನು) ಬಹುವಚನ ನುಮ್ (= ನೀವು) : ಕನ್ನಡ ನೀಮ್ ಎಂಬುದರೊಡನೆ ತುಲನೆಮಾಡಿ ನೋಡಬಹುದು.

ಉತ್ತಮ, ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಉಳಿದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆಯೇ ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಇವೆ. ಡೇನಿಸ್ ಬ್ರೀ ಎಂಬುವರು ಈ ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ

೧. Bilingualism and structural borrowing : page-440

೨. Phonetic observations on the Brahui Language : Prof : M. B. Emeneau : B S O S : 8 : 1935-37 : pages 981-83

೩. ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಲೋಚಿ, ಪಷ್ತೋ, ಸಿಂಧೀ, ಜಝೀ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಅಡುವವರೂ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಕರ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಬ್ರಾಹೂಈಗಳೂ ಬಲೋಚಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಡುವರು. ಈ ದ್ವಿಭಾಷಿತ್ವದಿಂದಾಗಿ ಈ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರಭಾವ ಬಿದ್ದಿದೆ. ತೊದ, ಕುರುಖ್, ಮಲ್ತೊ ಭಾಷೆಗಳಿಗಿಂತ ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಪದಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗಿವೆ!

ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.^೧ ಬ್ರಾಹೂಈಗಳು ಇಸ್ಲಾಮ್ ಧರ್ಮಾನುಯಾಯಿಗಳಾದ ದ್ರಾವಿಡ ಜನಾಂಗ! ಭಾರತ ವಿಭಜನೆಯಾದಮೇಲೆ ಹರಪ್ಪ - ಮೊಹೆಂಜೊದಾರೊಗಳೂ, ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷಾ ಪ್ರದೇಶವೂ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿಸರದ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಲ್ಲದೆ, ಇವರು ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಪಂಗಡದವರಾದುದರಿಂದಲೇ ಇರಬೇಕು, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬ್ರಾಹೂಈಗಳ ಭಾಷೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದೆ.^೨ “Brahui would show a much higher proportion of words from Iranian, Sindhi, and Hindustani.”^೩

ಬ್ರಾಹೂಈಗಳು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಕುರುಖ್ ಜನಾಂಗದಂತೆ ಬ್ರಾಹೂಈಗಳೂ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವ ಸ್ವಭಾವದವರು. ೧೯೩೧ರ ಜನಗಣತಿಯಂತೆ ಬ್ರಾಹೂಈಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ—೨೨೪,೪೧೫. ಇವರಲ್ಲಿ ೧೫೨,೫೮೮ ಜನ ಬಲೂಚಿಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ, ೭೧,೮೨೭ ಜನ ಸಿಂಧ್‌ನಲ್ಲೂ ಇದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

೧. The Brahui Language : Denys De S. Bray : Calcutta, I, II, III (Volumes) 1909—1934

೨. Brahui and Dravidian Comparative Grammar, 1962

—M. B. Emeneau : ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಪುಟ ೪೭ರಿಂದ ಪುಟ ೬೨ರ ವರೆಗೆ ಇರಾನಿಯ ಮತ್ತು ಇಂಡೊ-ಆರ್ಯ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ

೩. Dravidian borrowings from Indo-Aryan—page-3

ಕುಕು ಭಾಷೆ : Kui

೧೧-ಕು

ಕ್ರಿಸ್ತಸ್ವಾರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಕು ಭಾಷೆಗೆ ಬೇಗನೆ ಅದೃಷ್ಟ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯಿತೆನ್ನಬಹುದು. ಈ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಕರಣ ಹಾಗೂ ಗದ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಾಧಾರಣವಾದ ಕೆಲಸ ಈ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯ ಒಂದೆಡೆ ದಶಕಗಳಲ್ಲೇ ನಡೆಯಿತು—ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿನ್‌ಫೀಲ್ಡ್ ಅವರು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವ 'ಕುಕು ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಕರಣ'—ಗಮನಾರ್ಹ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ;^೧ ಅವರು ಈ ಭಾಷೆಯ ಪದಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.^೨ ಆದರೆ ಈ ವೇಳೆಗಾಗಲೆ ಲಿಂಗುಮ್ ಲೆಚ್ಮಜೀ ಮತ್ತು ಫ್ರೆಂಡ್ ಪೆರೈರ ಎಂಬಿಬ್ಬರಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಇತರ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಪ್ರಾರಂಭದ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿದ್ದರು.^೩ ಕುಕು ಭಾಷೆ ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಒಡೆದು ನಿಂತ ಭಾಷೆಯೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಕುಕುಂಗರು ಅಡುವ ಈ ಕುಕು ಭಾಷೆ ಇಂದಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಸುಮಾರು ಆರು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇರದ ಈ ಕುಕುಂಗರು ಒರಿಸ್ಸಾ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಹುವಾಗಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ

೧. A Grammar of the Kui language : Rev. W.W. Winfield . 1928

೨. A Vocabulary of the Kui language : „ „ : 1929

೩. ಅ) An Introduction of the Grammar of the Kui or Kandh language : Lingum Letchmajee : First Ed. 1853 : II Ed : 1902 Calcutta

ಇ) A Grammar of the Kui language : Friend Percira J. E. 1909. Calcutta

ಉ) A Grammar of the Kuvi. Language : Schulze, F. V. P. 1911

ಒರಿಸ್ಸಾದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಮಹಾನದಿಯ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕಗಳಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣದವರೆಗೂ ಈ ಕುಕುಂಗರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಕುಕು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವವರನ್ನು ಕುಕುಂಗರೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಯಿ, ಕುವಿ, ಕಂಧ್, ಕಂಧಿ, ಕೊಂಧ್, ಖೊಂಡ್, ಖೊಂಡಿ, ಖೊಂಧಿ, ಕೊಂಧ್, ಕೊಡು—ಇೀಗೆ ಹಲವು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಕೊಂಧ್ ಜನಾಂಗವೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಅದರ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು (ತೆಲುಗು) ಕೊಂಡ (= ಬೆಟ್ಟ) ಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವವರೇ ಕೊಂಡರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೊಂಡರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೂಯಿಂಗರೆಂದೂ, ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುಯಿ ಎಂದೂ ಕರೆಯುವರು; ಆಂಧ್ರದ ಸಮೀಪದಲ್ಲೂ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿಶಾಖ ಪಟ್ಟಣದ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಕೊಂಡರು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೊವಿಂಗರೆಂದೂ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೂವಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಬಹುಶಃ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳಿಗೂ ಮೂಲಧಾತು 'ಕೂ' ಎಂಬುದಿರಬೇಕು; ಕೂಯಿಂಗ, ಕೂವಿಂಗ ಎಂಬುವು ಬಹುವಚನರೂಪಗಳಿರಬೇಕು. ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರೇನೋ ಈ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಕುಯಿಂಗರೆಂದೇ ಕರೆಯುವರಾದರೂ ದ್ರಾವಿಡ ಜನರೇ ಆದ ಒರಿಯಾ ಜನಾಂಗದವರು ಈ ಕುಯಿಂಗರನ್ನು 'ಕಂಧ್, ಕಂಧಿ, ಕೊಂಧ್' ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಹಾಗೆಯೇ ಇವರನ್ನು ಕೊಡು ಜನಾಂಗದವರೆಂದು ತೆಲುಗರು ಹೇಳುವರು! ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಅನುಕೂಲದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕುಯಿಂಗರೆಂದೇ ನಿರ್ದೇಶಿಸುವೆವು—ಅವರಲ್ಲೇ ಕೆಲವರು ಈ ಹೆಸರನ್ನು ಬಳಸುವರು.

ಒರಿಯಾಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದಾಗಿ ಕುಯಿಂಗರ ಪ್ರಗತಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕುಂಠಿತವಾಗತೊಡಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕುಯಿಂಗರ ಉತ್ತರ, ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸುತ್ತವರಿದಂತೆ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಒರಿಯಾಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಒರಿಯಾಗಳು ಆಡುವ ನುಡಿಯ ಪದಗಳೂ, ಪದಪುಂಜಗಳೂ ಕುಯಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿವೆ. ಆದರೂ ಬ್ರಹ್ಮಹೂಕು ಭಾಷೆಯಂತೆ ಕುಯಿ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಕರಣ ಸ್ವರೂಪ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಮೊದಲಿನಂತೆಯೇ ಅಬಾಧಿತವಾಗಿ ನಿಂತು ತಾನು ದ್ರಾವಿಡ ಸದಸ್ಯನೆಂದು ಸಾರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಕುಯಿಂಗರು ಒರಿಸ್ಸಾದ ಮಹಾನದಿಯ ತೀರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ, ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣದ ಉತ್ತರ ಭಾಗಕ್ಕೂ ಇರುವ ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಸಿಸುವರು. ಇವೆರಡು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲದೆ ಅಸ್ಸಾಮಿನ ಟೀ ತೋಟಗಳ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಕುಯಿಂಗರು ನೆಲಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಆಧುನಿಕ ರೀತಿನೀತಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಮಾರು ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಹೊರಗಿನ ನಾಗರಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. " . . . the konds still have very little acquaintance with the world at large, most of them are animists in religion, and their social

organisation rarely progress beyond the village community or the group of villages in a small section of the country. All this is reflected in their Vocabulary. It abounds in terms for concrete objects, but contains few for abstract ideas. . . . ” ೧

ಕುಯಿಂಗರು ಆಡುವ ಕುಯಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಗೋಂಡಿ, ತುಳು, ಒರಾಒನ್ ಭಾಷೆಗಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಕುಯಿ ಭಾಷೆ ವ್ಯಾಕರಣದ ಹಾಗೂ ಪದಸಂಪತ್ತಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಳೊಡನೆ ಹೋಲುತ್ತದೆಯಾದರೂ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗೆ ಸಮೀಪತರವಾಗಿದೆ. ಕುಯಿ, ಗೋಂಡಿ, ಕುರುಖ್, ಮಲ್ತೊ, ತೆಲುಗು—ಈ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀವಾಚಕ ಏಕವಚನ ಸರ್ವನಾಮ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅದರ ಬದಲು ಅವರು ನಪುಂಸಕಲಿಂಗದ ಏಕವಚನ ರೂಪವನ್ನೇ ಬಳಸುವರು. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಕುಯಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಮಹಾಪ್ರಾಣ ವ್ಯಂಜನಗಳ ಉಪಯೋಗ ಇಲ್ಲ.

ಕುಯಿ ಭಾಷೆ ಖೊಂಡ್‌ಮಾಲ್, ಗಂಜಾಮ್, ಘಲ್‌ಬನಿ—ಈ ಮೊದಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಚುರದಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕುಯಿಂಗರಲ್ಲಿ ಅಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣದ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಇರುವವರು ‘ಕುನಿ’ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವರು. ಕುಯಿ ಭಾಷೆಗೆ ಲಿಪಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿ—ಇದರ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇಲ್ಲ—ಹಿಂದೆ ತೆಲುಗು ಲಿಪಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಒರಿಯ ಭಾಷೆಯ ಲಿಪಿಯೇ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ, ಇದರ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ರೋಮನ್ ಲಿಪಿಯೂ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ಹೊರಬರುತ್ತಿವೆ. ಬೈಬಲ್ಲಿನ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳು (ರೋಮನ್ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ) ಈ ಭಾಷೆಗೂ ಅನುವಾದವಾಗಿವೆ. ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ರೆವರೆಂಡ್ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಕು (ku) ಭಾಷೆ—ಎಂದಷ್ಟೇ ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ. ೧೯೬೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ವರದಿಯಂತೆ ಕುಯಿ ಭಾಷೆ ಆಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ—೫೧೦,೯೦೭. ಸರ್ ಜಾರ್ಜ್ ಗ್ರಿಯೆರ್ಸನ್ ಕುಯಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಖೊಂಡ್‌ಭಾಷೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಆಧುನಿಕ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲು ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ.

ಕೆಲವು ಕುಯಿ ಪದಗಳು :

ಕನ್ನಡ

ಕುಳು

ಅದು

ಅದು

ತಮ್ಮದು

ತಮದು

ಕನ್ನಡ

ಕುಳ

ನಿನ್ನವು

ನಿನವ

ಬೇರೆಯವನು

ಪಿಱನ್

ಹೋ : ಹ. ಗ.

ಪೆಱನ್

ಬೇರೆಯವಳು

ಪಿಱಳ್

,,

ಪೆಱಳ್

ಬೇರೆಯವರು

ಪಿಱರ್

,,

ಪೆಱರ್

ಬೇರೆಯದು

ಪಿಱುದು

,,

ಪೆಱತು

ಬೇರೆಯವು

ಪಿಱಿ

,,

ಪೆಱವು

ಕುವಿ ಭಾಷೆ: Kuvi

೧೧-೮

ಕುವಿ ಭಾಷೆ ಒರಿಯಾ ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳ ಗಡಿಯ ನಡುವೆ ದ್ವಿಮುಖಿಯಾದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಿದೆ. ಕುವಿ ಭಾಷೆ, ಕುಯಿ ಭಾಷೆಯ ಸಮೀಪದ ಭಾಷೆ. ಬಹುಕಾಲದವರೆಗೂ ಈ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಕೂಡ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಕುವಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುಯಿ ಭಾಷೆಯ ಉಪ-ಭಾಷೆಯಾಗಿಯೂ ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ (ಪ್ರತ್ಯೇಕ) ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ವಿವೇಚಿಸುವರು. ಧ್ವನಿವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಪದಸಂಪತ್ತು-ವ್ಯಾಕರಣಗಳ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುವಿ ಭಾಷೆ ಕುಯಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಲುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ ಈ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುವ ಜನಾಂಗವೂ ಒಂದೇ ಆಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಕುವಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಿದೆ :

- (೧) A Grammar of the Kuvi Language. F.V.P. Schulze, Madras, 1911.
- (೨) Kuvinga Bassa : The Khond Language as spoken by the Parjas of the Madras Presidency. A.G. Fitzgerald, Calcutta, 1933.
- (೩) Vocabulary of Kuvi-Kond Language. F.V.P. Schulze, Madras, 1913.

ಕೆಲವು ಕುವಿ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳೊಡನೆ ತುಲನೆಮಾಡಿ ನೋಡಬಹುದು.

ಕನ್ನಡ	ಕುವಿ
ಕೇವು	ಸೀವೆಸಿ
ಕೆರ್ಪು	ಸೆಪ್ಪ
ಕಿಚ್ಚು	ಹೀಚೂ
ಕಚ್ಚು	ಕಛಲಿ
ತಲೆ	ತ್ರಾಯು
ಕಿವಿ	ಕಿರಿಯು > ಕ್ರೀಯು
ಪಲ್ > ಹಲ್ಲು	ಪಲ್ಲು
ಎನು	ಎನ
ಅಕ್ಕಿ	ಮಂಜಿ
ಕೆಯ್ > ಕೈ	ಕೇಯು
ತೂವು	ಹೂಪಲಿ
ಹೊಕ್ಕುಳ	ಪೂಲೆರಿ
ಸೀರು	ಹೀರು

ಪೆಂಗು ಭಾಷೆ : Pengu

೧೧- ಊ

ಪೆಂಗು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯೊಂದು ಇದೆಯೆಂದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಾಯಿತು. ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಟಿ. ಬರೊ ಮತ್ತು ಸುಧಿಭೂಷಣ ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯ—ಇವರಿಬ್ಬರೂ ೧೯೫೭ ಮತ್ತು ೧೯೫೮ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಪೆಂಗು ಭಾಷೆ ಬಯಲಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಪೆಂಗು ಎಂಬುದೂ ದ್ರಾವಿಡ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಭಾಷೆಯಾಗಿದ್ದು ಈ ಹಿಂದೆ ಇದರ ಬಗೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ದೊರೆತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪೆಂಗು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಒರಿಸ್ಸಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೊರಾಪುತ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉತ್ತರಭಾಗಕ್ಕೆ ಇರುವ ಜನರು ಆಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ನಡೆಸಿದ ಜಿ. ಎ. ಗ್ರೀಸನ್ ಪೆಂಗು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುಯಿ ಭಾಷೆಯೊಡನೆ ಸಮೀಕರಿಸಿದ್ದನು. ಪೆಂಗು ಭಾಷೆ, ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ, ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಾದ ಕುಕು ಮತ್ತು ಕುವಿ ಎಂಬ ಭಾಷೆಗಳ ಸಮೀಪವರ್ತಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ೧೯೬೦ರ ಜನಗಣತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವಂತೆ ಪೆಂಗು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೧,೨೫೪. ಈ ಭಾಷೆಯ ಧ್ವನಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಕರಣ ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಸಂಶೋಧನೆ ಇನ್ನೂ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೋಲಾಮಿ ಭಾಷೆ : Kolami

೧೧-ಎ

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಷೆಗಳು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಾಲೆಯಾಟ ಆಡುತ್ತಿದ್ದವೆನ್ನಬಹುದು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೋಲಾಮಿ ಭಾಷೆಯೂ ಒಂದು. ಕೋಲಾಮಿ-ಎಂಬ ಈ ದ್ರಾವಿಡ ಕುಟುಂಬದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಎಂ. ಬಿ. ಎಮಿನೊರನರು Kolami-A Dravidian Language—ಎಂಬ ಬಹು ಅಮೂಲ್ಯ ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರೌಢ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಲಾಮಿ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಕರಣ ರೂಪವನ್ನೂ ವಿವೇಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೩೭-೩೮ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಆರು ವಾರದವರೆಗೆ, ಅಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದ, ಆದರೆ ಇಂದು ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ, ದ್ರಾವಿಡ ವರ್ಗದ ಕೋಲಾಮಿಗಳು ಆಡುವ ಭಾಷೆಯಾದ ಕೋಲಾಮಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಎಂ. ಬಿ. ಎಮಿನೊ ಅವರು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿದರು. ಮೇಲೆ ಹೆಸರಿಸಿದ ಕೃತಿಯೇ ಅವರು ಅಂದು ಆರು ವಾರಗಳು ನಡೆಸಿದ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಫಲ. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ವಾರ್ಧಾದಲ್ಲಿ ಬೀಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಇಬ್ಬರು ಭಾಷಾ ನಿವೇದಕರಿಂದ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಪಿ. ಸೇತುಮಾಧವರಾವ್ ಎಂಬವರು ೧೯೫೦ರಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿನ ಕೋಲಾಮಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದರು. ಮುಂದೆ ಎಮಿನೊ ಅವರು ಟಿ. ಬರೊ ಅವರೊಡನೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ವಿನಿಮಯ ನಡೆಸಿ Kolami-A Dravidian Language ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ೧೯೫೫ರಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವತಿಯಿಂದ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದರು. ಈಗ ೧೯೬೧ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಅಣ್ಣಾಮಲೈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದವರು ಅದರ ಎರಡನೆಯ

ಕೋಲಾಮಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವ ಪ್ರದೇಶ

ಈ ಭಾಷಾ ಭೂಪಟದಲ್ಲಿ ಕೋಲಾಮಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ವನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ:

ಅದಿಲಾಬಾದ್, ನಾರ್ಥಾ, ಯೇತ್‌ಮಲ್ — ಇವು ಕೋಲಾಮಿ ಭಾಷೆಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು.

ಓರಿಯಾಗಿರುವ ಗೆರೆಗಳು ಕೋಲಾಮಿ ಭಾಷಾ ಪ್ರದೇಶ.

ಮುದ್ರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಕೋಲಾಮಿ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳನ್ನು- ಕಿನ್ನತ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಕತ್ತಾದ ಭಾರತೀಯ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ ಸುಧಿಭೂಷಣ ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ 'ಬೋಡೆನ್' ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಟಿ. ಬರೊ-ಈ ಇಬ್ಬರೂ ಕಲೆಹಾಕಿದರು.

ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ-ಬೀರಾರಿನ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಆದಿವಾಸಿಗಳಾದ ಕೋಲಾಮಿಗಳು ೧೯೩೧ರ ಜನಗಣತಿಯಂತೆ ೩೧,೭೬೩ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ =೫,೯೮೭ ಜನ ಗಂಡಸರು ; ೧೫,೭೭೬ ಜನ ಹೆಂಗಸರು. ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಛಂದ, ಅನ್ವೋತಿ (< ? ಅಮರಾವತಿ) ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಬೀರಾರಿನ ಯೇತ್‌ಮಾಲ್ ಹಾಗೂ ವಾರ್ಧಾ ಜಿಲ್ಲೆ, ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಲಾಮಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದ್ದಾರೆ. ೧೯೩೬ರ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಲಾಮಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೯೩೧ರ ಜನಗಣತಿಗಿಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ೧೯೩೬ರ ವರದಿಯಂತೆ ಇವರ ಲೆಕ್ಕ—೩೬,೫೯೫. ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಅದಿಲಾಬಾದ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೋಲಾಮಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಈ ಲೆಕ್ಕದ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕೋಲಾಮಿಗಳನ್ನು ೧೯೪೧ರ ಖಾನೇಷುಮಾರಿಯಲ್ಲಿ ಗೋಂಡರ ಉಪಶಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಕೋಲಾಮಿಗಳು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಪಿ. ಸೇತುಮಾಧವರಾವ್ ಅವರು ಸುಮಾರು ಐದು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೋಲಾಮಿಗಳು ಹೈದರಾಬಾದು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭಾಗದ ಕೆಲವು ಕೋಲಾಮಿಗಳು ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಮರಾಠಿಯನ್ನೂ, ಬಹಳ ಕಡಮೆಜನ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಆಡುವರು. ಆದರೂ "Excepting the Kolams of Sirpur and Chinnur, those living in the other taluks of Adilabad speak a fairly uniform Kolami Language." ೧

ಕೋಲಾಮಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು ಯಾವುವೂ ದೊರೆತಿಲ್ಲವಾದರೂ ಕೆಲವು ಹಾಡುಗಳು ಇರುವಂತೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಇಂದು ಈ ಭಾಷೆಯೂ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪರಿವಾರದ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರಿಂದ ಐದರವರೆಗೂ ದ್ರಾವಿಡದಪದಗಳೇ ಇವೆ. ಆದರೆ ಐದರ ಅನಂತರ ದ್ರಾವಿಡದ ಅಂಶ ಅಳಿದುಹೋಗಿ ಆರ್ಯವರ್ಗದ ಪ್ರಭಾವ

ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉದಾ : ಅಕ್ರ (=ಹನ್ನೊಂದು), ತ್ಸವ್ಡ (=ಹದಿನಾಲ್ಕು), ಪಂದ್ರ (= ಹದಿನೈದು), ಸತ್ರ (=ಹದಿನೇಳು), ಸಂಬರ್ (= ನೂರು)—ಎಂಬ ಪದಗಳು—ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಿಗಳು ಈಗ ಅವರಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯದ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿವೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾಗಿ ಇವು ಮರಾಠಿ ಪದಗಳು—“Historically these words are Marathi in origin and are imperfectly Kolamized.” ೧ ಆದರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಮಲೆತ್ತಾ, ಕುರುಖ ಭಾಷೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮೇಲು. ಕೋಲಾಮಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಧ್ವನಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾ ಎಮಿನೋ ಅವರು ೧೦ ಸ್ವರಗಳನ್ನೂ, ೧೯ ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನೂ ಈ ಭಾಷೆಯ ಧ್ವನಿನಿಮಾಗಳೆಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. [ಹ್] ಧ್ವನಿನಿಮಾದ ಇರುವಿಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಮಹಾಪ್ರಾಣ ವರ್ಣಗಳು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಧ್ವನಿನಿಮಾದ ಭಿನ್ನ ಧ್ವನಿನಿಮಾಗಳೂ ಇವೆ.

ಕೋಲಾಮಿ ಭಾಷೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗೆ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಮನ್ನೆ ಮತ್ತು ನಾಯ್ಕಾ - ಕೋಲಾಮಿ,—ಇವು ಕೋಲಾಮಿ ಭಾಷೆಯ ಉಪ-ಭಾಷೆಗಳು. ಅಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಅದಿಲಾಬಾದ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೋಲಾಮಿ ಭಾಷೆಗೆ ‘ಮನ್ನೆ’ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇದನ್ನು ಆಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೪,೯೮೨. ಕೋಲಾಮಿ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ‘ಮನ್ನೆರುವಲು’—ಎಂಬ ಕೋಮಿ ನವರು ಆಡುವ ಭಾಷೆಯಾದುದರಿಂದ ಈ ಉಪ-ಭಾಷೆಗೆ - ಮನ್ನೆ - ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಉಪ-ಭಾಷೆಯಾದ ‘ನಾಯ್ಕಾ - ಕೋಲಾಮಿ’ ಯನ್ನು ದಾದ್ರ ಮತ್ತು ನಾಗರಹವೇಲಿ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳ ಕೋಲಾಮಿಗಳು ಆಡುವರು.

ಕೋಲಾಮಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವವರ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ಇಂತಿದೆ :

೧೯೩೧ ರ ಜನಗಣತಿಯ ವರದಿಯಂತೆ—೩೧,೭೬೩

೧೯೨೬ ,, ,, —೩೬,೫೯೫

೧೯೫೧ ,, ,, —೪೨,೬೭೭

೧೯೬೧ ,, ,, —೪೬,೦೬೯

ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವು ಪದಗಳೊಡನೆ ಕೋಲಾಮಿ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಬಹುದು:

ಕೋಲಾಮಿ	ಕನ್ನಡ	
ಪಾಟ	ಪಾಡು(< ಹಾಡು) (ಹೋ. ತೆಲುಗು) ಪಾಟ	
ಎಲ್ಕ	ಇಲಿ	,, ಎಲುಕ
ದೊಂಗ	ಕಳ್ಳ	,, ದೊಂಗ
ನಾಲ್ಕ	ನಾಲಗೆ	ನಾಲುಕ
ಗುಂಡ್	ಕಲ್ಲು	
ಕನ್	ಕಣ್ಣು	ಕನ್
ಕಂಡ್ಲು	ಕಣ್ಣುಗಳು	ಕಂಡ್ಲು
ಕಲ	ಕನಸು	ಕಲ
ಎಲ್ಲ (?)	ಮನೆ	ಇಲ್ಲು
ಪಿಲ್ಲ	ಹೆಂಗಸು (= ಹುಡುಗಿ)	ಪಿಲ್ಲ
ಇದ್ದರ್	ಇಬ್ಬರು	ಇದ್ದರು
ಮುಗ್ಗರ್	ಮೂವರು	ಮುಗ್ಗರು
ನಲ್ಲುರ್	ನಾಲ್ವರು	ನಲುಗರು
ಎಂದರ್	ಎಷ್ಟು ಜನ	ಎಂದುರು
ಅಂದರ್	ಅಷ್ಟು ಜನ	ಅಂದರೂ
ಮೇಕೆಲ್	ಮೇಕೆಗಳು	ಮೇಕಲು

ಪುನರಾವೃತ್ತಿಯ ಪದಗಳು :

ಮೇಕೆಲ್ ಗೀಕೆಲ್ = ಮೇಕೆ ಗೀಕೆ

ಪಲ್ ಗಿಲ್ = ಹಲ್ಲು ಗಿಲ್ಲು

ವಾರ್ಧಾ ಕೋಲಾಮಿ ಭಾಷೆಗೂ, ಅದಿಲಾಬಾದಿನ ಕೋಲಾಮಿ ಭಾಷೆಗೂ ಇರುವ ಅಂತರವೆಂದರೆ ವಾರ್ಧಾ ಕೋಲಾಮಿಯಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯ

ಪ್ರಭಾವ ಅಧಿಕ. “The Adilabad Kolams have not borrowed so many numerals and do not use the Marathi classifier with the kolami numerals, which are the only ones that have been reported.”^೧ ಎಮಿನೊ ಅವರು ವಾರ್ಧಾ ಕೋಲಾಮಿಯ ಬಗೆಗೂ; ಪಿ. ಸೇತು ಮಾಧವರಾವ್ ಅವರು ಅದಿಲಾಬಾದು ಕೋಲಾಮಿಯನ್ನು ಕುರಿತೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. “The count made by Emeneau for the kolami spoken near Wardha showed that of the vocabulary collected there, approximately 35 percent was derived from Marathi”.^೨

ಕೋಲಾಮಿ

ಅದಿಲಾಬಾದ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೆಲುಗುಭಾಷೆಯೊಡುವವರು ಕೋಲಾಮಿಗಳನ್ನು ಮನ್ನೊಡ್ಡಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಕೋಲಾಮಿ ಭಾಷೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಬಹುಮಂದಿ ಕೋಲಾಮಿಗಳು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯನ್ನೂ, ಉಳಿದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ, ಕೆಲವರು ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ, ಕೆಲವರು ಗೋಂಡೀ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಆಡುವರು.

ಕೋಲಾಮಿಗಳು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು (೧೯೩೧ರ ಜನಗಣತಿಯಂತೆ ೨೫,೬೪೭ ಜನ) ಬೀರಾರಿನ ಯೋತ್‌ನಾಲ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ. ೧೯೩೧ರ ಜನಗಣತಿಯಂತೆ ಕೋಲಾಮಿಗಳು ಇರುವ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆ ಇಂತಿದೆ:

	ಜನಸಂಖ್ಯೆ
ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಅದಿಲಾಬಾದ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ	೫,೦೦೦
ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ವಾರ್ಧಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ	೨,೫೨೦
ಬೀರಾರಿನ ಅನುರಾವತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ	೧೦೬
ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಚಾಂದಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ	೮೯
ಬೀರಾರಿನ ಯೋತ್‌ನಾಲ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ...	೨೫,೬೪೭

೧. India as a Linguistic area : M. B. Emeneau, page-12

೨. Dravidian Borrowings from Indo-Aryan : page-3

ಧ್ವನಿವೈಖರಣೆ

ಸ್ವರಗಳು: ಪ್ರಸ್ವಸ್ವರಗಳು — ಅ ಐ ಉ ಏ ಒ

ದೀರ್ಘಸ್ವರಗಳು—ಅ ಈ ಊ ಋ ಋ

ವ್ಯಂಜನಗಳು

	ಓಷ್ಠಿ Labial	ದಂತೋಷ್ಠಿ Labial-Dental	ದಂತಿ Dental	ಪರದಂತಿ Post-Dental	ಮೂರ್ಧನ್ಯ Retroflex	ತಾಲವ Palatal	ಕಂಠ Velar
ಸ್ವರ್ಗ Stop	ಬ ಏ		ಡ ಣ		ಙ ಞ		ಗ ಣ
ಸ್ಪೃಷ್ಟೋಷ್ಠ Affricate						ಚ ಜ	
ಉಷ್ಣಧ್ವನಿ Sibilants				ಷ :ಜ			
ಕಂಪಿತ Trill				ರ			
ಪಾರ್ಶ್ವಿಕ Lateral				ಲ			
ನಾಸಿಕ Nasal	ಬು		ಝ				ಙ
ಘರ್ಷ Fricative		ಝ				ಯ	

ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆ : Parji

೧೧-೨

ಭಾರತದ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯ ಉಪಭಾಷೆಯಾದ ಬಸ್ತಾರಿನ ಪರ್ಜಿಯ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಪರಿಚಯವಿದೆ.^೧ ಆ ವಿವರಣೆ ಅಸಮಗ್ರ ಹಾಗೂ ಅಸಮರ್ಪಕವಾದುದರಿಂದ ಸೈನ್ ಕೊನೊ ಅದನ್ನು ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಯ ಉಪಭಾಷೆಯೆಂದು ತೀರ ತಪ್ಪಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದನು. ಈ ತಪ್ಪು ಬಹುಕಾಲದ ವರೆಗೂ ಹೀಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯಿತು.

ಸರ್‌ ಜಾರ್ಜ್ ಗ್ರಿಯೆರ್ಸನ್ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದನಾದರೂ ಅದುವರೆಗಿನ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮಾಡಿದ್ದ ಮತ್ತೊಂದು ತಪ್ಪನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದ್ದನು; ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅದುವರೆಗೂ ಭಟ್ಟಿ (Bhatiri) ಭಾಷೆಯೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ೧೮೬೩ ರಲ್ಲಿ ಗ್ಲಾಸ್‌ಫರ್ಡ್ ಎಂಬಾತ “ Both these castes [i.e. Tugars and Parjas] are found in a small tract of country south from Jugdulpore, extending from Seetapore to Sunkum ; they are a poor race and subsist partly by cultivation and partly by hunting. They are not so well clothed as the Mooreas, Bhuttras, Hulbas. They eat anything, even snakes and other reptiles ; they also, on occasions of festivals, dance like Gudwes, but are not such a characteristic race.”^೨ ಎಂಬುದಾಗಿ ಆ ಜನಾಂಗದ ಜೀವನ ವಿವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವೆ

೧. L. S. I. : ಸಂಪುಟ IV : ಪುಟಗಳು 554-260

೨. Papers relating to the Dependency of Bustar :
Captain Glasford : 1863 : page-35

ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹುಲ್ಪಿ ಭಾಷೆಯ ಉಪ ಭಾಷೆಯೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದನು; ಭಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಪರ್ಜಿ ಎಂಬ ಎರಡು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಾಯ ಪದಗಳಾಗಿ ಬಳಸಿದನು.

ಮುಂದೆ ಸ್ಟೆಫನ್ ಹಿಸ್ಲೊಪ್ (Stephen Hislop) ಎಂಬಾತ ಕೂಡ ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು 'ಭಟ್ಟಿಯನ್ ಭಾಷೆ' ಯೆಂದೇ ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಗೊಂದಲ ಜಿ. ಎ. ಗ್ರಿಯೆರ್ಸನ್‌ನ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿವಾರಿತವಾಯಿತು. ಆತ ಭಟ್ಟಿ ಭಾಷೆ ಒರಿಯಾ ಭಾಷೆಯ ಒಂದು ಉಪಭಾಷೆಯೆಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದನಲ್ಲದೆ ಪರ್ಜಿ ಎಂಬ ಭಾಷೆ ಬೇರೆ ಪರಿವಾರದ ಭಾಷೆಯ ಒಂದು ಉಪಭಾಷೆಯೆಂದು ವಿವರಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಆತನೂ—“Unfortunately the mistake was made of classifying the language as merely a dialect of Gondi, and this error obscured the fact that Parji is an important independent member of the Dravidian family.”^೧ ಅನಂತರವೂ ೧೯೧೬ರಲ್ಲಿ ರಸೆಲ್ ಎಂಬಾತ ಬಸ್ತಾರಿನ ಪರ್ಜಾಗಳನ್ನು ಧುರ್ವ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಥರ್ಸ್ಟನ್ (Thurston) ಒರಿಸ್ಸಾ ಮತ್ತು ಮದರಾಸು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಎಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಪರ್ಜಾಗಳನ್ನು ಪೊರೊಜ (Poroja) ರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ಪರ್ಜಿ ಮತ್ತು ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಷೆಗಳಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಗ್ರಿಗ್ಸನ್ (Grigson) ಎಂಬಾತ ತನ್ನ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದನಲ್ಲದೆ ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಾನು ಮತ್ತೊಂದು ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಯಲಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಹೇಳಿದ್ದನು.^೨ ದುದೈವದಿಂದ ಅಕಾಲಮರಣಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದುದರಿಂದ ಅವನ ಆಶೆ ನೆರವೇರದೆಹೋಯಿತು. ಜಗದಲಪುರದಿಂದ ೧೮ ಮೈಲಿ ದೂರದ ಮಹಿಲಿಪದರ್ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ೧೯೫೦-೫೧ರಲ್ಲಿ ಥಾಮಸ್ ಬರೊ ಮತ್ತು ಸುಧಿಭೂಷಣ ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯ ಇವರು ಭಾಷಾ ಸಂಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ (field survey) ತೊಡಗಿದಾಗ ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆ ದ್ರಾವಿಡ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾಷೆಯೇ ಹೊರತು ಉಪಭಾಷೆಯಲ್ಲವೆಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿದರು; “It was soon confirmed that it was a Dravidian Language quite independent from Gondi, and a valuable addition to the material available for the comparative study of Dravidian.”^೩ ದಕ್ಷಿಣ ಜಗದಲಪುರದಿಂದ ದಟ್ಟವಾದ ಕಂಗೆರೆ ಕಾಡಿನ ಮೂಲಕ ಸುಕ್ಕು ಜಮೀಂದಾರಿಯವರೆಗೂ, ಜಯಪುರದ ಗಡಿಯಲ್ಲೂ ಪರ್ಜಾಗಳಿದ್ದಾರೆ.

೧. The Parji Language : 1953 : page vii

೨. Maria Gonds of Bastar : Grigson : 1938

೩. The Parji Language : page viii : T. Burrow, S. Bhattacharya

ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆ ಅಸಂಸ್ಕೃತ ಅಥವಾ ಶ್ರಾವಣ ಭಾಷೆಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪರಿಗಣನೆಗೆ ಅರ್ಹವಾದ ಭಾಷೆ. ಪಾರ್ಜಿ ಎನ್ನುವ ದ್ರಾವಿಡ ಜನಾಂಗದವರು, ಆದಿನಾಸಿಗಳು, ಆಡುವ ಈ ಭಾಷೆಯ ಹೆಸರಾದ ಪರ್ಜಿ ಎಂಬುದು 'ಪ್ರಜೆ' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದದ ರೂಪಾಂತರವಿರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾಜ್ಞರು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಾರ್ಜಿ (ಪರ್ಜಿ) ಗಳನ್ನು ಧುರ್ವ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೂ ಕರೆಯುವರು, ಆದರೆ ಧುರ್ವ ಮತ್ತು ಕೊರಾಪುತಿ-ಇವು ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭೇದಗಳು. ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆ ಆಡುವವರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೯ ಸಾವಿರ ಜನ ಪರ್ಜಿಗಳು ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಜಗದಲಪುರ, ಬಸ್ತಾರ್‌ಗಳಲ್ಲೂ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ೧೯೩೧ರ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವಂತೆ ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೨, ೩೬೩ ಜನ; ೧೯೬೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ವರದಿಯಂತೆ ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೮೪,೬೦೭; ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೂ "Detailed analysis for Parji is not possible without further material, but it is otherwise probable that Parji is closely related to Kolami." ೧ ಆದರೂ ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ಬರೋ ಅವರ ಹೊತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳ, ಶಬ್ದಸಂಪತ್ತಿನ ವಿವರ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯ ಒಟ್ಟು ಧ್ವನಿಮಾಗಳು ಇಂತಿವೆ :

ಸ್ವರಗಳು—ಹ್ರಸ್ವ ಸ್ವರಗಳು : ಅ ಇ ಉ ಎ ಒ
ದೀರ್ಘ ಸ್ವರಗಳು : ಆ ಈ ಊ ಏ ಓ

ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು :

ಕ	ಗ	ಜ್ಞ
ಚ	ಜ	ಞ್
ಟ	ಡ	ಣ
ತ	ದ	ನ
ಪ	ಬ	ಮ

ಅವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು : ಯ ರ ಲ ಳ ವ
ಒಟ್ಟು ಧ್ವನಿಮಾಗಳು—೩೦

ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ, ತಮಿಳಿನಂತೆ, ಮಹಾ ಪ್ರಾಣವರ್ಣ (ಧ್ವನಿ) ಗಳೆಲ್ಲ; ಹಳಗನ್ನಡ, ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಶಕಟರೇಫ ಇಂದಿಗೂ ಅಬಾಧಿತವಾಗಿ ಉಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ದ್ರಾವಿಡ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆ ಇಂಡೊ-ಆರ್ಯನ್ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹಲ್ಬಿ (Halbi) ಎಂಬ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಹಲ್ಬಿ ಎಂಬುದು ಸರ್ಜಾಗಳು ಅಡುವ ಎರಡನೆಯ ಭಾಷೆಯೆನ್ನು ಬಹುದು. ಈ ದ್ವಿಭಾಷಿತ್ವದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆ ಪರಭಾಷೆಯ ಪದಗಳನ್ನು ವಿಪುಲವಾಗಿ ಪಡೆಯತೊಡಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅನಂತರದ ಸಂಖ್ಯಾ ವಾಚಕ ಪದಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆ ಈ ಹಲ್ಬಿ ಭಾಷೆಯಿಂದಲೇ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದೆ; “... the Parjas are by now all bilingual and in many places speak Halbi more frequently than their own tongue, they have become largely at home in Halbi phonetics, and in areas particularly exposed to Halbi influence, the Halbi sounds will be heard occasionally in Parji speakers . . . ”^೧ ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಗಳೊಡನೆ ಉದಾಹರಿಸಿದೆ:

ಪರ್ಜಿ	ಕನ್ನಡ
ಜನ್	ಜನರು
ಗೋಟ	ಇತರರು
ಪೆಂಡ್	ಹಂದಿ < ಹ. ಗ. ಪಂದಿ
ಕರ್	ಸೊಸಿ > ಸಸಿ
ಎನು	ಅನೆ : ಹೋ. ತ. ಯಾನೈ
ಇಯ	ಅಮ್ಮ
ಗಾಯ್ < ಹಿಂದಿ	ಗೋವು
ಗುರ್ರೊಲ್	ಕುದುರೆ : ಹೋ. ತಿ. ಗುರ್ರಮು
ಮಂಜ	ಮನುಷ್ಯ
ಮಾಲ್	ಮಗಳು
ಮಂಜಿಲ್	ಮಯೂರ
ಪುಟ್ಟಿ (ತ್ಯು) ಲ್/ಪುತ್ತು	ಹುತ್ತು < ಹ. ಗ. ಪುತ್ತು
ಮಲಂಗ್	ಕಾಡು
ಪನ್ಡ್	ಹಣ್ಣು < ಹ. ಗ. ಪಣ್
ವೆಲಕೆಯ್	ಬಲಗೈ

ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಳಿದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಹಲಕೆಲವು ಧ್ವನಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದೆ :

ಕನ್ನಡ	ಪರ್ಜಿ
-------	-------

ಕಣ್	ಕನ್
-----	-----

ಪಣ್	ಪನ್ಡ
-----	------

ಮಣ್	ಮನ್
-----	-----

∴ (ಕ) - ಣ್ > (ಪರ್ಜಿ) - ನ್

ಕೇಱ್	ಕೇದ್
------	------

ನೀಱ್ (= ಬೂದಿ)	ನೀದ್
---------------	------

(ಕ) - ಱ್ > (ಪ) - ದ್

ಪರ್ಜಿ	ಕನ್ನಡ
-------	-------

ತೆಲ್	ತಲೆ
------	-----

ಪೆಲ್	ಪಲ್
------	-----

ಕೆಲ್	ಕಲ್
------	-----

ವೆರ್	ಬರ್
------	-----

ನೆರುಬ್	ನಂವು
--------	------

∴ ಪ. ವೃವ — < ಕ. ವೃವ

ಕೇಲ್	ಕಾಲ್
------	------

ಪೇಲ್	ಪಾಲ್ > ಹಾಲು
------	-------------

ಏದ್	ಅಱ್ > ಆರು (= ತಣ್ಣಗೆ)
-----	----------------------

∴ ಪ. ವೃವ < ಕ. ವೃವ

ಮಲ್ತೊ ಭಾಷೆ : Malto

೧೧-ಐ

ಕ್ರಿಸ್ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಥವಾ ಶ್ರಾವಣ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮಲ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾಷೆಯೆಂದರೆ ಮಲ್ತೊ ಭಾಷೆ. ಮಲ್ತೊ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವ ಆದಿನಾಸಿ ಜನಾಂಗದವರು ಈಗ ರಾಜಮಹಾಲ್ ಪರ್ವತ ಪಂಕ್ತಿಯ ಸುಮಾರು ೬೫-೭೦ ಮೈಲಿಗಳ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ವಾಸಿಸುವ ಮಲ್ತೋಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮೂರುನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ವಿರಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ, ೧೯೬೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ನರದಿಯಂತೆ ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೮೮,೬೪೫. ಮಲ್ತೋ ಭಾಷೆಗೆ ಸೌರಿಯಾ ಭಾಷೆ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರೂ ಇದೆ. ಮಲ್ತೋ ಎಂದೂ ಕೆಲವರು ಕರೆಯುವರು.

ಮಲ್ತೊ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವ ಜನರು ಸಾಹಸಿಗಳು. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಸಲ್ಮಾನ ದೊರೆಗಳು ಆಳುವಾಗ ಜನತೆಯನ್ನು ಮಲ್ತೋಗಳು ಬಹಳ ಹೆದರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು—ಅಂದರೆ ಇವರ ಲೂಟಿ, ದರೋಡೆಗಳೆ ಜನತೆಯ ಭೀತಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಮಲ್ತೊ ಭಾಷೆ ಹೋಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಕುರುಖ್ ಭಾಷೆಗೆ ಹತ್ತಿರವಾದ ಭಾಷೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.^೧ ಕಾಲ ಕ್ರಮೇಣ ದ್ರಾವಿಡೀತರ ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ಮಲ್ತೊ ಭಾಷೆಯ ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರರವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ದ್ರಾವಿಡ ಪದಗಳಿದ್ದು, ಮೂರರ ಅನಂತರದ ಪದಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಂಗಾಳಿ ಅಥವಾ ಬಿಹಾರಿ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳಾಗಿವೆ.

“Malto . . . presumably began by borrowing numerals and classifiers from a neighbouring Magadhan language and subsequently

೧. Introduction to the Malto Language : Earnest Droese, 1884

elaborated the system independently, chiefly on the basis of inherited material." ೧

ಮಲ್ತೊ ಭಾಷೆಯ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಇಂತಿವೆ :

ಕನ್ನಡ	ಮಲ್ತೊ
ಒರ್ತ್	ಒಬ್ಬನು
ಇನ್	ಇಬ್ಬರು
-ಇನ್	ಎರಡು
ಮಖಿ	ಹುಡುಗ
[(ಸಂ)ದಂದಾ <] ಡಇಱಾ	ಉದ್ದವಾದುದು
ಕಡ	ಕೂದಲು
ಮಖಿ	ಹುಡುಗಿ
ಮಖೊ	ಚಿಕ್ಕ, ಸಣ್ಣ
ಮಮು	ಕರು
ಖದೆ	ಮಗ
ಪಟ	ಪಾತ್ರೆ

ಮನ್ ಒಂಡ್ ಮನು - ಎಂದರೆ ಒಂದು ಮರ; ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಗ + ಸಂಖ್ಯಾ ವಾಚಕ + ನಾಮಪದ - ಇದು ಕ್ರಮ. ಈ ಬಗೆಯ ರಚನೆ ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಒಲ್ಲಾರಿ ಭಾಷೆ : Ollari

೧೧-೬

ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಲ್ಲಾರಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಮತ್ತೊಂದು ದ್ರಾವಿಡ ಪರಿವಾರದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭಾಷಾಪರಿ ವೀಕ್ಷಣೆ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಸುಧಿಭೂಷಣ ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯ ಎಂಬುವರು ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಕಿರು ಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರತಂದಿದ್ದಾರೆ.^೧ ಈ ಪುಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಟಿ. ಬರೊ ಮತ್ತು ಎಂ. ಬಿ. ಎಮಿನೊ ಅವರು, ತಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನೆಗೂ ಮತ್ತು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಜ್ಞಾತಿಕೋಶದ ವಿವರಣೆಗೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ, ಬಹುವಾಗಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಒಲ್ಲಾರಿ ಭಾಷೆ ಗದಬ ಭಾಷೆಯ ಉಪಭಾಷೆಯೆಂದು ಮಾತ್ರ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಹೇಳಬಹುದೇ ಹೊರತು ಇತರ ವಿವರಗಳು ದೊರೆಯುವತನಕ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಒಲ್ಲಾರಿ

ಕನ್ನಡ

ಅದ್

ಅದು, ಅವಳು

ಅಗ್ಗಿ

ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆ

ಆತ

ಅತ್ತೆ

ಕರ್ಪ್

ದಾಟು

ಕೊಱಲ್

ಸೊಸೆ : ಹೋ. ತಿ. ಕೋಡಲು

ಕೊರಗ (ರ) ಭಾಷೆ: Koraga ^೧

೧೧-ಓ

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಾದ ಉಡುಪಿ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಕಳಗಳಲ್ಲೂ, ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ, ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಂದೆರಡು ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಕೊರಗರೆಂಬ ಒಂದು ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಜನ ರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೊರಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚೇ ಇರಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ, ೧೯೬೧ರ ಜನಗಣತಿಯಂತೆ ೧೯೨ ಜನ ಕೊರಗರ ಲೆಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ೧೧೮ ಜನ ಗಂಡಸರು, ೭೪ ಜನ ಹೆಂಗಸರು. ನೊನ್ನೆ ನೊನ್ನೆಯವರೆಗೂ ಕೊರಗರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಉಪಭಾಷೆಯೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ೧೯೬೧ರ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಬರೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಕೊರಗರ ಭಾಷೆಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಒಂದು ಉಪಭಾಷೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಕೊರಗರ ಭಾಷೆ ಕೇಳುವಾಗ ಮೇಲು ನೋಟಕ್ಕೆ ತುಳು ಭಾಷೆಯಂತೆ ತೋರಿದರೂ, ತುಳು ಭಾಷೆಗಿಂತ ತೀರ ಭಿನ್ನವಾದುದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವೆರಡು ಭಾಷೆಗಳ ವ್ಯಾಕರಣ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ವಾರಸ್ಯವೆಂದರೆ ಈ ಭಾಷೆ ದಕ್ಷಿಣ ದ್ರಾವಿಡಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಉಪ-ಗುಂಪಿಗೆ ಹೋಲುತ್ತದೆ! ಕೊರಗರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆಯಾಗಿ, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳು ತಿಳಿಯದು. ಈ ಭಾಷೆ ಆಡುವವರಲ್ಲಿ ಮದರಾಸು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೪ ಜನರೂ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ೪೨ ಜನರೂ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೩೬ ಜನರೂ ಇದ್ದಾರೆ.

೧. ಮುಂದೆ 'ಉಪಭಾಷೆಗಳ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ'ಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಬರುತ್ತದೆ.

ಗದಬ ಭಾಷೆ : Gadaba

೧೧-ಔ

ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಒಮ್ಮೆ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಮುಂಡಾ ಭಾಷಾ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಗದಬ ಎಂಬ ಭಾಷೆಯೊಂದಲ್ಲದೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಗದಬ-ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಯೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ. ಗದಬ ಹಾಗೂ ಈ ಭಾಷೆಗೆ ಸೇರಿದ ಇತರ ಕೆಲವು ಉಪಭಾಷೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಭಾಷಾ ಸಂಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯ ನಡಸಿದ್ದಾರೆ.

ಒರಿಸ್ಸಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೊರಾಪುತ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಗದಬ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಡುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ 'ಗದಬ' ಭಾಷೆ ಕೊರಾಪುತ್ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಾಗಿರದೆ ಅಂಧ್ರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣದ ಸಾಲೂರು ಎನ್ನುವಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಾಲ್ಕೈದು ಉಪಭಾಷೆಗಳಿವೆ; ಕೊಂಡೇಕೋರ್ ಗದಬ ಹಾಗೂ ಗುತೋಬ್ ಗದಬ—ಇವುಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಅಂತರವಿದೆ. ಇವಲ್ಲದೆ ಸಲೂರಿನ ಗದಬ, ಒಲ್ಲಾರಿ ಮತ್ತು ಅದಿಲಾಬಾದಿನ ಗದಬ—ಇವು ಮೂರು ಗದಬ ಭಾಷೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉಪಭಾಷೆಗಳು.

(ಒಲ್ಲಾರಿ) ಗದಬ

ಕನ್ನಡ

ಪುಟ್ಟಲ್

ಪುತ್ತ > ಹುತ್ತ

ಮನ್/ಮಟ್

ಇರು

ತುಜ

ನಿದ್ರೆ : ಹೋ. (ತ) ತೂಂಗು

ಎರ್

ಆಗ : ಹೋ. ಇರ್

ಕೊಯ ಭಾಷೆ : Koya

೧೧-ಕ

ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಜನರು ಆಡುವ ಕೊಯ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಯ ಒಂದು ಉಪ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾತ್ರ, ಭಾರತದ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಯ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ, ಸರ್ ಜಾರ್ಜ್ ಎಬ್ರಹಾಮ್ ಗ್ರಿಯೆರ್ಸನ್ ತಿಳಿಸಿದ್ದನು. ಏಕೆಂದರೆ ಜಿ. ಎ. ಗ್ರಿಯೆರ್ಸನ್, ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಗೆ ಸೇರಿದ ಉಪ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಕೊಯ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಉಪ-ಭಾಷೆಗೇ ಕೊಯ ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಸೇರಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಭ್ಯಾಸದ ಫಲವಾಗಿ ಕೊಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೇರೆಯಾಗಿಯೇ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. “... [Recent] studies have shown that Koya should be considered an independent language of the [Dravidian] Group.”^೧ ೧೯೬೧ರ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವಂತೆ ಕೊಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವವರ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ೧೪೦,೭೭೬. ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಜನರು, ಸುಮಾರು ೧೦೮,೬೫೭ ಜನರು, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವರು. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಭಾಗದ ಕೊಯ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ.

ಕೊಂಡ ಭಾಷೆ : Konda

೧೧-ಗ

ಕೊಂಡ ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ತೀರ ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೂ ಯಾವ ವಿವರವೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ೧೮೮೧ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಭಾರತದ ಜನ ಗಣತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ, ೧೯೫೧ರ ವರೆಗೂ, ಯಾವ ವರದಿಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಕೊಂಡ ಭಾಷೆಯ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರವೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸಾಕಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಭಾರತದ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ನಡೆಸಿದ ಸರ್ ಜಾರ್ಜ್ ಎಬ್ರಹಾಮ್ ಗ್ರಿಯೆರ್ಸನ್ ಗಿಡುಗ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮೆಲ್ಲಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡ ಈ ಕೊಂಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸುಧಿ ಭೂಷಣ ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯ ಎಂಬುವರು ೧೯೫೫ರ ಸುಮಾರಿಗೆ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿದರು.* ಅವರು ಕೊಂಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಇದು ದ್ರಾವಿಡ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮತ್ತೊಂದು ಸದಸ್ಯ ಭಾಷೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರಲ್ಲದೆ ಕೊಂಡ ಭಾಷೆಯ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದರು.

ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಜಿ. ಎ. ಗ್ರಿಯೆರ್ಸನ್‌ನೂ ಈ ಕೊಂಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಂಡನಾದರೂ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸದೆ ಕುಳಿ ಭಾಷೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ರೂಪವಿರಬೇಕೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ತಪ್ಪುಗಾದನು. ಕೊಂಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹುಡುಕಿದ ಮೇಲೆ, ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಉಪ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿಯೇ ಅವ ಲೋಕಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ ; “ On the strength of

* Bulletin of the Department of Anthropology, 2 : 1953—56 :
Pages - 17-48

recent researches it is considered advisable to treat it [konḍa] as an independent language at least tentatively.”^೧

ಕೊಂಡ ಭಾಷೆ, ಗೋಂಡಿ ಮತ್ತು ಕುಈ-ಕುವಿ ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ನಿಲ್ಲುವ, ಮತ್ತು ಅವೆರಡೂ ಭಾಷೆಗಳ ಮಧ್ಯದ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ ಕೊಂಡಿ ಯಂತಿದೆ. ೧೯೬೧ರ ಖಾನೇಷುನಾರಿ ಲೆಕ್ಕದಂತೆ ಕೊಂಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೨,೨೯೮. ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರು, ಅಂದರೆ ಮನಾರು ೧೦,೯೩೦—ಜನರು ಒರಿಸ್ಸದವರು. ಈ ಕೊಂಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಎಮಿನೊ ಮತ್ತು ಬರೊ—ಅವರು, “ There has taken place also Bhattacharya’s investigation and publication of konḍa, previously unknown and already clearly identifiable as a language forming a link between Gondi and kui-kuwi”^೨ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೬೧ರ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡ ಭಾಷೆಯ ಉಲ್ಲೇಖ, ವಿವರ ಸೇರಿದೆ.^೩

ಕೊಂಡ	ಕನ್ನಡ
ಱಿಲ್/ಱಿಱ	ಸೆಳೆ
ಪುನ್/ಪುತ್ತ	ತಿಳಿ
ವೆನ್/ವೆಱ	ಕೇಳು
ತಿನ್/ತಿಱ	ತಿನ್ನು < ತಿನ್
ಪುಱ	ಪುತ್ತ < ಹುತ್ತ
ಇನ್/ಇಱ	ಹೇಳು
ಸೊಲ್/ಸೊಱ	ಹೋಗು

∴ ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಱ್ < ಕೊಂ. ಱ (rh)

-
೧. Census of India, 1961 : Vol I ; R. C. Nigam : page-ccii
 ೨. A Dravidian Etymological Dictionary ; 1961 ; page-vi
 ೩. Census of India 1961, Vol I, page-ccii

ಬಡಗ ಭಾಷೆ : Badaga

೧೧-ಚ

ಕ್ರಿ. ಶ. ಮೂರನೆಯ ಶತಮಾನದ 'ಆಗನಾನೂಜು'—ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ತಮಿಳು ಕಾವ್ಯವೊಂದರಲ್ಲಿ ಬಡಗರ ಹೆಸರಿನ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವರು.^೧ ಬಡಗ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಶಾಖೆ. ಬಹಳ ಜನ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇಂದಿಗೂ ಬಡಗ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಒಂದು ಉಪಭಾಷೆಯಾಗಿಯೇ ನೋಡುವರು. ಆದರೆ ಬಡಗ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಯೆಂಬಂತೆ ಸಮೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.^೨

ಬಡಗರು ನೀಲಗಿರಿಯ ಬೆಟ್ಟದ ನಿವಾಸಿಗಳು. ಹೊಯ್ಸಳ ದೊರೆಗಳ ಸೈನ್ಯ ನೀಲಗಿರಿಯನ್ನು ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಕಾಳನೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ದೊರೆಯೊಬ್ಬನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಎದುರಿಸಿದನೆಂದು ಚಾಮರಾಜನಗರದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ— ಈ ಶಾಸನವನ್ನು ತೊದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯುತ್ತಾ ಉದಾಹರಿಸಿದೆ. ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಾಗಳಿ ಗ್ರಾಮದ ೧೧೪೨ರ ಶಾಸನವೊಂದರಲ್ಲಿ “ನಿರುಗುಂಡನಾಡಾಳ್ಳ ಎಡೆನಾಡ ಹಿರಿಯನಾಡ ಬೆಸದಿಂ ನೀಲಗಿರಿಯ ಕೋಟೆಯ ಶಿಖರದ ಮೇಗಣ ಕೂಳ್ಳಲ್ಲಕೋಟಿಗೆಹಾಕಿ ಮುತ್ತಿಕೋಟೆಯ ನಾಯಕನ ಮಗನಂ ಕೊಂದು ಮತ್ತಿದಿರಾಂತಬಲಮಂ ಕೂಡಾಡಿಕೊಂದು ರಣಶೂರತೆಯಿಂ ಬಂಟಿ ನಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗಪ್ಪನಾದ ” ಎಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವೇಚಿಸುತ್ತಾ ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣರಾವ್ ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ; “ ಕೂಕಲಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ತ ನಾಯಕನ

೧. ಆಗನಾನೂಜು : ನಕ್ಕೀರರ್, ಪದ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆ ೨೫೦

೨. The vowels of the Badaga Language : M. B- Emeneau, Language : 15, 1939, page-43

ಮಗನು ಬಹುಶಃ ಚಾಮರಾಜನಗರದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಕಾಳನ ಮಗನಾಗಿರಬೇಕು . . . ಏಷ್ಠವರ್ಧನನ ಮಗನಾದ ನರಸಿಂಹನ (೧೧೪೧-೧೧೭೩) ಶಾಸನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ (ನರಸಿಂಹ) ನ ದಂಡಾಧಿಪನಾದ ಬಿಟ್ಟಿಗನು

“ ನೀಲಾಚಲಮಂ ಸಾಧಿಸಿ

ಕಾಳನತಲೆಗೊಂಡನಿರದೆ ಕೊಂಗರವಡೆಯಂ |

ಧೂಳಿಪಟಮಾಡಿ ಕಾದಿಸಿದ

ಕಾಳಾನ್ತಕನಲುತೆ ವಿಷ್ಣು ದಂಡಾಧೀಶಂ ||”

ಎಂದು ಹೊಗಳಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾಳನು ಏಷ್ಠವರ್ಧನನ ದಂಡನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಹೋರಾಡಿದ ಕಾಳನೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ಕಾಳನು ಯಾವ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನೆಂದಾಗಲಿ, ನೀಲಗಿರಿ ಬಿಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿದ್ದ ಯಾವ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನೆಂದಾಗಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರಗಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಾಳ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಈ ಪರ್ವತದಮೇಲೆ ಬಹುಕಾಲದಿಂದಲೂ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬಡಗರಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಇವನು (ಕಾಳ) ಬಡಗನಾಗಿರಬಹುದೇ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ೧೨ನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಬಡಗರು ಈ ಪರ್ವತವನ್ನು ತಮ್ಮ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆಂತಲೂ ಇವರೂ, ಇಲ್ಲಿಯ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳಾದ ತೊದವರೂ ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದಿದ್ದರೆಂತಲೂ, ತೊದವರು ಹೊಯ್ಸಳರೊಡನೆ ಕಾದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಬಡಗರ ಅರಸನಾದ ಕಾಳನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಬೇಡಿದರೆಂತಲೂ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.”^೧ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಈ ಕಾಳನು ಬಡಗನೋ, ತೊದವನೋ ಎಂಬ ಸಂದೇಹ ಇನ್ನೂ ಇದೆ. ಬಡಗರು ನೀಲಗಿರಿಯ ಬಡಗ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಹೊಯ್ಸಳರ ಸೇನೆಯೊಂದಿಗೆ ನೀಲಗಿರಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬೀಡು ಬಿಟ್ಟಿರಬಹುದೆಂಬ ಊಹೆಯೂ ಇದೆ! ಈ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿ?—ಎಂಬ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತಿದೆಯಾದರೂ ೧೨ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮೇಳಿಗೆ ನೀಲಗಿರಿಯ ಮೇಲೆ ಬಡಗರೂ, ತೊದವರೂ ಬೀಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಬಡಗರ ಬಗೆಗೆ ಜನಜನಿತವಾದ ಕತೆ ಬೇರೆ ತಿರನಾಗಿದೆ. ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರಿನ ಬಳಿಯ ಬಡಗಹಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಡಗರ ಗುಂಪನ್ನು ಮುಂದೆ ಬೆಳೆಸಿದ ಒಂದುಮೂಲ ಮನೆತನವಿತ್ತು. ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ “ಎಳು ಜನ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು ಒಬ್ಬ ತಂಗಿಯೊಡನೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಮಹಮ

ದೀಯ ನವಾಬನು ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಲಾತ್ಕರಿಸಿದನಂತೆ. ಆ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು ಇಷ್ಟಪಡದೆ ತಂಗಿಯೊಡನೆ ಓಡಿಬಂದು ನೀಲಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದರು. ಅವರ ವಂಶದವರೇ ಬಡಗರು " ೧

ಆದಿವಾಸಿಗಳಾದ ಬಡಗರು ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲುಗಡೆ ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವರು. ಬಡಗರು ಆಡುವ ಭಾಷೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ. ಬಡಗ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತೀರ ಹತ್ತಿರವಾದ ಭಾಷೆಯಾದರೂ ಅಂತರವೂ ಇದೆ. ತೊದ ಮತ್ತು ಬಡಗ ಭಾಷೆಗಳು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಭಾಷೆಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ' ಕೊಡು - ಕೊಳ್ಳು ' ನಡೆದಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಕೆಂಟಿಷ್ (Kentish) ಸಫೋಲ್ಕ್ (suffolk) ಮೊದಲಾದ ಉಪಭಾಷೆಗಳಂತೆ ತೊದ, ಬಡಗ, ಕೋತ ಮೊದಲಾದವೂ ಕನ್ನಡದ ಉಪಭಾಷೆಗಳೆಂದು ಕೆಲವರ ಭಾವನೆ: "The dialects spoken by the tribes on the Neilgherries, the Badagas, i.e. the Northerners, the Kotas and Todas, are derived from ancient Canarese. Many grammatical forms of the ancient dialect are still found in use among them." ೨ ಆದರೆ ತೊದ, ಕೋತ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಉಪಭಾಷೆಗಳೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಬಡಗ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕನ್ನಡದ ಉಪಭಾಷೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಬಡಗ ಭಾಷೆ—ಹವ್ಯಕ ಭಾಷೆಯಂತೆ—ಹಳಗನ್ನಡದ ಒಂದು ಉಪಶಾಖೆಯ ಹಾಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಬಡಗ ಭಾಷೆಯ ಕೆಲವು ಪದಗಳು :

ಬಡಗ	ಕನ್ನಡ
ಕುನ್ನ(ವ)	ಚಿಕ್ಕ(ವನು) < ಹ. ಗ. ಕುನ್ನ: ಕುನ್ನಗೈ
ಅವಕಗ	ಅವರಿಗೆ
ಜೋಚಿ	ಕೆಲವು
ಜಿನ	ದಿನ
ಒಂದು	ಒಂದು
ಬೆಚ್ಚು	ವೆಚ್ಚು

೧. ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಆದಿವಾಸಿಗಳು: ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ : ಪುಟ-೫೨
 ೨. Poetical Anthology : Rev. G. Wurth, 1868 : page V

ಬಡಗ	ಕನ್ನಡ
ದೊಟ್ಟಿ	ರೊಟ್ಟಿ
ಅಲೆ	ಆದರೆ
ಎರಡು	ಎರಡು
ಮಾತಿ	ಮಗ
ಮೂಟು	ಮೂಟು
ಮಾತೀಂದು	ಮಗನೇಂದು
ನಾನು/ನ	ನಾನು
ಬುದ್ದು	ಬಿದ್ದು < ವಿಟ್ಟು > ಬಿಟ್ಟು
ಎಂಗ್ಲ	ನಾವು
ನೀಂಗ್ಲ	ನೀವು
ಮೀನು	ಮೀನು
ಪಾಂಬು	ಪಾವು > ಹಾವು

ಬಡಗ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪ > ಹ ಆಗಿದೆ; ಮತ್ತು ಬಡಗ ಭಾಷೆ, ಹವ್ಯಕ ಭಾಷೆಯಂತೆ, ಕೆಲವು ಹಳಗನ್ನಡ - ನಡುಗನ್ನಡ ರೂಪಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಬಡಗರು ಹೊರಗಿನ ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. “The personal pronoun of the first person singular is nām, I; the dative suffix is ga, holaga (holakka), to the field: the past tense of the verbs agrees with old Kannada: maḍidem, I did.”^೧

ಜಾರ್ಜ್ ಎಬ್ರಹಾಮ್ ಗ್ರೀನ್‌ವುಡ್ ಬಡಗ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತನ್ನ “ಭಾರತ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ” ಯ ನಾಲ್ಕನೆಯ ತೆನೆಯಲ್ಲಿ (ಸಂಪುಟ) ಕನ್ನಡದ ಒಂದು ಉಪಭಾಷೆಯೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಬಡಗ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪದ ಪರಿಚಯಕ್ಕಾಗಿ ಆತ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.^೨

೧. History of Kannada Language : R. Narasimhachar, p. 37-3

೨. L.S.I. Vol IV, 1906 : Specimen of Badaga Language

ಬಡಗ ಭಾಷೆಯ ಕೆಲವು ವಾಕ್ಯಗಳು

ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಎರಡು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಅವರೊಬ್ಬನಿಗೆ ಕುನ್ನವು ಅಪ್ಪನಿಗೆ, ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಅಪ್ಪಿಯೊಬ್ಬನಿಗೆ ಬಪ್ಪನು ಯೆನಗೆ ತಾ ಎಮ್ಮನೆ, ಅವನು ಅವನಿಗೆ ಬದುಕು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಜೋಚಿ ಜಿನ್ನಂದೆ ಕುನ್ನ ಮಾತಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೇತಿಯುಂಡು, ದೂರದೇಶಕ್ಕೆ ಕಡೆದುಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವುನಾಗಿ ಬದುಕಿ, ತನ್ನ ಬದುಕೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬೀಜ. ಹಾವನಾಡಿಬುಟ್ಟು. ಆಲೆ ಅವನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದೆಯೆನ್ನೆ, ಆ ದೇಶ ಬಹಳ ಅನಹಂಜ ಉಟ್ಟುತು; ಅವನು ತಟಮೊಟ ಆಪದುಗಾತು. ಆಗ ಅವನು ಹೋಗಿ, ಆ ದೇಶದವರೊಬ್ಬನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಗೆರಪಿನ ಸೇದೊಂಡು. ಅವನು ಅವನ ಹಂದಿಯ ಮೇಸೋದುಗ ತನ್ನೊಲಗ ಕ್ಷೇಗಿದ್ದು. ಇತ್ತೆ ಹಡೋನೆ ಹಂದಿ ತಿಂಬ ತೊಡೊಂದ ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸೋದುಗ ಆಸೆಪಟ್ಟು; ಆಲೆದಾರೂ ಅವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲೆ. ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ತನಗೆ ಬಪ್ಪನೆ, ಅವನು, ಯೆನ್ನಪ್ಪನ ಸಾರೆ ಯೇಚೋ ಕೂಲಿಯವನಿಗೆ ದೊಟ್ಟು ಬೇಕಾದಾಚಗವಿಾಟಿ ಹಡದೆ; ಆಲೆ ನಾ ಇಲ್ಲಿ ಹಸೊಂದ ಸತ್ತನೆ ನಾಯ್ತಿದ್ದು, ಕಡೆದು, ಯೆನ್ನಪ್ಪನ ಸಾರೆ ಹೋಗಿ, ಅವನಿಗೆ, ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಮೇಲೋಕಗ ಬಿರೋದಾಗಿಯೂ ನಿನ್ನ ಮುಂದಾಡೂ ಪಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೆ—ನಾ ಇನ್ನು ನಿನ್ನ ಮಾತೆಂದು ಕೊರಚಿಸಿಯುಂಬದುಗ ತಕ್ಕವು ಅಲ್ಲ; ಯೆನ್ನ ನಿನ್ನ ಕೂಲಿಯವನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಒಬ್ಬನ ಮಾಕೆ ಮಾಡುನ್ನನೆ, ಎಂದು ಹೋಗಿ ಯೆಂದ್ದು, ತನ್ನಪ್ಪನ ಸಾರೆ ಬನ್ನ. ಆಲೆ ಅವನು ಇನ್ನು ದೂರದೊ ಇಬ್ಬನೆ ಅವನ ಪ್ಪ ಅವನ ನೋಡಿ, ಕರುಕತ್ತಿ, ಓಡಿಬಂದು ಅವನ ಗುತ್ತು ಮೇಲೆ ಬುಟ್ಟು, ಅವನ ಮುತ್ತಿಕ್ಕಿದ್ದು. ಆಲೆ ಮಾತಿ ಅವನಿಗೆ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಮೇಲೋಕಗ ಬಿರೋದಾಗಿಯೂ ನಿನ್ನ ಮುಂದಾಡೂ ಪಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಇನ್ನು ನಿನ್ನ ಮಾತೆಂದು ಕೊರಚಿಸಿಯುಂಬದುಗ ನಾತಕ್ಕವು ಅಲ್ಲ, ಎನ್ನ. ಆಗ ಅವನು ತನ್ನ ಜೀವಿತಿಗಾರರುಗ, ಬೇಗನ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಚೀಲ ಹೊತ್ತು ಬಂದು, ಅವನಿಗೆ ಹೊಟ್ಟಿಸಿವಿ; ಅವನ ಕೈಗೆ ಉಂಗರವವೂ ಕಾಲುಗ ಕೆರವವೂ ಕೊಡಿವಿ. ಇನ್ನು ತಿಂದು ಕುಸಾಲೆ ಆಪೋ. ಯೇಕಾಂದಲೆ ಈ ಯೆನ್ನ ಮಾತಿ ಸತ್ತವು ಆಗಿದ್ದು, ತಿರಿಗಿ ಬದುಕಿದ್ದನೆ; ಅರಂದೊದವು ಆಗಿದ್ದು, ಸಿಕ್ಕಿದ್ದನೆ ಎನ್ನ. ಆಗ ಕುಸಾಲೆ ಆಪದುಗೆ ಹೊರವಟ್ಟರು !

—ಇದರ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ :

ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕವನು ತಂದೆಗೆ, ತಂದೆಯೇ, ಅಪ್ಪಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಪಾಲನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡು, ಅಂದಾಗ, ಅವನು ಬದುಕನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟನು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ಚಿಕ್ಕ

ಮಗನು ಎಲ್ಲಾ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ದೂರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊರಟು, ಅಲ್ಲಿ ದುಂದುಗಾರ ನಾಗಿ ಬದುಕಿ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಬಿಟ್ಟನು. ಅವನು ಎಲ್ಲಾ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ, ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಘೋರವಾದ ಬರ ಉಂಟಾಗಿ, ಅವನು ಕೊರತೆ ಪಡಲಾರಂಭಿಸಿದನು. ಆಗ ಹೋಗಿ ಆ ದೇಶಸ್ಥರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕೊಂಡನು. ಇವನು ಅವನನ್ನು ಹಂದಿಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುವದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಹೊಲ ಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಹೀಗಿರಲಾಗಿ ಹಂದಿಗಳು ತಿನ್ನುವ ಹಿಂಡಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಯಾರೂ ಅವನಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ತೆಪ್ಪರಿಸಿಕೊಂಡು, ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಹತ್ತರ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಕೂಲಿಯವರಿಗೆ ತುಂಬ ರೊಟ್ಟಿ ಉಂಟು, ಆದರೆ ನಾನು ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಸಾಯುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಎದ್ದು ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅವನಿಗೆ, ತಂದೆಯೇ ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿಯೂ, ನಿನ್ನ ಮುಂದೆಯೂ, ಪಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಇನ್ನೂ ಮಗನೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲ; ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ ಕೂಲಿಯವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನಂತೆ ಮಾಡು, ಅನ್ನುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿ, ಎದ್ದು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದನು. ಅವನು ಇನ್ನೂ ದೂರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅವನ ತಂದೆ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ಅಂತಃಕರಣ ಪಟ್ಟು ಓಡಿಬಂದು, ಅವನ ಕೊರಳಿನಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಮುದ್ದಿಟ್ಟನು. ಆದರೆ ಮಗನು ಅವನಿಗೆ, ತಂದೆಯೇ ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿಯೂ, ನಿನ್ನ ಮುಂದೆಯೂ ಪಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಇನ್ನೂ ನಿನ್ನ ಮಗನೆಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲ—ಎಂದು ಹೇಳಲು, ತಂದೆಯು ತನ್ನ ಆಳುಗಳಿಗೆ 'ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಅಂಗಿ ತಂದು ಅವನಿಗೆ ಹೊದಿಸಿರಿ, ಅವನ ಕೈಗೆ ಉಂಗುರವನ್ನೂ, ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ಕೆರಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಿರಿ; ಊಟಮಾಡಿ ಆನಂದ ಪಡೋಣ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ನನ್ನ ಮಗನು ಸತ್ತವನಾಗಿದ್ದು ತಿರುಗಿ ಬದುಕಿದ್ದಾನೆ, ಕಳೆದುಹೋದವನಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾನೆ' ಎಂದನು. ಆಗ ಅನಂದಪಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು.

ಬಡಗ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಳ (ಅ) ಮತ್ತು ಶಕಟ ರೇಫ (ಆ) ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಕೆಲವು ಪದಗಳ ಕೊನೆ ಯಲ್ಲಿ ಅನುನಾಸಿಕ ಧ್ವನಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ (ಅವ್ರ). ಉಷ್ಣಧ್ವನಿ ಸ್ಪಷ್ಟೋಷ್ಣ ಧ್ವನಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ. (ದೇಶ > ದೇಚ)

ಬಡಗ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅ, ಆಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆಯಾದರೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅದರ ಅನವಶ್ಯಕ ಪ್ರಯೋಗ ಆಗುತ್ತಿದೆ:

ಇರು < ಇರುಳು

ಅವ < ಅವಳು

ತಿಂಗ್ಗು < ತಿಂಗಳು
ಮಕ್ಕು < ಮಕ್ಕಳು
ಕ್ಕೇಗು < ಕಳುಹಿಸು
ಕರು < ಕರುಳು

ಆದರೆ ಶಕಟರೇಫವ ಉಪಯೋಗ ಸರಿಯಾಗಿದೆ :

(ಕ) ಅಱು - ಅಱು(ಬ)
ಕುಱು - ಕುಱು
ಎಱು - ಎಱು
ಕೆಱು - ಕೆಱು

ರಳಧ್ವನಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಧ್ವನಿಯಾಗಿ ಬರದೆ ಕಾಗುಣಿತಾಕ್ಷರವಾಗಿ, ಒತ್ತಕ್ಷರವಾಗಿ ಬರುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು :^೧

(ಬ) ಕ್ಕೀ < ಕೀಲು (ಕ)
ಬ್ಬಾ < ಬೀಲು
ಮ್ಬಾಗು < ಮುಲುಗು
ಯ್ಬದ್ದು < ಎಬ್ಬಿದು
ಹೊಗ್ಗು < ಹೊಗಲು < ಮೊಗಲು
ಹ್ವಾ < ಹಾಲು < ಪಾಲು
ಹ್ವಾಯೇ < ಹಲತಿ < ಪಲ
ಹ್ವೋಯೇ < ಹೊಲತಿ < ಮೊಲತಿ
ಗ್ಗು < ಗುಲು < ಕುಲು

೧. ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಎಂ. ಬಿ. ಎಮಿನೊ ಅವರು ಬಡಗ ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಭಾಷಾಸಂಗ್ರಹ ಕ್ರಾಯ್ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಸರ ಬರೆಹದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅಗದುದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೋತ ಭಾಷೆ : Kota

೧೧-ಜ

ಶ್ರಾವಣ ವರ್ಗದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಈ ಕೋತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆದಿದೆಯಾದರೂ ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಮರ್ರೆ ಬಾರ್ನಸನ್ ಎಮಿನೊ ಅವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದಿದ್ದಾರೆ.^೧ ಹೀಗಾಗಿ ಇಂದು ಕೋತ ಭಾಷೆಯ ಧ್ವನಿಸ್ವರೂಪದ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಅದರ ವಾಕ್ಯರಚನೆ, ವ್ಯಾಕರಣ ಸ್ವರೂಪದವರೆಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಉಳುಮೆಯ ಜೀತಗಾರರಾದ ಕೋತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವವರು ನೀಲಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬೀಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಸ್ಸಾಮಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೇವಲ ಒಂಬತ್ತು ಜನರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರದ ಜನ ನೀಲಗಿರಿಯಲ್ಲೇ ಬಾಳುವರು. ೧೯೧೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ವರದಿಯಂತೆ ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೇವಲ—೧೨೦. ೧೯೩೧ರ ಖಾನೇಷುಮಾರಿಯ ಲೆಕ್ಕದಂತೆ ಇವರ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ—೧೧೨೧. ಹೀಗಾಗಿ ಕೋತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವವರು ಕ್ರಮೇಣ ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಕಾಲ್ಡ್‌ವೆಲ್‌ನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೋತ ಭಾಷೆ ದ್ರಾವಿಡ ವರ್ಗದ ಭಾಷೆಯೆಂಬುದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಆತ ಕೋತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಹತ್ತಿರದ ಭಾಷೆಯೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾನೆ. “This language may be considered as a very old and very rude

೧. Kota Texts : M. B. Emeneau, 1944-46 :

ನಾಲ್ಕು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಪುಟಗಳು

dialect of the Canarese, which was earried by a persecuted low-caste tribe at some very remote period.” ೧

ನೀಲಗಿರಿ ಬೆಟ್ಟ ಇರುಳರು, ಬಡಗರು, ತೊದವರು, ಕುರುಬರು ಮತ್ತು ಕೋತರು—ಹೀಗೆ ಐದಾರು ವರ್ಗದವರ ಭಾಷೆಗಳ ತವರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರಭಾವ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದರೂ ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾರಸ್ಯವೇ ಬೇರೆ ಇದೆ—
“There is as yet no evidence to show that the social prestige of the Todas at the top of the scale caused the Badagas to imitate the Todas linguistically. The Badagas may have borrowed one small linguistic trait or other, but they did not adopt the Toda language; moreover, the Todas certainly borrowed many Badaga words. The Kotas, lowest in the pile, adopted neither the Toda language nor the Badaga language,” ೨

ಕೋತ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರಗಳು:

ಹ್ರಸ್ವ: ಅ ಇ ಉ ಎ ಒ

ದೀರ್ಘ: ಆ ಈ ಊ ಏ ಓ

ವ್ಯಂಜನಗಳು:

ಪ ತ ತ ಟ ಕ —ಅಘೋಷ ಧ್ವನಿಗಳು

ಬ ದ ದ ಡ ಗ —ಘೋಷ ಧ್ವನಿಗಳು

ಚ ಜ —ಅನುಘರ್ಷ ಧ್ವನಿಗಳು

ಮ ನ ಣ ಜ —ಘೋಷ ಅನುನಾಸಿಕಗಳು

ಲ, ಳ —ಘೋಷ ಪಾರ್ಶ್ವಿಕಗಳು

ರ —ಘೋಷ ವತ್ಸ್ರ್ಯ ಕಂಪಿತ

ಱ —ಘೋಷ ಮೂರ್ಧನ್ಯ

ವ —ಘೋಷ ದಂತೋಷ್ಯ ಸಂಘರ್ಷಿ

ಇನ್ನೂ ಕೋತ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಧ್ವನಿಮಾಗಳು: ಇವಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಮೂರು ಗೌಣ ಧ್ವನಿಮಾಗಳಿವೆ. “It may be noted, however,

೧. ACGDDLs : 1956 : page-34

೨. Bilingualism and Structural Borrowing : M.B.E. ;
Proc. Amer. Phil. Soc. Vol, 106, No. 5, page-432

that initially there are no consonant clusters, except in a very few words which are ultimately derived from Indo-Aryan languages.”^೧

ಪದದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಕಾಣಬರುವ ವ್ಯಂಜನಗುಚ್ಛನವನ್ನುಳ್ಳ ಪದಗಳು ಇಂಡೋ-ಆರ್ಯ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುತ್ತವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ನಿದರ್ಶನಗಳು :

ಸ್ಲೋಗಮ್ < ಸಂ. ಶ್ಲೋಕಮ್

ಪ್ರೋಜನಮ್ < ಸಂ. ಪ್ರಯೋಜನಮ್

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕೋತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ವ್ಯಂಜನ ಧ್ವನಿಮಾಗಳು ಸಂಧಿ-ಸಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಬದಲು ಮತ್ತೊಂದು ಬರುವುದುಂಟು. ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಕನ್ನಡದಂತೆ ; ಚತುರ್ಥಿ - ಕೆ, ಪಷ್ಠಿ - ಅ, ಮತ್ತು ಸಪ್ತಮಿ - ಒಳ್ಳೆ. ನಾಮಪದಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಏಕಾಕ್ಷರಿಗಳು ; ಈ ಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು ನಿರಪೇಕ್ಷ ಪ್ರಕೃತಿಗಳೆಂದೂ (absolute stem), ವಿಕೃತ ಪ್ರಕೃತಿಗಳೆಂದೂ (oblique-) ಎರಡು ತೆರನಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು. ಧಾತುಗಳಲ್ಲೂ ಏಕಾಕ್ಷರಿ ಧಾತುಗಳೇ ಅಧಿಕ. ಸರ್ವನಾಮಗಳು :

ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ : ಏಕವಚನ ; ಆನ್, ಎನ್ : ಬಹುವಚನ - ಆಮ್

ಸಮಾವೇಶಕ ; ಅಮ್ - : ಅಸಮಾವೇಶಕ - ಎಮ್

ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ : ಏ.ವ ; ನೀ, ನಿನ್ - : ಬ.ವ ; ನೀಮ್, ನಿಮ್

ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ : ಏ.ವ ; ತಾನ್, ತನ್ : ಬ.ವ ; ತಾಮ್, ತಮ್ -^೨

ತನ್ನ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಭಾಷೆಗಳಾದ ತೊದ ಮತ್ತು ಬಡಗ ಭಾಷೆಗಳ ಗಾಢ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೆ, ಕೋತ ಭಾಷೆ ಹಿಂದಿನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಕೋತ ಭಾಷೆಯ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸಿದೆ :

ಕೋತ

ಕನ್ನಡ

ಮೊಗ್

ಮಗು *

ವೆಮೊಗ್

ಹೆಂಗಸು < ವೆಣ್

೧. Kota Texts; Part one : 1944 : page - 16

೨. ಅದೇ : ಮೊವಲ ಭಾಷೆ ಪುಟ ೧೫೦ನಿಂದ ಪುಟ ೨೯೨ ವರೆಗೆ ನೋಡಿ

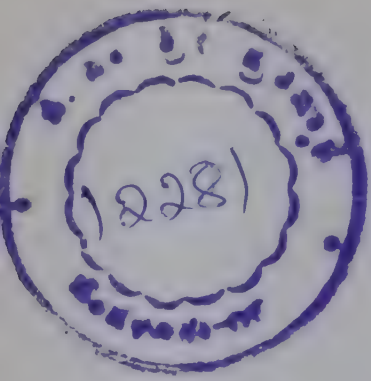
* ಕೆಲವು ಸಲ ಹೆಂಡತಿ ಎಂಬ ಅರ್ಥವೂ ಉಂಟು

ಕೋತ	ಕನ್ನಡ
ಮೊಳ್	ಮಗಳು
ಪಜ್	ಹಂದಿ < ಪಂದಿ
ಕೋಜ್	ಎಮ್ಮೆಕರು *
ನೀರ್	ನೀರು
ನಲ್	ನಲ್ < ನಲ್ಲೆ
ಮಲಿಮ್	ಬೆಟ್ಟದಮ್ಮೆಗಳು
ಮಲಿಜ್	ಎತ್ತರತಗ್ಗು
ಅಯ ಅವ	ಅಯ್ಯೋ ಅವ್ವಾ
ಕಳ್ಳ್ಮ	ಕಳ > ಕಣ
ವಲ್	ಬಲ್ > ಬಲ
ಪರ್ವ್ > ಪರ್ವ್	ಪಣ್
ಗೂಳ್	ಕಳ್ಳ / - ಗಳ್ಳ

೧೯೬೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೋತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವವರ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ೮೬೨! ಅಂದರೆ ೧೯೧೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕಿಂತದೂ ನಾಲ್ಕು ನೂರು ಜನ ಕಡಮೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತೊದ ಮತ್ತು ಕೋತ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕರಗತೊಡಗಿದೆ. ಈ ೮೬೨ ಜನರಲ್ಲಿ ೪೬೭ ಜನ ಗಂಡಸರು, ೩೯೫ ಜನ ಹೆಂಗಸರು.

ಎಂ. ಬಿ. ಎಮಿನೊ ಅವರು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವ ಕೋತ ಭಾಷೆಯ ಆಕೃತಿನಾ ಗಳನ್ನೂ, ವಾಕ್ಯರಚನೆಯ ಮೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನೂ, ಪದಕೋಶವನ್ನೂ, ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶ ಗಳನ್ನೂ ನಿರೂಪಿಸಲು ನೆರವಾಗುವ ಹತ್ತಾರು ಕತೆಗಳನ್ನು ಅನುವಾದದೊಡನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೩೫ರಿಂದ ೧೯೩೮ರ ವರೆಗೆ ಅವರು ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎಂಟುತಿಂಗಳಕಾಲ ನೀಲಗಿರಿಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಕೋತಭಾಷೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರು. ನೀಲಗಿರಿಯ ತೊದವರು (ತೋಡರು), ಬಡಗರು, ಇರುಳರು, ಕುರುಂಬರು ಮತ್ತು ಈ ಕೋತಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವವರು - ಸಮಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರಿಗೂ, ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೂ ಅಕರ್ಷಕ ಜನಾಂಗವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದಿನೇ ದಿನೇ ನಶಿಸತೊಡಗಿರುವ ಈ ಜನಾಂಗಗಳ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಶೋಧನೆ ಶೀಘ್ರ ನಡೆಯುವುದು ಅಗತ್ಯ.

* ಒಂದು ನರುಪಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ಇರುವ ಕರುವಿಗೆ ಈ ಹೆಸರು

ಕುರುಖ್ ಭಾಷೆ : Kurukh

೧೧-ಟ

ಊರಾಂವ್ ಅಥವಾ ಒರಾಫೊನ್ ಎಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ಜನರು ಅಡುವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯೇ ಕುರುಖ್ ಎಂಬ, ಶ್ರಾವಣ ಗುಂಪಿನ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ. ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಡುವ ಜನರು ಬಿಹಾರ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಛೋಟಾನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ, ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು ಆರು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರುವರಾದರೂ ಇವರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಸಮೀಪದ ಅಸ್ಸಾಮಿನಲ್ಲಿರುವ ಟೀ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ವಲಸೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೬೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ವರದಿಯಂತೆ ಕುರುಖ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ೧,೧೪೧,೮೦೪.

ಪರ್ಜಿ, ನಾಯ್ಕಾ ಮೊದಲಾದ ನಿಗ್ರಾಂಥಿಕ ದ್ರಾವಿಡ ಪರಿವಾರದ ಭಾಷೆಗಳಂತೆ ಕುರುಖ್ ಭಾಷೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿಲ್ಲವಾಗಿ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನದ ಸಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ತಕ್ಕ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಧಂಗರಿ, ಧನ್ವರಿ, ಮಲ್ಹಾರ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಕುರುಖ್ ಭಾಷೆಗಳೂ ಇವೆ. ಕುರುಖ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಒರಾಒನ್ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಕರೆಯುವರು. ಹಿಂದೆ ಗ್ರಿಗ್ನಾರ್ಡ್ ವ್ಯಾಕರಣ ಬರೆದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಒರಾಒನ್ ಭಾಷೆಯೆಂದೇ ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ. ೧ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಕೂಡ ತನ್ನ ಗ್ರಂಥದ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಒರಾಒನ್ ಭಾಷೆಯೆಂದೇ ಕರೆದು, ಈ ಭಾಷೆ ದ್ರಾವಿಡ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆಯೆಂದು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಗ್ರಂಥ ಅಚ್ಚಾದ ಹತ್ತಾರು ವರುಷಗಳಾದಮೇಲೆ

ಫ್ಲೆಕ್ಸ್ ಮುಂತಾದವರ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹೊರಬಂದದ್ದು. ಕುರುಖ್ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಕರಣಗಳೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿವೆ.^೧ ಕುರುಖ್ ಭಾಷೆಯ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಇಂತಿವೆ.

ಕನ್ನಡ	ಕುರುಖ್
ಒಂದು	ಒಂತ
ಎರಡು	ಎನ್
ಮೂರು	ಮುಂದ್
ನಾಲ್ಕು	ನಾಖ್ ^೨
ಆಳ್	ಆಲ್
ಕಣ್	ಖನ್
ಪಲ್	ಪಲ್
ಬರ್	ಬರ್
ಬಾಯ್	ಬೊಇ
ಮೂಗು	ಮೊಯ್

ಕುರುಖ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ, ಬಿಹಾರಿ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ^೩

೧. Introduction into the Oraon Grammar. Rev. O. Flex and Kurukh Grammar : Rev. Ferd. Hahn Calcutta, 1900
೨. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪದಗಳು ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪದಗಳು.
೩. ಕುರುಖ್ ಭಾಷೆಯ ಪದಕೋಶವನ್ನು ಹತ್ತು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಿ. ಬ್ಲೆಸಿಸ್ ಎಂಬುವರು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ :

An English-Uraon Dictionary C. Bleses : Ranchi, 1956

ನಾಯ್ಕ ಭಾಷೆ : Naiki

೧೧-ಡ

ವರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ೧೯೫೦-೧೯೫೧ರಲ್ಲಿ ಟಿ. ಒರೊ ರವರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಜ್ಞಾತ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿದರು. ಇದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸುಧಿಭೂಷಣ ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾಯ್ಕ ಮತ್ತು ಗದಬ ಭಾಷೆಯ ಉಪಭಾಷೆಯಾದ ಅದಿಲಾಬಾದಿನ ಗದಬ ಭಾಷೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಲೆಹಾಕಿದರು. ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ವರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲೇ ಅಳವಡಿಸಿದರು. ನಾಯ್ಕ (ನಾಯಿಕೆ) ಎಂಬುದೂ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಅಥವಾ ಶ್ರಾವಣ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ. ಇದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಛಾಂದಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸುತ್ತ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ವೆಂಗು ಭಾಷೆಯಂತೆ ನಾಯ್ಕ ಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು. “ . . . Parji and Naiki were previously hardly known except as names, and it became evident that they and Kolami form a small sub-family within the Dravidian family. To this sub-family must be added the Gadba of Salur, which was previously unknown and which Shri Sudhibhushan Bhattacharya and Dr. Bhadriraju Krishnamurti have sampled independently and added to our files, and the Ollari dialect of the same language which was also previously unknown and which Bhattacharya added to our files prior to the publication of his rather extensive field notes.”^೧ ಇದು ಟಿ. ಒರೊ ಮತ್ತು

ಎಂ. ಬಿ. ಎಮಿನೊ ಅವರು ತಮ್ಮ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಜ್ಞಾತಿಕೋಶದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಮಾತು. ನಾಯ್ಕ, ಪರ್ಜಿ, ಕೋಲಾಮಿ, ಗದಬ ಮತ್ತು ಒಲ್ಲಾರಿ ಈ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆ-ಉಪಭಾಷೆಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಕೆಲವು ಸಾದೃಶ್ಯ ಗಳಿಂದಾಗಿ ಇವೇ ಒಂದು ಉಪಶಾಖೆಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ಇವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಾಯ್ಕ ಭಾಷೆ ಜಿ. ಎ. ಗ್ರೀಸ್‌ನ್‌ನಿಗಿಂತಲೂ ಈಚೆಗೆ ಬೆಳ ಕೆಗೆ ಬಂದ ಭಾಷೆ; ರಾಬರ್ಟ್ ಕಾಲ್ಡ್‌ವೆಲ್ಲನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯದ ಭಾಷೆ.

ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದ ಪದದ ಆದಿಯ ಕ್ ಧ್ವನಿಮಾ ಇಂದಿನ ಕೆಲವು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಕಾರವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದ್ದರೂ, ನಾಲ್ಕೈದು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ—ಕೆಲವು ಪರಿಸರಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಚ್-ಕಾರವಾಗಿದೆ. ಕಕಾರದ ಮುಂದೆ ಪೂರ್ವಸ್ವರಗಳಾದ (Front-vowels) ಇ, ಎ-ಗಳಿದ್ದರೆ ಕನ್ನಡ ಕೋತ, ನಾಯ್ಕ, ಗದಬ ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಕಾರವೇ ಉಳಿದರೆ ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಮಲೆಯಾಳ—ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಚಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಯ್ಕ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡದೊಡನೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಹೇಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೆಂಬದನ್ನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದ ನೋಡಬಹುದು: ೧

ಕನ್ನಡ	ಕೇಱು
ನಾಯ್ಕ	ಕೇದ್
ಕೋತ	ಕೇರ್
ಗದಬ	ಕೇಟಿ
ಕೋಲಾಮಿ	ಕೇದ್
ಪರ್ಜಿ	ಕೇದ್
ತಮಿಳು	ಚೇಱು
ತೆಲುಗು	ಚೆರುಗು
ಮಲೆಯಾಳ	ಚೇಱುಕ

೧. For further details on Naiki language, please see Fieldnotes collected by Burrow and Bhattacharya, incorporated in the Parji Language and in Kolami-A Dravidian Language.

ಇತರ ಕೆಲವು ಪದಗಳು

ಕನ್ನಡ	ನಾಯ್ಝಾ	
ಅಮ್ಮ ಅಪ್ಪ	ಅಮ್ಮತಾಕ್	ಹೋ : ಕ. ಅಮ್ಮ
ಅಂಗಡಿ	ಅಂಗಾರಿ	
ಬೊಕ್ಕೆ	ಬೊಗ್ಗ	
ಕಳ್ಳೆ	ಡೊಂಗ	ಹೋ : ತೆ. ದೊಂಗ
ಅಡಗು	ಫಾವ್	
ಎತ್ತು	ಹೆಡ್	ಹೋ : ತೆ. ಎದ್ದು
ಇಲಿ < ಎಲಿ	ಎಲ್ಚಿ	ಹೋ : ತೆ. ಎಲುಕ
ಎನಿತು	ಎಂಧರ್	ಹೋ : ತೆ. ಎಂದುರು

ಕೆಲವು ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ ಪದಗಳು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿವೆ :

ಕನ್ನಡ	ನಾಯ್ಝಾ	ಪರ್ಜಿ	ಕೋಲಾವಿನ್
(ಸ್ತ್ರೀ ವಾಚಕ) ಇಬ್ಬರು	ಇರಳ್	ಇರಲ್ ೧	ಇರಲ್
ಮೂವರು	ಮುಯಳ್	ಮುಯಲ್	ಮುಯಲ್
ನಾಲ್ವರು	ನಲ್ಲಳ್	ನೆಲಲ್	

೧. ಪರ್ಜಿ ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದ ಛ ಕಾರವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅದರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಲಕಾರವೇ ಬರುತ್ತದೆ.

ವಿಭಕ್ತಿ-ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು

೧೨

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವಿಭಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು	ವಿ. ಸಂ.	ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು	ವಿಚಾರ
೧	ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ (ಕರ್ತೃ ವಿಭಕ್ತಿ)	?	ಮಾ, ನಾ, ಉ (?)	ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ
೨	ಸಂಬೋಧನಾ ವಿಭಕ್ತಿ (ಅನುಂತ್ರಣ ವಿಭಕ್ತಿ)	??	ಏ, ಎ	ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನೇ ಸಂಬೋಧನೆಗೂ ಬಳಸುತ್ತೇವೆ
೩	ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ (ಕರ್ಮ ವಿಭಕ್ತಿ)		ಅನ್, ಅಮ್/ಅಂ, ಅನ್ನು	
೪	ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ (ಕರಣ ವಿಭಕ್ತಿ)		ಇನ್, ಇಮ್/ಇಂ, ಇಂದಂ, ಇಂದೆ/ಇಂದ, ಎ	
೫	ಚತುರ್ಥೀ ವಿಭಕ್ತಿ (ಸಂಪ್ರದಾನ ವಿಭಕ್ತಿ)		ಕೈ, ಕೆ, ಗೆ, ಇದೆ	
೬	ಪಂಚಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ (ಅಪಾದಾನ ವಿಭಕ್ತಿ)	??	ಅತ್ತಣಂ, ಅತ್ತಣನ್, ಅತ್ತಣಂದಂ, ಅತ್ತಣಂದೆ, ದೆಸೆಯಿಂದ, ಕಡೆಯಿಂದ	ಬಹುವಾಗಿ ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯೇ ಇದರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ
೭	ಷಷ್ಠೀ ವಿಭಕ್ತಿ (ಸಂಬಂಧ ವಿಭಕ್ತಿ)		ಅ, ಆ	
೮	ಸಪ್ತಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ (ಅಧಿಕರಣ ವಿಭಕ್ತಿ)		ಉಳ್, ಒಳ್, ಅಲ್ಲಿ	

ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೂ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಹಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಕ್ತಿ-ಪ್ರತ್ಯಯ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಕ ಮತ್ತು ಬಹುವಚನಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರುತ್ತದೆ; (೧) ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮೂರು ತೆರನಾದ ವಚನಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ; (೨) ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ವಚನ ಮತ್ತು ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಲ್ಲ, ವಚನ ಮತ್ತು ವಿಭಕ್ತಿಗಳೆರಡೂ ಒಂದೇ ಪ್ರತ್ಯಯದಿಂದ ಸೂಚಿತವಾಗುತ್ತವೆ; ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಚನ ಮತ್ತು ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿವೆ. "... in the inflecting languages, in the declension of nouns the number and case are united in one suffix, but in the suffix-agglutinating languages there is a separate suffix for the number and another for each case." ೧

(೩) ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಗೆ, ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಸಂಭವಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಬಹುದು:

ಕನ್ನಡ

ಸಂಸ್ಕೃತ

(೧) ಬೆಟ್ಟವನ್ನು; ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು

ಗಿರಿಂ, ಗಿರೀ, ಗಿರೀನ್

(೨)-(ಅ) ಅವರಿಂದ - ಅವರ್ - ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯ
ಇಂದ - ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ ,,

ತ್ವೈ

(೨)-(ಆ)

ವಿಭಕ್ತಿ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ	ವಚನ-ವಿಭಕ್ತಿ
ಪ್ರಥಮಾ	ಸೇವಕ-ನು	ಸೇವಕ-ರು	ಸೇವಕಃ
ದ್ವಿತೀಯಾ	ಸೇವಕ-ನನ್ನು	ಸೇವಕ-ರನ್ನು	ಸೇವಕಾನ್
ತೃತೀಯಾ	ಸೇವಕ-ನಿಂದ	ಸೇವಕ-ರಿಂದ	ಸೇವಕೈಃ
ಚತುರ್ಥೀ	ಸೇವಕ-ನಿಗೆ	ಸೇವಕ-ರಿಗೆ	ಸೇವಕೇಭ್ಯಃ
ಪಂಚಮೀ	ಸೇವಕ-ನ ದೆಸೆಯಿಂದ	ಸೇವಕ-ರ ದೆಸೆಯಿಂದ	ಸೇವಕೇಭ್ಯಃ
ಷಷ್ಠೀ	ಸೇವಕ-ನ	ಸೇವಕ-ರ	ಸೇವಕಾನಾಮ್
ಸಪ್ತಮೀ	ಸೇವಕ-ನಲ್ಲಿ	ಸೇವಕ-ರಲ್ಲಿ	ಸೇವಕೇಷು

(೩)

ರಾಜನ್, ರಾಜ, ರಾಜ್ಞ

ಹಾಗಾದರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ - ಕನ್ನಡದ ವ್ಯಾಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ರೀತಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಮ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೆ—ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು. ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ರೀತಿ ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಸರ್ವನಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕ್ರಮ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ರೂಪಗಳನ್ನು ನೋಡಿ :

ನೀನ್, ಆನ್, ತಾನ್ — ಆದಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿದೆ

ನಿನ್ನ, ಎನ್ನ, ತನ್ನ — ಆದಿ ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿದೆ

ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ವಿಭಕ್ತಿಗಳ ವಿಂಗಡಣೆಯಲ್ಲೂ, ವಿವರಣೆಯಲ್ಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಅನುಕರಣೆಯೇ ಇದೆ! ಆದರೆ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಇದರಲ್ಲಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ, ಅಂತರ್ಯ ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಟು ವಿಭಕ್ತಿಗಳುಂಟು, ಸಂಬೋಧನಾ ವಿಭಕ್ತಿಯೂ ಸೇರಿ. ಆ ಎಲ್ಲ ವಿಭಕ್ತಿಗಳೂ ಉಂಟೆಂದು ಮೈಯಾಕರಣರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಥಮೇತರ ವಿಭಕ್ತಿಗಳೆಂಬ ಎರಡು ಪ್ರಭೇದ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೇಶಿರಾಜನಿಗಿಂತಲೂ ನಾಲ್ಕು ರತಮಾನ ಹಳೆಯದಾದ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲೇ, ಸಂಬೋಧನಾ ವಿಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಏಳು ವಿಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದೆ :

“ ನರಪತಿ ಬಂದನಾ ನೃಪನಸಂಹಾರಯ ಕಾಣ್ಬುದು ತನ್ನ ರೇಂದ್ರನಿಂ
ಧರಣಿಸನಾಥೆ ಭೂಪತಿ ಕಪ್ಪವನೀಗವನೀಶನತ್ತಣೆಂ
ಪರಿಭವಮಂ ಕಟಲ್ಪುವುದಧೀಶ್ವರನಾ ದಯಸಾಲ್ಗು ಮಾಮಹೀ
ಶ್ವರನೊಳಿದಪ್ಪದೆಂಬುದಿದು ಕಾರಕಯುಕ್ತ ವಿಭಕ್ತಿನುಕ್ರಮಂ || ” ೧

ನಾಗವರ್ಮನೂ ೨ ಕೇಶಿರಾಜನೂ ಹೀಗೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ, ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿ - ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ, ಎಂಟು ವಿಭಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ—ಮತ್ತು ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ—ಶಬ್ದದ ಸಹಜರೂಪವೇ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿನ ಉಳಿದ ಆರು ವಿಭಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಭಕ್ತಿಗಳು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ.

೧. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ : ೧-೧೧೫ ; ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಏಳು ವಿಭಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ, ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನೂ ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಡನೆ ಹೇಳಿದೆ
೨. ಶಬ್ದಸ್ಮೃತಿ : ಸೂತ್ರಗಳು ೧೫-೧೬

ಕನ್ನಡದ ಒಂದೆರಡು ವಿಭಕ್ತಿಗಳು ನೈಜಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರದೆ ಕೇವಲ ವೈಯಾಕರಣರು ಸಂಸ್ಕೃತಾನುಕರಣೆಯಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕೃತಕವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರುವ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ನಿಯತವಾಗಿಯಾಗಲಿ, ಖಚಿತವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೇ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತದೆ—ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೂ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನೂ ಮುಂದೆ ವಿವರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು.

ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ

ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ 'ವಿಭಕ್ತಿಗಳೇಱ್ಱಿನಿಕ್ಕುಂ'^೧ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನೂ ಹೇಳಿದೆ. ಕೇಶಿರಾಜನೂ ಅಷ್ಟೆ.^೨ ಆದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ 'ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯ' ಎಂಬುದೊಂದು ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ; ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಇದೆ, ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪ್ರತ್ಯಯ ಇಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಕೃತಿಗಳೇ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪದಗಳಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆಯೆನ್ನಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶಬ್ದ-ಪದ ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆಯಾದರೂ ಶಬ್ದದ ಮೂಲರೂಪವೇ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ: ಅನೆ, ಕಣ್, ಕುಱು. ನಾಯ್, ಪೊನ್, ಮುಳ್... ಇ. ಈ ಮೂಲ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಮುಂದೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಥಮೇತರ ವಿಭಕ್ತಿ ಎಂಬ ವಿಭಾಗ ಸಮಂಜಸ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಉಳಿದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಶಬ್ದದ ನೈಜರೂಪವೇ - ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ - ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ ರೂಪವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಾಗಾದರೆ ಅರಸ, ಮಗ, ರಾಮ—ಮುಂತಾದ ಈ ಬಗೆಯ ಅಕಾರಾದಿಯಾದ ಪದಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಗೆ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೂಡಬಹುದು. ಈ ಪದಗಳು ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಅಕಾರಾದಿಯಾದ ಪದಗಳಲ್ಲ—ಅರಸನ್, ಮಗನ್, ರಾಮನ್—ಎಂಬುದು ಈ ಪದಗಳ ಸಹಜರೂಪ. ಇವುಗಳು ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವ್ಯಂಜನಾಂತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಅರಸನು, ಮಗನು, ರಾಮನು—ಎಂದು ಸ್ವರಾಂತವಾಗುತ್ತವೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೂಲತಃ ಅಕಾರಾಂತ ದೇಶ್ಯಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಇಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು. ಅರಸ, ರಾಮ, ಪತ್ರ—ಮೊದಲಾದವನ್ನು ಅಕಾರಾಂತ

೧. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ : ೧-೧೧೪

೨. ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ : (ಸಂ) ಪ್ರೊ|| ಡಿ.ಎಲ್.ಎನ್ : ಸೂತ್ರ-೧೦೩ : ಪ್ರಬ್ಧ-೧೦೮

ವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದಾದರೂ ಈ ಪದಗಳು ಕನ್ನಡ ಪದಗಳಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಈ ಪದಗಳು ಬಂದದ್ದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಿಂದ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ಈಗ ಅಕಾರಾಂತವೆಂದು ಭಾವಿಸಿರುವ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ತೊಂಬತ್ತು ರಷ್ಟು ಶಬ್ದಗಳೆಲ್ಲವೂ ಹಿಂದೆ ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಪದಗಳಾಗಿದ್ದುವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ;

ಅಮ್ಮ < ಅಮ್ಮನ್

ಕೊಳ < ಕೊಳನ್

ಅಕ್ಕ < ಅಕ್ಕನ್

ಕೋಣ < ಕೋಣನ್

ಅಣ್ಣ < ಅಣ್ಣನ್

ಮಗ < ಮಗನ್

ಆದುದರಿಂದ ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಪದಗಳು ದ್ವಿತ್ವಗಳಾಗಿ ಅನಂತರ ಉಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದುವೆನ್ನಬಹುದು. ವೈಯಾಕರಣರು ಉಕಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಪದಗಳಿಗೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಅಂಟಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯವೆಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ 'ಎ' ಎಂಬ ಸ್ವರ ಸೇರಿಸುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿ ಹೋಯಿತೆನ್ನಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಕ್ರಮ ಕ್ರಮೇಣ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೋಯಿತೆಂದರೆ, ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಅರಸನ್, ಮಗನ್, ರಾಮನ್—ಇಂತಹ ಕೆಲವು ಪದಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದ 'ಉ', ಕಡೆಕಡೆಗೆ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಪದಗಳಿಗೂ ಸೇರಲಾರಂಭಿಸಿ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯವೆಂಬ ನೂತನ ಅಭಿದಾನವನ್ನು ಬಿರುದಿನಂತೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿತು.

ನಿದರ್ಶನವಾಗಿ ಈ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ನೋಡಿ :

ಕಲ್ > ಕಲ್ಲು ಗುರು > ಗುರುವು ಪುಟ್ಟ > ಪುಟ್ಟು < ಹುಟ್ಟು^೧

ಪತ್ರ > ಪತ್ರವು ಮಣ್ > ಮಣ್ಣು ಕುರಿ > ಕುರಿಯು

ಮನೆ > ಮನೆಯು ತಲೆ > ತಲೆಯು ಸೀತೆ > ಸೀತೆಯು

ಮುಳ್ > ಮುಳ್ಳು ಬಿಲ್ > ಬಿಲ್ಲು. ಮರ > ಮರವು

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಉಕಾರ ಸೇರುವ ಕ್ರಮ ಯಾವಾಗ ಬಂತು? ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಶಿರಾಜನಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕ ವಿವರಣೆ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದ ಹೊತ್ತಿ

೧. ಹಳಗನ್ನಡದ ಪುಟ್ಟ ಪದದಿಂದ ಬಂದ ಹುಟ್ಟು ಪದವನ್ನು ಹುಟ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರೂ ಹಳ್ಳಿಗರು ಹುಳ್ ಎನ್ನುವರು ; ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಳು/ಗಳ (ಬಿಡಿನ ಗಳ) ಎಂಬ ರೂಪ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಗಾಗಲೇ ಈ ಪದ್ಧತಿ ವ್ಯಾಪಿಸತೊಡಗಿತ್ತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹರಿಹರನ ಈ ಸಾಲುಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಂತಿವೆ :

“ ಮಾದಿರಾಜನ ಸತಿಯು

ಅಪ್ರತಿನು ಮಾರಾಂಬೆಯೆಂಬ ಗುಣವತಿಯು . . . ” ೧

ಇಲ್ಲಿ ಸತಿ > ಸತಿಯು, ಗುಣವತಿ > ಗುಣವತಿಯು ಆಗಿದೆ. ನಾಯಿ, ಬಾಯಿ, ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಸತಿ, ಗುಣವತಿ—ಇತ್ಯಾದಿ ಇಕಾರಾಂತಗಳಿಗೂ ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಪದಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಂತೆ ‘ ಉ ’ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದೆ. ಅಂದರೆ ಹರಿಹರನ ಕಾಲಕ್ಕಾಗಲೇ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಗ್ರಂಥವನ್ನೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆ. ಆದರೂ ಅದೇಕೋ ಈ ವಿನರ ಕೇಶಿರಾಜನಿಗೆ ಗೋಚರಿಸದೇ ಹೋಯಿತು. ಈ ಉಕಾರ ಸ್ವರ ಸೇರಿಸುವುದು ನಾಮಪದಗಳಿಗೆಮಾತ್ರ ನಿಲ್ಲದೆ ಸರ್ವನಾಮಗಳಿಗೂ ದಾಂಗುಡಿಯಿಟ್ಟಿತು :

ಅವನ್ > ಅವನು ; ಇವನ್ > ಇವನು

ಅವರ್ > ಅವರು ; ಇವರ್ > ಇವರು

ನಾನ್ > ನಾನು ; ನೀನ್ > ನೀನು

ಈ ಉಕಾರ ಬಹುಶಃ ನಡುಗನ್ನಡ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಪದಗಳಿಗೂ ಹಬ್ಬಿರಬೇಕು. ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಪದಗಳು ಹೊಸಗನ್ನಡ ಪದಗಳಾಗುವಾಗಲೂ ಇದೇ ಪದ್ಧತಿಯಿದೆ. ಆಷ್ಟೇಕೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಪದಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗಲೂ ಇದೇ ಉಕಾರವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಸ್ವರಾಂತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ :

ಕಾಲೇಜ್ > ಕಾಲೇಜು : ಮಾಸ್ಟರ್ > ಮೇಸ್ಟ್ರು

ಟೀಬಲ್ > ಟೇಬಲ್ಲು : ಸ್ಕೂಲ್ > ಸ್ಕೂಲು

ಆದುದರಿಂದ “ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿನ ವ್ಯಂಜನಾಂತಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸ್ವರಾಂತಗಳಾಗುವುದರಿಂದ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಉಕಾರಾಂತಗಳಾಗುವುದರಿಂದ, ಉ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ತಪ್ಪು. ” ೨ ಎಂಬ ಸಮಂಜಸವಾದ ಹೇಳಿಕೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು.

ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ - ಮ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ -(ಅ)ನ್ ಎಂದಿದೆ. ಕೇಶಿರಾಜ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಅಕಾರಾಂತ ಪದಗಳಿಗೆ ಬಿಂದು ಬರುವುದೆಂದೂ ;—ಎರಲೆ, ಕರಡಿ,

೧. ಬಸರ. ೧-೯೯/೧೦೦ : ಪುಟ-೫

೨. ಕನ್ನಡ ಕೈಸಿಡಿ : ಪುಟ-೩೪೦

ಗಡು, ಪುಲ್, ಪುಲಿ, ಪೊದಜ್, ಬಳ್ಳಿ—ಇಲ್ಲಿ ಬಿಂದು ಇಲ್ಲವಲ್ಲ - ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉಳಿದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಬಿಂದು ಲೋಪವಾಗುವುದೆಂದೂ;—ಅವನ್ ಅವ ನೊಳ್ . . ಇಲ್ಲಿ ನ್ ಇದೆಯಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ - ಅಕಾರಾಂತ ಪುಲ್ಲಿಂಗ ಪದ ಗಳಿಗೆ ಸ್ವರ ಪರವಾಗಿ ಬಂದಾಗ ನಕಾರಾಗಮವಾಗುವುದೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ೧ ಅಂದರೆ ಅವನ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪದ ಖಚಿತತೆಯಿಲ್ಲ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅವನ ವಿನರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಳಾಟವಿದೆ, ಬಹುಶಃ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೇ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ! ಇಷ್ಟು ತಿರುತಿರುಗಿ ಹೇಳಿದ ಅವನ ವಿನರಣೆ ಯಾದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಇದೆಯೇ?

ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯಯ ವಿಲ್ಲವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ—ಕಲ್, ಕುಱು, ತುಱು . . ಇ - ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ ರೂಪವಾಗುತ್ತದೆ; ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ಬಹು ವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ—ಅರಸರ್, ಗುರುಗಳ್ . . ಇ. ಆದರೆ ವ್ಯಾಕರಣಗಳಲ್ಲಿ - ಮ್ ಎಂಬುದನ್ನು (ಬಿಂದು, - ನ್ ಗಳನ್ನೂ) ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಈ /- ಮ್/ಎಂಬುದು ಯಾವ ಬಗೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯ? ಯಾವ ಪದಗಳಿಗೆ ಸೇರುವ ಪ್ರತ್ಯಯ? ಕೃಪಿಡಿಕಾರರು -“ . . ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ - ಮ್ ಸೇರುತ್ತದೆ . . ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೨ ಅದರೆ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗವಲ್ಲದ ಪದಗಳಿಗೂ ಈ - ಮ್ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ, ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗದ ಪದಗಳಿಗೇ ಈ - ಮ್ ದ ಜೊತೆಗೆ - ನ್ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯವೂ ಸೇರುತ್ತದೆ:

ಕೊಳ್ ಮ್/- ಕೊಳನ್, ಮರಮ್/ಮರನ್. ಅದುದರಿಂದ ಬಿಂದು, ಮ್, ನ್ -

ಈ ಮೂರೂ ರೀತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿವೆ ಎನ್ನಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬಿಂದು ಅಥವಾ ಅನುಸ್ವಾರವೆಂಬುದು ಬೇರೊಂದು ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭ ಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಪದಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇದ್ದರೆ ಹಲವು ಎಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ; ಇನ್ನು - ಮ್ ಎಂಬುದು ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯ ಯವೇ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ—ಮಾಧವನೀತನ್, ಅರಸನ್, ಕಲಿಯುಗ ವಿಸರೀ ತನ್, ಮುನಿಸ್ತವರನ್ ಎಂಬ ಹಲವಾರು ಪದಗಳಲ್ಲಿ - ಮ್ ಪ್ರತ್ಯಯವಿಲ್ಲ - ನ್ ವಿಸ್ತರಿಸಿದರೆ - ಮ್ ಪ್ರಥಮೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯವಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೇಶಿರಾಜನ ಅಭಿ

೧. ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಶನ: ಸೂತ್ರ ೧೧೫—ಪುಟ: ೧೨೧-೧೨೨

೨. ಕನ್ನಡ ಕೃಪಿಡಿ: ಮೂರನೆಯ ಮುದ್ರಣ: ೧೯೫೫: ಪುಟ-೩೩/ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಯಲ್ಲಿ

ಪ್ರಾಯದಂತೆ ಅಕಾರಾಂತ ಪದಗಳಿಗೆ - ಮ್ ಸೇರಬೇಕು, ಆದರೆ ಅಕಾರಾಂತ ವಲ್ಲದ ಶಬ್ದಗಳಿಗೂ - ಮ್ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರುವದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಹಿಂದಿನವರ ವಿವರಣೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಕಾರಾಂತ ಪದಗಳಿಗೆ - ಮ್, - ನ್ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ - ಅಳ್ ಕೂಡ ಸೇರುತ್ತದೆ:

ಅಕ್ಕಳ್ - ಕರ್ಣಂಬಿತ್ತಕ್ಕಳೆ... (ಪಂಪಭಾರತ)

ಮಗಳ್ - ಏಳುಮಗಳುದಿರು ಜೋಳರಾಯನಿಗೆ - (ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು)

ಅಂದರೆ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ, - ಅಳ್ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿದೆ. ಆದರೆ ಈ - ಅಳ್ ಪ್ರತ್ಯಯ ಎಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ಪದಗಳಿಗೂ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಪದಕ್ಕೆ - ಅಳ್, -(ಅ)ನ್ ಎಂಬ ಎರಡು ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೂ ಸೇರುತ್ತವೆ—

ಅಕ್ಕಳ್/ಅಕ್ಕನ್

ಮಗನ್/ಮಗಳ್

ರತ್ನನ/ರತ್ನಳ

ಅವಳ್ಳ ಕರಿ

ಅಕ್ಕನ ಮನೆಗೆ

ತಾಯೀನ ಕೇಳು

ಇತ್ಯಾದಿ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ -(ಅ)ನ್ > - ನ ಎಂಬುದು ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ಪದಗಳಿಗೂ ಸೇರಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ - ಮ್ ಪ್ರತ್ಯಯದಂತೆ - ನ್, - ಅಳ್ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೂ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಲ್ಲ.

ಮರಮ್ (- ಮ್), ಮಗನ್ (- ನ್) ಮುಂತಾದ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ - ನ್ ಮತ್ತು - ಮ್ ಗಳು ಲಿಂಗವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆಯೆನ್ನಬಹುದಾದರೂ ಅದು ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. - ಮ್ ಕಾರವು ಮೂಲತಃ ಇದ್ದಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಹಳೆಯ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ - ನ್ ಕಾರ ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. - ಮ್ ಕಾರ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯವಾಗಿ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಯಾಗಿ ಅದು ಆ ಕಾಲದ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ಸೇರುವ - ಮ್ ಪ್ರತ್ಯಯ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವ. ತಮ್ ಎಂಬ, ಸರ್ವನಾಮದ ಬಹುವಚನ ರೂಪದಲ್ಲಿನ - ಮ್, ಮತ್ತು ಅಱುಮ್ ಎಂಬ ಪದ ದಲ್ಲಿನ - ಮ್ ಎಂಬುವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಅನುಹತ್ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ನಾಮಪದಗಳಿಗೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ವಿಶೇಷ ನಿಯಮ

ಗಳೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಮರಮ್ ಎಂಬ ಪದದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿನ - ಮ್ ಪ್ರತ್ಯಯ ಬಹುಶಃ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ - ಅಮ್ (- ನೃತ್ಸಮ್), ಎಂಬುದರ ಅನುಕರಣೆಯಿಂದ ಮೂಡಿರಬಹುದೆಂದು ಕೈಪರ್ (Kuiper)^೧ ಎಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೂ ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಬಹುದಾದ - ನ್ ಎಂಬುದೇ ಮುಂದೆ ಹಳಗನ್ನಡ ಕಾಲಕ್ಕೆ - ಮ್ ಆಗಿರಬಹುದೆಂದೂ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅರಸನ್, ಮಗನ್, ಮರನ್, ರಾಮನ್—ಇತ್ಯಾದಿ ರೂಪಗಳು ಅರಸಮ್, ಮಗಮ್, ಮರಮ್, ರಾಮಮ್ ಎಂದು ಆಗಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, (> ಅರಸಂ, ಮಗಂ, ಮರಂ, ರಾಮಂ). ಇಷ್ಟಾದರೂ ಈ ನಕಾರ ಪೂರ್ತಿ ಹೊರಟುಹೋಗಿಲ್ಲ, ಇಂದಿಗೂ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ—ಅಪ್ಪನು (ಅಪ್ಪನ್ + ಉ > ಅಪ್ಪನು. cf: ಅಣ್ಣನ್ + ಉ > ಅಣ್ಣನು)—ಎಂಬುದೂ ನಾಮಪದಗಳಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ: ರಾಮಪ್ಪನು, ವೆಂಕಟಪ್ಪನು, ನರಸಪ್ಪನು, ಜೂಲೋನ, ತಳವಾರೋನು . . . ಇತ್ಯಾದಿ.

ಆದುದರಿಂದ ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣಕಾರನಾದ ಕೇಶಿರಾಜನೂ 'ಬಿಂದು ವದಂತಕ್ಕೆ'^೨ ಎಂಬುದಾಗಿ, ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಗೆ, ಪ್ರತ್ಯಯ ಹೇಳಿರುವುದು ಕೇವಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾನುಯಾಯಾದಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ. ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು, ಇತರ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಂತೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯವಿಲ್ಲ, ಆಯಾ ಪದದ ಪ್ರಕೃತಿ ರೂಪವೇ ಸಹಜವಾಗಿ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು 'ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯೂ, ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರಕೃತಿಯೂ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ."^೩ "The nominative singular in all the three genders does not possess any case termination. The stem itself or the stem with gender-suffix forms the nominative singular. In modern scientific linguistics the nominative case here will be said to possess morpheme-zero. The nominative plural is formed with the suffixes-ār, -ar, -gal, -arkkal, -dir and-vir."^೪ ಇದು ಶಾಸನಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ನೀಡಿದ ವಿವರಣೆ.

೧. Notes on Dravidian Morphology : F.B.J. Kuiper
Acta Orientalia : 20 : 1948

೨. ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ : ಎರಡನೆಯ ಮುದ್ರಣ : ಸೂತ್ರ ೧೧೫ : ಪುಟ ೧೨೧

೩. ಕನ್ನಡ ಕೈಪಿಡಿ : ಪುಟ ೩೩೯

೪. Historical Grammar of Old Kannada. G.S. Gai. page 28-29

ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ

ಹಳಗನ್ನಡದ ವ್ಯಾಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯ - ಅನ್ - ಅಂ ಎಂಬುದಾಗಿ ವೈಯಾಕರಣರು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ನಾನುಸದದ ಮುಂದೆ ಕ್ರಿಯಾಪದವನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ಅದೇ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ—ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇದೆ; ನಮ್ಮ ಕ್ರಿಯಾಪದವಾಗಲೂ ಈ ವಾದಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿ ಕೊಡುತ್ತವೆ—ಬಳೆ ದೊಟ್ಟು (= ಬಳೆಯನ್ನು ತೊಟ್ಟು) ಮನೆವೊಕ್ಕು (= ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕು) ಬಿಲ್ಲೊಳ್ (= ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕೊಳ್). “There are many instances in OK (old kannada) and MK (Middle kannada) where the stem itself is used in the sense of the accusative case. And in NK (New kannada) especially in colloquial language, the accusative case sign is very rarely used.”^೧ ಈ ವಾದವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲು ಬಹುಶಃ ಕಷ್ಟವಾದೀತು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭ್ಯಾಸ ನಡೆಯಬೇಕಾದೀತು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಬಗೆಯ ನಿದರ್ಶನಗಳು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದರೂ, ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದಿತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಧಾರಗಳಿವೆ.

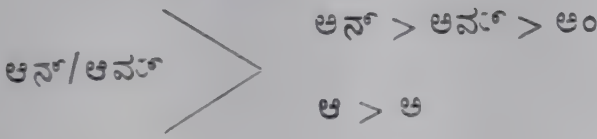
ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯ - ಅಂ/- ಅನ್ ಎಂಬುದು ಸರಿಯೆ?—ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅದು - ಅನ್ ಅಲ್ಲ, - ಅನ್ ಎಂದಿರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ - ಅನ್ ಎಂಬುದೂ - ಅನ್ ಎಂಬುದರ ಅನಂತರದ ರೂಪವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ: ಪ್ರಾಸಾದಾಂತರಮಾನ್, ಮಿಕ್ಕುದಾನ್,^೨ ಪೀಠಮಾನ್ - ಇತ್ಯಾದಿ. ಏಳನೆಯ ಶತಮಾನದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ - ಅನ್, - ಅನ್, - ಅನ್, - ಅಂ, - ಅ ಮತ್ತು - ಅ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೂ; ^೩ ಎಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ—ಅನ್, - ಅನ್, - ಅನ್ - ಅಂ, - ಅ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೂ; ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ—ಅನ್, - ಅನ್, - ಅನ್, - ಅಂ, - ಅ ಎಂಬುವೂ, ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ—ಅನ್, - ಅನ್, - ಅಂ ಎಂಬುವೂ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ಆಧಾರದ ಬಲ - ಬೆಂಬಲದಿಂದ/-ಅನ್/ ಎಂಬುದು ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಹಳೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. - ಅನ್ ಮತ್ತು

೧. HGOK—page 42

೨. ಶ್ರವಣಬೆಲ್ಲೂಳದ ಶಾಸನ: ಶಾಸನ ಸಂಖ್ಯೆ-೨೭ : ಕಾಲ ಸು. ೭೦೦

೩. Grammar of Old Kanarese Inscriptions: A. N. Narasimhaih. page-135

- ಅನ್ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೂ, - ಆ ಮತ್ತು - ಆ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೂ ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಏಳನೆಯ ಶತಮಾನದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ - ಅನ್ ಮತ್ತು - ಅನ್‌ಗಳೆರಡೂ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿವೆ. ಅಂದರೆ ದ್ವಿತೀಯೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿದ್ದು ಕ್ರಮೇಣ ಹ್ರಸ್ವವಾದುವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಕೇಶಿರಾಜ ಹೇಳುವ ' ಎಲಮೊ ನೀನೆನ್ನ ಕೊಂದಯ್ (= ನೀನೆನ್ನನ್ (ಮ್) ಕೊಂದಯ್) ' ೧ ಎಂಬಲ್ಲಿ—ಆ ಪ್ರತ್ಯಯವಿದೆ ; ಇದನ್ನು ದ್ವಿತೀಯಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಷಷ್ಠಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. “ ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎನ್ನ ಎಂಬುದು ಅಂತ್ಯ ವ್ಯಂಜನ ಲೋಪವಾದ ದ್ವಿತೀಯೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಮಂಜಸವೆಂದು ನಡುಗನ್ನಡ, ಹೊಸಗನ್ನಡಗಳ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.” ೨ ಬಹುಶಃ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಭಾಷೆ ಸುಭಗತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. “ - ān and - an, the accusative case terminations, are used with more or less same frequency of occurrence in 7th and 8th centuries, while the frequency of occurrence in the case - an is greater than that of - ān in the 9th cent, and in the 10th cent. - ān has been completely replaced by - an. This can support the view that - ān is earlier than - an.” ೩ ಹೀಗಾಗಿ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳ ವಿಕಾಸಕ್ರಮ ಹೀಗಿದ್ದಿರಬಹುದು—

ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪದಗಳಿಗೆ - ಉಮ್ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ದ್ವಿತೀಯೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯ ಹತ್ತುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಎಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವರುಮಾನ್, ವಾರಣಾಸಿಯುಮನ್— ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿವೆ. ಕೇಶಿರಾಜನೂ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ—“ ಆಮ್ ಎಂದೂ ಉಮ್ ಎಂದೂ ಪೇಚ್ಚಿ ಸಮುಚ್ಚಯದೊಳ್ ' ಉಂ ' ಎಂಬುದು ದ್ವಿತೀಯೆಯ ನಡುವೆ ಪೊಕ್ಕಿಕ್ಕುಂ.” ೪ ಆದುದರಿಂದ “ This leads to the

೧. ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ : ಸೂತ್ರ—೧೪೫ಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ
 ೨. ಕನ್ನಡ ಕೈಪಿಡಿ—ಪುಟ ೩೪೧
 ೩. Historical Grammar of Old Kannada. G. S. Gai. page-107
 ೪. ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ : ಸೂತ್ರ ೧೩೩ರ ವೃತ್ತಿ : ಪುಟ ೧೪೦

supposition that the accusative case sign might have been a later development.” ೧ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಅದುದರಿಂದ ಹಳಗನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯವೆಂದು ಹೇಳಿರುವ - ಆಮ್ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಅದು - ಆನ್ > ಅನ್/ಅಮ್ ಎಂದು ಇರಬೇಕು; ಈ ದ್ವಿತೀಯೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯಕ್ಕೆ ಸ್ವರ ಪರವಾಗಿ ಸೇರಿದಾಗ ಅದು - ನ್ ಕಾರವಾಗಿ ಆಗುವುದು ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ. ನಡುಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ - ಅನ್ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸ್ವರಾಂತವಾಗಿ - ಅನು ಎಂಬ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಇಂದಿನ ಬರವಣಿಗೆಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ - ಅನ್ನು ಎಂಬುದು ಪ್ರಯೋಗವಾಗುವುದಾದರೂ, ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ - ಅನ್ನ ಎಂಬ ರೂಪ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ—ತಿಮ್ಮನನ್ನು > ತಿಮ್ಮನನ್ನ > ತಿಮ್ಮನ್ನ, ಕೃಷ್ಣನನ್ನು > ಕೃಷ್ಣನ್ನ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಈ ಪ್ರತ್ಯಯ ದೀರ್ಘ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ; / -ಆ/, / - ಈ/, - ಉ/, / -ಎ/.

ಉದಾ :

ಗುಣಾ ನೋಡು (= ಗುಣವನ್ನು ನೋಡು)

ಹಣಾ ತಾ (= ಹಣವನ್ನು ತಾ)

ದನಾ ಕಾಯಿ

ಕುರೀ ಮೇಯಿಸು

ಹಳ್ಳಾ ದಾಟು

ಮಗೂ ಕೊಡು

ಹಸೂ ಮಾರು

ಕರೂ ಬಿಡು

ಮನೇ ನೋಡು

ತಲೇ ಕೆರಿ—ಇ.

ಇವಲ್ಲದೆ “ The accusative case is used to express an object or person on which or whom the action of verb falls ” ೨

೧. HGOK—page-42

೨. HGOK—page-48

ಉದಾ :

ಇದಾನ್ ಪಡೆದಾನ್

ದತ್ತಮಾನ್ ವಿಟ್ಟಾರ್

ಸ್ವರ್ಗಾಗ್ರಮಾನ್ ಏಜಿದಾರ್

... ಇತ್ಯಾದಿ. ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಥಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನೇ ದ್ವಿತೀಯೆಗೂ ಬಳಸುವರು. ಕುರಖ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ :

- ನ್, - ಅನ್, - ಇನ್

ಎಂಬುವು ದ್ವಿತೀಯೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು. ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಇಂತಿದೆ :

ಹ. ಗ. - ಅಮ್ ಮರನಮ್, ಮರಮ್

ಹೊ. ಗ. - ಅಮ್, - ಅನ್, - ಅನ್ನು, - ಅ, , ಆ

- ಈ, - ಉ, - ಏ

ತುಳು. - ನ/-ನು ತರೆನು = ತಲೆಯನ್ನು

ತೆ. - ಅಮ್, - ನ್/-ನು, - ನಿ ಗೊಡನ್
ರಾಮುನಿ, ಬಿಡ್ಡನು.

ಗೋಂ. - ಅಮ್, - ಉನ್/-ನ

ಕು ಈ. - ನಿ ದಾದಾನಿ = ಅಣ್ಣನ್

ಕುರುಖ್ - ನ, - ಅನ್, - ಇನ್

ಮಲೈ. - ನ ಮಲೈ (= ಮನುಷ್ಯ) > ಮಲೈನ್

ತ. - ಅಮ್, - ಅಯ್, - ಐ

ಮ. - ಎ ತನ್ನೆ, ಮಗನೆ, ಅವನೆ.

ಕೋಲಾಮಿ - (ಕು)ನ್, - ಉನ್

ನಾಯ್ಡಾ - ಕುನ್, - ಜುಗ್

ಬ್ರಾ. - ಎ, - ಇನ್

ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ

ಪ್ರಥಮಾ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ ಒಂದು ವಿವರಣೆ ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಿಂದಲೇ ಹಳಗನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ತೃತೀಯೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯವಾಗಿ - ಇಮ್

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಅದು ನಕಾರಾಂತವೆಂದೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು; ಒಪ್ಪಿನ್. ನೆಗ್ ಪ್ಪಿನ್, ವಪ್ಪಿನ್. ಗುಣದಿನ್, ಸುಖದಿನ್—ಎಂಬ, ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ, ಪದಗಳು ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸುತ್ತವೆ; ಬಲಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ದ್ವಿತೀಯೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯ - ಅನ್ (< - ಆನ್), ತೃತೀಯೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯ - ಇದ್. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಮ್/ಇಂ, ಇಂದಂ, ಇಂದೆ ಮತ್ತು/ಎ/,/ಇ/,/ಇಂದ/—ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೂ ತೃತೀಯೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಕೇಶಿರಾಜನೂ :

“ ಸಮನಿಸಿ ತೋಜುಸುಗುಮಿಮಿಂ
ದಮಿಂದೆಯೆಂಬಿವು ತೃತೀಯೆಯೊಳ್ ಮತ್ತಮೆಕಾ
ರಮದೊಂದೆ ಮೇಣ್ ತೃತೀಯೆಗೆ
ಸಮುಚಿತನಾದೇಶಮಜುಡುಕೊಳ್ಳೇಕ್ರಮದಿಂ || ” ೧

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನೊದಲು ಕಾಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣವಾಗಿದ್ದ - ಇಂ, - ಇನ್ (ಅಂದರೆ ಆ ಕಾಲದಿಂದ ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ) ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಮುಂದೆ ಅದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಎಂಬರ್ಥದ ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಾದುವೆಂದು ಹೇಳಿಕೆಯೂ ಇದೆ; “ It is likely that-im or-in (=from that time afterwords), an adverb of time originally, has later come to be used as a post position meaning ‘from or by’ (instrumental case). ” ೨ ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಲ್ಲಿ - ಎ ಎಂಬುದು ತೃತೀಯೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯವಾಗಿರದೆ ಸಪ್ತಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೈಪಿಡಿಕಾರರೂ ಈ - ಎ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ‘ಇದು ವ್ಯಾಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಸಪ್ತಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯವೆಂದು ತೋರುವುದು. ಒಳಗು+ಎ=ಒಳಗೆ ಎಂಬುದು ರೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ೩ ಅಲ್ಲದೆ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಈ - ಎ ಎಂಬುದು ತೃತೀಯೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಾಗಿ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ರೂಪಗಳು ಹೀಗೆ ಇವೆ :

ಕ್ರಿ.ಶ. ೭ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ — ಇಮ್, -ಇಂ, -ಇನ್, -ಇಂದ, -ಇಂದು.

೧. ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ : ಸೂತ್ರ ೧೧೭ : ಪುಟ ೧೨೩

೨. HGOK : page-50

೩. ಕನ್ನಡ ಕೈಪಿಡಿ : ಭಾಗ-೪ : ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ+ಟಿ.ಎಸ್.ವೆಂ. : ಪುಟ-೩೪೧—

ಕ್ರಿ.ಶ. ೮ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ — ಇಮ್,-ಇಂದೆ

,, ೯ನೆಯ ,, — ಇಂ,-ಇನ್,-ಇಂದ

,, ೧೦ನೆಯ ,, — ಇಮ್,-ಇಂ,-ಇನ್,-ಇಂದ,-ಇಂದೆ

— ಇಂದಂ,-ಇಂದಮ್ (ಇದು ಕಡಮೆ :
ಗುಣದಿಂದಮ್)

ಕನ್ನಡ ಧಾತುಗಳು ಉಕಾರಾಂತವಾಗಿರುವಾಗ ತೃತೀಯೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಹತ್ತುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗದ ಅಕಾರಾಂತ ಪದಗಳಿಗೆ ತೃತೀಯೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರುವ ಮೊದಲು - ದ - ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರುತ್ತದೆ. ೧ ಹೀಗೆಯೇ ಇಕಾರಾಂತ ಹಾಗೂ ಎಕರಾಂತ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಗೆ ತೃತೀಯೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರುವಾಗ - ಯ - ಎಂಬ ಧ್ವನಿಜಾರು ಬಂದು ಹೋಗುವುದೂ ಉಂಟು. - ಇಮ್ ಮತ್ತು - ಇಂ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯಂಜನಾಕ್ಷರಗಳ ತರುವಾಯ ಬಂದರೆ - ಇನ್ ಎಂಬುದು ಸ್ವರ ಹಾಗೂ ವ್ಯಂಜನಗಳು ಪದದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಸೇರುತ್ತದೆ; ದಿಲೀಪನ್ಯಪನಿಮ್, ರಾಘವನಿಮ್, ಇಂಬಿನಿಮ್ (=ಇಂಬ್+ಇನ್+ಇಮ್). ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿ, ಮಾರ್ಗ, ಕ್ರಮ ಅಥವಾ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತವೆ; ಅಧಿಕಾರದಿಮ್, ಒಳ್ಳೆನಿಂದ, ಬೆಸದಿಂ, ಭಕ್ತಿಯಿಮ್, ಸುಖದಿನ್ . . . ಇತ್ಯಾದಿ. - ಇನ್ ಎಂಬುದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಜೂಲ್ಸ್ ಬ್ಲಾಕ್ "This . . . case is nevertheless imperfectly defined by the name of instrumental, since it serves to form the locative by the addition of the post-position of " in " : marad-in-oḷ can be translated only as " in the interior of the tree " ; - in is in reality a suffix of oblique showing the adnominal relation giving to the word the value of a genitive. It is explained differently, but to no purpose, māvin ele " leaf of mango " as opposed to māvina mara " tree of mangoes." ೨ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಹೀಗಾಗಿ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಹೇಳಿಕೆಗಳು, ಆಗಲೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪರಿಗಣನೆಯನ್ನು ಪುನರ್‌ಪರಿಶೀಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿವೆ. ಈ - ಇನ್ ಎಂಬುದು < - ಇಲ್ ಎಂಬುದರಿಂದ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದೂ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯಿದೆ. ಇದರಂತೆ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ - ಚೇತ > - ಚೇ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯವಿದೆ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ -

೧. Historical Grammar of Old Kannada—page-48

೨. The Grammatical structure of Dravidian Languages :
Eng. Tr. : page-14

ಕೈಯ, - ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯವಿದ್ದು ಇವನ್ನು ತೃತೀಯೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಸಲಹೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪುನರ್‌ಪರಿಶೀಲನ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಸ್ವಯಂಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡ ಮತ್ತು ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ - ಓಟು, - ಉಡನ್, - ಒಡನೆ, (ತೆ). - ತೋಡ > - ತೋ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ತೃತೀಯೆಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಕುರುಖ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ - ತ್ರಿ, - ತ್ರಾ ಎಂಬುವು ತೃತೀಯೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು. ಕೋಲಾವಿಯಲ್ಲಿ - ಆಡ್ ಎಂಬುದು ಪ್ರತ್ಯಯ!

ಚತುರ್ಥೀ ವಿಭಕ್ತಿ

ಚತುರ್ಥೀ ವಿಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಏಕರೂಪತೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮ್ಯವಿರುವುದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೂಲ ಪ್ರತ್ಯಯ, ಚತುರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಠ್ಯ ಧ್ವನಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಇದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ: “The suffix of this case in Primitive Dravidian was k; and it is found unaltered in this primitive form in all the dialects. The only change that is noticed is that it is voiced in certain dialects to g, influenced, no doubt, by the character of the preceding sound. The k is generally followed by a vowel, but it is of little moment what vowel is used, as it only helps the enunciation of k.”^೧ ಚತುರ್ಥಿ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ:

ಕನ್ನಡ. - ಕೆ, - ಕೈ, - ಗೆ

ತ. - ಕು, - ಕ್ಕು

ತು. - ಕ, - ಕು, - ಗ, - ಗು

ಕುಈ. - ಕೆ, - ಗೆ, - ಕಿ

ಕುರುಖ್. - ಗೆ, - ಗೇ

ಬ್ರಾ. - ಕಿ^೨, - ಇಖ್, - ಸಿ^೩

೧. A comparative Grammar of Dravidian Languages. IA. Vol 39, page-150 : K. V, Subbayya : 1910
೨. The Brahui Language : Denys De S. Bray : pages 39, & 58
೩. The Grammatical Structure of Drn. Ls. : Jules Bloch

ಕೋಲಾಮಾ. - ಉನ್, - ಜ್

ತೆಲುಗು, - ಕು, - ಕಿ, - ಕುನ್, - ಕಿನ್

ತೊದ. - ಕ್, - ಗ್

ಮ. - ಕ್ಯು, - ನ್ನು, - ಇನ್ನು < - ಇಂಕು

ಕೋತ. - ಕೆ

ಬಡಗ - ಗ

ಕುರುಂಬ - ಕ, - ಗ

ಗೋಂ. - ಉಂಕ್

ಮಲ್ತೊ - ಕ್, - ಕೊ, - ಗೆ

ಕೊರವ. - ಕ್, ಕು, - ಕ, - ಕೆ, - ಕಿ :

ಅವಂಕ್ = ಅವನಿಗೆ, ಮೌಂಕು = ಮಗನಿಗೆ, ಅರಸನಕ = ದೊರೆಗೆ,
ತೋಪಂಕೆ = ತಂದೆಗೆ, ಕೊಲ್ಲಿಕಿ = ಹೊಲಕ್ಕೆ.

ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಚತುರ್ಥೀ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧ-ಸಾದೃಶ್ಯಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ - ಕೆ ಪ್ರತ್ಯಯವೊಂದೇ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ - ಗೆ ಮತ್ತು - ಇಗೆ ಎಂಬುದೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ನಹುಷಂಗಿ, ಯಯಾತಿಗೆ . . . ಇತ್ಯಾದಿ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ - ಇಗೆ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯವೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನವಾದರೂ, ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಇಳಿಯುವ ಮುಂಚೆ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ, ಈ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ, ಇಕಾರ ಆಗಮವಾದ 'ಗೆ' ಪ್ರತ್ಯಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದೇ ಸರಿಯಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ/-ಕ್ಕೆ/,-ಕೆ/,-ಗೆ/, /- ಇಗೆ/. - ಗ್ಗೆ ಎಂಬ ರೂಪಗಳೂ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ - ಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯವೇ ಪ್ರಾಚೀನ. ಏಳನೆಯ ಶತಮಾನದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ (ಇ) ಗೆ ಪ್ರತ್ಯಯದ ಜೊತೆಗೆ ಇಂಗೆ (- ಭಟರಿಂಗಿ) ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯವೂ ಇದೆ. "The fact that we meet with both the forms p̄cr-in-ge and p̄cr-i-ge in the 8th cent. A D. inscriptions, suggests that the period of transistion in the matter of the disappearance of the pre-consonantal nasal in a termination had already commenced then. It is possible to take the view that p̄cr-in-ge is an earlier form of p̄cr-i-ge and such instances might also confirm the hypothesis of continuous movement from

complex to simple in the evolution of Kannada language.” ೧

ಬಹುಶಃ ಈ ಪ್ರತ್ಯಯ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಬೆಳೆದಿರಬಹುದು :

/-ಕೈ/> - ಕೆ > - ಇಂಗೆ > ಇಗೆ > -ಗೆ

ಇವಲ್ಲದೆ - ಕ್ಕು ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯವೂ ಒಂದೆಡೆ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿದೆ : ಕೊಂಗುಣಿ ಮುತ್ತರಸಕ್ಕು. ಬಹುಶಃ ಈ ಉ ಎಂಬ ಸ್ವರಾಂತ ಉವ್ (- ಉಂ) ಎಂಬುದರಿಂದ ಬಂದಿದೆಯಲ್ಲದೆ, -ಕ್ಕು ಎಂಬ ಈ ಚತುರ್ಥಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯರೂಪ ತಮಿಳಿನಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿರಬಹುದೆಂದೂ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಊಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಅಥವಾ ಯಾತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನೂ ಚತುರ್ಥೀ ವಿಭಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ; ಕಾಲನಿಗೆ, ಕಾದಾತಂಗಿ, ಗೋವಿಂದಪಾಡಿಗೆ . . . ಇತ್ಯಾದಿ.

ಪಂಚಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪಂಚಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯವಾಗಲಿ, ಪಂಚಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯೇ ಆಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ೨ ಪುರಿಗೆಟ್ಟಿಯಿವ್ - ಎಂಬಲ್ಲಿ ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನೇ ಪಂಚಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದೆ, “. . . the instrumental case termination is used for the purpose of what is called the Ablative of motion.” ೩ ಆದುದರಿಂದ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಜನರ ಅಡುಮಾತಿನಲ್ಲಾಗಲಿ ಪಂಚಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರಯೋಗ ಇಲ್ಲವಾದರೂ ಹಳೆಯ ವ್ಯಾಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ತೃತೀಯೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವೇನು? ಬಹುಶಃ ಇದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳು ಇರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, “ ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣಗಳ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣಗಳು ರಚಿತವಾದುದರಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಂಚಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾದ ನಿರ್ಬಂಧವುಂಟಾಯಿತು.” ೪ ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಪಂಚಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಅದರ ಪ್ರತ್ಯಯ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರ

೧. Historical Grammar OK : page-50

೨. Grammar of Old Kannada Inscriptions : page-101

೩. Historical Grammar of Old Kannada—page-54

೪. ಕನ್ನಡ ಕೈಪಿಡಿ—ಪುಟ ೩೩೫

ಬೇಕು?—ಅದರೂ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಎರಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನೂ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಪಂಚಮಿಯ ವಿಭಕ್ತಿ ಉಂಟೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ಅದರ ಪ್ರತ್ಯಯಕ್ಕೂ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲವೆ! ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತೃತೀಯೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪಂಚಮಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯವೆಂದು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕಾಯಿತು, ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದಾಯಿತು! ನುಡುವೆ ಮುಂಜಿ ಮೊದಲಾದ ಮುಖ್ಯ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರ ಒಡನೆ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮದೆಂಬಂತೆ ತೋರಿಸುವ ಹಾಗೆ!!

ಕೇಶಿರಾಜ ಪಂಚಮಿಯ ವಿಭಕ್ತಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಉಂಟೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.^೧ ಅಲ್ಲದೆ ಅತ್ ಎಂಬ ಪಂಚಮಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯ ಅತ್ತಣೆಂ ಎಂದು ಆಗುತ್ತದೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ.^೨ ನಂಟರತ್ತಣೆಂ, ಕೆಟಿಯತ್ತಣೆಂ, ಮರದತ್ತಣೆಂ . . . ಇತ್ಯಾದಿ ಉದಾಹರಣೆಗಳು. ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಿದೆ. ಅತ್ತಣೆಂ—ಎಂಬುದು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯಯವಲ್ಲ, ಅದು ಪ್ರತ್ಯಯಗಳ ಒಂದು ಗೊಂಚಲು! ಏಕೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅತ್ತ (ದಿಗ್ವಾಚಿ) + ಅಣ್ + ಇಮ್ (< ಇನ್) ಎಂಬ ಮೂರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿವೆ. ಮೇಲೆ ಉದಾಹರಿಸಿದ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ತಣೆಂ ಎಂಬುದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಉಳಿಯುವುದು—ನಂಟರ, ಕೆಟಿಯ, ಮರದ—ಎಂಬ ಷಷ್ಠಿಯ ರೂಪಗಳು. ಅಂದರೆ ಪಂಚಮಿಯ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ (?) ಷಷ್ಠೀ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಸೇರಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ-ಅಣ್ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಗಮವೆಂದು ಬೇಕಾದರೂ ಕರೆಯಬಹುದು, “The augment an exists only in kannada though this - an is explained by Tamil forms like avan, ivan, naduvan.”^೩ ಹೀಗಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ—by, from, with: ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವಂತೆ—ಅತ್ - ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪಂಚಮಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯವಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಮಿಯ ಅರ್ಥದ ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳು—

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ : The fruit fell from the tree.

ಸಂಸ್ಕೃತ : ವೃಕ್ಷಾತ್ ಫಲಮ್ ಪತತಿ; ಚೋರಾತ್ ಭಯಮ್.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪಂಚಮಿಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ತೃತೀಯೆಯಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲದೆ ಚತುರ್ಥಿಯಿಂದಲೂ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು. ಈಗಲೂ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಡೆ ಚತುರ್ಥಿಯ ಅರ್ಥದಲ್ಲೇ ದಿಸೆಯಿಂದ ಪದ (ಪ್ರತ್ಯಯ) ವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

೧. ಸೂತ್ರ ೧೦೩/ಪುಟ ೧೦೮

೨. ಸೂತ್ರ ೧೨೬/ಪುಟ ೧೩೩

೩. L. V. Ramasmamy Aiyer

‘ ಈ ದೆಸೆಯಿಂದ ’ ಎಂಬುದು ಅತ್ತಣೆಂ ಎಂಬ ರೂಪದ ಸರಿವರ್ತನಗೊಂಡ ರೂಪವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅತ್ತಣೆಂ ಎಂಬ ರೂಪ (ಪ್ರತ್ಯಯ) ವೂ ಅತ್ತಣ್ (= ಅಲ್ಲಿ) ಎಂಬುದರ ತೃತೀಯಾಂತ ರೂಪವೇ ಅಲ್ಲವೆ ?

ಈ ವಾಕ್ಯ ನೋಡಿ :

ಹುಲಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಭಯ.

ಹೀಗೇ ಏಕೆ ಬರೆಯಬೇಕು ? ಇದೇ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ‘ ಹುಲಿಯ ಭಯ ’ ಎಂದು ಬರೆದರೆ ಸಾಲದೆ ? ಅಥವಾ ಹುಲಿಯ ಭಯ—ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಭಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ ? ಅಲ್ಲದೆ ಕಾಗೆ(ಯ) ಭಯ, ತಗುಣೆ(ಯ) ಕಾಟ, ಕಳ್ಳನ ಭಯ—ಎಂಬ ವಾಕ್ಯಗಳಿಲ್ಲವೆ ? ಇದರಂತೆ ಹುಲಿ(ಯ) ಭಯ ಎಂಬ ವಾಕ್ಯರಚನೆಯೇ ಸುಲಭವಾಗಿದೆ, ಸುಭಗವಾಗಿದೆ, ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ದೆಸೆಯಿಂದ, ಅತ್ತಣೆಂದ, ಅತ್ತಣೆಂದಂ, ಅತ್ತಣೆಂದೆ, ಅತ್ತಣೆಂ—ಎಂಬುವು ನಿಷ್ಪನ್ನ ಶಬ್ದಗಳು ಹಾಗೂ ಅವು ತೀರ ಅಪ್ರಚುರ. ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪಂಚಮಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೆಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೃತೀಯೆ, ಷಷ್ಠಿ ಅಥವಾ ಚತುರ್ಥಿಯೇ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪಂಚಮಿಯೆಂಬ ಬೇರೊಂದು ವಿಭಕ್ತಿ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ - ಇನ್ನು, - ಇಂಡೆ, ಕುಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ - ಟೈ ಕುರುಖ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ - ತೀ, ಕೋಲಾಮಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ - ತನೆಟ್ ಎಂಬ ಪಂಚಮಿ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿವೆ.

ಷಷ್ಠೀ ವಿಭಕ್ತಿ

ಷಷ್ಠೀ ವಿಭಕ್ತಿ ಬಹಳ ಹಳೆಯ ವಿಭಕ್ತಿ. ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣಗಳಲ್ಲಿ - ಆ ಎಂಬುದನ್ನು ಷಷ್ಠೀ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಿಂದಿನ ಹಳೆಯ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ - ಆ ಎಂಬ ದೀರ್ಘ ಸ್ವರ ಷಷ್ಠೀ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ; ಆರ ಸರಾ, ಅವರಾಮಗಲ್ಲಿರ, ಅಜಾದೊನಾ, ಈಯ್ಯಾಪುಲಿಯಾ, ಎಜಿನಾಗನಾ, ಕಲ್ಲುಪ್ಪಿನಾ, ಗಂಗಾಧರನಾ, ಮಂಗಳೇಶನಾ, ವೃಡನಾ, ಆನೋಘವರ್ಷ ನೃಪ ತುಂಗನಾ . . . ಇತ್ಯಾದಿ. ಆದುದರಿಂದ ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ - ಆ ಎಂಬುದೇ ಷಷ್ಠೀ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯವಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಇಂದಿಗೂ ಮಕ್ಕಳು ಹೇಳುವ ‘ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಗಾಡಾಗೂಡಿ . . . ’ ಎಂಬಲ್ಲಿ, ಕಣ್ಣು ಕುಡಿಕೆ ಎಂಬಲ್ಲಿಯೂ ಈ - ಆ ಬದುಕಿದೆ. ಹಳೆಯ ವ್ಯಾಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಷಷ್ಠಿಯ ಪ್ರತ್ಯ

ಯವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಗುರುತಿಸುವುದನ್ನು ಮರೆತಿಲ್ಲ. ಕೇಶಿರಾಜ ಸ್ಪಷ್ಟಿಗೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ದೀರ್ಘ ಬರುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ :

“ ಆದರಿಪರ್ ಕೆಲಬರ್ ದೀ
ಘೋದೇಶಮನಗ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಿಯಕಾರ ।
ಕ್ವಾದೀರ್ಘಮನಿರದರೆಬರ್
ಖೇದದ ಸಂಭ್ರಮದ ಮೆಯ್ಯೊಳುತ್ಪಾದಿಸುವರ್ | ” ೧

ಹೀಗಾಗಿ ನಾವು ಈ - ಆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ; ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, - ಆ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯವೇ ಹಳೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯ, ಮತ್ತು - ಅ ಎಂಬುದು - ಆ ಎಂಬುದರಿಂದಲೇ ಬಂದಿದೆಯೆಂದೂ ತೋರುತ್ತದೆ ೨—: .
- ಅ < - ಆ. ಇದಕ್ಕೆ ಶಾಸನದ ಆಧಾರಗಳೂ ಇವೆ. “ No doubt in the inscriptions of the 7th cent. forms with both - ā and - a terminations are found and that those with - a are more in number. More or less this same condition prevails with regard to the inscriptions of the 8th cent. In the 9th cent inscriptions, forms with - a are found still in increasing number while in the 10th Cent. all forms take the termination - a. These facts can support the view that - ā is earlier than - a, and incidentally may go to confirm the wider hypothesis in regard to the evolution of Kannaḍa language. ” ೩ —ಆ, - ಅ ಎಂಬುವಲ್ಲದೆ, ಸ್ಪಷ್ಟೀ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯವಾಗಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ - ಅತ್ತು, - ಅತು ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೂ ಸೇರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ; [ಅತ್ತು < ಅತು ?]—

ಆಸ್ಮ್ > ಎಮ್ಮ, ಎಮತು, ಎಮ್ಮತ್ತು (> ಎಮ್ಮದು, ನಮ್ಮದು)

ನೀನ್ > ನಿನ್ನ, ನಿನತು, ನಿನತ್ತು (> ನಿನ್ನದು)

ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯವಾಗಿ - ಅ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯವೇ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ :

ಅವರ ಕಾಪ್ಪುಡೈಯ ಕಯನರ್ [(ಪುರನಾನೂರ್) = ಅವರು ಕಾಯುತ್ತಿರುವ ಕೊಳ.]

೧. ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ : ಸೂತ್ರ ೧೨೭ : ಪುಟ-೧೩೪

೨. Grammar of old Kanarese Inscriptions : page 145

೩. HGOK: page-54

ಆಶಿರಿಕರ ನಿಶಿದಿಗೈ^೧

ಕಾನ ಚಿಟ್ಟಿಯಾಟ್ಟು

ಕಾನ ಕಿಟ್ಟು ಆಟ್ಟು (= ಕಾಡಿನ ಕಿರಿಯ ನದಿ.)

ಮರಾತ್ತ ನಿಟಲ್ (= ಮರದ ನೆರಳು.)

ಸಂಘಂ ಕಾಲದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಾದ ಪತ್ತುಪ್ಪಾಟ್ಟು, ಎಟ್ಟುತೊಗೈ, ಪುರನಾ ನ್ನೂರ್‌ವರಿಗೆ - ಆ ಎಂಬುದೇ ಪೃಷ್ಠಿಯ ರೂಪವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅದೇ ಪ್ರಾಚೀನ ಪ್ರತ್ಯಯವಿರಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಕನ್ನಡದ ಅಥವಾ ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಪೃಷ್ಠಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಈ ತಮಿಳಿನಿಂದಲೇ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂಬ ವಾದವೂ ಇದೆ. ಇದು ಅಂಗೀಕೃತವಾದಲ್ಲಿ - ಆ > - ಅ ಬಂತೆಂಬ ವಾದ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ - ಅ ಎಂಬುದನ್ನು ಪೃಷ್ಠಿ ಪ್ರತ್ಯಯವಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ವಿಶೇಷಣ ಸಾಧಿಸಲೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈ ಕೆಲವು ರೂಪಗಳನ್ನೂ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸ್ವಾಮ್ಯಗಳನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿ :

ಬಂದ, ಹೋದ — (ಕೃದಂತ ವಿಶೇಷಣ)

ಎಳೆಯ, ನಿಡಿಯ, ಬಿಳಿಯ, ಹಳೆಯ — (ಗುಣವಾಚಕ)

ಅವನ, ಇವನ — (ಪ್ರತ್ಯಯಾಂತ)

- ಆ ಎಂಬುದರಿಂದ - ಅ ಎಂಬ ಪೃಷ್ಠಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯ ಬಂದಿದೆಯೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಾದವೂ ಇದೆ. - ಅದು ಎಂಬುದರ ಸಮದ ರೂಪವೇ - ಅ ಎಂಬ ಪೃಷ್ಠಿಯ ರೂಪವಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯೂ ಇದೆ. ದಿವಂಗತರಾದ ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರೂ ಮತ್ತು ತ. ಸು. ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯನವರೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ (ಕೈಪಿಡಿಯ) ಭಾಷಾಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ^೨ ಹೀಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ - ಆ > * ಅದು > - ಅ ಆಗಿರಬಹುದು.

೧. ಇದು ತಮಿಳು ಶಾಸನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ರೂಪ. ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಆಶಿರಿಕರ್ ಎಂಬ ವ್ಯಂಜನಾಂತ ರೂಪವಿದೆ. ಅದರೂ ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ, 'ರ' ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ವ್ಯಂಜನವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಚುಕ್ಕಿಯ ಗುರುತು ಇಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸ್ವರಾಂತವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಪ್ರೊ|| ಕೆ.ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರೂ ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೨. ಕನ್ನಡ ಕೈಪಿಡಿ: ಪುಟಗಳು ೩೩೮ ಮತ್ತು ೩೪೨

ಆದರೆ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ / —ಅದು / ಪ್ರತ್ಯಯ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ. ಷಷ್ಠೀ ವಿಭಕ್ತಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ :

ಅವರಾ ಮಗಳು

ಗುರುವಡಿಗಳಾ ಶಿಷ್ಯ

ವಿಮಲಮತಿಭಟಾರರ ಕಾಲಮ್

ಪುಂ ಸ್ತ್ರೀ ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗಗಳಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ, ಷಷ್ಠೀ ವಿಭಕ್ತಿಯ ರೂಪ ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಹೀಗೆಯೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಷಷ್ಠೀ ವಿಭಕ್ತಿಯ ರೂಪ ಪುಲ್ಲಿಂಗ-ಸ್ತ್ರೀ ಲಿಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ :

(ಕ)	ನನ್ನ ಗಂಡ	ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ	ನನ್ನ ಮನೆ
(ಸಂ)	ಮಮ ಪುರುಷ	ಮಮ ಪತ್ನಿ	ಮಮ ಗೃಹಂ
(ಹಿಂದಿ)		ಮೇರೀ ಪತ್ನಿ	ಮೇರಾ ಘರ್

ಬಹುಶಃ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅರಬ್ಬೀ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವವೇ ಕಾರಣ ಎರಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಊಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅರಬ್ಬೀ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ - ಇ ಎಂಬುದು ಷಷ್ಠೀ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯ (ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀ ಲಿಂಗ ಪ್ರತ್ಯಯ) :

ಎಲ್ (= ದೇವರು)

ಎಲಿ (= ನನ್ನ ದೇವರು)

ಕತಬ್ (= ಪುಸ್ತಕ)

ಕತಬಿ (= ನನ್ನ ಪುಸ್ತಕ)

ಕತಬ್ ತ (= ನೀನು ಬರೆಯುತ್ತಿ)

ಕತಬ್ ತಿ (= ನೀನು ಬರೆಯುತ್ತಿ)

ಪುಲ್ಲಿಂಗ

ಸ್ತ್ರೀ ಲಿಂಗ

ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಪುಲ್ಲಿಂಗ ಪ್ರತ್ಯಯಕ್ಕೂ, ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ಪ್ರತ್ಯಯಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಚ್ಚರ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಮಲ್ಹೊ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ - ಕೀ ಎಂಬುದೂ, ಕುರುಖ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಗಹಿ

ಎಂಬ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೂ ಇವೆ. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ಪದ್ಧತಿಯ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಇಂತಿದೆ:

ತಮಿಳು, ಗೋಂಡಿ, ಕೋತ : — ಅ

ಕುರುಖ್, ಮಲೆತ್ತೂ, ಕುಳ : — ಇನ್

ತುಳು, ತೆಲುಗು, ನಾಯ್ಕಾ,

ಬ್ರಾಹೂಕು : — ಅ, - ಇನ್

ತೆ. - ಇನ್ > ಇ. ತಮ್ಮನಿ

ಮಲೆಯಾಳಮ್ :

— ಇನ್, - ಐ. ಮಗನ್ನಿ = ಮಗನ

ಕನ್ನಡ :

— ಅ, - ಅ, - ಅದು (< ಅತ್ತು?)

‘ ಏಕಶತಂ ಪದ್ಧತೀಃ ’^೧ ಎಂಬಂತೆ ಜನ್ಯಜನಕ, ಸ್ವಸ್ವಾಮಿಭಾವ, ಅವಯವಾವಯವೀಭಾವ ಮೊದಲಾದ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನೂ ಪದ್ಧತೀವಿಭಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಪ್ತಮಿಾ ವಿಭಕ್ತಿ

ಸಪ್ತಮಿಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಕೇಶಿರಾಜ - ಒಳ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದೆಡೆ ಹೇಳಿದ್ದರೂ,^೨ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ - ಅಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು - ಒಳ್ ಎಂಬುವೆರಡೂ ಸಪ್ತಮಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೆಂದು ನುಡಿದಿದ್ದಾನೆ.^೩ ಆದರೆ ಶಾಸನಾಧಾರಗಳಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ - ಅಲ್ ಮತ್ತು - ಉಳ್ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸಪ್ತಮಿಾ ವಿಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದ್ದುವು. ಹಳೆಯ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ. ಏಳನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿರುವ ಸಪ್ತಮಿಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು :^೪

ಕ್ರಿ.ಶ. ೭ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಶಾಸನಗಳು — ಉಳ್, - ಉಳ, - ಉಳ್ಳೆ

— ಉಳ್ಳೇ, - ಒಳ್, - ಅಲ್ಲಿ

— ಇ, - ಈ, - ಎ, - ಏ

೧. ಇದು ಪತಂಜಲಿಯ ಮಹಾಭಾಷ್ಯದ ಹೇಳಿಕೆ

೨. ಶಮದ : ಸೂತ್ರ ೧೦೩ : ಪುಟ ೧೦೮

೩. ಅದೇ—ಸೂತ್ರ ೧೦೪ : ಪುಟ ೧೩೬

೪. HGOK : ಪುಟ ೫೯

ಕ್ರಿ.ಶ. ಉನೆಯ ಶತಮಾನದ ಶಾಸನಗಳು — ಉಳ್, - ಉಳ, - ಒಳ್, - ಒ
— ಒಳೆ, - ಒಳು, - ಒಳಗೆ

,, ಉನೆಯ ಶ. ,, — ಉಳ್, - ಒಳ್

,, ಗುನೆಯ ಶ. ,, — ಒಳ್, - ಒಳೆ, - ಒಳಗೆ, - ಎ
— ಒಳಮ್, - ಅಲ್, - ಅಲು

ಇವುಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ - ಉಳ್ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯವೇ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಸಪ್ತಮಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯವೆಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಬಹುದು. ಕ್ರಿ.ಶ. ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದವರೆಗೂ ಇದು ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಅದೃಶ್ಯವಾಗತೊಡಗಿದೆ. ಒಳ್ ಎಂಬುದಕ್ಕಿಂತಲೂ - ಉಳ್ ಎಂಬುದು ಹಳೆಯ ಪ್ರತ್ಯಯವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ^೧ - ಉಳ ಎಂಬುದು - ಉಳ್ ಎಂಬ ಸಪ್ತಮಿ ಪ್ರತ್ಯಯದ ಷಷ್ಠೀ ರೂಪವೆನ್ನಬಹುದು. - ಉಳ್ ಎಂಬುದು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಬಹು ಹಳೆಯ ಧಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆಂದೂ, ದ್ರಾವಿಡದ ಪದಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ - ಉಳ್ ಎಂಬುದು ಅನುಸರ್ಗವಾಗಿ ನಿಂತು ಪ್ರಮುಖಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದೆಯೆಂದೂ ಕೆ. ವಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ,^೨ ಹಾಗೂ ಎಲ್. ವಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್^೩ ಹಲವು ಆಧಾರಗಳಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ: ಕ. ತ. -ಉಳ್, ತೆ. -ಲೋ. -ಉಳ್, -ಅಲ್ಲಿ, - ಒಳಗೆ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಮೊದಲಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪದಗಳಾಗಿದ್ದವೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. “... there are cases in which the independent word is recognised... in kannada... ul, suffix of the locative, is a well known word meaning ‘interior’... .”^೪ - ಅಲ್ಲಿ, - ಒಳಗೆ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರ ಶಬ್ದಗಳಾಗಿ ಹಳಗನ್ನಡ ನಡುಗನ್ನಡ ಮತ್ತು ಹೊಸಗನ್ನಡಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತಂತವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಕೋತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಸಪ್ತಮಿ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯ - ಒಳ್ಗೆ (< ಒಳಗೆ?) ಎಂದು ಇದೆ. ನಡುಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಪ್ತಮಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯವಾಗಿ - ಅಲು, - ಅಲಿ ಎಂಬ

೧. GOKI : ಪುಟ ೧೫೩

೨. A comparative Grammar of Drn. Ls : I.A. 39, page 156

೩. Indian Linguistics, 1. 45 : L.V.R. Aiyer

೪. The GSOD Ls : ಪುಟ ೧೮

ಎರಡು ಬೇರೆ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೂ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿವೆ. ಇಂದೂ ಆಡುನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ - ಅಲಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ:

ಮನೇಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ

ಅವನ ತಲೇಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ

ಬೀದೀಲಿ ಹೋಗುವವರು ಯಾರು ?

ಆದುದರಿಂದ ಸಪ್ತಮಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಕನ್ನಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ವಿವಿಧ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ನಿಂತಿದೆ:

ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡ : — ಉಳ್, - ಒಳ್

ಹಳಗನ್ನಡ : — ಒಳ್, - ಒಳಗೆ, - ಅಲ್ಲಿ

ನಡುಗನ್ನಡ : — ಒಳ್, - ಒಳು, - ಒಳಗೆ, - ಅಲು, - ಅಲ್ಲಿ

ಹೊಸಗನ್ನಡ : — ಒಳಗೆ, - ಅಲ್ಲಿ, - ಅಲಿ

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ - ಉಳ್ ಮತ್ತು - ಅಲಿ ಎಂಬೆರಡು ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಇಂತು ವಿಕಾಸಗೊಂಡಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ:

- ಉಳ್ > ಒಳ್ > - ಒಳು > - ಒಳಗೆ

* - ಅಲ್ > - ಅಲ್ಲಿ > - ಅಲು > - ಅಲಿ

ಕುರುಖ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ - ನೂ, ಮಲ್ತೂ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ - ನೋ; ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ - ಅಂದು, - ನ; ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ - ನಣ್, - ಉಳ್; ಮಲೆಯಾಳದಲ್ಲಿ ಇಲ್ -, ಕೋಲಾಮಿಯಲ್ಲಿ - ತ್ ಎಂಬುವು ಸಪ್ತಮಿ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು. ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ-ನ-ಅಂದು ಎಂಬ ಸಪ್ತಮಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯ. - ಅನ್ ಎಂಬ ದಕ್ಶಿಣ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ; - ಅನ್ ಸ್ಥಳವಾಚಕವೂ, - ನ ಉದಂತಜಡವಾಚಕವೂ ಆಗಿವೆ. ಸಪ್ತಮಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ಥಳ, ಪ್ರದೇಶದೊಡನೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ:

ಊರುಳ್

ಕಟ್ಟಿಪ್ಪಿನುಳ್

ಮದೂರೋಳ್

ಅಣ್ಣಿ ಗೆರಿಯೋಳ್

ಉಕಾರಾಂತವಾದ ದಿಗ್ವಾಚಿಗಳಿಗೂ ಮೇಲ್ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೂ ಸಪ್ತಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ - ಎ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರುತ್ತದೆ:

ಕೇಗು > ಕೇಗೆ: ಪಿಂದು > ಪಿಂದೆ: ಮೇಲ್ > ಮೇಲೆ

ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ—ಆಗ ಎಂಬುದು ಸಪ್ತಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ: ಕಲ್ಲಾಗ, ಮುಳ್ಳಾಗ, ಪುಸ್ತಕದಾಗ; ನೈಸೂರಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಇಂಥದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರತ್ಯಯ—ಆಗಿ ಎಂಬುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಊರಾಗೆ, ಮನೆಯಾಗೆ, ಗುಡಿಯಾಗೆ.

ಸಂಬೋಧನಾ ವಿಭಕ್ತಿ

ಇನ್ನು ಸಂಬೋಧನಾ ವಿಭಕ್ತಿ. ಇದು ಯಾರನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವುದನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಯೋ ಅವರನ್ನು ಸಂಬೋಧಿಸುವಾಗ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಲೆ (ಪ್ರೀಲಿಂಗ), ಕುಲಮುದ್ದ (ಪುಲ್ಲಿಂಗ)—ಇತ್ಯಾದಿ ರೂಪಗಳು ಶಾಸನದಲ್ಲೇ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ - ಎ, - ಎ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಅಕಾರಾಂತ ಪದಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಿದಾಗ - ನ್ - ಅಥವಾ - ಮ್ - ಗಳು ಸೇರುವುದೂ ಉಂಟು: ನಂದನಮೇ, ಚಂದ್ರನೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಂಬೋಧನಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯವೆಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಯಾವುದೂ ಸೇರದೆ ಆ ಪದದ ಪ್ರಕೃತಿ ರೂಪವೇ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಿಷ್ಟೂ ಸಂಬೋಧನಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪದ ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಆಗುವ ಕ್ರಿಯೆ. ಅದರೆ ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ—ಇರ ಅಥವಾ—ಇರಾ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಪರಿಮಾಣವಾಚಕ ಮತ್ತು ಸರ್ವನಾಮಗಳಿಗೆ ಈ ಸಂಬೋಧನಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನೂ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಕುರುಖ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ - ಓ, - ಅಯ್, ಮತ್ತು - ಆಯೋ ಎಂಬ ಸಂಬೋಧನಾ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಇವೆ.

ಒಟ್ಟು ದ್ರಾವಿಡ ಪದಗಳು ನಾಲ್ಕು ವಿಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪಡೆದಿವೆಯೆಂದು ಕೆಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ: ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ, ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ, ಚತುರ್ಥೀ ವಿಭಕ್ತಿ, ಮತ್ತು ಷಷ್ಠೀ ವಿಭಕ್ತಿ. ಈ ನಾಲ್ಕು ವಿಭಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರಾತ್ಯಾಯಿಕ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿವೆಯಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರುವ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಂದೂ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪದಗಳಾಗಿದ್ದಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆ. ವಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದರೆ, ಡಾ|| ಕಾರ್ಲ್ಡೆನ್‌ ಮತ್ತು ಇತರ

ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಸಂಶ್ಲೇಷಕ ಭಾಷೆಗಳಾದುದರಿಂದ ಈ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಪದಗಳಾಗಿದ್ದಿರಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಪ್ರಥಮಾ, ದ್ವಿತೀಯಾ, ತೃತೀಯಾ ಎಂದು ವಿಭಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈ ಸಪ್ತ ವಿಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ವಿಭಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಷಂಗಿಕ ಅಥವಾ ಗೌಣವಿಭಕ್ತಿಗಳೆಂದು ಎ-ಡು ವಿಧವಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಬಯಸಿದ್ದಾರೆ.^೧ ಪ್ರಥಮಾ, ದ್ವಿತೀಯಾ, ಚರ್ತುರ್ಥೀ, ಹಾಗೂ ಷಷ್ಠೀ ವಿಭಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರಧಾನ ವಿಭಕ್ತಿಗಳು; ತೃತೀಯಾ, ಪಂಚಮಾ, ಹಾಗೂ ಸಪ್ತಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಗಳು ಅನುಷಂಗಿಕ ವಿಭಕ್ತಿಗಳು; ಸಂಬೋಧನಾ ವಿಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಧಾನ ವಿಭಕ್ತಿಗಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕ ಮಾಡಬಹುದು. ಪ್ರಧಾನ ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಅನುಷಂಗಿಕ ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಂತಿದೆ. ಪ್ರಧಾನ ವಿಭಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಪ್ರಾತ್ಯಾಯಿಕವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅನುಷಂಗಿಕ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅವು ಪರಸರ್ಗಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಅನುಷಂಗಿಕ ವಿಭಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಪರಸ್ಪರ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಳ್ಳಬಹುದು, ಅದಲುಬದಲಾಗಬಹುದು. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಏಕವಚನ - ಬಹುವಚನಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ವಿಧವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ತುಳು ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೂ ಉಂಟು.

ಇದುವರೆಗೆ ಸಮೀಕ್ಷಿಸಿದ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳ ವಿವರಣೆ ಹಾಗೂ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು, ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ತಳೆಯಬಹುದು: (೧) ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಾವಿಭಕ್ತಿ ಇದೆಯಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯಯ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. (೨) ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪಂಚಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಪ್ರತ್ಯಯವೂ ಇಲ್ಲ. ತೃತೀಯೆ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವುದಾದರೂ ವಿಭಕ್ತಿ ಇದರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. (೩) ಸಂಬೋಧನಾ ವಿಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ, ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನೇ ಬಳಸುವರು. (೪) ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವು ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಆರೇಳು ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿರುವಂತೆ ತೋರಿದರೂ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಎರಡೋ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯವೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದಿವೆಯೇ ಹೊರತು ಉಳಿದವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇವಲ ಅನುಸರ್ಗ ಅಥವಾ ಮೂಲ ಪ್ರತ್ಯಯದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ್ತರೂಪಗಳೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಾವು ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ವಿಭಕ್ತಿ

೧. A comparative Grammar of Dravidian Languages :
K. V. Subbayya : 1.A. : 1910-1911

ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕಾದೀತು ! (೫) ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪದಗಳಾಗಿದ್ದುವೆಂದು ಹೇಳುವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದು ; ಉಳಿದ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪದಗಳಾಗಿದ್ದು ವೆಂಬುದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. (೬) ಕೆಲವು ವಿಭಕ್ತಿಗಳ ಕೆಲವು ಪ್ರತ್ಯಯ ಗಳು ಇಂದಿಗೂ ತಮ್ಮ ಮೊದಲಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನ (ಜನ) ಬಳಕೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿವೆ. (೭) ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳಂತೆ ಈ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೂ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಪಡೆ ದಿವೆ. (೮) ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿವೆ. (೯) - ಉಳ್, - ಒಳ್, - ಒಳಗ, ಮತ್ತು - ಅಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪದಗಳೆಂದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡದಿಂದ ಹಳಗನ್ನಡ, ಹಳಗನ್ನಡದಿಂದ ನಡುಗನ್ನಡ, ನಡುಗನ್ನಡದಿಂದ ಹೊಸಗನ್ನಡ—ಹೀಗೆ ಬಗೆ ಬಗೆ ಯಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ. ಅಜ್ಜಿಗಳು ಕರಗಲಾಗಿ ಬೆರೆತುಹೋದುವು, ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಗಳು ಸ್ವರಾಂತಗಳಾದುವು. ಇದರಂತೆ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೂ ದೀರ್ಘದಿಂದ ಹ್ರಸ್ವವೂ, ದ್ವಿತ್ವದಿಂದ ಲಘುವೂ ಆದುವು. ಜೀವಂತ ಭಾಷೆಯ, ಆಡುನುಡಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಅನುಕೂಲಗಳಿಗೆ ಈ ಬಗೆಯ ಎಲ್ಲ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳೂ ಅಗತ್ಯ, ಸಹಜ.

ಸರ್ವನಾಮಗಳು

೧೨

ಸರ್ವನಾಮಗಳು ಭಾಷೆಯ ಆಚಲವಾದ, ಅಭೇದ್ಯವಾದ ಭಾಗಗಳು. ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯ ಸಂಬಂಧ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುವ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವನಾಮಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಸರ್ವನಾಮ ಭಾಷೆಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕುರಿತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿಲುವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆಂದು ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಆಧಾರಗಳಿಂದ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. “ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಸರ್ವನಾಮಗಳು ವಿಶೇಷ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವುವು. ಅನ್ಯಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಈ ಬಗೆಯ ಪದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಪೂರ್ವ.”^೧ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸರ್ವನಾಮ ಲಿಂಗವನ್ನೂ, ವಚನವನ್ನೂ ತೋರಿಸುವ ಮೈತಿಷ್ಠ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಸರ್ವನಾಮಗಳಿಗೆ ಲಿಂಗವಿವಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಸರ್ವನಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ನಿರ್ದೇಶನ ಕಾಣಿಸಿದರೂ ಅದು ಲಿಂಗವಿವಕ್ಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಡದ ವಿಚಾರವೆಂದೂ ಕೆಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಹೇಳಿಕೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ ವ್ಯಾಕರಣದ ವಿವರಣೆಗೆ ಬರುವ ಲಿಂಗವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.^೨

ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳ ಸರ್ವನಾಮಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವೇಚಿಸುವ ಮೊದಲು ಈ ಗುಂಪಿನ ಕೆಲವು ಭಾಷೆಗಳ ಸರ್ವನಾಮಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಬಹುದು :

೧. ಕನ್ನಡ ಕೈಪಿಡಿ : ತೃತೀಯ ಮುದ್ರಣ : ಪುಟ-೩೪೩

೨. See Reference and Grammatical Gender in English :
R. A. Hall Jr.

	ಕನ್ನಡ	ತಮಿಳು	ತೆಲುಗು
ಉತ್ತಮಪುರುಷ :	ನಾನು	ನಾವ್-ಯಾನ್	ನೇನು
	ನಾವು	ನಾವ್-ನಾಂಗಲ್	ಮೇಮು.
ಮಧ್ಯಮಪುರುಷ :	ನೀನು	ನೀ	ನೀವು
	ನೀವು	ನೀಂಗಲ್	ಮಾರು
	ಅವನು/ಅವಳು	ಅವನ್/ಅವಳ್	ವಾಡು/ಅವಿಡ(ಅದಿ)
	ಅದು	ಅದು	ಅದಿ
ಪ್ರಥಮಪುರುಷ :	ಅವರು	ಅವರ್ದುಳ್	ವಾರು
	ಅವರು	ಅವೈದ್	ಅವಿ

	ಕನ್ನಡ	ಗೋಂಡಿ	ಬ್ರಾಹೂಕು
ಉತ್ತಮಪುರುಷ :	ನಾನು	ನನಾ	ಈ (ಕನ)
	ನಾವು	ನಮೆತ್	ನಾನ್
ಮಧ್ಯಮಪುರುಷ :	ನೀನು	ನಿನೆ	ನೀ
	ನೀವು	ನೀರೆತ್	ನುಮ್
	ಅವನು/ಅವಳು	ವೋರ್/ಹದ್	ಒದ್/ಒದ್
	ಅದು	ಅದ್	ಒದ್
ಪ್ರಥಮಪುರುಷ :	ಅವರು	ವೋರ್	ಒದ್
	ಅವರು	ಐ (ಅವು)	ಒಫ್

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ, ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಅತ್ಯರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಪುಂಸ್ತ್ರೀ ಸಪುಂಸಕ ಲಿಂಗಗಳ ವಿವೇಚನೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲ; ಕೇವಲ ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಆ ವಿವೇಚನೆ ಜಿನ್ನಾಗಿದೆ. ಉತ್ತಮ, ಮಧ್ಯಮ, ಪ್ರಥಮ—ಈ ಮೂರು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣುವುದು ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳ ಕಿರಿಯ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯರ್ಥಕ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧ ಸೂಚಕ (ವಾಚಕ) ಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಭೇದ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಂಯೋಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧ ಸೂಚಕ ಸರ್ವ ನಾನು ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು—“Properly speaking, there is no relative pronoun in kannada and the declinable participles, with

the gender suffixes - an, - am, - on, - om, - ol, - ata and - ātam—are used to serve this purpose.”^೧

ಸಂಸ್ಕೃತ, ಇರಾನಿಯನ್, ಗ್ರೀಕ್, ಫಿಜಿಯನ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ಇಂಡೋ-ಯೂರೋಪಿಯಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧ ವಾಚಕಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ಇವೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಈ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ :

೧. ಕಃ ಕರೋತಿ (ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ) ಯಃ ಕರೋತಿ

೨. ಯಃ ಶ್ರಣೇತೇ ಸಃ ವಿದ್ವಾನ್ (ಸಂಬಂಧ ಸೂಚಕ)
ಯ (ಯಸ್, ಯಾ, ಯದ್), ಯತರ, ಯತಿ, ಯಾವಂತ್,
ಯಥಾ, ಯತ್ರ, ಯದಾ, ಯದಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

ನಮ್ಮ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಆವ, ಯಾವ, ಯಾರು ; ಆರ್, ಆವನ್, ಆವಳ್—ಇವನ್ನು ಕೃದಂತಗಳಾದ ಬಂದ, ಹೋದ—ಮೊದಲಾದ ಪದಗಳಿಗೇ ಸೇರಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಕೇಶಿರಾಜ ಉದಾಹರಿಸುವ ಸಂಸ್ಕೃತಾನುಕರಣೆಯ ಈ ವಾಕ್ಯ ನೋಡಿ :

ಆವನಧಿಕಪುಣ್ಯನವನೇ ಸೇವ್ಯಂ

[ಆವನ್ + ಅಧಿಕ + ಪುಣ್ಯನ್ + ಅವನೇ + ಸೇವ್ಯಂ]

ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮವಿದೆಯೆಂದು ತೋರುವುದಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸರ್ವನಾಮಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಂಬಂಧ ಸೂಚಿತವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು—ಆವನ್ ಅವನೇ ; ಆವನ್ ಎಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ. ಇದು ಹಳಗನ್ನಡದ ಮಾತಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದ, ಹೋದ—ಎಂಬ ಕೃದಂತಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ಸಂಬಂಧಾರ್ಥಕ ಸರ್ವದಾಮಡ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ :

ಬಂದವನನ್ನು ಬರಹೇಳು

ಹೋದವನನ್ನು ಕರೆಹೇಳು . . . ಇತ್ಯಾದಿ.

ಆದುದರಿಂದ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ ಇಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಇರುವ ಸರ್ವನಾಮ

ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸರ್ವನಾಮಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಿದೆ.

ಸರ್ವನಾಮಗಳು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಲು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಈ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ವ್ಯಾವರ್ತಕ ಹಾಗೂ ಅಭಿವ್ಯಾಸಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳ ಉಪಯೋಗ. ಇದನ್ನು ಕೆಲವರು ಸಮಾವೇಶಕ ಮತ್ತು ಅಸಮಾವೇಶಕ ಸರ್ವನಾಮವೆಂದೂ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು Inclusive pronoun ಮತ್ತು Exclusive pronoun ಎನ್ನುವರು. ಈ ಎರಡು ಬಗೆಯ —ಒಂದರಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುವವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಯೂ, ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುವವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೇಳುವ ಎರಡು ರೀತಿಯ—ಸರ್ವನಾಮಗಳು ಜಗತ್ತಿನ ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಅಭಿವ್ಯಾಸಕ ಮತ್ತು ವ್ಯಾವರ್ತಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳ ವಿಂಗಡಣೆ ಹಾಗೂ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಈ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಮುಂಡಾ ವರ್ಗದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ.^೧

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಬಗೆಯ ಸರ್ವನಾಮ ವರ್ಗೀಕರಣವಿಭಾಗ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಒಂದು ನೂರು ವರುಷದ ಹಿಂವೆ ರಾಬರ್ಟ್ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದ : “In all Dravidian dialects, with the exception of Canarese, there are two plurals of the pronoun of the first person, of which one denotes, not only the party of the speaker, but also the party addressed, and may be called the plural inclusive; the other excludes the party addressed and may be called the plural exclusive.”^೨ ಇದೇ ರೀತಿ ಥಾಮಸ್ ಬರೊ ಕೂಡ ಕನ್ನಡ, ಗೋಂಡಿ, ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ದ್ವಿವಿಧವಾದ ವಿಂಗಡಣೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ೧೯೪೩ರ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಬರೆದುದುಂಟು.^೩ ಈಗ ಅವರು ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಅಷ್ಟೇಕೆ ದಿವಂಗತರಾದ ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯನವರೂ, ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರೂ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ಲನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ಅನುಮೋದಿಸಿದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.^೪

೧. ಕೊರ್ಕು, ಸಂತಾಲಿ, ಹೋ, ಮುಂಡಾ . . . ಇ-ಇವು ಮುಂಡಾ ವರ್ಗದ ಭಾಷೆಗಳು

೨. ACGODLS : 9951 : page-414

೩. Dravidian Studies V : BSOAS XI : 1943-46 : Initial Y and N in Dravidian T. Burrow page-84

೪. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡ ಕೈಪಿಡಿಯ ‘ಭಾಷಾ ಚರಿತ್ರೆ’ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿಲ್ಲ

ಆದರೆ ದಿನಂಗಳ ರಾ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಭಾಗ ಕ್ರಮವಿದೆಯೆಂದು ಮೊದಲು ಬರೆದು ತೋರಿಸಿದರು. “It is believed that Kannada, too, does not possess this feature. I think Kannada does possess two forms of the plural of the personal pronoun of the first person just like its sister languages of Southern India. And this not only in old languages but also in the Modern.” ೧ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಗೋವಿಂದಸ್ವಾಮಿ ಗಾಯಿಯವರೂ, ಜೂಲ್ಸ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಅವರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರು. ಈ ದ್ವಿವಿಧವಾದ ಸರ್ವನಾಮ ವರ್ಗೀಕರಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ—ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ—ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದಿತೆಂಬುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವಿಚಾರಾರ್ಹ. ಸಂಪಭಾರತ ಮೊದಲಾದ ಹಳೆಯ ಕಾವ್ಯಗಳಿಂದ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಇತ್ತು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿದ ಗಾಯಿಯವರು ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ : “My subsequent investigation of this problem with reference to 10th C. A. D. has lead me to believe that in old Kannada there should have been a clear distinction between the inclusive and exclusive 1st person plural . . . In the following instances (63 out of a total of 72) we find ‘em’ used as the exclusive first person plural.” ೨ ಎಮ್—ಎಂಬುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಾಮ್ ಎಂಬುದೂ ಅಭಿವ್ಯಾಪಕ ಸರ್ವನಾಮವಾಗಿ ಬರುವುದನ್ನೂ ಹಳೆಯ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಜೂಲ್ಸ್ ಬ್ಲಾಕ್ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಈ ವಿಭಾಗ ಕ್ರಮವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನಿತ್ತು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ; ಕೆಲವನ್ನು ದೃಷ್ಟಾಂತಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು. ೩ ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸರ್ವನಾಮಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ಪರಿ ಇಂತಿದೆ :

	ವ್ಯಾವರ್ತಕ	ಅಭಿವ್ಯಾಪಕ
ಹಳೆಯತ.	ಯಾಮ್/ಎಮ್ -	ನಾಮ್/ನಮ್ -
ತ.	ನಾಂಗಳ್	ನಾಮ್
ಹಳೆಯತೆ.	ಎಮು/ಮಾ -	ಮನಮು/ಮ -
ತೆ.	ಮೇಮು	ಮನಮು

೧. History of Kannada Language : page 84

೨. Bulletin of Deccan College Vol I : 1940 ; G. S. Gai : p.-411

೩. The Grammatical Structure of Drn. Ls : JB : page-31

	ವ್ಯಾವರ್ತಕ	ಅಭಿವ್ಯಾಪಕ
ಕುಳು.	ಆಮು/ಮಾ -	ಆಜು/ಮಾ -
ಹಳೆಯಕ.	ಆಮ್/ಎಮ್ -	ನಾಮ್/ನಮ್ > (ಹೊ.ಗ.) ನಾವು
ಕುರುಖ್.	ಏಮ್/ಎಮ್ -	ನಾಮ್/ನಮ್
ಮಲ್ತೋ.	ಏಮ್	ನಾಮ್
ತುಳು.	ಯೆಂಕುಲು/- ಳು	ನಮ
ಮ.	ನಾಂಗಳ್	ನಾಮ್/ನೋಮ್
ಕೋಲಾವಿ.	ಆಮ್	ನೇಂಡ್
ಬ್ರಾಹೂಕ.	—	ನನ್
ಕೋತ.	ಎಮ್ -	ಅಮ್ -
ಪರ್ಜಿ.	ಆಮ್	ಅನೋರ್

“This full correspondence of form and meaning can not be mere coincidence, and can definitely be held to indicate the existence of the distinction in primitive Dravidian.”^೧ ಎಂದು ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಭಿವ್ಯಾಪಕ ಮತ್ತು ವ್ಯಾವರ್ತಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳನ್ನು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿದರೂ ಸ್ಟೆನ್ ಕೊನೊ (Sten Konow), ಅದರ ವಿವರಣೆ ನೀಡುವಾಗ ಎಡವಿರುವುದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ: “. . . the exclusive form in Kurukh, Kui, and Telugu is essentially identical with the inclusive Tamil and Malayalam.”^೨ ಎಂಬ ಅತನ ಹೇಳಿಕೆ ಸತ್ಯದ ಅಥವಾ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ ತದ್ವಿರುದ್ಧ ನಿರೂಪಣೆಯಾಗಿದೆ. ಹಳಗನ್ನಡದ ಸರ್ವನಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಆಮ್ ಬಂದೆವು ಮತ್ತು ನಾಮ್ (> ನಾವು) ಬಂದೆವು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿತ್ತೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದುದರಿಂದ ಮೊದಲಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸಮಾವೇಶಕ ಮತ್ತು ಅಸಮಾವೇಶಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ಕನ್ನಡದ ಹಳೆಯ ಗದ್ಯಗ್ರಂಥವಾದ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಭಿವ್ಯಾಪಕ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾವರ್ತಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟ ಆಧಾರವಿದೆ. ನಾಮ್, ನಮ್ಮನ್, ನಮಗೆ—ಎಂಬ ಅಭಿವ್ಯಾಪಕ ಸರ್ವನಾಮ

೧. Dravidian Studies V : BSOAS XI : T. Burrow

೨. LSI : Vol IV : 1906 : ಪುಟ ೨೯೩

ರೂಪಗಳೂ ; ಆಮ್, ಎಮ್ಮನ್. ಎಮಗೆ, ಎಮ್ಮ—ಎಂಬ ವ್ಯಾವರ್ತಕ ಸರ್ವನಾಮ ರೂಪಗಳೂ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿವೆ.^೧

ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಂಗಡಣೆ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾದರೂ ಅಭಿವ್ಯಾಪಕ ಸರ್ವನಾಮದ ಹಳೆಯ ರೂಪಗಳು—ನಾಮ್/ನಮ್ - > ನಾವು ಎಂಬ ಹೊಸ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ತಮಿಳಿನ ಹಳೆಯ ವ್ಯಾಕರಣವಾದ ತೊಲ್ಕಾಪ್ಪಿಯಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾಮ್/ನಾಮ್ ಎಂಬ ರೂಪಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ ; ಆದರೆ ಅವುಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ಅಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚಿತವಾಗಿಲ್ಲ.^೨ ಇದುವರೆಗೆ ಉದಾಹರಿಸಿದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅಭಿವ್ಯಾಪಕ ವ್ಯಾವರ್ತಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ಗೋಂಡೀ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಅಭಿವ್ಯಾಪಕ ಸರ್ವನಾಮ ರೂಪವಾದ ಅಪುಲ್/ಅಪ್ಲೋ—ಇವು ಹೊಸ ರೂಪಗಳು ; ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳೊಡನೆ ತಾಳೆಯಾಗದ ನವೀನ ರೂಪಗಳು. ಆದುದರಿಂದ ಇವು ಹೊಸ ಭಾಷೆಯ—ಸಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ನುಸುಳಿದ ಎರವಲು ಆಕೃತಿಯಾಗಲೆಂದು (Morphemes) ಹೇಳಬಹುದು. ಹೀಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗೋಂಡೀ ಭಾಷೆಯ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಭಾಷೆಗಳಾದ ಮುಂಡಾ ಭಾಷೆಗಳ (Munda Languages) ಸಂಸರ್ಗದಿಂದ ಈ ಎರಡು ಅಕೃತಿಯಾಗಲು ಹುಟ್ಟಿರಬಹುದು. ತೌಲನಿಕ ವ್ಯಾಸಂಗವೂ ಇದನ್ನೇ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈ ಹೋಲಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ :

ಸರ್ವನಾಮರೂಪ

ಮುಂಡಾಭಾಷೆಗಳು	{	ಕೊರ್ಕು — ಅಬುಂಗ್	
		ಮುಂಡರೀ — ಅಬು	ಗೋಂಡಿ - ಅಪ್ಲೋ <
		ಸಂತಾಲಿ — ಅಬೊ	ಅಪುಲ್

ಈ ಹೋಲಿಕೆಗಳಿಂದ ಬ > ಪ ಆಗಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ; ಪಕಾರ ಬಕಾರಗಳು ಓಷ್ಠ್ಯವರ್ಣಗಳು, ಪರಸ್ಪರ ಪಲ್ಲಟವಾಗುವುದು ಸಹಜ ಅಥವಾ ಸಾಧ್ಯ. ಅಲ್ಲದೆ

೧. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ ನೋಡಿ : Pronouns in Vaddaradhane : G. S. Gai ; IL : Vol.16 : 1955

೨. ತೊಲ್ಕಾಪ್ಪಿಯಮ್‌ನಾ ಕವನಕ್ಕೆ ಐದು ಜನರು ಟೀಕೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ : ಅವರಲ್ಲಿ ನುಲಿಕಾಕೇಳ್ಳಿ ಎಂಬರ್ ಎಂಬಾತ ನಾಮ್ ಎಂಬುದು ಅಭಿವ್ಯಾಪಕ ಬಹುವಚನವೆಂದೂ, ಯಾಮ್ ಎಂಬುದು ವ್ಯಾವರ್ತಕವೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ನೋಡಿ ಸೊಲ್ಲಧಿಕಾರಮ್—೧೬೨

ಉಳಿದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ರೂಪಗಳು ಇಲ್ಲ, ಮುಂಡಾಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧವಟ್ಟು ಪದಗಳು ಇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಗೋಂಡೀ ಭಾಷೆಯ ಅಭಿವ್ಯಾಸಕ ಸರ್ವನಾಮರೂಪವಾದ ಅಪುಲ್/ಅಪ್ಲೊ ಮುಂಡಾ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವವೆನ್ನಬಹುದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಂದೇಹಗಳು ತಲೆದೋರಿವೆ. ಈ ಸಮಾವೇಶಕ ಮತ್ತು ಅಸಮಾವೇಶಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳು ಮೂಲತಃ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದುವೆ? ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ, ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದಿದೆಯೆ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ವಿಚಾರ ಪರಿಪುಷ್ಟತನಾಗಿದ್ದು ವಿಚಾರ ಮಂಥನಕ್ಕೆ ಎಡೆನಾಡಿಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಎರಡು ತೆರನಾದ ಸರ್ವನಾಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು—ದಕ್ಷಿಣ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಂಗಡಣೆಯೇನಿದ್ದರೂ ಸುಬಂತಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಕ್ರಿಯಾ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಉತ್ತರ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಬಂತ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಯಾ ರೂಪಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಈ ವಿಭಜನೆಯಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಮುಂಡಾ ಭಾಷೆಗಳ ಗಾಢ ಪ್ರಭಾವವೇ ಉತ್ತರದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು—ಎಂಬ ಊಹೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು. ಈ ಊಹೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಮತ್ತೊಂದು ಆಧಾರವೆಂದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಂಗಡಣೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ಇದು ಸಮಾವೇಶಕ ಹಾಗೂ ಅಸಮಾವೇಶಕ ಸರ್ವನಾಮ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಮೂಡಿದ ಗುಣವಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ—ಎಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.^೧ ಈ ಬಗೆಯ ದ್ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗ ಮರಾಠಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಸಿಂಧೀ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆಯಾದರೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಥವಾ ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ಇಂಡೋ-ಯೂರೋಪಿಯಾ ಪರಿವಾರದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ; ಮರಾಠಿ, ಗುಜರಾತಿ ಮತ್ತು ಸಿಂಧೀ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ವರ್ಗೀಕರಣ ತಲೆದೋರಲು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳೇ ಕಾರಣವೆ? ಅಥವಾ ಮುಂಡಾ ಭಾಷೆಗಳು ಕಾರಣವೆ? ಮಧ್ಯ ಏಷಿಯಾದ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಈ ವಿಭಾಗವಿದೆ. ಮಂಚೂ, ಮಂಗೋಲಿಯಾ, ಉತ್ತರ ಚೀನೀಭಾಷೆ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಆದಿನಾಸಿಗಳ ಭಾಷೆ, ಹಾಗೂ ಆಮೆರಿಕದ ಕೆಲವು ಭಾಷೆಗಳು, ಪಾಲಿನೇಷಿಯಾ ಭಾಷೆಗಳು—ಈ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಅಭಿವ್ಯಾಸಕ ಮತ್ತು ವ್ಯಾವರ್ತಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳ ವಿಂಗಡಣೆ ಇದೆ.

ಉದಾ :

ಅಭಿವ್ಯಾಪಕ

ವ್ಯಾವರ್ತಕ

ಗುಜರಾಥಿ

ಆಸನೆ

ಹವೆ

ಮಂಚು

ಬೆ

ಮೂ

ಉತ್ತರ ಚೀನಿ

ತ್ಸಾ (ಮೆನ್)

ಮೊ (ಮೆನ್)

ರಾಬರ್ಟ್ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿರುವ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ; ಅಭಿವ್ಯಾಪಕ-ವ್ಯಾವರ್ತಕ ವಿಂಗಡಣೆ “. . . is one of those points which seem to connect the Dravidian family with the Scythian Group”^೧ ಎಂದು ಆತ ಭಾವಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಗೋಂಡ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಅಭಿವ್ಯಾಪಕ ಸರ್ವನಾಮಕ್ಕೆ ಮುಂಡಾಭಾಷೆಯ ಸಂಪರ್ಕವೇ ಕಾರಣವಿರಬೇಕೆಂದು ನೋಡಿದೆವು. ಅಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ವಮುಂಡಾಭಾಷೆಗಳು (Proto-Munda languages) ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿರುವುದು ನಿಜ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಷ್ಟೇ ಪೂರ್ವ ಮುಂಡಾ ಭಾಷೆಗಳೂ ಹಳೆಯವು ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಳೆಯವು ! ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಸರ್ವನಾಮಗಳಲ್ಲೂ ಪೂರ್ವಮುಂಡಾಭಾಷೆ ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಯಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿರಬಹುದು ; ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭಾಷೆ ಈ ಪ್ರಭಾವ ಬೀಳುವ ವೇಳೆಗೆ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಜೂಲ್ಸ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಕೂಡ ಇದು ಮುಂಡಾ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವವೆಂದೇ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಶಬ್ದರೂಪ ರಚನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿವೇಚಿಸಿದಾಗ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಈ ಅಭಿವ್ಯಾಪಕ-ವ್ಯಾವರ್ತಕ ವಿಭಾಗವೇನಿದ್ದರೂ ಕೇವಲ ಆಕೃತಿಮಾಗಳ ಪರಿವರ್ತನೆ ಅಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಮುಂಡಾ ಗುಂಪಿನ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಬೇರೆ ತೆರನಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಪದಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಮ್ ಬಂದೆವು, ನಾಮ್ ಬಂದೆವು—ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಆಮ್-ನಾಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆಯೇ ಹೊರತು ‘ಬಂದೆವು’ ಎಂಬುದು ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ, ಸಮಾನವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮುಂಡಾ ಭಾಷಾವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದಗಳಿವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ವಿಭಾಗ ಕ್ರಮ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ದ್ರಾವಿಡ ಅಥವಾ ದ್ರಾವಿಡೇತರವೆಂಬುದು ಚರ್ಚಾಸ್ಪದ ವಿಷಯ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ

ಆಧಾರಗಳು ದೊರೆತ ಹೊರತು ಏನನ್ನೂ ಸದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಸ್ಟೈನ್ ಕೊನೊ ಕೂಡ ಈ ದ್ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗ ಕೊಲರಿಯಾ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಮೂಡಿದೆಯೆಂದೇ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಭಾಗ ಇಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬಲೋಚೀ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವವೇ ಕಾರಣವೆಂದೂ, ಇರಾನೀ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಭಾಗ ಇಲ್ಲವೆಂದೂ ಎಮಿನೊ ವಾದ.^೧

ಇನ್ನು ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು. ಇಂಡೋ-ಯೂರೋಪಿಯಾ ವರ್ಗದ ಹಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮವಿದ್ದರೂ ಈಗ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ; ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆಯ - ಸ್ವ/ಸ -, ಲ್ಯಾಟಿನ್ನಿನ - ಸೇ/ಸಿಬಿ . . . ಇ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ ಹಿಂದೆಯೂ ಇತ್ತು, ಈಗಲೂ ಇದೆ.

ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳು

	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ತಮಿಳು	ತಾನ್	ತಾಮ್
ಕನ್ನಡ	ತಾನ್	ತಾಮ್
ಕುರುಖ್	ತಾನ್	ತಾಮ್
ತೆಲುಗು	ತಾನು	ತಾಮ್
ಕೊಲಾಮಿ	ತಾನ್/ತನ್	ತಾಮ್/ತಮ್
ತುಳು	ತಾನು	ತಂಕುಳು
ಕೊಡಗು	ತಾನು	ತಂಗ
ಕುಈ	ತಾನು	ತಾರು/ತಾಇ
ಗೋಂಡ್	ತನಾ	ತಮ್ಮಾ/ತಮ್ಮೋರ್
ಬ್ರಾಹೂಈ	ತೇನ್	ತೇನ್-ತೇನ್
ಕೋತ	ತಾನ್/ತನ್ ^೨	ತಾಮ್/ತಮ್
ಪರ್ಜಿ	ತಾನ್	ತಾಮ್

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಎನ್, ನಿನ್, ತನ್/ಎನ್ನ, ನಿನ್ನ, ತನ್ನ—ಈ ಮೂರೂ ಸರ್ವನಾಮ ರೂಪಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಕನ್ನಡದ ಹಳೆಯ

೧. Brahui and Dravidian Comparative Grammar—page 56

೨. Kota Texts: Part one: M. B. Emeneau: 1944: page-24

ಗದ್ಯ ಗ್ರಂಥವಾದ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳು ಸ್ವರಾದಿ ಯಾಗಿ ಸಿಗುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ವ್ಯಂಜನಾದಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿರುವುದು ತೋರುತ್ತದೆ. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ತಾನ್, ತನ್ನಂ, ತನಗೆ, ತನ್ನ—ಎಂಬ ಏಕವಚನ ರೂಪಗಳೂ; ತಾಮ್, ತಮ್ಮ, ತಮ್ಮೋಳ್—ಎಂಬ ಬಹುವಚನ ರೂಪಗಳೂ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಈ ರೂಪಗಳನ್ನು ನೋಡಿ:

ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ತಮಿಳು ಯಾನ್/ಎನಕ್ಕು/ಎನ್ನೈ	ಯಾಮ್/ನಾಮ್
ಕನ್ನಡ ಆನ್/ಎನಗೆ(ಀ)	ಆಮ್/ನಾಮ್
ತೆಲುಗು ಏನು/ನೇನು	ಮೇಮು
ನನ್ನನು/ನಾಕು	ಮನಮ್(ಮು)

ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಯಾನ್/ಯಾಮ್ ಎಂಬ ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ ಪದಗಳಿವೆ; ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ, ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ, ಯಕಾರವಿದೆ, ಉಳಿದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಯಕಾರ ಸಮೇತ ಪದಗಳನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

ತ. ಯಾನೈ/ಕ. ಆನೆ. ಆದರೆ ಈ ಯಾನ್/ಯಾಮ್ ಎಂಬ ಎರಡು ಸರ್ವನಾಮ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿನ ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಣ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ 'ಯಾ -' ಆಗಿ ಇತ್ತೀ? ಅಥವಾ ಆನ್ (an) ಎಂಬಂತೆ ಇತ್ತೀ? ಎಂಬ ಸಮಸ್ಯೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ತಲೆದೋರುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಉಳಿದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ನಕಾರ ಪದದ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿತೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವರ ಪ್ರಾರಂಭವಿರುವಾಗ ವ್ಯಂಜನಾರಂಭವನ್ನು ಹೇಗೆ ಊಹಿಸುವುದು?—ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಪದಗಳ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ವಿವರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ನೀರ್/ಈರ್ ನಣ್ಣು/ಅಣ್ಣು, ನೀರುಳ್ಳಿ/ಈರುಳ್ಳಿ—ಹೀಗೆ ನಕಾರ ಸಹಿತವಾಗಿಯೂ, ನಕಾರ ರಹಿತವಾಗಿಯೂ ಎರಡೆರಡು ರೂಪಗಳು ಇರುವಂತೆ ಈ ಸರ್ವನಾಮಗಳೆಲ್ಲೂ ನಕಾರ ಸಮೇತ ರೂಪಗಳು ಮೊದಲು ಮೂಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ವೇನೋ! ಏನೇ ಆದರೂ ಇನ್ನೂ ಅಧಿಕ ಮಾಹಿತಿಗಳು ದೊರೆಯದ ಹೊರತು ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿನ ಸರ್ವನಾಮಗಳ ಸ್ವರೂಪ :

	ಹಳಗನ್ನಡ	ಹೊಸಗನ್ನಡ	ಮೂಲರೂಪಗಳು
ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ :	ಆನ್/ಆಮ್ ನಾ, ನಾನು/ನಾವು ನಾನ್/ನಾಮ್	ಎನ್/ಎಮ್ (ನನ್/ನಮ್)	
ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ :	ನೀನ್/ನೀಮ್ ನೀ, ನೀನು, ನೀವು	ನಿನ್/ನಿಮ್ (ಇನ್, ಇಮ್, ಇರ್)	
ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ :	ತಾನ್/ತಾಮ್ ತಾ, ತಾನು, ತಾವು	ತನ್/ತಮ್ ಅನ್, ಅಳ್, ಅರ್	

ಸಂಬಂಧಾರ್ಥಕ :

ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಆವನ್/ಆವಳ್ ಯಾವನು, ಯಾವಳು
ಆರ್, ಏನ್ ಯಾವುವು, ಏ(ಯೇ)ನು ಎದು, ಎವನ್
ಏವುದು, ಏವುವು ಏನು, ಯಾವುದು ಆ-,ಏ->ಯಾ-
ಯಾವನು, ಯಾವುವು.

ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ಪುರುಷಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿವೆ. “In Canarese the plurals of all the personal pronouns are formed in the classical dialect with perfect and beautiful regularity”^೧ ಉತ್ತಮ ಪುರುಷದ ಸರ್ವನಾಮ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಆನ್, ಆಮ್ ಎಂಬುದು ದಕ್ಷಿಣ ಮಾರ್ಗವಾಚಕವೆಂದೂ, ನಾನ್, ನಾಮ್ ಎಂಬುದು ಉತ್ತರ ಮಾರ್ಗವಾಚಕವೆಂದೂ ಕೆಲವರು ಹೇಳುವರು; ನಾನು ಎಂಬ ಸರ್ವನಾಮ ತಿಲುಗಿನಲ್ಲಿದೆ—ನೇನು (ತೆ); ಆನ್ ಎಂಬ ಸರ್ವನಾಮ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಗ್ರಾಹ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎನ್ ಎಂಬುದು ಉತ್ತಮಪುರುಷ ಸರ್ವನಾಮದ ಏಕವಚನದ ಮೂಲ ರೂಪವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು :

ನೋಡು + ವ + ಎನ್ < ನೋಟ್ + ವ + ಎನ್ = ನೋಟ್ಪಿನ್.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆಯಾದ ನಡ್ಡಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಪುರುಷ ಸರ್ವನಾಮ ರೂಪಗಳು ಇಂತಿವೆ:

ಏಕವಚನ

ಬಹುವಚನ

ಆನ್, ಎನ್

ಆಮ್, ನಾಮ್

ನನ್

ಎಮ್, ನಮ್

ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಎನ್-ಎಂಬುದೇ ಪ್ರಾಚೀನ ರೂಪವೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ಹಳೆಯ ವ್ಯಾಕರಣಕೃತಿ 'ತೊಲ್ಕಾಪ್ಪಿಯಮ್' ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಯಾನ್-ಎಂಬ ಒಂದೇ ರೂಪವನ್ನು ಉತ್ತಮಪುರುಷ ಏಕವಚನ ಸರ್ವನಾಮ ವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ತರುವಾಯದ ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥಗಳಾದ ನನ್ನೂಲ್, ವೀರಶೋಳಿಯಮ್ ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನ್ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಹೇಳಿದೆ. ಒಬ್ಬಿಬ್ಬ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈ 'ನಾನ್' ಎಂಬ ಏಕವಚನ ಸರ್ವನಾಮರೂಪ 'ನಾಮ್' ಎಂಬ ಬಹುವಚನದ ರೂಪಸಾದೃಶ್ಯದಿಂದ (Analogy) ಬಂದು ದೆಂದೂ ಹೇಳುವರು. ಇವೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದಾಗ 'ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿರೂಪವು ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ದೀರ್ಘವೂ ರೂಪಾಂತರಗಳೂ ಸಂಭವಿಸಿದುವು' ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆ ಸಮಂಜಸವಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ವನಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಆನ್-ಆಮ್, ನಾನ್-ನಾಮ್ ಹೀಗೆ ಜೋಡಿ ರೂಪ ಗಳು ಇರುವಂತೆ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ನೀಮ್ - * ನೀರ್ - * ಈರ್ ಎಂಬ ಸರ್ವನಾಮಗಳೂ ಇದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಇದು ಅಸಂಭವವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ನೀವು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ 'ನೀರ್' ಎಂಬ ರೂಪವೂ ಇದೆ; ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ನೀವು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ 'ಈರ್' ಎಂಬ ಬಹುವಚನ ರೂಪವಿದೆ— ಈರ್ ಎ(ಯೇ)ರ್ ? = ನೀವು ಯಾರು? -; 'ಈ' ಎಂಬ ಏಕವಚನ ರೂಪ ತುಳುವಿನಲ್ಲೂ, ಗೋಂಡ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಇದೆ. ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಕುಯಾ ಭಾಷೆ ಗಳಲ್ಲೂ 'ಈರ್' ಎಂಬ ರೂಪವಿದೆ: ಮಧ್ಯಮಪುರುಷ ಬಹುವಚನ ಸರ್ವನಾಮ ರೂಪಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ಹೀಗೆ ತೋರಿಸಬಹುದು:

	ತಮಿಳು	ತೆಲುಗು	ತುಳು	ಕುಕು
	ನೀರ್	ಈರು	ಈರ್	ಈರು
	ನೀಯಿರ್/ನೀವಿರ್	ಮೀರು	—	—
ಅಖ್ಯಾತ	- ಈರ್	- ರು	- ಅಗ್	- ಏರು
ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು	- ಇರ್	- ರಿ		

ಅದುದರಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮಪುರುಷ ಏಕವಚನ ನೀಮ್/ - ಇಮ್ ಇದ್ದಂತೆ ಬಹುವಚನ * ನೀರ್/ - ಇರ್ ಎಂಬುದು ಇದ್ದಿರಬೇಕೆಂದು ಸಬಲವಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಊಹಿಸಬಹುದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಇತರ ಸರ್ವನಾಮ ರೂಪಗಳು :

ಪುಲ್ಲಿಂಗ : ಅವನ್ ಇವನ್ ಉವನ್ ಆವನ್ ಪೆಱನ್
ಆತನ್ < * ಆ- ಈತನ್ ಊತನ್ ಏವನ್/ಯಾವನ್

[ಕುಈ. ಅಅನ್ನು/ಅಅರು : ತು. ಆಯೆ/ಅರು : ಗೋಂ. ಓಲ್/ಅರ್. ತೆ. ವಾಂಡು/ವಾನು ತ. ಅವಣ್ : ಕುರುಖ್. ಆರ್/ಓರ್ : ಕೊಡಗು ಆಯೆ]

ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ : ಅವಳ್ ಇವಳ್ ಉವಳ್ ಆವಳ್ ಪೆಱಳು
ಆಕೆ ಈಕೆ ಊಕೆ ಏವಳ್

ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ : ಅದು ಇದು ಉದು ಆವುದು ಪೆಱತು
ಅವು ಇವು ಉವು ಏವುದು/ಯಾವುದು

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ದೇಶಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳು ಏಕಾಕ್ಷರಿಗಳೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇ - , [ಎ -], ಅ - , ಒ - , ಉ - ಎಂಬುವು ನಿರ್ದೇಶಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳ ಮೂಲರೂಪಗಳೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕುಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇ, ಎ, ಅ, ಒ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ವಿಧವೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ; 'ಉ' ಉಳಿದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿದೆ, ಕೆಲವು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಇದು ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ತಪ್ಪಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಉ-' ಎಂಬ ರೂಪ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿದೆ. ಸಂಪಭಾರತ ಕ್ರಿಂತಲೂ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಉದು, ಉವು, ಊಕೆ, ಊಮನೆ, ಉವಳ್, ಊವೂರ್—ಎಂಬ ರೂಪಗಳು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಸೂಕ್ತಿ ಸುಧಾರಣವ ಮತ್ತು ಕೇಶಿರಾಜನಲ್ಲೂ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿದ್ದರೂ ಅನಂತರ ಅಪರೂಪವಾಗತೊಡಗಿದುವು. ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗೆ * ಅ - , * ಇ - , * ಉ—ಎಂಬುದನ್ನು ಪುನರ್ ರಚಿಸಲು ಇರುವ ಆಧಾರಗಳು :

* /ಅ - / ಕ. ಅದು : ಕುರುಖ್. ಅದ್ : ಬ್ರಾ. ದಾ(ದ್) : ತೆ. ಅದಿ : ನಾ. ಅ - , ಅವನ್ಡ್ : ಕೊಡ. ಅದು : ತು. ಆ : ಗೋಂ. ಅದ್ : ಕುಈ. ಅ - : ಸರ್ಜಿ. ಅ - / ಆ -

* /ಇ -/ ಕ. ಇದು : ಕುರು. ಇದ್ : ಬ್ರಾ. ಈ : ತಿ. ಇದಿ : ಪರ್ಜಿ. ಇ - / ಈ -
ಕೊಡ. ಇದು / ಎ (ದ್) : ತು. ಈ : ಗೋಂ. ಇದ್ : ಕುಈ. ಇ - :
ನಾ. ಇ - , ಇವ್ನ್

* /ಉ -/ ಕ. ಉದು : ಕುರು. ಕೂದ್ : ಬ್ರಾ. ಒ (ದ್) : ಪ. ಊ - < * ಉ -
ತಿ, ತು, ಗೋಂ. ಕುರು, ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೂಪ ನಶಿಸಿಹೋಗಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಮಾನವಾಗಿಲ್ಲವಾದರೂ
ಎ - ಅಥವಾ ಯ - ಎಂಬ ಮೂಲದಿಂದ ಬಂದಿರಬಹುದು.

* ಎ / ಯ > ಆ / ಎ ಅಥವಾ ಯಾ :

ತಮಿಳು. ಯಾರ್, ಯಾರ್, ಆರ್

ಕ. ಆರ್, ಯಾರ್

ಬ್ರಾ. ಅರಾ, ದೇರ್

ತು. ದಾ, ದಾನೆ

ಕೊಡ. ಯೇವು

ತಿ. ಯೇರು

ಹ. ಗ. ಏನ್, ಏತ - , ಏವುದು

ಕುರು. ನೇ

ಮಲೆತ್ತಿ. ನೆರೆ

ಪ. ಎ - , ಎಜೊತ್ (= ಎಷ್ಟು), ಏರ್ - .

ಎಲ್ಲಾ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಉತ್ತರದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ
ಗಳಲ್ಲಿ /ಎ/-ಎಂಬುದೂ, ದಕ್ಷಿಣ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ—ಎಂಬುದೂ ಕಂಡು
ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕುರುಖ್ ಮತ್ತು ಮಲೆತ್ತಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ /ನ್/—ರೂಪವೂ,
ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ದೇ—ರೂಪವೂ ಇದೆ. ಅಂಥ (ಪ. ಆತ), ಇಂಥ
(ಪ. ಈತ), ಎಂಥ (ಪ. ಏತ)—ಎಂಬ ಸರ್ವನಾಮಗಳೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ
ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ.

ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನದ ಆಧಾರದಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಪುರುಷಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತಮಪುರುಷದ ಪ್ರತಿಯ ಗಳೇ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವೆಂದು ಪ್ರಾಜ್ಞರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ : “Surveying language as a whole, the bulk of purely linguistic evidence seems to give some justification for the inference that the personal pronoun is the most primitive of all the parts of speech, earlier even than the epithet to a noun ; and that of these pronouns, the one for the first person was the earliest.” ೧

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷವಾಚಕ ಸರ್ವನಾಮಗಳೇ ರೂಪಾಂತರ ಗೊಂಡು ಆಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಪುರುಷ ವಾಚಕ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಾಗಿ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಹತ್ತುತ್ತವೆಂಬದನ್ನೂ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಆಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಗುಣವಚನ, ನಾಮಪದ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕಗಳಿಗೂ ನೇರವಾಗಿ ಸೇರುತ್ತವೆ.

ಘೋಷ ಹಾಗೂ ಅಘೋಷಧ್ವನಿ

೧೪

ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿನ ಪದಗಳ ಆದಿಯಲ್ಲಿ—ಘೋಷವರ್ಣಗಳಿದ್ದವೇ ಅಥವಾ ಅಘೋಷವರ್ಣಗಳಿದ್ದವೇ ಎಂಬುದು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ, ಅತ್ಯಂತ ಚರ್ಚಾಸ್ಪದ ವಿಚಾರ. ಮೊದಲು ಇದನ್ನೇ ಪರುಷವರ್ಣ ಹಾಗೂ ಸರಳವರ್ಣ ಎಂದು ಕರೆದು ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಪದಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪರುಷ (ಅಘೋಷ) ವರ್ಣವಿದ್ದುವೆ? ಅಥವಾ ಸರಳ (ಘೋಷ) ವರ್ಣಗಳಿದ್ದವೇ?—ಎಂದು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಈ ದ್ವಿವರ್ಗ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತ್ರಿವಿಧ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು! ಆ ಮೂರನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ, ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ—ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಪರುಷ-ಸರಳಗಳೆರಡೂ ಇದ್ದುವೆ?—ಎಂಬುದು. ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಗ್ರಂಥಸ್ಥನಾದ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮತ್ತು ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸಿದನು. ನೂರು ವರುಷದ ಹಿಂದೆ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಹೀಗೆ—ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯೊಂದನ್ನೇ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು—ವಿವೇಚಿಸಿದ್ದ ಈ ಚರ್ಚೆಗೆ ಕಳೆದ ಮೂರು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಜೂಲ್ಸ್ ಬ್ಲಾಕ್, ಟಿ. ಬರೊ, ಎಸ್. ಕೆ. ಚಟರ್ಜಿ—ಮುಂತಾದ ಬಲ್ಲಿದರು ಸಮಗ್ರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ಬಹು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಐದು ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಗದ ಒಂದು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ವರ್ಣಗಳು ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣ ವರ್ಣಗಳು, ಎರಡು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ವರ್ಣಗಳು ಮಹಾಪ್ರಾಣ ವರ್ಣಗಳು, ಐದನೆಯ ವರ್ಣಗಳು ಅನುನಾಸಿಕ ವರ್ಣಗಳು.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಗದ ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಣ ಪರುಷ (ಅಫೋನ) ವರ್ಣ, ಮತ್ತು ಪ್ರತಿವರ್ಗದ ಮೂರನೆಯ ವರ್ಣ ಸರಳ (ಫೋನ) ವರ್ಣ. ಆದರೆ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೀಗಿಲ್ಲ. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಪ್ರತಿವರ್ಗದಲ್ಲೂ ಮೊದಲನೆಯ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯ ವರ್ಣಗಳು ಮಾತ್ರ; ಅಂದರೆ ಪರುಷ ಮತ್ತು ಅನುನಾಸಿಕಗಳು ಮಾತ್ರ. ಆದುದರಿಂದ ಪರುಷ ವರ್ಣಗಳೇ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಸರಳ ವರ್ಣಗಳೂ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪರುಷ ವರ್ಣಗಳಾದ ಕ, ಚ (ಶ), ಟ, ತ, ಪ, ಜ—ವರ್ಣಗಳನ್ನು ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ವಲ್ಲಿನಮ್ ಎಂದೂ, ಜ, ಇ, ಣ, ನ, ಮ—ಎಂಬ ಅನುನಾಸಿಕಗಳನ್ನು ಮೆಲ್ಲಿನಮ್ ಎಂದೂ, ಅರ್ಧ ಸ್ವರಗಳಾದ ಯ, ರ, ಲ, ವ, ಳ—ಎಂಬ ವರ್ಣಗಳನ್ನು ಇಡೈಯಿನಮ್ ಎಂದೂ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪರುಷ ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ (ವಲ್ಲಿನಮ್ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ) ಒಂದೇ ವರ್ಣ ಅಥವಾ ಧ್ವನಿಮಾ (ಃ-ಬಿಟ್ಟು) ಎರಡು ವರ್ಣಗಳ ಅಥವಾ ಧ್ವನಿಮಾಗಳ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು. “ In the northern dialects the difference between surds and sonants is generally expressed by the use of different characters for each sound, in imitation of the system of the Devanāgarī; but in Tamil and in Malayalam, in accordance with the peculiar Dravidian law of the convertibility of surds and sonants, one set of consonants serves for both purposes, and the difference between them is expressed in the pronunciation alone.” ೧

ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಬರವಣಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವರ್ಣ ಒಂದೇ ಆದರೂ, ಅದರ ಉಚ್ಚಾರ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಭಿನ್ನ ಧ್ವನಿಮಾಗಳೆಂದೋ, ಒಂದೇ ಧ್ವನಿಮಾದ ವಿಭೇದಗಳೆಂದೋ ಕರೆಯಬಹುದು. ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಪರುಷ ಮತ್ತು ಪದದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಳ; ಪದದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರುಷ ವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಆಗ ಅದು ದ್ವಿತ್ವವಾಗಿರಬೇಕು—ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಮ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತಕಾರ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ತಕಾರವಾಗಿಯೇ ಉಚ್ಚಾರ ಪಡೆಯುವುದಾದರೂ, ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ದಕಾರವಾಗಿ ಉಚ್ಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ, ಆಗ ಬೇಕು.—ತನ್‌ತ್ಯೆ—ಎಂದು ಬರೆದರೂ ಅದರ ಉಚ್ಚಾರ ತಂದೈ ಎಂದು. ಮಕನ್—ಎಂದು ಬರೆದರೂ ಅದರ ಉಚ್ಚಾರ ಮಗನ್—ಎಂದು. ಹೀಗೆಯೇ ಟ/ಡ, ಪ/ಬ ಇತ್ಯಾದಿ. ಪದದ ಆದಿ ಮತ್ತು ಪದ ಮಧ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕತಪ—ವರ್ಣಗಳ ಉಚ್ಚಾರ ಮೂಲ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ಹೇಗಿತ್ತು

ಎಂದು ವಿಮರ್ಶಿಸತೊಡಗುವಾಗ ಈ ತಮಿಳಿನ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ರೀತಿಯನ್ನೂ ಪರಸ್ಪರ ಸರಳವಾಗುವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ವ್ಯಾಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಪರಸ್ಪರ ಸರಳವರ್ಣವಾಗುವ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಬಹು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಳೆದ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿಯೇ ರೂಪಿಸಿದ ನಿಯಮ ಇಂದಿಗೂ ಗಮನಾರ್ಹ:

“There are distinct traces of the existence of this law in all the Dravidian dialects: but it is found most systematically and most fully developed in Tamil and Malayalam. The law, as apparent in the Tamil Malayalam system of sounds, is as follows: k, t, t, p, the first unaspirated consonants of the first, third, fourth and fifth vargas, are always pronounced as tenues or surds (i.e. as k t, t, p) at the beginning of words. and whenever they are doubled. The same consonants are always pronounced as medials or sonants (i.e. as g, d, d, b) when single in the middle of words. A sonant cannot commence a word, neither is a surd admissible in the middle, except when doubled; and so imperative is this law, and so strictly is it adhered to, that when words are borrowed from languages in which a different principle prevails, as Sanskrit or English, the consonants of those words change from sonants to surdas, Vice Versa, according to there position.”^೧ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಳ ವರ್ಣದಿಂದ ಪದಗಳು ಆರಂಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ದಂತ, ಎಂಬ ಪದ ಈ ನಿಯಮಾನುಸಾರವಾಗಿ, ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ತಂದಮ್ ಎಂದು ಆಗುತ್ತದೆ: ಭಾಗ್ಯ (ಸಂ) > ಪಾಕ್ಶಿಯಮ್ . . . ಇತ್ಯಾದಿ.

ತಮಿಳು ಅಥವಾ ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತೀರ ಇತ್ತೀಚಿನದಾಗಲಿ, ವ್ಯಾಕರಣಕಾರರು ರೂಪಿಸಿದ ಕೃತಕ ಅಥವಾ ಹೊಸ ನಿಯಮವಾಗಲಿ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಥವಾ ಉಪಭಾಷೆಗಳ ವೈವಿಧ್ಯವಾಗಲಿ ಆಗಿರದೆ ಇದು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹರಿದುಬಂದಿರುವ ಸಹಜ ಕ್ರಿಯೆ. ಪರಸ್ಪರ ವರ್ಣ ಸರಳ ವರ್ಣವಾಗುವ ಈ ಕ್ರಿಯೆ ಅಥವಾ ನಿಯಮ ಇಂಡೋ-ಯೂರೋಪಿಯಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ; ಆದರೆ ಹೀಬ್ರು ಹಾಗೂ ಸಿಥಿಯನ್ ವರ್ಗದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ.

೧. ಆದೇ - ಪುಟ ೧೩೪ | ಪದಮುಖ್ಯ ಪರುಷೋಚ್ಚಾರ ಬರುವುದು ಆ ವರ್ಣ ದ್ವಿತ್ವವಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ—ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಅನನ್ಯ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಅಪವಾದಗಳಿವೆ. ಉದಾ: ಆತರ್, ಪಾಪ್—ಇತ್ಯಾದಿ. ಇಂದಿನ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ—ಅದರ್ ಎಂದೇ ಉಚ್ಚಾರವಾದರೂ ಪೂವ್ಯಾದ ಉಚ್ಚಾರ ಮುಖ್ಯ.

ಉಚ್ಚಾರಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಈ ಸರಳ ಮತ್ತು ಪರುಷ ವರ್ಣಗಳನ್ನು ವಿವೇಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅನುನಾಸಿಕ ವರ್ಣಗಳ ಮುಂದಿನ ಪರುಷ ವರ್ಣಗಳು ಸರಳವರ್ಣಗಳಾಗಿ ಉಚ್ಚಾರ ಹೊಂದುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ - 'ತಂದೈ, ಪಾಂಬು . . . ಇತ್ಯಾದಿ. ಪಾಪಂ ಎಂಬ ಪದದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ 'ಪಂ' ಎಂಬ ಉಚ್ಚಾರಾಂಶ 'ಪಂ' ಎಂದಾಗಲಿ, 'ಬಂ' ಎಂದಾಗಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಚಾರವಾಗದೆ ಇವೆರಡರ ನಡುವಿನ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಉಚ್ಚಾರಿತವಾಗುತ್ತದೆ—ಅಂದರೆ ಘೋಷ ಉಪಧ್ವಾನಿಯವಾಗಿ ಉಚ್ಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ; ತಂದೈ ಪದದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ 'ದೈ' ಎಂಬುದು ತೈ ಅಥವಾ ದೈ ಆಗಿ ಉಚ್ಚಾರವಾಗದೆ ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯದ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ; ಮಗನ್ ಪದದ ನಡುವಣ 'ಗ' ಧ್ವನಿ 'ಕ-ಗ' ಗಳ ನಡುವಣ ಧ್ವನಿಯಾಗಿ, ಕಕಾರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತೇಲಿಸಿ, ಅದರ ಗಕಾರವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸದೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಧ್ವನಿ ಲೇಖದ ಮೂಲಕ ಈ ಉಚ್ಚಾರಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ತೋರಿಸಬಹುದು:

| g | ಗ > [ɣ]

| d | ದ > [ɖ]

| p | ಪ > [β]

ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಇರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಆದೇಶಸಂಧಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು; ಅರ + ತಲೆ + ನೋವು > ಅರದಲೆ ನೋವು [ತ - > ದ -], ಆಕಾಶ + ಪುಟ್ಟಿ > ಆಕಾಶಬುಟ್ಟಿ [ಪ - > ಬ -], ಮಳೆ + ಕಾಲ > ಮಳೆಗಾಲ [ಕ - > ಗ -], ಹಳೆಯ + ಕನ್ನಡ > ಹಳಗನ್ನಡ—ಇದರಂತೆ ನಡುಗನ್ನಡ, ಹೊಸಗನ್ನಡ ಎಂಬ ಪದಗಳು. ಅಂತೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಸವಾಗುವಾಗ—ಆದೇಶ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ ಕ, ತ, ಪ—ಗಳು

೧. ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ಯಾವುದರ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಹೇಗಿತ್ತೋ, ಇಂದು ಯಾರಿಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯದು. ಅದರೂ ಕೆಲವು ನಂಬಲರ್ಹವಾದ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಹೀಗಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಉಚ್ಚಾರಣಾ ದೃಷ್ಟಿ (phonetic) ಬೇರೆ, ಧ್ವನಿಮಾ ದೃಷ್ಟಿ (phonemic) ಬೇರೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಗದಬಗಳಾಗುತ್ತವೆ—ಆರ್ಥಾತ್ ಪರುಷಗಳು ಸರಳಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಕೇಶಿರಾಜ ಇದನ್ನೇ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ:

“ ಇರಿವರ್ಗ ಪ್ರಥಮಂಗಳ್

ಪರದೊಳ್ ಚಟವರ್ಗಮುಖಯೆ ತಮ್ಮ ತೃತೀಯಾ

ಕ್ಷರಮಕ್ಕುಂ ಪದವಿಧಿಯೊಳ್

ಪರಿಹರಿಸಲ್ಪಾರದಲ್ಲಿ ಬಹುಳ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂ || ” ೧

ಕಾವ್ಯಾನಲೋಕನ (-೧೧) ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷಾಭೂಷಣ (೨೮-೩೦) ಗಳಲ್ಲೂ ಈ ವಿವರ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಂತೆ ಮೂಲದ—ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಥವಾ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳ ಪದದ ಕ->ಗ-ಆಗುವುದು ಉಂಟು. ಉದಾ: ಕಾಚ(ಸಂ)>ಗಾಚು (ಉ. ಕ. ದಲ್ಲಿ ಕಾಚು) ಮತ್ತು ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನುನಾಸಿಕದ ಮುಂದೆ ಕಕಾರ ಬಂದರೆ ಅದು ಗಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ; ಮಂಗಲಂ, ಇತ್ಯಾದಿ. ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಇದೇ ಕ್ರಮವಿದೆ—ಅನ್ನದಮ್ಮಲು < ಅನ್ನ + ತಮ್ಮಲು; ಕೊಟ್ಟಬಡು < ಕೊಟ್ಟ + ಪಡು; ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ವಾಕ್ಯ ಸಂಧಿಯಲ್ಲೂ ಹೀಗಾಗುವುದುಂಟು; ಏಮಿಚಪ್ಪಿತಿನಿಗು (< ಕು) ರುನಾಥಾ-ನನ್ನಯ್ಯಭಾರತ.

ಆದರೆ ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರುಷವರ್ಣ ಇತ್ತೆ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸ ಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಶಾಸನಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೆಲವು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ತೆಲುಗಿನ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸರಳ ವರ್ಣವಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ ಪರುಷವರ್ಣ ಇರುವುದೂ ಅಷ್ಟೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳ ಮೂಲರೂಪ ಯಾವುದಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಶಬ್ದಗಳು ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೆಲವು ಉಲ್ಲೇಖಗಳನ್ನೂ ಅನುಲಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಹಲವು ನಂಬಲರ್ಹವಾದ ಆಧಾರಗಳ ಹೊರತು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಅಥವಾ ನಿಯಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟ ಬರೆದ ತಂತ್ರವಾರ್ತಿಕ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೀರ ಉಪಯುಕ್ತ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳಾಗಿದ್ದು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟನ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ. ೬ ಅಥವಾ ೭ನೆಯ ಶತಮಾನವಾದುದರಿಂದ, ಕಾಲದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ. ಅನ್ಯಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಅವುಗಳ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇಳಬೇಕು? ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರಕಾರವೆ? ಅಥವಾ ಆ ಅನ್ಯಭಾಷೆಯ ಪ್ರಕಾರವೆ?—ಬಹುಶಃ ಅನ್ಯಭಾಷೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ

ಆ ಪದಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥೈಸುವುದು ಸರಿಯಾದ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದಂತೆ. ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟ ತನ್ನ ಗ್ರಂಥದ (ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಕಲ್ಪನಾ) ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆ, 'ತದ್ಯಥಾ ದ್ರಾವಿಡಾದಿ ಭಾಷಾಯಾಂ ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಭಾಷಾಪ್ರದೇಶು ತದ್ಯಥಾ ಓದನಂ ಚೋರಪದ ವಾಕ್ಯಂ ಕಲ್ಪಯಂತಿ'—ಹೀಗೆ ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಪದಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ 'ಅತರ್ (= ದಾರಿ), ಪಾಪ್ (= ಹಾವು), ಮಾಲ್ (= ಸ್ತ್ರೀವಾಚಕ), ಮೈರ್ (= ಹೊಟ್ಟೆ, < ಬಸಿಱ್)'—ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಐದು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಎರಡು ಪದಗಳನ್ನು ಈಗ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಬಹುದು.

ಅತರ್ : ಈ ಪದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ಹಳೆಯ ಕಾವ್ಯವಾದ ತಿರುಕ್ಕುಱಳ್ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಪದ ಬರುತ್ತದೆ :

“ ಆಕ್ಕಂ ಅತರ್ ವಿನಾಯ್ಚೆಲ್ಲಂ ಅಸೈವಿಲಾ

ಉಕ್ಕಂ ಉಡಯಾನ್ ಉಱೈ—(ಪದ್ಯಸಂಖ್ಯೆ ೫೯೮)

ಈ ಪದ ಮುಂದೆ ಅದರ್ ಎಂದು ಆಯಿತು : ಅದಕ್ಕೋಚ್ಚ ಎಂದರೆ ರಾಜ ಬೀದಿಯ ದರೋಡೆ. ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲನ ಮನೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ತಾನಾಗಿಯೇ 'ದಾರಿ' ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾಳೆ—ಎಂಬುದು ಈ ಪದ್ಯದ ಅರ್ಥ. ತಂತ್ರವಾರ್ತಿಕದಲ್ಲಿ 'ಪಂಥಾನಂ ಅತಿರಿತ್ಯುಕ್ತೇ ಅತರ ಇತಿ ಕಲ್ಪಯಂತಿ ಇತ್ಯಾಹುಃ ಸತ್ತ್ವಂ ದುಸ್ತರ ಶ್ರೇವ'—ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ದಾರಿ ಎಂಬ ಪದ ಈ ಅತರಿ ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಬಂದಿದೆ. ಅಂತೂ ಈ ಪದ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಳೆಯ ಪದವಾಗಿದ್ದು, ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಪರುಷ (ಅಘೋಷ) ವರ್ಣವನ್ನೂ—ತಕಾರ—ಹೊಂದಿದೆ.

ಪಾಪ್ : ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟ 'ಪಕಾರಾಂತಂ' ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ—ಪಾಂಪ್ ಎಂದು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಈ ತಂತ್ರವಾರ್ತಿಕಕಾರನು ಈ ಪದದ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯನ್ನಷ್ಟೇ ಕೇಳಿ ಬರೆದಿರಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಂಪ್ ಎಂಬ ಪದ ಅವನ ಕಿವಿಗೆ ಕೇವಲ ಪಾಪ್ ಆಗಿ ಕೇಳಿಸಿರಲೂಬಹುದು ! ತಮಿಳು ಪಾಂಬು, ತೆಲುಗು ಪಾಮು, ಕನ್ನಡ ಪಾವು (> ಹಾವು)—ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಪದದ ಪ್ರಾಚೀನ ರೂಪವನ್ನು ರಚಿಸುವುದಾದರೆ, ಬಹುಶಃ ಪಾಂಪ್ ಎಂಬುದೇ ಸರಿಯಾದ ರೂಪವಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಕೊನೆಯ ವರ್ಣ ಮಾತ್ರ ಪಕಾರಾಂತವಾಗಿಯೇ ಉಚ್ಚಾರಣಾಗಬೇಕು, ಬಕಾರಾಂತವಾಗಿ ಆಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ಪದ ಪಕಾರಾಂತವಾಗಿರದೆ ಬಕಾರಾಂತವಾಗಿ (ಪಾಂಬ್) ಉಚ್ಚಾರವಾಗಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟ ಪಾಂಬ್ ಎಂದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ; ಕಾರಣ, ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಭಾಷೆಯಾದ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬ ಧ್ವನಿಯ ಪರಿಚಯವಿತ್ತು;

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಪ - ಬ ಧ್ವನಿಗಳಿರಡೂ ಇವೆ—ಆವುಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಪರಿಚಿತ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ತೀರಾ ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಷ್ಟು ಈ ಸಂದರ್ಭ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ ಮತ್ತು ಬಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿದಿದ್ದೂ ಈ ಪದವನ್ನು ಕುಮಾರಿಲನು ಪಕಾರಾಂತವಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿರಬೇಕಾದರೆ ಅವನು ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅದರಂತೆಯೇ ಕೇಳಿರಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಪರುಷವರ್ಣವಿತ್ತೆಂದು ಸ್ಥಾಪಿತವಾದಂತೆಯೇ ಸರಿ. ಅಲ್ಲದೆ ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಪದಕ್ಕೆ, ಅದನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಸ್ವರವೊಂದನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದು ತಮಿಳಿನ ಪದ್ಧತಿಯಾದರೆ ದಕ್ಷಿಣದವರು ಸಂಸ್ಕೃತ - ಪದಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದುಂಟು; ಆದರೆ ಉತ್ತರದವರ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಹೀಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಉದಾಹರಣೆ:

ದಕ್ಷಿಣದ ಉಚ್ಚಾರಣೆ

ಉತ್ತರದವರ ಉಚ್ಚಾರಣೆ

(ಸಂ) ತತ್ > ತತು

ತತ್

(ಸಂ) ಆಗಚ್ಛತ್ > ಆಗಚ್ಛತು

ಆಗಚ್ಛತ್

ಹೀಗಾಗಿ ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟ, ಪಾಂಪು, ಪಾಂಪ್, ಪಾಪ್ - ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದರಂತೆ ಕೇಳಿದನೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿದೆ. ಹೇಗೆ ಆದರೂ ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಪ' ಕಾರ ಇತ್ತೆಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಮಿಳಿನದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಂತ್ರವಾರ್ತಿಕದ ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರುಷವರ್ಣಗಳು ಪರುಷವರ್ಣಗಳಾಗಿಯೇ ಇದ್ದುವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಿಳಿನ ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥಗಳಾದ ತೊಲ್‌ಕಾಪ್ಪಿಯಮ್, ವೀರಶೋಳಿಯ, ನನ್ನೂಲ್ - ಗಳಲ್ಲಿ ಸರಳವರ್ಣಗಳ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿಲ್ಲ. ೧ ವೀರಶೋಳಿಯದಲ್ಲಂತೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕ ಖ ಗ ಘ - ಗಳಿಗೆ 'ಕ' (ಪರುಷ) ಒಂದನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರ. ಮಲೆಯಾಳದಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಿಂದ ಶಾಸನಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಈ ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳ

೧. ತೊಲ್ಕಾಪ್ಪಿಯಮ್ ಇಂದ ನನ್ನೂಲ್‌ವರೆಗೆ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಸರಳವಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಪಿ. ಎಸ್. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ತೊಲ್ಕಾಪ್ಪಿಯದಲ್ಲಿ ಪರುಷ-ಸರಳ ಎಂಬ ಪ್ರಸ್ತಾಪವೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಕೇವಲ ಎಲುತ್ತು (- ಅಕ್ಷರ, ವರ್ಣ) ಎಂಬ ಪದವಿದೆ, ಅಷ್ಟೆ.

ಲಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಪರುಷ - ಸರಳಗಳೆರಡೂ ಸಿಗುತ್ತವೆಯಲ್ಲದೆ 'ಇರಣ್ಣು' (= ಎರಡು ವರುಷ) ಎಂಬ ಪದದ ಪ್ರಯೋಗವಿದೆ. ಇದು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಪದ. ಇರಣ್ಣು (> ಇರಂಡು) ಎಂಬ ಉಚ್ಚಾರ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದದ್ದೇ ಆದರೆ ಇರಣ್ಣು ಎಂಬ ರೂಪವನ್ನು ಏಕೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು? ಅಲ್ಲದೆ ಆಣ್ಣು (= ವರುಷ) ತಿರುವಡಿ (- ತಿರುವಡಿ), ಅತಿಚ್ಚನ್ (> ಅದಿತ್ಯನ್)—ಎಂಬ ಪದಗಳ ಪ್ರಯೋಗವಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಮಾಸಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಾದಿತ್ಯ ಎಂಬ ಪದವೂ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ಒಂದು ಶಾಖೆಯೆಂದು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಏಳನೆಯ ಶತಮಾನದ ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆ ತಮಿಳಿನಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆಯಾದರೂ ಅದರ ಶಾಸನ ಸಾಹಿತ್ಯ ದೊರೆಯುವುದು ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಮತ್ತು ಈ ಹಳೆಯ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪರುಷ ವರ್ಣವೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಕುಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದ ಅರ್ಥವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅಜಗಜಾಂತರದಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾಟ್ಯಕ್ಕಿನ ಎಂದರೆ ಹೊಸಹಳ್ಳಿಗೆ ಪಾಯ ಹಾಕೋಣ—ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದ್ದರೆ ನಾಡುಗೀನ ಎಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟೋಣ ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದೆ.

ಡಾ|| ಸುನೀತಕುಮಾರ ಚಟರ್ಜಿಯವರು ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಹೊಸ ವಿಚಾರ, ಹೊಸ ಆಧಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೧೨೩೨ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ ಮಾರ್ಕೊಪೋಲೊ ಹೇಳಿದ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ಈ ವಾದಕ್ಕೆ ಉಸಿರು ತುಂಬುವಂತಿದೆ. ಮಾರ್ಕೊಪೋಲೊ—'ಮಲಬಾರಿನ ಜನ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಕೌತ, ಪಕೌತ ಎಂದು ನೂರು ಸಲ ಹೇಳುವರು'—ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಗಮನಿಸಿದ ಈ ಪಕೌತ—ಪಕವತ (ತ) ಪದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಭಗವಂತ ಎಂಬ ಪದದ ತದ್ಭವರೂಪ. ಅದ್ದರಿಂದ ೧೩ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ—ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರುಷ ವರ್ಣವಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆಂದು ಡಾ|| ಎಸ್. ಕೆ. ಚಟರ್ಜಿಯವರು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪೋಷಕವಾಗಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಆಧಾರವನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಸಮೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಕ್ರಿ.ಶ. ೬ ಆರಂಭ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಬ್ರಾಹ್ಮೀಲಿಪಿಯ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದೆರಡು ಅಮೂಲ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮೀಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಪರುಷ ಮತ್ತು ಸರಳ ವರ್ಣಗಳೆರಡೂ ಇವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಈ ದ್ರಾವಿಡ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದ ಪದಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸ ಬಹುದು. ಆ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ 'ಮಕರ್, ಅಕಲ್, ಮುತಿಕುಲರನ್, ಅದಿತ್ಯಪಮ'

—ಎಂಬ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರುಷವರ್ಣ ಇದ್ದಿರಬೇಕು.

ಆದರೆ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್, ಪ್ರೊ|| ಜೂಲ್ಸ್ ಬ್ಲಾಕ್, ಮುಂತಾದ ಮಹನೀಯರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದೆರಡು ಪ್ರಬಲವಾದ ಆಧಾರಗಳನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬುನಾದಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಂಶೋಧಕರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ.^೧ ಅವರ ವಾದದ ಸಾರಾಂಶವನ್ನಷ್ಟೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ 'ರೂಪ' ಎಂಬ ಪದ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ರೂಪ (ಸಂ) > ಉರುವು (ತ) > ಉರುವು ಎಂದು ಆಗಿದೆ. ಅನ್ಯಭಾಷೆಯ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪದವೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಆ ಪದದ ಮೂಲ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಪರುಷವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಅದರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸರಳವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದೆ. ಇದು ಏಕೆ ಹೀಗೇ ಆಗಬೇಕು? ಇದರಂತೆ ಸಕಾರ ವಕಾರ ಏಕಾಯಿತು? ಅಂದರೆ ರೂಪಂ > ಉರುವು > ಉರುವು. ಮತ್ತು ಪಾಪಂ > ಪಾಬಂ > ಪಾನಂ ಏಕಾಯಿತು? ಬಹುಶಃ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪದಗಳು ಪ್ರಾಕೃತಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ತದ್ಭವವಾಗಿ ಅನಂತರ ಪ್ರಾಕೃತದಿಂದ ತಮಿಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಹೋದುವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಟಾಲೆಮಿ ಮಥುರಾವನ್ನು ನೊದುರಾ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಪಾಂಡ್ಯ ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ನೊದಲಿನಿಂದಲೂ 'ಡ' ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ದಮರಿಕೆ—ಎಂಬ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ 'ದ' ಕಾರವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಏನು ಅರ್ಥ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಟಾಲೆಮಿ ಹೇಳಿದ ಪದ ಉತ್ತರದ ಮಾತಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿ. ಅಲ್ಲಿ ಮಧುರೆ (> ಮಥುರಾ) ಎಂದು ಇದೆ. ಅವನು ಇಲ್ಲಿಯ ಅಂದರೆ ದಕ್ಷಿಣದ ಮಧುರೆಯನ್ನೂ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿನ, ಈ ನೊದಲೇ ಅವನು ಕೇಳಿದ್ದ, ಮಧುರೆ ಎಂದೇ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ದಮರಿಕೆ ಎಂಬ ಪದ ತಮಿಳು (ದ್ರಾವಿಡ?) ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಪೂ.ದಲ್ಲಿಯೇ

೧. ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ಪದದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಘೋಷ ಸ್ಪರ್ಶ ಧ್ವನಿಗಳು ಇದ್ದು ವೆಂದು ಸಾಧಿಸಿದವರ ಮತ್ತು ಲೇಖನಗಳ ವಿವರ:

Jules Block, IA. 48, page 194-195

Goda Varma, BSOS, VIII, page 562

F.B.J. Kuiper, BSOAS, IX, page 987

Alfred Master, BSOAS, IX, page 1008

S. K. Chatterji, IL, Vol 14, pages 9-15

—ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರುಷದ ಕೆಳಗೇ ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಪದ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಪದಕ್ಕೆ ಮೂಲವಾದ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಪರುಷವರ್ಣವೇ ಇದೆ. ಇನ್ನು ದ್ರಾವಿಡ, ದ್ರಮಿಡ, ಚೋಳ, ಪಾಂಡ್ಯ, ಕೇರಳ, ಆಂಧ್ರ—ಇತ್ಯಾದಿ ಪದಗಳು—ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು—ಸಂಸ್ಕೃತವೋ ಅಥವಾ ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿವೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪೂರ್ವ ಇಲ್ಲವೇ ಸಮಕಾಲೀನ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಪದಗಳೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಪದಗಳಿಗೆ ದ್ರಾವಿಡವಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ನಂಬಲರ್ಹವಾದ ವೈತ್ಯಕ್ತಿ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಬಲವಾದ ಅನುಮಾನ ತಲೆದೋರುತ್ತದೆ. ಅದೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ದೇಶದವರು—ಜೋರ, ಚೇರ, ಪಾಂಡ್ಯ... ಇ—ತಮ್ಮನ್ನು ಹೊರಗಿನವರು—ಪರಕೀಯರು ಇಟ್ಟು ಅಥವಾ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಅಥವಾ ಅದು ಸಹಜವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆಯೇ?—ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದೇ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಈಗ ಉಪಲಬ್ಧವಿರುವ ಇತರ ಕೆಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳಿಂದ. ಈಗ ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇಂಡಿಯಾ, ಹಿಂದೂ—ಮುಂತಾದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹೆಸರು ನಮ್ಮ ಮೂಲದ ಹೆಸರಲ್ಲ; ಹೊರಗಿನವರು ಕೊಟ್ಟ - ಇಟ್ಟ ಹೆಸರು. ಆದರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಇವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ‘ ಇಂದ್ ’ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿದೆ—‘ ಇಂದ್ ದೇಶದ ಹೊನ್ನೆನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆದುಕೊಟ್ಟರೂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ’—! ಹೀಗಾಗಿ ಹಿಂದ್ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ರೂಪವಲ್ಲವೆನ್ನಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದುದರಿಂದ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ತಮಿಳಿನ ಲಿಪಿ, ತಮಿಳು ಭಾಷೆ ಬಹು ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದರಿಂದ, ಅದು ಮೂಲ ದ್ರಾವಿಡದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಪರುಷಫ್ಫಿನಿ ಪದದ ಆದಿ ಮತ್ತು ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದು ಸರಿಯೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಾಲ ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರುಷವಿದ್ದು, ಅನಂತರ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಅದು ಸರಳವಾಗಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಮೂಲತಃ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಬಹುವಾಗಿ ಪರುಷ ಸ್ಪರ್ಶಗಳೇ ಇದ್ದುವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಿಂತಲೂ ಮುಂಚೆಯೇ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳ ಪರುಷ ಸ್ಪರ್ಶಗಳನ್ನು ಬಹುಬೇಗನೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಸರಳ ಸ್ಪರ್ಶಗಳನ್ನು ಪಡೆದುವಾದರೂ, ತಮಿಳು ಭಾಷೆ ಮಾತ್ರ ಬಹುಶಃ ೧೨-೧೩ನೆಯ ಶತಮಾನದವರೆಗಾದರೂ ಪರುಷಾಕ್ಷರವನ್ನೇ ಪಡೆದಿದ್ದಿತೆನ್ನಬಹುದು. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಬೇಗನೆ ಸರಳಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದುದಕ್ಕೆ ಶಾಸನಾಧಾರಗಳಿವೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಶಾಸನವಾದ ಪಲ್ಹಿಡಿ [ಕಾಲ ಸು. ಕ್ರಿ.ಶ. ೪೫೦] ಶಾಸನದಲ್ಲಿಯೇ ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಳ - ಪರುಷಗಳೆರಡೂ ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗಳು :

ನಾಡುಳ್ ; ಪಲ್ಮಿಡಿಗೆ ; ಬಟ್ಟರ್ಗೀಗಟ್ಟಿ
ಬಟಾರಿಕುಲದೊಂ ; ಸಮಕ್ಷದೆ

ಈ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಪರುಷ - ಸರಳಗಳೆರಡನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಜೀಗಿಯೇ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯ ಉ-ಫನೆಯ ಶತಮಾನದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿನ ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ :

ಅಗ್ಗಿಜ್ಜ ; ಅಜಿತೊಜಿ ; ಕುನ್ನುಕೂರು
ಗುಡ್ಡವಾಡಿ ; ಮಂಚಣ್ಣ ; ವೆಂಗಿಪುರ
ವೇಪೂರು, ವೇಣಿಜ್ಜ . . . - - ಇ. ಇ.

ಈ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಕ ಚ ತ ಪ—ಗಳಿರುವಂತೆ - ಗ ಡ ದ - ಗಳೂ ಪದಮುಧ್ಯದಲ್ಲಿವೆ. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಪದಗಳ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಸರಳ ವರ್ಣವನ್ನು ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ, ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಕೇವಲ ಅನುಷಂಗಿಕವೆಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಬಹುದು. ಈ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ ಎಷ್ಟೋ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಸರಳ ಅಥವಾ ಘೋಷ ತೀರ ಗೌಣವೆಂದು ತೋರಿಸಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯ ಗ ಡ ಡ ಬ—ವರ್ಣಗಳಿಂದ ಮೊದಲಾಗುವ ಪದಗಳು ತಮಿಳು - ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಪದಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಒಂದೆರಡು ಪದಗಳಲ್ಲಿನ ಒಂದೋ, ಎರಡೋ ಪ್ರಾಚೀನ ಪದಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಮ್ಯ ಅಥವಾ ಸಾದೃಶ್ಯವಿರುವಂತೆ ತೋರಿದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಸಂಬಂಧವಾದ ಕ್ರಮವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತಮಿಳು - ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳ ಕೆಲವು ಪದಗಳ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿದ್ದರೆ, ಅದೇ ಪದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಮಾನರೂಪ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ; ತೆಲುಗು - ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಾಮರಸ್ಯವಿದ್ದರೆ ಆಗ ತಮಿಳು ಅಥವಾ ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರೂಪ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ! ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಆಗ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯ ಅರ್ಥ ಇನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ :

ಕನ್ನಡ	ತಮಿಳು	ತೆಲುಗು
ಕೀರು/ಗೀರು	ಕೀರು	ಗೀರು. ಗೀರುನಿ/ಕೀರುನಿ (ತು)
ಗಿಳಿ	ಕಿಳಿ	ಚಿಲಿ/ಚಿಲುಕ

ಕನ್ನಡ	ತಮಿಳು	ತೆಲುಗು
ಗುಡಿ (= ಬಾವುಟ)	ಕುಡಿ	
ಗೆದ್ದಲು	ಶಿದಲೈ	ಚೆದಲ್
ಜಿರಳೆ	ತೊಂಡಂಗಿ	ಜೊಂಡಿಂಗ
ಕಟ್ಟಿ > ಕತ್ತಿ	ಕಟುದೈ	ಗಾಡಿದೆ
ಕುರುಡು	ಕುರುಟ್ಟು	ಗ್ರುಡ್ಡ > ಗುಡ್ಡ
ಕುಱಿ > ಕುರಿ		ಗೊಱ್ಪಿ > ಗೊರ್ರ
ಕುಱಾ		ಗುಳಿ

ಮಲೆಯಾಳ, ತಮಿಳು, ಕೋತ, ಕೋಲಾಮಿ, ಪರ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ 'ಕ-'ಕಾರವಿದ್ದಾಗ ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ತುಳು, ಕುಳು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ - / ಗ - ಎರಡೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಈ ಗೊಂದಲದ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಪದಕ್ಕೆ ಎರಡೆರಡು ರೂಪಗಳು ಇರುವುದೂ ಉಂಟು! ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದು ಹೆಚ್ಚು. ಇವಲ್ಲದೆ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಸರಳ ವರ್ಣಾದಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವ ಪದಗಳಲ್ಲೂ ಬಹುಮಟ್ಟಿನವು ಎರವಲು ಪದಗಳಾಗಿವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಾದಿಸುವುದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ.

ಪ್ರೊ || ಜಾಲ್ಸ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಎತ್ತಿದ ಸಮಸ್ಯೆ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಪರುಷವೇ ಇತ್ತೀ? ಅಥವಾ ಪರುಷದ ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಸರಳವೂ ಇತ್ತೀ? ಕ ತ ಪ - ಗಳು ಇದ್ದವೆ? ಅಥವಾ ಗ ದ ಬ - ಗಳೂ ಇದ್ದವೆ?—ಎಂಬುದು. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಕ ತ ಪ - ಗಳೇ ಇದ್ದವೆಂಬ ವಾದವನ್ನು ಆತ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಗೀಕರಿಸುವನಾದರೂ, ಉಳಿದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಾ, ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದ ಪದಗಳ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದು ಸರಳವೊಂದೇ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ! ಅವನು ತನ್ನ ವಾದದ ಸಮರ್ಥನೆಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ನಿದರ್ಶನವಾಗಿತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆತ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಪದಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಘೋಟಕ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಪದವೆಂದರೆ "ದ್ರಮಿಡ" (- ದ್ರಾವಿಡ) ಎಂಬ ಪದ. ಈ ಪದ ದ್ರಮಿಡ > ತಮಿಱ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದಾಗ ಇದು ಹೇಗಾಯಿತು? ಇಂತಹ ಇತರ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳೇನಾದರೂ ಉಂಟೆ? ನೋಡಬೇಕು.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇಂತಹ ಒಂದೆರಡು ಪದಗಳಿರುವುದು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ದ್ರೋಣಿ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದ ಪ್ರಾಕೃತದಲ್ಲಿ 'ದೋಣಿ'—ಎಂದಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಭವತಿ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದ 'ಹೋದಿ'—ಎಂದು ಪ್ರಾಕೃತದಲ್ಲಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ದ್ರಮಿಡ ಎಂಬ ಪದ ದಮಿಟು ಎಂದು ಮೊದಲು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಂಡು ತರುವಾಯ ಅದು ತಮಿಟು ಎಂದು ಆಗಿರಬಹುದು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹೇಳಿದ ದಮರಿಕೆ ಪದವನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ನೆನಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು ಪ್ರಾಕೃತಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಆಗುವಂತಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೇ, ಸಂಸ್ಕೃತ ದಿಂದ—ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾಕೃತದ ಮೂಲಕ—ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗೆ ಬರುವಾಗಲೂ ಆಗಬಹುದು. ಈ ವಾದಕ್ಕೆ ಪೋಷಕವಾಗಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಜೂಲ್ಸ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಹೇಳುವ ಇನ್ನೊಂದು ಪದವೆಂದರೆ 'ಘುತ್ರ' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ (?) ಪದ. ಈ ಪದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಇಂಡೊ-ಆರ್ಯನ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಘೋಟ (ಡ) ಎಂದು ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಘೋಟಕ ಎಂಬುದು ರೂಪಗೊಂಡಿರಬೇಕು; ಮತ್ತು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಈ ಘುತ್ರ ಎಂಬ ಪದವೇ ಕುದುರೆ (ಕ) ಕು ತಿ ರೈ (ತ) ಗುರ್ರಮು (ತೆ) - ಆಗಿ-ಮಾರ್ವಾಟು ಪಡೆದಿರಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಮೂಲ ದ್ರಾವಿಡ ದಲ್ಲಿ ಘುತ್ರ ಎಂಬ ಶಬ್ದವೇ ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಇಂಡೊ-ಯೂರೋಪಿಯಾ ಭಾಷೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಅಶ್ವ, ಅಸ್ತ, Aspos- ಎಂಬ ಪದಗಳು ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ಕುದುರೆಯೆಂಬ ಪ್ರಾಣಿ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಏಕೆ, ಉತ್ತರ ಭಾರತಕ್ಕೂ ಹೊರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಈ ಹೊಸ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹೆಸರು ದ್ರಾವಿಡವೇ ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳಬೇಕು?

ಒಂಟೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹೆಸರು ಕ್ರಮೇಲಕ—ಎಂದು. ಆ ಪದ ಮುಂದೆ ಗಮೇಲ್, ಕ್ಯಾಮೇಲ್ (Camel) ಎಂದಾಗಿದೆ. ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿನ 'ಕ್ರ'—ಎಂಬುದು ಹೇಗೆ ಗ, ಕ್ಯಾ ಆಯಿತೆಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, 'ದ್ರ' ಎಂಬುದು ಹೇಗೆ ದ, ತ ಆಯಿತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಆದುದರಿಂದ :

ದ್ರೋಣಿ (ಸಂ) > ದೋಣಿ (ಪ್ರಾ)

ದ್ರೋಹ (ಸಂ) > ದೋಹ (ಪ್ರಾ)

ಭವತಿ (ಸಂ) > ಹೋದಿ (ಪ್ರಾ)

ಘ್ರಾತ್ರ > [ಕುದುರೆ/ಗುರ್ರಮು] > ಘೋಟಕ
ಕ್ರಮೇಲಕ > ಗಮೇಲ್ > ಕ್ಯಾಮೇಲ್

ಎಂಬ ಈ ಎಲ್ಲ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳು ನಡದಿರುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲಿಯೂ :

ದ್ರಮಿಡ > ದಮಿಟ್ > ತಮಿಟ್ [> ತಮಿಳು]

ಎಂದು ಆಗಿರಬಹುದು.

ಇದಿಷ್ಟು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಜೂಲ್ಸ್ ಬ್ಲಾಕ್‌ನ ವಿಚಾರಸರಣಿಯ ತಿರುಳು. ಆದರೆ ಈ ವಾದವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ :

“The arguments that Dravida, gārdhaba-, and ghōṭaka-are from PDr roots is not well attested by evidence, at least in showing that this roots had initial voicing originally in the parent speech. Sometimes the same languages show doublets with voiceless stops side by side forms with voiced stops... .”^೧ ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ|| ಎಸ್. ಕೆ. ಚಟರ್ಜಿಯವರು ಮೂಲ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ಇವೆರಡೂ ಭಿನ್ನ ಧ್ವನಿಗಳೆನ್ನಲು ಆಧಾರವಿಲ್ಲ; ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಸರಳ - ಪರುಷಗಳೆರಡೂ ಇದ್ದು ಅವು ಆಮೇಲೆ ಕ್ರಮೇಣ ಪರುಷಗಳಾದುವು; ಮತ್ತು ಗೂಂರಿಂದ ಈಚೆಗೆ, ಅಂದರೆ ೧೪ನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಅವು ಘರ್ಷಗಳಾದುವು—ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರೆ ಈ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಜೂಲ್ಸ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಮತ್ತು ಚಟರ್ಜಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪುನರ್‌ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮೂಲ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ಸರಳೋಚ್ಚಾರಣೆ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದು ಅಸಂಭವವಾಗಿಯೇ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆ. ವಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಬರೆದ ಲೇಖನವನ್ನೂ^೨, ಮತ್ತು ಎಲ್. ವಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್ ಬರೆದ ಲೇಖನವನ್ನೂ^೩ ಅವಶ್ಯ ಓದಬೇಕು. ಈ ಇಬ್ಬರು ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಮೂಲ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ, ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಅಘೋಷ ಅಥವಾ ಪರುಷಧ್ವನಿ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಿತೆಂದು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳೆಲ್ಲಗೆ ಘೋಷ ಸ್ಪರ್ಶಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಧ್ವನಿಮಾಗಳಾಗಿದ್ದುವೆಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಆಧಾರಗಳು ಸಾಲವು. ಒಟ್ಟು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ

೧. Paper issued at SSOL, Mysore : Bh. Krishnamurti, sheet-3

೨. A Primer of Dravidian Phonology : IA, 38, 195 : 1909

೩. Kui words and Dravidian origins : JORS. 4. 171-172

ಗಳಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ತಮಿಳು ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗಳೆರಡನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳೂ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಘೋಷ ಸ್ಪರ್ಶವಿರುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೂ ಈ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಏಕರೂಪತೆ ಇರುವ ಒಂದಾದರೂ ಪದ, ಸರಿಯಾದ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ ಹೇಳಬಲ್ಲ ಪದ-ಅಂದರೆ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಘೋಷ ಸ್ಪರ್ಶವನ್ನು ಪಡೆದಿತ್ತು ಎಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಬಲ್ಲ ಪದ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. “Non-contrastive voicing developed independently in each of the languages seperately, through certain morphophonemic alternations out of which secondary stems were formed with initial voicing”^೧ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೆಯ್ - ಎಂಬ ಧಾತು ಸಹಾಯಕ ಕ್ರಿಯಾಪದವಾಗಿ ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವಾಗಲೂ-ಗೆಯ್ ಎಂಬ ರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬರುವಹೊತ್ತಿಗೆ, ನಡುಗನ್ನಡ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಅಷ್ಟೇಕೆ ಗೆಯ್ ಎಂಬುದೇ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಪ್ರಚುರವಾಯಿತು! ಹೀಗಾಗಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಈ ಘೋಷಧ್ವನಿ (- ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ) ಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮ ಕಂಡುಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಡಾ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಒಂದುಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಗಿದ್ದಿರಬೇಕೆಂದು ಬೇರೊಂದು ಕಾರಣವನ್ನಿತ್ತು ವಿದ್ವಾಂಸರು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. Sometimes, even the theory of substrat influence from Mundarian and Indo-Aryan has been evoked by scholars to explain irregular voicing in the majority of the Dravidian Languages. If initial voiced stops were phonemic in PDr. we would expect to find at least a few common Dravidian sets of etyma with initial voicing in the majority of the languages.”^೨

ಹಿಂದೆ ತತ್ಪರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಇತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಈ ಕೆಲವು ಹಳೆಯ ಪದಗಳನ್ನು—ಸರಳ ವರ್ಣಾರಂಭವಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ನೋಡಿ:

ಗೋಸುಂಬೆ, ಗೋದಾಮಿ, ಗುಡುಗು,

ಗದ್ದಿ (ದು)ಗೆ, ಗಿಡ್ಡು, ಗೆಲ್ (?)

ಜಗಳ, ಜಿಂಕೆ, ದಪ್ಪ,

ದುಡಿ (< ತುಡಿ) ದೊರೆ (?) ದೊಂಬಿ . . . ಇ. ಇ.

೧. Papers issued at SSOL, Mysore : Bh. Krishnamurti, p-3

೨. ಅದೇ —

ಈ ಬಗೆಯ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಶಬ್ದಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಪದಗಳು ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ, ಬಹುಶಃ, ಈ ಪದಗಳು ಈಚೆಗೆ ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ; ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ, ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಈ ಪದಗಳು ಬಂದಿರುವುದೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಮೇಲೆ ಉದಾಹರಿಸಿದ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಗೆಲ್, ದೊರೆ (= ಪಡೆ, ಹೊಂದು) ಎಂಬ ಎರಡು ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಶಬ್ದಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿವೆಯೆಂದೂ ಮೂಲ ದ್ರಾವಿಡ ಅಲ್ಲವೆಂದೂ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ದೂಸಳ, ಗಾಡಿ-ನೊದಲಾದ ಪದಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಪೂರ್ವವಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಮೂಲ ವಿವರಿಸುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಡಕಿನದಾಗಿದೆ. ಇವಲ್ಲದೆ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಬಕಾರ ಬಂದುದು—ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದು; ಅದಕ್ಕೆ ನೊದಲು ಬಕಾರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಕಾರವೇ ಇತ್ತು. ವಕಾರಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬಕಾರ ಅನಂತರ ಬಂದದ್ದು ಒಂದು ವಿಧವಾದರೆ, ಬಕಾರದ ರೂಪಗಳೇ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧ. ಅಂದರೆ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳ ಆದಿಯ ಬಕಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂಲವಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ—(೧) ವಕಾರ ಬಕಾರವಾದುದು (೨) ಅನಂತರ ಬಕಾರದ ಪದಗಳು ಬಂದು ಸೇರಿದುದು. ಇದನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು, ಸುಲಭೋಪಾಯವೊಂದು ಇದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ, ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಬಕಾರವಿದ್ದಾಗ ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾನರೂಪ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪದಗಳು ತದ್ಭವವಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗಲೂ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವಕಾರವಾಗಿದೆ:

ವ - > ಬ - ಬ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದದ್ದು
 _____> <_____

(ಸಂ) ವಾಪಿ > ಬಾವಿ

,, ವೀಧಿ > ಬೀದಿ

(ಪಾಡಿ>ಪಾಟಕ) > ನಾಡ > ಬಾಡ (= ಗ್ರಾಮ)

(ಮ.) ವೆಲ್ಲ > ಬೆಲ್ಲ

(ಹ.ಗ) ವೆಟ್ಟ > ಬೆಟ್ಟ

,, ವಂದಿಸು > ಬಂದಿಸು

,, ವಣ್ಣೆ > ಬಣ್ಣೆ

,, ವಿತ್ತು > ಬಿತ್ತು

ನೆಳೆ > ಬೆಳೆ

(ತಮಿಳು) ವಾಯಿಲ್ > ಬಾಗಿಲು

ಈ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿವರಣೆಗಳಿಂದ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಮೂಲ ದ್ರಾವಿಡ ಸ್ವರೂಪದ ಪದಗಳು ಉಳಿದಿವೆಯೆಂಬುದು ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸಪದ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಮತ್ತು ತಮಿಳು (ಮಲೆಯಾಳ) ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಾನರೂಪ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಆಗ ಆ ಪದವನ್ನು ತಮಿಳು ನುಡಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕನ್ನಡ - ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರಬಹುದಲ್ಲವೆ?—ಎಂದು ಹೇಳಿ ವಾದಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಆ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಎರವಲಾಗಿ ತಂದೆನೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಉಚಿತ ವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಪದಗಳಿಗೆ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಪದವಿದ್ದರೂ ಅವೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಅನಂತರ ಬಂದ ಪದಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕನ್ನಡದ ಗರುಡಿ - ಗರಡಿ (ಗರಿಡಿ) ಪದಕ್ಕೆ ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಗರಿಡಿ ಎಂದೂ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಕರಟಿ ಎಂದೂ ಇದೆ. ಆದರೂ ಪೂರ್ವ ತಮಿಳಿನ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪದ ಇಲ್ಲ.

ಟಿ. ಬರೋವರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬಹು ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಮನನೀಯವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.^೧ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಸಾರ ಇಂತಿದೆ: ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಪದಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅಥವಾ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಂಬಿಸಬಲ್ಲ ಭಾಷೆಯೆಂದರೆ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯೊಂದೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಕನ್ನಡ-ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳು ಪ್ರಾಚೀನವಾದರೂ ಕೆಲವು ಅಜ್ಞಾತ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಖಚಿತ ನಿಲುವನ್ನು ಈ ಭಾಷೆಗಳು ತೋರಲಾರವು; ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಆಧಾರಗಳು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದ್ದು ಗೃಹೀತವಾಗಲಾರವು. ಕೆಲ ಮೊಮ್ಮೆ ಈ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಘೋಷ ತೀರ ಅನುಷಂಗಿಕವೂ ಹೌದು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯ ಪರುಷವರ್ಣ ಆರಂಭವಿರುವ ಪದಗಳು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಬುಡಕಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದುದೆಂದು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಅವು ದ್ರಾವಿಡೇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಸದಾರಂಭದ ಸರಳವರ್ಣ, ಪದಮುಧ್ಯ ಪರುಷವರ್ಣ—ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಸಮಂಜಸವಾದ ವಿವರಣೆ ನೀಡಬೇಕಾದರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ವಿವಿಧ ಘಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಒಂದು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯಾದ, ಅನ್ಯಭಾಷಾ ಪ್ರಭಾ

ವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಒಂದು ಸ್ತರ ಅಥವಾ ಘಟ್ಟವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಭಾವವಿದೆ; ತೆಲುಗು ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸರಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಉತ್ತರಕ್ಕಿರುವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಂತೂ ದ್ರಾವಿಡಕ್ಕಿಂತಲೂ ದ್ರಾವಿಡೇತರ ಅಂಶಗಳೇ ಅಧಿಕ. ದ್ರಾವಿಡ ಪದಗಳು, ಆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ, ನೂರಕ್ಕೆ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಇದ್ದರೆ, ಉಳಿದ ತೊಂಬತ್ತು ಭಾಗ ದ್ರಾವಿಡೇತರದ್ದು.

ಉತ್ತರದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಪ್ರಬಲವಾದ ಆಧಾರಗಳು ಅತ್ಯಲ್ಪ. ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ಫೋಷ (ಸರಳ) ವರ್ಣಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಧ್ವನಿಮಾಗಳಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆಯೇ?—ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಇರುವ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಾಲದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ತಮಿಳು ಮತ್ತು ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳೂ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಸರಳ (ಫೋಷ) ವರ್ಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಾರು ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಷ್ಟರಿಂದಲೇ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಒಳರಚನೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸತೊಡಗಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇತರ ಕೆಲವು ಸಿಕ್ಕುಗಳಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ತಮಿಳು-ಮಲೆಯಾಳೇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಫೋಷ ವರ್ಣಾದಿಯ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಪದವೂ ಆ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಪದಗಳ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸತೊಡಗಿದರೆ ಒಂದೊಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ತೆರನಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಮಾನ ಮೂಲದ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಯಾವೊಂದು ತೀರ್ಮಾನವೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಫೋಷ ವರ್ಣಾರಂಭದ ಜೊತೆಗೆ ಅಫೋಷ ವರ್ಣಾರಂಭವನ್ನೂ ಪಡೆದಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕನ್ನಡದ ಒಂದೆರಡು ಪದಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕ-ಗ ಗಳ ನಡುವೆ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಹಿಂಜರಿಕೆಯಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಯ್ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಇದು ಕೆಯ್/ಗೆಯ್ ಎಂಬ ಎರಡೂ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಮೊದ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಪದಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೆಯ್ ಎಂದೂ, ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ - ಸಮಾಸದಲ್ಲಿ ಗೆಯ್ ಎಂದೂ ಇದ್ದಿತು; ಕ್ರಮೇಣ ಗೆಯ್ ಎಂಬ ರೂಪವೇ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಾಯಿತು. ಇವಲ್ಲದೆ ಪದದ ಆದಿಯ ಚಕಾರ ಜಕಾರದೊಡನೆ ಏಕೈವಾಗುವುದೂ ಉಂಟು—ಚೀಱು > ಕೀಱು > ಜೀಱು; (ಜೀ) ಚೀರುಂಡೆ (ಗೀರುಂಡೆ-ರೂಪವೂ ಉಂಟು). ದ್ರಾವಿಡದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಈ ಬಗೆಯ ಗೊಂದಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ—ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಫೋಷ ವರ್ಣಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮುಂಡಾರಿಯನ್ ಅಥವಾ ಇಂಡೋ-ಆರ್ಯನ್ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವವೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಕೆಲವು ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪದದ ಪ್ರಾರಂಭವರ್ಣ ಘೋಷಧ್ವನಿನೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಆಗ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಪದದ ಪರಿಸರ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದೇ ತೆರನಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಪದಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದರೂ, ಗೆಲ್ - ಎಂಬ ಒಂದು ಪದ ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ * ಗ್ - ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ನಿಯಮ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಪವಾದದಂತಿದೆ :

ಕನ್ನಡ ಗೆಲ್ ; ತುಳು. ಗೆಲ್ಪನಿ/ಗೆಂದುನಿ ; ಕೊತ ಗೆಲ್ವ
ತೆಲುಗು ಗೆಲುಚು ; ಕುವಿ. ಗೆಲ್ದ ; ಕೊಲಾಮಿ. ಗೆಲ್ -
ನಾಯ್ಕಾ ಘೆಲ್ - ; ತಮಿಳು : ವೆಲ್ - , ವೆತು, ವೆಜ್ಜಿ
ಮಲೆಯಾಳ : ವೆಲ್ಲುಕ.

ಈ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನಿತ್ತು ಭ. ಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿಯವರು, “Excepting this one case, I have not come across any other evidence to set up initial voiced stops as phonemic in Proto Dravidian (PDr)”^೧ ಈ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಿದೆ. ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಘೋಷ ವರ್ಣವಾದ ಗಕಾರವಿದ್ದರೆ ತಮಿಳು ಮತ್ತು ಮಲೆಯಾಳದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಕಾರವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಹಾಗಾದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ರೂಪ ಯಾವುದು? ಗ - , ಮೊದಲೆ ಅಥವಾ ವ - , ಮೊದಲೆ?—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವ/ಗ ಅಥವಾ ಗ/ವ ಗಳಿರುವ ಒಂದೇ ಪದದ ಎರಡೆರಡು ರೂಪಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮೊದಲು ಮತ್ತು ಯಾವುದು ಅನಂತರ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಜೋಡಿ ರೂಪಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ :

ತೊಗಲ್/ತೊವಲ್

ಒವರ್/ಒಗರ್

ತೊಗರಿ/ತೊವರಿ

ಆದುದರಿಂದ ಗ - > ವ - ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ * ಗೆಲ್ ಇದ್ದಿರಬೇಕೆಂದೂ, ಅಥವಾ ವ - > ಗ - ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಗ ಮೂಲ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ * ವೆಲ್

೧. Page No. 3 of the series of papers prepared by Bh. Krishnamurti at the Summer School of linguistics held at Mysore in the year 1958

ಇದ್ದಿರಬೇಕೆಂದೂ—ಹೇಳಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೇನನ್ನೂ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ.

ಹೀಗಾಗಿ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಕ, ತ, ಟ, ಪ—ಎಂಬ ಪರುಷವರ್ಣದ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಏನೇ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಗ, ದ, ಡ, ಬ—ಎಂಬ ಸರಳ ವರ್ಣ (ದ ಉಚ್ಚಾರಣೆ) ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಆದರೆ ಅವು ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಅದೂ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ನಿಂತಾಗ ಮಾತ್ರ ಸರಳವಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯ, ಸಹಜ. ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಹೇಳಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಧಾರಗಳು ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರಾಚೀನ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಘೋಷವರ್ಣಗಳು (ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತ ವ್ಯಂಜನಗಳು), ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವು ಸ್ವತಂತ್ರ ಧ್ವನಿಮಾಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ವೆಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಘೋಷ ವರ್ಣಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರ ಧ್ವನಿಮಾಗಳಾಗಿದ್ದು ವೆಂದು ತೋರಿಸಲು ಅಧಾರ ಸಾಲದು—ಇರುವ ಒಂದೆರಡು ಅಧಾರಗಳ ಅಧಾರ ಗಳಲ್ಲ, ಅವವಾದಗಳಂತಿವೆ! ತಮಿಳಿನಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮೂಲ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಕ ತ ಪ ಗಳೇ ಇದ್ದುವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆಗಲೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಸ್ಪರ್ಶ ವ್ಯಂಜನಗಳಾದ ಕ ತ ಪ-ಗಳು ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ದ್ವಿತ್ವ (ಒತ್ತಕ್ಷರ) ವಾಗಿ ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲೂ ಬಂದಾಗ ಪರುಷ ಧ್ವನಿಗಳಾಗಿಯೇ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ; ಆದರೆ ಸ್ವರಗಳ ನಡುವೆ ಈ ಧ್ವನಿಗಳು ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಬಂದಾಗಲೂ, ಅಥವಾ ಅನುನಾಸಿಕ ಧ್ವನಿಯ ಅನಂತರ ಬಂದಾಗಲೂ ಸರಳ ಧ್ವನಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ.^೧ ಪದದ ನಡುವಿನ ಪರುಷ ವರ್ಣಗಳು ಘೋಷ ಧ್ವನಿಗಳಾದುದು ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟನ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೭ನೆಯ ಶ.) ಅನಂತರ ಆದ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

೧. L. S. I. : IV : 1906 : page-288

೨. The Intervocalic consonants in Tamil : IA. 1919 : page-183

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವಚನ

೧೫

ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕೊಲಂಬಿಯದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯನ್ ಭಾಷೆಯಾದ ನ್ಯಾಸ್ (Nass) ಎಂಬ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುವಚನ ರೂಪಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವಿಧವಾದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಗೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು :

(೧) ನಾಮಪದಗಳು ಹಾಗೂ ಧಾತುಗಳು ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಉಚ್ಚಾರ ಹೊಂದುವವು. ಅಂದರೆ ಒಂದೇ ಪದವನ್ನು ಅಥವಾ ಪದದ ಭಾಗವನ್ನು ಎರಡು ಸಲ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಬಹುವಚನವೆಂದು ಅರ್ಥ.

ಉದಾ : ಗ್ಯತ್ - ಎಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿ—ಏಕವಚನ

ಗಿಗ್ಯತ್ - ಎಂದರೆ ಜನರು—ಬಹುವಚನ

(೨) ಪದಗಳಿಗೆ ಉಪಸರ್ಗಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಬಹುವಚನ ರೂಪಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಿಸುವರು.

ಉದಾ : ಅನ್'ಒನ್ ಎಂದರೆ ಕೈ—ಏಕವಚನ

ಕಅನ್'ಒನ್ ಎಂದರೆ ಕೈಗಳು—ಬಹುವಚನ

(೩) ಪದಗಳ ನಡುವಿನ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಬಹುವಚನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಉದಾ : ಗ್ವಲ - ಎಂದರೆ ಗಡಿಯಾರ—ಏಕವಚನ

ಗ್ವಲ - ಎಂದರೆ ಗಡಿಯಾರಗಳು—ಬಹುವಚನ

(೪) ಪದಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಬಹುವಚನ ರೂಪಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವರು.

ಉದಾ : ವಕಿ - ಎಂದರೆ ಸೋದರ—ಏಕವಚನ

ವಕಿಕ್ಕ - ಎಂದರೆ ಸೋದರರು—ಬಹುವಚನ

ದ್ರಾವಿಡ, ಟರ್ಕಿಷ್, ಜಾರ್ಜಿಯನ್, ಹಂಗೇರಿಯನ್, ಇಂಗ್ಲಿಷ್—ಮೊದಲಾದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೇ ವಚನ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಏಕವಚನ, ಬಹುವಚನ ಎಂಬ ಎರಡೇ ವಚನಗಳಾದರೂ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಏಕವಚನ ಮತ್ತು ಬಹುವಚನಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಆ ಬಗೆಯ ಪದಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಏಕವಚನ ಅಥವಾ ಬಹುವಚನವೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ deer, sheep—ಮುಂತಾದ ಪದಗಳು. - s, - es, - em— ಇವು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು. ಉದಾ : Books, Boxes, oxen. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪದಗಳ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ—goose, - geese. ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಚನಗಳು ಇರುವುದು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ವಿಷಯ—ಏಕ, ದ್ವಿ, ಮತ್ತು ಬಹುವಚನಗಳು. ಮುಂಡಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ದ್ವಿವಚನ ವಿಭಾಗವಿದೆ. ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ, ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲೂ ಮೊದಲಿಗೆ ಎರಡೇ ವಚನಗಳಿದ್ದು, ಅನಂತರ ಕೆಲವು ಯುಗ (೪) ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ದ್ವಿವಚನ ಅನ್ವಯಿಸತೊಡಗಿ, ಮುಂದೆ ಎರಡೆರಡು ವಸ್ತು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುವವೆಲ್ಲವೂ ದ್ವಿವಚನಗಳಾಗಿ ಉಳಿದುವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಫಿಜಿಯನ್ (Fijian) ಎಂಬ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಏಕವಚನ, ದ್ವಿವಚನ, ತ್ರಿವಚನ ಮತ್ತು ಬಹುವಚನವೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಬಗೆಯ ವಚನಗಳಿವೆ.

ಮೂಲತಃ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಏಕವಚನ ಮತ್ತು ಬಹುವಚನವೆಂಬ ಎರಡೇ ವಿಭಾಗವಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಂತೂ ಎರಡೇ ವಚನಗಳು—“ Kannada has only two numbers—Sg (Singular) and Pl (Plural). The singular may be either the stem itself or the stem with the gender suffix (which denotes number also) or the stem with the case-termination added to it.” ೧ ಬಹುವಚನ ರೂಪ

ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ದೇಶ್ಯ ಅಥವಾ ಅನ್ಯದೇಶೀಯ ಪದಗಳೆಂಬ ತಾರತಮ್ಯ ವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲ ಪದಗಳಿಗೂ ಕನ್ನಡ-ದ್ರಾವಿಡದ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ ಕೇಶಿರಾಜ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎರಡೇ ವಚನಗಳೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೂ, ದ್ವಿವಚನ ಉಚಿತವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ :

“ ಏಕದ್ವಿತ್ವ ಬಹುತ್ವಮು
ನೇಕ ದ್ವಿಬಹುತ್ವ ವಸ್ತುಗಳ್ಳಾಚರಿಪರ್ |
ಸ್ವೀಕಾರಂ ಕನ್ನಡದೊಳ
ಗೇಕಬಹುತ್ವಂ ದ್ವಿವಚನಮುಚಿತದೆ ಬರ್ಕುಂ || ” ೧

ಹೀಗೆಂದು ಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗದೆ ಮತ್ತೆ ‘ ಏಕಬಹುತ್ವಂಗಳ್ ಕನ್ನಡದೊಳತಿ ವ್ಯಕ್ತಂಗಳ್ ; ದ್ವಿವಚನಮನೌಚಿತ್ಯದಿಂದಲೂ ವುದು ’ ಎಂದು ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿ ಈ ಔಚಿತ್ಯದ ದ್ವಿವಚನಕ್ಕೆ ಭೀಮಾರ್ಜುನರ್, ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರ್, ನಕುಲಸಹದೇವರ್, — ಎಂಬ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನಿತ್ತಿದ್ದಾನೆ; ಅವನು ಇನ್ನೊಂದು ಸೂತ್ರದಲ್ಲೂ ವಚನ ತ್ರಯಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ದ್ವಿವಚನಕ್ಕೆ ಮೆಲ್ಲನಿರ್ವರ್ ನುಡಿದರ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ೨ ಆದರೆ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಇತರ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಎರಡೇ ವಚನಗಳು ಇಲ್ಲಿ; ಕೇಶಿರಾಜನ ಹೇಳಿಕೆ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ.

ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ಏಕವಚನ - ಬಹುವಚನವೆಂಬ ವಿಂಗಡಣೆ ಮೇಲ್ಕರಗತಿಯ - ಮಹತ್ ಶಬ್ದಗಳ ವಿಭಾಗದಲ್ಲೇ ಹೊರತು ಅಮಹತ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು. ಹಳೆಯ ತಮಿಳು ಮತ್ತು ಕುರುಖ್ ಭಾಷೆಗಳು ಈ ಮಾತಿಗೆ ಉತ್ತಮ ನಿದರ್ಶನ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಏಕವಚನ ಮತ್ತು ಬಹುವಚನಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅಮಹತ್ ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರವಾಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಜಾತ್ಯೇಕವಚನವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿರಲೂ ಬಹುದು.

ಆನೆ ಬಂದುವು—ಬಹುವಚನ

ಆನೆ ಬಂದುದು—ಏಕವಚನ

ಈ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾನುಪದದ ವಚನ ಯಾವುದೆಂಬುದನ್ನು ಕ್ರಿಯಾಪದದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

೧. ಶಮದ : ಎರಡನೆಯ ಆವೃತ್ತಿ—೧೯೬೪ : ಸೂತ್ರ-೧೦೪ : ಪುಟ-೧೦೯-೧೧೦

೨. ಅದೇ—ಪುಟ-೧೦೭ (ಸೂತ್ರ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ಉದಾ:)

ಈ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅನುಹತ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಲಿಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಲಿ, ವಚನ ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಲಿ—ಯಾವುದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಅದೇನಿದ್ದರೂ ಅನಂತರ ಬಂದ ವಿಭಾಗ, ಅಷ್ಟೆ. ಅನುಹತ್ ವಿಭಾಗದಲ್ಲೂ ವಚನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತಲೆತೋರಿದಾಗ ಜೋಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೆಂದರೆ—ಕಳ್, -ಗಳ್; ಮನೆಗಳ್, ಮಕ್ಕಳ್, ಮರಗಳ್. ಆದರೆ ತರುವಾಯ ಈ/ - ಗಳ್/ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯ ಅನುಹತ್ ಜಾತಿಯಿಂದ ಜಿಗಿದು ಮಹತ್ ಜಾತಿಗೂ ಬೆರೆಯಿತು. / - ಗಳ್/ ಪ್ರತ್ಯಯ ಮಹತ್ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿತಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಮಹತ್ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಜಾಗಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಡೆಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿತು! ಅಣ್ಣಂದಿರ್, ತಂದೆವಿರ್, ತಾಯ್ವಿರ್— ಎಂಬ ಪದಗಳಿಗೆ - ಗಳ್ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ,

ಅಣ್ಣಂಗಳ್, ತಂದೆಗಳ್, ತಾಯ್ಗಳ್ ಎಂದಾದುವು.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಇದ್ದ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯದಮೇಲೇ ಈ ಕಳ್ ಪ್ರತ್ಯಯವೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿತು :

ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ್ಕಳ್, ದೇವರ್ಕಳ್

ಅವರ್ಗಳ್, ಸ್ತ್ರೀಯರ್ಕಳ್

ಕೆಲವು ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು, ದ್ರಾವಿಡ ಪರಿವಾರದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ, ಇಂತಿವೆ;

(ಕನ್ನಡ) - ಆರ್, - ಆರ್, - ಗಳ್, - ವು,
- ದಿರ್, - ವಿರ್, - ಕಳ್, - ಅವು,
[- ಆರ್ > - ಆರ್] - ಕ್ಕಳ್

(ತಮಿಳು) - ಆರ್, - (ಅ) ರ್, - ಕಳ್
- ಅ, - ಗಳ್

(ತೆಲುಗು) - ಆ, - ಲು, - ರು

(ಕೊಡಗು) - ರ್, - ರ, - ಳ

(ಗೋಂಡಿ) - ಕ್, - ಲ್, - ರ್

(ಕುರುಖ್) - (ಅ) ರ್, - ಗೋಟ್ಟೀ (? < ಸಂ. ಗೋಷ್ಟೀ)

(ಕುಕು) - ಕ್, - ಸ್ಕ್, - ರು

(ಬ್ರಾಹ್ಮಣ) - ಕ್

ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಲ್ಲಿ/ - ಕಳ್/ ಎಂಬ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಾ, ಇದು ಒಂದೇ ಆಕೃತಿಯೇ ಆಗಿ ತೋರಿ ದರೂ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿವೆಯೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ - ಕ್, ಮತ್ತು - ಲ್ ಎಂಬ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿದ್ದುವೆಂದು ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಕೆಲವು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ - ಲ್ (> ಲು), ಎಂಬ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯವೂ, ಗೋಂಡೀ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ - ಕ್ ಎಂಬ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯವೂ, ಇಂದಿಗೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ' - ಕ್ + ಲ್ ' ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿರದೂ ಸೇರಿ ' ಕಲ್ ' ಎಂದಾಗಬೇಕಲ್ಲವೆ? ಹಾಗಾದರೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ - ಕಳ್, - ಗಳ್ ಎಂದು ಇದೆಯಲ್ಲ? ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವೇನು?—ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮೂಡಬಹುದು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ - ಕ್ + - ಲ್ ಗಳು ಸೇರಿದಮೇಲೆ ಆದ - ಕಲ್ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯ ಪರ್ಜಿ, ಕೋಲಾವಿ, ನಾಯ್ಕಾ—ಮೊದಲಾದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದೆ! ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ - ಕುಲು ಎಂಬ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯ ರೂಪವಿದೆ. ಎರಡು ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಇಂಥ ಇತರ ಉದಾಹರಣೆಗಳೇನಾದರೂ ಬೇರೆ ಉಂಟಿ?—ಎಂದರೆ ' ಹೌದು ' ಎಂದು ಉತ್ತರ ಸಿದ್ಧ! ಏಕೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನ ಹುಡುಕಲು ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳವರೆಗೆ ಯಾತ್ರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ್ಕಳ್ ; ದೇವರ್ಕಳ್

ಈ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ದೇವ—ಎಂಬ ಪದಗಳಿಗೆ/-ಆರ್/ + / - ಕಳ್/ಎಂಬ ಎರಡು ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಅದು '-ಆರ್+-ಕ್+-ಲ್' (> ಳ್) ಸೇರಿ ಆದ ಮೂರು ಪ್ರತ್ಯಯಗಳ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯಯಗುಚ್ಛ-ಅರ್ಕಳ್ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದುದರಿಂದ-ಕಳ್ ಎಂಬ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯ ಮೇಲುನೋಟಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಪ್ರತ್ಯಯದಂತೆ ತೋರಿದರೂ, ಅಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಎರಡು ಪ್ರತ್ಯಯಗಳ ಜೋಡಿ ರೂಪ. " It may be observed here that Gonḍi makes its termination of the inferior nouns only with the guttural suffix. Inversely it is seen that Telugu had, besides - kulu - lu which it has generalised. In the same way Tulu has - kaḷu, - lu. If Telugu were alone, one would easily have imagined that the termination - kulu > - lu was an irregular

construction of the termination. But the comparison with Gond supported by Kui and Brahui, shows that - kaḷ, - kulu must have resulted from a plurality of terminations peculiar to the Southren group. The guttural alone is common, to the whole family.” ೧
 - ಕ್ ಪ್ರತ್ಯಯವೊಂದು ಬಹುವುಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಣುವುದರಿಂದ ಕಂಠ್ಯಧ್ವನಿ/-ಕ್/ಒಂದೇ ಅನುಹತ್ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಘೋಷಿಸುವ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು :

	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ಬ್ರಾಹೂಕು	ಬಾ (ಬಾಯಿ)	ಬಾಕ್
	ಪೂ (ಹುಳು)	ಪೂಕ್
	ಮಸಿಱ್ (ಮಗಳು)	ಮಸಿಂಕ್
ಕುಕು	ಕಜು (ಕೈ)	ಕ ಕ
	ಕೋರು (ಕೋಣ)	ಕೋರ್ಕ್
	ಕಾ ಉ = ಹಣ್ಣು	ಕಾಂಗ (- ಕ > - ಗ್)
ಗೋಂಡಿ	ಕೈ (ಕೈ)	ಕೈಕ್
	ಪುಲ್ಲಿ (= ಪುಲಿ > ಹುಲಿ)	ಪುಲ್ಕ್
	ಮಲ್ (= ನವಿಲು)	ಮಲ್ಕ್
ತೆಲುಗು	ಮ್ರಾನು (> ಮಾನು)	ಮ್ರಾಂಕುಲು
	ಮೆಱುಂಗು	ಮೆಱುಂಗುಲು
	ಕೊಲಂಕು	ಕೊಲಂಕುಲು
ತಮಿಳು	ಎನ್ನೋರ್	ಎನ್ನೋರ್ಗಳ್
	ಅರಸನ್	ಅರಸರ್ಗಳ್
	ಕೈ	ಕೈಗಳ್

	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ಕನ್ನಡ	ಮಗು	ಮಕ್ಕಳು
	ಅವು	ಅಕಳು
	ಅಕ್ಕನು	ಅಕ್ಕಂಗಳು
	ಅದು	ಅವು

ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ವಚನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಜೂಲ್ಸ್‌ಬ್ಲಾಕ್ ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು ಇವು—“As regards number, the aspect is what philologists are inclined to consider as evolved : in fact, it admits only of the singular and the plural where as even in India there had been in Indo-Aryan and there is even to-day in Munda a dual number.”^೧

ಇವಲ್ಲದೆ/-ಮ್/ಎಂಬುದೂ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯ ವಿದ್ವಿರಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ: ನೀಮ್, ನಾಮ್ . . . ಇ; ಮತ್ತು ಇದು ಕೆಲವು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಪಲ್ಲಟಗೊಂಡು ಪದದ ಕೊನೆಯ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಪದದ ಪ್ರಾರಂಭಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ; ಉದಾ: ಕೆ. ಮೆಮು, ಇ. ಇದು ವಿಚಾರಮಾಡ ಬೇಕಾದ ಸೂಚನೆ.

ಗುಣವಾಚಕಗಳು

೧೬

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಈ ಗುಣವಾಚಕದ ಬಗೆಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಇದೆ. ಕಾಲ್ಡವೆಲ್, ಜೂಲ್ಸ್‌ಬ್ಲಾಕ್, ಆಲ್‌ಫ್ರೆಡ್‌ ಮಾಸ್ಟರ್, ಟಿ. ಬರೊ, ರಾ. ನೆರಸಿಂಹಾಚಾರ್—ಮುಂತಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣವಾಚಕಗಳೆಂದೇ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ, ಗುಣವಾಚಕಗಳು ನಾಮಪದಗಳೇ ಎಂದು ಕಾಲ್ಡವೆಲ್^೧ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಜೂಲ್ಸ್‌ಬ್ಲಾಕ್ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾನೆ. “... as there are no adjectives, there are no comparatives and superlative at all. It is therefore the substitute of a great part of our grammar”^೨ —ಎಂಬುದು ಜೂಲ್ಸ್‌ಬ್ಲಾಕ್‌ನ ತೀರ್ಮಾನ. ಆದರೆ ಬರೊ, ಎ. ಮಾಸ್ಟರ್, ರಾ. ನೆರಸಿಂಹಾಚಾರ್—ಇವರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬಹುದು.

ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಇನಿದು, ಒಳ್ಳಿತು ಮೊದಲಾದ ‘ದು’ ಕಾರಾಂತ ಮತ್ತು ‘ತು’ ಕಾರಾಂತ ರೂಪಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅವನ್ನು ಗುಣವಾಚಕಗಳ ಪ್ರಕೃತಿ ರೂಪಗಳೆಂದು ಕರೆದಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಅಂಗೀಕಾರಾರ್ಹ ವಿವರಣೆಯೇ? ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆಯೇ? ನೋಡಬೇಕು. ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ನಿರೂಪಣೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಗುಣವಾಚಕಗಳ ನಿಜವಾದ ಪ್ರಕೃತಿರೂಪ ಇನ್

೧. ACGODLs : 1956 : page-309

೨. The GSODLs ; page-101

(> ಇನಿದು) ಒಳ್ (> ಒಳ್ಳಿತು) ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಪದಗಳ ತುದಿಯಲ್ಲಿರುವ ದು, ತು ಗಳು ಯಾವುದು? ಈ ತು - ದು ಗಳು, ಅನ್ - ಅಳ್ ಗಳಂತೆ ಕೇವಲ ಲಿಂಗಸೂಚಕ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೇ ಹೊರತು ಗುಣವಾಚಕದ ಅಭಿನ್ನ ಅಂಗವಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು. ಒಳ್ಳಿದನ್ ಒಳ್ಳಿದಳ್ ಒಳ್ಳಿದರ್ ಎಂಬ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ (ಒಳ್ + ಅನ್ > ಒಳ್ಳಿದನ್), ಮತ್ತು ಅಳ್ (ಒಳ್ + ಅಳ್ > ಒಳ್ಳಿದಳ್), ಅರ್ (ಒಳ್ + ಅರ್ > ಒಳ್ಳಿದರ್)—ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಲಿಂಗ ಸೂಚಕವಾಗಿ ಸೇರಿರುವಂತೆ ಇನಿದು (ಇನ್ + ದು) ಒಳ್ಳಿತು (ಒಳ್ + ತು) ಪದಗಳಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಕಿಟಿಲ್ ಒಳ್ಳಿತು ಪದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಆತನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಒಳ್ + ತು > ಒಳ್ತು > ಒಳತು > ಒಳ್ಳಿತು ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕರ್ಮುಗಿಲ್, ಬೆಳ್ಳೊಡೆ ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಸಮಾಸಪದಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಬೆಳ್ಳು, ಇಂಪು, ತಣ್ಣು, ಕರ್ಪು ಮೊದಲಾದ ಭಾವನಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕರ್ರನೆ, ತೆಳ್ಳನೆ, ಬೆಳ್ಳನೆ—ಮುಂತಾದ ಈ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗುಣವಾಚಕದ ಪ್ರಕೃತಿ ರೂಪಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಗುಣವಾಚಕ ನಾಮಪದಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗುವುದೆಂದು ಕಾಲ್ಡನೆಲ್ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ, ಜೂಲ್ಸ್‌ಬ್ಲಾಕ್ ಅನುಮೋದಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೊ ಎಂಬಂತೆ ಕನ್ನಡದ ಮೈಯಾಕರಣ ಕೇಶಿರಾಜನೂ, ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳದಿದ್ದರೂ, ಗುಣವಚನವನ್ನು ನಾಮಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ! ಆದರೆ ಈ ಬಗೆಯ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಎ. ಮಾಸ್ಟರ್, ಬರೊ ಮತ್ತು ರಾ. ನ.—ರವರು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಗುಣವಾಚಕಗಳು ಇವೆಯೆಂದೇ ಪ್ರತಿಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಗುಣವಾಚಕಗಳು ಉಂಟೆಂದು ವಿವರಿಸಿದ ರಾ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ತಿರುಳು ಇಂತಿದೆ: ೧ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಗುಡ್ (Good), ಲಾಂಗ್ (Long) ಷಾರ್ಟ್ (Short) ಮೊದಲಾದ ಗುಣವಾಚಕಗಳಷ್ಟೇ ಶುದ್ಧವಾದ ಗುಣವಾಚಕಗಳು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಉದಾ: ನನ್ನೆ (ತಮಿಳು), ನನ್ನೆ (ಕನ್ನಡ). ಇಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಭಾವನಾಮ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಾದ ಮೈ (ತ) ಅಥವಾ ಮೆ (ಕ) ಎಂಬುದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಉಳಿಯುವ ಪದ, ನಲ್—ಎಂಬುದು. ಇದು ಶುದ್ಧ ಗುಣವಾಚಕವೇ ಹೊರತು ನಾಮವಿಶೇಷಣವಲ್ಲ.

ರಾ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರರ ವಿವರಣೆ ಪರಿಭಾವನೆಗೆ ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಕರ್ (> ಕರ್ಪು), ಕೂರ್ (> ಕೂರ್ಪು), ಮೆಲ್ (> ಮೆಲ್ಲಿತು), ತಣ್ (> ತಣ್ಣು), ನುಣ್ (> ನುಣ್ಣು)—ಮೊದಲಾದ ಗುಣವಾಚಕಗಳು ತಮಿಳು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಸಮನಾಗಿವೆ. ತಮಿಳುಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಪೆರುಮೈಯಾನ್, ಅಥವಾ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಪಣಮುಳ್ಳ, ಪಿರಿದಾದ, ಶುಭವಾದ— ಮುಂತಾದ ರೂಪಗಳು ಶುದ್ಧ ಗುಣವಾಚಕ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಗೆ ಅಪವಾದಗಳಂತಿವೆ ಎಂಬುದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ಇವು ಆನ, ಆದ, ಉಳ್ಳ—ಮೊದಲಾದ ಸಂಬಂಧ ಸೂಚಕ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತ ನಾಮಪದಗಳು. ಯಾವ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣ ವಾಚಕಗಳು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೋ ಆ ಭಾಷೆಗಳು ಅಂಥ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಂಥ ರೂಪಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡುವುದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತೆರನಾಗಿ ನಾಮಪದಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತ ವಾಗದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಿಂತ ಶುದ್ಧ ಗುಣವಾಚಕಗಳೂ ಇವೆ. ಗುಣವಾಚಕಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು :

ಕೋಲಾಮಿ : ಪುಲ್ಲೆ (= ಪುಳಿ), ದೂ (= ದೊಡ್ಡ), ತೆಲ್ಮಿ (= ಬಿಳಿಯ) . . .
ಇತ್ಯಾದಿ.

ಪರ್ಜಿ : ಪುನ್ (= ಪೊಸ), ವಿಲ್ (= ಬೆಳ್ಳಿ), ಪಯ್ (= ಪಚ್ಚ), ಕೊಱ್ (= ಎಳೆಯ), ಆಟಿ (= ಹಳೆಯ), ನೆಟ್ಟಿ (< ನೆತ್ತರ್ = ರಕ್ತ ವರ್ಣ), ಬೆರ್ತೊ (= ಪೆಱಿಯ), ಪಿಟಿತ್ (= ಪುಟ್ಟ), ಇಲೆ (= ಎಳೆ).

ತಮಿಳು : ಅರು, ಇಳ, ಇನ್, ಕಡು, ಕುಱು, ಕರು, ಕೂರ್, ಕೊಡು, ತಣ್, ತೆಳ್, ನಡು, ನಱು, ನಲ್, ನಳಿ, ನುಣ್, ನೆಡು, ನೇರ್, ಪಶು, ಪಟಿ, ಪುದು, ಪೆರು, ಮೆಲ್, ವಟ್ಟಂ, ವೆಂ, ವಲ್, ವೆಳ್, ಶಿಱು, ಶೆಂ.

ತೆಲುಗು : ಎಱ್ಱಿ, ಚೆನ್ನ, ನಲ್ಲ, ಪೆದ್ದ, ಪುಲ್ಲ, ಮಂಚಿ.

ಕನ್ನಡ : ಅರು, ಎಳ, ಇನ್, ಕಡು, ಕರ್, ಕುಱು, ಕೂರ್, ಕುಡು, ತಣ್, ತೆಳ್, ನಡು, ನಱು, ನಲ್, ನಳಿ, ನುಣ್, ನಿಡು, ನೇರ್, ಪಸು [ಪಂದಲೆ, ಪಚ್ಚಿಲೆ] ಪಟಿ, ಪೊಸ, ಪೆರ್ (ಪೇರಡವಿ), ಮೆಲ್, ಬಟ್ಟ ಬೆಂ, ಬಲ್, ಬೆಳ್, ಕಿಱು (ಕಿತ್ತಿಸಲು), ಕೆಂ.

ಆದುದರಿಂದ ಕಾಲ್ಡ್‌ವೆಲ್ಲನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪುನರ್‌ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; “Tamil and Kannada as well as Telugu to some extent, possess words which are as much entitled to be called adjectives as good, long, short, etc., are in English.”^೧ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೇಶಿರಾಜ ಕೂಡ ಗುಣವಾಚಕಗಳು ಒಳವು ಎಂದೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ :

“ ಒಳ್ಳಿತು ಮೆಲ್ಲಿತು ಬೆಟ್ಟಿತು
ತೆಳ್ಳಿತುಬಿಸಿದಸಿದು ಕಡಿದು ನಿಡಿನಿದೆಂಬಿಂ |
ತುಳ್ಳುವು ತು ದು ಕಡೆಯನೆ ಕೈ
ಕೊಳ್ಳಿಂ ಗುಣವಾಚಿ ಮೇಣ್ ತುಕಾರಂ ದ್ವಿತ್ವಂ || ”

ಇವಲ್ಲದೆ ಅಸಿದು, ಕಡಿದು, ಕರಿದು, ವಟಿದು, ಬಿಳಿದು, ಬಿಸಿದು; ಅಗಲಿತ್ತು, ಉದ್ದಿತ್ತು, ಕೂರಿತ್ತು, ಗುಂಡಿತ್ತು . . . ಇತ್ಯಾದಿ ಪದಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.^೨

ಸಂಸ್ಕೃತ ನೊದಲಾದ ಇಂಡೊ-ಆರ್ಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ್ಯದ ಲಿಂಗ, ವಚನ, ವಿಭಕ್ತಿಗಳು ವಿಶೇಷಣಕ್ಕೂ ಸೇರುತ್ತವೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ :

ಪ್ರಥಮವಯಸಿ ಪೀತಂ ತೋಯಂ ಅಲ್ಪಂ ಸರಂತಃ |

ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ‘ತೋಯಂ’ ಎಂಬುದು ವಿಶೇಷ್ಯ, ಮತ್ತು ‘ಅಲ್ಪಂ ಪೀತಂ’—ಎಂಬ ಪದಗಳು ವಿಶೇಷಣಗಳು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ, ಒಂದು ವೇಳೆಯಾರಾದರೂ ಹೀಗೆ ಬರೆದರೆ :

ಒಳ್ಳಿದನ್ ಮಗನ್ — (ಪುಲ್ಲಿಂಗ)

ಒಳ್ಳಿದಳ್ ಮಗಳ್ — (ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ)

ಎಂದು ಬರೆದರೆ ಈ ರೂಪಗಳ ಬಳಕೆ ಬಹುಶಃ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬರೆಯುವ ಪದ್ಧತಿಯಿಲ್ಲ, ಅಷ್ಟೇಕೆ ಸಿಥಿಯನ್ ಭಾಷಾ ಪರಿವಾರದಲ್ಲೂ ಈ ನಿಯಮ ರೂಢಿಯಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯೂ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ, ಪ್ರಕೃತಿಯೂ ವಿಶೇಷಣವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವ ಈ ವಿಶೇಷಣದ ಬಳಕೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಗುಣವಾಚಕವನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ.

೧. History of Kannada Language : page-76

೨. ಶಮದ : ೧೯೬೪ : ಸೂತ್ರ ೭೭, ಮತ್ತು ೮೭ರ ಪ್ರಯೋಗ : ಪುಟ ೯೨

ಉದಾಹರಣೆ :

ತಲೆನೋವು (ಕ) : headache (ಇಂ)

ತಲೆಯಾಳು (ಕ) : headman (ಇಂ)

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಗುಣವಾಚಕಕ್ಕೆ ತರ, ತಮ—ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಹತ್ತುತ್ತವೆ :

ಕಷ್ಟ ಕಷ್ಟತರ ಕಷ್ಟತಮ
ಸುಂದರ ಸುಂದರತರ ಸುಂದರತಮ

ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ, ಸಹಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಕ್ರಮವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದೇ ಭಾವವನ್ನು ಪ್ರಕಾರಾಂತಗಳಿಂದ ಸೂಚಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲ ಮೊಮ್ಮೆ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿಂದಲೂ ತೋರಿಸುವುದುಂಟು.

ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ :

ಅವನಿಂ ಪಿರಿಯಂ
ಇವನಿಗಿಂತ ಅವನು ದೊಡ್ಡವನು
ಎಲ್ಲರೊಳೊಳ್ಳಿದಂ
ಇವನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವನೇ ಉತ್ತಮ

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಗುಣವಾಚಕ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಮುಂಡಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಇರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. “ Adjectives are of the same kind in both the families [The Dravidian and the Munda]. The same is, however, the case in almost all agglutinative languages.” ೧. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣವಚನ ನಾಮಪದದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದುದೇನೂ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂದರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಧಾತುಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯಾ ಪದವಾಗಿಯೂ, ಗುಣವಾಚಕವಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತು ನಾಮಪದವಾಗಿಯೂ ಬಳಸಬಹುದು :

✓ಬೆಳ್ > ಬಿಳಿಯ, ಬೆಳ್ಳು > ಬಿಳುಪು, ಬೆಳ್ಳಗೆ

✓ನಲ್ > ನಲ್ಲ, ನಲೈ

ಇದರಂತೆ ಬೆಚ್ [> ಬಿಸಿ(ದು)], ಪಚ್ [ಪಸಿ(ದು)], ಕೆಚ್ [ಕಿಸಿ(ದು)]
—ಇವು ಗುಣವಾಚಕ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು. ಹಿಂದಿನ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಮಾಸದಲ್ಲೂ ಇದು

ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತದೆ—ಉದಾ : ಬೆಳ್ಳೋರೆ. ಇವಲ್ಲದೆ ನಾಮಪದವೂ ಅಲ್ಲದ, ಪ್ರಕೃತಿಯೂ ಅಲ್ಲದ ಕೆಲವು ಗುಣವಾಚಕಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುವೆಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು : (ಸಂಗತ) ಸತ್ಯರ್ !

ಭಾಷೆಗಳ ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸುತ್ತಾ, ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಮೊದಲಿಗೆ ನಾಮಪದಗಳಾಗಲಿ, ಗುಣವಾಚಕಗಳಾಗಲಿ ಇರದೆ ಕೇವಲ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪದಗಳಿದ್ದುವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. “Grammatically nouns and adjectives are identical; their functional differentiation, whereby nouns became names of beings or things, adjectives words modifying nouns, was a later development, even though it appeared before the dawn of history. Instead of the adjective being derived from the noun, the noun would seem to derive from the adjective, if we are to rely . . . on the term descriptive as a characteristic common to them both.” ೧

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವ್ಯವಸ್ಥೆ

೧೭

ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣಶಾಸ್ತ್ರದ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬರುವ ಲಿಂಗವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸುವುದೇ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಚೀನರು ಪರಿಹಾಸ್ಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳ ಲಿಂಗ ವಿಂಗಡಣೆಯಲ್ಲಿ ಚಂಚಲ ಹಾಗೂ ಭ್ರಾಮಕ ಅಂಶಗಳು ಇರುವುದೇ ಈ ಅಪಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದ್ದಿರಬೇಕು; ಹಡಗು ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗವಾದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ! ಆದರೆ ಈ ಮೈಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿಯಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಯಾರೊ ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಹಿರಿಯರು ಆಡಿಕೊಂಡರೆಂದಾಗಲಿ ಈ ಲಿಂಗವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ಕಡಿಗಾಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕಡಿಗಾಣಿಸುವಂತಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಲಿಂಗದ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾನವ ಬುದ್ಧಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ವಾಕ್ಯರಚನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯದ ಪದಗಳು ಲಿಂಗಾನುಸಾರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ, ಭಾಷೆಗೆ ಲಿಂಗವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಅನುರೂಪತೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಉದಾಹರಣೆ :

ರಾಮ ಬಂದ (ನು)

ಸೀತೆ ಬಂದಳು

ಹಸು ಬಂದಿತು

ಇಲ್ಲಿ ಬಂದ (ನು), ಬಂದಳು, ಬಂದಿತು—ಎಂಬ ಪದಗಳು ಅವುಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಂದಿರುವ ಪದದ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿವೆ.

ಜಗತ್ತಿನ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಜೀವವಿಲ್ಲದ ಅಥವಾ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎರಡೇ ಲಿಂಗಭೇದ ಮಾಡಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ವಂಗ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಲಿಂಗವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡದೆ 'ಜೀವವುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಜೀವವಿರದ' ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯ ಲಿಂಗವಿಭಾಗವಿದೆ,^೧ ಉತ್ತರ ಇಂಡೋ-ಆರ್ಯನ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಇದೇ ತೆರನಾದ ವರ್ಗೀಕರಣವಿದೆ. ಡಚ್, ಸ್ಪ್ಯಾಂಡಿನೊವಿಯನ್, ಸ್ಪ್ಯಾನಿಷ್, ಅಲ್ಬೊಂಕ್ಲಿನ್, ಇಟಾಲಿಯನ್, ಹಿಂದಿ, ಅಸ್ಸಾಮಿನ ಮಣಿಪುರಿ, ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ಮತ್ತು ಫ್ರೆಂಚ್—ಈ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೇ ಲಿಂಗಗಳು ಉಪಯೋಗವಾಗಿರುವುದುಂಟು. ಆದರೆ ರಷ್ಯನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಮೂರು ಲಿಂಗಗಳು; ರಷ್ಯನ್ ಭಾಷೆಯ ಲಿಂಗವಿಭಾಗ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಭೇದದ ವಿಭಾಗವಾಗಿದ್ದು ಲಿಂಗವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ; ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಪದಗಳು ಪುಲ್ಲಿಂಗ ಪದಗಳು, 'ಆ'ಕಾರಾಂತ ಪದಗಳು ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ಪದಗಳು, 'ಒ'ಕಾರಾಂತ ಪದಗಳು ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗದ ಪದಗಳು! “No Indian language can offer us such a consistent and unerring grammatical machinery in gender, a system in which there is a perfect co-operation between grammatical gender and sex-based gender.”^೨

ಚೀನೀ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಂಬುದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸಂಚದ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವಿವೇಚನೆಯೇ ಇಲ್ಲ—ಅಷ್ಟು ದೂರ ಏಕೆ ಹೋಗಬೇಕು?—ನಮ್ಮ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಪರಿವಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮತ್ತು ತೊದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಲಿಂಗವಿವೇಚನೆ ಇಲ್ಲ! ಜರ್ಮನ್, ಲ್ಯಾಟಿನ್, ಗ್ರೀಕ್, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಮರಾಠಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್—ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಗಳು ಮೂರು ವಿಧ, ಮತ್ತು ಆಗಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ರಷ್ಯನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಲಿಂಗವಿಭಾಗ ತ್ರಿವಿಧ. ಕಾಶ್ಮೀರದ ಬಳಿಯ ಹಿಮಾಲಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಮೂರು ಲಿಂಗಗಳಿವೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಏಳು ವಿಧವಾದ ವಿಂಗವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿರುವುದೂ ಉಂಟು; ಕನ್ನಡದ ಕೇಶಿರಾಜ ಒಂಬತ್ತು ಬಗೆಯ ಲಿಂಗ ಹೇಳಿದಂತೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವಿಭಾಗ ತುಂಬ ನವಿರಾಗಿದೆ. ಗಿಲ್ಲಿಟ್ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬರುಷಸ್ಕಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ವಿಭಾಗ ನಾಲ್ಕು ವಿಧವಾಗಿದೆ—ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ, ಪುಲ್ಲಿಂಗ, ಜೀವವಿರುವುದು, ನಪುಂಸಕ

೧. The Origin and Development of Bengali Language :
S. K. Chatterji : 1926 page-722

೨. Turner Jubilee Volume 1, page 60

ಲಿಂಗ. ೧ ಆಫ್ರಿಕದ ಬಂಟೂ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತೈದರಿಂದ ಮೂವತ್ತರವರೆಗೆ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ! ಹೀಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವಿಂಗಡಣೆಯೇ ಇಲ್ಲದ ಭಾಷೆಗಳೂ, ಲಿಂಗವಿಂಗಡಣೆ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮತರವಾಗಿರುವ ಭಾಷೆಗಳೂ ಇವೆ. ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಲಿಂಗ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನುಳ್ಳ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪದ ಪುಲ್ಲಿಂಗವೋ, ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ಅಂದರೆ ವಾಚ್ಯವಾಗಿಯಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು, ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ-ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿಯಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡೂ ಬಗೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಇರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ:

ಹುಡುಗ ಬಂದನು — ಅವನು ಬಂದನು

ಹುಡುಗಿ ಬಂದಳು — ಅವಳು ಬಂದಳು

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಇತರ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಹಲಕೆಲವು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಹೆಸರಿಸುವುದಾದರೆ ಅಸ್ಸಾಮಿನ ಲೈ (Lai) ಎಂಬ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ನಿರ್ದೇಶನ ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೇ-ವಾಚ್ಯವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ: ಪ ಥೇ ಎಂದರೆ ಗಂಡಸು, ನು ಥೇ ಎಂದರೆ ಹೆಂಗಸು; ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ತರುಣ-ತರುಣಿ ಎಂಬಂತೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಲೈ ಭಾಷೆಯ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಾಷೆಯ ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು, ಪ್ರಾರಂಭದಶೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆಂದು ಪ್ರಾಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ: “Thus the representation of gender in this language (i.e. Lai) is explicit, and reveals a primitive stage in the development of gender in language.” ೧

ಕೆಲವು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಭೇದ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷ ಭೇದವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಗೀರ್ವಾಣಭಾಷೆಯೆಂದು ಕೀರ್ತಿಹೊಂದಿದ್ದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗಿಂತಲೂ ಬೇರೊಂದು ನಿದರ್ಶನ ಬೇಕೆ? ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಪದ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಎರಡುಮೂರು ಲಿಂಗವಾಗುವುದೂ ಉಂಟು. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಮಿತ್ರ ಎಂಬ ಪದ ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ, ಕಳತ್ರಪದವೂ ಅಷ್ಟೆ! ಪತ್ನೀ ಎಂಬ ಪದ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ, ಆದರೆ ಧಾರಾ: ಎಂಬ ಪದ ಪುಲ್ಲಿಂಗ ಬಹುವಚನ!! ಹಸ್ತ, ವನ ಎಂಬಿರಡು ಪದಗಳು ಅಕಾರಾಂತ ಪದಗಳೇ ಆದರೂ ಅವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ

೧. The Burushaski Language : Lorimer, 1935 : page 14-21

೨. Gender in Languages of India : TJ Vol 1—page 90
Siddheshwar Varma.

ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪದಗಳ; ಹೆಸ್ತ ಪುಲ್ಲಿಂಗ ಪದ, ನನ ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ ಪದ. ತಟ (ತಟಃ) ತಟಾ, ತಟೇ—ಎಂಬ ಒಂದೇ ರೂಪದ ಈ ಪದಗಳು ಮೂರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಇವೆ! ಹೀಗೆ ಒಂದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕುರಿತ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ತೀರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಪದಗಳು ಅಥವಾ ಪರ್ಯಾಯಪದಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದು, ವೈಲಕ್ಷಣ್ಯದ ಪರಮಾವಧಿ; ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಲಿಂಗವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ವಿಭಾಗ ಉಂಟೋ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಈ ವಿಭಾಗ ಉಳಿದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೂ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಿದೆ.

ಜಗತ್ತಿನ ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಲಿಂಗವಿವೇಚನೆಯ ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಲಿಂಗವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪರಿಶೀಲಿಸಿರುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ, ಎರಡು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಲಿಂಗವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿವೆ. ತೀರಂತಿಕಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇರುವ ನೀಲಗಿರಿಯ ತೊದಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೋ ತಿಳಿಯದು. ಬಹುಶಃ ಈ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಶೆಯಲ್ಲೇ ಕಳೆದು ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ಅಂತರ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಮಾಣಗಳಾವುವೂ ಇಲ್ಲ. ತೀರ ಉತ್ತರ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಇರುವ, ಆದರೆ ಇಂದು ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ಭಾಗದ, ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಲಿಂಗವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆಯ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಇಂಡೊ-ಇರಾನೀ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವ. ಇಂಡೊ-ಯೂರೋಪಿಯಾ ಭಾಷಾ ಪರಿವಾರದ ಮುಖ್ಯ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಇಂಡೊ-ಇರಾನೀ ಭಾಷಾಶಾಖೆಯ ಕೆಲವು ಇರಾನೀ ಭಾಷೆಗಳು ಪೂರ್ವಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಲಿಂಗವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೀಗಿಕೊಂಡಿವೆ. ಪರ್ಷಿಯನ್, ಕುರ್ದಿಷ್, ಬಲೋಚೀ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವಿಂಗಡಣೆಯಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಲಿಂಗ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಬಹುದು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಹಾಗೂ ವಚನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಪ್ರತ್ಯಯವಿರುವುದರಿಂದ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿವೆ.

“... in all Dravidian languages gender follows sex” ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿದ್ವಾಂಸರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ

ಲಿಂಗವಿಂಗಡಣೆ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರೆಂಬ ಲಿಂಗಭೇದವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಲ್ಲ, ಅಥವಾ ಜೀವವುಳ್ಳ ಹಾಗೂ ಜೀವವಿಲ್ಲದ (ನಿರ್ಜೀವ) ವಸ್ತುಗಳೆಂಬ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಆಧರಿಸಿಲ್ಲ. ಚಾಕ್ಷುಷ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ-ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗಳು, ಹಾಗೂ ತಮಿಳಿನ ಒಂದೆರಡು ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಆದರ್ಶದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಟ್ಟಿವೆ. ಆದರೂ ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಗೋಂಡಿ, ಮತ್ತು ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ, ವ್ಯಾಕರಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಲಿಂಗ ಕೇವಲ ಎರಡು. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ದ್ವಿವರ್ಗ :

ತಿಣೈ (= ಜಾತಿ, ವರ್ಗ)

ಉಯರ್ + ತಿಣೈ } ತ.
(ಉಯರ್‌ದಿಣೈ)

ಉದಾ : ದೇವ, ಮಾನವ
ತೆ. ಮಹತ್‌ಜಾತಿ
ಕ. ಮೇಲುವರ್ಗ

ತ. } ಅಲ್ + ತಿಣೈ
(ಅ. : ಜಾಣೈ) > ಅಜಾಣೈ

= ತಿಣೈ ಅಲ್ಲದ್ದು
ತೆ. ಅನುಹತ್‌ಜಾತಿ
ಕ. ಕೆಳವರ್ಗ

ಗಂಡು

ಹೆಣ್ಣು

ಐತಿಹಾಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿವೇಚಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಎರಡೇ ಲಿಂಗವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾಗವರ್ಮನಿಗಿಂತ ಹಿಂದಿನ ಹಳೆಯ ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣಗಳು ಇದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಲು ಆಧಾರಗಳಿವೆಯಾದರೂ ಅವು ಯಾವೂ ಇಂದು ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡದ ಲಿಂಗವಿವಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಖಚಿತವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾಗವರ್ಮ, ಕೇಶಿರಾಜ, ಭಟ್ಟಕಳಂಕ—ಈ ಮೂವರು ಕನ್ನಡ ನೈಯಾಕರಣರೂ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದವರು, ಅದರ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ನಡೆದವರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣ ಅವರ ಆದರ್ಶವಾಯಿತು; ಅವರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಬಿಡಿಸುವಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮಾನದಿಂದಲೇ ಅಳೆಯತೊಡಗಿದರು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಉದ್ದ-ಅಳತೆಯನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಆಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಎಳೆದರು, ಇಲ್ಲವೇ ಕತ್ತರಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣದ ಪರಿಭಾಷೆಯ ಪದಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳೇ ಆಗಿವೆ; ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣದ ಒಟ್ಟು ಚೌಕಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣದ ಪಡಿನೆಳಲು ಇಲ್ಲವೇ ನಕಲು ಪ್ರತಿಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಲಿಂಗಗಳಿವೆಯೆಂದು ಹಿಂದಿನ ವ್ಯಾಕರಣಕಾರರು ನುಡಿದರು. ಎಂಟನೆಯ, ಹತ್ತನೆಯ

ಶತಮಾನದ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಈ ತ್ರಿವಿಧ ಲಿಂಗವಿಂಗಡೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.^೧ ಕೇಶಿರಾಜ ಈ ಮೂರರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಆರು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದ್ದಾನೆ! ಕೇಶಿರಾಜನಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಅಂಗೈಮೇಲಣ ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ, ಕರತಲಾಮಲಕ ಫಲ; ಆತ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸಹಜ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದ್ದಾನೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲ ಚೂಲಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡನು! ಆ ಬಣ್ಣದ ಕನ್ನಡಕ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಬರಿಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಕನ್ನಡನುಡಿಯ ಸೌಷ್ಟವವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದ್ದರೆ ಕನ್ನಡದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಬೆರಗುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲೂ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡದ ನೈಜ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಕೇಶಿರಾಜ ಹೇಳುವ,

“ ನೀನಜು ಕರ್ನಾಟಕದೊಳ್

ಪೀನಂ ಸ್ತ್ರೀ ಪುಂ ನಪುಂಸಕೋಭಯ ಪುಂ ಸ್ತ್ರೀ |

ಸ್ತ್ರೀನಪ್ ಸಮಸ್ತವಾಚ್ಯಾ

ನೂನಾವ್ಯಯಮೆಂದು ಲಿಂಗಮೊಂಬತ್ತು ತೆಜಂ || ” ೨

ಎಂಬ ಒಂಬತ್ತು ವಿಧವಾದ ಲಿಂಗ ವಿಂಗಡಣೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನಗತ್ಯ, ಅಸಹಜ, ಹಾಗೂ ಅಪ್ರಕೃತ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜುಲ್ಮೆಬ್ಲಾಕನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು : “ . . . even though the grammars of Kannada have borrowed from Sanskrit the threefold division in masculine, feminine, and neuter, it is not the same with Tamil and Tulu ”^೩ ಈ ಸೂಚನೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ.

ಚಾಕ್ಷುಷ ಭಾಷೆಗಳಾದ ತಮಿಳು ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳ ವ್ಯಾಕರಣ ಕಾರರ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಭಾವಿಸಬೇಕು. ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯ ವೈಯಾಕರಣರ ಮಹತ್ ಮತ್ತು ಅಮಹತ್ ಎಂದು ಇರ್ತೆರನಾಗಿ ಲಿಂಗವನ್ನು ವಿಭಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಹತ್ - ಅಮಹತ್ ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಗಳೇ ಆದರೂ, ಇಲ್ಲಿನ ಲಿಂಗವಿವೇಚನೆ ಮಾತ್ರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾಧ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿವೆ. ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷ ಎಂಬ ಭೇದವನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೆ ಮೇಲು-ಕೆಳವರ್ಗವೆಂಬ ವಿಭಾಗಾನುಸಾರಿಯಾದ ಈ

೧. HGOKI ; G. S. Gai : ಪುಟ-೧೦೭

೨. ಶಮದ : ಸೂತ್ರ ೯೮ : ಪುಟ-೧೦೩

೩. GSODLs : J. B : ಪುಟ-೫

ಮಹತ್ ಮತ್ತು ಅಮಹತ್ ಎಂಬ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುಲ್ಲಿಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನವಾಗಿರುವ ಪದಗಳಿದ್ದರೂ, ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಹಾಗಲ್ಲ. ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ಹಾಗೂ ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು; ಅಂದರೆ ಸ್ತ್ರೀವಾಚಕ ಪದ ಏಕವಚನದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅಮಹತ್ ವರ್ಗದೊಡನೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಅದಿ-ಎಂಬ ಒಂದೇ ಪದ ಅದು ಮತ್ತು ಅವಳು ಎಂಬ ಎರಡು ಅರ್ಥ (ಪದ) ಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ :

ಮಹತ್ ವರ್ಗ

ಅಮಹತ್ ವರ್ಗ

ಏಕವಚನ	{	ವಾಂಡು > ವಾಡು	ಏಕವಚನ	{	ಅದಿ = (೧) ಅದು
ಪುಲ್ಲಿಂಗ	{	(= ಅವನು)	ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ	{	(೨) ಅವಳು
,,		ಮಂಚಿವಾಡು	,,		ಮಂಚಿದಿ = (೧) ಒಳ್ಳೆಯದು
		(= ಒಳ್ಳೆಯವನು)			(೨) ಒಳ್ಳೆಯವಳು
,,		ವಾನಿ(ಕಿ)	,,		ದಾನಿ (ಕಿ) = (೧) ಅದಕ್ಕೆ
		(= ಅವನಿಗೆ)			(೨) ಅವಳಿಗೆ

ಆದರೆ ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಮಾತ್ರ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ, ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ, ಮಹತ್ ಜಾತಿಗೇ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಲಿಂಗವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಂತಿದೆ. ಬಸ್ತಾರಿನ ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಪುಲ್ಲಿಂಗ-ನಪುಂಸಕ ಎಂಬ ಎರಡೇ ಲಿಂಗವಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ: “ Parji has normally two genders, Masculine and Neuter. Nouns denoting men are masculine, nouns denoting women and all other nouns are neuter. Neuter also are nouns expressing all supernatural beings, including gods and goddesses ! ” ೧ ಆದರೆ ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಹಿಂದೆ ಮೂರು ಲಿಂಗಗಳು ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆಯೆಂದು ಬಲ್ಲಿದರ ಭಾವನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯವಾದ -ಅಳ್ ಪ್ರತ್ಯಯದ ಸಮೆದ ರೂಪವಾದ -ಅಲ್ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯ ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದೆ :

ಪೊದಲ್ (= ಅತ್ತೆ) : ಚಾಲಲ್ (= ತಂಗಿ)

ಅಯಲ್ (= ಹೆಂಗಸು) : ಕೇತಲ್ (= ವಿಧವೆ)

ಮುರ್ತಲ್ (= ಮುದುಕಿ)

ಈ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಪೂರ್ವ ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತ್ರಿವಿಧ ಲಿಂಗವಿಂಗಡಣೆ ಇದ್ದಿತೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಲಿಂಗ ವಿಭಾಗವಿರುವುದರಿಂದ ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲೂ ಅದರಂತೆಯೇ ಇದ್ದಿತೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. “. . . the three-gender system of Tamil Kannada originally prevailed in the rest of Dravidian, and (the) introduction of a two-gender system is an innovation of Telugu and the central Dravidian languages.”^೧ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಲು ಹಿಂಜರಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ದ್ರಾವಿಡ ಗುಂಪಿನ ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ, ಕುರುಖ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಕುಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ಅನುಹತ್ ಜಾತಿಗೇ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದ ಮುಖ್ಯ ಉಪಭಾಷೆಯಾದ ಹವ್ಯಕರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಲಿಂಗವಿಭಾಗ ತೆಲುಗಿನಂತೆಯೇ ಇದೆ; ಈ ಉಪಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ, ಏಕವಚನದಲ್ಲಿ, ಸ್ತ್ರೀವಾಚಕ ಅನುಹತ್ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದಿಂದ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಿಂತು ಬೆಳೆದುಬಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಹವ್ಯಕ ಕನ್ನಡ ಹಲವು ಹಳೆಯ ರೂಪಗಳನ್ನೂ, ವರ್ಗೀಕರಣದ ಪ್ರಾಚೀನ ವಿಧಾನ-ವಿಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಕುಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಂತೂ ಕೆಳವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಾನುಪದಗಳಿಗೆ ಬಹುವಚನ ರೂಪವೇ ಇಲ್ಲ. ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ, ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯಂತೆ, ದೇವ-ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಈ ಕೆಳವರ್ಗದ, ಅಂದರೆ ಅನುಹತ್ ಅಥವಾ ಅಹಱುಣೈ ವರ್ಗದ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿಸುವರು. ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿದ್ವಾಂಸರು ‘ಇದು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಪೂರ್ವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: “Even the deities are classed with the inferior category. It is beyond doubt that Gondi has preserved the oldest state.”^೨ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ ಆಧಾರಗಳು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಯ ಈ ಲಿಂಗವಿಭಾಗ ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದ ಪ್ರಾರಂಭ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದ್ದರೆ ಅಸಂಭಾವ್ಯವೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಹೊರತಾಗಿ ತೆಲುಗು ಮತ್ತು ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮದತ್-ಅನುಹತ್ ವಿಭಾಗವೇ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಈ ವಿಂಗಡಣೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳನ್ನು ತೆಲುಗಿನಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ದ್ರಾವಿಡದ, ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ

೧. The Parji Language : ಥಾಮಸ್ ಬರೊ, ಎಸ್. ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯ-ಪುಟ-೯

೨. The GSODLs : ಜೂಲ್ಸ್ ಬ್ಲಾಕ್ : (೫೦) ಪುಟ-೭

ನೋಡುವುದಾದರೆ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಕರಣದ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ದ್ರಾವಿಡದ ಪದಗಳೇ ಇವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಉದಾಹರಣೆ :

ಸ್ವರ (ಸಂ)	ಉಯಿರ್ ಎಟುತ್ತ (ತ)
ವ್ಯಂಜನ (ಸಂ)	ಮೆಯ್ ಎಟುತ್ತ (ತ)
ಸಂಧಿ (ಸಂ)	ಪುಣರ್ಚಿ (ತ)
ವ್ಯಾಕರಣ (ಸಂ)	ಇಲಕ್ಕುಣಮ್ (ತ)

ಲಿಂಗವನ್ನು ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ, ಈ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ, ಉಯರ್‌ತಿಣೈ ಮತ್ತು ಅಹಜುಣೈ—ಅಂದರೆ ಉದಾತ್ತವರ್ಗ ಹಾಗೂ ಅನುದಾತ್ತವರ್ಗ, ಅಥವಾ ಉತ್ತಮ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮವಲ್ಲದ್ದು—ಎಂಬಂತೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದೆ. ತಮಿಳಿನ ಹಳೆಯ ವ್ಯಾಕರಣವಾದ ತೊಲ್ (= ಹಳೆಯ) ಕಾಪ್ಪಿಯಂ (= ಕಾವ್ಯತತ್ವ) ಎಂಬ, ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ನಮ್ಮ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗದಂತೆ ಇರುವ, ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ವರ್ಗೀಕರಣವಿದೆ. ಮಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಉಯರ್‌ತಿಣೈ ಎಂಬ ವರ್ಗಕ್ಕೂ, ಉಳಿದುದು ಅಹಜುಣೈ ಎಂಬ ವಿಭಾಗಕ್ಕೂ ಸೇರುತ್ತಾರೆ.

ಬಹುಶಃ ಸಂಸ್ಕೃತದ 'ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗ' ದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಬಂದ ಕಲ್ಪನೆ ಯಾದ ಉಭಯ ಲಿಂಗಿಯನ್ನು ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಉಯರ್‌ತಿಣೈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ; ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು 'ಪೇಡಿ' ಎನ್ನುವರು; ಸಂಸ್ಕೃತದ ದೈವಮ್ ಪದದ ತದ್ಭವದಂತೆ ಇರುವ ತೆಯ್ವಮ್ ಎಂಬ ತಮಿಳು ಪದವೂ ಮತ್ತು ದೈವವೂ ಈ ಉಯರ್‌ತಿಣೈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲೇ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ! ಒಂದೆಡೆ ಪ್ರಮುಖ ಅಪವಾದಗಳಿವೆ. ಅಹಜುಣೈ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕಲ್ಲು, ಹಕ್ಕಿ-ಮುಂತಾದ ನಿರ್ಜೀವ ಅಥವಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಂತೆ ಪಿಳ್ಳಿ (= ಮಗು) ಕೂಡ ಅದೇ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. "Dravidian languages like Tamil are on the borderland of grammatical and sex-based gender. The Dravidian sex-concept, with reference to gender, is confined only to the human, hence the Tamil gender has been aptly classified as Rational and Irrational, though even here there is a little over lapping, for the Tamil words for 'boy' are to be taken as Irrational, i.e., neuter." ೧ ಅಂದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲುವರ್ಗ-ಕೆಳವರ್ಗವೆಂಬ ಎರಡೇ ಜಾತಿಗಳಿದ್ದು,

ಲಿಂಗವಿವಕ್ಷೆ ಇರುವುದು ಮೇಲುವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಕೆಳವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬ ಭೇದ ವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದು :

ಕೆಳವರ್ಗ

ಮೇಲುವರ್ಗ

ಹಸು ಬಂತು

ಅವಳು ಬಂದಳು

ಎತ್ತು ಬಂತು

ಅವನು ಬಂದನು

ಗೂಳಿ ಬಂತು

ಮಗು ಬರುತ್ತದೆ

ಹೋರಿ ಬಂತು

ಮಗಳು ಬರುತ್ತಾಳೆ

ಎಮ್ಮೆ ಬಂತು

ಮಗ ಬರುತ್ತಾನೆ

ಕೋಣ ಬಂತು

ಹೆಂಗಸು ಬರುತ್ತಾಳೆ

ಕೋಳಿ ಬಂತು

ಗಂಡಸು ಬರುತ್ತಾನೆ

ನಾಯಿ ಬಂತು

ಅವರು ಬರುತ್ತಾರೆ

ಈ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಮೂಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡೇ ವರ್ಗಗಳಿದ್ದು ನಿಜವಾದ ಲಿಂಗವಿವಕ್ಷೆ, ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷವೆಂಬ ಭೇದ ಮಹತ್ ಅಥವಾ ಮೇಲುವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಿತೆಂದು ಇಂದು ಇರುವ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಧಾರಗಳ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಬಹುದು ; “The gender of Old Kanna-da generally seem to agree with the natural sex-differentiations except in the case of animals which are brought under neuter gender, perhaps due to an obsessed view that the animals have not the power of ratiocination.”^೧ ಆರ್ಯವರ್ಗದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗಲ್ಲ, ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾಪರಿವಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಲಿಂಗವಿವಕ್ಷೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು ! ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದು ಇದ್ದಾಗಲೂ ಅರ್ಥಾನುಸಾರಿಯಾಗಿ ಮೇಲು-ಕೀಳು ಎಂಬ ಭೇದವಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಲಿಂಗನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವಾಗ ದ್ರಾವಿಡರು ಒಂದು ಶಬ್ದದಿಂದ ಸೂಚಿತವಾದ ವಸ್ತು ಸರ್ಜೀವವೇ, ನಿರ್ಜೀವವೇ ? ; ಗಂಡೇ ಅಥವಾ ಹೆಣ್ಣೇ ?—ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾರಸ್ಯ ಕೊಡದೆ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳದ್ದೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದ್ದೇ ಎಂಬ ಭೇದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಮಹತ್ವವಿತ್ತಿದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು

೧೮

ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದು ಇರುವ ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದು ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಹೋಗಿರಬಹುದಾದ ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ವಿಪುಲವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿವೆ. “In Dravidian words expressing the negation are not lacking.”^೧ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ವಿಧಿ ಮತ್ತು ಸಂಭಾವನಾ ರೂಪಗಳು ಇರುವಂತೆ ಈ ನಿಷೇಧ ರೂಪವೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದೆ.

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ನಿಷೇಧರೂಪಗಳನ್ನು ಧಾತು ಅಥವಾ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಿದ್ಧಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ಪ್ರತ್ಯಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪದಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಬೆರೆತುಹೋಗುವುದು ಹೆಚ್ಚು. ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲೇನೋ ಅಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ, ಬೇಡ—ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ನಿಷೇಧ ರೂಪಗಳುಂಟು. “This concerns vocabulary. But besides, Dravidian has at its disposal a purely morphological means of expressing the negation, it is the intercalation of a vowel, generally a (sometimes reduced to zero) between radical and termination

....."೧ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನಿತ್ತು ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದು.

ಸಂಸ್ಕೃತ : ನ ಗಚ್ಛತಿ : ಮಾ ಲಿಖ

ಕನ್ನಡ : ಅಱ್ಕುಮೆ : ಅಂಜಮೆ

ಇರದೆ (< ಇರಾದೆ)

ಕೂಡದು : ನಂಬಲಿ

ನೋಡೆಮ್ : ಪೋಗೆನ್ (> ಪೋಗೆ > ಹೋಗೆ)

ಬಾರದು : ಮಾಡೆನ್

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ : ಬಿಸ್ಪಕ್ (= ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ)

ಅಫಟ್ (= ನಾನಲ್ಲ)

ಅವಟ್ (= ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ)

ಕುಈ : ತಕೇನು (= ನಾನು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ)

ತಾಕತಿ (ನೀವು ನಡೆದಿಲ್ಲ)

ತಮಿಳು : ಮರಮ್ ಇಲ್ಲೈ : ಕಂಡಿಲೇನ್ : ಕಾಣೇನ್ : ಶೆಯ್ಯಾದ

ತೆಲುಗು : ಕೊಟ್ಟಲೇದು : ಕೊಟ್ಟಡಮು ಲೇದು

ವೀಡುಕಾದು : ಚೇಯನು : ಚೇಯವು

ಗೋಂಡಿ : ಗುಹೋನ್ (= ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ)

ಅದುದರಿಂದ ನಿಷೇಧವೆಂಬುದು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಕ್ರಿಯಾರೂಪವೆಂದು ಈ ಮೇಲೆ ಉದಾಹರಿಸಿದ ಹಲವು ರೂಪಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬಹುದು. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಿಷೇಧ ರೂಪಗಳು ಇದ್ದವು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷೇಧ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೇ ಬೇರೆ ಇವೆ. ನಿಷೇಧ ಪದಗಳು ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳೆದಂತೆಯೇ ಹೊರತು ಅವು ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಗಳಲ್ಲ—*they are not adverbs, but verbs!* ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕುರುಖ್, ಮತ್ತು ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಯ ಉಪಭಾಷೆಗಳು—ಈ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಗಳಾಗಿವೆ, ನಿಜ. ಆದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳುಂಟು. ಆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ

ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣಗಳು ಪರಭಾಷೆಯ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇಂಡೋ-ಆರ್ಯ ಭಾಷೆಗಳ ಪದಗಳು. ಅನ್ಯಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವವೇ ಆ ಪದಗಳು ಕಾಣಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರಣ. “At any rate the result is that in Tamil and Kannada the negation is expressed in a manner to be confounded with the affirmation. In these languages, in fact, there is no formal difference between a pronominalised noun and a negative verb : Kāṇan may signify, on principle, ‘I have eyes’ as also, ‘I do not see.’ So, it is not extraordinary that the negative formation should tend to reduce itself.” ೧

ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವು ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಇಂತಿವೆ :

- ಅ - , - ಅ , - ಇಲ್ಲ
- ಅದೆ, - ಅದೆ, - ಅಲ್ಲ
- ಎನ್, - ಎ.

ಹಳಗನ್ನಡವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿವೇಚಿಸಿದರೆ, ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಧಾತುಗೆ/ - ಅ/, / - ಅದೆ / - ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೂ. ಕ್ರಿಯಾ ಪದಕ್ಕೆ/ - ಅಲ್ಲಂ/, / - ಇಲ್ಲ / - ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೂ ಸೇರುವುದರಿಂದ ನಿಷೇಧ ಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. / - ಅಲ್ಲ / ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯವೂ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ನಿಷೇಧಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಪದಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತಿತ್ತು :

- ನೋಡಿದನಲ್ಲ (ಪುಲ್ಲಿಂಗ)
- ನೋಡಿದಳಲ್ಲ (ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ)
- ನೋಡಿದುದಲ್ಲ (ನಪುಂಸಕ)

ಇವಲ್ಲದೆ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿಷೇಧ ರೂಪಗಳು ಲಿಂಗ-ವಚನಗಳೆಂಬ ವಿವಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಅವ್ಯಯದಂತೆ ಪ್ರಯೋಗಗೊಂಡಿರುವುದೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉದಾ ಹರಣಿಗೆ ಆಗ, ಬೇಡ, ಸಲ್ಲ—ಎಂಬ ನಿಷೇಧ ರೂಪಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು; ಇವು ಲಿಂಗವಚನಾದಿ ವಿವಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಅವ್ಯಯದಂತೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದುವು.

ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗ

೧೯

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಹೇಗೋ, ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಿಂದ ಬರವಣಿಗೆಯವರೆಗೂ ಪ್ರವೇಶ ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದೆವೆ. ಆದರೆ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಬುಡಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದು ಅನ್ಯಭಾಷೆಯ, ಬಹುಶಃ ಇಂಡೋ-ಆರ್ಯನ್ ಕುಟುಂಬದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಅನುಕರಣೆಯಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್—ಮೊದಲಾದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಣಿಪ್ರಯೋಗ ತೀರ ಸಾಧಾರಣ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ, ಅದರಲ್ಲೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಣಿಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬೇರೆ ಬಗೆಯಿಂದ ಅಷ್ಟೇ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ-ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಹುದು. ನಿದರ್ಶನ ಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ :

Ravana was killed by Rama

ಇದು Passive Voice—ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿರುವ ವಾಕ್ಯ. ಆದರೆ ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ :

Rama killed Ravana

ಎಂದೂ ಬರೆಯಬಹುದು. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ All mad dogs were killed by servants ಮುಂತಾದ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನೂ ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹೇಳುವ ಅಗತ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದರಿಂದ ಕೃತಕವೆನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ

ಭಾಷೆಯಲ್ಲಂತೂ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗ ಅದರ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಶದಂತೆ ಬೆರೆತು ಹೋಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಪೂರ್ವ ಇಂಡೊ-ಯೂರೋಪಿಯಾ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗವಿದ್ದಿರಬೇಕು; ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಗ್ರೀಕ್, ಲ್ಯಾಟಿನ್, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ಯುರಲ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಪ್ರಯೋಗವಿದೆ—ಟರ್ಕಿಷ್, ಹಂಗೇರಿಯನ್, ಫಿನ್ನಿಷ್. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಈ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗವಿದೆ; ಯ (< ಯಾ?) ಎಂಬ ನಿಸ್ಪಾತ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸೇರುತ್ತದೆಯಾದರೂ ಬೇರೆ ಬಗೆಯಲ್ಲೂ ಇದು ರೂಪಗೊಳ್ಳಿದೆ. ಕ್ರಿಯಾಫಲವು ಕರ್ತೃಗಾಮಿಯಾದಾಗ ಕರ್ತರೀಪ್ರಯೋಗವೂ, ಕ್ರಿಯಾಫಲವು ಕರ್ಮಗಾಮಿಯಾದಾಗ ಕರ್ಮಣೀಪ್ರಯೋಗವೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆಯೆನ್ನಬಹುದು.

ತೇನ ತ್ಯಕ್ತೇನ ಭುಂಜೀತಾ ೧

ಮಯ್ಯವೇತೇ ವಿಹಿತಾಃ ಪೂರ್ವಮೇವಮ್ ೨

ಹನುಮತಾ ಸೀತಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ

ರಾಮೇಣ ರಾವಣಃ ಅಹನ್ಯತ

ಮಯಾಕಿಂ ಕರ್ತವ್ಯಂ? : ಮಯಾ ಪುಸ್ತಕಂ ಪಠಿತಮ್

ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗ ಸಹಜವೆಂಬಂತೆ ಸೇರಿಹೋಗಿದೆ :

ರಾಮನೇ ರೋಟಿ ಖಾಯಿ

ಅದರಿ ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗ ಕೃತಕವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ ಅಸಹಜವಾಗಿ ಕಾಣುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರುತಿ ಕಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಚಿತ್ತಾಗಿ ಈ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ!

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಬಹುಹಳೆಯ ಹಾಗೂ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ಶಾಸನವಾದ ಪಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನದಲ್ಲೇ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗದ ನಿದರ್ಶನವಿದೆ. ಆ ಶಾಸನದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲೇ “[ಪ] ರುಪತಿಯೆನ್ನು ಪೊಗಚ್ಚಿಪ್ಪೊಟ್ಟಣಪಶುಪತಿ” ಎಂಬ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗದ ಪದಪುಂಜವಿದೆ.^೩ ಸಂಪೂರ್ಣ ಗದ್ಯಗ್ರಂಥವೆಂದು

೧. ಇದು ಈಶಾವಾಸ್ಯದ ಪ್ರಯೋಗ

೨. ಭಗವದ್ಗೀತೆ: ವಿಶ್ವರೂಪದರ್ಶನ

೩. ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡಶಾಸನ: ಪ್ರ. ಕ. ೨೦-೩. ಪುಟ ೩೯
ಲೇ: ದಿವಂಗತ ಎಂ. ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣ

ಉಹಿಸಲಾಗಿರುವ ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗವಿದೆ ; ೧

ತಿನೆಪಡು (೨), ಮೂಗರಿಯಪಟ್ಟು (೧೯), ಕೊಲೆಪಡು (೨೨)
 ಕೋಳ್ವಟ್ಟುನ್ (೨೩), ಮುಚ್ಚೆಪಟ್ಟು (೩೦), ಕಾದಲಿಸೆಪಡುವ (೩೨)
 ಕಟ್ಟಿಪಟ್ಟು (೩೫), ಪೂಜಿಸೆಪಟ್ಟು (೩೮), ಕೇಲಿಱುಯೆಪಟ್ಟು (೫೦)
 ಸೈರಿಸೆಪಟ್ಟು (೫೩), ಬಾಧಿಸೆಪಟ್ಟು (೫೬), ಪೂಜಿಸೆಪಡುವರ್ (೮೬)
 ನೆಗಱಿಸೆಪಟ್ಟು (೮೭), ಕೈಕೊಳೆಪಟ್ಟು (೧೦೬)

ಮುಂತಾದ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಾರು ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗದ ಪದಗಳಿವೆ.

ಆದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲೂ, ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಸಂಪ-ಪೊನ್ನ-ರನ್ನರ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವಷ್ಟು ಕಡಮೆಯಿದೆ. ನಾಗವರ್ಮ, ಕೇಶಿರಾಜ, ಭಟ್ಟಾಕಳಂಕರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲೂ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗ ಕ್ಷುಚಿತ್ತಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಡುಗನ್ನಡ ಕಾಲದ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಯೋಗ ಬರಬರುತ್ತಾ ಕಡಮೆಯಾದಂತೆ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ೧೪ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಭೀಮ ಕವಿಯ ಬಸವ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿನ ಈ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ:

“ಎಂದು ಕೇಳಲ್ಪಟ್ಟದಲ್ಲಾ |

ಮುಂದೆ ಕಾಣಲ್ಪಟ್ಟದಲ್ಲಾ | ” ೨

ಆದರೆ ಈ ಬಗೆಯ ಮಾಲೆ ಮಾಲೆಯಾದ ಕರ್ಮಣಿಪ್ರಯೋಗ ಆ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ, ಆ ಕಾಲದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಕಡಮೆ. ಕಳೆದ ಶತಮಾನ ಹಾಗೂ ಈ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭಕಾಲದ ಕೆಲವು ಅನುವಾದ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ-ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಪಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ. ಉದಾ: ‘ಆನ್ಯಕ್ರಾಂತಮನಸ್ಸನಾದ ಎನ್ನಿಂದ ನೀನು ಈಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡಲಿಲ್ಲವು’: . . . ಇತ್ಯಾದಿ. ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದಾಗ ಅಥವಾ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಕರ್ಮಣಿಪ್ರಯೋಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ.

೧. ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ: (ಸಂ) ಅರ್ಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್. ವಡ್ಡನೆಯ ಮುದ್ರಣ. ಇಲ್ಲಿನ ಉದಾಹೃತ ಪದಗಳ ಪಕ್ಕದ ಸಂಖ್ಯೆ ಛಟಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

೨. ಬಸವ ಪುರಾಣ: ೬೦-೨೦

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೂ, ಬಿಗಿಯಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೂ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗವೇ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಭಾವನೆ; ನೋಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಕೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ, ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ—ಮುಂತಾದ ಮಾತುಗಳು ಅವರಿಗೆ ಸರಾಗ, ಸಹಜ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ಬಡಾವಣೆಯ ಗಗನೆಯ ಕ್ರಾಸ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದಂಗಡಿಯ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದಲೂ—ಸುಮಾರು ೧೯೫೦ರಿಂದಲೂ, “ ಇಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುತ್ತವೆ ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತವೆ ” ಎಂಬ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ನಾಗರಿಕರು ಗಮನಿಸಿರಬಹುದು! ‘ ಹಳೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತೇನೆ ’ ಎಂದು ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಸಬಹುದಿತ್ತು. ‘ ಇಲ್ಲಿ ಟೈಪು ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತೆ ’ ಎಂಬುದಂತೂ ಮೈಸೂರು-ಬೆಂಗಳೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕಡೆ ಕಾಣುವ ಜಾಹೀರಾತು, ಕೇವಲ ‘ ಟೈಪು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ’ ಎಂದರೆ ಅದ ನಷ್ಟವೇನು? ದಿನನಿತ್ಯ ಬಾಹುಲಿಯ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ‘ ಇಲ್ಲಿಗೆ ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಬಿತ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕನ್ನಡ ವಾರ್ತಾ ಪ್ರಸಾರ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು ’ ಎಂದ ಕೇಳುವೆವು—ಬಿತ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸಾರವಾದ ಅಥವಾ ಬಿತ್ತರಿಸಲಾದ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ^೧

ತಮಿಳಿನ ಸಂಘಂ ಕಾಲದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂದಿನ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮ್ಯ ರೂಪದ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಬಗೆಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀ. ಮತ್ತು ಟಿ. ಎಸ್. ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯನವರು, ‘ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದ್ದು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಬಹುದು. ’ ^೨ ಎಂದು ಊಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಊಹೆ ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ನೇರ ಪ್ರಭಾವ ಹಾಗೂ ಅನುಕರಣೆಯಿಂದಲೇ ಇದು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿತೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸರಿಯಾದೀತು. “ None of the Dravidian dialects possess any passive particle or suffix, or any means of expressing passivity by direct inflexional changes ; the signification of the passive voice is, nevertheless, capable of being expressed in a variety of ways. ” ^೩

ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಅಲ್ಪ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸಹಿತವಾದ ಪಡು ಎಂಬ ಸಹಾಯಕ ಕ್ರಿಯಾಪದದಿಂದ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ‘ ಪಡು ’ ಎಂಬುದೇ ದ್ರಾವಿಡ

೧. ಈ ಬಗೆಯ ಸಲಹೆಕೊಟ್ಟು ಹಲವು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದಮೇಲೆ ಈಗ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೨. ಕನ್ನಡ ಕೈಪಿಡಿ : ಭಾಗ-೪, ಪುಟ ೩೬೪ : ಮೂರನೆಯ ಮುದ್ರಣ

೩. ACGODLs : ಪುಟ-೪೬೩

ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಕ್ರಿಯಾ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಪಡು ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಸಮಾಸಪದ ಮಾಡುವ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಚಾಕ್ಷುಷ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದಿತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಈ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ಭಾಷೆಗಳ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಗೆಯ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ವ್ಯಾಕರಣಕಾರರು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗಮನವಿತ್ತಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ; ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಯಾವ ಮಹತ್ವವೂ ಈ ಸಮಾಸ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಗಿರುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಅನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ತೀರ ನಿಕಟಪರಿಚಯದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ನುಸುಳಿ ಕೊಂಡ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ-ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಪಡು (> ಪಟ್ಟು) ಪದ ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯಯವಿದ್ದರೂ, ಮೊದಲಲ್ಲಿ-ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಲ್, ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅನ್, ಹಾಗೂ ಅಪರೂಪವಾಗಿ - ಆ, - ಎ ಎಂಬುವು ಇರುತ್ತವೆ:

ತೆ. ಜೇಯನ್‌ಪಡು; ತೆಲಿಯಬಡುನು: (ನನ್ನಯ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲೂ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗವಿದೆ)

ತ. ತೆರಿಯಪ್ಪಡುಮ್, ಅಡಕ್ಕಪ್ಪಟ್ಟುನ್

ಕ. ಮುಚ್ಚಿಪಟ್ಟು, ಪೂಜೆಸೆಪಡು

ವಾಕ್ಯರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಕರ್ತೃವಿನ ವಿವಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಹೋಗುವುದು ಈ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕರ್ತೃ ಪ್ರಯೋಗವೇ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಧುವಾಗಿ, ಸಹಜವಾಗಿ, ಹಾಗೂ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಂದಿಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಿರಿಯರ ಬರೆಹ ಹಾಗೂ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು. ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ಬಗೆಯ ವಾಕ್ಯ ರಚನೆ ಬೇಡವೆಂದು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡ 'ಶ್ರೀ'ಯವರ ಮಾತುಗಳು ಮನನೀಯವಾಗಿವೆ: 'ಕನ್ನಡದ ಮಾತನ್ನು ಆಡುವ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಈ ಕರ್ಮಣಿರೂಪ ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ; ಇದು ನಮಗೆ ಒಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಬಿಡುವುದೇ ಉತ್ತಮ'! ೧ ಹೌದು, ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗದ ಕೈ ಬಿಡುವುದೇ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ, ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ.

ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ

ಧ್ವನಿವ್ಯವಸ್ಥೆ

೨೦

ಈ ಶತಮಾನದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ದಶಕದಲ್ಲೇ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಧ್ವನಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವೇಚಿಸುತ್ತಾ ಕೆ. ವಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಎಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸ ಲೇಖನ ಬರೆದನು.^೧ ಆತ ಆ ವಿದ್ವತ್ ಪೂರ್ಣ ಉಪಯುಕ್ತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳು ದೋಷಯುಕ್ತವಾಗಿರುವುದು ತರುವಾಯದ ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ಸಕಾರಣವಾಗಿ ತೋರಿಬಂದಿದೆ. ಆದರೂ ಪ್ರಾರಂಭದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಆಧುನಿಕ ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಧ್ವನಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ಮೊದಲು ಹಿಂದಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಹ್ರಸ್ವ, ದೀರ್ಘ, ಹಾಗೂ ಅನುನಾಸಿಕ ಸ್ವರಗಳೆಂದು ಮೂರು ತೆರನಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವರಗಳು :

ಹ್ರಸ್ವ ಸ್ವರ :	ಅ	ಇ	ಉ	ಎ	ಒ
ದೀರ್ಘ ಸ್ವರ :	ಆ	ಈ	ಊ	ಏ	ಓ
ಅನುನಾಸಿಕ ದೀರ್ಘ ಸ್ವರ :	ಆಃ ^೨				

೧. A primer of Dravidian Phonology ; K. V. Subbaya
IA : Vol XXXVIII, 1909, pages 159, 188, 201

೨. ಇದು ಏ ಮತ್ತು ಅ ಗಳ ನಡುವಣ ಧ್ವನಿಮಾ

ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಳವೂ, ಸುಲಭವೂ ಆಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಧ್ಯಕ್ಷರಗಳು ಇದ್ದಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ವರಾತ್ಮಕ ವ್ಯಂಜನಗಳೂ (Vocalic consonants) ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಸ್ವರಗಳೆಲ್ಲದರ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯೂ ಇಟಾಲಿಯನ್ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಂತೆ ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ (ಽ) ಆ, ಎಂಬ ದೀರ್ಘಸ್ವರದ ಉಚ್ಚಾರ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ cat, bat, man ಮುಂತಾದ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯೆ ಬರುವ ಸ್ವರದ ಉಚ್ಚಾರದಂತೆ. ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಈ ಸ್ವರಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಪಡೆದಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಈ ಸ್ವರಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಚಾಕ್ಷುಷ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ, ಹೇಗೆ ಮಾರ್ಪಾಟು ಪಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ತೋರಿಸಬಹುದು:

(೧) ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ - ಅ > ಐ(ತ); ಆ (ಮ); ಎ (ಕ); ಎ (ತು); ಆ (ತೆ)

ಉದಾ: ತಲೈ. ತ: ತಲ್ಯಾ. ಮ: ತಲೆ. ಕ:

ತಲೆ. ತು: ತಲ. ತೆ.

(೨) ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಆ > ಯಾ, ಆ (ತ); ಆ (ಮ); ಆ, ಎ, ಯಾ (ಕ)
ಎ, ಆ, (ತು); ಎ (ತೆ)

ಉದಾ: ಆಡು. ತ: ಆಡು. (ಮ): ಆಡು. ಕ:

ಎಡು. ತು: ಎಟ. ತೆ.

(೩) ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಔ > ಯಾ, ನಾ, ಜಾ, (ತ); ಜಾ (ಮ); ಆ, ನಾ, ನೆ (ಕ)
ಯಾ, ನಾ, ನೆ (ತು); ಎ, ನೇ, ನಾ, (ತೆ).

ಉದಾ: ಯಾನ್, ನಾನ್. ತ; ಜಾನ್. ಮ; ಆನು. ತು;
ಆನು, ನಾನು. ಕ; ಎನು, ನೇನು. ತೆ.

ಈ ಆ, ಎಂಬ ಧ್ವನಿಮಾ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡದಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರುವಾಗ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅನುನಾಸಿಕತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ—ಎಂದು ಕೆ. ವಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ವಿವರಿಸಿದ್ದರೆ, ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಥಾಮಸ್ ಬರೊ ಮೊದಲಾದ ಇತರ ಪ್ರಾಜ್ಞರು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಂತೆ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ಆ, ಎಂಬ ಧ್ವನಿಮಾ ಇತ್ತೆಂಬುದು ನಂಬುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ: “This theory does not account adequately . . . Subbayya’s attempt to explain it on these lines does not fit in” ಎಂದೂ, ಮತ್ತು

‘... This ingenious theory is unacceptable ...’^೧ ಎಂದೂ ಬರೋ ಸಕಾರಣವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ :

- (೪) ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ
ಅ-	{	ನಡುಗನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಹಾ
ಇ-		> ಪ್ರಾಣ ಧ್ವನಿಯಾಯಿತು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ
ಎ-		ಹ -, ಹಿ-, ಹೆ-ಎಂದು ಆದದ್ದು ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ತುಳು ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೇ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ—ಆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಪ್ರಾಣ ಧ್ವನಿಗಳ ಬಳಕೆ ಅಧಿಕ.

ಉದಾ : ಅಡಪ್ಪ. ತ ; ಹಡಪ್ಪ. ಕ ; ಹಡಪ್ಪ. ತು
ಅಪ್ಪಳ. ತ ; ಹಪ್ಪಳ. ಕ ; ಹಪ್ಪಳ. ತು

ಇದರಂತೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅ/ಹ ಕಾರದ ರೂಪಗಳು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಇವೆ :

ಅಡಪ/ಹಡಪ ; ಅಲಸಂದಿ/ಹಲಸಂದಿ
ಅಡದಿ/ಹಡದಿ ; ಅಡಬಿ/ಹಡಬಿ

- (೫) ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಇ + ಉ > ಎ (ಕ), ಎ (ತು), ಒ (ತೆ)
ಒ (ಹೊಸ. ತ), ಒ (ಹೊಸ. ಮ)

ಆದರೆ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಈ ಧ್ವನಿಗಳ ಎದುರಿಗೆ ಮೂರ್ಛಾನ್ಯ ಹಾಗೂ ತರಲ ಅಥವಾ ಕೋಮಲ ಧ್ವನಿಗಳು (liquids) ಇದ್ದು, ಅವು - ಅ - ಸ್ವರದೊಡನೆ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾ : ಇಡಮ್. ತ ; ಇಡ್ಯಾ. ಮ ; ಎಡ. ಕ ;
ಎಡ. ತು ; ಎಡಮು. ತೆ ;

ಇವಲ್ಲದೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪದದ ಆದಿಯ ವ್ಯಂಜನ ಧ್ವನಿ ಹೊರಟುಹೋಗಿ ಅದರ ಮೇಲಿನ ಸ್ವರಮಾತ್ರ ನಿಲ್ಲುವುದು ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪರಿವರ್ತನೆಯೆನ್ನು ಬಹುದು. ಇದು ಸರ್ವತ್ರ ನಡೆಯುವ ಮಾರ್ಪಾಟಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಕೆಲವು ಕಡೆ

ಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ:

ಕ. ನೀರುಳ್ಳಿ > ಈರುಳ್ಳಿ/ಉಳ್ಳಿಗಡ್ಡೆ (- ಡ್ಡೆ).

ಚಿಗುರು > ಇಗುರು; ಸೀರು > ಈರು (ಈರಣಿಗೆ)

ತೊಗರ್ > ಒಗರ್ : ತೊಡನೆ > ಒಡನೆ

ತ. ನಿಮ್ಮೆ > ಇಮ್ಮೆ : ನೀರ್ > ಈರ್

ಮ. ಚಿಮ > ಇಮ

ತು. ಸೀಮೆ > ಇಮೆ

ತೆ.* ಪುಡುಕು > ಉಡುಕು (ಉಡುಕುನೀಳ್ಳು)

ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ವ್ಯಂಜನಗಳು:

		ಓಷ್ಠ್ಯ	ದಂತ್ಯ	ಮೂರ್ಧನ್ಯ	ಪೂರ್ವ	ಪಶ್ಚ
ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ	ಅಘೋಷ	ಪ್	ತ್	ಟ್	ಕ್	ಕ್
	ಘೋಷ	ಬ್	ದ್	ಡ್	ಗ್	ಗ್

* ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಪದಗಳಿವೆ:

ನೀಲುಗು > ಈಲುಗು : ನೆಗಯು > ಎಗಯು : ಪೂನು > ಊನು

ಪೊಲೆಯು > ಒಲೆಯು : ಪೊಂದು > ಒಂದು : ನೇನಿ > ಏನಿ.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನೇನಿ, ಏನಿ ಎಂಬ ಎರಡೂ ರೂಪಗಳು ನನ್ನಯ್ಯನ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

೧. ಪೂರ್ವ ಸ್ವರಗಳಾದ ಕ್, ಗ್, ಞ-ಗಳನ್ನು ತಾಲವ್ಯ ಧ್ವನಿಗಳೆಂದೂ ಕರೆಯುವರು. ಈ ಮೂರು ಧ್ವನಿಗಳ ಉಚ್ಚಾರ ಪೂರ್ವ ಇಂಡೊ-ಇರೋಪಿಯನ್ ಭಾಷೆಗಳ (Proto Indo-Germanic) ತಾಲವ್ಯ ಧ್ವನಿಗಳಂತೆ. ಆದರೆ ಕಠಿನ ತಾಲುವಿನ ಮೇಲೆ ನಾಲಗೆಯ ಮಧ್ಯಭಾಗ ಸ್ಪರ್ಶಿಸುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳ ಧ್ವನಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಕೇಳುವಾಗ ಈ ಧ್ವನಿಗಳು ಮೃದುವಾದ ಕಂಠ ಧ್ವನಿಗಳಂತೆ ಇರುತ್ತವೆ; ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ kid, get—ಎಂಬ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ಈ ಧ್ವನಿಯೂ ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ.

ನಿರಂತರಗಳು	ಓಷ್ಯ ದಂತ್ಯ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚ					
	ಅಘೋಷ	ವ್				
	ಘೋಷ	ವ್		ಝ		
	ಅನುನಾಸಿಕಗಳು	ಮ್	ನ್	ಣ್	ಜ್ಞ	ಜ್ಞ
	ತರಲ ಧ್ವನಿಗಳು		ಲ್	ಳ್		
			ರ್	ಱ್		

ಅರ್ಧ ಸ್ವರಗಳು

ಯ್

ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿವರಣೆಯಂತೂ ತೀರ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಘೋಷ ಸ್ಪರ್ಶಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೆ. ವಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ದ್ವಿತ್ವ ವ್ಯಂಜನ ಧ್ವನಿಗಳು ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದವೇ ವಿನಃ ಪದದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ, ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪದದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲೂ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ದ್ವಿತ್ವ ವ್ಯಂಜನಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಕೆಲವು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಬಹುದಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಪದಮಧ್ಯ ಒತ್ತಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತುಳು, ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳು ಬಿಡಿವರ್ಣಗಳಾಗಿವೆ. ತಮಿಳು ಮತ್ತು ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಂಯುಕ್ತ ವ್ಯಂಜನಗಳು ಇವೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ತುಳು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅದೇ ತೆರನಾಗಿ ಇದ್ದರೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಘೋಷಗೊಂಡು ಸರಳವಾಗಿವೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಘೋಷಗೊಂಡು ಸರಳವಾಗಿವೆ; ದ್ವಿತ್ವ ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪದಗಳಲ್ಲೂ ಆ ಧ್ವನಿಯ ಹಿಂದಿನ ಸ್ವರ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹ್ರಸ್ವ ಸ್ವರವಾಗಿರುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ದ್ವಿತ್ವ ವ್ಯಂಜನಗಳು ಸರಳವಾದಾಗ ಅದರ ಹಿಂದಿನ ಸ್ವರ ದೀರ್ಘ ಸ್ವರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

೧. ಇದು ಅಘೋಷ (voiceless) ಹಾಗೂ ಉಭಯೋಷ್ಠ ಧ್ವನಿ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ which, when ಎಂಬ ಪದಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಬರುವ wh ಎಂಬ ಉಚ್ಚಾರದಂತೆ ಇದರ ಉಚ್ಚಾರ.

ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು :

ತ	ಮ	ಕ	ತು	ತೆ
(ಅ) ನಕ್ಕನ್	ನಕ್ಕುಯ	ನಕ್ಕೆ (= ನರಿ)	ನಕ್ಕ	ನಕ್ಕ
ಪಕ್ಕಮ್	ಪಕ್ಕೈ	ಪಕ್ಕೆ	ಪಕ್ಕ	ಪಕ್ಕ
ತಪ್ಪು	ತಪ್ಪು	ತಪ್ಪು	ತಪ್ಪು	ತಪ್ಪು
(ಇ) ತಾಕ್ಕು	ತಾಕ್ಕುಯ	ತಾಕು	ತಾಕು	ತಾಕು
ನಾಟ್ಟು	ನಾಟ್ಟು	ನಾಟು	ನಾಟು	ನಾಟು
ತೋಪ್ಪ	ತೋಪ್ಪು	ತೋಪು	ತೋಪು	ತೋಪು
ತೋಟ್ಟನ್	ತೋಟ್ಟುನ್	ತೋಟ	ತೋಟ	ತೋಟ

ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಪ್ರಾಣ ವರ್ಣ (ಧ್ವನಿ) ಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು. ಈ. ಎಚ್. ಟಟಲ್ (E.H. Tuttle) ಎಂಬ^೧ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿ, ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಪ್ರಾಣ ಸ್ಪರ್ಶಗಳು ಇದ್ದುವೆಂದು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದನು. ಒಬ್ಬ ವಿದ್ವಾಂಸ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪು ಮುಂದಿನ ಹಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಎಡವಲು ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳುವಂತೆ, ಈ. ಎಚ್. ಟಟಲ್ಲನ ದೋಷವನ್ನು ಈ. ಪ್ರೊಕೊಸ್ಕೊ ಎಂಬ ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದನು.^೨ ಮಹಾಪ್ರಾಣ ವರ್ಣಗಳು ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ, ತರುವಾಯ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಉತ್ತರ ಮುಂಡಾ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಈ ಮಹಾಪ್ರಾಣ ವರ್ಣಗಳು ಬಂದಿವೆಯೆಂದು ಜೂಲ್ಸ್ ಬ್ಲಾಕ್ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಪೂರ್ವ ಮುಂಡಾ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಬಹಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲವಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.^೩

೧. Modern Philology : E. H. Tuttle : 18. 52

೨. A comparative Germanic Grammar of E. Prokosch, 1939

೩. ಎಂ.ಬಿ.ಎಮಿನೊ ಅವರು ಜೂಲ್ಸ್ ಬ್ಲಾಕ್‌ನ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ
 “His argument is both confused and hypothetical; moreover, we know too little of Munda to be sure of the nature and the history of these sounds” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ—India as a Linguistic area ; Paper published in Language, Vol 32, No. 1. Jan-March 1956

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಧ್ವನಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಮೊದಲು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳ ಭಾಗೋಳಿಕ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ದದ್ರಾ	ಮದ್ರಾ	ಉದ್ರಾ
ತಮಿಳು	(ತೆಲುಗು)	
ಮಲೆಯಾಳಮ್	ಕುಕು	ಕುರುಖ್
	ಕುವಿ	ಮಲೆತ್ತೇ
ತೊದ	ಕೋಲಾಮಿ	
ಕೋತ	ನಾಯ್ಕಾ	
ಕನ್ನಡ	ಪರ್ಜಿ	ಬ್ರಾಹೂಕು
ಬಡಗ	ಒಲ್ಲಾರಿ	
ಕೊಡಗು	ಗದಬ	
ತುಳು		
ತೆಲುಗು	ಗೋಂಡೀ	

ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ಖ್, ಘ್, ಛ್, ಝ, ಠ್, ಡ್, ಢ್, ಢ್, ಘ್, ಭ್—ಎಂಬ ಮಹಾಪ್ರಾಣ ಧ್ವನಿಗಳಾಗಲಿ; ಗ್, ಜ್, ಡ್, ದ್, ಬ್ ಎಂಬ ಘೋಷ ಹಾಗೂ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ಧ್ವನಿಗಳಾಗಲಿ; ಷ್, ಶ್, ಸ್ ಗಳೆಂಬ ಉಷ್ಮ ವರ್ಣಗಳಾಗಲಿ, ಹ್ ಎಂಬ ಧ್ವನಿಯಾಗಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ಪದದ ಮತ್ತು ಧಾತುವಿನ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ವರ ಬೇಕಾದರೂ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ವ್ಯಂಜನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀವೇಷ್ಟಿತ ಹಾಗೂ ವರ್ಷ್ಯ ಧ್ವನಿಮಾ ಗಳಾದ / ತ್ ಲ್ ರ್ ಟ್ ಟ್ ಣ್ ಳ್ / ಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಯಾವುದೇ—ಅಂದರೆ ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ವ್ಯಂಜನ ಧ್ವನಿಗಳಲ್ಲಿ— ವ್ಯಂಜನದಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಬಹುದು. ಪದಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ * - ಇತ್ ಎಂಬ ಧ್ವನಿ ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಂಜನ ಇರಬಹುದು.

ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನ ನಿಯಮಾನುಸಾರ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡದ ಧ್ವನಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು.

ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಧ್ವನಿಮಾಗಳು

ಸ್ವರಗಳು :

ಇ	ಈ	ಉ	ಊ
ಎ	ಏ	ಒ	ಓ
ಅ	ಆ		

ವ್ಯಂಜನಗಳು :

ಪ್	ತ್	ತ್ತ್	ಟ್	ಚ್	ಕ್
			ಱ್		
ಮ್	ನ್	ಣ್	ಜ್		
		ಲ್	ಳ್		
		ರ್			
ವ್				ಯ್	

ಸ್ವರಗಳಲ್ಲಿ ಇ, ಉ—ಗಳನ್ನು ಸಂವೃತ ಸ್ವರಗಳೆಂದೂ; ಎ, ಒ—ಗಳನ್ನು ಅರ್ಧಸಂವೃತ ಸ್ವರಗಳೆಂದೂ; ಅ—ವನ್ನು ವಿವೃತಸ್ವರವೆಂದೂ; ಇ, ಏ—ಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವಸ್ವರಗಳೆಂದೂ; ಉ, ಒ, ಅ—ಗಳನ್ನು ಪೂರ್ವೇತರ ಸ್ವರಗಳೆಂದೂ; ಉ, ಒ—ಗಳನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮಸ್ವರಗಳೆಂದೂ; ಅ—ವನ್ನು ಮಧ್ಯಸ್ವರವೆಂದೂ ಕರೆಯುವರು. ಇನ್ನು ವ್ಯಂಜನಗಳು :

ಸ್ಪರ್ಶವ್ಯಂಜನಗಳು : ಪ್, ತ್, ಟ್, ಕ್

ಸೃಷ್ಟೋಷ್ಮ : ಚ್

ಉಚ್ಚಾರಣೆ:	ಝ
ಅನುನಾಸಿಕ:	ಮ್, ನ್, ಣ್, ಬ್
ಪಾರ್ಶ್ವಕ:	ಲ್, ಳ್
ಈಶತ್ವಸ್ಪರ್ಶ:	ರ್
ಕಂಪಿತ:	ಞ
ಅರ್ಧಸ್ವರ:	ವ್, ಯ್
ಹಿಡ್ಕಿ:	ಘ್, ಮ್, ವ್
ದಂತ್ಯ:	ತ್
ವರ್ತ್ಯ:	ನ್, ಲ್, ರ್, ಳ್
ಪ್ರತೀವೇಷಿತ:	ಟ್, ಟ್, ಡ್, ಳ್
ತಾಲವ್ಯ:	ಜ್, ಯ್
ಕಂಠ್ಯ:	ಕ್, ಘ್

ಈ ಪುನರರಚಿತ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಧ್ವನಿನಿಮಾಗಳು ಇಂದಿನ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದೆ ಸುಟ್ಟವಾಡಿ ಸಕ್ಷೆಯಂತೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಧ್ವನೈಸುರೂಪತೆ (Phonetic correspondence) ಯ ಸಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯನ್ನೇ ಬಳಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲದಂತೆ ಅನುಕೂಲವೂ ಇದೆ. ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ರೋಮನ್ ವರ್ಣ ಮಾಲೆಯು ಹಾಗೂ ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನದ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದೆ. ಅವುಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ 'ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಜ್ಞಾತಿ ಕೋಶ' ವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೃತಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ ನೋಡಬಹುದು :

೧ = ಈ ಧ್ವನಿಗೆ ವಿವಿಧ ಉಚ್ಚಾರಣೆಗಳಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಕೋಶ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಏಕತಾಡಿತ ಪ್ರತೀವೇಷಿತ ಕಂಪಿತ ಧ್ವನಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಚಾರವಾದರೆ, ತೊಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀವೇಷಿತ ಕಂಪಿತ ಧ್ವನಿಯಾಗಿದೆ.

ಇಂಡೊ-ಆರ್ಯನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿನೇಷ್ಟಿತ ಅಥವಾ ಪರವರ್ತ್ಯ ಏಕತಾಡಿತ ಧ್ವನಿ; ಕೋಲಾಮಿ, ನಾಯ್ಕಾ ಮತ್ತು ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಹೀಗೇ ಇದೆ. ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಧ್ವನಿಯ ಉಚ್ಚಾರ ಅಪ್ಪಸ್ಪವಾದರೂ, ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಧ್ವನಿಯ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷಿಣ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ 'ಬ್' ಧ್ವನಿಗೆ ಸದೃಶವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ತ್ರಿವಿಧೋಚ್ಚಾರ ಪಡೆದ ಈ ಧ್ವನಿ ಯನ್ನು ರೋಮನ್ ಲಿಪಿಯಲ್ಲೇ ತೋರಿಸಿದೆ.

/ ṇ / , [ŋ] = ಜ್ಞ್

ṇ = ಜ್ಞ್

ṇ = ಣ್

ತ್ = ಇದು ಅಘೋಷ ವರ್ತ್ಯ ಸ್ಪರ್ಶ [ತೊದ, ಕೋತ]

ದ್ = ಇದು ಘೋಷ ವರ್ತ್ಯ ಸ್ಪರ್ಶ [ತೊದ, ಕೋತ]

ಉ [ü] = ಉನ್ನತ ಓಷ್ಠೀಕೃತ ತಾಲವೈಸ್ವರ [ತೊದ]

ಇ = ಉನ್ನತ ನಿರೋಷ್ಠೀಕೃತ ಕಂಠ್ಯಸ್ವರ [ತೊದ]

ಒ = ಓಷ್ಠೀಕೃತ ಅವನತ ಮಧ್ಯಸ್ವರ [ತೊದ]

ಎ = ಉನ್ನತಮಧ್ಯ ನಿರೋಷ್ಠೀಕೃತ ಕಂಠ್ಯಸ್ವರ [ತೊದ]

C = ts

Z = dz

Č = tš

ǰ = dʒ

} ಅಘೋಷ ಪಾರ್ಶ್ವಿಕ ದಂತಮೂಲೀಯಗಳು

0 = ಅಘೋಷ ದಂತ್ಯ ಘರ್ಷಧ್ವನಿ

X = ಅಘೋಷ ಕಂಠ್ಯ ಘರ್ಷಧ್ವನಿ

1 = } ವರ್ತಮಾನ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿವೇಷ್ಟಿತ—
1 = } ಅಘೋಷ ಪಾರ್ಶ್ವಕಗಳು

Kh (ಖ) = } ಅಘೋಷ ಅಲಿಜಿಹ್ವೀಯ (ಕಂಠ್ಯ)
q = } ಘರ್ಷಧ್ವನಿ [ಕುರು. ಬ್ರಾ. ಮಲ್ಲೊ]

g (ಗ) = ಘೋಷ ಅಲಿಜಿಹ್ವೀಯ (ಕಂಠ್ಯ) ಘರ್ಷ ,,

ನ್, ನ್ = ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಲೆಯಾಳದಲ್ಲಿ ಎರಡು ತೆರನಾದ
ನಕಾರಗಳಿವೆ; ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕರ, ರನ್ನ ಕರ ಎಂದು
ಇವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವರು. ಆದರೆ ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲೂ
ಇವೆರಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕಧ್ವನಿಗಳೂ ಇದ್ದುವೆ ಎಂಬುದನ್ನು
ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ; ಇರುವ ಆಧಾರಗಳು ಸಾಲವು.

ಱ್ = ಘೋಷ ಪ್ರತಿವೇಷ್ಟಿತ ಘರ್ಷ

- ಱ್ - = ಘೋಷ ದಂತಮೂಲೀಯ ಕಂಪಿತ

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಧ್ವನಿಸ್ವರೂಪತೆ: ಸ್ವರಗಳು

ಪ್ರಾದ್ಯ	ತ	ನ	ಕೋತ	ತೊದ	ಕ	ಕೊಡ	ತು	ತೆ	ಕೋಲಾ	ನ
* ಖ	ಖ	ಖ	ಖ	ಒ, ಖ	ಖ	ಖ	ಖ	ಖ	ಖ	ಒ
* ಫ	ಫ	ಫ	ಫ	ಒ, ಫ	ಫ	ಫ	ಫ	ಫ	ಫ	ಒ
* ಣ	ಣ	ಣ	ಣ	ಞ, ಣ	ಣ	ಣ	ಣ	ಣ	ಣ	ಞ
* ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ
* ನ	ನ	ನ	ನ	ಞ, wi	ನ	ನ	ನ	ನ	ನ	ಞ
* ಲಿ	ಲಿ	ಲಿ	ಲಿ	ಲಿ	ಲಿ	ಲಿ	ಲಿ	ಲಿ	ಲಿ	ಞ
* ರ	ರ	ರ	ರ	ಞ, ರ	ರ	ರ	ರ	ರ	ರ	ಞ
* ಳ	ಳ	ಳ	ಳ	ಞ, ಳ, wa, wi	ಳ	ಳ	ಳ	ಳ	ಳ	ಞ
* ಪ	ಪ	ಪ	ಪ	ಪ, ವೆ, ಪ wa, wi	ಪ	ಪ	ಪ	ಪ	ಪ	ಞ
* ಘ	ಘ	ಘ	ಘ	ಘ, ವೆ, ಘ wa, wi	ಘ	ಘ	ಘ	ಘ	ಘ	ಞ

ಪ್ರದೇಶ	ಕ	ತೊಡ	ಕೋತ	ಕೊಡ	ತು	ಕಿ	ಕೋಲಾ	ನಿ
* - -	ಕ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ
* ತ್	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ
* nt	nt	nt	nt	nt	nt	nt	nt	nt
* -	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ
* ತ್	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ
* mp	mp	mp	mp	mp	mp	mp	mp	mp
* -	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ
* ತ್	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ
* (nr)	nr	nr	nr	nr	nr	nr	nr	nr
* ತ್	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ
* ತ್	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ	ತ

ಪ್ರಾ	ಡ	ತ ^೧	ಃ	ನ	ನ	ಗ್ಗ ^೨	ರ	ಃ	ನ	ಗ್ಗ ^೨	ಃ
ಮಲಿೞ	ಡ	ತ	ಗ್ಗ ^೧	ನ	ನ	ಗ್ಗ ^೨	ರ	ತ	ಗ್ಗ ^೧	ಗ್ಗ ^೨	ನ
ಕುರು	ಡ್ಡ	ತ ^೧	ಗ್ಗ ^೧	ನ	ಗ್ಗ ^೧	ಗ್ಗ ^೨	ರ	ತ ^೧	ಗ್ಗ ^೧	ಗ್ಗ ^೨	ನ
ಕುವಿ	ಡ	ತ ^೧	ಗ್ಗ ^೧	ನ	ಗ್ಗ ^೧	ಗ್ಗ ^೨	ಜ	(F) ಜ್ಞ	ಗ್ಗ ^೧	ಗ್ಗ ^೨	ನ
ಕುಳಿ	ಡ	ತ ^೧	ಗ್ಗ ^೧	ನ	ಗ್ಗ ^೧	ಗ್ಗ ^೨	ಜ	ಜ್ಞ	ಗ್ಗ ^೧	ಗ್ಗ ^೨	ನ
ಕೊಂಡ	ಡ	ತ	ಗ್ಗ ^೧	ನ	ನ	ಗ್ಗ ^೨	ಜ್ಞ, ಜ್ಞಂ	ಜ್ಞಂ	ಗ್ಗ ^೧	ಗ್ಗ ^೨	ನ
ಗೋಂ	ಡ್ಡ	ತ	ಗ್ಗ ^೧	ನ	ನ	ಗ್ಗ ^೨	ರ	ತ ^೧	ಗ್ಗ ^೧	ಗ್ಗ ^೨	ನ
ಗ(ಸ)	ಡ	ತ	ಗ್ಗ ^೧	ನ	ನ	ಗ್ಗ ^೨	ರ	ಜ್ಞ	ಗ್ಗ ^೧	ಗ್ಗ ^೨	ನ
ಗ(ಒ)	ಡ	ತ	ಗ್ಗ ^೧	ನ	ನ	ಗ್ಗ ^೨	ರ	ಜ್ಞ	ಗ್ಗ ^೧	ಗ್ಗ ^೨	ನ
ನ	ಡ	ತ ^೧	ಗ್ಗ ^೧	ನ	ಗ್ಗ ^೧	ಗ್ಗ ^೨	ಡ	ತ ^೧	ಗ್ಗ ^೧	ಗ್ಗ ^೨	ನ
ಪೊದ್ರಾ	ಃ	ತ ^೧	ಗ್ಗ ^೧	ಃ	ಗ್ಗ ^೧	ಗ್ಗ ^೨	ಃ	ಜ್ಞ	ಗ್ಗ ^೧	ಗ್ಗ ^೨	ಃ

[illegible]

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧ್ವನಿಗೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಇತಿಹಾಸವಿದ್ದು, ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದರ ಚರಿತ್ರೆ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಹಾಗೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಿತವ್ಯಯಾಸಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ತೇಲಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥವಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಆರೋಹಣ ಅವರೋಹಣ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸ್ವರ ಅಥವಾ ಸ್ವರಾಘಾತ (Pitch accent) ಎಂದು ಹೇಳುವರು; ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ದ್ವಿತೋಚ್ಚಾರ (Stress accent) ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಉಚ್ಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬರುವ ಧ್ವನಿಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಧ್ವನಿ ಮಾರ್ಪಾಟುಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಕಾಣಬಹುದು, ಒಂದು ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಭಾಷೆಗಳ ಸಮಾನ ಪದಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದಾಗಲೂ ನೋಡಬಹುದು. ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ತುಳು—ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುವಾಗ ಧ್ವನಿಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸದೆ ನೇರವಾಗಿ ಕೆಲವು ವ್ಯಂಜನ ಧ್ವನಿ(ಸ್ವ) ನಿಮಾಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಧ್ವನಿವ್ಯತ್ಯಾಸ ಎಲ್ಲ ಜೀವಂತ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಆಗುವ ಒಂದು ಸಹಜಕ್ರಿಯೆ. ಆದರೆ ಈ ಪರಿವರ್ತನೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಗಡಿಯಾರದಲ್ಲಿ ಗಂಟೆಯ ಮುಳ್ಳಿನ ಚಲನೆಯಂತೆ. ಈ ಧ್ವನಿಪರಿವರ್ತನೆ ನಿಧಾನವಾದರೂ ನಿಯತ. ಧ್ವನಿಮಾರ್ಪಾಟಿನ ನಿಯತತೆ ತೌಲನಿಕ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನದ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಭದ್ರಬುನಾದಿ. ಧ್ವನಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಒಂದು ನಿಯಮವಾಗಿ ಏರ್ಪಟ್ಟಾಗ ಆ ನಿಯಮ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ಅಪವಾದ ರಹಿತವೆಂಬಂತೆ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಪವಾದಗಳು (exceptions) ಇದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯಶ್ಯಸೃಷ್ಟಿ, ಪರ ಅಥವಾ ವಸ್ತುವ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವ—ಮುಂತಾದ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲದ್ರಾವಿಡದ ಕೆಲವು ವ್ಯಂಜನ ಧ್ವನಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಯಾವ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಂಡಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಿದರ್ಶನಗಳೊಡನೆ ನೋಡಬಹುದು.

ಉಕಾರದ ಚರಿತ್ರೆ : / ಲ್ /

೨

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಸ್ವನಿಮಾಗಳು ಕೆಲವು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ—
ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇವೆಯೆಂದು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಹಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅಂಥ
ಧ್ವನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ಈ 'ಲ'ವೂ ಒಂದು. ಕನ್ನಡನುಡಿಯ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಏಳು
ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಬರೆದ ಕೇಶಿರಾಜ 'ಉಕಾರನುಂ ಉಲನುಂ ಕುಳನುಂ
ಎ, ಒ, ಎಂಬಿವು ಸಂಸ್ಕೃತದೊಳಿಲ್ಲ; ದೇಶೀಯಂಗಳಾಗಿ ಕನ್ನಡದೊಳೊಳವು'—
ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.^೧ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬಗೆಯ ಉಕಾರಗಳಿದ್ದವು—
ಕುಳ ಉಕಾರ (ಳ), ಕ್ಷಳ ಉಕಾರ (ಳ) ಮತ್ತು ಉಲ (ಲ). ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ
ದಾದ ಉಲವನ್ನೂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ರೇಫವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಬಹುಶಃ ಹಿಂದೆ,
ಅಂದರೆ ಹಳಗನ್ನಡ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಉಕಾರ ಘರ್ಷಧ್ವನಿಯಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದು, ಈಗ ಆ
ಧ್ವನಿಯೇ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಉಲಗಳು ಕನ್ನಡನುಡಿಯಿಂದ ಅಳಿದುಹೋದ ಅಥವಾ
ಕಳೆದುಹೋದ ಧ್ವನಿಮಾಗಳು. ಆದರೆ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಉಕಾರದ ಪ್ರಯೋಗ
ವಿಶೇಷವಾಗಿತ್ತು. ಅಂದು ಕುಳಯುಕ್ತ ಪದಗಳಿಗೂ ಉಲಯುಕ್ತ ಪದಗಳಿಗೂ
ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಥಗಳಿದ್ದವು. ಅಂದರೆ ಒಂದೇ ಪದದಲ್ಲಿ ಉಲಧ್ವನಿಯ ಬದಲು
ಳ ಧ್ವನಿಯನ್ನು (ವರ್ಣವನ್ನು) ಬಳಸಿದರೆ ಆಗ ಆ ಪದದ ಅರ್ಥವೇ ಬದಲಾಗು
ತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಲ, ಳ, ಉ—ಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧ್ವನಿಮಾ
ಗಳಾಗಿದ್ದಂತೆ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾದ ಅರ್ಥವನ್ನೂ ಹೊಂದಿದ್ದವು : ಬಾಲೆ(=ಹುಡುಗಿ),
ಬಾಳೆ(=ವಿಾನು), ಬಾಲಿ(=ಬಾಳೆಹಣ್ಣು). ಈ ಉದಾಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಲ, ಳ,

ಛ-ಧ್ವನಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಉಪಯುಕ್ತ ವ್ಯತ್ಯಾಸ (Distinctive difference) ವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಈ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನೋಡಿ :

ಅಳಿ = ಮಂಚಿ :

ಅಚ್ಚಿ = ಸಾಯಿ, ಕೆಡು, ಕೆಡಿಸು

ಅಳ್ = ಸೇವಕ, ಮನುಷ್ಯ :

ಅಚ್ಚ = ಮಳುಗು

ಉಳಿ = ಕೆತ್ತುವ ಉಳಿ :

ಉಚ್ಚಿ = ಬಿಡು, ಮಿ

ಎಳಿ (ಁ ಇಳಾ) = ಭೂಮಿ :

ಎಚ್ಚಿ = ಸೆಳೆ

ಕಳಿ = ಹಣ್ಣಾಗು :

ಕಚ್ಚಿ = ಸಾಯಿ

ತಳಿ = ಹೊಂದು :

ತಚ್ಚಿ = ಕೊಡೆ

ಪೊಳಿ = ಹೊಳೆ, ಮಿಂಚು :

ಪೊಚ್ಚಿ = ನದಿ

ಬಾಳ್ = ಕತ್ತಿ :

ಬಾಚ್ಚಿ = ಬದುಕು

ಬಾಳಿ = ಒಂದು ಜಾತಿ ಮೀನು :

ಬಾಚ್ಚಿ = ಬಾಳೆಯಗಿಡ . . . ಇ.

ಈ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಂದ ಆಗುವ ಅರ್ಥವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ! 'ಬಾಳಿ' ಎಂಬುದು ಮಾಂಸಾಹಾರ; 'ಬಾಚ್ಚಿ' ಶಾಕಾಹಾರ! ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಅತಿಥಿ ಶಾಕಾಹಾರಿಯಾಗಿದ್ದು ಅವನು ಬಾಚ್ಚಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಬಾಳೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟರೆ ಎಷ್ಟು ಅಭಾಸ! ಆದರೆ ಈ ಭಿನ್ನ ಧ್ವನಿಗಳು ಒಂದೇ ಧ್ವನಿಯಾಗಿ ಬೆರೆತುಹೋಗಿವೆ, ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಂದಿಗೂ ಲ, ಳ, ಱ—ಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧ್ವನಿಗಳಾಗಿವೆ: ವಾಲ್ಚಿ = ಯೌವನ, ತಾರುಣ್ಯ; ವಾಳ್ಚಿ = ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಮೀನು (ಁ ಕ. ಬಾಳಿ), ವಾಚ್ಚಿ = ಬಾಳೆ ದಣ್ಣು (ಁ ಕ. ಬಾಚ್ಚಿ).

ಮೂಲದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಛ ಧ್ವನಿ ಇತ್ತೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಪೇಷವಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಇದು ಉಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯ ಶಾಸನವಾದ ಪರ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನದಿಂದ ಮೊದಲು ಗೊಂದು ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನದವರೆಗೂ ಈ ರಳ (ಁ ಚಚ್ಚ) ಅದು ಹೇಗೋ ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ ಈಚೆಗೆ ನಶಿಸಿಕೊಡಗಿತು.

"l remained unchanged during the 8th. and the 9th cent. A. D.

but in the 10th cent. — about 930 A. D. — becomes *r* before consonants . . . About the year 930 A. D. words with *l* in place of *l* appear. This indicates that *l* > *r* and *l* > *l* about the same time.”^೧ ಓಗಿಗೆ ಬಿಕಾರ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕೇ ರೇಫವಾಗಲು ತೋಡಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಿಕಾರ ಕಕಾರವೂ ಆಗಲಾರಂಭಿತು. ಶರಿಹರನ ಕಾಲಕ್ಕಾಗಲಿ ಈ ಧ್ವನಿಯ ಬಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಜನಮನದಲ್ಲಿ, ಕವಿ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲ ಗಾಬರಿಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದವು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಈ ಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸದಿದ್ದರು ಹಾಗೆರಲಿ, ಕವಿಗಳಿಗೇ ತೋಡಕು ತಲೆದೋರಿತು. ಅದುದರಿಂದ ಶರಿಹರಕವಿ :

“ ನೀಡುಮೊಡೆಂದಕ್ಕರಮಡು
ಮೂಡುಮೊಡುಕ್ಕರಗೊಡು ಮೂಡುಂ ಕೇಜನಂ
ಕೂಡೆ ಕವಿತೆ ವಿಚಾರಿಸ
ಬೇಡದಡುಂ ರಕ್ಕಕುಳಕ್ಷಣಂಗಳನ್ನಿದಜ್ಜೊಳ್ || ” ೨

ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಹೇಳಿದನು, ಬಿಕಾರದ ಭವಿಷ್ಯ ವನಾಗುವುದೆಂಬುದನ್ನೂ ನುಡಿದನು. ಮುಂದೆ ಕೇಶಿರಾಜನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಭ್ರಾಂತಿ ಅಧಿಕತರವಾಗಿ ತೋರಿತು, ಅನೇಕ ಕವಿಗಳಿಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆಯಾಗತೋಡಗಿತ್ತು. ಕೇಶಿರಾಜನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಿಕಾರದ ಉಚ್ಚಾರ ಸಿಂತುಹೋಗಿ ಒಂದು ಶತಮಾನವಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಧ್ವನಿಯ ಉಚ್ಚಾರ ಸಿಂತರೂ ಬರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಅವರ ಪ್ರಯೋಗ ಬೇಗನೆ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ; ಉಚ್ಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಧ್ವನಿ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಬೇಗನೆ ಇಳಿಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಓಗಾಗಿ ಬಿಕಾರದ ಉಚ್ಚಾರ ಜನತೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿದ್ದರೂ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಬರವಣಿಗೆಯಿಂದ ದೂರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲೂ ಈ ಅಕ್ಷರದ ಪ್ರಯೋಗ ಸರಿಯಾಗಿರದೆ ಅಪ್ಯವಸ್ಥೆ ತಲೆದೋರಿತ್ತು. ಕೇಶಿರಾಜ ಈ ಅಪ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತರಲೂ, ಬಿಕಾರವನ್ನು ಉಳಿಸಲೂ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟನು. ಅದುದರಿಂದ ಕೇಶಿರಾಜ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಶತಮಾನದ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜಟಿಲುಕುಳ್ಳವುಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸುವಿವರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಅವನು ಟಿಕಾರ, ದಕಾರ, ಡಕಾರ, ತಕಾರ, ರೇಫ, ಮತ್ತು ಕ್ವಳ ಕಕಾರ—ಇವುಗಳಿಗೆ ಅದೇಕವಾಗಿ ಒಂದ ಬಿಕಾರದ ಸುಧಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ೩ ಈ ಧ್ವನಿ

೧. A Grammar of Old Kanarese Inscriptions : pages, 31-42

೨. ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಂ : ೧-೩೨ : ಬಿ.ಎಸ್.ಜಿ. ಮಹೋಪಾಧ್ಯಾಯ : ೧೮೮೧ : ಪುಟ-೯

೩. ಶಮದ : ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ೧೩, ಮತ್ತು ೨೪ರಿಂದ ೩೬ನೆಯ ಸೂತ್ರಗಳು

ಗಳನ್ನು ವರ್ಣಾವೃತ್ತಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡರೂ ಪ್ರಾಸಯಮಕಗಳಿಗೆ ಬಳಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಲಿಕಾರಾಂತ ಪದಗಳನ್ನೂ, ಒಂದು ಅರ್ಥದಿಂದ ಐದು ಅರ್ಥವಿರುವ ಲಿಕಾರಯುಕ್ತ ಪದಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಕೇಶಿರಾಜನದು ಲಿಕಾರವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪಂಡಿತಪ್ರಿಯ ಪ್ರಯತ್ನ. ಆದರೆ ಅವನು ಎಷ್ಟೇ ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ, ಲ (ಮತ್ತು ಳ) ಕಾರವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅದೆಷ್ಟೇ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಶ್ರಮಿಸಿದರೂ, ಕಾಲನ ಪ್ರವಾಹದ ಎದುರಾಗಿ ಈಜುವ ಕೇಶಿರಾಜ ಜಯಶೀಲನಾಗಲಿಲ್ಲ, ಅವನ ಪ್ರಯತ್ನ ಫಲಪ್ರದವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗಿಂತಲೂ ಮೂರು ನೂರು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪಂಪನೇ, ಲ-ರ ಮತ್ತು ಳ-ಳ ಗಳು ಪ್ರಾಸಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬರಬಾರದೆಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ್ದಾನೆ! ಪಂಪ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಎಳೆಂಟು ಕಡೆ ಈ ಪ್ರಾಸನಿಯ ಮೋಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ನಿದರ್ಶನ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ೧ ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಂಡ ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ,

“ ರಳಕುಳ ಶಿಥಿಲ ಸಮಾಸ ಮುಂತಾದವ
ರೊಳಗಿಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಳ್ಳರುಂಟು |
ಕೆಲವಿಲ್ಲಾ ದರುವಿಲ್ಲವೇಕೆಂದರವರ ಕೋ
ಟಲೆಯೇಕೆ ಹಾಡುಗಬ್ಬದೊಳು ? || ” ೨

ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ರಳಕುಳಗಳ ನಿಯಮವನ್ನು ದೂರೀಕರಿಸಿದನು. ಲ-ಧ್ವನಿನೂ ನಡುಗನ್ನಡ ಕಾಲಕ್ಕೇ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯಿಂದ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗತೊಡಗಿತಾದರೂ, ಳ ಧ್ವನಿನೂ ಮಾತ್ರ ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಆರುಣೋದಯ ಕಾಲದವರೆಗೂ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಬರಹದಲ್ಲಾದರೂ ಉಳಿದುಬಂದಿತು. ಇಂದು ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೇಳಹೆಸರಿಲ್ಲದಂತೆ ಲ ಮತ್ತು ಳ-ಧ್ವನಿಗಳೆರಡೂ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿವೆ. ಆದರೆ, ಆಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ, ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳ, ಬಡಗ ಮತ್ತು ತೊದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಈ ಧ್ವನಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡುಬಂದಿದೆ.^೩ ಲಿಕಾರದ ಉಚ್ಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಕೇಶಿರಾಜ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ: ‘ ಡಕಾರಂ ಪುಟ್ಟುವತಾಣಮಂ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತಾಗುಚ್ಚರಿಸೆ ಳವನಸರ ಲಿಕಾರಂ ಪುಟ್ಟುಗುಂ . . . ಡಕಾರಂ ಮೂರ್ಧನ್ಯಂ, ಳವನದಜೋಳೇಕಸ್ಥಾನಿ . . . ’^೪ ಎಂದು ಅವನು ಹೇಳಿರುವುದು ಪರಿಶೀಲನಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ಎರಡು ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ

೧. ಪಂಪ ಭಾರತ : ೫-೩೨, ೬-೪೬, ೯-೫೮, ೧೦-೨, ೧೦-೫, ೧೩-೭೪, ೬-೪೨

೨. ಭರತೇಶವೈಭವ ಸಂಗ್ರಹ : ಅಸ್ಥಾನ ಸಂಧಿ : ಪುಟ-೫

೩. Tamil I : L. V. R. Aiyer : Journal of Oriental Research Madras. Vol 9 : 140

೪. ಶಮದ : ಸೂತ್ರ ೨೯ರ ವೃತ್ತಿ

—ಹಳೆಯ ವ್ಯಾಕರಣವಾದ ತೊಲಕಾಪ್ಪಿಯಮ್^೧ ನಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ನನ್ನೂಲ್^೨ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲೂ ಬಕಾರದ ಉಚ್ಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿದೆ. ಬಕಾರದ ಸ್ಥಾನ, ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಡಾ|| ಭದ್ರಿರಾಜುಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರು ಬಹು ಉಪಯುಕ್ತ ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.^೩ ಹಳಗನ್ನಡದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆ ಕನ್ನಡಿಗರು ಬಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರಗಳು ಬೇರೆ ಯಾವುವೂ ಇಲ್ಲವಾದರೂ ಕೇಶಿರಾಜನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಡಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಬಕಾರ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. [ಟ್] ಧ್ವನಿಮಾ ಘೋಷ ಪ್ರತೀವೇಷ್ಟಿತ ಘರ್ಷ ಧ್ವನಿಯೆಂದು ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು.

ಬಕಾರ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ದೂರ ಸರಿಯಿತು, ಹಲವು ತೆರನಾಗಿ ಕರಗಿಹೋಯಿತು. ಅದರ ವಿಕಾಸದ ಅಥವಾ ಅಳಿವಿನ ವಿವರವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಅವಲೋಕಿಸಿದೆ. ಬಕಾರ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಇರ್ತೆರನಾಗಿ ಕವಲೊಡೆದು ಕ್ರಮೇಣ ಕಾಣದಂತಾಯಿತು. ಬಕಾರ ಒಂದುಕಡೆ ಳಕಾರವಾಗಿಯೂ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ರಕಾರವಾಗಿಯೂ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ:

$$\text{ಬ} \begin{cases} \text{ಳ} : \text{ಪೊಗಬ್} > \text{ಪೊಗಳ್} > \text{ಹೊಗಳು} \\ \text{ರ} : \text{ಕಬ್ಬಿ} > \text{ಕರ್ತೆ} (> \text{ಕತ್ತಿ}) \end{cases}$$

ಅಂದರೆ ಬಕಾರ ಬೇರೊಂದು ವ್ಯಂಜನದೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರವಾಗಿದ್ದಾಗ—ಉದಾ: ಗಬ್ಬಿ, ಕಬ್ಬಿ; ಎಬ್ಬಿ, ಮಿಬ್ಬಿ—ಅದು ರಕಾರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಆ ರೇಫೆಯೂ ಮುಂದೆ ಶೂನ್ಯ ಧ್ವನಿಯಾಯಿತು, ಇಲ್ಲವೇ ಆಯಾ ಪದದ ಕೊನೆಯ ವ್ಯಂಜನಾಕ್ಷರ ದ್ವಿತ್ವವಾಯಿತು. ಸ್ವರಗಳ ನಡುವೆ ಅಥವಾ ಪದಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬಕಾರ ಬಂದಾಗ ಅದು ಕುಳ ಳಕಾರವಾಯಿತು. ಯಾವ ಯಾವ ಧ್ವನಿಗಳ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಬಕಾರ ಯಾವ ಯಾವ

೧. ತೊಲಕಾಪ್ಪಿಯಮ್ : ಸೂತ್ರ ೨೧ ಮತ್ತು ೯೫

೨. ನನ್ನೂಲ್—ಪದ್ಯ ೮೩

೩. Proto Dravidian ★ Z: Bh. Krishnamurti. IL-TJV : I Pp. 259-294. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಟ್ ಧ್ವನಿಯನ್ನು Z ಎಂದೂ, r ಎಂದೂ, l ಎಂದೂ ಮೂರುನಾಲ್ಕು ವಿಧವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹೊಂದಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಆಧುನಿಕ ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಟಕಾರ ಧ್ವನಿಯ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ತೋರಿಸಬಹುದು :

$$\begin{array}{l} \text{ಛ್} > \left\{ \begin{array}{l} \text{ಳ್} : \text{ಸಱ್} > \text{ಸಳಸ} : \text{ನೆಱಲ್} > \text{ನೆಳಲು} \\ -\text{ಱ್} > -\text{ಳ್} : \text{ಮಱಿ} > \text{ಮಳೆ} \\ \text{ರ್} : -\text{ಱ್} \text{ವ} - > \text{ರ್} \text{ವ} - : \text{ನೆಗಱ್ಪಿನ್} > \\ \text{ನೆರ್ಪಿನ್} : \text{ಎಱ್ಪಿನ್} > \text{ಎರ್ಪಿನ್} \end{array} \right. \end{array}$$

“ ಟ, ಟಗಳು ಬಿಡಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಳ - ರ ಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದುವು; ಒತ್ತಿನಲ್ಲಿ ದ್ದಾಗ ವಿಶ್ಲೇಷವಾದುವು, ಇಲ್ಲ ಮುಂದಿನ ವ್ಯಂಜನದ ರೂಪಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದುವು.”^೧ ಆದರೆ ಮೂಲದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಟ ಧ್ವನಿಮಾ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಡ ಧ್ವನಿಮಾ ಆಗಿರುವುದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಉದಾ : ಕೋಱ > ಕೋಳಿ (ಕ) > ಕೋಡಿ (ತಿ). ಇದರಂತೆ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯ ‘ಡಿಗು’ ಎಂಬ ಪದವೂ ಇಱುಗು > ಱುಗು > ಡಿಗು—ಎಂದು ಆಗಿರಬಹುದು. ಅಂದರೆ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸ್ವರಗಳ ನಡುವೆಬಂದ ಟ ಧ್ವನಿ ಡ ಧ್ವನಿಯಾಗಿದೆ; ಆದರೆ ಈ ಟ ಧ್ವನಿ ವ್ಯಂಜನ ಸಮೇತ ಬಂವಾಗ ಅಲ್ಲಿಯೂ ರೇಫವಾಗುತ್ತದೆ. ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಟ ದ ಪರಿವರ್ತನೆ ಇಂತಿದೆ :

ಸಱಸ > ಸಡಸ

ವಱವ > ವ ರೇಫ ವ

ಇದಕ್ಕೆ ಇತರ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು :

ವಱ > ಪ್ರಾತ (ತಿ) : ಪೊಱಲ್ > ಪ್ರೋಲು (ತಿ)

ಕುಱವಿ > ಕೊಱವಿ > ಕ್ರೋವಿ (ತಿ)

ಪೊಱುದು > \left\{ \begin{array}{l} (ತಿ) ಪೊಱ್ತು > ಪೊಱ್ತು > ಪೊಱ್ತು > ಪದ್ತು (ಗ್ರಾಮ್ಯ) \\ (ಕ) ಪೊಱ್ತು > ಪೊಱ್ತು > ಹೊಱ್ತು \end{array} \right.

ಈ ವಿಧವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಒಂದು ಧ್ವನಿಯ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆ ಭಾಷೆಯ ಒಟ್ಟು ರಚನೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಟಕಾರ ಮತ್ತು ಟಕಾರಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಧ್ವನಿಗಳಾಗಿ ಇಂದಿನ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಉಳಿ ಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವೆರಡೂ ಧ್ವನಿಗಳು ಅವುಗಳಂತೆಯೇ ಇದ್ದ ಇನ್ನೆರಡು ಧ್ವನಿ

ಅಬವೂ ಒಂದು ಬಗೆಯ ರೇಫನೆನ್ನು ಬಹುದೆಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಅಬ ರೇಫವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಹಳಗನ್ನಡದಿಂದ ನಡುಗನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಿರುಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಕಾರ ರೇಫವಾಯಿತು, ಉಚ್ಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ರೇಫದ ಉಚ್ಚಾರ ಪಡೆಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಶಿರಾಜನ ಹೇಳಿಕೆಗಳೇ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಇಂದು ಅಕಾರದ ಉಚ್ಚಾರ ಉಳಿದುಬಂದಿರುವ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ, ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ವಿಧವಾಗಿ ಉಚ್ಚಾರವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಷ ದಂತೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವೆಡೆ ಳ ದಂತೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ Z ದಂತೆ, Zh ದಂತೆಯೂ ಉಚ್ಚಾರ ವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬೇರೆ-ಬೇರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ, ಚಾಕ್ಷುಷ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ. ಅ ಧ್ವನಿನೂ ಪಡೆದ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳು ಇಂತಿವೆ:

ಅ	>	ಮಲೆಯಾಳ - : - ಯ -, - ವ - (ಕೆಲವು ಕಡೆ)
		ಕನ್ನಡ - : - ಳ -, - ಳ
		ತೆಲುಗು - : - ಡ -, - ಡ
		ತಮಿಳು - : - ಳ - (ಕೆಲವು ಕಡೆ)

ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಅ ಧ್ವನಿನೂ ಇದ್ದಿತಾದರೂ ಅದರ ಉಚ್ಚಾರ ಒಂದೇ ತೆರನಾಗಿ ಇದ್ದಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಅ ಮೂರ್ಛನ್ಯವಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಘರ್ಷಧ್ವನಿಯ ಗುಣವೂ ಇದೆ. ಅಕಾರ ವರ್ತ್ಸ್ಯ ಅಥವಾ ಮೂರ್ಛನ್ಯ ವ್ಯಂಜನ ಧ್ವನಿ. ಅಕಾರದಿಂದ ಪದಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಪದಾಂತ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಕಾರ ಸ್ವರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಇಂದಿಗೂ ಒಂದೆ ರಡು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವ, ದ್ರಾವಿಡ ಪರಿವಾರದ ಒಂದು ನಿಶಿಷ್ಟ ಧ್ವನಿ. “! and r are sounds peculiar to the Dravidian languages alone. ! is formed by curling back the tongue and pronouncing the English letter r; e.g. in the word *farm* in a rather liquid manner.”^೧ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ವಿವ್ವಾಂಸರು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೧. A Primer of Dravidian Phonology : K.V. Subhayya
IA : 1909 : page-194

ಪಕಾರದ ಚರಿತ್ರೆ : / ಪ - /

ಅ

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಧ್ವನಿ. ಇದು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಧ್ವನಿ. ಬಹು ಹಳೆಯ ಧ್ವನಿಯಾದ ಈ 'ಪ' ಎಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಪಕಾರವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದುಬಂದಿದೆ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಎರಡು ಶತಮಾನಗಳ ಪರಿಮಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಕಾರ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಕಾರವಾಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ, " Up till the end of 9th century A.D. p - is preserved. In the 10th century forms with h - in place of p - begin to appear in all parts of the Kanarese area " ^೧ ಕ್ರಿ.ಪೂ ದ ಅಥವಾ ಕ್ರಿ.ಶ.ದ ಆದಿಯ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಶತಮಾನಗಳ ವರೆಗೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಆದರೆ ಕ್ರಿ.ಶ. ಮೂರು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕೃತಿಗಳಿರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುವ ತಮಿಳು ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಪಕಾರ ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯ ಶಾಸನವಾದ ಕ್ರಿ.ಶ. ೪೫೦ರ (೫ನೆಯ ಶ.ದ) ಪಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನದಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯಭಾಗದವರೆಗೂ, ಶಾಸನ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳವರೆಗೆ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಪಕಾರ ಹಕಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ, ಪಂಪ-ರನ್ನರ ಕೃತಿಗಳು, ಮತ್ತು ಈ ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಇತರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲೂ ಪಕಾರದ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಗಿಲ್ಲ. " The phoneme p continues to exist unaffected during the 8th and

9th cent. while the change of p to h (in initial position) is attested for the first time during the 10th cent. cf. haḍuvonge < paḍuvonge.”^೧ ಪಕಾರ ಹಕಾರವಾದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ನಿದರ್ಶನ ಅಥವಾ ದರ್ಶನ ನಮಗೆ ಆಗುವುದು ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೯೩೧ರ ಶಾಸನ ಮೊಂದರಲ್ಲಿ^೨ ಪಾಡುವಂಗೆ ಎಂಬ ಪದ ಹಾಡುವಂಗೆ ಎಂದಾಗಿದೆ. ಇದರಂತೆ ಪನ್ನಿವರು > ಹನ್ನಿವರು . . . ಇತ್ಯಾದಿ ರೂಪಗಳು ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ದೊರೆ ತಿವೆ. ಈ ಶತಮಾನದಿಂದ ಮುಂದೆ ಹನ್ನೊಂದು ಮತ್ತು ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪಕಾರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಕಾರವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ‘ಬಹುದು’—ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಸೇರಿಸಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಪದಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ > ಹ ಆಗಿದ್ದರೂ, ಸುಮಾರು ಆರೇಳು ಪದಗಳು ಅನುಮಾನಾ ಸ್ಪದವಾಗಿದ್ದು ಈ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಪವಾದವಾಗಿ ನಿಂತಂತೆ ತೋರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಈ ಆರೇಳು ಪದಗಳಿಗೂ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಈ ಧ್ವನಿಸಂವರ್ತನೆ, ನವಮೈಯಾಕರಣರು (Jung Grammarians) ಹೇಳುವಂತೆ, ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿ ಸಾಗಿದೆಯೆನ್ನಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಈಗ ಮತ್ತೆ ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ.

ಪಕಾರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಕಾರವಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು?—ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿಜ್ಞಾಂಸರು ಉತ್ತರ ಹುಡುಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಅನ್ಯಭಾಷೆಯ ಸಂಸರ್ಗ - ಸಂಪರ್ಕವೇ ಈ ಧ್ವನಿಸಂವರ್ತನೆಗೆ ಕಾರಣ ವೆಂದು ಊಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. “ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಕಾರವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರೂಢಿ ಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಜನರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳ ಪಕಾರವನ್ನು ಹಕಾರವಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಆ ತದ್ಭವರೂಪಗಳು [ಪಿಶುನ > ಹಿಸುಣ : ಗೋಪುರ > ಗೋಹುರ, ಇತ್ಯಾದಿ] ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಉಂಟಾ ದುವು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು. ಆ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷಾಸಂಸರ್ಗದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪಕಾರವು ಹಕಾರವಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಯಿತೆಂದು ಊಹಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ.”^೩ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಇದರ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಕಾರ ಹಕಾರವಾಗಿ ಹೇಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಪಡೆಯಿತೆಂಬುದು. ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಈ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವೇಚಿಸುತ್ತಾ ಪಕಾರ ಫಕಾರವಾಗಿ—ಅಂದರೆ ಅಲ್ಪ

೧. Historical Grammar of Old Kannada : page-107

೨. South Indian Inscriptions—IX-i. No. 60—page-34

೩. ಕನ್ನಡ ಕೈಪಿಡಿ : ಸಂಪುಟ-೧ : ೪ನೆಯ ಭಾಗ : ತೃತೀಯ ಮುದ್ರಣ ೧೯೫೫ : ಪುಟ-೩೨೦

ಪ್ರಾಣವರ್ಣ ಮಹಾಪ್ರಾಣವರ್ಣವಾಗಿ—ಉಚ್ಚಾರದೊಂದಿ ತರುವಾಯ ಆ ಫಕಾರ ಹಕಾರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. “ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಮಹಾ ಪ್ರಾಣಗಳಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವುದು ಅಸಂಭವವಲ್ಲ. ಉದಾ : ಭತ್ತ, ಧೋರೆ, ಭಾವಿ, ಧಳಕು. ಮಹಾಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳು ಹಕಾರವಾಗಿ ಉಳಿಯುವುದೂ ಉಂಟೆಂದು ಶಬ್ದಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದ [Phonetics] ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಹಂಸ ಎಂಬ ಶಬ್ದವು ಘಂಸ ಎಂಬುದರ ಈಚಿನ ರೂಪವೆಂತಲೂ ಘಂಸದಲ್ಲಿರುವ ಗಕಾರವು ಗೂಸ್ (goose) ಎಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಆರ್ಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆಂದೂ ಶಬ್ದಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ.”^೧ ಈ ವಿವರಣೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಜಗತ್ತಿನ ಇನ್ನೂ ಇತರೆ ಒಂದೆರಡು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ ಆಧಾರಗಳು ಇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯ ‘ಫ್’ ಗೆ ಸ್ಪ್ಯಾನಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ‘ಹ’ ವರ್ಣವಿದೆ; ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯ ‘ಪ’ ಗೆ ಜರ್ಮನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ‘ಫ’ ಧ್ವನಿಯಿದೆ. “A similar change of p into h appears in Armenian—e.g. foot is in Armenian het (for Pet), and father, hayr (for payr).”^೨ ಇದೇ ತೆರನಾಗಿ ಚೀನೀ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿನ ಪಕಾರ ಜಪಾನೀ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಫ ಆಗಿ ಅನಂತರ ಹ ಆಗುತ್ತದೆ. ತುಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ > ಹ ಆಗಿದ್ದರೂ (ಬಹುಶಃ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಭಾವ), ಅಲ್ಲಿ ಪ > ಹ ಆಗುವುದು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ನಿಯಮವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಇದರಂತೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ > * ಫ > ಹ ಆಗಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತೊದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಫ [ಪೂಫ್ = ಹುಳ] ಧ್ವನಿ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಪಕಾರವನ್ನು ಮೊದಲು ಫಕಾರವಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾ ಅನಂತರ ಅದು ಹಕಾರವಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಂಡಿರಬಹುದೆಂಬ ಊಹೆ ಸಮಂಜಸವಾಗಿರಬಹುದು. ಇದು ಸಂಸ್ಕೃತ-ಪ್ರಾಕೃತಗಳ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಆಗಿರಲಿ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಹಕಾರ ಬಂದಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ನೆರೆಯ ಭಾಷೆಯಾದ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆ ಹಲವು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಹಕಾರ ಪ್ರಾರಂಭವೂ ಒಂದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಭೂತ-ಸ್ ಎಂಬುದು ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಹೋತೋ-ನ್ (of ಪ್ರಾಕೃತ. ಹೋಮಿ) ಎಂದಾಗಿದೆ.

ಅದರೆ ಕೆ. ವಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಎಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸ ಈ ಧ್ವನಿಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯುತ್ತಾ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅದ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ

೧. —ಆದೇ—[ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀ. ಮತ್ತು ತ. ಸು. ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ]

೨. ACGOOLs : 1056 ; page-157

ಕೆಲವೆಡೆ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲೂ ಹೀಗಾಯಿತೆಂಬ ವಿವರಣೆಗೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ಮಾತು ನುಡಿದಿರುವುದು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿದೆ; “ p > h in Mid. and New Canarase, and also in New Tulu—This change seems to be due to the influence of Marāthi, the neighbour of Canarese and Tulu on the north. In Marāthi, the aspirated stops become h ; e.g. bhūtas ‘I was’ became hotoo ”^೧ ಈತನ ವಿವರಣೆ ಅಸಮರ್ಪಕವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ > ಹ ಆದುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಬೆಳವಣಿಗೆ ಇದೆ; ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರುವಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಪರಿವರ್ತನೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತ ಭಾಷೆ ಮರಾಠಿಯೇ ಹೊರತು ಕನ್ನಡವಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಈ ಪ > ಹ ಆದದ್ದು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹ ಬಿದ್ದುಹೋಗಿ ಅದರಮೇಲಿನ ಸ್ವರಮಾತ್ರ ಉಳಿಯಿತು.

ಪ > * ಫ > ಹ > ಫ

ಉದಾ :

ಪಗಲು > ಹಗಲು > ಅಗಲು

ಪತ್ತಿ > ಹತ್ತಿ > ಆತ್ತಿ

ಪಾವು > ಹಾವು > ಆವು

ಪುಣ್ಣು > ಹುಣ್ಣು > ಉಣ್ಣು

ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ * ಪ್ - , ಅದರ ಮುಂದೆ ಸ್ವರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ವರ ಇದ್ದರೂ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ, ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅನಂತರದ ಕನ್ನಡದ ಹೊರತು, ಪ್ - ಆಗೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಎಲ್ಲೋ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದಕ್ಷಿಣ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ - ಇರುವಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಾದ ಕುಈ ಮತ್ತು ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ - ಇರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ :

ಕ. ತಿ. ಪಾಡು (> ಕ. ಹಾಡು)—ಗೋಂ. ವಾಜ್ :

ಕ. ತಿ. ಪಿಂಡು (> ಕ. ಹಿಂಡು)—ಕುಈ. ವ್ಹೀಸ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ವರ್ಣನಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಬರೆದ ಕೇಶಿರಾಜನ ಕಾಲಕ್ಕಾಗಲೇ ಪ > ಹ ಆಗಿಹೋಗಿತ್ತು. ಆಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಕೇಶಿರಾಜನೇ ಒಂದು ಕಡೆ:

“ ಸಂದ ಪಕಾರಕ್ಕೆ ಹಕಾ
ರಂ ದೊರೆಕೊಳ್ಳುಂ ವಿಕಲ್ಪದಿಂ ಸಂಯೋಗಂ |
ಸಂದಿಸಿದೊಡೆ ದುಷ್ಕರಮದು
ಸುಂದರಮಾ ದೇಸಿಯಿಂದಮೆಂಬರ್ ವಿಬುಧರ್ || ” ೧

ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನುಡಿದಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಈ ಸೂತ್ರದ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ‘ ಇದು ದೇಶಿಯೊಳ್ ಚಿಲ್ವು ’ ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಹಿರಿಮೆ ಗರಿಮೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಿರುವ ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣದ ಕಡೆಯ ವೃತ್ತ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ‘ ವಮಹಪಭೇದದಿಂ ಅರಿದಲ್ತೆ ಕನ್ನಡಂ ’^೨ ಎಂದು ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಪಕಾರ ಹಕಾರವಾಗಿ ಆದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹಲವು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ, ಹಲವು ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಸಮೀಕ್ಷಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು:

(೧) ಪದದ ಆದಿಯ ಪಕಾರ ಹಕಾರವಾಯಿತು: ಪ - > ಹ -

ಉದಾಹರಣೆ:

ಪಣ > ಹಣ: ಪತ್ತು > ಹತ್ತು: ಪೆಸರ್ > ಹೆಸರು
ಪಾವು > ಹಾವು: ಪಂದಿ > ಹಂದಿ: ಪಣ್ಣು > ಹಣ್ಣು
ಪೊನ್ನು > ಹೊನ್ನು: ಪೊಲ > ಹೊಲ: ಪೋಗಿ > ಹೋಗಿ.

(೨) ಪದದ ಅಂತ್ಯದ ಪಕಾರ ಹಕಾರವಾಯಿತು:—ಪ > - ಹ

ಉದಾಹರಣೆ:

ಅಂತಪ್ಪ > ಅಂತಹ: ಇಂತಪ್ಪ > ಇಂತಹ
ಎಂತಪ್ಪ > ಎಂತಹ.

೧. ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ: ಎರಡನೆಯ ಮುದ್ರಣ: ೧೯೪೬: ಸೂತ್ರ ೧೭೦:
ಪುಟ ೧೭೬

೨. ಅದೇ—ಪದ್ಯ ೩೪೨: ಪುಟ—೩೬೦

(೩) ಪದಮಧ್ಯದ ಸಕಾರ ಬಹುವಾಗಿ ವಕಾರವಾಯಿತು :

- ಪ - > - ವ - (ಮಕಾರವೂ ಬಂದಿದೆ— ಸೂತ್ರ ೩೦೮)

ಉದಾಹರಣೆ :

ಕರ್ಣಪೂರಂ > ಕನ್ನವೂರಂ : ಹಂಸ ಪಿಂಡ > ಅಂಚೆವಿಂಡು

ರತ್ನಪಟ್ಟಕೆ > ರನ್ನವಟ್ಟಿಗೆ. ೧

ಹೀಗೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಸಕಾರ ಹಕಾರವಾಯಿತೆನ್ನಬಹುದು. ಈ ಧ್ವನಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೋಯಿತೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಬಂದ ಪದಗಳಿಗೂ, ತದ್ಭವಗಳಿಗೂ ಈ ನಿಯಮ ಅನ್ವಯವಾಯಿತು. ಬಡಗ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಸಕಾರ ಹಕಾರವಾದ ಕೆಲವು ಪದಗಳಿವೆ. ಬಹುಶಃ ದ್ವಿತ್ವ ಸಕಾರ ಮತ್ತು ಬಿಂದುವಿ ನೊಡನೆ, ದೀರ್ಘಸ್ವರದೊಡನೆ ಬಂದ ಸಕಾರ ಇಂದು ಸಕಾರವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ತ್ತು ಅನಂತರ ವಿವರಣೆಗೆ ತೊಡಗೋಣ :

ಅಪ್ಪು, ಉಪ್ಪು, ಉಪ್ಪಿಟ್ಟು, ಒಪ್ಪು, ಕಪ್ಪು, ಕಪ್ಪೆ, ತಪ್ಪು,

ತೊಪ್ಪೆ, ಬೆಪ್ಪು, ಮುಪ್ಪು, ಸೊಪ್ಪು :

ಕಂಪು, ಜೋಂಪು, ತಂಪು, ಪೆಂಪು, ಸೊಂಪು : ತೋಪು . . . ಇತ್ಯಾದಿ.

ಆದರೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪದಮಧ್ಯದ ದ್ವಿತ್ವ ಸಕಾರವು ಹ್ರಸ್ವ ಸಕಾರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಅದು ಹಕಾರವಾಗಿದೆ, ಪ > ಫ > ಹ ಆದಂತೆ.

ಕಾಪ್ಪು > ಕಾಪು > ಕಾಹು

ಅಂತಪ್ಪು > ಅಂತಪ > ಅಂತಹ . . . ಇತ್ಯಾದಿ.

∴ - ಪ್ಪ > - ಪ > - ಹ.

ಇಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಸಂದೇಹಗಳಿವೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ :

(೧) ಪಾರ್ವರ ಪಿಳ್ಳೆಯ ಪೋದ ಜೀವಮಂ ೨

(೨) ಎನ್ನಪಾಡೆನಗಿರಲಿ ಆದರ ಹಾಡನ್ನಪ್ಪೆ
ನೀಡುವೆನು ರಸಿಕ ನಿನಗೆ! ೩

(೩) ಈ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪಾಲು ಎಷ್ಟು ?

೧. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೇಶಿರಾಜನ ೨೭೨ ಮತ್ತು ೩೦೭ನೆಯ ಸೂತ್ರ ನೋಡಿ

೨. ಪಂಪಭಾರತ : ೬-೨

೩. ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ

ಈ ಮೂರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನೂ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ. ಮೊದಲ ನಿರ್ದರ್ಶನವಾದ ಸಂಪನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಾರ್ವ > ಪಾರುವ > ಹಾರುವ, ಪೋದ > ಹೋದ ಆಗಿದ್ದರೂ ಆ ಪಿಳ್ಳೆ ಪದದ ವಿಚಾರವೇನು? ಇಂದಿಗೂ ಕೋಳಿ ಪಿಳ್ಳೆ, ಚಿಳ್ಳೆಪಿಳ್ಳೆ, ಪಿಳ್ಳೆಜುಟ್ಟು-ಇತ್ಯಾದಿ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಪಿಳ್ಳೆ-ಎಂದೇ ಇದೆಯಲ್ಲವೇ? ಎಂಬ ಅನುಮಾನಗಳು ಮೂಡುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಈ ಪಿಳ್ಳೆಯೂ ಹಿಳ್ಳೆ ಎಂದೂ, ಪಕಾರ ಹಕಾರ ಆದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತೆಂದು ಹೇಳಲು ಶಾಸನದ ಆಧಾರಗಳಿವೆ. ಇಂದಿಗೂ ಕನ್ನಡದ ಒಂದು ಉಪಭಾಷೆಯಾದ ಹವ್ಯಕರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಿಳ್ಳೆ ಎಂಬ ಪದ ಉಳಿದುಬಂದಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಬಲವಾದ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ. ಈ ಪಿಳ್ಳೆ ಎಂಬುದು ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದಿರಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯ ದೃಷ್ಟಾಂತದಲ್ಲಿ ಪಾಡು, ಹಾಡು ಎಂಬ ಎರಡು ಪದಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಾದರೆ ಹಾಡು ಎಂಬುದು ಹಳಗನ್ನಡದ ಪಾಡು (= ಸಂಗೀತ) ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಬಂದಿದೆ: ಪಾಡು (= ಸ್ಥಿತಿ) ಎಂಬ ಪದ ಬೇರೆ ಇದೆ, ಬಹುಶಃ ಈ ಪದವೂ ಅನ್ಯಭಾಷೆಯಿಂದಲೇ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಇದು ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವಾದ ಪದ. ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯ ದೃಷ್ಟಾಂತ ವಾಕ್ಯ ಅದರಲ್ಲಿ ಪಾಲು, ಹಾಲು ಎಂಬ ಎರಡು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲು (= ಪಸುವಿನ ಹಾಲು-ಇತ್ಯಾದಿ) ಎಂಬುದು ಹಳಗನ್ನಡದ ಪಾಲ್ ಪದದಿಂದ ಪಕಾರ ಹಕಾರವಾಗಿ ಬಂದ ಪದ. ಇನ್ನೊಂದು ಪದವಾದ ಪಾಲು (= ಹಂಚಿಕೆ) ಎಂಬುದು ಹಳಗನ್ನಡದಿಂದ ಬಂದ ಪದವಿರಲಾರದು. ಹಂಚು, ಹಂಚಿಕೆ, ಭಾಗ ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹಳಗನ್ನಡ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪಚ್ಚುಕೊಡು, ಪಸುಗೆ ಎಂಬ ಪದಗಳಿ ದ್ದುವೇ ಹೊರತು ಪಾಲು ಎಂಬ ಪದ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪಾಲು ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿದ ಪದ.

ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬರುವ ಸಂದೇಹಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಪಕಾರ ಹಕಾರವಾದ ಆ ಧ್ವನಿಸಂಪರ್ತನೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಡೆಯಿತೆ? ಅಥವಾ ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಅಪ ವಾದಗಳು ಉಂಟಿ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟಿರು. ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಶಾಖೆಯಾದ ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಧ್ವನಿಸಂಪರ್ತನೆಯ ನಿರ್ಣಯ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯ, ಅನೋಘವಾದ ವಿಚಾರ. ಕಾಲ್ಡ್ವೆಲ್ಲನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಧ್ವನಿಸಂಪರ್ತನೆಗೆ [ಪ > ಹ] ಅಪವಾದಗಳು ಉಂಟೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇನ್ನೂ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈಚೆಗೆ ವಿದ್ವಾಂಸರು ನಡೆಸಿರುವ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಆ ಅನು ಮಾನ ಅಸಾಧುವೆಂಬ ಹೇಳಿಕೆ ಹೊರಡಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಧ್ವನಿ ನಿಯಮಗಳು (sound laws or phonetic laws) ಅಬಾಧಿತ ಮತ್ತು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕವೆಂಬುದು

ಇವರ ತೀರ್ಮಾನ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ಧ್ವನಿ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಅಪವಾದದಂತೆ ತೋರುವ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹುಡುಕ ಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ವಾದದವರ ವಿವರಣೆ. ಅಂದರೆ ಧ್ವನಿ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿ ನಿಂತಂತೆ ತೋರುವ ಆ ಪದಗಳು ಪರದೇಶದ, ಪರಿಭಾಷೆಯ ಪದಗಳೇ? ಅಥವಾ ಧ್ವನಿಸಂವರ್ತನೆಯ ಕಾಲ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಬಂದಿರಬಹುದೆ?—ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧ್ವನಿಸಂವರ್ತನೆಯೂ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ನಿಗದಿಯಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗೊತ್ತಾದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಕಾರ ಹಕಾರವಾದ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಮತ್ತೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ ಟ ಮತ್ತು ಟಿ ಎಂಬ ಎರಡು ಹಳಗನ್ನಡ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಧ್ವನಿ ಮಾರ್ಗಗಳಂತೆ 'ಪ' ಧ್ವನಿ ಕನ್ನಡದಿಂದ ಹೊರಟುಹೋಗಿರುವುದು. ಪ > ಹ ಆಯಿತು ನಿಜ. ಆದರೆ ಪ-ಹ ಗಳೆರಡೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಪಕಾರ ಹಕಾರವಾದುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅನನುಕೂಲವೇ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಪಕಾರದಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹಕಾರ ಉಚ್ಚಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಹಕಾರದ ಬದಲು ಅಕಾರ ಅವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದು! ಇದಕ್ಕೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಕಾರಣಗಳೂ ಇವೆ. ಹಕಾರ ದ್ರಾವಿಡದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲ; ಹ - ಧ್ವನಿ ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. " I believe, indeed, that this sound was originally foreign to the Dravidian languages, and that it crept into Telugu and Canarese through the influence of Sanskrit " ೧ ಎಂದು ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಸಾರಿದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮ ನುಡಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರುಷದ ಹಿಂದೆ ಪಕಾರದ ಬದಲು ಬಂದ ಹಕಾರ ಇಂದೂ ಉಳಿದಿದೆಯಾದರೂ ಅದರ ಉಚ್ಚಾರ ಅನೇಕರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಟ - ತಕಾರಗಳ ಚರಿತ್ರೆ: / ಟ್ - / ತ್ - /

ಇ

“ In all the languages and dialects of India, whether they belong to the Aryan or to the Dravidian families, much use is made of a series of consonants—t. d. with their aspirates, and ṇ - which are called by Hindu grammarians ‘cerebrals’ because they are pronounced far back in the mouth, with a hard, ringing sound.” ೧

ಟಕಾರ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ವರ್ಣ; ಮೂರ್ಧನ್ಯ ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಟಕಾರ ಅಘೋಷ ಅಥವಾ ಪರುಷ ಧ್ವನಿ. ಇದರ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಎಲ್ಲ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಟಕಾರದಂತೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಟಕಾರ ಮೂರ್ಧನ್ಯವೆಂದು ಪಾಣಿನಿಯೇ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ—ಸ್ಯುಮೂರ್ಧನ್ಯಾ ಋತುರುಷಾಃ! ಆದರೆ ಈ ಟಕಾರ ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ; ಏಕೆಂದರೆ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಟ—ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಶಾಸನ ದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಎಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಹೊರತು ಟಕಾರ ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂಟಿಯಾಗಿಯೂ, ಒತ್ತಕ್ಷರವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಯೋಗ ವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಾರು ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಅದುದರಿಂದ “ There is no evidence for the occurrence of alveolar and retroflex consonants in the initial in Proto-Dravidian.” ೨ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ಧ್ವನಿಗಳಾದ ಟ ಡ ಣ ಎಂಬ ವರ್ಣಗಳು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹೇಳುವರು. ಈ ಹೇಳಿಕೆ ನಿಜವಾದರೂ ಇದರ ಮತ್ತೊಂದು

೧. ACGODLs : 1956 Edition : page 147

೨. Paper No- 4 : Issued at Mysore, 1958 : Bh. Krishnamurti

ವೈಚಿತ್ರ್ಯವೆಂದರೆ ಯಾವ ಧ್ವನಿಗಳು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೋ ಅಂಥ ವಿಶಿಷ್ಟ ಧ್ವನಿಮಾಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಪದಗಳೇ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ! ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ದ್ರಾವಿಡ ಪದಗಳೇ ಅಥವಾ ಸರಭಾಷೆಯ ಪದಗಳೇ ಎಂಬ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಎಡೆಯಿತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಧ್ವನಿಗಳು ಟಕಾರವಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದೂ ಉಂಟು—ತಗರು > ಟ (ಠ) ಗರು.

ಈ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ಧ್ವನಿಗಳು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಇದ್ದ ಧ್ವನಿಗಳೋ? ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದ ಅತಿಥಿ ಧ್ವನಿಗಳೋ?—ಎಂಬ ಚರ್ಚೆಯೂ ಕೆಲವುಕಾಲ ನಡೆಯಿತು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಈ ಧ್ವನಿಗಳು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಬಂದಿರಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು. ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಭಾಷೆಗಳಾದ ಹಿಂದಿ, ಬಂಗಾಳಿ ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಆ ಆರ್ಯ ಭಾಷೆಯಿಂದಲೇ ಮೂರ್ಧನ್ಯಗಳು ಮೂಡಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಊಹೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಿತು! ಮೂರ್ಧನ್ಯ ವರ್ಣಗಳನ್ನು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯೇ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿತೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು “... I have long been persuaded that they (cerebrals) were borrowed from the Dravidian languages by Sanskrit, after the arrival of the sanskrit-speaking race in India.”^೧ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಡಾ|| ಬೂಲರನೂ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ಧ್ವನಿಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಮೂರ್ಧನ್ಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು (Retroflex consonants) ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದಿಂದಲೇ ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಇತರ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.^೨

ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಘೋಷ ಧ್ವನಿಯಾದ ಟಕಾರದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಪದಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳೂ ಇವೆ. ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ. —“ Its sound is too hard and rough to admit of its use as an initial ; and, therefore,

೧. ACGODLs : page-147

೨. Linguistic prehistory of India—M. B. Emeneau—page-284

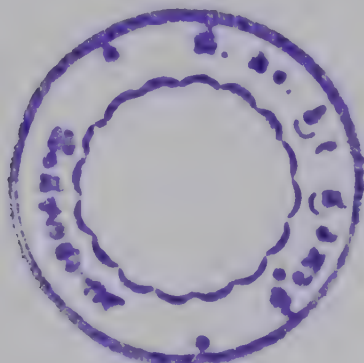
in those Sanskrit derivatives which commence with this letter, t is preceded in Tamil by the vowel i , as a help to enunciation. When t is thus preceded by a vowel, it is no longer an initial and therefore no longer a surd ; and hence it becomes d by rule ; so that the sound of t is never heard in Tamil, except when d is doubled.”^೧

ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಟಕಾರ ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಚಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ದ್ವಿತ್ವವಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಉಚ್ಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ—ಕಟ್ಟು, ಕೊಟ್ಟು ಇತ್ಯಾದಿ. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಟಕಾರ ಒಂಟಿಯಾಗಿಯೂ ನಿಲ್ಲುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಆಟ, ಊಟ, ಓಟ, ಕಾಟ, ನೋಟ, ಪಾಟ ಇತ್ಯಾದಿ. ಅಲ್ಲದೆ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪರುಷ ವರ್ಣಗಳೊಡನೆ ಅನುನಾಸಿಕ ಧ್ವನಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಟ ಧ್ವನಿ ಣ ಧ್ವನಿಯೊಡನೆ ಬೆರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಘೋಷ ವರ್ಣಗಳೊಡನೆ ಅನುನಾಸಿಕಗಳು ಬೆರೆಯದಿದ್ದರೂ ಘೋಷ (ಸರಳ) ವರ್ಣಗಳೊಡನೆ ಬೆರೆಯುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಣ್ಣ (-ಂಟ), ನ್ತ (-ಂತ), ಮ್ಪ (-ಂಪ)—ಎಂದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಧ್ವನಿಗಳ ಪರಿವರ್ತನ ರೂಪವಾದ ಣ್ಡ (-ಂಡ), ನ್ಡ (-ಂದ), ಮ್ಡ (-ಂಬ)—ಎಂದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆಗಳು :

ಸಂಸ್ಕೃತ : — ಮಂಟಪ > (ತ) ಮಂಡಪಮ್

,, — ಅಂತಮ್ > (ತ) ಅಂದಮ್

ಪೂದ್ಯಾ	ಪರಿಸರ	ತ	ಮು	ಕ	ಕು	ತೆ	ಕುಳ	ಗೋಂ	ಕೋಲಾ	ಪ	ಕುರು	ಮಲ್ಲೊ	ಬ್ರಾ
* ತ್ -	ಎಲ್ಲೆ	ತ್ -	ತ್ -	ತ್ -	ತ್ -	ತ್ -	ತ್ -	ತ್ -	ತ್ -	ತ್ -	ತ್ -	ತ್ -	ತ್ -

ಉದಾ :

ತ.	ತಿನ್ - / ತಿನ್ -	ಕುಳ.	ತಿನ್, ತಿನ್ < * ತಿನ್ -	ಪಿ.	ತಿನ್ -
ಮ.	ತಿನ್ಕ	ಕುವಿ.	ತಿನ್ -	ಗ.	ತಿನ್ -
ಕ.	ತಿನ್, ತಿನ್, ತಿನ್ -	ಗೋಂ.	ತಿನ್ (ತಿನ್ - ಜಿ -)	ಕುರು.	ತಿನ್ - (ತಿನ್ - ಜಿ -)
ಕು.	ತಿನ್	ಕೋಲಾ.	ತಿನ್, (ತಿನ್ - ಜಿ -)	ಮಲ್ಲೊ.	ತಿನ್
ತಿ.	ತಿನ್, ತಿನ್ -	ಪ.	ತಿನ್ (ತಿನ್ - ಜಿ -)		

< ಪೂ ದ್ರಾವಿಡ * ತಿನ್.

ಪೂ. ದ್ರಾ. * ತ್ -

ಪೂದ್ರಾ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ * ತ್ - ಎಂಬ ಸ್ವತಂತ್ರ ಧ್ವನಿಮಾ ಇತ್ತೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈ * ತ್ - ಧ್ವನಿ, ಅದರ ಮುಂದೆ ಪೂರ್ವ ಅಥವಾ ಪೂರ್ವೇ ತರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ವರವಿರಲಿ ಅದು, ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ತ್ - ಆಗಿಯೇ ಉಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಕ.	ತಿನ್ನು, ತಿನ್ :	ತೆ.	ತಿನು :	ತು.	ತಿನ್ನಿನಿ
ತ.	ತಿನ್, ತಿನ್ನು :	ಮ.	ತಿನ್ನುಕ :	ಕುಈ.	ತಿನ್ನ
ಕುವಿ.	ತಿನ್ನ - , ತಿಂಜ್ - :			ಗೋಂ.	ತಿಂದ್ -
ಕುರು.	ತಿಂದ್ - :			ಮಲ್ಲೋ.	ತಿಂದ್ -

ಆದರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ತ್ - ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲೂ ಪೂದ್ರಾ * ತ್ - ದಿಂದಲೇ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂ ದ್ರಾ * ಚ್ - ಧ್ವನಿ > ತ್ - ಆಗಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ತೆಲುಗು ಭಾಷೆ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ನಿದರ್ಶನ. ಕೆಲವು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತ್ - > ಥ - ಶೂನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಇಂಡೊ-ಆರ್ಯನ್ ವರ್ಗದ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದ ಕೆಲವು ಪದಗಳಲ್ಲಿ, ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಸ್ - ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಎರವಲಾಗಿ ಪಡೆದಮೇಲೆ ತ್ - ಆಗಿ ಮಾಪಾಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದೂ ಉಂಟು; ಸಂ. ಸೇನಾ > ತ. ತಾನೈ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈ ಮಾಪಾಟನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವೇಚಿಸುತ್ತಾ, ಇದು ಸ್ - > ತ್ - ಎಂದು ನೇರವಾಗಿ ಅದ ಮಾಪಾಟಾಗಿರದೆ ಅದು ಸ್ - > * ಚ್ - > ತ್ - ಆಗಿರಬೇಕೆಂದು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಸಂ. ಸೇನಾ > * ಚೀನೈ > * ತ. ತಾನೈ. ಏಕೆಂದರೆ ಚ್ - > ತ್ - ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವು ಆಧಾರಗಳಿವೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳಲ್ಲದೆ ತ್ - > ಚ್ - ಆಗಿರುವುದೂ ಉಂಟು, ಆದರೆ ಈ ಧ್ವನಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತೀರ ಕಡಮೆ. ತ್ - ಧ್ವನಿಯೊಡನೆ ಪೂರ್ವ ಸ್ವರಗಳಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಅರ್ಧ ಸ್ವರವಾದ /ಯ್/ ದ ಸಂಪರ್ಕವಾಗಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ತ್->ಚ್- ಆಗಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತ್ - > ಸ್ - ಆಗಿರುವುದೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಆಧಾರ ಸಾಲದು.

೧. ಕ. ತಣಿ : ತೆ, ತನಿಯು, ತನು : ತ. ತಣಿ
ತು. ಸಣಿಪುನಿ, ಸನಿಯುನಿ/ತ - :

೨. ಕ. ತೀಡು : ತೆ. ತೀಡು : ತ. ಮ. ತೀಟ್ಟು
ತು. ತೀಂಟು/ಸೀಂಟುನಿ

ಪೂದ್ರಾ	ಪರಿಸರ	ತ	ಮ	ಕ	ತು	ತಿ	ಕುಳ	ಗೋಂ	ಕೋಲಾ	ಪ	ಕುರು	ಮಲ್ತೊ	ಬ್ರಾ
* ನ್ -	ನ್ -	ನ್ -	ನ್ -	ನ್ -	ನ್ -	ನ್ -	ನ್ -	ನ್ -	ನ್ -	ನ್ -	ನ್ -	ನ್ -	ನ್ -
	ಫ	ಫ	ಫ	ಫ	ಫ	ಫ	ಫ	ಫ	ಫ	ಫ	ಫ	ಫ	ಫ

ಉದಾ :

(೧) ತ. ನೂಲು (= ನುಚ್ಚು ಮಾಡುವುದು)

ಮ.

”

ಕ. ನುಚ್ಚು, ನುರಿ

ತೆ. ”

ತು. ನುರಿಯುನಿ

ಗೋ. ನೋರ್ -

ಕುವಿ ನೂಯ್

ಬ್ರಾ. ನುಸ್ -

ಪೂದ್ರಾ. ನೂತ್

(೨) ತ. ನಿಲ್ ತೆ. ನಿಲುಚು ಗ. ನಿಲ್ -

ಮ. ನಿಲ್ ಗೋಂ. ನಿಲ್ - ಕೋಲಾ. ಇಲ್ -

ಕ. ನಿಲ್ > ನಿಲ್ಲು ಕುಳ. ನಿಲ್ಲು ಕುರು. ಇಲ್ - (ಇಲ್ - ಚ್ -) ಇಲ್ -

ತು. ನಿಲ್ ಪ. ನಿಲ್ ಮಲ್ತೊ. ಇಲ್ - (ಇಜ್ -) ಇಲ್ -

ಪೂದ್ರಾ. * ನಿಲ್ - / * ಇಲ್ -

ರೇಫ ಮತ್ತು ಶಕಟರೇಫ: / ರ್ / - / ಲ್ /

ಈ

“r is a very hard rough sound, and is formed at the roof by the curled point of the tongue. It comes nearer to the so called Northumberland burr, but the latter is more uvular than cerebeal.” ೧

ರೇಫ ಎಂಬುದು ರಕಾರದ ಹೆಸರು. ವ್ಯಾಕರಣದ ಪರಿಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಸರು ಪಾಣಿನಿಗಿಂತ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಶ್ವೇತಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲೂ, ವ್ರಾತಿಕಾಖ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ರೇಫದ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. √ರಿಫ್ (= ಮೇಲಕ್ಕೆ ಉಬ್ಬು) — ಎಂಬ ಧಾತುವಿನಿಂದ ರೇಫ ಎಂಬ ಪದ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಕೆಲವರ ಹೇಳಿಕೆ; ರಫಿತ — ಎಂಬ ಹೆಸರು ವಾಜಸನೇಯಿ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ರ + ಏಫ > ರೇಫ ಆಗಿದೆಯೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಣಿನಿಯ ಪ್ರಕಾರ ‘ಸ್ಯುಮೂರ್ಧನ್ಯಾ ಖಟುರುಷಾಃ’; ಅಂದರೆ ಖ, ಖೂ, ಟವರ್ಗ (ಟ ರ ಡ ಢ ಣ), ರೇಫ ಮತ್ತು ಪಕಾರ — ಇವು ಮೂರ್ಧನ್ಯ ವರ್ಣಗಳು. ಆದರೆ ಪಾಣಿನಿಯ ಈ ಹೇಳಿಕೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾಗಿದ್ದು ವಿಚಾರಣೀಯವಾಗಿದೆ. ಅವನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ರೇಫ ಮೂರ್ಧನ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ರೇಫ ಮೂರ್ಧನ್ಯವಾಗಿರದೆ ದಂತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನದ ವಿವರಣೆ ಏನು? ನೋಡೋಣ.

ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ವರ್ಣಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಹ್ವಾಗ್ರ ಅಂಗಗಳ ಬಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಮೂಗನಾಗಿ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಸುರುಳಿಯಾಗಿ ಬಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರ್ಧನ್ಯ ಧ್ವನಿಗಳಾದ

ಟ, ಣ, ಳ, ಷ—ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವಾಗ ಈ ಕ್ರಿಯೆ ತಪ್ಪದೆ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ರೇಫದ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯೂ, ಪಾಣಿನಿಯ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ, ಮೂರ್ಧನ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಮೇಲಿನಂತೆಯೇ ಆದೂ ಉಚ್ಚಾರವಾಗಬೇಕಲ್ಲವೆ? ಆದರೆ ಇಂದು ರೇಫವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವಾಗ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ವರ್ಣಗಳನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವಾಗ ನಡೆಯುವ ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯದೆ ನಾಲಗೆಯ ತುದಿ ದಂತಸಂಕ್ರಿಯ ಮೇಲೆ ಒಸಡಿಗೆ ತಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಆಗುವುದು ಮೂರ್ಧನ್ಯ ವರ್ಣದ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ; ಅದು ದಂತವರ್ಣಗಳ—ತನಲಸ. . . ಇತ್ಯಾದಿ—ಉಚ್ಚಾರಣಾಕ್ರಮ. ರೇಫೆಯ ಉಚ್ಚಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಂತ್ಯವರ್ಣಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನೇ, ಹಲ್ಲಿನ ಸಾಲನ್ನೇ, ನಾಲಗೆಯ ತುದಿ ಮುಟ್ಟುವುದರಿಂದ ರೇಫ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ದಂತ್ಯ ಇಲ್ಲವೇ ದಂತಮೂಲಿಯವೇ ಹೊರತು ಮೂರ್ಧನ್ಯವಲ್ಲ. ರಕಾರ. ಲಕಾರ, ನಕಾರಗಳು ದಂತ್ಯ ಅಥವಾ ಏಕಸ್ಥಾನೀಯ ಧ್ವನಿಗಳಾದುದರಿಂದಲೇ ಕೆಲವು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಧ್ವನಿಯ ಬದಲು ಮತ್ತೊಂದು ಧ್ವನಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು :

ಲ > ರ :	(ಸಂ)	ನಾರಿಕೇಲ >	ನಾರಿಕೇರ
ರ > ಲ :		ಶ್ರೀರಂಗ >	ಶ್ರೀಲಂಕ
		ರಂಗ >	ಲಂಕ
ಲ > ನ		ನಿಂಬೆ >	ಲಿಂಬೆ
		ಲಿಂಗ >	ನಿಂಗ
		ಲಖನೌ >	ನಖಲೌ

ಆಡುನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಆಗುವ ಈ ಧ್ವನಿಪರಿವರ್ತನೆ, ಅಕ್ಷರಪಲ್ಲಟ ಗಮನಾರ್ಹ. ಈ ನಿದರ್ಶನಗಳು ರೇಫ ದಂತ್ಯವೆಂಬುದರ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಪೋಷಕವಾಗಿವೆ. “ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರೇಫವು ಹೀಗೆ ದಂತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಕರ್ಣ, ವರ್ಣ ಮೊದಲಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕರ್ನ, ವರ್ನ ಎಂದು ಬರೆದು ಹಾಗೆಯೇ ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾರೆ.”^೧ (ರ್) ರೇಫ ಮತ್ತು ಲ್—ಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣಕಾರರು ಅರ್ಧಸ್ವರಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವೆರಡೂ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ವ್ಯಂಜನಗಳು: ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸ್ವರಗಳಾಗಬಹುದು. ರ್, ಲ್ ಗಳು ಘೋಷಗಳು; ಆಘೋಷ ರ್ ವೂ ಉಂಟು! ಇನ್ನೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯವೆಂದರೆ ಕನ್ನಡದಂತೆ ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ರೇಫ ಮೂರ್ಧನ್ಯ

೧. ಅಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀ. ತೀನಂಶ್ರೀ: ಕಸಾಪಪ - ೩-೨: ಸಮಾಲೋಕನ, ಪುಟ

ವಾಗಿರದೆ ದಂತ್ಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಮತ್ತು “ The r as usually pronounced in Sanskrit to-day is more the trilled variety, where the tongue touches the teeth ridge and delivers a rapid series of taps there on ”^೧ — ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಪಾಣಿನಿಯ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ರೇಫ ಇಂದು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಧನ್ಯವಾಗಿರದೆ ದಂತ್ಯವಾಗಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಬಹುಶಃ ಪಾಣಿನಿಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ರೇಫವೂ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ಧ್ವನಿಯಾಗಿದ್ದು ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಅದು ದಂತ್ಯವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗಿರಬಹುದು. ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಧ್ವನಿ ಮಾರ್ಪಾಟು ಕೇವಲ ಉಚ್ಚಾರಣಾ ಸ್ಥಾನದ ಬದಲಾವಣೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ಇನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಏಕೆಂದರೆ ರೇಫ ದಂತ್ಯವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಘೋಷಿಸುವ ಈ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೋಡಿ: “ As regards r, all the Pratisakhya state that its place of origin is either the teeth, the roots of the teeth or the teeth ridge . . . We see, then, that according to all Pratisakhya, r was either dental or alveolar ; but according to Panini's 'sik' it was cerebral.”^೨ ಹೀಗಾಗಿ ಪಾಣಿನಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ರೇಫ ಮೂರ್ಧನ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಇತರರು ಅದನ್ನು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಕೇವಲ ಗೃಹೀತವೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ರೇಫ ದಂತ್ಯ ಅಥವಾ ದಂತ ಮೂಲೀಯವೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಕೈರಿಸಿ ನೋಡಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡ ವೈಯಾಕರಣ ಕೇಶಿರಾಜ ಪಾಣಿನೀಯ ವಸ್ತು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಸಿ, ಚರ್ಚೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಅದರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ‘ ರೇಫೇ ಮೂರ್ಧನ್ಯಂ ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಎಡವಿದ್ದಾನೆ.^೩

ರೇಫಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಉಚಿತ. ಏಕೆಂದರೆ ರೇಫದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭೇದಗಳಿವೆ. ನಿದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಕಾರನಾದ ಡೇನಿಯಲ್ ಜೋನ್ಸ್ ಎಂಬಾತ ರೇಫಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯವಕ್ಕೆ ಆರುಬಗೆಯಾದರೂ ಉಂಟೆಂದು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ.^೪ ಈ ಆರು ವಿಧವಾದ ರೇಫಗಳಲ್ಲಿ ಘೋಷ ರೇಫ, ಅಘೋಷ

೧. Elements of the Science of Language : III Ed, 1962, page 135

೨. Critical Studies in the Phonetic Observations of Indian Grammarians : Siddheshwara Varma : pages 6-7

೩. ಶಮದ : ೨ನೆಯ ಸೂತ್ರದ ವೃತ್ತಿ - ಪುಟ ೨೩

೪. An Outline of English Phonetics : Daniel Jones . IVth Ed.

ರೇಫಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ರೇಫವೂ ಉಂಟು! “ಆದರೆ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯ ಖಡೀಬೋಲಿ, ಘೋಡಾ—ಮೊದಲಾದ ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸ್ವರಗಳ ನಡುವೆ ಉಚ್ಚಾರವಾಗುವ ಒಂಟಿ ಡಕಾರಕ್ಕೂ ಈ ಡಕ್ಕೂ, ನಮ್ಮ ರಕಾರಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟ; ಡಕಾರವು ಇನ್ನೊಂದು ಜಾತಿಯ ಮೂರ್ಧನ್ಯರೇಫ”^೧ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅಡ್ಡಿ, ಡಬ್ಬ, ಹುಡುಗ—ಎಂಬ ಈ ಮೂರು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿ ಮತ್ತು ಡಬ್ಬ ಎಂಬ ಪದಗಳ ಡಕಾರ ಸ್ಪರ್ಶ ಧ್ವನಿಯಾದರೂ (stop) ಉತ್‌ಕ್ಷೇಪವಲ್ಲ (Flap); ಆದರೆ ಹುಡುಗ ಎಂಬ ಪದದ ಡಕಾರ ಸ್ಪರ್ಶ ಹಾಗೂ ಉತ್‌ಕ್ಷೇಪ! ಅಂದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಡ ಧ್ವನಿಯ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಅ + ಉ ಸ್ವರ ಉಚ್ಚಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ, ದ್ರಾವಿಡೇತರ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಸಮವಾದ ಈ ರಕಾರದ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ರಕಾರವೂ ಇದೆ; ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇತರ ಒಂದೆರಡು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದು ಆ ಧ್ವನಿ ಇಲ್ಲವಾದರೂ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಿತೆಂದು ಹೇಳಲು ಆಧಾರವಿದೆ. ಆ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ ‘ಐಕಾರಮುಂ ಐಱನುಂ ಕುಳನುಂ ಎ ಒ ಎಂಬಿವು ಸಂಸ್ಕೃತದೊಳಿಲ್ಲ; ದೇಶೀಯಂಗಳಾಗಿ ಕನ್ನಡದೊಳೊಳುವು’^೨ ಎಂದು ಕೇಶಿರಾಜ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಪಾಣಿನಿಯ ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿ ‘ಅಲಘು ರೇಫ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಆ ರೇಫ ಯಾವುದು ಎಂದಾಗಲಿ, ಅವರ ಪ್ರಯೋಗ ವಿವರವಾಗಲಿ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ರಕಾರಗಳಿದ್ದುದರಿಂದ ಒಂದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದರಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ಆ ಇನ್ನೊಂದು ರಕಾರವನ್ನು. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾದ ರಕಾರವನ್ನು ಕೇಶಿರಾಜ ಮತ್ತು ಇತರರು ಶಕಟರೇಫ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಬಂಡಿಯ ರ (ಐ) ಎಂದೂ ಉಚ್ಚೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು (ಶಕಟ ರೇಫವನ್ನು) ಬಂಡಿಯ ‘ಐ’ ಎಂದೇ ಕರೆಯುವರು. ಶಕಟರೇಫ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗಲೂ ಅದಕ್ಕೂ ಬಂಡಿಯ ರೇಫನೆಂದೇ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಶಕಟ ಎಂದರೆ ಗಾಡಿ, ಬಂಡಿ ಎಂಬುದೇ ಅರ್ಥ! ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ವಲ್ಲಿನ ‘ರ’ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಇದನ್ನು ‘ಅಐ’ ಎಂದೂ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೧. ಆಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀ. ತೀನಂತ್ರೀ : ಕ ಸಾ ಪ ಪ ೨೩-೨ : ಪುಟ ೧೬೦

೨. ಶಮದ : ಪುಟ ೨೫

ಹಳಗನ್ನಡದ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ರಕಾರ ಬಂದರೇ ಒಂದು ಅರ್ಥ, ಳಕಾರ ಬಂದರೇ ಮತ್ತೊಂದು ಅರ್ಥವಿರುವುದು ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಹಳೆಯ ಕಾವ್ಯಗಳಿಂದ ಆರಿಸಿದ ಈ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ನಿದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿಭಾವಿಸಿ:

ಅಱ = ತಿಳಿ	ಅರಿ = ಕತ್ತರಿಸು
ಅಱಿ = ಬಂಡೆ	ಅರಿ = ಅರ್ಥ
ಒಱಿ = ಸ್ತವಿಸು	ಒರಿ = ಉಜ್ಜು
ಕಱಿ = ಕವ್ವು	ಕರಿ = ದಡ
ಕೊರಿ = ಕತ್ತರಿಸು	ಕೊರಿ = ಗೊರಕೆ ಹಾಕು
ನೆಱಿ = ತುಂಬು	ನೆರಿ = ಸೇರು
ಪಱಿ = ಸೀಳು	ಪರಿ = ಹೋಗು
ಮುಱಿ = ಕತ್ತರಿಸು	ಮುರಿ = ತಿರುಗು

ಇಂದು ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಆ ಳಕಾರ ಅಥವಾ ಶಕಟರೇಫ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪ್ಪವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಉಚ್ಚಾರ ಹೇಗಿತ್ತೋ ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೇಶಿರಾಜನೇನೋ—‘ರೇಫ ಪುಟ್ಟುವ ತಾಣಮಂ ಬಿಟ್ಟತ್ತಾ ಗುಚ್ಚರಿಸೆ ಳಕಾರಂ ಪುಟ್ಟುಗುಂ’^೧ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಕೇಶಿರಾಜನ ಕಾಲಕ್ಕಾಗಲೇ ಅದರ ಉಚ್ಚಾರ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ ಹುಟ್ಟಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ೩೪ನೆಯ ಸೂತ್ರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ! ರಕಾರ—ಳಕಾರಗಳು ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಥವಾ ಸ್ವತಂತ್ರ ಧ್ವನಿಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಳ - ರ ಅಥವಾ ಶಕಟರೇಫ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ರೇಫ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧ್ವನಿಮಾಗಳಾಗಿದ್ದುದಕ್ಕೆ (Distinct Phonemes), ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಶಾಸನಗಳ, ಸೋದರ ಭಾಷೆಗಳ ಸಬಲ ಆಧಾರಗಳಿವೆ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಳ ಮತ್ತು ರಗಳು ಒಂದೇ ಧ್ವನಿಮಾಗಳೆಂದು (Phonemic Variants) ಎಲ್.ವಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್ ಹೇಳಿದುದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ^೨ “-r- is maintained throughout the 8th, 9th, 10th, and 11th cent. A. D. In the 12th

೧. ಈ ಬಗೆಯ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಾಸನಾಧಾರದ ಪದ-ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ Grammar of Old Kanarese Inscriptions ಪುಸ್ತಕದ ೨೩-೨೪ನೆಯ ಪುಟಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು
೨. ಶಮದ ಸೂತ್ರ: ೨೯ರ ವೃತ್ತ, ಪುಟ ೨೩
೩. Journal of Oriental Research, Madras 10, 253

cent. we find r used for ṛ”^೧ ಎಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ್ದರೂ, ಲ-೯- ಮತ್ತು ೧೦ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಈ - ಱ - > - ರ - ಆಗುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ.^೨

ಹೀಗೆ ಕ್ರಮೇಣ ಱ - ರ ಗಳು ಒಂದೇ ಧ್ವನಿಮಾ ಆಗಿ ಸಂಗಮಗೊಂಡಿವೆ. ಈ ಐಕ್ಯ ಕೇಶಿರಾಜನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಲೆದೋರಿರಬೇಕು. ಆಪ್ಪೇ ಅಲ್ಲ. ಬಂಡಿಯ ಅದ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂದೇಹ ಅವನ ಕಾಲಕ್ಕೇ ಕಾಣಿಸಿರಬೇಕೆಂದು ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣದ ಒಂದೆರಡು ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇವು ಪ್ರಾಸಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬರಬಾರದೆಂದು ಕೇಶಿರಾಜನೇ ನಿಷೇಧಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಶಾಸನಾಧಾರಗಳಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಐಕಾರ ರಕಾರದೊಡನೆ ಬೆರೆತು ಹೋಗಲಾರಂಭವಾಗಿರಬೇಕು : “The change of ṛ to r and of ḷ to l has taken place during this period (i.e. 9th and 10th centuries.)”^೩ ಮತ್ತು ೧೨ - ೧೩ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಇದರ ಅಳಿವು ಆರಂಭವಾಗಿರಬೇಕು. ಅಂತೂ ಐಕಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಒಂದು ಶತಮಾನದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಐಕಾರ ಬಾಳಿತು. ಆದರೂ ೧೫ - ೧೬ನೆಯ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ಈ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಐಕಾರ ನಿಂತುಹೋದ ಸುಮಾರು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಶತಮಾನದ ತರುವಾಯ ಇಂದು ನಾವು ಆ ಧ್ವನಿಮಾದ ಉಚ್ಚಾರ ಹಿಂದೆ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಒಂದೆರಡು ಸೋದರ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ—ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳ—ಈ ಱ - ಱ ಎಂಬ ಎರಡು ಧ್ವನಿಗಳೂ ಇಂದಿಗೂ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಇವೆಯಾದುದರಿಂದ, ಅವುಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ, ಅವುಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಐಕಾರದ ಉಚ್ಚಾರವನ್ನು ಪರಿಭಾವಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಐಕಾರದ ಉಚ್ಚಾರ ಉಳಿದಿರುವ ಭಾಗಗಳೆಲ್ಲಾ ಅದರ ಉಚ್ಚಾರದಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆ ಇಲ್ಲ! ಅಂತೂ “Its sound resembles that of the English r (not the Irish or Scotch) after a long vowel, as in the word farm ; but it is pronounced farther back in the mouth, and in a still more liquid manner”^೪ ಎಂದು ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ.

ಮೂಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಐಕಾರ ಇದ್ದಿತೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪೋಷಕವಾದ ಅಂಶಗಳಿವೆ ;

೧. GOKI, Page-25

೨. HGOK, Page-15

೩. ಅದೇ...ಪುಟ ೧೦೭

೪. ACGODLs : ೧೯೫೬ : ಪುಟ ೧೪೪

ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳ, ಪರ್ಜಿ ಮುಂತಾದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಏ ಧ್ವನಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಮೂಲ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಶವರ್ಣಗಳು ಇದ್ದುದು ಐದಲ್ಲ, ಆರು. ಆ ಆರನೆಯ ಸ್ಪರ್ಶವೇ (stop) ವರ್ತ್ಸ್ಯ (Alveolar). ಇದರ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ t - ಧ್ವನಿಯ ಉಚ್ಚಾರವಿದ್ದಂತೆ; ಅಂದರೆ ಇದು ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಟ (t) ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದ ತ ಧ್ವನಿಗಳ ನಡುವಿನ ಉಚ್ಚಾರ! ಕೋತ, ತೊದ ಮೊದಲಾದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಟ, ತ, ತ - ಇವು ಮೂರು ಧ್ವನಿಮಾಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಇವೆ. ಇವು ಹಿಂದೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಧ್ವನಿಮಾಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಈ ಸ್ಪರ್ಶವರ್ಣ (stops) ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದು 'ಏ' ಆಗಿರಬಹುದೆಂದೂ ತೋರುತ್ತದೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಪದದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಏಕಾರ ನಿಲ್ಲದೆ ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ವಿವರಣೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಹಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಧ್ವನಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪುನರರಚಿಸುವುದಾದರೆ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವರ್ತ್ಸ್ಯ ಧ್ವನಿಗಳಾಗಲಿ, ಪ್ರತಿವೇಷ್ಟಿತ ಅಥವಾ ಮೂರ್ಧನ್ಯ (Retroflex) ಧ್ವನಿಗಳಾಗಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಇದ್ದಿತೆಂದು ಸಾಧಿಸಲು ಆಧಾರಗಳು ಸಾಲವು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕುಈ, ತೆಲುಗು ಮುಂತಾದ ಮಧ್ಯದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪದಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವರ್ತ್ಸ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿವೇಷ್ಟಿತ ವ್ಯಂಜನ ಧ್ವನಿಗಳು ಇರುವ ಹಲವಾರು ಪದಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಜ್ಞಾತಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮೀಕರಣ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಮಧ್ಯದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಈ ಗುಣವೇನಿದ್ದರೂ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ ಹೊರತು, ಇದನ್ನು ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. " Since this is a localized feature of some member of the C Dr-group, it is possible to reconstruct them for a common Pre-Telugu - Kui stage, but not for P Dr (i.e. Proto-Dravidian). All forms that come under this class can be explained through metathesis and vowel-contraction under certain conditions of syllabic distribution. " ೧ ಈ ವಿವರಣೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದ್ದು ಅಂಗೀಕಾರ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ.

೧. Bh. Krishnamurti : Paper issued at Mysore. (SSOL) 1958 page-4

ಆದರೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮಾತ್ರ ಈ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಕೊಂಚಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಪವಾದ (exception)ದಂತೆ ಇದೆ; ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳ ಮತ್ತು ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೊರತಾಗಿದೆ. ಉಳಿದ ಸೋದರ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ (ಮಧ್ಯ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು), ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪದದ ಅದಿ ಹಾಗೂ ಪದಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಏಕಾರ ನಿಂತುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?—ಇದು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದುದು. ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತೊಡಗುವ ಮುನ್ನ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು :

ಪದದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಏಕಾರವಿರುವುದಕ್ಕೆ—

ಏಟ್ಟ (ಏಟ್ಟಕವಿ, ಏಟ್ಟಶಾಸ್ತ್ರ)

ಏಾಟಳ : ಏಕ್ಕಟಂ (ಪಂಪರಾ)

ಏಂಕೆ (< ಎಏಂಕೆ) ?

ಏೋಡಾಡಿಸು : ಏೋಪ್ಪ (ಸೂಕ್ತಿಸು ೩ - ೧೧೮. < * ಉಏಪ್ಪು)

ಏಿಟ್ಟಿ (ಜಯನ್ಯ. ೧೫-೨೧)

ಏಂಚಿಕೆ (ಏಂಜಿಕೆ) : ಏವಕೆ (< ತ. ಇಏವಿಕ್ಕೈ)

ಏೋಬ್ಬಿ [(ಏಣಜ್ಜಿ) ಯೆಂದು ಹಳುಕು. ಶಮದ] ಇತ್ಯಾದಿ.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪದಗಳು—ಏವಕೆ, ಏಂಕೆ, ಏೋಪ್ಪ—ಅವುಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದ ಸ್ವರ (ಅಥವಾ ವ್ಯಂಜನ) ವನ್ನು ಲೋಪಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಂತ ರೂಪಗಳೆಂದು ಸಾಧಿಸಬಹುದಾದರೂ, ಉಳಿದ ಒಂದೆರಡು ಪದಗಳು ಸಮಸ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿವೆ. ಇನ್ನು ಪದದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಏಕಾರವಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪದಗಳು ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಎಱ್, ನೇಸಱ್, ಪಾಱ್, ಬಸಿಱ್—ಮುಂತಾದ ಸುಮಾರು ಎಪ್ಪತ್ತೇಳು ಐರಾಂತ ಪದಗಳನ್ನು ಕೇಶಿರಾಜ ಧಾತು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ೧

ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಅಧಾರಗಳಿದ್ದೂ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆ ಬೇರೆ ತೆರನಾಗಿದೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಈ ಏಕಾರ ಮೂಲದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಇದ್ದಿತಾದರೂ ಅದು ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತೇ ಹೊರತು ಪದದ ಅದಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ಸ್ವಾರಸ್ಯಗಳಿವೆ. “Proto-Dravidian * r —survives in Tamil and Malayalam, but develops in two different ways (tt. r) in different

languages"! ೧ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ / - ಷ - / ಇದೆಯೋ ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ - ತ್ತ - (ಅಥವಾ - ಟ್ಟ -), ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ - ಟ್ಟ - ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು :

ಎಱ್ಱು > ಎತ : ತೆ. ಎರು

ಉಱ್ಱು > ಉಟಿ (? < ಒರತೆ)

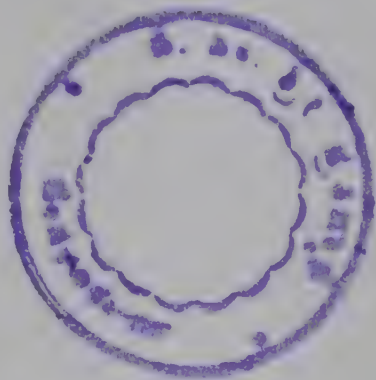
ಪೆಱ್ಱು > ಪೆಟ್ಟು

ಸುಱ್ಱುಯಿರ್ > ಕುತ್ತೈಸಲ್

ಚಿಱ್ಱುಲಿ > ಚಿಟ್ಟಿಲಿ : ತೆ. ಚಿಟ್ಟಿಲುಕ

ಕಿಱ್ಱುಡಿ > ಕಿತ್ತಡಿ

ಎಱು > ಎಟು

ಇತ್ಯಾದಿಯಾದ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಾರು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ - ಷ - ಕಾರವಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಸೆಱ್ಱು (ಹೋ. ತ. ಶಿಱ್ಱು) ೨ —ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಪದಗಳಿವೆ. ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪದಮಧ್ಯದ ದೀರ್ಘ ಸ್ವರಾನಂತರ (- ಸ್ವ) ಇದ್ದ - ಷ್ಱ - ಕಾರ, ಅಂದರೆ ದ್ವಿತ್ವ ಷ, ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ - ಷ್ಱ - ಆಗಿಯೇ ಉಳಿದರೆ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ - ತ್ತ -, ಮತ್ತು ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ - ಟ್ಟ - ಆಗಿರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಸೂತ್ರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ತೋರಿಸಬಹುದು :

* - ಸ ಷ್ಱ - > ತ. - ಷ್ಱ - > ಕ. - ತ್ತ > ತೆ. - ಟ್ಟ -

ಉದಾ :	ತ.	ಕ.	ತೆ.
	ಮಾಱ್ಱು	ಮಾತು	ಮಾಟಿ
	ಪಱ್ಱು	ಪತ್ತ	ಪಟ್ಟು

೧. Linguistic Pre-history of India : M. B. Emeneau

PAPS ; 98, 4 : page 289

೨. ಸೆಱ್ಱುಗೈದನನಂತನ್ . . . ಪಂಪಭಾರತ ೪-೪೪

ಇದಲ್ಲದೆ ಐಕಾರ ಒತ್ತಕ್ಷರ ಮಾತ್ರ ಆಗಿಬಂದಾಗ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅದು - ನ್ನು ಆಗಿ ಬಂದಾಗ, ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು, ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ರೂಪಗಳು ಇಂತಿವೆ:

ತ	ಕ	ತೆ
ಕುನ್ನು	ಕುಂದ	ಕೊಂಡ
ಪನ್ನು	ಪಂದಿ > ಹಂದಿ	ಪಂದಿ
ಒನ್ನು	ಒಂದು	ಒಕಟೆ
ತಿನ್ನು	ತಿಂಡಿ	ತಿಂಡಿ
ಕನ್ನು	ಕಂದು	
ನನ್ನು	ನನ್ನಿ	

ಕನ್ನಡದ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಐಕಾರ ಬಿಡಿಯಾಗಿ ನಿಂತಾಗ ರಕಾರವಾಯಿತು, ಒತ್ತಕ್ಷರವಾಗಿ ನಿಂತಾಗ ವಿಶ್ಲೇಷವಾಯಿತು ಇಲ್ಲವೇ ಅದರ ಮುಂದಿನ ವ್ಯಂಜನ ರೂಪವನ್ನು ತಳೆಯಿತು: ಮುಱಿ > ಮರೆ: ತೋಱು > ತೋರುವ: ತೋಱುಕ್ಕಿ > ತೋರಿಕೆ . . . ಇತ್ಯಾದಿ. ಡಕಾರ ಳಕಾರಗಳು ಏಕಸ್ವಾನೀಯಗಳೆಂದು ಕೇಶಿರಾಜ ಹೇಳಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಡ > ಱ ಆಗುವುದು ಕೆಲವು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಂದೆರಡು ನಿವರ್ತನಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ದರೆ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ:

ತೆಲುಗು	ಚೆಡುಚು > ಚೆಱುಚು
ಗೋಂಡಿ	ಜೋಡಿ > ಜೋಱು
ಬ್ರಾಹೂಈ	ಓಡೆ (= ಅವನು) > ಓಱಿ: ಹೋ. ತೆ. ವಾಡು

ವಾಶ್ವಾತ್ಯರ ಕಿವಿಗೆ ನಾವು ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಡಕಾರ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಕಾರವಾಗಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಡಕಾರವಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ನಾಮಪದಗಳನ್ನು ಅವರು ರಕಾರದ ಪದಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ ಪದಗಳನ್ನೇ ನಾವು ಸರಿಯಾದ ರೂಪಗಳೆಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಬಳಕೆಗೆ ತಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಈ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ:

ಕಾರವಾರ	< ಕಡವಾಡ
ಧಾರವಾರ್	< ಧಾರವಾಡ

ಕೆನರ < ಕನ್ನಡ

ಕ್ಯಾನರೀಸ್ < ಕನ್ನಡ

ಕುರುಖ್ < ಕುಡುಖ್

ಱ ಮತ್ತು ಳ ಕಾರಗಳನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವಿಸುವ ವಿನಮ್ರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಕಳೆದ ಶತಮಾನದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಈ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯವರೆಗೂ ಪಾಂಡಿತ್ಯಪ್ರಿಯ ಪಂಡಿತ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ನಡೆದಿದೆ.

ದಿವಂಗತರಾದ ಪ್ರಾಕ್ತನ ವಿನುಶ್ ವಿಚಕ್ಷಣ ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ರಾ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಈ ಱ ಮತ್ತು ಳ ಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಜನತೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ, ಅಳಿದುಹೋಗಲು ಅವಕಾಶವೀಯದಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳು ಮನನೀಯವಾಗಿವೆ: “ಱ, ಳ - ಎಂಬ ಅಕ್ಷರಗಳು ಪ್ರಾಯಿಕವಾಗಿ ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ವಾಡಿಕೆಯಲ್ಲಿವೆ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವು ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದವು. ಮೆ|| ಕಿಟ್ಟಲ್, ಮೆ|| ರೈಸ್, ಕಾವ್ಯಮಂಜರೀ ಸಂಪಾದಕರು—ಇವರುಗಳು ಅದನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತರುತ್ತ ಇರುವುದು ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷಾಭಿಮಾನಿಗಳಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡದೆ ಇರಲಾರದು. ಈ ಅಕ್ಷರಗಳು ಶಬ್ದವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರದ (Philology) ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಗಳಾಗಿವೆ. ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಗದ್ಯಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ತೋರಿದರೂ, ಪದ್ಯಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಅದರಣೀಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.” ೧ ಕೇಶಿರಾಜನಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ರಾ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರವರಿಗೆ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಎಷ್ಟೋ ಕಳಕಳೆಯಿಂದ ಈ ಱ ಮತ್ತು ಳ ಧ್ವನಿಮಾಗಳನ್ನು ಅಳಿಯಲೀಯದೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಆ ಎರಡು ಧ್ವನಿಮಾಗಳು ಕನ್ನಡಿಗರು ಕಂಡಂತೆ ಕಣ್ಣೆದುರಿಸಲೇ ಕಣ್ಮರೆಯಾದುವು! ಹೀಗಾಗಿ ಶಬ್ದದ ಅಥವಾ ಧ್ವನಿಯ ಅಳಿವು—ಉಳಿವುಗಳು ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನಿತ್ಯ ಪರಿವರ್ತನತೀಲ ಆಡುನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳು ಅಗತ್ಯವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅನಿವಾರ್ಯ. ೨

೧. ನೀತಿಮಂಜರಿ, ಭಾಗ-೧: ಎರಡನೆಯ ಮುದ್ರಣ: ೧೮೯೮

೨. ರೇಫ-ಶಕಟರೇಫ; ರ-ಱ, ಹಂಪನಾ, ಕನ್ನಡನುಡಿ ೨೮-೧೦ ಎಂಬ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಡನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

176

பெரிய கட்டிடம்

ಪೂರ್ವಾ = ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾವಿಡ (Proto-Dravidian)

॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ (१००) स्वस्ति

ಮೂವ್ಯಂ = ಮೂರ್ಧನ್ಯ ವ್ಯಂಜನ (Retroflex consonant)

ಪರಿಸರ = Environment

ಪ್ರವೀಣತರ ಸ್ವರಗಳೆ = ಉದಾ : ಲಿ, ಉ, ಃ.

೧. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ Environment ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿ ಪರಿಸರ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಇದ್ದಿ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ. ಕೆಲವರು ಪರಿಸರಣ ಎಂದೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪರಿಸರ ಎಂಬಷ್ಟೇ ಸಾಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಕಕಾರ, ಚಕಾರ : / ಕ್ - / , / ಚ್ - /

ಉ

ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕ ಧ್ವನಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೇಗಿತ್ತು?—ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ಲನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ವಿಪುಲವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ಕ' ಧ್ವನಿಮಾ ಇದ್ದಿತೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ; ಜೊತೆಗೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಪರುಷ ಅಥವಾ ಅಘೋಷ ಧ್ವನಿಗಳೇ ಇದ್ದುವೆಂಬ ವಾದ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸದೃಢವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಎಲ್ಲ ಧ್ವನಿಮಾಗಳು ಉಳಿದಿವೆ, ಕೆಲವು ಅಳಿದಿವೆ; ಕೆಲವು ಪರಿವರ್ತನಗೊಂಡು ಆ ವ್ಯತ್ಯಸ್ಥ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಾಳಿವೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಹೊಸದಾಗಿ—ಅನ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಬಂದು ಸೇರಿವೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಿಂದ ನೋಡುವಾಗ ಕಕಾರದ ಚರಿತ್ರೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಕ-ಎಂಬ ಒಂದು ಧ್ವನಿ ಚ, ಸ ಎಂಬ ಎರಡು ಬೇರೆ ಧ್ವನಿಗಳಿಗೆ ಮೂಲವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಪದಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಕ ಧ್ವನಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಕೆಲವು ಪರಿಸರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧ್ವನಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಧ್ವನಿಯ ವಿಕಾಸವನ್ನು ವಿನಯವಾಗಿ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ಕಂಠ್ಯ ಧ್ವನಿಯಾದ ಕಕಾರ, ತಾಲವ್ಯ ಧ್ವನಿಯಾದ ಚಕಾರಕ್ಕೆ, ಅಥವಾ ಸಕಾರಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದುದು ಕ್ರಿ.ಶ.ದ ಈಚೆಗೆ, ಬಹುಶಃ ಆರು-ಏಳನೆಯ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಧ್ವನಿಪರಿವರ್ತನೆ ಆಯಾ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಶೋಕನ ಶಿಲಾ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕೇರಳ, ಕೇರಳಪುತ್ರ—ಎಂಬ

ರೂಪಗಳು ದೊರೆಯುವುದರಿಂದ ಅವನ ಕಾಲಕ್ಕಾಗಲೇ, ಅಂದರೆ ಕ್ರಿ.ಪೂ. ಮೂರನೆಯ ಶತಮಾನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕಕಾರ (ಧ್ವನಿ) ಇತ್ತೆಂದು ನಿಚ್ಚಳವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕ್ರಿ.ಪೂ.ದ ವೇಳೆಗೆ ಕಕಾರ > ಚಕಾರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ, ತುಳು, ತೊದ, ಬ್ರಾಹೂಈ, ಕುರುಖ್—ಈ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಕಾರ ಕಕಾರವಾಗಿಯೇ ಇಂದಿಗೂ ಉಳಿದಿದೆ—ಪದದ ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಈ ಧ್ವನಿ ನಿಂತಾಗ. ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳ, ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ ಧ್ವನಿ ಚ ಧ್ವನಿಯಾಗಿದೆ, ಕಂಠ್ಯ ತಾಲವ್ಯವಾಗಿದೆ, ಕೆಲವು ಪರಿಸರಗಳಲ್ಲಿ.

ಮೂಲ ದ್ರಾವಿಡದ ಕಕಾರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧ್ವನಿಗೆ ತಿರುಗಿದುದನ್ನು ನಿದರ್ಶನಗಳೊಡನೆ ನೋಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಚಕಾರದ ಬಳಕೆ ಅಧಿಕವಾಗಿದ್ದರೂ, ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಕಾರವೇ ಇದ್ದಿತೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ, ಆಗಲೇ ಒಮ್ಮೆ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ, ಕಕಾರ ಚಕಾರವಾದುದು ಕ್ರಿ.ಶ.ದಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಹೊರತು ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಲ್ಲ. ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಆದ ಕಾಲವೇ ಬೇರೆ, ಅದು ತಮಿಳಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಕ - > ಚ - ಆಗುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಕಾರ, ಎಕಾರಗಳು ಕಕಾರದ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಕ ಧ್ವನಿ ಕೂಡಲೆ ಚ ಧ್ವನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಿಳಿನಂತೆ ಅದೇನೂ ಮೂರ್ಛನ್ಯವಾಗಿರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿ.ಶ. ೬೦೦ರ ತೆಲುಗು ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕಕಾರದ ರೂಪಗಳೇ ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಉದಾ :

ಕೇಸಿರಿ (> ಜೇಸಿರಿ), ಪನಿಕೇಸಿರಿ (> ಪನಿಜೇಸಿರಿ)

ಕೆದಲು (> ಜೆದಲು)

ಅದುದರಿಂದ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಕಾರದ ಈ ಧ್ವನಿಪರಿವರ್ತನೆ ಕ್ರಿ.ಶ. ಆರನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅನಂತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಿರಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಮಿಳಿಗಿಂತ ತಡವಾಗಿ, ತೀರ ತರುವಾಯದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಧ್ವನಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಕಕಾರದ ಪರಿವರ್ತನೆ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೇಗೆ ಆಯಿತೆಂದು ನೋಡಬಹುದು. ಕಕಾರ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಾಗ, ಕೆಲವು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಕಾರವಾಯಿತು—ಎಂದು ವಿನಿರಸುವ ಮೊದಲು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಮಾತು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಧ್ವನಿ

ಕ, ಕೆ, ಕು, ಕು

ಪೂದ್ರಾ ಕ್ - > {

> ಕ್ - { ಅ - } ಪೂರ್ವತರ } > ಕ್ -
 { ಉ - } ಭರಗಳು
 { ಒ - }

ಕ, (ತು) : ತ, ತಿ, ಮ

> ಕ್ - { ಇ - (ಉ) } ಪೂರ್ವ } > - ಕ್ : ಚ -
 { ಏ - (ಏ) } ಭರಗಳು

ಕೆತ್ತು > ಚಿಕ್ಕು (ತೆ)

	ತಮಿಳು	ತೆಲುಗು
ಕ - > { ಮೂರ್ಧನ್ಯ ವ್ಯಂಜನಗಳಿದ್ದರೆ (Retroflex consonants) — ಟ, ಡ, ಟ, ಳ	> ಕ್ - , ಚ್ - [ತ. ಕಿಳಿ, ಕೀಲ್, ಕೆಟು]	

	ಕ	ತ	ತೆ
ಕ್ -	ಇ * ಕರ್ವಿ > ಕಿವಿ (ಕಿ) ಗಳಿ ಎ ಕೀವು ಕೆದಲು ಕೆಡು	ಚಿವಿ ಕಿಳಿ ಚೀ ಚಿತಲು ಕೆಟು	ಚಿವಿ ಕೆಬಿ (ತು) ಚಿಲುಕ ಚೀವು ಚೆದಲು ಚೆಡು

ಆದರೆ ಚಿಕ್ಕ ಎಂಬ ಕನ್ನಡದ ಪದ ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಕಿಟಿಲ್ ಈ ಪದಕ್ಕೆ ಚಿಲು [< ಕೀಲು] > ಚಿಕ್ಕ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ವಿನರಣೆ ನೀಡಿದ್ದಾನೆ. ^೧ ಆದರೆ ಅವನ ವಿನರಣೆ ಅಸಮರ್ಪಕವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ಪದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಕಾರದ ಧ್ವನಿ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಅಪವಾದದಂತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ ಹೊರತು ಕಿಲು > ಚಿಲು ಆಯಿತೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. “In the case of chikka, on the other hand no trace of k - appears so that C - here must be regarded as original, and the word can have no connection with ciṛu < kiṛu.” ^೨ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯವೆಂದರೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಚಿಕ್ಕ (= ಸಣ್ಣ) ಎಂಬ ಪದ ಇಂಡೋ-ಆರ್ಯನ್ ಭಾಷೆಗೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮರಾಠಿಭಾಷೆ ಈ ಪದವನ್ನು ಕನ್ನಡದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಸಂಸ್ಕೃತ-ಪ್ರಾಕೃತಗಳಲ್ಲೂ ಸೇರಿ ಹೋಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ‘ಚಿಕ್ಕ ಗಜ.’

“The Present Dravidian k is most faithfully preserved by Canarese and Tulu. Telugu has a great tendency for palatalisation; and Tamil stands midway between Telugu and Canarese-Tulu.” ^೩

೧. ಕಿಟಿಲ್ ಕೋಶ: ಪುಟ — ೬೦೫

೨. Dravidian Studies : T. Burrow : III—Two Developments of Initial K in Dravidian ; BSOAS-XI : 1943-46

೩. A Primer of Dravidian Phonology ; IA, 1909 ; page-217

ಕನ್ನಡ, ತುಳು, ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ > ಗ ಆಗುವುದೂ ಉಂಟು. ಕೆಲವು ಉದಾ:

ತ	ಮ	ಕ	ತು	ತೆ
ಕೆಡು	ಕೆಡು	ಗಡು	ಗಡು	ಗಡವು
ಕುನ್ನು	ಕುನ್ನು	ಗುಡ್ಡ	ಗುಡ್ಡ	ಕೊಂಡ
ಕೂಡು	ಕೂಡು	ಗೂಡು	ಗೂಡು	ಗೂಡು
ಕೆಟ್ಟಿ	ಕಟ್ಟಿ	ಗಟ್ಟಿ	ಗಟ್ಟಿ	ಗಟ್ಟಿ
ಕಾಲ್	ಕಾತ್ತು	ಗಾಳಿ	ಗಳಿ	ಗಾಲಿ

ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಕಕಾರ ಉಳಿದುಬಂದಿದೆ; ಕಕಾರ ಇರುವ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪತೆ ಇರುವುದೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ:

ತ	ಮ	ಕ	ತುಳು	ತೆ
ಕಡಲ್	ಕಡಲ್	ಕಡಲು	ಕಡಲು	ಕಡಲು
ಕಡು	ಕಡು	ಕಡು	ಕಡು	ಕಡು
ಕತ್ತಿ	ಕತ್ತಿ	ಕತ್ತಿ	ಕತ್ತಿ	ಕತ್ತಿ
ಕಟ್ಟು	ಕಟ್ಟು	ಕಟ್ಟು	ಕಟ್ಟು	ಕಟ್ಟು
ಕಾವಲ್	ಕಾವಲ್	ಕಾವಲು	ಕಾವಲು	ಕಾವಲು

ಕ	ತ	ಮ	ತೆ
ಕಲ್ > ಕಲ್ಲು	ಕಲ್	ಕಲ್	ಕಲ್ಲು (=ರಾಯಿ) (ಬ್ರಾ)ಖಲ್
ಕಳ್ > ಕಳ್ಳು	ಕಳ್	ಕಳ್	ಕಲ್ಲು
ಕಣ್ > ಕಣು	ಕಣ್	ಕಣ್	ಕನ್ನು (ಮಲ್ಲೊ) ಖನು, (ಬ್ರಾ)ಖನ್
ಕಾಲಾ > ಕಾಲು	ಕಾಲ್		ಕಾಲು
ಕುಡಿ	ಕುಡಿ		ಕುಡುಚು
ಕೊಲ್	ಕೊಲ್	ಕೊಲ್	ಕೊಲ

ಕ	ತ	ಮ	ತೆ
ಚೀಕೀ > ಕೀವು	ಚೀ	ಚೀಕ	ಚೀಮು/ಚೀಮಿಡಿ (ಮಲೆನಾಡು) ಕಿತೆ (ಬ್ರಾ) ಕೀಶ್
* ಕೆವಿ > ಕಿವಿ	ಚೆ/ಶೆ ವಿ	ಚೆವಿ	ಚೆವಿ (ತುಳು) ಕೆಬಿ
ಕೆದಲು	ಚೆತಲು	ಚೆತರುಕ	ಚೆದಲು
ಕಿಲು /	ಚಿಲು	ಚಿಲು	ಚಿರು
ಕೆಲ	ಚಿ(ಶಿ)ಲ	ಚಿಲ	ಚಿಲುಪ
ಕಿಳಿ (> ಗಿಳಿ)	ಕಿಳಿ		ಚಿಲುಕ
ಕೆಡು	ಕೆಟು	ಕೆಟು	ಚೆಡು

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಧ್ವನಿ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕ ಧ್ವನಿನಿಂದಾದ ಇತಿಹಾಸ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಅದರ ವಿಕಾಸವನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿಪುಲವಾದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಕಕಾರದ ಮುಂದೆ ಮೂರ್ಧನ್ಯವಲ್ಲದ ವ್ಯಂಜನ ಬಂದರೆ ಆಗ ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ > ಚ ಆಗುತ್ತದೆ; ಕನ್ನಡ, ತುಳು, ಬ್ರಾಹೂಕು, ಕುರುಖ್ ತೊದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಕಾರವೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕ - > ಗ - ಆಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವರ್ಗ ಪ್ರಥಮಾಕ್ಷರಗಳು ವರ್ಗತೃತೀಯತ್ವವನ್ನು, ಸಂಧಿಯಾಗುವಾಗ, ಪಡೆಯುವುದುಂಟು; ಅದರಂತೆ ಕ -, - ಕ - > ಗ -, - ಗ - ಆಗುತ್ತದೆ. ಕ ಎಂಬುದು ಅಘೋಷ ಧ್ವನಿ; ಗ ಎಂಬುದು ಘೋಷ ಧ್ವನಿ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪರಸ್ಪರ ಧ್ವನಿಯಾದ ಕ ಧ್ವನಿನಿಂದಾದ ಬದಲು ಸರಳ ಧ್ವನಿಯಾದ ಗ ಧ್ವನಿಯಾಗಿ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲೇ ನಿಂತುಬಿಡುತ್ತದೆ—ಇದು ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ವೆಂಬಷ್ಟು ಕಡಮೆ, ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ.

ಉದಾ: ಗಿಳಿ (< ಕಿಳಿ)

ಗಿಳಿಯ (< ಕಿಳಿಯ)

ಕಕಾರ ಕೆಲವು ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಕಾರವಾದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ಚ' ಎಂಬ ಸ್ವತಂತ್ರ ಧ್ವನಿನೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದುದೆಂದೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು. /ಚ/ ಎಂಬ ಸ್ವನಿನೂ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಉಚ್ಚಾರ ಹೇಗಿತ್ತೆಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾದರೂ, ಅದು ಸ್ಪರ್ಶಧ್ವನಿಯಾಗಿರದೆ ಬಹುಶಃ ಸ್ಪೃಷ್ಠೋಷ್ಠ ಧ್ವನಿಯಾಗಿ

ತ್ತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆ ಧ್ವನಿಯೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಂಡಿದೆ.

ಉದಾ :

* ಚ್ - >	ಚ್ - ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಪರ್ಜಿ, ಕುರುಖ್, ಮಲ್ಲೊ, ಬ್ರಾಹೂಈ [ಚಿಕ್ಕು]
	ಸ್ - ಕನ್ನಡ, ಕೋಲಾಮಿ, ಕುಈ, ಗೋಂಡಿ [ಸಿಲ್ಕು] [ಸಿಕ್]
	ಹ್ - ಗೋಂಡಿ [ಹಿಲಕನೆ]
	ತ್ - ತೊದ, ತುಳು [ತಿಕ್]

ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯ. ಚಕಾರ ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಪರ್ಜಿ, ಕುರುಖ್, ಮಲ್ಲೊ, ಬ್ರಾಹೂಈ—ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಕಾರವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ; ಕನ್ನಡ, ಕೋಲಾಮಿ ಮತ್ತು ಕುಈ—ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಸಕಾರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗಿದೆ; ಗೋಂಡಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮೂಲದ್ರಾವಿಡದ ಚ - > ಹ - ಆಗಿರುವುದು ತೋರುತ್ತದೆ; ತೊದ ಮತ್ತು ತುಳು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ತಕಾರವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವಿದೆ. ಉಳಿದ ಅಲಿಪಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಧ್ವನಿ ಹೇಗೆ ನಿಂತಿದೆ ನೋಡಬೇಕು. ಮೊದಲು ಚ್ - ಧ್ವನಿಮಾ ಸ್ - ಧ್ವನಿಮಾ ಆಗಿ, ಅದು ಅನಂತರ ಹ್ - ಆಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಅದು ಶೂನ್ಯವಾಗಿ ಅದರ ಮೇಲಿನ ಸ್ವರ ಮಾತ್ರ ನಿಂತಿತೆಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು : ಇದರಿಂದ

ಚ್ - > ಸ್ - > ಹ್ - > ಫ -

ಎಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ತೋರಿಸಬಹುದು. ಸ್ - > ಹ್ - ಆಗಿ ಅನಂತರ ಅದು ಶೂನ್ಯ ಧ್ವನಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಿಂಹಳೀ (Sinhalese) ಭಾಷೆಯಿಂದಲೂ ಉದಾಹರಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಕೆಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನೋಡಿ :

ಸಿಂಹಳೀ : ಸಸ್ > ಹಸ್ > ಅಸ್ = ಧಾನ್ಯದ ಬೆಳೆ : ಹೋ. ಸಂ. ಸಸ್ಯ
ಸಿಮ್ > ಹಿಮ್ > ಇಮ್ = ಎಲ್ಲೆ : ಹೋ. ಸಂ. ಸೀಮಾ

ಸಿಂಬಿಲಿ > ಹಿಂಬುಲ್ > ಇಂಬುಲ್ = ರೇಷ್ಮೆ : ಹೋ. ಪ್ರಾ. ಸಿಂಬಿಲಿ

ಸೇ > ಹೇ > ಏ = ಸೇತುವೆ : ಹೋ. ಸಂ. ಸೇತ

ಸೋ > ಹೋ > ಓ = ನದಿ : ಹೋ. ಸಂ. ಪೋತಸ್—

ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಚ್ - ಎಂಬ ವ್ಯಂಜನ ಧ್ವನಿ ಇತ್ತೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಅದು ಚ್ - ಆಗ ಉಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ - ಆಗಿದೆ. ಉದಾ : ತ. ಮ. ತೆ. ಕೊಡ. ಪ. ಕುರು. ಮಲ್ತೊ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದ್ರಾ * ಚ್ - ವ್ಯತ್ಯಾಸಹೊಂದದೆ ಚ್ - ಆಗೇ ನಿಂತಿದೆ; ಆದರೆ ಕ. ಗೋಂ. ಕುಈ. ಕುವಿ. ಕೋಲಾ. ನಾ. ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂದ್ರಾ * ಚ್ - ಧ್ವನಿ ಸ್ - ಧ್ವನಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಟು ಪಡೆದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಿದೆ. ನೀಲಗಿರಿಯ ಕೋತ ಮತ್ತು ಕೊಂಡೇಕೋರ್ ಗದಬ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪೂದ್ರಾ * ಚ್ - ಧ್ವನಿ ಸ್ - ಧ್ವನಿಯೂ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗದೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ತ್ - ಮತ್ತು ಹ್ - ಧ್ವನಿಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಟು ಹೊಂದಿದೆ! ಗೋಂಡಿ ಮತ್ತು ಕುವಿ ಭಾಷೆಗಳ ಕೆಲವು ಉಪಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಬ್ರಾಹೂಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಇದು ಹ್ - ಆಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ, ಮಲ್ತೊ ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಚ್ - > ತ್ - ಆಗಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ :

ಚ್ - > ತ್ - > ಫ - ಆಗಿರುವುದೂ ಉಂಟು.

ಪೂದ್ರಾ * ಚ್ -	>	ಚ್ -	}	(- ಎಲ್ಲ ಸ)
		ಸ್ -		
		ತ್ -		
		ಹ್ -		
		ಫ -		
		ಚ್ -		ಕ. ಜಿನುಗು < ಚಿನುಕು

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಚ್ - ಧ್ವನಿ ಎಲ್ಲ ವೇಳೆಯಲ್ಲೂ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲ ಪದಗಳಲ್ಲೂ ಪೂದ್ರಾ * ಚ್ - ಧ್ವನಿಯನ್ನೇ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪೂದ್ರಾ * ಕ್ - ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಅಂಥ

ಪದಗಳು ಬಂದಿರುವುದೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪೂದ್ರಾ ಕ್ - ಧ್ವನಿಯು, ಕೆಲವು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ - ಆಗಿ ನಿಂತರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಚ್ - ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಕಕಾರದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು :

ತ. ಮ. ತೆ. ಬಿಟ್ಟು

ಪೂದ್ರಾ ಕ್ - > { ಕ್ - ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾ. ಭಾಷೆಗಳು
(ಚ್ - ತ. ಮ. ತೆ. (before ಇ ಮತ್ತು ಎ))

ಈ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅಪವಾದಗಳೂ ಉಂಟಿಂಬುದನ್ನು ಕೆಲವು ಪದಗಳು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಚ್ - ಕಾರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗೋಂಡಿ, ಕುಈ ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ - ಕಾರವೇ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು (ಸ್) ಪೂದ್ರಾ ಧ್ವನಿಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದು. ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ತಮಿಳಿಗೆ ಬಂದ ಕೆಲವು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪದದ ಆದಿಯ ಕ್ - ಧ್ವನಿ > ಚ್ - ಧ್ವನಿಯಾಗಿದೆ.

ಉದಾ :

ಸಂ. ಶರಣ್ > ತ. ಚರಣ್

ಶಾಲಾ > ಚಾಲ್ಯೆ: ಶುಲ್ಕ > ಚುಲ್ಕಮ್

ಶಮಣರ್ > ಚಮಣರ್

ಶ್ರೀಣಿ > ಚೀಣಿ

ಸೂಜಿ > ಚೂಜಿ

ಆದರೆ ಚಕಟಮ್ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಚಕಟಮ್ ಪದದಿಂದ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದರೂ, ಶಕಟಮ್ ಎಂಬುದೇ ದ್ರಾವಿಡದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುವ ಪದವೆಂಬ ವಾದವೂ ಇದೆ! ತ. ಚಾಕಾಟು, ಚಾಟು, ಮ. ಚಾಚು—ಪದಗಳಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘವಿರುವುದು ಈ ಭಾವನೆಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ಪದ ದ್ರಾ > ಸಂ > ತ—ಹೀಗೆ ಹಬ್ಬಿರಬಹುದು.

○ ○ ○ ○ ○

(၁၈၆၆) ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၁ ရက်

ॐ
नमो भगवते वासुदेवाय
॥

ॐ
नमो भगवते वासुदेवाय
॥

ಉದಾ : ಉಪ್ಪು ಎಂಬ ಪದದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಚಕಾರವಿದ್ದು ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಅದು ಶೂನ್ಯ (Zero-Phoneme) ಆಗುತ್ತದೆ.

ತ.	ಉಪ್ಪು / ಉಪರ್ - ಉಮಣರ್	ತು.	ಉಪ್ಪು	ಕುವಿ.	ಹಾರು	ಕೊಲಾ.	ಚುಪ್ಪ - / ಸುಪ್ಪ -
ಮ.	ಉಪ್ಪು	ತಿ.	ಉಪ್ಪು	ಕೊಂಡ.	ಸೋರು	ಗ.	”
ಕ.	ಉಪ್ಪು	ಕುಕು.	ಸಾರು	ಪ.	ಚುಪ್ಪ / ಸುಪ್ಪ -	ಒ.	”
						ಗೋಂ.	ಸೋವರ್

* ಪುರಾಣ -
* ಉಪನಿಷದ್ -

೨

* ಪೂಜೆ -
* ಭಕ್ತಿ

[illegible]

ಳಕಾರ : / ಛ - /

ಲಾ

ಛಕಾರ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಧ್ವನಿನೂ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಕೇಶಿರಾಜ ಇದನ್ನೇ ಕುಳ ಳಕಾರವೆಂದು ಕರೆದಿರುವುದು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಇದ್ದ ಳಕಾರವೇ ಕುಳ; ಸಂಸ್ಕೃತದ ಲಕಾರದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಳಕಾರ ಕ್ಷ ಳ: ಳಕಾರದಂತೆ ಇದ್ದ ಮತ್ತೊಂದು ಧ್ವನಿ ರಳ < ಳಟ.

ದ್ರಾವಿಡವರ್ಗದ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಳಕಾರವಿದೆಯಾದರೂ ಕೆಲವು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೇ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಳಕಾರದ ಪ್ರಯೋಗ ಕಡಮೆ, ತಮಿಳು—ಕನ್ನಡದೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ. ಈ ಳ ಧ್ವನಿನೂ ಕನ್ನಡ, ತುಳು, ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆಯಾದರೂ ಉತ್ತರ ದ್ರಾವಿಡ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಕಾರವೇ ಈ ಳಕಾರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಉದಾ :

ಕನ್ನಡ	— ಬೆಳಗು
ತುಳು	— ಬೆಳಗುನಿ
ತಮಿಳು	— ವಿಳಕ್ಕು
ಕುಈ	— ವೆಲ್ಲ
ಮಲೆತ್ತಾ	— ವಿಲ್ಪು
ಕುವಿ	— ವಿಲೆ
ಕೋಲಾಮಿ	— ವೆಲೆನ್

ಆದರೆ ಪರ್ಜಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಆಕಾರ ಕಳೆದುಹೋಗಿದೆ, ಇಂದು ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಲಕಾರವಿದೆ. ಕೇಶಿರಾಜ ಆಕಾರದ ಉಚ್ಚಾರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು (Place of articulation) ಕುರಿತು ಆಕಾರ ಲಕಾರಗಳು ಏಕಸ್ಥಾನೀಯಗಳೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಲಕಾರ ಆಕಾರಗಳು ಏಕಸ್ಥಾನೀಯಗಳಲ್ಲ, ಬೇಕಾದರೆ ಸಮಾಪಸ್ಥಾನೀಯಗಳೆನ್ನಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಲಕಾರ ದಂತ್ಯ ಧ್ವನಿ (Dental); ಆಕಾರ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ಧ್ವನಿ (cerebral).

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಆಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಶೇಷಾಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆಕಾರಯುಕ್ತ ಪದಗಳು ಪರಿವರ್ತನ ಗೊಂಡು ಣಕಾರಯುಕ್ತ ಪದಗಳಾದುವು.

- (೧) ಕೆಲವು ಆಕಾರಾಂತ ಪದಗಳು ಣಕಾರಾಂತ [- ಆ > - ಣ] ಪದಗಳಾದುವು; ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡಿ ಪದಮಧ್ಯೆ ಇದ್ದ ಆಕಾರವೂ ಣಕಾರವಾಯಿತು [- ಆ - > - ಣ -].
- (೨) ಅದರಂತೆ ಹಳಗನ್ನಡದ ಆ ಧ್ವನಿ ಈ ಆಕಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಐಕ್ಯವಾಗಿ ಹೋಯಿತು [- ಟ್ > - ಆ].
- (೩) ಹಳಗನ್ನಡದ ಕೆಲವು ಲಕಾರಾಂತ ಪದಗಳು ಆಕಾರಾಂತ ಪದಗಳಾದುವು. [- ಲ > - ಆ].
- (೪) ಸಂಸ್ಕೃತದ ಲಕಾರ ಯುಕ್ತ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡಿ ಆ ಲಕಾರ ಆಕಾರವಾಯಿತು. [ಸಂ. - ಲ > - ಆ; - ಲ > - ಆ -].

ಆದರೆ ಈ ನಿಯಮಗಳಾವುವೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲ. ಈ ಧ್ವನಿ ಮಾರ್ಪಾಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಅಂದಳ	ಅಂದಣ	ಉಟಾ	>	ಉಳಿ
ಅನುಳ್	ಅನುಣ್	ಬಾಟಾ	>	ಬಾಳು
		ಬಾಟಿ	>	ಬಾಳೆ
ಇಟ್ಟಳ	ಇಟ್ಟಣ			
ಎತ್ತಳ	ಎತ್ತಣ	ಮಟಿ	>	ಮಳೆ
ಕಳ	ಕಣ			
ಕಳ	ಕಣ	∴ ಟ್ - > - ಆ		

ಗಾಳ ಗಾಣ
ಗಿಳಿ ಗಿಣಿ
ಗೆಳಸು ಗೆಣಸು

(ಸಂ) ಕಮಲ > ಕಮಳ

ಗೊಂದಳ ಗೊಂದಣ

ಜಲ > ಜಳ

ತಳಿಗೆ ತಣಿಗೆ

ಕಾಲಿದಾಸ > ಕಾಳಿದಾಸ

ದೆಕ್ಕಾಳಂ ದೆಕ್ಕಾಣಂ

ನೊಳ ನೊಣ

∴ (ಸಂ) - ಲ - > - ಳ -

- ಲ - > - ಳ

ಪೂಳ್ ಪೂಣ್

ಬಾಳಂತಿ ಬಾಣಂತಿ

ಬೆಳವಳಿಗೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ

ಮೆಳಸು ಮೆಣಸು

ಮಿಳಿ ಮಿಣಿ

ಮೊಳಕ್ಕೆ ಮೊಣಕ್ಕೆ

ರಾವಳಿ ರಾವಣ

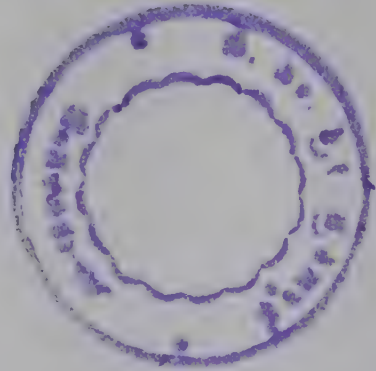
ಸರಸಳಿ ಸರಸಣಿ

∴ - ಳ } > ಣ
- ಳ -

ಅರಲ್ ಅರಳು

ಎರಲ್ ಎರಳು

ಒರಲ್ ಒರಳು

ಕೊರಲ್ ಕೊರಳು > ಕೊಳ್ಳು

ನರಲ್ ನರಳು

ಪರಲ್ ಪರಳು > ಹರಳು

ಬೆರಲ್ ಬೆರಳು > ಬೆಳ್ಳು

ಮರಲ್ ಮರಳು > ಮಳ್ಳು

ಸರಲ್ ಸರಳು

∴ - ಲ್ > - ಳ್ ಸ

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈಕಾರ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ.

ಹಳೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಈಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ :

ಅಗ್ನಿಮಾಳೇ ಪುರೋಹಿತಂ

ಯಜ್ಞಸ್ಯ ದೇವನ್ಯುತ್ಪಿಜಂ

ಹೋತಾರಂ ರತ್ನಧಾತಮಂ

ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿನ - ಳ < - ಡ ದಿಂದ ಬಂದುದೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರ ವಿವರಣೆ. ಅಗ್ನಿಮಾಡೇ > ಅಗ್ನಿಮಾಳೇ ಆಗಿದೆಯಂತೆ, ಖಡ್ಗ > ಖಳ್ಗ ಆದಂತೆ. ಲಳಯೋರಭೇದಃ ಆದಂತೆ ಲಡಯೋರಭೇದಃ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಲಕಾರ ಈಕಾರ (ಕ್ಷಳ) ವಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು? ಬಹುಶಃ ಪ್ರಾಕೃತದ ಪ್ರಭಾವವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿರಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಕೃತದಲ್ಲಿ ಲ > ಳ ಆಗುವುದು ವಿಶೇಷ :

(ಸಂ) ನಮೋಲೋಯೇ > (ಪ್ರಾ) ಣಮೋಳೋಯೇ

ಮೂಲ > ಮೂಳ

ಛಂದಸ್ಸಿನ, ಪ್ರಾಸದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಲ > ಳ ಆದುದು ಹಾಗಿರಲಿ, ಪ್ರಾಸರಹಿತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ ಲ > ಳ ಆದುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಕೃತದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕಾರಣವೆಂದು ಒಪ್ಪಬಹುದು.

ಪೂಜ್ಯ	ಪರಿಸರ	ತ	ಮ	ಕ	ಕು	ತಿ	ಕುಳ	ಗೋಂ	ಕೋಲಾ	ಪ	ಕುರು	ಮುಲ್ಕಿ	ಬ್ರಾ
* ಗೆ- ಪ್ರಿಗ- ೨	ಗ- ಗ- ೨	ಗ- ಗ- ೨	ಗ- ಗ- ೨	ಬ್- ಬ್- ೨	ಬ್- ಬ್- ೨	ವ್- / ಬ್- ವ್- / ಬ್- ೨	ವ್- ವ್- ೨	ವ್- ವ್- ೨	ವ್- ವ್- ೨	ವ್- ವ್- ೨	ಬ್- ಬ್- ೨	ಬ್- ಬ್- ೨	ಬ್- ಬ್- ೨
* ಗೆ- ೨	ಗ- ಗ- ೨	ಗ- ಗ- ೨	ಗ- ಗ- ೨	ಬ್- ಬ್- ೨	ಬ್- ಬ್- ೨	ವ್- ವ್- ೨	ವ್- ವ್- ೨	ವ್- ವ್- ೨	ವ್- ವ್- ೨	ವ್- ವ್- ೨	ಬ್- ಬ್- ೨	ಬ್- ಬ್- ೨	ಬ್- ಬ್- ೨
* ಗೆ- ೨	ಗ- ಗ- ೨	ಗ- ಗ- ೨	ಗ- ಗ- ೨	ಬ್- ಬ್- ೨	ಬ್- ಬ್- ೨	ವ್- ವ್- ೨	ವ್- ವ್- ೨	ವ್- ವ್- ೨	ವ್- ವ್- ೨	ವ್- ವ್- ೨	ಬ್- ಬ್- ೨	ಬ್- ಬ್- ೨	ಬ್- ಬ್- ೨

ತ.	ಗರ್- ನಾ-	ತಿ.	ವಚ್ಚು	ಕೋಲಾ.	ವರ್- ಕುರು.	ಬರ್- ಕುರು.
ಮ.	ಗರ್- ನಾ-	ಕುಳ.	ವಾವ (ನಾ- ತ-)	ನಾ.	ವರ್- ಮುಲ್ಕಿ.	ಬರ್- (ಬರ್- ಚ್-)
ಕ.	ಬರ್, ಬಾ-	ಕುವಿ.	ವ-	ಗ.	ವಾರ್- ಬ್ರಾ.	ಬನ್- (ಬನ್-)
ತು.	ಬಾ-	ಗೋಂ.	ವಯ್-	ಪ.	ವೇರ್-	

ವ/ ಬಕಾರ: / ವ್- /, / ಬ್- /

ಎ

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಕಾರ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬಾಳಿ ಬಂದಿರುವ ಧ್ವನಿಯಾದರೂ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಕಾರವೇ ಬಕಾರದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರಗಳಿವೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ /ಬ/ ಎಂಬ ಸ್ವತಂತ್ರ ಧ್ವನಿನೂ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದೇ ತೋರುತ್ತದೆ; ಆದರೆ /ವ/ ಧ್ವನಿ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಇತ್ತು.

ಅಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ, ಹಳಗನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಬಕಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ವಕಾರವೇ ಹೆಚ್ಚು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇರುವ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಆಧಾರಗಳಿಂದಲೂ ಬಕಾರ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಧ್ವನಿಯೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ವಿತ್ತಿದಲ್ಲಿ ವೆಳೆಯಾದೆ ಕೆಡುಗ

ಎಂಬ ಒಂದು ಶಾಸನ ಪ್ರಯೋಗ ನೋಡಬಹುದು; ಇದು ವಿತ್ತಿದಲ್ಲಿ ವೆಳೆಯಾದೆ ಕೆಡುಗ—ಎಂದು ಅನಂತರ ಆಗಿದೆ. ಇದರಂತೆ ವೆಟ್ಟಿದುಳ್ > ಜಿಟ್ಟಿದಲ್ಲಿ; ೧ ವಿಟ್ಟರ್ > ಜಿಟ್ಟರು. ೨ ಅದುದರಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ (ಪದದ ಆದಿಯ) ಬಕಾರ ಇತ್ತೀಚಿನದು, ಅಂದರೆ ಹಳಗನ್ನಡ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಶಾಸನದ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ವ > ಬ ಆದದ್ದು ಎಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದಿಂದ,

೧. ಶ್ರವಣಬೆಳ್ಳೂಳ ಶಾಸನ - ಸಂಖ್ಯೆ ೨೭

೨. Epigraphia Karnatica III; Mysore, Nanjangud. 23

ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. “Forms with b - in place of v - are met with in larger number in the 9th and 10th cent. This change of v - to b - seems to have been in a transitional stage in this period . . .” ೧

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದ ಹಳಗನ್ನಡ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ವಕಾರವಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಕಾರ ಬಂದು ಬೆರೆತುಹೋಯಿತು. ಉಳಿದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವಕಾರ ಉಳಿದುಬಂದಿದೆ. ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ—ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳ ಹಾಗರಲಿ—ವಕಾರವೇ ಉಳಿದಿದೆ. ವ - > ಬ - ಆದುದಕ್ಕೆ, ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ವಕಾರ ಉಳಿದಿರುವುದಕ್ಕೂ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳು :

ವಿಲ್ (ತ) > ಬಿಲ್ ; ವಿಲಿತು (ತ) > ಬಿಲಿತು

ವಯಲ್ (ತ) > ಬಯಲು ; ವಾನುಲೈ > ವಾನುಲಿ (ತ) > ಬಾನುಲಿ

* ವೆವರ್ > ವಿವರ್ (ತ) > ಬೆವರು

ತಮಿಳು ಮತ್ತು ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗಳು ವಕಾರವನ್ನೇ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಬ ಕಾರ ವನ್ನೂ ವ - ಅಥವಾ - ಪ - ಆಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. (ಸಂ) ಬಾಲ್ಯಮ್ > (ಮ) ವಾಲ್ಯಮ್ : (ಸಂ) ಬಾಲಾಂಬ > (ತ) ವಾಲಮ್ಮ (ಸಂ) ಬುದ್ಬದ > (ತ) ಪುತ್ತುದಮ್. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಕಾರ ಬಕಾರವಾಗುವ ಮಾರ್ಪಾಟಿನ ಕ್ರಿಯೆಯ ಗಾಳಿ ಎಷ್ಟು ಬೀಸಿತೆಂದರೆ (< ವೀಸು), ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ (< ವರ್) ಪದಗಳಲ್ಲೂ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ವಕಾರ ವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ವ > ಬ ಆಗಿದೆ. ೨

ವಶಿ > ಬಸಿ ವಸತಿ > ಬಸದಿ

ವಾಪಿ > ಬಾವಿ ವೀರ > ಬೀರ

ವಿಧಿ > ಬಿದಿ ವೀಧಿ > ಬೀದಿ

ವೇಗ > ಬೇಗ ವಸಂತ > ಬಸಂತ

ಈ ವಕಾರ ಬಕಾರ ಆದದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ, ಬಹುಶಃ ಅನ್ಯಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವವೇ ಕಾರಣವಿರಬೇಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವವೇ

೧. HGOKI : 1946 : page-107

೨. ಶಮದ: ೧೯೬೪: ಸೂತ್ರ ೨೭೨: ಪುಟ, ೩೧೯

ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಲ್ಲ. ೮-೯-೧೦ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಕೃತದ ಸಂಪರ್ಕ ಹೇರಳವಾಗಿದ್ದಿತೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬಕಾರಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವಕಾರ ಬಂದಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ೧

ಉದಾ :

ಕಬಲಂ > ಕವಳಂ	ಶಿಬಿಕೆ > ಶಿವಿಗೆ
ಶಬಂ > ಸವಂ	ಶೃಂಕಲಾಬಂಧಂ > ಸಂಕಲೆವಂದಂ
ದಿಶಾಬಲಿ > ದೆಸೆವಲಿ	ಶರಬಂಧಂ > ಸರವಂದಂ

ಬ > ವ ಆಗುವುದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ತಮಿಳಿನಲ್ಲೂ ಉಂಟು. “... where the root ends in a nasal consonant, this b appears : but where it ends in a vowel, b is ordinarily changed into v.” ೨

ವ > ಬ, ಬ > ವ ಆಗುವುದಲ್ಲದೆ ಬ > ಮ ಆಗುವುದೂ ಉಂಟು.

ಉದಾ :

(ತೆ) ಪದಿ ಮಿದಿ	> ತೊಮ್ಮಿದಿ
(ತ) ಎನ್ನರ್	> ಎನ್ನರ್
ಉನ್ನಾನ್	> ಉಣ್ಣಾನ್
(ಮ) ಕಾಣುವಾನ್	> ಕಾಣ್ವಾನ್
ವಾರ್ವನನ್	> ವಾರುಮನನ್

ಆದರೆ ಬಂಕೆ (ತೆ. ಬಂಕ), ಬಂಡೆ (ತೆ. ಬಂಡ), ಬದುಕು (ತೆ. ಬ್ರತುಕು), ಬೋಡು, ಬೋಲು—ಮುಂತಾದ ಪದಗಳು ಸಮಸ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲವೇ ಈ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಪದಗಳು ತಮಿಳು—ಮಲೆಯಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಹೋಗಿರಬೇಕು ಅಥವಾ ಕನ್ನಡ—ತೆಲುಗುಗಳಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಈ ಪದಗಳು ದ್ರಾವಿಡದ ಪದಗಳೆಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದರೆ ಆಗ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ

೧. ಅದೇ : ಸೂತ್ರ ೩೦೭ : ಪುಟ ೩೪೦-೩೪೧

೨. AOGODLs : 1956 : page-157

/ಬ/ ಧ್ವನಿನಾ ಇತ್ತೆಂದು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜ್ಞಾತಿ ಪದಗಳು ಇಲ್ಲದುದರಿಂದಲೂ, ಪೂರ್ವ ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ /ಬ/ ಎಂಬ ಸ್ವತಂತ್ರ ಧ್ವನಿನಾ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಆಧಾರದಿಂದಲೂ ಈ ಪದಗಳು ಕನ್ನಡ—ತೆಲುಗುಗಳಲ್ಲಿ ಬರಲು ಅನ್ಯಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವವೇ ಕಾರಣ ವಿರಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಈ ಪದಗಳಿಗೆ ವ ಕಾರವನ್ನು ಆರೋಪಿಸಬೇಕು. ಬಹುಶಃ ಈ ಪದಗಳು ಎರವಲು ಪದಗಳೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. “The exact reasons for the uniform development of initial b - in what we might term the ‘b - dialects of Dravidian’—Kannada, Tulu, Kurukh, Brahui—remain, however, to be investigated and clarified further.”^೧ ಹೀಗಾಗಿ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ಘೋಷ ಸ್ಪರ್ಶ ವ್ಯಂಜನ ಧ್ವನಿಯೂ ಇತ್ತೆ? ಅಥವಾ ಕೇವಲ ಘರ್ಷಧ್ವನಿಯೇ ಇತ್ತೆ? ಅಥವಾ ಇವೆರಡು ಧ್ವನಿಗಳೂ ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುವೆ?—ಎಂಬುದು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತಕ್ಕ ವಿಚಾರ.

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಭಾಷಾವರ್ಗವೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ವಿವರಿಸುವ ಯುರಲ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಪದದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವ - ಧ್ವನಿಯೇ ಇದೆ. “Initially Dravidian m - corresponds to uralian v-. In one dialect of Samoyede an initial m - is found; otherwise v - universal in Uralian.”^೨ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಪದಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ವ್ - ಧ್ವನಿಯ ಒಟ್ಟು ಪರಿವರ್ತನೆಗಳು ಇಂತಿವೆ:

ಪೂದ್ರಾ * ವ್ -	{	ವ್ - ತ. ಮ. ಕುಳ. ಕುವಿ
		ಗೋಂ. ಕೊಲಾ. ಪ. ತೆ.
		ಬ್ - ಕ. ತು. ಕೊಡ. ಬ. ಕುರು
		ಮಲ್ತೋ. ಬ್ರಾ. ತೆ.
		ಒ - { ಕಡಮೆ ಉದಾ:
		ಓ - }
		ಪ್ - ಕುಳ?
		ಮ್ - ತೆ. ಮ. ತ. ಕಡಮೆ ಉದಾ.

೧. Initial Fricatives and Affricates of Dravidian—L.V.R - Ayer
IA : 1910 : page-166

೨. Dravidian Studies— V : BSOAS, 1943-46. T. Burrow

ಉಪಭಾಷಾ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ

೨೧

In the science of language, languages are not treated as a means ; language itself becomes the sole object of scientific inquiry. Dialects which have never produced any literature at all, the jargons of savage tribes, the clicks of the Hottentots, and the vocal modulations of the Indo-Chinese are as important, nay, for the solution of some of our problems, more important, than the poetry of Homer, or the prose of Cicero.

Prof: Max-Muller, M.A., Lectures on the Science of Language Delivered at the Royal Institution of Great Briton in April, May, and June 1861 Fifth Reprint 1965 (July) ...page 24.

ಭಾಷೆಯೆಂಬುದು, ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ಎಳುಸುತ್ತಿನ ಕೋಟೆಯಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಉಪಭಾಷೆಗಳು ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಉಪಭಾಷೆಯೆಂದರೆ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಗ್ರಾಮ್ಯರೂಪವೆಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಸಂಕುಚಿತ ದೃಷ್ಟಿಯ ಅರ್ಥವಾಗಲಿ ಸಡೆದ ಭಾಷಾರೂಪವಲ್ಲ. ಉಪಭಾಷೆಯೆಂಬುದು ಒಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಸೇರಿದ, ಅದರ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವುಳ್ಳ ಭಾಷೆ; ಅದೊಂದು ಭೌಗೋಳಿಕ ಆಧಾರದಿಂದ ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ವಿಭೇದ. ಉಪಭಾಷೆ ಮತೀಯ ಪರಿಸರದಿಂದ, ವೃತ್ತಿ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ, ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರಬಹುದು. " Each family is said to have its own dialect ; in fact in so far as

each of us has his own vocabulary and particular quirks of speech, each individual has his own dialect. Also, of course, in so far as he is a member of many speech communities, each individual is more or less master of many dialects and shifts easily and almost unconsciously from one to another as he shifts from one social environment to another.”^೧ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ರಾದವರ ಅಥವಾ ಜನನಾಯಕರ ಭಾಷೆ ಅವರ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಇರುವ, ಅವರ ಸ್ನೇಹದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಅವರಾದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಸಂಭವ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಹಿರಿಯರ ಮಾತುಕತೆಯನ್ನು ಉಳಿದವರು ಅನುಕರಿಸುವರು. “The humble person is not imitated; the lord or leader is a model to most of those who hear him. In conversation with him, common man avoids giving offense or cause for ridicule; he suppresses such of his habits as might seem peculiar, and tries to ingratiate himself by talking as he hears. Having conversed with the great he himself may become a model in his own group for those who have not had the privilege. Every speaker is a mediator between various groups.”^೨ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಭಾಷೆಯ ಸಂಕೀರ್ಣ ರೂಪವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮತರವಾಗಿ; ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಒಬ್ಬನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಲ್ಲ ಕಾಲಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ನುಡಿಯಲಾರನೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗಾಣಬಹುದು. ಅನೇಕ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ತುಂಬಿದ್ದವರು ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಒಬ್ಬನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಲವು ಭಾಷೆ (ಧ್ವನಿ) ಗಳ ಒಡೆಯನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದುದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಭಾಷೆಯೆಂಬುದು ತೀರ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥದಲ್ಲಿ, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಆವಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆಡಿದ ಭಾಷೆ; ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಭಾಷೆಯೆಂಬುದು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾವಿನವರೆಗೆ ಆಡುವ ಭಾಷೆ.

ವ್ಯಕ್ತಿ ಭಾಷೆ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಸಂಕೀರ್ಣ ರೂಪವಾದರೆ, ಉಪಭಾಷೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಭಾಷೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೂಪ. ಉಪಭಾಷೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾನೀಯ ಭಾಷೆಯೆಂದೂ ಕರೆಯಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಜೀವಂತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾದ ಹಲವು ಉಪಭಾಷೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಉಪಭಾಷೆ

೧. Introductory Readings on Language—page-366

೨. Language : Leonard Bloomfield : page-477

ಯೊಳಗೆ ಉಪ-ಉಪಭಾಷೆ (subdialect) ಇರುವುದೂ ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಉಪ-ಉಪಭಾಷೆಯನ್ನು ವಿಭಾಷೆ ಎಂದೂ ಕರೆಯಬಹುದು. ಅಳುಕಾಳುಗಳ ಭಾಷೆ, ವರ್ತಕರ ಭಾಷೆ, ಹೆಂಗಸರ ಭಾಷೆ, ಸೈನಿಕರ ಭಾಷೆ, ಪೂಜಾರಿಗಳ ಭಾಷೆ—ಹೀಗೆ ಸಮಾಜದ ಒಂದು ವರ್ಗದವರ ಭಾಷೆಗೂ ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಗದವರ ಭಾಷೆಗೂ ಅಂತರ ಒಡೆದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಕ್ತಿಭಾಷೆ → ಉಪ-ಉಪಭಾಷೆ

→ ಉಪಭಾಷೆ → **ಭಾಷೆ** → ಉಪಭಾಷೆ →

ಉಪ-ಉಪಭಾಷೆ → ವ್ಯಕ್ತಿಭಾಷೆ

ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪೃಥಕ್ಕರಿಸಿದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಷೆಯೂ ಹಲವು ಉಪಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಆದ ಒಂದು ರೂಪವೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ದಾರಿ ಸವೆದು ದೂರ ಹೆಚ್ಚಿದಷ್ಟೂ ಒಂದೇ ಭಾಷೆಗೆ ಸೇರಿದ ವಿಶಾಲವಾದ ಸೀಮಾರೇಖೆಯೊಳಗೆ, ಉಪಭಾಷೆಗಳೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಉಪಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ, ಆ ಪದದ ವಿಶಾಲವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಂತೀಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಉಪಭಾಷೆ (Regional dialect) ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಉಪಭಾಷೆ (Social dialect) ಎಂಬ ಎರಡು ಪ್ರಧಾನವಾದ ಭೇದಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉಪಭಾಷೆಗೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ಧ್ವನಿವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪದಗಳು, ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯಾಕರಣ ನಿಯಮ—ಇವುಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಉಪಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯರಚನೆ ಇರಬಹುದು, ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು.

“Dialects have always been the feeders rather than the channels of a literary language; anyhow, they are parallel streams which existed long before one of them was raised to that temporary eminence which is the result of literary cultivation” ೧

ಈ ಹಲವು ಉಪಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಉಪಭಾಷೆ, ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನೂ, ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನೂ ಪಡೆದು ಮುಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅದೇ ಉಪಭಾಷೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಆದರ್ಶ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಹಬ್ಬಬಹುದು, ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದು ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಧ್ಯಮದ ಭಾಷೆಯಾಗಬಹುದು.

“Before there is a national language, there have always been

hundreds of dialects in districts, towns, villages, clans and families" ೧ ಹೀಗೆ ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ದಾಖಲೆಗಳಿವೆ. ಅಂತಹ ಕೆಲವು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರೀಕ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಥೆನ್ಸಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಅನೇಕ ಉಪಭಾಷೆಗಳು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಡೋರಿಕ್, ಲ್ಯೂಕೊನಿಯನ್ (ಇದು ಸ್ಪಾರ್ಟಾದ ಉಪಭಾಷೆ), ಅಖೇನಿಯನ್, ಆಯೊನಿಯನ್, ಅಟ್ಟಿಕ್—ಮುಂತಾದ ಆರೇಳು ಉಪಭಾಷೆಗಳು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಈ ಉಪಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಥೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅಟ್ಟಿಕ್ ಎಂಬ ಉಪಭಾಷೆ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಭಾಷೆಯಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಈ ಅಟ್ಟಿಕ್ ಉಪಭಾಷೆಯೊಂದನ್ನೇ ಎಲ್ಲರೂ, ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲೂ ಬಳಸಿಕೊಂಡರು, ಬೆಳಸಿಕೊಂಡರು. ಹೀಗಾಗಿ ಅಟ್ಟಿಕ್ ಉಪಭಾಷೆಯಿಂದ ದೇಶಭಾಷೆಯು ಗದ್ದಿಗೆ ಏರಿತು ! ಇದು ಕ್ರಿಸ್ತಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಸ್ತಶಕದ ಆರಂಭ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಆದ ಒಂದು ಘಟನೆ. ಇದರಂತೆ ಲಂಡನ್ನಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಶಿಷ್ಟಭಾಷೆಯಾಯಿತು ; ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆ ಫ್ರಾನ್ಸಿನ ಶಿಷ್ಟಭಾಷೆಯಾಯಿತು ; ಮೈಸೂರಿನ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಿಷ್ಟಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ !

ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ, ಅದರಲ್ಲೂ ಅದು ಜೀವಂತ ಭಾಷೆಯಾಗಿರುವಾಗ. ಉಪಭಾಷೆಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ವೈದರ್ಭೀ, ಗೌಡೀ, ಪಾಂಚಾಲೀ . . . ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಶೈಲಿ ಆ ಭಾಷೆಗೆ ಸೇರಿದ ಉಪಭಾಷೆಗಳಾಗಿದ್ದುವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಪಾಣಿನಿಯ ಅಷ್ಟಾಧ್ಯಾಯಿಯಿಂದಲೂ ಅಧಾರಗಳಿವೆ. ಚೀಣೀ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಮಿನ್, ವು, ಕ್ಯಾಂಟೊನೀಸ್, ಮಂಡರಿನ್—ಮೊದಲಾದ ಉಪಭಾಷೆಗಳಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಸೇರಿದ ಕೆಲವು ಉಪಭಾಷೆಗಳು ಇದ್ದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ರಚಿತವಾದ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದಿ ನಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಭಾಷೆಗಳು ಇದ್ದಿರಬೇಕು. ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಣೆಯಿದೆ; ಪಂಪ ಹೇಳಿದ 'ಸಾಜದ ಪುಲಿಗೆರೆಯ ತಿರುಳ್ಗನ್ನಡ'ವೂ ಅಂದಿನ ಕನ್ನಡದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಉಪಭಾಷೆಯಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಉಪಭಾಷೆಗಳು ಎಲ್ಲ ಜೀವಂತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ, ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಇರುವಂತೆ ಹುವೇ, ಆದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಏರ ಸೇರುಗಳಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಬಹುಶಃ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ನಿಕಟಸಂಪರ್ಕ, ವಾಣಿಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರ—ಮುಂತಾದುವು ಉಪ

ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಳಿಸಿಬಿಡುವ ಕಾರಣಗಳೆನ್ನಬಹುದು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಒಂದು ಉಪಭಾಷೆಹೋದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಉಪಭಾಷೆ ಬರಬಹುದು ! ಭಾಷೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬಯಸುವ ಹೊಸಬರಿಗೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಈ ಉಪಭಾಷೆಗಳು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಬಹುದಾದರೂ, ಉಪಭಾಷೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ, ತಾತ್ಪಾರಗಳಿಂದ ಕಾಣಲಾಗದು. ಉಪಭಾಷೆಗಳು ಭಾಷೆಗೆ ವೈವಿಧ್ಯದ ಶೋಭೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತವೆ. ವೈವಿಧ್ಯ ಬದುಕಿನ ಸಾರ, ಉಪಭಾಷೆ ಭಾಷೆಯ ರುಚಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಾಂಬಾರ !

ಜೀವಂತಭಾಷೆ, ಪ್ರತಿಭೆಯಂತೆ ನವನವೋನ್ಮೇಷಶಾಲಿನಿ, ನವನವೋಲ್ಲೇಖ ಶಾಲಿನಿ. ದೇಶ ಕಾಲ ಪರಿಸರಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಭಾಷೆಗೂ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಮಾನವ ಮತ್ತು ಅವನು ಆಡುವ ಭಾಷೆ—ಎರಡೂ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾರ್ಪಾಟು ಗೊಂಡು, ಪರಿಸರದೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಸ್ವಭಾವ ಆಡುಭಾಷೆಯ ಮುಖ್ಯ ಗುಣ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ನಿತ್ಯಪರಿವರ್ತನಶೀಲವೆನ್ನುವುದು. ಮಾನವಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಹುಟ್ಟು-ಸಾವುಗಳು, ಸಿರಿತನ-ಬಡತನಗಳು ಭಾಷಾ ಲೋಕದಲ್ಲೂ ಉಂಟು ಎನ್ನುವುದು ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿಯೇ. ಇಂತಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉಪಭಾಷೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೂ ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ಊರಿಂದ ಊರಿಗೆ ಕಾಣುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ಭಾಷೆಯ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಈ ಉಪಭಾಷಾ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಹೊರಗಿನ ಭಾಷೆ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಈ ಉಪಭಾಷಾ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸಮಗ್ರ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಿಸುವಂತೆ ನಡೆಸಿಲ್ಲ. ಭಾಷಾ ಭೂಗೋಳವನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಭಾಷಾ ಭೂಪಟವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಂತೆ, ಉಪಭಾಷಾ ಭೂಗೋಳಗಳನ್ನೂ, ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಉಪಭಾಷೆಗಳ ಭೂಪಟವನ್ನೂ, ಮತ್ತು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಉಪಭಾಷಾ ನಿಘಂಟನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಉಪಭಾಷೆಗಳ ಪದಕೋಶವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಕೇವಲ ಪದಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು; ಧ್ವನಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನೂ, ಉಚ್ಚಾರಣಾ ರೀತಿಯನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಉಚ್ಚಾರಣೆ, ರೂಪರಚನೆ, ವಾಕ್ಯರಚನೆ, ಅರ್ಥ, ಶಬ್ದಸಮೂಹ—ಇವು ಉಪಭಾಷೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಅಂಶಗಳು. ಇದು ಒಬ್ಬನಿಂದ ಆಗುವ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕರ್ನಾಟಕದ

ಕನ್ನಡದ ಉಪಭಾಷಾ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಪರಿಚಯದ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಡಸಿದ್ದೇನೆ. ಬಡಗ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಉಪಭಾಷೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸದೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯ.

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಮೈಸೂರು ಕಡೆಯ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವಾದ ಅಂತರವಿದೆ. ಈ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಗೆ; ಒಂದು ಉಚ್ಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದು, ಇನ್ನೊಂದು ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದು. ಇವಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ೧೯೦೧ರಿಂದ ೧೯೩೨ರ ವರೆಗೆ ಭಾರತದ ಭಾಷಾಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ ಸರ್ ಜಾರ್ಜ್ ಗ್ರಿಯೆರ್ಸನ್‌ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಬಡಗ (ನೀಲಗಿರಿಯ ಬಡಗರು) ಕುರುಂಬ (ನೀಲಗಿರಿಯ ಕುರುಂಬರು) ಬಿಜಾಪುರೀ (ಬಿಜಾಪುರದ ಕನ್ನಡ) ಗೋಲರು ಅಂದರೆ ಹೊಲೆಯರು (ಮಧ್ಯಪ್ರಾಂತ) ಎಂಬ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. “Badaga . . . is a more ancient form than ordinary Kanarese and in several points agrees with the language of old literature” [L.S.I. vol iv—1906-363] ಒಂದೇ ಪದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಥಗಳಿವೆ, ಒಂದೇ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದಗಳಿವೆ. ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ಯವರ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲೂ, ಗೋಕಾಕರ ‘ಸಮರಸವೇ ಜೀವನ’, ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರರ ‘ಗ್ರಾಮಾಯಣ’ ಹಾಗೂ ಮಿರ್ಜಿ ಅಣ್ಣಾರಾಯರ ‘ನಿಸರ್ಗ’—ಮೊದಲಾದ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲೂ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪದ ಸಂದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಉಪಭಾಷೆಯ ನೇರಪರಿಚಯಕ್ಕೆ ಇರುವ ಇತರ ಸಾಧನಗಳೆಂದರೆ ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮುದ್ರಣ), ಪ್ರಪಂಚ, ಕರ್ಮವೀರ—ಮುಂತಾದ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ—ಧಾರವಾಡಗಳಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಕನ್ನಡಗಳ ಉಪಭಾಷೆಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ತೋರಿಸುವ ಗೆರೆಯಂತೆ ಇರುವ ಗಡಿ ಎನ್ನಬಹುದು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಿಂದ ಹಿರಿಯೂರು, ಶಿರಾ, ತುಮಕೂರು ಕಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಮೈಸೂರು ಕನ್ನಡ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ; ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಿಂದ ದಾವಣಗೆರೆ, ಹರಿಹರ, ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು ಮತ್ತು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉಪಭಾಷೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಬಗೆಯ ಉಪಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುವವರು ಇರುವರಾದರೂ, ಸಮಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ; ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನ್ನಡ ಹೆಚ್ಚು, ಸುಮಾರು ೭೫% ರಷ್ಟು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

೧. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಆಡುನುಡಿಗಳಲ್ಲೂ ಉಂಟೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಕೇವಲ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನಲ್ಲ.

ಧಾರವಾಡದಿಂದ ಬೆಳಗಾಂ ಮತ್ತು ಸೊಲ್ಲಾಪುರದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟಷ್ಟೂ ಅಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳು ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಬರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ-ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಳಂ : ೬೦:೮೦. ಅಲ್ಲಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಕನ್ನಡ ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತದೆ, ಕೊಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಕನ್ನಡದ ಸೊಲ್ಲು ಕೇಳುತ್ತದೆ—೩೦ : ೭೦ ರಷ್ಟು. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ—ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯಮೇಲೆ—ಮರಾಠಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಮುಗಿದು ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆ ಆರಂಭವಾಗುವ ಶೇಡಬಾಳ ಮುಂತಾದ ಊರುಗಳಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಮರಾಠಿಯ ಪ್ರಭಾವ ಅಧಿಕತರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ದಾವಣಗೆರೆಯಿಂದ ಹೊಸಪೇಟೆಯವರೆಗೂ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯ ಪದಗಳು ಒಂದು ತೆರನಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತೋರಿದರೂ, ಹೊಸಪೇಟೆ, ಕಮಲಾಪುರದಿಂದ ಬಳ್ಳಾರಿಯಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಕಾಣುತ್ತದೆ—ಕೊಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕನ್ನಡದಂತೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಕನ್ನಡದ ಗಡಿ ಮುಗಿದು ಆಂಧ್ರದಗಡಿ ಆರಂಭವಾದಂತೆ ಕನ್ನಡನುಡಿಯೂ ನಿಂತು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ, ಆಂಧ್ರದ ಕರ್ನೂಲ್ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಮೀಪವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಕನ್ನಡ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಉಪಭಾಷೆಯೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ—ಇದನ್ನು ಬಳ್ಳಾರಿ ಕನ್ನಡವೆಂದು ಕರೆಯಬಹುದು.

ಬಿಜಾಪುರದ ಕನ್ನಡವನ್ನು 'ಬಿಜಾಪುರಿ' ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಭಾರತದ ಭಾಷಾ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಯ ಕಾಲದ ವರದಿಯಲ್ಲಿ "The Kanarese spoken in Bijapur is locally known as Bijapuri. It does not, however, differ from the (Kannada) language to such an extent that it deserves to be considered as a separate dialect. The difference is chiefly one of pronunciation" ಎಂದು ಜಾರ್ಜ್ ಗ್ರಿಯರ್ಸನ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಬಹುದು. ಅದರೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪದದ ಕೊನೆಯ ಸ್ವರವಾದ - ಎ, ಬಿಜಾಪುರಿಯಲ್ಲಿ -ಅ, ಆಗುತ್ತದೆ. (ಯಾಕೆ > ಯಾಕ); ಕೆಲವು ಪದಗಳ ನಡುವೆ ಬಿಂದು ಬಂದು ಅನುನಾಸಿಕೋಚ್ಚಾರ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ—ಕಿವಿ > ಕಿಂವಿ, ಅವನು > ಅಂವ; ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯವಾದ - ಗಳು > - ಗೋಳು ಆಗುತ್ತದೆ—

ಅಯ್ಯಗೋಳು, ಯಪ್ಪಗೋಳು; ಇದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಪದಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹಾನೆ, ಹಾರ—ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ :

ಬಿಜಾಪುರೀ ಕನ್ನಡ

ಒಬ್ಬ ಮನಶ್ಯಾಗ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು | ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಸಂಣವಾ ತನ್ನ ಯಪ್ಪಗೆ ಅಂದಾ, ಯಪ್ಪಾ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದ ಜಿಂದಗೀ ಪಾಲಾ ನಂಗೆ ಕೊಡು | ಮತ್ತು ಅವಾ ತನ್ನ ಜಿಂದಗೀ ಅವರೊಳಗೆ ಹಂಚಿ ಕೊಟ್ಟು | ಮತ್ತು ಭಾಳ ದಿನ ಆಗಿದ್ದಿಲ್ಲ ಆಗ ಸಣ್ಣವನು ತನ್ನ ಯಲ್ಲಾ ಕೂಡಿಸಿದನು ಮತ್ತು ದೂರ ದೇಸಕ್ಕೆ ಹೋದಾ | ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬದಕಾ ದುಂದತನದಿಂದ ನಡದು ಹಾಳ ಮಾಡಿದಾ | ಮತ್ತು ಆತ ಯಲ್ಲಾ ಖರ್ಚಮಾಡಿದ ಮ್ಯಾಗ ಆ ದೇಸದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಬರಾ ಬಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಅವಗ ಕೊರತೆ ಬೀಳಾಕ ಹತ್ತಿತು | ಮತ್ತು ಅವಾ ಹೋದಾ, ಮತ್ತು ಆ ದೇಸದ ಒಬ್ಬ ಮನಶ್ಯಾನ ಬದ್ಯಾಕ ನಿಂತಾ | ಮತ್ತು ಆತಾ ಇವನ್ನ ಹಂದಿ ಮೇಸಾಕ ತನ್ನ ಹೊಲದಾಗ ಕಳವಿದಾ | ಮತ್ತು ಆತಾ ಹಂದಿ ತಿನ್ನುವ ಸೊಪ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ಖುಷಿ ಇಂದ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳತೀರ ಬಹುದು, ಮತ್ತು ಯಾರೂ ಅವಗ ಕೊಡಲಿಲ್ಲಾ | ಮತ್ತು ಅವನ ಮೈಮ್ಯಾಗ ಯಚ್ಚರ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಅವಾ ಅಂದನು, ನನ್ನ ಯಪ್ಪನ ಯೇಸ ಮಂದಿ ಆಳ ಮಕ್ಕಳ ಹತ್ತರ ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬಿ ಸಾಕಾಗಿ ವುಳಿಯವಷ್ಟು ಬಕ್ಕರೆ ಅದೆ, ಮತ್ತು ನಾ ಹತಿವಿನಿಂದ ಸಾಯತೇನೆ | ನಾ ಯೇಳತೇನಿ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಯಪ್ಪನ ಬದ್ಯಾಕ ಹೋಗತೇನಿ, ಮತ್ತು ಅವಗ ಅಂತೇನು ಯಪ್ಪಾ ದ್ಯಾವರ ಮುಂದೆ ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ಮುಂದೆ ಪಾಪಾ ಮಾಡಿದೇನೆ | ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ಮಗ ಅನಸಾಕ ನಾ ಯೋಗ್ಯ ಇಲ್ಲ | ನೀನು ನಿನ್ನ ಆಳಮಗನಂತೆ ನನ್ನ ಮಾಡಿಕೋ | ಮತ್ತು ಅವ ಯದ್ದಾ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಯಪ್ಪನ ಬದ್ಯಾಕ ಬಂದಾ | ೧

ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಬದಿಗೆ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯೂ, ಇನ್ನೊಂದು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯೂ ಇದ್ದು ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಭಾವ ಆಗಬೇಕಲ್ಲವೆ? ಅದರೆ ಕನ್ನಡದ ಅಡ್ಡತದಿಂದ ಕಳೆದ ಎರಡು ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ತಪ್ಪಿಹೋದ ಈ (ತಬ್ಬಲಿ) ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡನುಡಿ ಅಳಿಯದೆ ಉಳಿದಿರುವುದೇ ಹೆಚ್ಚೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬೇಕು. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಹುಮಟ್ಟಿನ ಗಡಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಮೀಪತರ ವಾಗಿದೆ; ಗುಲ್ಬರ್ಗ—ಬೀದರಿನ ಅರ್ಧಭಾಗ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಗಡಿಯಲ್ಲೂ,

ಇನ್ನರ್ಥಭಾಗ ಅಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ನಿಂತಿದೆ. ಬೆಳಗಾಂ-ಬಿಜಾಪುರಗಳ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸೇರಗು ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಗಡಿ ಸಾಂಗಲಿ. ಸಾಂಗಲಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಓಗೂ ತೂಗಾಡುತ್ತಿದೆ; ಅಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಸೊಲ್ಲು ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಂಗಲಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಮುಂದೆ ಸತಾರ, ಪುಣೆಗಳಕಡೆ ಹೋದರೆ ಕನ್ನಡ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಕರಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಬತ್ತಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ! ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ!! ಏಕೆಂದರೆ ಪುಣೆಬಿಟ್ಟು ಮುಂಬಯಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಮತ್ತೆ ಕನ್ನಡನುಡಿಯ ಬಾವುಟ ಹಾರಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು (- ಮುಂಬಯಿಗೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ಎಂದೂ, ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಬಾಂಬೆ ಎಂದೂ ಕರೆಯುವರು). ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರುಷಗಳ ಕಾಲ ಕನ್ನಡಿಗರ ಅಲ್ಪಕೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿತ್ತು; ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೭ನೆಯ ಶತಮಾನದವರೆಗೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯೇ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಧಾನ ಭಾಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ೧೬೭೦ರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಕಾನೂನುಗಳು ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯಲ್ಲೇ ರಚಿತವಾದುವು. ಅಲ್ಲದೆ ೧೮೧೮ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಗೌರ್ದರ್ ಮಹಾಶಯನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಯ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ! ಈಗಲೂ ಮೂರು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮನೆಗಳು ಬೊಂಬಾಯಿ ನಗರ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಇವೆ; ಸುಮಾರು ಮುನ್ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕನ್ನಡಿಗರ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಇರುವಷ್ಟು ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ನಗರದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ೧ ಅಲ್ಲದೆ ಬೊಂಬಾಯಿಯ ಜನಗಣತಿಯ ವರದಿ ಮುನ್ವತ್ತು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಬರೆದಿರುವ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳು ಇಂತಿವೆ: "Kanarese is a main language well established racially, culturally, socially and geographically and there is no likelihood of its failing to keep its place." ೨ ಮುಂಬಯಿಯ ಮಾತುಂಗ ಮೊದಲಾದ ವಿಪ್ಲವದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಮನೆಮಾತು ಕನ್ನಡ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜಧಾನಿಯಾದ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಐದನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಕನ್ನಡಿಗರು ಇರುವುದು ಹೆಚ್ಚೆಯ ಮಾತು. ಆದರೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಮತ್ತೆ ಕನ್ನಡ ಕಾಣದಾಗುತ್ತದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ನಗರದ ಭಾಷಾ ಭೂಪಟ - ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳ ಭಾಷಾ ಭೂಪಟದಂತೆ ಬೇಗನೆ ಆಗಬೇಕು.

೧. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ Directory, Karnataka Sangha, Bombay, 1961—ಎಂಬ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ನೋಡಿ

೨. Report of Bombay census : 1931

ಮೈಸೂರು ಕಡೆಯ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪವಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ - ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಧಾನಿಯ ಕನ್ನಡವಂತೂ ಯಾವ ಒಂದು ಗುಂಪಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ಅಂತಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಸೇರಿದ ಜನರು ಇರುವಂತೆ, ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಡೋ-ಜರ್ಮನಿಕ್ ಶಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆಗಳವರೆಗೂ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಆಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಕನ್ನಡ ಜಿನ್ನಾಗಿ ಬಂದರೂ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವುದು ಅವರ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಕುಂದು. ಇಂಡೋ-ಆರ್ಯನ್ ಬುಡಕಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹಿಂದಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಸಿಂಧಿ, ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುವವರೂ ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ; ದ್ರಾವಿಡ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಮಲಯಾಳ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುವವರೂ ಇರುವರು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಮಂಗಳೂರು ಕಡೆಯವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಮೈಸೂರು ಕನ್ನಡದವರ ಜೊತೆಗೆ. ಇವರಲ್ಲದೆ ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯಾಡುವವರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ, ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವವರೂ—ಕಡಮೆ ಆದರೂ—ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ-ಬೆಂಗಳೂರು ಕನ್ನಡ ಕಲಸುಮೇಲೋಗರವಾಗಿದೆ, ಚೌ-ಚೌ ಆಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕನ್ನಡದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ, ಸಪ್ತಮಿ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯ-ಆಲ್ಲಿ, ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ - ನಲ್ಲಿ ಎಂಬುದು ಸೇರುವುದು: ಮನೆಯಲ್ಲಿ > ಮನೇನಲ್ಲಿ; ಕೈಯಲ್ಲಿ > ಕೈನಲ್ಲಿ; ನಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ > ನಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ; ಹೀಗೆಯೇ ಏನಕ್ಕೆ < ಏತಕ್ಕೆ ಎಂಬುದು ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಕೆಂಗೇರಿ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ರಾಮನಗರ, ಚಿನ್ನಪಟ್ಟಣದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟರೆ ಈ ಕೊನೆಯ ಎರಡು ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮದ್ದೂರು, ಮಂಡ್ಯ, ಮಳವಳ್ಳಿ, ಸಾತನೂರು, ಪಾಂಡವಪುರ ^೧ —ಮುಂತಾದ ಕಡೆಯ ಕನ್ನಡವೇ ಒಂದು ತೆರನಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಮೈಸೂರಿನ ಕನ್ನೇಗೌಡನ ಕೊಪ್ಪಲಿನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ನೆರಳು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಭಾಗದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪರಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು, ಮತ್ತು ಅದಷ್ಟೂ ಶುದ್ಧಕನ್ನಡ ರೂಪಗಳೂ—ಸ್ವಲ್ಪ ಗ್ರಾಮ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ—ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ 'ಮಂಡ್ಯ ಕನ್ನಡ' ವೆಂಬ ಉಪಭಾಷೆಯ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಬಹುದು. ಮೈಸೂರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ

೧. ಈ ಊರಿಗೆ ಇದು ನಾನು ಕಂಡಂತೆ ಮೂರನೆಯ ಹೆಸರು: ಹಿರೋಡೆ, ಕ್ರೆಂಚ್‌ರಾಕ್ಸ್ ಎಂಬುವು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಹೆಸರುಗಳು.

ಮಂಡ್ಯದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಮಹತ್ತರವಾದ ಭೇದವಿದೆ. ಇನ್ನು ಮೈಸೂರಿನ ಆಚೆಗೆ ನಂಜನಗೂಡು, ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಕನ್ನಡವೇ ಒಂದು ವಿಧ. ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ, ನಾವು ತಿಂಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಂಗಳ ಎನ್ನುವರು—ಐದುತಿಂಗಳ, ಹತ್ತುತಿಂಗಳ (= ತಿಂಗಳು)—ಅಂತ್ಯಾಕ್ಷರವನ್ನು ಲೋಪಗೊಳಿಸುವರು ; ಬಿಸಾಕು (= ಬಿಸುಡು) ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬೀಸಾಕು ಎನ್ನುವರು—ಈ ಬೀಸಾಕು ಎಂಬುದು ಕನ್ನಡದ ಬಹುಹಳೆಯ ರೂಪವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನದಲ್ಲಿ (೯೬) ಬೀಸಾಡು ಎಂಬ ರೂಪವಿದೆ. ಚಾಮರಾಜನಗರದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳೀಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಿವೆ. ಕೊಡಗಿನ ಕಡೆಯ—ಮಡಕೇರಿ, ವಿರಾಜಪೇಟೆ... ಇತ್ಯಾದಿ ಊರುಗಳ—ಕನ್ನಡ ಹುಣುಸೂರಿನಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಡಕೇರಿಯ ಬೆಟ್ಟಘಟ್ಟಗಳನ್ನು ಇಳಿದು ಪುತ್ತೂರಿನ ಕಡೆಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಮಂಗಳೂರು ಕನ್ನಡ ಮೊದಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಂಗಳೂರು ಕನ್ನಡ ಮೈಸೂರು ಕನ್ನಡದಂತೆ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪ್ರದೇಶದ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಮಂಗಳೂರು ನಗರ ಒಂದನ್ನೇ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಂತೆ ಹಲವು ಭಾಷೆಗಳ ಕೇಂದ್ರ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ತುಳು, ಕನ್ನಡ, ಕೊಂಕಣಿ—ಇವು ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಷೆಗಳು ; ಈ ಭಾಷೆಗಳು ಹೆಚ್ಚುಕಡಮೆ ಸಮಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿವೆ.

ಸಮುದ್ರ ತೀರದುದ್ದಕ್ಕೂ, ಮಂಗಳೂರು, ಮಲೈ, ಕಾಪು, ಕುಂದಾಪುರ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ—ಇರುವ ಅಂಬಿಗರ ಭಾಷೆಯೇ ಒಂದು ಬಗೆ. ತುಳು, ಕೊಂಕಣಿ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ಭಾಷೆಗಳು. ಈ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆ ಕಾರವಾರದಿಂದ ಮರ್ಮಗೋವ, ಗೋವ, ಡಯು, ಡಾಮನ್ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತುಳು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತುಂಬ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಡಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲೂ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲೂ—ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗದಿಂದ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ, ಸಾಗರ ದಾಟಿ ಆಗುಂಬೆ ಘಟ್ಟದಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಕನ್ನಡದ ಜೊತೆಗೆ ತುಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು ; ಅಥವಾ ಹಾಸನ—ಬೇಲೂರುಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಚಾರ್ಮಾಡಿ ಘಟ್ಟದಿಂದ ಇಳಿಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ತುಳುಭಾಷೆ ಆಡುವುದು ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವ ಬಸ್ಸು ಮತ್ತು ಇತರ ವಾಹನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವವರೂ ಬಹುವಾಗಿ ತುಳು ಮಾತನಾಡುವವರು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರದೇಶದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುವಾಗಿ ಏಕರೂಪವಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ—ಬಹುಶಃ ಮೂಡಬಿದ್ರೆ, ಉಡುಪಿ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮುಂತಾದ ಮೂರು ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ವೈತ್ಯಾಸಗಳೂ

ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ೧ ಆದರೆ ಕುಂದಾಪುರದ ಕಡೆಯ ಕನ್ನಡ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಹವ್ಯಕರ ಕನ್ನಡ—ಮಂಗಳೂರು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕನ್ನಡ ಉಪಭಾಷೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಹವ್ಯಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕನ್ನಡ ಕನ್ನಡದ ಮತ್ತೊಂದು ಉಪಭಾಷೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕುಂದಕನ್ನಡವೆಂದು ಕರೆಯುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಇತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹವ್ಯಕ (ರ) ಕನ್ನಡವೆಂದು ಕರೆಯುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು; ಈ ಎರಡು ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದರೂ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹವ್ಯಕರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಹವ್ಯಕರ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಹವ್ಯಕರ ಭಾಷೆ—ಎಂದು ಎರಡು ಗುಂಪು ತೋರುತ್ತದೆ. ಸಿರಸಿ, ಸಿದ್ಧಾಪುರ, ಸಾಗರ—ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಹವ್ಯಕರ ಕನ್ನಡ ಉ.ಕ.ಹ. ರ ಭಾಷೆ; ಕುಂದಾಪುರ, ಕಾಸರಗೋಡು ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ಥಳಗಳತ್ತ ಆಡುವ ಹವ್ಯಕರ ಕನ್ನಡ ದಕ್ಷಿಣ ಹವ್ಯಕರ ಭಾಷೆ. ಈ ದಕ್ಷಿಣ ಹವ್ಯಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನತೆಯಿದೆ. ಕುಂದಾಪುರದ ಹವ್ಯಕರ ಭಾಷೆ ಒಂದು ಬಗೆ; ಪಂಜಸೀಮೆ ಮತ್ತು ಕುಂಬಳಸೀಮೆ—ಅಂದರೆ ಕಾಸರಗೋಡು ಮತ್ತು ಅದರ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಕರಾವಳಿಯ ಕನ್ನಡ ಒಂದು ಬಗೆ. ಉದಾಹರಣೆ ಗಳನ್ನಿತ್ತು ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬಹುದು; 'ಬಪ್ಪೆ'—ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಕುಂದಾ ಪುರ ಹವ್ಯಕರ ಕ. ದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥ; ಕಾಸರಗೋಡು ಹವ್ಯಕರ ಕ. ದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥ. ಈ ತರಹದ ಅನೇಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ; ಕುಂದಾಪುರದ ಹವ್ಯಕರ ಕ. ಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡೇತರ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಕಡಮೆ. ಆದರೆ ಕಾಸರಗೋಡು ಹವ್ಯಕರ ಕ. ದ ಮೇಲೆ ಅದರ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚು.

ಉದಾ :

ಅದಾಗಿದ್ದು < (ಮ.) ಅದಾಯದು

ಎನಾದರೂ < ಎನಕೇನಾರ

ಕಂಡಾಪಟ್ಟಿ < ಎಕ್ಕಾಸಕ್ಕ

ಇಲ್ಲಿ ಮಿಂದ ಎಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ, ಕಡಮೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥ; ರಜ (< ಸಂ.) ಎಂಬ ಪದ ವನ್ನೂ ಇದೇ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವರು. ಕಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಇವರು ಹೊಳ್ಳಾಚ್ಚು ಎನ್ನು

೧. ನನ್ನ ಐದಾರು ಬಾರಿಯ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರವಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಇರುವಂತೆ ಭಾಸವಾದರೂ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾರದವ ನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ವರು. ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಹವ್ಯಕರ ಕ. ದಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿನ ಪದಗಳ ಕೊನೆಯ
ಧ್ವನಿ ನಾಸಿಕೋಚ್ಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಧಾರವಾಡದಕಡೆ ಇರುವಂತೆ—

ಉದಾ :

ಮಾಡಿದೆಯೋ (= ಮಾಡಿದೆವು) ; ಅಪ್ಪ, ಅವ, ಬತ್ತೆ.

ಹವ್ಯಕರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಏಕವಚನವೇ ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಚಿಕ್ಕ
ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಹೆಂಗಸರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹಿರಿಯರವರೆಗೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ
ಏಕವಚನದಲ್ಲೇ ಸಂಬೋಧಿಸುವರು. ಹೆಂಗಸರಿಗೆಲ್ಲಾ 'ಅದು' ಎಂದೇ ಹೇಳು-
ವರು, ಅವಳು ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಾವೀಣ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಹಳೆಯ
ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರತೀಕ. ಏಕವಚನವೇ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಯೋಗವಾದರೂ ಬಹು
ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದುಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಬಹುವಚನ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಂದರೆ
ಹೆಂಗಸು ಗಂಡನಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ; ನೀನು ಎಂದು ಹೇಳದೆ ನೀವು ಎಂದು ಹೇಳಲು
ನಿಂಗೊ [= ನೀವು (c.f. ತುಮ್ಮಿ - ಕೊಂಕಣಿ)] ಎಂದು ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಇದು
ಗಂಡನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ! ಹವ್ಯಕರ—ಕನ್ನಡದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳ ಸಾರವನ್ನು ಆದಷ್ಟು
ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತಾರ
ವಾದ ಅಭ್ಯಾಸ ನಡಸಿದರೆ ಮಹತ್ವದ ಅಂಶಗಳು ಹೊರಬೀಳುವ ಸಂಭವವಿದೆ.
ಹಲವು ಹಳಗನ್ನಡ ರೂಪಗಳು ಕುಂದಗನ್ನಡದ ಕುಂದಣದಲ್ಲಿ ಅಂದವಾಗಿ
ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಅದರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮ್ಯ
ವಿಶೇಷವನ್ನು ಹೊತ್ತ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನೂ ಇತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಜಿಟ್ಟರೆ
ಮಂಗಳೂರು ಕಡೆಯ ಕನ್ನಡದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮುಳುಕು ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ
ಕಡೆಗೋಡ್ಲು ಶಂಕರಭಟ್ಟ, ಸೇಡಿಯಾವು ಕೃಷ್ಣಭಟ್ಟ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ
ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ನವಭಾರತ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ
ಮಂಗಳೂರು ಕನ್ನಡದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ಯಲಹಂಕದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ರಾಜಾನುಕುಂಟೆ, ದೊಡ್ಡ
ಬಳ್ಳಾಪುರದವರೆಗೂ, ಹೊಸೂರು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಕೋಲಾರದವರೆಗೂ ಒಂದು
ಬಗೆಯ ಕನ್ನಡ—ಅಂದರೆ ಅನ್ಯಪ್ರಭಾವರಹಿತ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಿದೆ. ಅದರ
ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರದಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ತೊಂಡೇಬಾವಿ, ಗೌರಿಬಿದನೂರು ;
ಕೋಲಾರದಿಂದ ಚಿಂತಾಮಣಿ, ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ, ಗುಡಿಬಂಡೆ—
ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳೆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಗೌರಿ
ಬಿದನೂರಿನಿಂದ ವಿದುರಾಶ್ವತ್ಥದವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತೆಲುಗು
ಹೇರಳ. ವಿದುರಾಶ್ವತ್ಥದಿಂದ ಐದಾರು ಮೈಲಿಯಿಂದ ಅಂಧ್ರದ ಗಡಿ—ಹಿಂದೂ
ಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಅನಂತಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು

ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂಪುರ, ಮುಲುಗೂರು, ವೆನಗೊಂಡೆ (< ತೆ. ವೆನಕೊಂಡ) ಯ ವರೆಗೂ ಕನ್ನಡನುಡಿಯ ಹರವು ಇದ್ದಿತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಆಧಾರಗಳಿವೆ; ಜೀವಂಧರ ಚರಿತೆಯನ್ನು ಬರೆದ ಭಾಸ್ಕರ ಕವಿ ವೆನುಗೊಂಡೆಯವನು. ಆದರೆ ಇಂದು ವೆನುಗೊಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಶೇಕಡ ೫. ಐದು ಮಾತನಾಡುವರು, ಶೇಕಡ ೫. ಹದಿನೈದು ಜನಕ್ಕೆ ಅರ್ಧವಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು ೬೫%; ಉರ್ದು ೨೫%. ಆದರೆ ಅಂಧ್ರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂದೂಪುರ—ಲೇಪಾಕ್ಷಿ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಳಬರುತ್ತದೆ. ಗೌರೀಬಿದನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎಲ್ಲ ಊರುಗಳಲ್ಲೂ ತೆಲುಗು ಹೆಚ್ಚು. ಆದರೂ ಕುರೂಡಿ, ಅರಸಾಪುರದ ಕಡೆ ಹೊರಟರೆ ಕ್ರಮೇಣ ತೆಲುಗು ಕಡಮೆ, ಕನ್ನಡ ಹೆಚ್ಚು. ಅರಸಾಪುರ ಅಕ್ಕಿರಾಂಪುರ—ಮುಂತಾದ ಊರುಗಳು ಕೊರಟಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿವೆ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯದೇ ಆಡಳಿತವಾದರೂ, ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಧುಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ (ಕೊರಟಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆದಮೇಲೆ ಬರುತ್ತದೆ) ಅರ್ಧ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು ಅಧಿಕ. ಗೌರೀಬಿದನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಂತೆ, ಮಧುಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೂಡ ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಡಿಯ ಭಾಗ—ಅಂಧ್ರದ ಅಂಚನ್ನು ಪಡೆದ ಸರಗು; ಮಧುಗಿರಿಯಿಂದ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪುರವರ, ಕೊಡಿಗೆನಹಳ್ಳಿ ಹೋಬಳಿಗಳು ದಾಟಿದರೆ ಅಂಧ್ರದ ಹಿಂದೂಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯ ಕೈ ಮೇಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲೂ, ಮಧುಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಕಲಿಯುವರು. ಕೋಲಾರದ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್. ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗುಗಳಷ್ಟೇ ತಮಿಳೂ ಇದೆ ಅಥವಾ ತಮಿಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಗೌರೀಬಿದನೂರು ೧ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ—ರಮಾಪುರ, ಹಂಪಸಂದ್ರ, ಇಡಗೂರು, ಮುದುಗೆರೆ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ—ಜೈನರೂ, ಸಾದರೂ, ಲಿಂಗಾಯಿ ತರೂ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನೇ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಎಲ್ಲ ರಂತೆ ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡುವರು. ಆದರೆ ಬೇಡರು, ಕುರುಬರು, ವೈಶ್ಯರು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮನೆಯ ಒಳಗೂ—ಹೊರಗೂ ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡುವರು. ಇಲ್ಲಿಯ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯ ಮತ್ತು ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ಪರಿಣಾಮ ಆಗುವುದು ಸಹಜವಾದ ಕ್ರಿಯೆ. ಇತರ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳಂತೆ ಭಾಷೆಯೂ ಪರಿಸರದ, ವಾತಾವರಣ ಶಿಶು. ಇದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ನೆರೆಹೊರೆಯ ವರ್ಚಸ್ಸಿಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಹೊರತಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಕಡುಕಷ್ಟ. ಅಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡ ತೆಲುಗುನುಡಿಯ

೧. ಹಿಂದೆ ಇದನ್ನು ಗೋರೀಬಿದನೂರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈಗ ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗೌರೀಬಿದನೂರು ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ತೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹೋಗಿದೆ. ದೈನಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಎಷ್ಟೋ ತೆಲುಗು ಪದಗಳು ಸರಾಗವಾಗಿ ಸೇರಿಹೋಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಾನುಪದಗಳಿಗೆ—ಅದು ಪುಲ್ಲಿಂಗ - ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ಅಥವಾ ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಆಗಿರಲಿ—ಅಯ್ಯ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಯದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ನಿದರ್ಶನವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ನೋಡಿ :

ಚಿಕ್ಕಹುಡುಗನಿಗೆ	—	ಅಪ್ಪಯ್ಯ/ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಯ್ಯ
ಚಿಕ್ಕಹುಡುಗಿಗೆ	—	ಅಮ್ಮಯ್ಯ/ಚಿಕ್ಕಮ್ಮಯ್ಯ
ಅಣ್ಣನಿಗೆ	—	ಅಣ್ಣಯ್ಯ/ದೊಡ್ಡಣ್ಣಯ್ಯ
ಅಕ್ಕನಿಗೆ	—	ಅಕ್ಕಯ್ಯ
ದೊಡ್ಡಹುಡುಗನಿಗೆ	—	ದೊಡ್ಡಪ್ಪಯ್ಯ
ದೊಡ್ಡಹುಡುಗಿಗೆ	—	ದೊಡ್ಡಮ್ಮಯ್ಯ

ಇನ್ನು ರಾಯಿಚೂರು ಉರ್ದು-ಕನ್ನಡ ಸಹಬಾಳ್ವೆ ನಡೆಸುವ ಊರು. ರಾಯಿ ಚೂರಿನಿಂದ ಗುಲ್ಬರ್ಗದ ಕಡೆಗೆ ಹೋದಂತೆಲ್ಲಾ ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಯುವ ಅವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆಯಾದರೂ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಗಳೂ ಉರ್ದು ಕಲಿಯುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇತ್ತು. ಹೈದರಾಬಾದು ಆಂಧ್ರದ ಕೇಂದ್ರವಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಉರ್ದು ರಾಜಭಾಷೆ, ತೆಲುಗು ತರುವಾಯದ ಭಾಷೆ, ಕನ್ನಡ ಅನಂತರದ ಭಾಷೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡ ರಾಯಿಚೂರು ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಕನ್ನಡದಂತೆ ಉರ್ದು ಬೆರಕೆಯ ಕನ್ನಡ.

ಈ ಮುಂದಿನ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕೆಲವು ಉಪಭಾಷೆಗಳ ತುಣುಕುಗಳನ್ನು, ಅದಷ್ಟೂ ಅಕಾರಾದಿಯಾಗಿ, ಉದಾಹರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಉಪಭಾಷಾ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ಇನ್ನೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ—ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಅದು ಒಬ್ಬನಿಂದ, ಇಬ್ಬರಿಂದ ಆಗುವ ಸುಲಭ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಹಿರಿಯ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಯ ವತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕಾದ, ಆಗತ್ಯ ಆಗಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ. ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಲೇಖಕನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದ, ನೇರ ಪರಿಚಯದ ಸಂಗ್ರಹ. ಹವ್ಯಕರ ಕನ್ನಡದಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು, ಮಂಗಳೂರು ಕನ್ನಡ, ಧಾರವಾಡ ಕನ್ನಡ, ಕೋಲಾರ ಕನ್ನಡ, ಮಂಡ್ಯ ಕನ್ನಡ-ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮೈಸೂರು

ಕನ್ನಡದೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಧ್ವನಿವ್ಯತ್ಯಾಸ-ಧ್ವನಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ತೋರಿಸಲು ಆಗದಿದ್ದುದು ದೊಡ್ಡ ಕೊರತೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುವೆನು.

ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶೇಡಬಾಳದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಿರ್ಜಿ ಅಣ್ಣಾರಾಯರ ಕಾದಂಬರಿ 'ನಿಸರ್ಗ' ದಿಂದ ಆರಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.^೧ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರ ವಿವೇಚನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹು ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶಬ್ದರೂಪಗಳನ್ನೂ 'ನಿಸರ್ಗ' ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಮುನ್ನುಡಿಕಾರರು ಹೇಳಿರುವ "... ಭಾಷಾಚರಿತ್ರೆಗೆ ಹಾಗೂ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ (ಇಲ್ಲಿ) ವಿಪುಲ ಸಾಮಗ್ರಿ ದೊರೆಯುವುದು. ದೇಸಿಯನ್ನು ಔಚಿತ್ಯವರಿತು ಉಪಯೋಗಿಸುವಲ್ಲಿ, ಅದರ ಸಂಪತ್ತಿಯನ್ನು ಸೂರೆಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣಾರಾಯರು ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ಗುಣವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ..."^೨ ಈ ಮಾತುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಸರ್ಗ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿತ್ತುಳುಕುವ ದೇಸಿ ನುಡಿಗಳು, ನಾಡು ನುಡಿಗಳು ಕನ್ನಡದ ಸೊಗಡನ್ನು ಸೂಸುವಂತೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಗಡಿ ಭಾಷೆಯಾದ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯ ಆಳವಾದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡನುಡಿ ಒಳಗಾಗಿರುವುದನ್ನೂ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಉ.ಕ. ಭಾಷೆಯ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕವೆಂದು ಒಂದು ಪುಟದಷ್ಟು, ಓದುಗರ ಹೋಲಿಕೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಲೆಂದು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾದಂಬರಿ ರಾವ್ ಬಹಾದ್ದೂರರ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಕಾದಂಬರಿ 'ಗ್ರಾಮಾಯಣ'; ಆ ಕೃತಿಯ ಈ ಕೆಲವು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ: "ಅಕೀ ಚಮತ ಏನ, ಒಯ್ಯಾರ ಏನ, ಕೈ ತಿರುವುದೇನ, ಭೀ, ಭೀ, ಹೇಳೂಸೋಯ ಇಲ್ಲ ತಗೀರಿ. ಘೌಜುದಾರ 'ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು?' ಅಂತ ಕೇಳಾಣಾ, ಆಟದಾಗ ಹೆಣಸೋಗು ಮಾಡತಾವಲ್ಲಿ, ಹಾಗೆ ಉಗರಲೆ ನೆಲಾಕರಕೂಂತ, 'ಮಲ್ಲಿ' ಅಂತ ಈಟಿ ಹೇಳಾಕ ಒಂದತಾಸ ಬೇಕಾ ತರೀ ಘೌಜುದಾರ ಬಲ್ಯಾಗಸ ಬಿದ್ದ ಬುದ್ಧಿ. ಆಗಿಂದಾಗ ಗೌಡಗ, ಚನ್ನಾಗ ಕಾಳ ಕೊಡೂ ಅಂತ ಹೇಳೇಬಿಟ್ಟು. ಗೌಡರಿಗೆ ದಿಗ್ಗಲಸಬಿತ್ತರಿ. 'ನಿನ್ನೇ ಇಂವಾ ನಮ್ಮ ಮನ್ಯಾಗಿದ್ದು ಕಾಳು ಒಯ್ಯಾನರಿ' ಅಂತು ಅವರು ಹೇಳಿದರರಿ ಘೌಜುದಾರ ಚನ್ನಾನಮಾರಿ ನೋಡಿದಾ. ಆದರ ಚನ್ನಾಗ ನಾಚಿಕೆ ಎಲ್ಲಿತರಿ? ಮೀನಕ್ಕು ಈ ಸಾಕ ಕಲಸೂದೂ ಒಂದಸ. ಮತ್ತೆ ಘೌಜುದಾರನ ಕಾಲಾಗ ಅಡ್ಡ ಬಿದ್ದನರಿ. 'ಯಪ್ಪಾ ಇಲ್ಲ ಅಂದರ ನಾಲಿಗ್ಯಾಗ ಹುಳಾಬಿದ್ದಾವರಿ. ಧನ್ಯಾರು ಕಾಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಕರೇಯಪ್ಪಾ. ಕಾಳು ಕಟೆಗೊಂಡು ಹೊಂಟರ ಪಡದಪ್ಪನವರ ಶಿಶುಮಕ್ಕಳು ಬಂದು ಕಸಕೊಂಡರರಿ. ಪಡದಪ್ಪನವರು ಅವನ್ನ ಕಸಗೊಂಡು

೧. ನಿಸರ್ಗ: ಮೊದಲನೆಯ ಮುದ್ರಣ ೧೯೪೫; ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ ೧೯೬೨

೨. ಮುನ್ನುಡಿ: ನಿಸರ್ಗ: ಡಾ|| ರಂ. ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿ

ತಮ್ಮ ಕಾಳು ಕೊಟ್ಟಾರೀ. ಈ ಕಾಳಿನ ಹಿಟ್ಟಲೇ ಮಾಡಿದ ರೊಟ್ಟಿ ತುಣುಕು ತಿಂದು ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಹಿಂದಕ ಮುಂದಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ನೆಲಸಟ್ಟಿ ಬಿದ್ದಾವರಿ' ಅಂತ ಚನ್ನಾ ಹೇಳಾಣಾ, ಘೌಜದಾರ ಆ ಕಾಳ ಮೂಸಿ ನೋಡಿದ್ದನೋ ಇಲ್ಲೋ, ಮಾರಿ ಖೈ ಮಾಡಿ, ಕೈ ತೊಳಕೊಂಡನರಿ." ೧

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನ್ನಡದ ಒಟ್ಟು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಕನ್ನಡದೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಕಾಣುವ ವ್ಯಾಕರಣ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹರೂಪವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ :

೧. ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಕಾರಾಂತ ಪದಗಳೆಲ್ಲ ಇಕಾರಾಂತ ಪದಗಳಾಗುತ್ತವೆ : [- ಎ > - ಇ]. ಈ ಬಗೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಕುಟುಂಬದವರಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉದಾ : ತಲೆ, ಮನೆ, ಕೊಡೆ, ಗೊನೆ ಎಂಬ ಪದಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ತಲಿ, ಮನಿ, ಕೊಡಿ, ಗೊನಿ—ಎಂದಾಗುತ್ತವೆ.
೨. ಚತುರ್ಥೀ ವಿಭಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಾದ ಕೆ, ಗೆ-ಗಳು 'ಗಿ' ಆಗುತ್ತವೆ. [- ಕೆ, ಗೆ > - ಗಿ]. ಉದಾ : ಅವರಿಗೆ, ದನಕ್ಕೆ, ಮನೆಗೆ ಎಂಬ ಪದಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅವರಿಗಿ, ದನಿಗಿ, ಮನಿಗಿ ಎಂದು ಆಗುತ್ತವೆ.
೩. ಉಕಾರಾಂತ ಪದಗಳು ಅಕಾರಾಂತ ಪದಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಲ ಪದದ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿರೂಪ ಷಷ್ಠೀ ವಿಭಕ್ತಿಯಂತೆ ಕಾಣುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಅಥವಾ ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮೈಸೂರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಪದಗಳಿಗೆ 'ಉ' ಎಂಬ ಸ್ವರವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ, ಧಾರವಾಡದ ಕಡೆ 'ಅ' ಸ್ವರವನ್ನು ಸೇರಿಸುವರು. [- ಉ > - ಅ]. ಉದಾ : ಮಗಳು > ಮಗಳ; ಜುಟ್ಟು > ಜುಟ್ಟ; ಕಾಳು > ಕಾಳ.
೪. ಏಕಾರ 'ಯಾ' ಆಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪದಗಳ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಮಾರ್ಪಾಟು. ಅದರೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪದದ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿಯೂ ಆಗುವುದುಂಟು. ಉದಾ : ಏನು > ಯಾನ; ಏನಂತ > ಯಾನತ್ತ; ಬೇನೆ > ಬ್ಯಾನಿ; ಹೆಂಡತಿ > ಹ್ಯಾಂತಿ. [.ಃ ಎ (ಏ) - > ಯಾ - ; - ಎ (ಏ) - > - ಯಾ -]

೫. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪಶ್ಚಿಮ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ತನ್ನ ಮೂಲರೂಪವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ವಿಕೃತರೂಪದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಉದಾ : ಕರುವಿನ > ಕರೀನ; ದನದ > ದನೀನ.

೬. ಕ್ರಿಯಾ ಪದಗಳಿಗೆ ಅವು ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಮೈಸೂರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಾವು 'ಉದು, ಉವು' ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವೆವು; ಉ.ಕ. ದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 'ಅದು, ಅವು' ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

ಮಾಡುವುದು — ಮಾಡುವದು. ಹೀಗೆಯೇ ಕೇಳುವದು,
ನೋಡುವದು. . . ಇ. ಇ,

೭. ವರ್ತಮಾನ, ಭೂತ ಕ್ರಿಯಾನಾಮಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ 'ಧಾರವಾಡ, ಮೈಸೂರು'—ಈ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಎರಡು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರಿನವರು ವರ್ತಮಾನ - ಭೂತ ಕೃದಂತಗಳಿಗೆ 'ಉದು' ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ವರ್ತಮಾನ - ಭೂತ ಕ್ರಿಯಾ ನಾಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಧಾರವಾಡ ಕಡೆಯವರು 'ದು' ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ.

ಮೈಸೂರು ಕನ್ನಡ

ವರ್ತಮಾನಕಾಲ :	ಮಾಡುವ + ಉದು = ಮಾಡುವುದು
,,	ನುಡಿಯುವ + ಉದು = ನುಡಿಯುವುದು
ಭೂತಕಾಲ :	ಮಾಡಿದ + ಉದು = ಮಾಡಿದುದು
,,	ನುಡಿದ + ಉದು = ನುಡಿದುದು

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ

ವರ್ತಮಾನಕಾಲ :	ಮಾಡುವ + ದು = ಮಾಡುವದು
,,	ನುಡಿಯುವ + ದು = ನುಡಿಯುವದು
ಭೂತಕಾಲ :	ಮಾಡಿದ + ದು = ಮಾಡಿದ್ದು
,,	ನುಡಿದ + ದು = ನುಡಿದಿದ್ದು

೮. ಸಪ್ತಮಿಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಡಿ (ರಾಯ ಚೂರಿನ ಕಡೆಗೂ) 'ಅ' ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದುಂಟು. ಉದಾ : ಪುಸ್ತಕದಾಗ, ಕಲ್ಲಾಗ, ಮುಳ್ಳಾಗ.
೯. ಮೇಲಿನ ರೀತಿಯಂತೆ ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯವೂ ವಿಕೃತ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಆದರೂ ಈ ಬಗೆಯ ಮಾಪಾಟು ಕಡಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಉದಾ : ಅವರನ್ನು > ಅವರಾ. ಇದನ್ನು ಗ್ರಾಮ್ಯ ರೂಪನೆಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಧಾರವಾಡದ ಕಡೆಯೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಕಡೆಯೂ ಇದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.
೧೦. ಕ್ರಿಯಾ ರೂಪದ ಪದಗಳಲ್ಲಿನ 'ಎ' ಕಾರ 'ಯಾ' ಕಾರವಾಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆಗುವ ಇನ್ನೊಂದು ಪರಿವರ್ತನೆ. [- ಎ - > - ಯಾ - .] ಉದಾ : ಕೊಡುತ್ತೇನೆ > ಕೊಡುತ್ತಾನ; ಎತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ > ಎತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನ.
೧೧. ಕೆಲವು ಎಕರಾಂತ ಪದಗಳೂ ಅಕರಾಂತ ಪದಗಳಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಪಡೆಯುವುದುಂಟು. [- ಎ > - ಅ.] ಉದಾ : ಯಾಕೆ > ಯಾಕ; ಸಂಖ್ಯೆ > ಸಂಖ್ಯ; ನೆಟ್ಟಗೆ > ನೆಟ್ಟಗ; ವಿದ್ಯೆ > ವಿದ್ಯ.
೧೨. ಪದದಲ್ಲಿರುವ ಜಕಾರ ಚಕಾರಗಳು(ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಪದಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ), ಚ್ಚಕಾರದಂತೆ ಉಚ್ಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಅವರಿಗೆ ತೀರ ಸಮಾಪತರ ಭಾಷೆಯಾದ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವವಿರಬೇಕು. "In Marathi the palatals of old Indo-Aryan are represented by ^vts and ^vdz affricates before front vowels, ts and dz affricates before back vowels . . ." ^೧ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚ, ಜ, ಕಾರಗಳ ಮುಂದೆ ಇ. ಅಥವಾ, ಎ—ಎಂಬ ಸ್ವರಗಳಿದ್ದರೆ ಚ - ಜ ಗಳ ಉಚ್ಚಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾ : ಅಜ್ಜ, ಅಜ್ಜಿ. ಚೀಳು ಪದಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅಜ್ಜ, ಅಜ್ಜಿ. ಚೀಳು ಎಂದು ಉಚ್ಚಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಒರಿಯಾ, ತೆಲುಗು, ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುವ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. [-, - ಜ, - ಚ > ಜ್ಜ -, - ಜ್ಜ -, - ಜ್ಜ, - ಚ್ಚ-.]

೧೩. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳ ಕೊನೆಯ 'ಸ್' ಕಾರವನ್ನು 'ಜ' ಕಾರವಾಗಿ ಬರೆಯುವರು, ಉಚ್ಚರಿಸುವರು; [-s > -j]: ಉದಾ : ಟಾಕಿಸ್ > ಟಾಕೀಜ; ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ > ಪೋತುಗೀಜ.

೧೪. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಂಜನಾಂತ ಪದಗಳು ಸ್ವರಾಂತವಾಗಿ ರೂಪಾಂತರ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ, [-ವ್ > -ಸ್]. ಉದಾ : ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ > ಟ್ರೇಡಿಂಗ; ಆಫೀಸ್ > ಆಫೀಸ; ಕಾಲೇಜ್ > ಕಾಲೇಜ.

೧೫. ಮೈಸೂರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಇವೆ—ಎಂಬ ಕ್ರಿಯಾ ರೂಪಗಳನ್ನು ಬಳಸುವರು; ಧಾರವಾಡದ ಕಡೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ 'ಅದೆ, ಅವೆ' ಎಂಬ ಕ್ರಿಯಾ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.

ಪ್ರಾಚೀನ ರೋಮಿನ ಕೊಲ್ಪಿಸ್ ಪ್ರದೇಶ ಉಪಭಾಷೆಗಳ ಬೀಡು. ಪ್ಲಿನಿಯ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಕೊಲ್ಪಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮುನ್ನೂರು ಅನಾಗರಿಕ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಇದ್ದು, ಅವರು ಅನೇಕ ಉಪಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು; ರೋಮನರು ಇವರೊಡನೆ ಸಂಭಾಷಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದುನೂರು ಮುವ್ವತ್ತುಜನ ದುಭಾಷಿಗಳ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತಂತೆ! ತನಗಿಂತಲೂ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಟೆಮೊಸ್ಥೆನಿಸನ ಉಲ್ಲೇಖಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ಲಿನಿಯ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಕ್ಷೆಯೆನ್ನಬಹುದಾದರೂ, ಸ್ತ್ರಾಬೊ ಹೇಳುವ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನಂಬಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ತ್ರಾಬೊ ಕೂಡ ಟೆಮೊಸ್ಥೆನಿಸನನ್ನು ಕುರಿತು 'ಅವನ ಹೇಳಿಕೆ ನಂಬಲರ್ಹವಾಗಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಸ್ತ್ರಾಬೊ ಕೊಲ್ಪಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪತ್ತು ಕಾಡು ಜನಾಂಗಗಳು ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ, ಎಪ್ಪತ್ತು ಉಪಭಾಷೆಗಳೂ ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಉಪಭಾಷೆಗಳುಳ್ಳ ಭಾಗಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಉಪಭಾಷೆಗಳುಳ್ಳ ಸ್ಥಳಗಳು ಇರುವಂತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಕೆಲವು ಉಪಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಎಲ್ಲ ಉಪಭಾಷಾ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆಯ ಬಹುಮಟ್ಟಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಶ್ರೀಸಾಮಾನ್ಯರ ಸಂಭಾಷಣೆಯಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆಯಾದ, ಬಗೆಬಗೆಯಾದ ಪ್ರಯೋಗಗಳೂ, ಪದಗಳೂ ಇತರರಿಗೆ—ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಷ್ಟು, ನಾನು ಆಲಿಸಿದಷ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನಾಮಪದಗಳು, ಧಾತುಗಳು, ಸರ್ವನಾಮಗಳು—ಹೀಗೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸುವ ಅವೇಕ್ಷೆಯಿತ್ತು, ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಒಂದೇ ಭಾಷೆಗೂ, ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಭಿನ್ನತೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುವುದು ಹಾಗಿರಲಿ, ಒಂದೇ ನಗರದಲ್ಲಿ ಕೇರಿ ಕೇರಿಗೂ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮನೆಮನೆಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಅಥವಾ ಉತ್ತಮ, ಅದು ಕೀಳು ಅಥವಾ ಅಧಮವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸತೊಡಗಬಾರದು; ಆದರೆ ಹಲವು ಉಪಭಾಷೆಗಳಿದ್ದಾಗ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಶಿಷ್ಟಪ್ರಯೋಗವೆಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಬಹುದು. “ಕನ್ನಡ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ್ದೇ ಹೊರ್ತು ಕಡಮೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಚ್ಚಗನ್ನಡವಲ್ಲವು. ಬೆಂಗಳೂರು ಬಳ್ಳಾರಿ ಮೊದಲಾದ ಶೀಮೆಯೂ ತೆಲುಗು ರಾಜ್ಯದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಕನ್ನಡವು - ತೆಲುಗು ಕಲೆತುಹೋಯಿತು. ಕೊಯಮತ್ತೂರು ಶೀಮೆಯೂ ತಿಗುಳು ರಾಜ್ಯದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವದ್ದರಿಂದಲೂ ತಿಗುಳು ಕಲೆತುಹೋಯಿತು. ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡವು ಕೊಂಕಣಿ ಮಲೆಯಾಳ ತುಳುವ ಭಾಷೆಗಳು ಕಲೆತುಹೋಯಿತು, ಮತ್ತು ಆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲವಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಥಾನ ವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದವಿದ್ವಾಂಸರುಗಳೂ ದುರ್ಲಭವಾಗಿ ಹೋಯಿತು; ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಕನ್ನಡವಿಲ್ಲದೇ ಹೋಯಿತು” ೧—ಎಂಬ ವಿಂಗಡಣೆ ಸಮಂಜಸವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಂಡರೂ, ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲುಕೀಳೆಂಬ ತಾರತಮ್ಯಕ್ಕೆ ಎಡೆಕೊಟ್ಟಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಭಾಷೆಯಿರುವುದು ವ್ಯವಹಾರ ಸುಲಭವಾಗಲೆಂದು. ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಭಾಷೆಯೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಭಾಷೆ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ವ್ಯಾಕರಣ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಉಪಭಾಷೆಗಳಿವೆ.

ಉದಾ :

ತಮಿಳು : ಕೊಯಮತ್ತೂರಿನ ತಮಿಳು, ಚೋಳ ದೇಶದ ತಮಿಳು, ಮೈಸೂರು ತಮಿಳು, ಕೈಕಾಡೀ ತಮಿಳು, ಯೆರುಕಲ ತಮಿಳು, ಕೊರ್ವೀ ತಮಿಳು, ಜಾಫ್ನಾ ತಮಿಳು, ಸಿಲೋನಿನ ತಮಿಳು ಇತ್ಯಾದಿ.

ತೆಲುಗು : ದತ್ತಮಂಡಲದ ತೆಲುಗು, ಗುಂಟೂರು ತೆಲುಗು, ರಾಜಮಂದಿರದ ತೆಲುಗು, ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣದ ತೆಲುಗು, ತೂರ್ಪು ತೆಲುಗು, ಮೈಸೂರು ತೆಲುಗು.

ಮಲೆಯಾಳ : ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಮಲೆಯಾಳ, ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಯ ಮಲೆಯಾಳ, ಕೊಚ್ಚಿಯ ಮಲೆಯಾಳ, ತಿರುವಾಂಕೂರಿನ ಮಲೆಯಾಳ, ಮಾಪಿಳ್ಳೆ, ಯವರ ಮಲೆಯಾಳ, ಬೆಲ್ಲಡರ ಮಲೆಯಾಳ, ಪುಲಯ (ಸೆರಮರ್) ಮಲೆಯಾಳ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಭ್ಯಾಸ ನಡೆಯಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಲವು ಭಾಷೆ-ಉಪಭಾಷೆಗಳ ಆಗರವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಸೇರಿದ ಮತ್ತು ಸೇರಿರುವಂತೆ ತೋರುವ ಹತ್ತಾರು ಉಪಭಾಷೆಗಳ ಬೀಡು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ನಾಡು. ಅಲ್ಲಿನ ಕೊಡಗರು, ಹವ್ಯಕರು, ಕುಡಿಯರು, ಕೊರಗರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡದ ಉಪಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುವರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಹವ್ಯಕರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಳಗನ್ನಡಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ಅಥವಾ ಹತ್ತಿರವಾದ ಪದಗಳು ಹೆಚ್ಚು. ಇನ್ನು ಕುಡಿಯರು ಮುಂತಾದವರು ಆಡುವ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಜೊತೆಗೆ ಕೊಂಚ ತುಳು ಪದಗಳೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಇವೇ ತೆರನಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಆದಿವಾಸಿಗಳಾದ ಮಲೇರು, ಹಸಲರು ಮುಂತಾದವರೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಉಪಭಾಷೆಗಳೆಂದು, ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ, ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎರವರು ಎಂಬ ಜನಾಂಗ ಆಡುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಉಪಭಾಷೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಡಗಿನ ಎರವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇನೂ ನೂರಕ್ಕೆ ಐವತ್ತು ಪದಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕನ್ನಡ ಪದಗಳಿವೆ. ಕಾವೇರಿ, ಕಾಳಿ, ಕುಟ್ಟತಮ್ಮ, ಚಾಮುಂಡಿ ಇವು ಅವರ ದೇವತೆಗಳು. ಅವರು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ನೆಟ್ಟ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಗುಳಿಕನ್—ಎಂದು ಹೆಸರು. ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸಂಶೋಧಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಖಚಿತವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳದಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ಕಾಡುಗೊಲ್ಲರು, ಕಾಡುಕುರುಬರು ಮುಂತಾದವರು ಆಡುವ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತ ಅಭ್ಯಾಸ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಆಗಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ—ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಉದಾರ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇತ್ತ ಹರಿಸಬೇಕು.

ಕೊರಗರ ಕನ್ನಡ

ಕೊರಗರು ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜನಾಂಗ. ಅವರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವರು. ಕೊರಗರು ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಮುಖ್ಯ ದೇವರೆಂದು ಪೂಜಿಸುವರು. ಆದರೆ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ದೇವರ ವಾಸಕ್ಕೆಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ದೇವರ ವಿಗ್ರಹವಿಟ್ಟು ಪೂಜಿಸಲೆಂದಾಗಲಿ ಅವರು ಕಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊರಗರ

ಪೂಜಾ ಪದ್ಧತಿಯೆಂದರೆ ಕಾಡುಗಳ ಮರಗಳ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಕಸಕೊಳೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುಮಾಡಿ ಅಲ್ಲೊಂದು ಕಲ್ಲಿನೆಟ್ಟು ಪೂಜಿಸುವರು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಹಿಂದೂಗಳಂತೆ ಅನ್ನ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಮುಂತಾದ ಫಲಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಕೊಡುವರಲ್ಲದೆ ಮದ್ಯವನ್ನೂ ದೇವರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಪೂಜಿಸುವರು. ಇಂಥ ಒಂದು ಜನಾಂಗದವರ ಭಾಷೆ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಕನ್ನಡದ ಒಂದು ಉಪಭಾಷೆ ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಅವರು ಆಡುವ ನುಡಿಯ ಪದಸಂಗ್ರಹ ಆಗಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳನ್ನು ಲೀಲಾ ಜಾಲವಾಗಿ ಅವರು ತದ್ಭವ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಕೆಲವು ಕೊರಗರ ಪದಗಳನ್ನು ನೋಡಿ :

ಐತ್ಯ (= ಸೂರ್ಯ) < (ಸಂ) ಆದಿತ್ಯ ?

ಟೋಮ (= ಚಂದ್ರ) < (ಸಂ) ಸೋಮ ?

ಗುರ್ಪ (= ಒಂದು ಗ್ರಹ) < (ಸಂ) ಗುರು ?

ಶಾನ್ಯ (= ,,) < (ಸಂ) ಶನಿ ?

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಕೊರಗ ಉಪಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ; ಆದರಿಂದಾಗಿ ಶ್ರಾವಣ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷೆಯ ವಿವರಣೆಯೂ ಬಂದಿದೆ.

ಸೋಲಿಗರ ಕನ್ನಡ

ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಬಿಳಿಗಿರಿ ರಂಗನಬೆಟ್ಟದ ಬುಡದ ಸುತ್ತಲೂ ವಾಸಿಸುವ ಸೋಲಿಗರನ್ನು ಅಲೆಮಾರಿಜನಾಂಗವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವರು ಒಂದೇ ಕಡೆ ವಾಸಿಸುವ ಜಾಯಮಾನದವರಲ್ಲ. ಬಹು ಒಳ್ಳೆಯ ಬೇಟೆಗಾರರಾದ ಸೋಲಿಗರೂ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಸೋಲಿಗರ ವಿದ್ಯೆ ವಸತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕಾಡುಮೇಡುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಸೋಲಿಗರು ಹಬ್ಬಹುಣ್ಣಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ತೀರ ಅಗತ್ಯ.

ಸೋಲಿಗಯ್ಯ ಎಂಬುವನು ಸೋಲಿಗರ ಮೂಲಪುರುಷನೆಂಬ ಪ್ರತೀತಿಯಿದೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ ಎಂಬುದು ಸೋಲಿಗರ ಕುಲದ ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಇರುವ-ಇಡುವ

ಹೆಸರು. ಹಿಂದೆ ಇವರ ಮೊದಲ ಹಿರಿಯ ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡನ ಕಿರಿಯ ಮಗಳು ಕುಸುಮಾಲೆಯನ್ನು ಬಿಳಿಗಿರಿರಂಗಸ್ವಾಮಿಯೇ ಮದುವೆಯಾದನೆಂದು ಸೋಲಿಗರ ನಂಬಿಕೆ, ಕತೆ. ಇಂದಿಗೂ ಈ ದೇವರ ರಥವನ್ನು ಜಾತ್ರೆಯ ದಿವಸ ಸೋಲಿಗರ ಮೊದಲು ಎಳೆಯುವರಲ್ಲದೆ ರಂಗಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಸೋಲಿಗರು 'ಭಾವ' ಎಂದು ಕರೆಯುವರು ! ಬಿಳಿಗಿರಿ ರಂಗಸ್ವಾಮಿಯನ್ನೇ ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಮ್ಮ, ಕ್ಯಾತೇದೇವರು, ಗಂಗಾಧರೇಶ್ವರ, ಜಡೇಸ್ವಾಮಿ, ಬೈರಮ್ಮ, ಮಂದಲಗಿರಿಯಮ್ಮ, ಮರಿಯಮ್ಮ, ಹುಲೀರಪ್ಪ—ಎಂಬ ದೇವರುಗಳನ್ನೂ ಪೂಜಿಸುವುದುಂಟು. ಗುಡ್ಡಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದನ್ನು ಮಾರಿ ಜೀವನ ನಡೆಯಿಸುವ ಈ ಸೋಲಿಗರ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡದ ಉಪ ಭಾಷೆಯೆಂದು, ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಸೋಲಿಗರ ಭಾಷೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗದಿದ್ದರೂ ಆ ಭಾಷೆ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಕನ್ನಡವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಸೋಲಿಗರ ಭಾಷೆ ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ವೆಂದರೆ ಅವರ ಉಚ್ಚಾರಣೆ. ಉರುಬುತ್ತಿ ಸೋಲಿಗ, ಊರಾಳಿ ಸೋಲಿಗ, ಮಲೆ ಸೋಲಿಗ—ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಗುಂಪುಗಳು ಸೋಲಿಗರಲ್ಲಿವೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ :

ಕಟ್ಟೀಮನೆ (= ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನ)

ಹೊತ್ತು (= ಸೂರ್ಯ) ಮೊರೆ (= ಚಂದ್ರ)

ತಾರಕಿ (= ನಕ್ಷತ್ರ) ಪೋಡು (= ಗುಡಿಸಲುಗಳ ಗುಂಪು)

ಇಜ್ಜಲುಪಾಳ್ಯ, ಎಂಜಲಗೆರೆ, ಗುಂಡಲ್ ಬುರುಡೆ, ಮುತ್ತುಗದ ಗದ್ದೆ—ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾಗಿ ಸೋಲಿಗರ ಪೋಡುಗಳು ಹಲವು ಇವೆ.

ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಇರುಳ

ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನೀಲಗಿರಿ ಹಲವು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ-ಉಪಭಾಷೆಗಳ ತವರುಮನೆಯಾಗಿದೆ. ಕೋತ, ತೊದ, ಬಡಗ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಇರುಳ ಎಂಬ ಎರಡು ಉಪಭಾಷೆಗಳಿವೆ. ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈ ಎರಡೂ ಉಪಭಾಷೆಗಳು ಕನ್ನಡದ ಉಪಭಾಷೆಗಳೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ, ಇರುಳ ಉಪಭಾಷೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿದೆ, ಅದು ತಮಿಳಿನೊಡನೆಯೂ ಇದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಉಪಭಾಷೆಗಳ ಕೆಲವು ಪದಗಳ ನ್ನಿತ್ತು, ಕನ್ನಡದೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಮಾಸತರ ಉಪಭಾಷೆ ಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಕನ್ನಡ	ಇರುಳ	ಕುಱುಂಬ
ಇಱುಂಪೆ > ಇರುವೆ	ಇರೂಂಬ	ಇರೂಪ
ಎರಡು/ಇರ್	ಇರಂಡು	ಎರಡು
ಒಂದು	ಒಂದು	ಒಂದು
ಕಣ್ಣು	ಕಣ್ಣು	ಕಣ್ಣು
ನಾನು	ನಾನು/ನಾ	ನಾ/ನಾನು
ನಾವು	ನವು	ಎನ್ನ/ಎಂಗ
ನೀನು	ನಿ	ನಿ
ನೀವು	ನೀವ್	ನೀಂಗ
ಪಾವು > ಹಾವು	ಪಾಂಬು	ಹಾವು
ಬಾ	ಬರವೆ	ಬ
ಮಾನು	ಮೀನು	ಮಿಞು
ಮೂಱು > ಮೂರು	ಮುರು	ಮೂರು

ಸೇಡಬಾಳ	ಮೈಸೂರು	ಸೇಡಬಾಳ	ಮೈಸೂರು
ಅಗಲ ~ ತಾಟು	ಊಟಿನ ತಟ್ಟೆ	ಓಸ	ವಂಶ
ಅಗಾವು	ಮುಂಚಿತ	ಐತಿ	ಇರುತ್ತದೆ
ಅಡಚಣೆ	ತೊಂದರೆ	-ಬರತೇತಿ	ಬರುತ್ತದೆ
ಅಡಹೊತ್ತು	ಇಳಿಹೊತ್ತು	ಕಥ್ಯಾವರಾ	ಕಡೆಯವರು
ಅಬಚಿ	ದೊಡ್ಡಮ್ಮ	ಕಪ್ಪಾಳಿಗಿ	ಕಪಾಳಕ್ಕೆ
	~ ಚಿಕಮ್ಮ	ಕರೀನ	ಕರುವಿನ
ಅಯ್ಯು	ಅಂದೆನು	ಕರ್ಯಾನ	ಕರೆಯೋಣ
ಅರಿವಿ	ಬಟ್ಟೆ	ಕಳೆದಿದ್ದಾದೋತ	ಕಳೆದಿರಬಹುದು
ಅಲ್ಲಡ	ತಿಳಿವಳಿಕೆಸಾಲದ	ಕಾರಣ	ಮದುವೆ ~
ಅವರಾ	ಅವರನ್ನು		ಮುಂಜಿಕೆಲಸ
ಅವರಿಗಿ	ಅವರಿಗೆ	ಕಾರುಣ್ಣಿ	ಕಾರಹುಣ್ಣಿಮೆ
ಅಸ್ತರಿ	ಪ್ರಸಿದ್ಧ	ಕಾಲಮಡಿ	ಮೂತ್ರವಿಸರ್ಜನೆ
ಅಳತೀಳು	ಅಳುತ್ತಿದ್ದಳು	ಕಾಸಡಿ ೧	ಪೈಯಷ್ಟು

೧. ಪಂಪಭಾರತ ೩-೪೪ರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕಾಸಟಿ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೂ ಈ ಪದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿರಬಹುದೆ ?

ಸೇಡಬಾಳ	ಮೈಸೂರು	ಸೇಡಬಾಳ	ಮೈಸೂರು
ಆಕೀಗಿ	ಆಕೆಗೆ	ಕಾಸಡೇವ	ಕಾಸಿನ ಬೆಲೆಯವು
ಆಚ್ಚಿಬರೆ	ಆಚೆವರ್ಷ ಹೋದಸಲ	ಕಿಮ್ಮತ್ತು	ಬೆಲೆ
ಆದೋತು	ಆದೀತು	ಕುರುಕಲ	ಸೊಟ್ಟು — ಚಿಕ್ಕ
ಆಯಾರ	ಉಡುಗೊರೆ	ಕುಸಲತ	ಕುಶಲತನ
ಆರಾಕು	ಹರವು	ಕುಳ್ಳು	ಬೆರಣೆ
ಆಂಯ್ದ	ಅಲ್ಲಿಂದ ; ಅನಂತರ	ಕೆನ್ನ	ಕೆಂಪು
ಇಕಡಿ	ಈ ಕಡೆ	ಕೊಡ್ಡ	ಕೊರಡು
ಇಡಗ	ಇಜ್ಜೋಡು	ಕೊಂಗ್ಯಾ	ಕಪಡಿ
ಇದಕ	ಇದಕ್ಕೆ	ಖಡತರ	ಕೆಟ್ಟು
ಉಡುಗೋಲ	ವೊರಕೆ	ಖೋಡಿ	ಕೆಟ್ಟು
— ಕಸಬರಿಗಿ		ಖೌಸಲೇರು	ಕುಶಲೆಯರು
ಉದೋಳಿಸು	ತೂರು — ಹಾಳುವಾಡು	ಗರ್ದಿ	ಸಡಗರ
ಉಪದ್ರ(ವ)	ತೊಂದರೆ	ಗುಳಿದಾಳಿ	ಮಂಗಳಸೂತ್ರ
ಎಡತಾಕಿನ್ನು	ಎಡತಾಕಿದೆನು	ಚಾಳಿ	ನಡತೆ
ಎದಿಕ್	ಯಾವುದಕ್ಕೆ	ಚೂರು	ಉಗುರಿನಿಂದಗಾಯ
ಎಬ್ಬಿಸು	ಕದಿ	ಜಗಲಿ ೧	ಮಾಡುವುದು
ಒಗೆ	ಎಸೆ — ಎಸಿ	ಜರಾ	ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ
ಜಿಕಿಜಿಕಿ	ಜಿಪುಣ	ಜಾಚ	ದೇವರ ಕಟ್ಟಿ
ಝಕಾಸ	ಸುಂದರ	ತಿಯ್ಯಾನ	ಸ್ವಲ್ಪ
ಝಪ್ಪರ	ತಲೆಯ ಕೂದಲು	ತೆಕ್ಕಾ	ತೊಂದರೆ
ಬೊಂಗ	ಅಸಂಬದ್ಧ	ತೊಡಗು	ತಂದಿದ್ದಾನೆ
ಡೋಣಿ	ನೀರುನಿಲ್ಲುವ ಹೊಲ	ತ್ಯಾವರಾ	ತಕ್ಕ
ತಲಿಹಗ(ಗು)ರು	ಜಾಣ, ಚುರುಕು	ಥಣ್ಣ ಗ	ಮೊದಲು ಮಾಡು
ತಾಬುಡತೋಬ	ಕೂಡಲೆ	($<$ ತಣ್ಣಗೆ)	ತೈವರು
ತಿಂದಾದಾ	ತಿಂದಿದ್ದಾನು	ದಗದ	ಶಾಂತ
		ದನೀಗಿ	ಕೆಲಸ
		ದನೀನ	ದನಕ್ಕೆ
			ದನದ

೧. ಗೌರೀಬಿದನೂರು, ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 'ಜಗತಿ' (ಜಗತಿಟ್ಟಿ) ಎನ್ನುವರು

ಸೇಡಬಾಳ	ಮೈಸೂರು	ಸೇಡಬಾಳ	ಮೈಸೂರು
ದಮ್ಮ	ತಾಳ್ಳೆ	ಮಗಳ	ಮಗಳು
ದುರುಣ	ದೊಣ್ಣೆ	ಮರ್ಜಿ	ಮನಸ್ಸು
ದುರುಡಿ	ಬಿದರಬುಟ್ಟಿ	ಮದಿಂದಾಗ	ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ
ಧಡಧಡೀತ	ಗಟ್ಟಿ	ಮನೀಗಿ	ಮನೆಗೆ
ಧವಳಕ್ಕಿ	ಡೌಲಿನಾಕೆ	ಮಸ್ತ	ಬಹಳ
	ಶ್ರೀಮಂತಳು	ಮಾಡಿಳ್ಳ	ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು
ಧಾಬೆ	ಕೊಟ್ಟಿಗೆ	ಮಾನುಳ್ಳ	ಮರ್ಯಾದೆಯುಳ್ಳ
ನವಬ್ಯಾನಿ	ನವೆಯುವ ಬೇನೆ	ಮಾಯೆ	ಪ್ರೀತಿ
ನಿಚ್ಚವ	ನಿಶ್ಚಯ	ಮುಕ್ಕು	{ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳು ಒಮ್ಮೆಬೀರುವ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯುವಷ್ಟು
ನೆಲುವ ಗಣಿ	ನೇತಾಡುವ ಬಿದುರು		
ನೇಟಿ	ಶಕ್ತಿಯುತ		ಧಾನ್ಯ
	ನೆಟ್ಟಿಗೆ	ಮುಗದ್ಯಾ	ಮುಗ್ಧ
ಪಚನ	ಜೀರ್ಣ	ಮೂರಾಬಟ್ಟಿ	ಹಾಳಾಗು
ಪರವಿ	ಸುದ್ದಿ ಬೆಲೆ	ಮೂರು ಸಂಜೆ	ದೀಪಹಚ್ಚುವ
ಪರಾದ	ಪ್ರಾಯದ		ಹೊತ್ತು
ಪಾವಣೇರು	ಆಪ್ತರು	ಮೊಟ್ಟೆ	ಏತ > ಯಾತ
ಪುರೋಸು	ಸಾಕಾಗು	ಯಾನ	ಏನು
ಪೋರ	ಹುಡುಗ	ಯಾನತ್ತ	ಏನಂತ
ಪೋರಿ	ಹುಡುಗಿ	ಯಾನರ	ಏನಾದರೂ
ಬಗೆಹರಿ	ತೀರು	ರೂಳಕ	ಹಾದಿಗೆ
ಬಡ್ಯಾನ್ನ	ಬಡಿಸಿದ ಅನ್ನ	ವಗತನ	
ಬಡೇಜಾಂವ		(<ಒಗೆತನ)	ಜನ್ಮ, ಬಾಳ್ವೆ
ಡೌಲು	ಬಡಾಯಿ, ಜಂಬ	ವಾಲಗ	ಓಲಗ
ಬಂದೋತು	ಬಂದೀತು	ವಾಸ್ಯಾಡು	ಜಗಳವಾಡು
ಬಂಯ್ಯಾನ	ಬಂದಿದ್ದಾನೆ		ಓರಿನಾತಾಡ
ಬಾಗಿಲ ಇಕ್ಕು	ಬಾಗಿಲು ಹಾಕು	(ವಹಿನಿ>) ಮೈನಿ	ಅತ್ತಿಗೆ
ಬಿಟ್ಟು	ಬಿಟ್ಟನು	ಸಡಸಡೀತ	ಪುಷ್ಟವಾಗಿ
ಬೇಡತೀಬೆ (<-ಅಬ್ಬಿ)	ಬೇಡುತ್ತಿರುವೆ	ಸನೇ	ಸವಾಸ
	ಅಮ್ಮ	ಸನುಜೂತಿ	ತಿಳಿವಳಿಕೆ

ಸೇಡಬಾಳ	ಮೈಸೂರು	ಸೇಡಬಾಳ	ಮೈಸೂರು
ಸರಣ	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ಸ್ತುಶಾನದಲ್ಲಿ} \\ \text{ಹೆಣಸುಡಲು} \\ \text{ಒಟ್ಟಿದ ಕಟ್ಟಿಗೆ} \end{array} \right.$	ಹಾಕಿಳ	ಹಾಕಿದ್ದಳು
ಹಚಕುಡು		೧ ಹ್ವಾಸ	ಅಹೋಸವ್ರತ
ಹರತಾಟ		ಹ್ಯಾಂತಿ	ಹೆಂಡತಿ
(< ಪರದಾಟ)	ತಾಸತ್ರಯ	ಹುಜುರು	ಕಿವಿಯ ಚಿಕ್ಕುಡವೆ
(ಹರೆಹೊತ್ತು >	$\left\{ \begin{array}{l} \text{ಮುಂಜಾನೆ} \\ \text{ಹರಿವತ್ತು >} \\ \text{ಹರೀವತ್ತು} \end{array} \right.$	ಹುಡದಿ	ಗಲಾಟೆ, ಗದ್ದಲ
ಹಳ್ಳಿ ಹೊಡಿ		ಹುರಬೆಂಡ್ಲ	ಬೆರಕೆ
		ಹುರೂಟ	ಹುಡುಗಾಟಿಕೆ
	ಕೂಗಿಕರೆ		ಯವನು
		ಹುಷಾರ	ಜಾಣ
		ಹುಲ್ಲು	ಹುಚ್ಚು

ಮೈಸೂರು	ಧಾರವಾಡ	ಮೈಸೂರು	ಧಾರವಾಡ
ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ	ಅಜ್ಜಾಬಾಜು	ಕವರು (< ಕವರ್ ಇಂ)	ಕವ್ವರ
ಅಜ್ಜ	ಅಜೆ	ಕಜ್ಜಿ	ತಿಂಡಿ
ಅಜ್ಜಿ	ಅಜ್ಜೆ	ಕಾರಖಾನೆ	ಗಿರಣಿ
ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ	ಹರಕತ್ತಿಲ್ಲ	ಕಾಲೇಜಿನ	ಕಾಲೇಜದ
ಅದಕ್ಕಿಂತ	ಅದರಕಿಂತ ೧	ಕಾಹಿಲೆ	ಜಡ್ಡು
ಅಧ್ಯಕ್ಷರಭಾಷಣ	ಅಧ್ಯಕ್ಷೇಯಭಾಷಣ	ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದು	ಕಸಗೊಳ್ಳುವುದು
ಅನಂತರ	ಹಿಂದಾಗಡೆ	ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ	ಕೂಡ್ರಲಿಕ್ಕೆ
ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ	ಅಂತಾರ	ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ	ಕೂಡ್ರಿ
(ಕಳ್ಳತನ) ಅಪರಾಧ	ಗುನ್ನೆ — ಗುನ್ನೆ	ಕೆಲಸ, ವೃತ್ತಿ; ನೌಕರಿ	ದಗದ
ಅಭಿಪ್ರಾಯ	ಅಂಬೋಣವಿದೆ	ಕೊಂಚ	ತುಸು
ಅವನು	ಅವೆ, ಅವಾ	ಕ್ಲೋಸಿಂಗ್ (ಇಂ)	ಕ್ಲೋಜಿಂಗ
ಅವಕಾಶ (ವಿರಾಮ)	ಸವಡು	ಕ್ಷೇಮ	ಖುಷಾಲ
ಅವಳು	ಅಕಿ	ಕಡಲೇಕಾಯಿ	ಶೇಂಗಾ
ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ	ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾಕರಿಗೆ	ಗಂಟೆ	ತಾಸು

೧. ಜೈನರು ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಮುಕ್ತೆ ಮೊದಲೇ ಊಟ ಮಾಡುವ ವಾಡಿಕೆ. ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಅಹೋಸವ್ರತವೆನ್ನುವರು. ಗೌರಿಬಿದನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜೈನರು ಇದನ್ನು 'ವಾಸದೂಟ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಮೈಸೂರು	ಧಾರವಾಡ	ಮೈಸೂರು	ಧಾರವಾಡ
ಅಳಿಲು	ಇಣಚಿ	ಗವರ್ನರ್	ಗವ್ವರ್ನರ್
ಆಗುವುದು	ಆಗುವದು	ಗಾಂಜಾ	ಸಿದ್ಧಪತ್ರಿ
ಆಗುವುದಿಲ್ಲ	ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ	ಚಂದಾ	ವರ್ಗಣೆ
ಆತುರ	ತರಾತುರಿ	ಚಿಟ್ಟಿ	ಪಾತರಗಿತ್ತಿ
ಆಫೀಸ್ (ಇಂ)	ಆಫೀಸ	ಜರುಗುವುದು	ಜರುಗುವದು
ಆಯಾಸ(ತೊಂದರೆ)	ತ್ರಾಸ	ಜನ	ಮಂದಿ
ಆಮ್ಲಜನಕ	ಪ್ರಾಣವಾಯು	ಜೇಬು	ಬಕ್ಕಣ
ಆಯಿತು	ಆತು	ಟಾಕೀಸ್ (ಇಂ)	ಟಾಕೀಜ
ಆಯಿತ್ರಪ್ಪಾ	ಆತ್ರಪಾ	ಟೀ	ಚಾ
ಆರೋಗ್ಯ	ಆರಾಮ್	ತನಿಖೆ	ತಪಾಸಣೆ
ಆಸ್ಪತ್ರೆ	ದವಾಖಾನೆ	ತೀರ, ತುಂಬ	ಅಗದಿ
ಆಹ್ವಾನ	ಆಮಂತ್ರಣ	ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋದ	ಒಯ್ದುಬಿಟ್ಟು
ಇದ್ದಾನೆ	ಅದಾನ	ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ	ತಕ್ಕೊಂಡದೆ
ಇವನು	ಇವ, ಇಂವಾ	ತ್ರಿವರ್ಣ	ತ್ರಿರಂಗಿ
ಇಷ್ಟು	ಈಟ	ತುಂಬ	ಭರಿ
ಇವಳು	ಈಕೆ	ತೆಗೆದುಕೊಂಡು	ತಕ್ಕೊಂಡು
ಈರುಳ್ಳಿ	ಉಳ್ಳುಗಡ್ಡಿ	ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು	ಹಿಡಕೊಂಡು
ಉದ್ದೇಶ	ಇರಾದೆ	ದನಗಳಿಗಿಡುವಹೊಟ್ಟು	ಮುರುವು
ಉಪಕುಲಪತಿ	ಉಪಕುಲಗುರು	ದನಗಳ ಮೊದಲ	
ಉಳುತ್ತಾನೆ	ರಂಟಿ	ಗಂಡುಕರು	ಮಣಕ
	ಹೊಡೆಯುತ್ತಾನೆ	ದಂಟಿನಮೇಲಿನಸಿವ್ವೆ	ರವದಿ
ಊಟದ ತಟ್ಟಿ	ಗಂಗಳ	ದನಿ < ಧ್ವನಿ	ಸಪ್ಪಳ
ಎಚ್ಚರ	ಎಚ್ಚೆರ ; ಜಾಗೃತಿ	ದಿನವಹಿ (ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ)	ದಿನಾಲು
ಎಕೆ (ಯಾಕೆ)	ಯಾಕಸ	ದಾಟು	ತಡಾದುನಡಿ
ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ	ಒಟ್ಟಾರೆ	ದುಡ್ಡು	ರೊಕ್ಕ
ಒಪ್ಪಿಗೆ	ಕಬೂಲಿ	ನಡು (ಸೊಂಟ)	ಟೊಂಕ
ಓಪನಿಂಗ್ (ಇಂ)	ಓಪನಿಂಗ	ನೂರುಜನ	ಶಂಬರ್ ಮಂದಿ
ಓದುವುದಕ್ಕೆ	ಓದಲಿಕ್ಕೆ	ನೆರೆಹೊರೆ	ಅಜಾಬಾಜು
ಓಲೆಗರಿ	ತಾಡವೋಲೆ	ನಿಜ	ಖರೆ
ಕಚ್ಚು	ಕಚ್ಚು	ಪಟ್ಟಿ	ಯಾದಿ

ಮೈಸೂರು	ಧಾರವಾಡ	ಮೈಸೂರು	ಧಾರವಾಡ
ಪಟ್ಟಿ	ಯಾದಿ	ವ್ರತ	ವೃತ
ಪಟ್ಟಣ	ಶಹರ್	ಸೆಗಣಿ	ಹೆಂಡಿ
ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ	ಶಹರದಾಗ	(ಶಾಲೆಗೆ) ಸೇರಿ	ಹಚ್ಚೇವಿ
ಪಡೆದುಕೊಂಡು	ಪಡಕೊಂಡು	ಸಿದ್ಧೇವೆ	
ಪ್ರೀತಿಯಿರಲಿ	ಲೋಭವಿರಲಿ	ಹರಾಜು	ಲಿಲಾವು
ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್	ಪೋರ್ತುಗೀಜ	ಹಸು	ಆಕಳು
ಪೈವೇಟ್	ಪೈವ್ವೇಟ್	ರಜ	ಸೂಟಿ
		ಹ್ರಸ್ವ	ಹೃಸ್ವ
ಬರೆಯುವವನು	ಬರೆಯುವವ	(ಮಗು)ಹೆರುವುದು	ಹಡೆಯೋದು
ಬರೆಯುವುದು	ಬರೆಯುವದು		
ಬಹಳಜನ	ರಗಡ್ಡನುಂದಿ	ಹೋಗೋಣ	ಹೋಗುವಾ
ಬೇಗನೆ (ಗಕ್ಕನೆ)	ಲಗೂನೆ	ರೊಟ್ಟಿ	ಬಕರಿ > ಬಕ್ರಿ
ಬ್ಯಾಂಕಿನ	ಬ್ಯಾಂಕದ	ಹೊರಳೋಣ	ಹೊರಳುವಾ
ಬನ್ನಿ	ಬರ್ರಲಾ	ಸಣ್ಣ ಕಲ್ಲು	ಹರಳು
(ಭೂಮಿ) ಬೀಳು	ಪಡಬಿದ್ದಿರು	ಮಾಹಿತಿ ~	ಹಕೀಕತ
ಬಿದ್ದಿರು		ಸಮಾಚಾರ	
ಬುದ್ಧಿ (ಜಾಣ್ಮೆ)	ಶಾಣೆ	ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ	ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ
ಬೆಳಗ್ಗೆ	ಮುಂಜಾನೆ	ಸಾಬೂನು	ಸಬಕಾರ
ಬುದ್ಧಿವಂತ	ಶಾಣೆ ~ ಬೆರಕಿ	ಸಾಲ	ಉದರಿ
ಬೊಂಬಾಯಿ	ಮುಂಬಯಿ	ಸ್ನಾನ	ಜಳಕ
ಬೆಪ್ಪ (ಬೆಪ್ಪತಕ್ಕಡಿ)	ಮಳ್ಳಹುಡುಗ	ಸಂಬಳ	ಪಗಾರ
ಮೈಸೂರು	ಮೈಸೂರ	ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ	ಕಿಂಬಹುನಾ
ಮಲಗು	ಅಡ್ಡಾಗು	ಸ್ವಲ್ಪ	ಸ್ವಲ್ಪು
ಮಾಡೆಲ್ (ಇಂ)	ಮೋಡೆಲ್	ಹೆಣ್ಣು ಪಾತ್ರ	ಹೆಣಸೋಗು
ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ	ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ	ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿ	ವಾಳಿ ಹಚ್ಚಿ
ರಿಲೀಸ್ (ಇಂ)	ರಿಲೀಜ	ಲೋಟ	ವಾಟಿ
ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು	ಮಾಡಲಿಕ್ಕೇ ಬೇಕು	ಹೆಂಡದಂಗಡಿ	ಪಡಖಾಣೆ
ಮೊದಲು (ಶುರು)	ಹತ್ತಾಯಿನೆ	ಹೈಸ್ಕೂಲು	ಹಾಯ್ಸ್ಕೂಲು
ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ		ಹೊರತಂದು	ಬಯಲಿಗೆಳೆದು
ಲೇಸಿದೆ (ಲೇಸು)	ಪಾಡದ (ಪಾಡು)	ಇಲ್ಲ	ಇಲ್ಲಿ

ಮೈಸೂರು

ಧಾರವಾಡ

ಗ್ರಾಮ್ಯ

ಕೂಡಿ

ಕೂಡ್ರಿ

ಹೆಚ್ಚು

ಎಚ್ಚು

ನೋಡಿ

ನೋಡ್ರಿ

ಹಲ್ಲಿ

ಅಲ್ಲಿ

ಬೇಡಿ

ಬೇಡ್ರಿ

ಹುಳಿ

ಉಳಿ

ಹೌದು

{ ಹೌದ್ರಿ
ಹೂನ್ರಿ

ಹುಡುಗ

ಉಡುಗ > ಉಡ್ಗ

ಹಂಪಸಂದ್ರ

ಅಂಪಸಂದ್ರ >

ಅಂಪ್ಸಂದ್ರ

ಗ್ರಾಮ್ಯ

ಅಂದು

ಅನತ್ತು

(ನನ್ನ)ಹಾಗೆ > ಆಗೆ - (ನನ್ನಂಗೆ) ಅಂಗ

ಆಗ

ಆವಾಗ — ಅವಾಗ

ನಿನ್ನ

ನಿನ್ನಂಗೆ

ಎಂದು

{ ಯಾವತ್ತು
ಯಾವಾಗ

ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಓಗ್ಗೀನಿ

ಕುಳಿತು

ಕುಂತು

ಬಹಳ

ಬಾಳಾ

ನಿಂದು

ನಿಂತು

ನರಸಿಹ್ನ

ನರಸುಮ್ಮ

ಬಂದಿತು

ಬಂತು

∴ ಹ - > ಅ - ; - ಹ - > - ಅ -

ಹೋಯಿತು > ಹೋಯ್ತು >

ಹೋತು > ಓತು

ಹತ್ತಿರ

ಅತ್ತಿರ > ಅತ್ರ

ಹೇಗೆ > ಹೆಗೆ

ಎಂಗೆ

ಹೀಗೆ

ಇಂಗೆ

(ಹೀಗಾಯಿತು)

(ಇಂಗಾಯ್ತು)

ಹೊಲ

ಒಲ

ಹೊಟ್ಟು (ಮರದ
ಹೊಟ್ಟು)ಒಟ್ಟು
(ಮರದೊಟ್ಟು)

ಹೆಸರು

ಎಸರು (ಎಸ್ರು)

ಹುಳ

ಉಳ

ಹಸಿವು

ಅಸಿವು (ಅಸ್ವು)

ಹುಡುಗಿ

ಉಡುಗಿ > ಉಡ್ಗಿ

ಹುಚ್ಚ

ಉಚ್ಚ

ಹಾಸನ

ಆಸನ > ಆಸ್ನ

ಹುಡುಗಾಟ

ಉಡುಗಾಟ >

ಉಡ್ಗಾಟ

ಹಾಲು

ಅಲು

ಬಹುಜನರ ಬಾಯಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯವರಲ್ಲಿ 'ಹ' ಸರಿಯಾಗಿ ಉಚ್ಚಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಕಾರದ ಮೇಲಿನ ಸ್ವರ ನಿಂತು, ಹ ಕಾರ ಬಿದ್ದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಹಕಾರ ಅರ್ಧಾನುಸ್ವಾರವಾಗಿರುವುದೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬಂದವರಲ್ಲಿ, ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದರೂ, ಈ 'ಹ' ಕಾರವನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಹೋಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಧ್ವನಿವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾರಸ್ಯವೆಂದರೆ ಪದವ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಹಕಾರವಿದ್ದಾಗ ಆದರ ಮೇಲಿನ ಸ್ವರ ಉಚ್ಚಾರಗೊಂಡು ಆ ವ್ಯಂಜನ ಶೂನ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ಪದಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಹ' ಇದ್ದಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅದು ಉಚ್ಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿ ಪ > ಹ

ಆದದ್ದು. ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ ಹ > ಅ ಆಗಿ ಉಚ್ಚಾರವಾಗಲು ಕಾರಣ. ಹಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪಕಾರವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದು ಸಂಯಾಗಿ ಉಚ್ಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಾಮ್ಯ

ಓಟ	ವಾಟ
ಓಲೆ	ವಾಲೆ (> ವಾಲಿ ಉ. ಕ.)
ಓಲಗ	ವಾಲಗ > ವಾಲ್ಗ
ಓಕರಿಕೆ	ವಾಕರಿಕೆ
ಓಕಳಿ	ವೋಕ್ಕಿ
ಓಸರ	ವಾಸರ
ಕೋಟೆ	ಕ್ವಾಟೆ
ಗೋಡೆ	ಗ್ವಾಡೆ
ತೋಟ	ತ್ವಾಟ

∴ ಓ - > ವಾ - ; - ಓ - > - ವ -

ವೇಟೆ	ವ್ಯಾಟೆ
ಬೇಟೆ	ಬ್ಯಾಟೆ
ಬೇಡ	ಬ್ಯಾಡ
ಮೇಲೆ (ಗೆ)	ಮ್ಯಾಕೆ (ಗೆ)
ಮೇಳ	ಮ್ಯಾಳ

∴ - ಏ - > - ಯ -

ಆ ಕಡೆಯಿಂದ	ಅಂಗಾಸಿ
ಈ ಕಡೆಯಿಂದ	ಇಂಗಾಸಿ
ಕೆಳಗಡೆಯಿಂದ	ಕೆಳಗಾಸಿ
ಮೇಲುಗಡೆಯಿಂದ	ಮೇಗಾಸಿ
ಯಾವ ಕಡೆಯಿಂದ	ಎಂಗಾಸಿ

ಗ್ರಾಮ್ಯ-ಗೌರಿಬಿದನೂರು

ವೇದಲವೇಣಿ	ಏದಲ್ವೇಣಿ
ವಿಂಗಡಿಸು	ಇಂಗಡಿಸು
ವಿಷಯ	ಇಸ್ಯ(ಷ್ಯ)
ವಿಚಾರ	ಇಚಾ(ಸಾ)ರ
ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು	ಇಚಾರಿಸ್ಬೇಕು
ವಿಶೇಷ	ಇಸೇಸ
ವಿಷ	ಇಸ
ವಿಷಕಂಠಪ್ಪ	ಇಸ್ಕಂಠಪ್ಪ
ವಿಮಾನ	ಇಮಾನ
ವೆಂಕಟಶಾಮಿ	ಎಂಕಟ್ಸಾಮಿ
ವಿಪರೀತ	ಇಪರೀತ > ಇಪ್ರೀತ
ವೀರಣ್ಣ	ಈರಣ್ಣ
ವಿದುರಾಶ್ವತ್ಥ	ಇದಿರಾಸ್ವತ್ಥ
ವೆಂಕಟಪ್ಪ	ಎಂಕಟಪ್ಪ
ವೆಂಕಟೇಶಾ	ಎಂಕಟೇಶಾ
ವೇಣೂರು	ಏಣೂರು
ವ್ಯವಸಾಯ	ಎವ್ವಸಾಯ
ಯುಗಾದಿ	ಉಗಾದಿ
ವ್ಯತ್ಯಾಸ	ಎತ್ವಾಸ

∴ ಪದದ ಆದಿಯ ವ್ಯಂಜನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲಿನ ಸ್ವರ ಮಾತ್ರ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಶ್ರೇಣಿ > ಏಣಿ ಎಂದು ಆದದ್ದು ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಇರಬೇಕು. ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ 'ವ' ಕಾರದಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ಪದಗಳೇ ಇದ್ದು ವಕಾರದ ಮೇಲಿನ ಸ್ವರ ಮಾತ್ರ ನಿಲ್ಲುವುದು ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿದೆ.

∴ ವಸ - > ಸ -

ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವಕಾರ ಬರುವ ಪದಗಳು ಇನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬಗೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಹೊಂದುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ನಿದರ್ಶನ ನೋಡಿ :

ವ್ಯಾಪಾರ > ಯಾಪಾರ

ವ್ಯತ್ಯಾಸ > ಯೆತ್ಪಾಸ

ಗ್ರಾಮ್ಯ-ಗೌರೀಬದನೂರು

ಗ್ರಹಚಾರ	ಗಾಸಾರ
ವಿಚಾರ	ಇಸಾರ
ಮುಚ್ಚೋರೆ	ಮುಸೋರೆ
ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ(ಪ್ಪ)	ಸಿಕ್ಕಣ್ಣ(ಪ್ಪ)
ಚೆನ್ನ(ಪ್ಪ)	ಸೆನ್ನ(ಪ್ಪ)
ಚಾಪೆ	ಸಾಪೆ
ಚೆಂಡು	ಸೆಂಡು
ಚರಂಡಿ	ಸರಂಡಿ

ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ > ಚಿಂದಾಗಿದೆ > ಸಂದಾಗಿ (ಗ)ದೆ

ಚಾವಡಿ > ಸಾವಡಿ > ಸಾವ್ವಿ

ಚಳಿ > ಸಳಿ > ಸೊಳಿ

ಪದದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಚಕಾರ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಕಾರವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಟು ಪಡೆದು ಉಚ್ಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಚಕಾರ ಸಕಾರಗಳು ಧ್ವನಿಯ ಜನನ ಸ್ಥಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪ ಸ್ಥಾನೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳಾಗಿರುವುದು.

ಬರಲಿ	ಬರ [ದೊಡ್ಡಾಪತ್ತು ಬರ]
ಅಡಗಲಿ	ಅಡಗ [ಸೊಲ್ಲ ಅಡಗ]

ಗ್ರಾಮ್ಯ-ಗೌರೀಬದನೂರು

ಅಗಲಿ	ಅಗ [ಅಗಬಾರದ ಅ]
ಹೋಗಲಿ	ಹೋಗ [ನೆಗೆದು ಬಿದ್ದುಹೋಗ]

ನಿಂದೆಯ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಅಡುವಾ ಪದದ ಕೊನೆಯ ವರ್ಣ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

∴ — ಅಲಿ > — ಅ. '.

ಮೈಸೂರು	ಕೋಲಾರ
ಅನಂತರ	ಅನೇಗಿಂದ
ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ	ಅನ್ನಕ್ಕೆ
ಅಹಂಕಾರ	ಪೆಗ್ಗ
ಅತುರ	ದಾವಂತ
ಅರ್ಭಟ	ಅವುಟ, ಆವ್ವ
ಬಾಯಿಯ—,,—	ಬಾಯಾವ್ವ
ಆಮೆ	ತ್ಯಾಬಲಿ > ತ್ಯಾಬ್ಬಿ
ಇಡು	ಇಕ್ಕು ~ ಮಡಗು
ಇದೆ	ಐತೆ
ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ	ಛಡಾರನೆ
ಇದ್ದುದ್ದೂ	ಇರ್ವಾರ
ಇರುವೆ	ಚೇಮೆ
— ಕೆಂಪು ಇರುವೆ—	ಕೆಂಜೀಮೆ
ಎಟಕಲ್ಲ	ಅಂದೋಲ್ಲ ~
ಎಚ್ಚರತಪ್ಪು	ಯಾಮಾರು

ಮೈಸೂರು	ಕೋಲಾರ	ಮೈಸೂರು	ಕೋಲಾರ
ಎರಡುಸಲ	ಎರ್ಡ್‌ಕಿತ್ತ	ಚಪ್ಪಡಿ	ಬಂಡೆ ~ ಚಪ್ಪಡಿ
ಎಡಿಕಾಯಿ	ಯೆ(ಎ)ಂಡರಕಾಯಿ		ಕಲ್ಲು
ಎದ್ವಾತದ್ವಾ	ಎಡವಟ್ಟು	ಚಪ್ಪಲಿ	ಮೆಟ್ಟು
ಬೆಳಗ್ಗೆಯಿಂದ	ಒತಾಬೀಳ್ಕು (>	ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ	ಅಪಪ್ಪ
ಸಾಯಂ	ಹೊತ್ತುಬೀಳಲು)	ಚಿಕ್ಕಕಾಯಿ	ಪಿಟುಗುಕಾಯಿ
ಕಾಲದವರೆಗೆ		ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ	ಚಿಕ್ಕಿ ~ ಪಿನ್ನಮ್ಮ
ಒದ್ದೆ	ತ್ಯಾವ (> ತೆ.	ಜಂಬ	ಪೆಗ್ಗೆ
	ತ್ಯಾಮ)	ಜಾಗ	ತಾವು
ಒಂದು ಅಳುದ್ದ	ಒಂದು ಮಟ್ಟು	ಜೋರಾಗಿ(ಬೇಗನೆ) ರಪ್ಪನೆ (ಗಕ್ಕನೆ)	
ಒರತೆ	ಸರುವು	ಚಿವುಟು~ಜಿಗುಟು ಗಿಲ್ಲು	
ಕರೆದುಕೊಂಡು	ಕರ್ಕೊಂಡು	ತಗಡು	ರೇಕು(ಡಬ್ಬಾರೇಕು)
(ನೀರು) ಕಟ್ಟು	(ನೀರು) ಯಾರಾಕು	ತಂಬಿಗೆ	ಚೆಂಬು
ಕಷ್ಟ	ಎಕ್ಕಾಸ	ತೊರೆಯದಡ	ತೊರೆಗಡ್ಡೆ
ಕಾಯಿ	ಪಿಂದಿ	ತೊಲೆ	ದೂಲ
ಹುಣಿಸೆಕಾಯಿ	ಉ(< ಹು)ಣಿಸೆ	ನಷ್ಟ	ಲುಕ್ಕಾನು
	ಪಿಂದಿ	ನೂಕು	ದಬ್ಬು
ಕಿರುಚು	ಕಿರು	ನೀರು ನಿಂತ	ಒಡ್ಡು
ಕುಳಿತುಕೊ	ಕೂಕೊ	ಹಳ್ಳಿ (ಗುಂಡಿ)	
ಕೆತ್ತು	ಚಿಕ್ಕು (< ತೆ)	ನೊರೆ	ಬುರುಗು
ಕೆಡುವು	ಉದುರ್ನು	ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು	ನಮ್ಮ ಪೈಕಿ (>
ಕುರುಡ	ಗುಡ್ಡೋನು		ನಂಪೈಕಿ)
ಕೆಮ್ಮು	ಕೆಮ್ಮು	ಪುನಃ	ತಿರಗ > ತಿರ್ಗ
ಕೆಲಸ	ಕಾಪರ	ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಎಳೆ	ವಾರಿಗಳೆ
ಕೆಸರು	ಬುರ್ಜೆ	ಪುರಿ	ಬುರುಗು
(ಎತ್ತಿನ) ಗಾಡಿ	ಬಂಡಿ	ಬತ್ತು	ಇಮ್ಮುರು
ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊ	ಗಿಲುಬ್ಬೊ	(ಬೀಜ)	(ಪಿತ್ತ)
ಗುಡಿಸಲು	ಜೋಪಡಿ	ಬುರುಡೆ	ಬುರೆ
(ಕಸ) ಗುಡಿಸು	(ಕಸ) ಉಡುಗು	ತಲೆ	ತಲೆಬುರೆ
ಗೊಂಚಲು	ಜೊಂಪೆ ~ ರೊಂಪೆ	ಈಜುಬುರುಡೆ	ಈಜುಬುರೆ
ಗೋಡಿ	ಯಾಸೆ	ಬೀಳು	ಕೂಲು

ಮೈಸೂರು	ಕೋಲಾರ
ಬೇಲಿ	ಕಂಪೆ
ಬುಗುರಿ	ಬಂಗರ
ಬೇಕಾದಷ್ಟು	ದಂಡಿ ~ ನೋಸ್ತು
ಮಡಕೆ ಚೂರು	ಬೋಕಿ ಬಿಲ್ಲೆ
ಮರಳು	ಇಸಗು (< ತಿ. ಇಸುಕು)
ಮರಹತ್ತು	ಮರ ಎಕ್ಕು
ಮೂಳೆ	ಎಮಕೆ
ಮೊಲ	ಕುಂದಲಿ
ಮೋಸಹೋದೆ	ಪರಪಾಟ್ಟು ಬಿದ್ದೆ
ರುಬ್ಬೋಕಲ್ಲು	ರುಬ್ಬೋಗುಂಡು
ಮಧ್ಯಾಹ್ನ	ಊಟವೋ(ಹೊ)ತ್ತು
ಸಲ (ಬಾರಿ)	ಕಿತ್ತ ~ ದಪ
-ನಾಕುಸಲ	ನಾಕ್ ಕಿತ್ತ
-ಒಂದುಸಲ	ಒಂದ್ ದಪ
ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯ	ಈ ನೆಟ್ಟು
(ಭಾಗ)	
ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ	ಸೇರಲ್ಲ ~ ಸ್ಯಾರಲ್ಲ
ಸೈಲು (ಇಂ)	ಇಂಚುಪಟ್ಟಿ
ಹತ್ತೋಣ	ಎಕ್ಕಾನ
-ಹತ್ತು	ಎಕ್ಕು
ಹತ್ತುತ್ತೀನಿ	ಎಕ್ತೀನಿ
ಹುಚ್ಚು	ಎರಿ ~ ಯೆರಿ
ಹುರಿಗಡಲೆ	ಕಡ್ಲೆ ಪವ್ವು
ಹೊಡಿ	ಇಕ್ಕು
ಹೆದರಿಕೆ	ದಿಗಿಲು
(ತುಂಬ)ಹೊದೆದು	ಗುಬರಾಕ್ಕೊಂಡು
ಕೊಂಡು	
(ಮಳೆ) ಹನಿ	ಚಿ (> ಸಿ) ನುಕು
(ಬೆಲೆ) ಹೆಚ್ಚು	ಪಿರೇವು

ಇವಲ್ಲದೆ ಪ್ರೀತಿ-ಗೌರವಗಳಿಂದ ಹುಡುಗರನ್ನು ಅಪ್ಪಯ್ಯ-ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಯ್ಯ, ದೊಡ್ಡಪ್ಪಯ್ಯ ಎಂದೂ, ಹುಡುಗಿಯ ರನ್ನು ಅಮ್ಮಯ್ಯ-ಚಿಕ್ಕಮ್ಮಯ್ಯ, ದೊಡ್ಡಮ್ಮಯ್ಯ ಎಂದೂ ಕರೆಯುವರು. ಹೆಸರುಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತೆಲುಗು 'ಡು' ಪ್ರತ್ಯಯದಂತೆ 'ನು' ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿಸುವರು-ಜೂಲೋನು, ಕಡಿ ಪಿಲ್ಲಾನು, ಲಚ್ಚುಗಾನು, ಉಗ್ರೋನು, ನರಸಿಹ್ಮಗಾನು... ಇ

ಮೈಸೂರು	ಮಂಡ್ಯ
ಅಮ್ಮ	ಅಮ್ಮಿ (< ಅಮ್ಮಣ್ಣಿ)
ಎನಮ್ಮ	ಎನಮ್ಮಿ
ಸಂ.ವಿ.(ಎ.ವ)	
ಎಲ್ಲರಿಗೂ	ಎಲ್ಲಕ
ಎನಾದರೂ ಆಗಲಿ	ಎನರ ಆಗ್ಲಿ
ಕೆಲಸ	ಕೇಮೆ (ಕೇಮಿಲ್ಲ)
(ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ)	
ಎನೋ	ಎನ್ನಾ
(ಸಂ.ವಿ. ಎ.ವ)	
ಕರಿಯುತ್ತಾ	ಕರೀತಾ
ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ	ಕಂಡಿವ್ವಿ
ಕೂಗುತ್ತಾ	ಕೂಗುತಾ
(ಇದ್ದಾರೆ)	> ಕೂಗ್ತಾ
	(ಬರೀತಾ, ಹೊಗುತಾ)
ಕೊಳ್ಳಿ (ಕ್ರಿ. ಪದ)	ಕೊನ್ನಿ
ಕುಕ್ಕು	ಮಂಕರಿ-ಗೂಡೆ
(ಹೂ) ಕಣಯ್ಯ	(ಊ) ಕನಯ್ಯ
ಕೂಲಿ ಕೊಡುವುದು	ಬಟವಾಡೆ
ತನಕ	ಗಂಟ

ಮೈಸೂರು	ಮಂಡ್ಯ	ಮೈಸೂರು	ಮಂಡ್ಯ
ದೆವ್ವ	ದೆಯ್ಯ	ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದ	ಕೊಟ್ಟಿರೋವ
ಅಲ್ಲಿಯತನಕ	ಅಲ್ಲಿಗಂಟ	— ಕೊಡೋವ	
ಇಲ್ಲಿಯತನಕ	ಇಲ್ಲಿಗಂಟ	ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ	ನೋಡೋವ
ಆಗುವವರೆಗೆ	ಆಗೋಗಂಟ	ಬರುತ್ತಿದ್ದ	ಬರೋವ
ಬರುವವರೆಗೆ	ಬರೋಗಂಟ	— ಬರ್ದಿದ್ದ	
ಚಾಪೆ	ಮಂದಲಿಗೆ	ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ	ಮಾಡೋವ
ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ	ನಿಂತಿನ್ನು	ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ	ಹೇಳೋವ
ನೋಡೋಣ	ನೋಡುಮಾ	ನೋಡಲೇ(ನು)	ನೋಡಲಿ
ಹೋಗೋಣ	ಹೋಗುಮಾ	— ನೋಡ್ಲಿ ?	
ತಂದುಕೊಳ್ಳಲಿ	ತನ್ ಕನ್ನಿ	ಹೋಗಲೇ(ನು)	ಹೋಗಲಿ ?
ಬಂದಿಗೆ	ಕೊಡ	ಬರಲೇ(ನು)	ಬರ್ದಿ — ಬರಲಿ
ಬಡ್ಡಿಮಕ್ಕಳು	ಬಡ್ಡಿ ಏಕ್ಲ	ಮಾಡಲೇ ?	ಮಾಡ್ಲಿ
ಬರುತ್ತೇನೆ	ಬತ್ತೀನಿ	ಕೂಗಲೇ ?	ಕೂಗ್ಲಿ
ಬರುತ್ತೇನೆ	ಬತ್ತೀನಿಕನ್	ನೋಡುತ್ತೀಯಾ	ನೋಡುತಿ
ಮಾವಾ	ಮಾವಾ	ಬರುತ್ತೀಯಾ	ಬರ್ದಿ
ಪೊರಕೆ	ಬರಲು > ಬರ್ದು	ಮಾಡುತ್ತೀಯಾ	ಮಾಡ್ಲಿ
ಬಾರೋ	ಬಾರ್ಲಾ	ಕೇಳುತ್ತೀಯಾ	ಕೇಲ್ತೀ
ಬಂದಿದ್ದೇನೆ	ಬಂದಿನ್ನು	ಹೋಗುತ್ತೀಯಾ	ಹೋಗ್ತೀ
ಬರುತ್ತೀಯಾ ?	ಬಂದೀಯಾ ?	ಬರೆಯುತ್ತೀಯಾ	ಬರಿತೀ
ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ	ಮಾಡಿನ್ನು	ಮೈಸೂರುಕಡೆಯ	ಧಾರವಾಡದ
ಯಾಕೋ ?	ಯಾಕ್ಲಾ	ಜಾನಪದ ಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ	ಕಡೆಯ
ಬಾರು(=ಅಳತೆ)	ಮಾರು	ಬರುವ ಪದಗಳು	ಪದಗಳು
ಸ್ವಲ್ಪ(ವಾದರೂ)	ಒಸಿ(ನಾರಾ)	ಎತ್ತೋಳ್(ಳು)೧	ಅನುಗಾಲ
ಸಾಲ	ಕಡ	ಎರೋಕೆ	ಆಗಾಗ
	(* ನಯಸೇನ)	ಕೂತವನೆ	ಇಚ್ಛಾಂಗ
ಹೂನೋ	ಹೂನ್ಲಾ	ನಿಂತವನೆ	ಓಣ್ಯಾಗ
ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ	ಹೋಗ್ತಿನ್ನು	ನುಡಿಸೋನು	ಚೆನ್ನಿ
ಮುಖ	ಮುಸುಣಿ	ಬರೆ(ರು)ತಾನೆ	ತೊಚ್ಛಾಂಗ
	(< ಮುಸಡಿ)	ಬರದವ್ವೆ	ನಾತಾವ
ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ	ಕೇಳೋವ		

ನಂತಾಕೆ
ನಂತಾಕೆ
ನಂಗಿ
ನನ್‌ಕೈಯಿಂದ
ನೆಪ್ಪು
ಬುಡು
ನಿಪ್ಪಟ್ಟಿ(ನೀರು)
ಮಗ್ಗಿ
ಸ್ವತಂತ್ರ
> ಸೊಪಂತ್ರ

ಗ್ರಾಮ್ಯ

ಕಂಡಿದ್ದಾನೆ ಕಂಡನ್ನೆ
ಕೇಳಿದ್ದಾನೆ ಕೇಳನ್ನೆ
ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ ನಿಂತನ್ನೆ
∴ ಇದ್ದಾನೆ > ಅನ್ನೆ
[- ಆನೆ > - ಅನ್ನೆ]

ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಲ್ಲೈತೆ
ಇಲ್ಲಿದೆ ಇಲ್ಲೈತೆ
ಅಲ್ಲಿದೆ ಅಲ್ಲೈತೆ
ಹೋಗಿದೆ ಹೋಗೈತೆ
ಬರುತ್ತದೆ ಬರುತ್ತೈತೆ
ಬಂದಿದೆ ಬಂದೈತೆ
ನಿಂತಿದೆ ನಿಂತೈತೆ
ಕೂತಿದೆ ಕೂತೈತೆ
∴ - ಇದೆ > - ಐತೆ [ಅಯ್ಯತೆ]
- ಅದೆ

ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಹೋ(ಓ)ಗುತೀನಿ
 > ಹೋಗ್ತೀನಿ
ಬರುತ್ತೇನೆ ಬರ್ತೀನಿ > ಬತ್ತೀನಿ
ನೋಡುತ್ತೇನೆ ನೋಡ್ತೀನಿ
ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಮಾಡ್ತೀನಿ
ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳ್ತೀನಿ
ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ ಬರೀತೀನಿ
∴ - ತೇನೆ > - ತೀನಿ

ಇದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯಿಂದಲೂ
ವಿವರಿಸಬಹುದು. ಬರುತ್ತೇನೆ > ಬರು
ತ್ತೀನಿ ಎಂಬ ಎರಡೂ ರೂಪಗಳು ಗ್ರಾಂಥಿ
ಕವಾಗಿದ್ದು ಅದು ಬರ್ತೀನಿ > ಬತ್ತೀನಿ
ಎಂಬ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪಡೆಯಿ
ತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಗ್ರಾಮ್ಯ

ಬಂದರೆ ಬಂದ್ರೆ
ಕರೆದರೆ ಕರ್ದ್ರೆ
ಬರೆದರೆ ಬರೆದ್ರೆ(ಬರದ್ರೆ)
ಕೂತರೆ ಕೂತ್ರೆ
ನಿಂತರೆ ನಿಂತ್ರೆ
ಹೋದರೆ ಹೋ(ಓ)ದ್ರೆ
ಆಗುವುದಿಲ್ಲ > ಆಗೋಕ್ಕಿಲ್ಲ > ಆಗೋಲ್ಲ
 > (ಆಗಲ್ಲ)
ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ > ನೋಡೋಕ್ಕಿಲ್ಲ >
 ನೋಡೋಲ್ಲ > ನೋಡಲ್ಲ
ಬರುವುದಿಲ್ಲ > ಬರೋಕ್ಕಿಲ್ಲ > ಬರೋಲ್ಲ
 > ಬರಲ್ಲ
ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ > ಮಾಡೋಕ್ಕಿಲ್ಲ >
 ಮಾಡೋಲ್ಲ > ಮಾಡಲ್ಲ
ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ > ಹೋಗೋಕ್ಕಿಲ್ಲ >
 ಹೋಗೋಲ್ಲ > ಹೋಗಲ್ಲ (ಓಗಲ್ಲ)

ದೀರ್ಘ ಪದಗಳನ್ನು ಮೊಟಕುಮಾಡಿ
ಉಚ್ಚರಿಸುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಹಾಗೆ
ಮಾಡುವಾಗ ಪದಗಳು ಯಾವ ಯಾವ
ರೂಪಾಂತರಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ಪಡೆ
ಯುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೇಲಿನ ಎರಡು
ಬಗೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳಲ್ಲಿ
ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಾಣುವ ಇತರ
ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು :

ಅವನೂಕೂಡ	ಅವನೂವ
ನಾನೂಸಹ	ನಾನೂವ
ನೀನೂಸಹ	ನೀನೂವ
ಎಲ್ಲರೂಸಹ	ಎಲ್ರೂವ

ದೈನಂದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ, ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲೂ, ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರ ಮತ್ತು ಜನಪ್ರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲೂ ನೂರಾರು ತಪ್ಪು ಶಬ್ದಗಳು—ಅಸಾಧು ರೂಪಗಳು ನಿತ್ಯವೂ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಇಂದಿನ ಎಷ್ಟೋ ನವ್ಯಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲೂ, ನವ್ಯಕತೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಅಶುದ್ಧ ಪದಗಳು ಅಲ್ಲಿನ ವಾಕ್ಯರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋಗಿರುವುದನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಈ ಪದಗಳು ವ್ಯಾಕರಣ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ತೋರಿಕೆಗೆ ಸರಿಯಾಗೇ ಇರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುವುದೂ ಉಂಟು, ಭ್ರಾಂತಿ ಮೂಡುವುದುಂಟು. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯವೆಂದರೆ ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧುವಾದ ರೂಪವೇ ಏಕೋ-ಏನೋ ಅಸಾಧುವಾಗಿರುವಂತೆ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ! ಆದರೆ ವಿಕೃತ ಜೀವಿಗಳೂ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ ಬಾಳುವಂತೆ, ಈ ಅಪಪ್ರಯೋಗಗಳೂ ಅನೇಕವೇಳೆ ಅಭ್ಯಾಸಬಲದಿಂದಲೂ, ರೂಢಿಯ ಬೆಂಬಲದಿಂದಲೂ ಬಾಳುತ್ತವೆ. ಇಂದು ಬಹುಜನರಿಗೆ ನಂತರ, ಬುದ್ಧಿವಂತ, ಮನರಂಜನೆ ಎಂಬ ರೂಪಗಳು ತಪ್ಪು, ಇವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅನಂತರ, ಬುದ್ಧಿಮಂತ, ಮನೋರಂಜನೆ ಎಂದಿರಬೇಕು—ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಗು ಬರುತ್ತದೆ. ಜಗತ್ತಿನ ಬಹುತೇಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿವೆ. ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪುಗಳು ಇಲ್ಲದ ಬಾಳು-ಭಾಷೆ ಯಾವುದು? ಶಬ್ದ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನೂರುಜನ ನೂರುಬಾರಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಅಸಾಧು ರೂಪಗಳು ಮುಂದೆ ಸಾಧುರೂಪಗಳಾಗಿ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಆಗ ಕ್ರಮೇಣ, ಆ ರೂಪಗಳು 'ತಪ್ಪು' ಎಂದು ತಿಳಿದವರೂ 'ತಪ್ಪದೆ' ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಕಾಲಾಯತಸ್ಮೈ ಶ್ರೀಗುರುವೇನಮಃ—ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕೆನ್ನುವುದು. ಅದುದರಿಂದ ಯಾವ ಪದ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ, ಯಾವ ಪದ ಅಳಿಯುತ್ತದೆ, ಯಾವ ತಪ್ಪುರೂಪ ಮುಂದೆ ಸರಿಯಾದ, ಸಾಧುವಾದ ರೂಪವಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತದೆ-ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳಲಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದು ತಪ್ಪುರೂಪಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಲಾಗದು! ಕೆಲವು ಪದಗಳ ಸರಿಯಾದ ರೂಪಗಳನ್ನೂ, ಅವು ಪ್ರಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರುವ ತಪ್ಪು ರೂಪಗಳನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ; ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಪದಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಸಾಧುವಾದ ಪದಗಳೆಂದು ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿ ಓದಿದವರ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದಿವೆ-ಗಿಟ್ಟಿಸಿವೆ. ಆದರೂ ಅದಷ್ಟೂ ಈ ಉದಾಹೃತ ಪದಗಳ ಸುಸಂಬಂಧ ರೂಪವನ್ನೇ ಬಳಸುವುದು ಒಳಿತೆಂದು ಸೂಚಿಸಬಹುದು.

ತಪ್ಪುರೂಪಗಳು	ಸರಿಯಾದರೂಪ	ತಪ್ಪುರೂಪಗಳು	ಸರಿಯಾದರೂಪ
ಅನಾನುಕೂಲ	ಅನನುಕೂಲ ^೧	ನಂತರ	ಅನಂತರ
ಅನಾವಶ್ಯಕ	ಅನವಶ್ಯಕ	ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ	ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ
ಅಪದ್ಧ	ಅಬದ್ಧ	ಪ್ರತೀದಿನ	ಪ್ರತಿದಿನ
ಉಪದ್ರ	ಉಪದ್ರವ	ಪ್ರಸ್ತಾವ	ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ
ಔದಾರ್ಯತೆ	ಉದಾರತೆ :	ಪುನಹ	ಪುನಃ
	ಔದಾರ್ಯ	ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ	ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ
ಕಡಿಮೆ	ಕಡಮೆ	ಪೌರ್ವಾತ್ಯ	ಪೌರಸ್ತ್ಯ
ಕರ್ತೃ	ಕರ್ತೃ	ಪುನರ್ರಚನೆ	ಪುನಾರಚನೆ
ಕಾತುರ	ಕಾತರ	ಪೂರ್ವಗ್ರಹ	ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹ
ಕೂಲಂಕುಷ	ಕೂಲಂಕಷ	ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ	ಪ್ರಧಾನತೆ ;
ಕೈಗಾರಿಕ ಕೇಂದ್ರ	ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೇಂದ್ರ		ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ
ಕೊಂಚ	ಸ್ವಲ್ಪ	ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ	ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ
(< ಕಿಂಚಿತ್)		ಪ್ರೇರೇಪಿಸು	ಪ್ರೇರಿಸು
ಚಳುವಳಿ	ಚಳವಳಿ	ಪ್ರೇರೇಪಣೆ	ಪ್ರೇರಣೆ
	(> ಸಂ. ಚಲನವಲನ ?)	ಬುದ್ಧಿವಂತ	ಬುದ್ಧಿಮಂತ
ಚೆನ್ನ	ಚೆದ್ದು		(ಬುದ್ಧಿಮಾನ್)
ಜಲ್ಮ	ಜನ್ಮ	ಭಾವೈಕ್ಯತೆ	ಭಾವೈಕ್ಯ
ಜಾತ್ಯಾತೀತ	ಜಾತ್ಯತೀತ	ಮನರಂಜನೆ	ಮನೋರಂಜನೆ
ತುಸು	ಸ್ವಲ್ಪ	ಮಹತ್ಕಾರ್ಯ	ಮಹಾಕಾರ್ಯ
(< ತುಸು)		ಮುಖಂಡ	ಮುಖ್ಯ

೧. ಪದದ ಅದಿಯಲ್ಲಿ ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರ ಇರುವ ರೂಪಗಳು - ಅಕ್ಷರಸ್ಥ, ಅವಶ್ಯಕ, ಅಭಿಜ್ಞ ಇತ್ಯಾದಿ-ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ, ಅನವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಆಗುತ್ತವೆ, ಆಗಬೇಕು. ಇದರಂತೆ ಅನುಕೂಲ-ಅನನುಕೂಲ ಆಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಅನಾನುಕೂಲ ಎಂಬುದೇ, ಬರೆಹದಲ್ಲೂ, ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ರೂಪಸಾಮ್ಯವಿಧಿ. ಪದಗಳ, ಅಂದರೆ ಪದದ ಅದಿಯಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಸ್ವರ ಇರುವಾಗ, ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿದಾಗ ದ್ವಿತೀಯಾಕ್ಷರ ದೀರ್ಘವಾಗುತ್ತದೆ, ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಣ ಹ್ರಸ್ವವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆಗತ, ಆಚಾರ, ಅರೈ ಮತ್ತು ಅವರಣ ಎಂಬ ಪದಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅನಾಗತ, ಅನಾಚಾರ, ಅನಾರೈ, ಅನಾವರಣ ಎಂದಾಗುತ್ತವೆ. ಅನನುಕೂಲ ಎಂಬುದು ಅನಾನುಕೂಲ ಎಂದು ಆದುದು ಈ ಸಾಮ್ಯನಿಯಮದಿಂದ.

ತಪ್ಪುರೂಪಗಳು	ಸರಿಯಾದರೂಪ	ಮೈಸೂರು	ಮಂಗಳೂರು
ವಿನಃ ವಿನಹ	{ ವಿನಾ	ನೋಡೋಣ ನೇಟ	ನೋಡುವಾ ರುಂಬಾಲು
ಸಕುಟುಂಬ ಸಹಿತ ಸಕುಟುಂಬ ಸಮೇತ	{ ಸಕುಟುಂಬ	ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಕುರಿತು	ಫಲಿತಾಂಶದ ಕುರಿತು
ಸಲಹಾಸಮಿತಿ	ಸಲಹೆ ಸಮಿತಿ	ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಬಾರ್ಡರ್	ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಬೋರ್ಡರ್
ಸ್ವಾತಂತ್ರ	ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ	ಬಾಂಬ್	ಬೋಂಬು
ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಮ	ಸೂರ್ಯಾಸ್ತ	ಬುಡಮೇಲಾಗದೆ ಬ್ಯಾಂಕ್	ಅಡಿಮೇಲಾಗಿದೆ ಬೇಂಕು
ಮೈಸೂರು	ಮಂಗಳೂರು	ಮನೆ ಮಹಾರಾಯರೆ	ಬೀಡು ಮಾರಾಯ್ರ (ಯ್ರ)
ಅಲ್ಲನೆ	ಅಲ್ಲೋ-ಅಲ್ಲವೋ	ಮೈಲಿ ಲಾರಿ	ಮೈಲು ಲೋರಿ
ಆಗಲಿ-ಆಗಬಹುದು	ಆಯಿತು	ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮೈರಾಲಿಸ್	ವಿಷಯಗಳ ನಿಸ್ತಂತು
ಆಹ್ವಾನ	ಆಮಂತ್ರಣ	ಹುಡುಗ	ಮಾಣಿ
ಊಟ ಮಾಡಿದ್ದು	ಉಂಡದ್ದು	ರೂಪಾಯಿ	ರೂಪ್ಯಾ
ಚೆನ್ನಾಗಿ ,,	ಸಮಾ ಉಂಡದ್ದು	ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೌದಲ್ಲವೆ	ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಹೊದಲ್ಲವೋ-
ಎಳನೀರು	ಸೀಯಾಳ	ಹೈಸ್ಕೂಲು	ಹೌದಲ್ಲೋ ಹೈಸ್ಕೂಲ್
ಎಂತಹುದು	ಎಂಥದು		
ಕಟ್ಟಡ	ಕಟ್ಟೋಣ		
ಕಂದಾಯ	ತೀರ್ನೆ		
ಕಾಲೆರಾ (ಇಂ)	ಕೊಲೆರಾ		
ಕೂಡ	ಸಹ		
ಚರ್ಚು (ಇಂ)	ಇಗರ್ಜಿ		
ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ	ಕಕ್ಕ		
ತಂಟೆ	ತಳ್ಳಿ		
ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ	ತಿನ್ನಲಿಕ್ಕೆ		
ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ	ನಂಬಲಿಕ್ಕೆ		
ನೀವು ಯಾವ	ನಿಮಗೆ		
ಕಡೆಯವರು	ಎಲ್ಲಾಯಿತು		
ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ	ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ		

ಮೈಸೂರು ಕನ್ನಡಿಗರು ಕೂಡಿಸಿ ಹೇಳುವುದು, ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಧಿ-ಸಮಾಸ ಮಾಡುವುದು ಹೆಚ್ಚು. ಆದರೆ ಮಂಗಳೂರು ಕನ್ನಡಿಗರು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ವಿರಳವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳುವರು, ಆದಷ್ಟೂ ಕನ್ನಡಪದಗಳನ್ನೇ ಬಳಸುವರು, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವರು.

ಮೈಸೂರು	ಅಂಕೋಲೆ	ಮೈಸೂರು	ಅಂಕೋಲೆ
ಬರುವೆಯಾ	ಬತ್ತಿ	ಸೆಟ್ಟರೆ	ಚೆಟ್ಟಿ
ಹೋಗುವೆಯಾ	ಹೋತಿ	ಸಕ್ಕರೆ	ಚೆಕ್ಕರೆ
ಕರೆ	ದಿಂಗೈಯ್ಯ	ಸಖಿ	ಚಕಿ
ಕೊಡುತ್ತೇನೆ	ಕುಡ್ಡಿ	ಸುಂದರ	ಚುಂದರ
ನುಂಗುವ ಹಾಗೆ	ನುಂಗ್ವಂಗಿ	ಸುರಪ	ಚುರಪ
ರಾಗಿ	ಕುಂಬರಿ	ಆಚೆಯಿಂದ	ಆಸಗಿಂದ
ಹೊರತು	ಹೊರ್ತು	ಆಚೆಗೆ	ಆಸಗೆ
ಒಂದು ಆಣೆ	ಉಂದು ಆಣೆ	ಈಚೆಗೆ	ಈಸಗೆ
(ಹಾಲು)	ಕರಿತಲ್ಲೆ	ಈಚೆಗಿಂದ	ಈಸಗಿಂದ
ಕರಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ	(ಪ್ರೀ.ಲಿಂ.)		

∴ -ಚ->-ಸ- ಸ->ಚ-

ಏನು ಮಾಡುವುದು ಎಂತನಾಡದು

ಬೆಳೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ	ಬೆಳೆತಲ್ಲೆ (ಪ್ರೀಲಿಂಗ)
ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ	ಗೊತ್ತಾಗಲೆಲ್ಲೆ ,,
ಭಾವುಡಿ	ಸಾಚಪ್ಪು
ಭಾಪಿಸು	ಸಾಪಿಸು

∴ ಭಾ (ಚ)-> ಸ-

ಈ ಸ > ಚ ಮತ್ತು ಚ > ಸ ಗಳ ಸರಿವರ್ತನೆ ಎಷ್ಟು ವಿರೋಧಾಭಾಸವಾಗಿದೆ ನೋಡಿ. ಚಕಾರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸುವವರಿಗೆ ಸಕಾರ ಬಾರದೆ ದಾಗಲೀ, ಸಕಾರವನ್ನು ಹೇಳುವವರಿಗೆ ಚಕಾರ ಹೇಳಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದಾಗಲಿ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಆದರೂ ಅದೇನು ವಿಲಕ್ಷಣವೋ ಸಕಾರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಚಕಾರ ಮತ್ತು ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿಯೇ ಹೇಳುವರು.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಂದಾಪುರ ಹಾಗೂ ಅದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಕನ್ನಡ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲಿನ ಹವ್ಯಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಮ್ಮ ಮನೆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಕನ್ನಡ-ಇವೆರಡೂ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಕನ್ನಡದ ಉಪಭಾಷೆಗಳು. ಹೈದರಾಬಾದು, ರಾಯಚೂರು,

ಧಾರವಾಡ, ಬಿಜಾಪುರ-ನೊದಲಾದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಕನ್ನಡ ಮೈಸೂರು ಕನ್ನಡಕ್ಕಿಂತಲೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅನ್ಯಭಾಷೆಗಳ-ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉರ್ದು, ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳ-ಪ್ರಭಾವ. ಆದರೆ ಕುಂದಾಪುರದ ಕನ್ನಡ, ಹವ್ಯಕರ ಕನ್ನಡ ಹಾಗಲ್ಲ. ಇವು ಬಹುಶಃ ಅನ್ಯಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಏನೇನೂ ಒಳಗಾದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಕನ್ನಡದ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹಳಗನ್ನಡದ ಕೆಲವು ಹಳೆಯ ರೂಪಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಹೊರಗಿನವರ ಸಂಪರ್ಕ ಕಡಮೆಯಾಗಿ, ಕ್ರಮೇಣ ಬಾಹ್ಯ ವರ್ಚಸ್ಸು ನಿಂತೇ ಹೋದುದರಿಂದ ಈ ಭಾಷೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ, ಧ್ವನಿ ನಿಯಮವನ್ನೂ ಹೊಂದಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದು ನುಡಿಯಾಗಿ, ಜೀವಂತಭಾಷೆಯಾಗಿ ನಿತ್ಯ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕನ್ನಡದ ಈ ಉಪಭಾಷೆಗಳ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ತೀರ ಆಗತ್ಯ, ಬೇಗನೆ ಆಗಬೇಕಾದುದು. ಶ್ರೀಧರರು ಕುಂದಾಪುರದ ಕನ್ನಡವನ್ನು 'ಕುಂದಗನ್ನಡ' ವೆಂದು ಕರೆದು, ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಮೂಲ ಧಾತುಗಳನ್ನು ನಡಸಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.^೧ ಈ ಕುಂದಗನ್ನಡಕ್ಕೂ ನಾವು ಆಡುವ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಇರುವ ಕೆಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಡನೆ ಮುಂದೆ ತೋರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಶೋಧಕರು ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಬೆಳಸಬೇಕು, ಇದರಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಧ್ವನಿನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು.

ಕುಂದಾಪುರದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ, ಅಲ್ಲಿನ ಹವ್ಯಕರ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು, ಅನೇಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೂ ಇವೆ. ಹವ್ಯಕಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಮಾತುಗಳು ಕೆಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಪಡದು ನುಡಿಯುತ್ತವೆ. ಅವರ ಕನ್ನಡ, ಹಳಗನ್ನಡದ ರೂಪಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಆ ಪದಗಳಿಗೆ ಇದ್ದ ಅದೇ ಅರ್ಥವನ್ನೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಉಲ್ಲೇಖನೀಯ.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಉಪಭಾಷೆಗಳು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇವೆ, ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಇರುವಂತೆ. ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಲೇಖಕರು ಇದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಖಚಿತವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ತೋರಿಸಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಅವರ ಹಲವು ಮಾತುಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಅರ್ಥ ಕೊಟ್ಟು ಅನ್ವಯಿಸಿ ಹೇಳಿದರೆ, ಉಪಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಅವರೂ ಗಮನಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ. ಅದರ ದಕ್ಷಿಣ-ಉತ್ತರ ಮಾರ್ಗಗಳ ಮಾತು ಅಂತಿರಲಿ, 'ಕನ್ನಡಂಗಳ' ಎಂಬ ಪದ ಮುಖ್ಯ. ಇದು ಬಹುಶಃ ಅಂದಿನ ಉಪಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಿದಂತಿದೆ.^೨

೧. ಕುಂದಗನ್ನಡ: ಬಿ. ಎಚ್. ಶ್ರೀಧರ: ಕಸಾಪಪ ೪೧-೧, ೨

೨. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ

ಕನ್ನಡದ ಉಪಭಾಷೆಯಾದ ಹವ್ಯಕ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸ್ವನಿಮಾಗಳು ಇಂದಿನ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರುವಷ್ಟೇ ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅವುಗಳನ್ನು ಧ್ವನಿವಿಜ್ಞಾನದ ರೀತಿ ಹೀಗೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸಬಹುದು :

ಸ್ವರಗಳು :

ಇ	ಈ	ಉ	ಊ
ಎ	ಏ	ಒ	ಓ
	ಅ	ಆ	

ವ್ಯಂಜನಗಳು :

ಪ್	ತ್	ಟ್	ಚ್	ಕ್
ಬ್	ದ್	ಡ್	ಜ್	ಗ್
ಮ್	ನ್	ಣ್	ಞ್	ಙ್
	ಲ್	ಳ್		
	ರ್			
	ಸ್		ಶ್	ಹ್
ವ್			ಯ್	

೧. $\sqrt{\text{ಕಾಣ್}} (= \text{ದರ್ಶನೇ}) > \text{ಕಾಣು} - \text{ಹೊ. ಗ. ರೂಪ}$

ಪುರುಷ	ವರ್ತಮಾನಕಾಲ		ಭೂತಕಾಲ		ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾಲ		ವಿಧ್ಯರ್ಥ		ಸಂಭಾವನಾರ್ಥ	
	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ	ನಾ ಕಾತೆ	ನಾನಾ ಕಾತೊ	ನಾ ಕಂಡೆ	ನಾನಾ ಕಂಡ್ತೊ	ನಾ ಕಾಟೆ	ನಾನಾ ಕಾಟೊ	ನಾ ಕಾಣ್ಕೆ	ನಾನಾ ಕಾಣ್ಕೊ	ನಾ ಕಾಟೆ	ನಾನಾ ಕಾಣ್ಕೊ
ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ	ನೀ ಕಾತ	ನೀವ್ ಕಾತ್ರಿ	ನೀ ಕಂಡೆ	ನೀವ್ ಕಂಡ್ರಿ	ನೀ ಕಾಟೆ	ನೀವ್ ಕಾಟ್ರಿ	ನೀ ಕಾಣ್ಕೆ	ನೀವ್ ಕಾಣ್ಕೊ	ನೀ ಕಾಟೆ	ನೀವ್ ಕಾಟ್ರಿ
ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ	ಅನ ಕಾತ	ಅವ್ವಾ ಕಾತ್ರಿ	ಅನ ಕಂಡ	ಅವ್ವಾ ಕಂಡ್ರಿ	ಅನ ಕಾಟ	ಅವ್ವಾ ಕಾಟ್ರಿ	ಅನ ಕಾಣ್ಕೆ	ಅವ್ವಾ ಕಾಣ್ಕೊ	ಅನ ಕಾಟ	ಅವ್ವಾ ಕಾಟ್ರಿ

೨. $\sqrt{\text{ಕೇಳ್}}$ (= ಅಕರ್ಣನೆ) > ಕೇಳು - ಹೊ. ಗ. ರೂಪ

ಕೇಳಿರಾಜ ೩೦೦

ಪುರುಷ	ವರ್ತಮಾನಕಾಲ		ಭೂತಕಾಲ		ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾಲ		ವಿಧ್ಯರ್ಥ		ಸಂಭಾವನಾರ್ಥ	
	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ	ನಾ ಕೇತೆ	ನಾವ್ ಕೇಡ್ತೆ	ನಾ ಕೇಡೆ	ನಾವ್ ಕೇಡ್ತು	ನಾ ಕೇಬೆ	ನಾವ್ ಕೇಬೊ	ನಾ ಕೇಣ್ಕ	ನಾವ್ ಕೇಣ್ಕ	ನಾ ಕೇಬೆ	ನಾವ್ ಕೇಣ್ಕ
ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ	ನೀ ಕೇತೆ	ನೀದಾ ಕೇತ್ತಿ	ನೀ ಕೇಡೆ	ನೀವ್ ಕೇಡ್ತಿ	ನೀ ಕೇಬೆ	ನೀವ್ ಕೇಬ್ಬಿ	ನೀ ಕೇಣ್ಕ	ನೀವ್ ಕೇಣ್ಕ	ನೀ ಕೇಬೆ	ನೀವ್ ಕೇಬ್ಬಿ
ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ	ಅವಕೇತ	ಅವ್ವಾ ಕೇತ್ತ	ಅವ ಕೇಡ	ಅವ್ವಾ ಕೇಡ್ತ	ಅವ ಕೇಬ	ಅವ್ವಾ ಕೇಬ್ಬಿ	ಅವ ಕೇಣ್ಕ	ಅವ್ವಾ ಕೇಣ್ಕ	ಅವ ಕೇಬ	ಅವ್ವಾ ಕೇಬ್ಬಿ

೩. $\sqrt{\text{ಬರ್}}$ (= ಅಗಮನೇ) > ಬರು - ಹೊ. ಗ. ರೂಪ

ಕೀಳಿರಾಜ : ೨೯೩

ಪುರುಷ	ವರ್ತಮಾನಕಾಲ		ಭೂತಕಾಲ		ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾಲ		ವಿಧ್ಯರ್ಥ		ಸಂಭಾವನಾರ್ಥ	
	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ	ನಾ ಬತ್ತೆ	ನಾವ್ ಬತ್ತೊ	ನಾ ಬಂದೆ	ನಾವ್ ಬಂತ	ನಾ ಬಪ್ಪೆ	ನಾವ್ ಬಪ್ಪೊ	ನಾ ಬರ್ಕೊ	ನಾವ್ ಬರ್ಕೊ	ನಾ ಬಪ್ಪೆ	ನಾವ್ ಬಪ್ಪೆ
ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ	ನೀ ಬತ್ತೆ	ನೀನ್ ಬತ್ತಿ	ನೀ ಬಂದೆ	ನೀನ್ ಬಂದಿ	ನೀ ಬಪ್ಪೆ	ನೀನ್ ಬಪ್ಪಿ	ನೀ ಬರ್ಕೊ	ನೀನ್ ಬರ್ಕೊ	ನೀ ಬಪ್ಪೆ	ನೀನ್ ಬಪ್ಪಿ
ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ	ಅವ ಬತ್ತೆ	ಅವ್ ಬತ್ತೊ	ಅವ ಬಂದ	ಅವ್ ಬಂದಿ	ಅವ ಬಪ್ಪೆ	ಅವ್ ಬಪ್ಪಿ	ಅವ ಬರ್ಕೊ	ಅವ್ ಬರ್ಕೊ	ಅವ ಬಪ್ಪೆ	ಅವ್ ಬಪ್ಪಿ

೪. $\sqrt{\text{ಪೋಗು}} (= \text{ಗಮನೇ}) > \text{ಹೋಗು} - \text{ಹೊ. ಗ. ರೂಪ}$

ಕೇಶಿರಾಜ: ೨೮೩

ಪುರುಷ	ವರ್ತಮಾನಕಾಲ		ಭೂತಕಾಲ		ಭವಿಷ್ಯತ್ಕಾಲ		ವಿಧ್ಯರ್ಥ		ಸಂಭಾವನಾರ್ಥ	
	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ	ನಾ ಹೋತೆ	ನಾವ್ ಹೋತೋ	ನಾ ಹೋದೆ	ನಾವ್ ಹೋದೋ	ನಾ ಹೋಪೆ	ನಾವ್ ಹೋಪೊ	ನಾ ಹೋಯ್ಕ್	ನಾವ್ ಹೋಯ್ಕ್	ನಾ ಹೋಪೆ	ನಾವ್ ಹೋಕ್
ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷ	ನೀ ಹೋತೆ	ನೀವ್ ಹೋತ್ರಿ	ನೀ ಹೋದೆ	ನೀವ್ ಹೋದ್ರಿ	ನೀ ಹೋಪೆ	ನೀವ್ ಹೋಪ್ರಿ	ನೀ ಹೋಯ್ಕ್	ನೀವ್ ಹೋಯ್ಕ್	ನೀ ಹೋಪೆ	ನೀವ್ ಹೋಪ್ರಿ
ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷ	ಅವ ಹೋತೆ	ಅವ್ ಹೋತ್ಲೆ	ಅವ ಹೋದೆ	ಅವ್ ಹೋದ್ರೆ	ಅವ ಹೋಪೆ	ಅವ್ ಹೋಪ್ರೆ	ಅವ ಹೋಯ್ಕ್	ಅವ್ ಹೋಯ್ಕ್	ಅವ ಹೋಪೆ	ಅವ್ ಹೋಪ್ರೆ

ಹನ್ಯಕ

ಹನ್ಯಕ

ಅವನು	ಅವ
ಅವರು	ಅವ್ವ
ನಾನು	ನಾ
ನಾವು	ನಾವ್
ನೀನು	ನೀ
ನೀವು	ನೀವ್
ಪಟ್ಟಣ	ಪಟ್ಟಿಣ್ಣ
ಕೊಡಿರಿ	ಕೊಡಿನಿ
ಮಾಡಿರಿ	ಮಾಡಿನಿ

∴ — ರಿ / - ನಿ

ಕೊಡಲು	ಕೊಡುಕೆ
ಬಿಡಲು	ಬಿಡುಕೆ
ಮಾಡಲು	ಮಾಡುಕೆ
ಸಾಯಲಿ	ಸಾವುಕೆ

(> ಸಾವೈ)

∴ - ಅಲು > - ಉಕೆ
- ಅಲಿ > - ಉಕೆ

ಅಕ್ಕು	ಅಕ್ಕ
ಬಕ್ಕು	ಬಕ್ಕ
ಹೊದಕಲ್ಲು	ಹೊದಕ್ಕ
ಹೋಕು	ಹೋಕ

ಈ ಉದಾಹೃತ ನಾಲ್ಕು ಪದಗಳ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂವೃತ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಉಚ್ಚಾರ ಹೊಂದುವ 'ಅ' ಧ್ವನಿನೂ ಬಂದಿದೆ.

∴ - ಉ > - ಅ

ಮೈಸೂರು ಕನ್ನಡ ಕುಂದಾಪುರ ಕನ್ನಡ

ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಹೊಡಾಡಿ

ಅದೆ ಅಡ

- ಕೇಳುತ್ತದೆ ಕೇಳುತ್ತಡ

- ತಿರುಗುತ್ತದೆ ತಿರುಗುತ್ತಡ

ಇರಲಿಲ್ಲ ಇತ್ತಿಲ್ಲೆ

ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲೆ

ಇಲ್ಲವೋ ಇಲ್ಲೆಯೋ

(> ಇಲ್ಲೋ)

ಊಟ ಉಂಡುಕೊಂಡು

ಮಾಡಿಕೊಂಡು

ಊಟಮಾಡೋಣ ಉಂಬಲೆ

ಎಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲೂ

(> ಎಲ್ಲೂ)

ಎ ಹುಡುಗೀ ಎ ಕೂಸೇ

(ಸಂ. ಎ.)

ಎನು ಎಂತ

ಒಳ್ಳೆಯದಾಯಿತು ಪಷ್ಟಾಯಿತು

ಕತ್ತಲೆ ಕಸ್ತಲೆ

ಮೈಸೂರು ಕನ್ನಡ	ಕುಂದಾಪುರ ಕನ್ನಡ	ಮೈಸೂರು ಕನ್ನಡ	ಕುಂದಾಪುರ ಕನ್ನಡ
ಕಾಣಿಸುತ್ತೆ	ಕಾಣ್ತೆ	ಮಾಡುವುದು	ಮಾಡುವದು
ಗಂಡುಬೆಕ್ಕು	ಕಂಟಬೆಕ್ಕು	ಲ್ಯಾಂಪು	ಲೀಂಪು
ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ	ಆಪ್ಪಚ್ಚಿ	ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ	ಹತ್ತಲ್ಲಿ
ಚಿಮಣಿ	ಕುಪ್ಪಿ	ಹುಡುಗಿ	ಕೂಸು
(> ಚಿಮ್ಮಿ)		ಹೇಗೆ	ಹೇಂಗೆ
ತರಕಾರಿ	ನೆಟ್ಟುಕಾಯಿ	ಹೊರಗೆ	ಹೆರಂಗೆ
ತರಬೇಕು	ತರ್ಕ್	ಹೊರಬೇಕು	ಹೊರ್ಕ್
ತಾರುಣ್ಯ	ಜನ್ಮನ	ಹೊರಲು	ಹೊರಿಕೆ
ತಿಗೆದುಕೊಂಡು	ತತ್ತೆ		(< ಹೊರಲಿಕ್ಕೆ)
ಬಾ (> ತತ್ತಾ)		ಹೊಯ್ಯೊಂಡಿದ್ದೆ	ಹಾಯ್ಯೊಂಡಿದ್ದೆ
ದಾರಿಯಲ್ಲಿ	ದಾರಿಲಿ	ಹೋಗುವ	ಹೋಪಲಕ್ಕು
ದೊಡ್ಡಹುಲಿ	ಅಡ್ಡಬಲಿಪ್ಪ		(< - ಅಕ್ಕುಂ)
ನಮ್ಮ	ಎಂಗಳ	ಹೋಗುತ್ತೇನೆ	ಹೋಗ್ತೆ
	(< ಎಮ್ಮಗಳ)	ಹೋಗುವಾಗ	ಹೋಕನ
ನಾನು	ಆನು	ಹೋಯಿತೋ	ಹೋಯ್ದೋ
ನಿಮ್ಮ	ನಿಂಗಳ	ಸಿಕ್ಕಬೇಕಿತ್ತು	ಸಿಕ್ಕಕ್ಕಿತ್ತು
	(< ನಿಮ್ಮಗಳ)		
ನೀವು	ನಿಂಗೊ	ಗ್ರಾಮ್ಯ	
ಬಡಿಸು	ಬಳ್ಳು	ಅಷ್ಟೊಂದು	ಆಪಾಟೆ
ಬರುತ್ತೇನೆ	ಬತ್ತೆ		~ ಆಟೊಂದು
ಮಲಗಿ	ಒರಗಿ	ಇಷ್ಟೊಂದು	ಈಪಾಟೆ
			~ ಈಟೊಂದು
ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ	ಮಾಡ್ಸುತ್ತೆ	ಎಷ್ಟೊಂದು	ಯಾಪಾಟೆ
ಮಾಡುತ್ತೇನೆ	ಮಾಡ್ತೆ		~ ಏಟೊಂದು

ಗ್ರಾಮ್ಯ

ಅಡಕೆ > ಅಡಿಕೆ

ಕಡಮೆ > ಕಡಮೆ

ನಾಲಗೆ > ನಾಲಿಗೆ

ಪರಕೆ > ಪರಿಕೆ

∴ - ಅ - > - ಇ -

ಒನಕೆ > ವನಕೆ

ಒಸಡು > ವಸಡು

ಒಂದು > ವೊಂದು

ಒಂಟೆ > ವೊಂಟೆ

∴ ಒ - > ವ -

[ಸ - > ವ -]

ಎತ್ತರ > ಯತ್ತರ

ಎತ > ಯಾತ

ಎಕೆ > ಯಾಕೆ

ಎನು > ಯೇನು

ಎಲ > ಯಾಲ

ಎಲಕ್ಕಿ > ಯಾಲಕ್ಕಿ

ಎಳು > ಯೇಳು

ಎ - { > ಯ -

ಗ್ರಾಮ್ಯ

ಉದಿರ್ > ಉದುರು

ಉಡಿಗೆ > ಉಡುಗೆ

ಉಸಿರ್ > ಉರುರು

ತಿರಿಗು > ತಿರುಗು

ಪಸಿರ್ > ಪಸುರ್ > ಹಸುರು

ಬಸಿರ್ > ಬಸುರು

ಬಿಡು > ಬುಡು

∴ - ಇ - > - ಉ -

ಅಡುಗೆ > ಅಡಿಗೆ

ಗರುಕೆ > ಗರಿಕೆ

∴ - ಉ - > - ಇ -

ಎಲ್ಲಿ > ಯಲ್ಲಿ / ಯೆಲ್ಲಿ

ಒಂದು > ವಂದು / ವೊಂದು

ಒಂಟೆ > ವಂಟೆ / ವೊಂಟೆ

ಚೆಪ್ಪರ > ಚಪ್ಪರ

ಜೆಟ್ಟೆ > ಜಟ್ಟೆ

ಒ - > - ಅ - / - ಒ -

∴ ಎ - > - ಅ - / - ಎ -

- ಎ - > - ಅ -

[ಸವವಸ > ವಸವವಸ]

ಸಂಸ್ಕೃತ ಹಾಗೂ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳು

೨೨

(Dravidian Languages) are the most important not only numerically and culturally, but also from the point of view of their influence on Sanskrit. That is to say a very much greater number of Sanskrit words can be traced to this source than can be traced to an Austroasiatic source. Even allowing for the fact that these studies are only in their beginning, the fact still remains that the number of Dravidian words in the Sanskrit vocabulary that have already been established as such, is so much greater than the corresponding number for Austro-asiatic, that whatever knowledge is added in the future, the relative importance of the two language groups is not likely to be reversed.

—Thomas Burrow

Some Loanwords in Sanskrit

TPS—1946

ಈಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ನೂರು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ' ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಅಂಶಗಳು ' ಎಂಬ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಡಾ|| ಗುಂಡರ್ಬ್ ಎಂಬಾತ ಕೆಲವು ಉಪಯುಕ್ತ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನುತ್ತನು. ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳೂ, ಭಾರತದ ಇತರಭಾಷೆಗಳಂತೆ, ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದಲೇ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ನಂಬಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆತ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರ ಕುಟುಂಬದ ಭಾಷೆಗಳೆಂದು ಸಾರಿದ್ದು ಸಾಹಸವೇ ಸರಿ: ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯ ದ್ರಾವಿಡಪದಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದೊಡನೆ ತೀರ ಸಹಜವಾಗಿ ಬೆರೆತು ಹೋಗಿವೆ, ಅವುಗಳ ಪರಿಚಯವೂ ಸಿಗದಂತೆ ಸೇರಿಹೋಗಿವೆ—ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. “ How could the Aryans have spread themselves all over India without adopting a great deal from the aboriginal races they found there in It might be anticipated, . . . that as the Aryans penetrated further and further to the South, and became acquainted with new objects bearing Dravidian names, they would as a matter of course adopt the names of those things together with the things themselves.”^೧ —ಇವು ಡಾ|| ಗುಂಡರ್ಬ್‌ನ ಮಾತುಗಳು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಡೆದುವು. ಗುಂಡರ್ಬ್ ತನ್ನ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಬಹುದಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದುದನ್ನು ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಮುಂದುವರಿಸಿ ತನ್ನ ಉದ್‌ಗ್ರಂಥವಾದ ' ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ತೌಲನಿಕ ವ್ಯಾಸಂಗ ' ದಲ್ಲಿ ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾನೆ.^೨ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಕನ್ನಡನುಡಿಗೊಂದು ನೂರುಕಾಲ ನಿಲ್ಲುವ ನಿಘಂಟನ್ನು ನೀಡಿದ ರೆವರೆಂಡ್ ಎಫ್. ಕಿಟಿಲ್ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ' ಸಂಸ್ಕೃತ ನಿಘಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಅಂಶಗಳು ' ಎಂಬ ಬಿಡಿ ಲೇಖನವನ್ನು ೧೮೭೨ರಲ್ಲಿ ಬರೆದು,^೩ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ತಾನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಶಬ್ದಕೋಶದ ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾನೆ.^೪ ಅನಂತರ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಜೂಲ್ಸ್‌ಬ್ಲಾಕ್ ಹಾಗೂ^೫ ಮುಜುನುದಾರರೂ, ಸುನೀತಕುಮಾರ ಚಟರ್ಜಿಯವರೂ^೬ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯುಕ್ತ ಬರಹಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದರು. ತರುವಾಯ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕುರಿತು ಥಾಮಸ್ ಬರೊ ಮಹಾ

೧. Journal of the German Oriental Society, Vo XXIII, 1869
Dr. H. Gundert

೨. ACGODLs, ನಾಲ್ಕನೆಯ ಮುದ್ರಣ ೧೯೫೬ : ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ ೧೯೭೫

೩. Indian Antiquary, 1. 1872, pages 235-239

೪. A Kannada English Dictionary, 1894 : pages XIV-XLV

೫. Pre-Aryan and Pre-Dravidian in India—pages 61-74

೬. The Origin and Development of Bengali Language . page-42

ಶಯರು ಮೊದಲು ಮೂರು ತೀರ ಉಪಯುಕ್ತ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ೧ ಬರೆದುದೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಚ್ಚಾಗಿ ಹೊರಬಂದ ಪ್ರಾಥಕೃತಿಯಾದ ‘ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆ ’ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲೂ ಅದರ ಕೊನೆಯ ಆರು ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಆಧಾರ ಸಹಿತ ವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೨ ಈ ಮಹನೀಯರು ಆಧಾರಗಳನ್ನು ತ್ತು ನೀಡಿದ ವಿಚಾರದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಸೋದಾಹರಣಪೂರ್ವಕ ಮುಂದೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಬೆನ್‌ಫೆಯವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕೋಶವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತವಲ್ಲದ ಹಲವು ಪದಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸಾರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ “ Words which were originally quite foreign to the Sanskrit have been included in its vocabulary ” ೩ ಎಂದು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತದ ಪಂಡಿತ ದೃಷ್ಟಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದುದನ್ನೂ ನೆನಸಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇಷ್ಟಾದರೂ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಪದಗಳು ಸೇರಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂಪ್ರದಾಯಶರಣರು ಒಪ್ಪದೆಹೋದರು. ಅಮೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇಂದಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದಲೇ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳೂ ಬಂದಿವೆಯೆಂದು ನಂಬುವಂತೆ, ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡಾಂಶಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದೇ ವಾದಿಸಿರುವರು ; “ . . . ಕೆಲವರು ನಮ್ಮ ಭಾಷಾ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದೆ, ತಮ್ಮ ಸಂದೇಹ ಉಹಾಪೋಹಗಳಿಗೆಲ್ಲ ನಿಘಂಟನ್ನೇ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡೂ, ಸ್ವಕಪೋಲ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಂದಲೂ, ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ, ಕನ್ನಡದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೂ ಶಬ್ದಗಳು ಬೆರೆತುಹೋಗಿವೆ ಎಂದೆನ್ನುವರು. ಆದರೆ ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಭಾಷೆಯಿಂದ ತಮಗೆ ಇಷ್ಟವಿರುವಷ್ಟು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿಯು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆತು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಂತೆ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ತಂದಿರುಕಿಸಿ ಅತಿ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ, ಅದುದರಿಂದಲೇ ಸಂಸ್ಕೃತವೆಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದ ಗೀರ್ವಾಣ ಭಾಷೆಯೂ ಕನ್ನಡದಿಂದ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಪಡೆದಿದೆ ಎಂದೂ . . . ಪೂಜ್ಯ ಕಿತ್ತಲ್‌ರವರು ಆರೋಪವನ್ನು ಹೊರಿಸಿದರು . . . (ಕೆಲವು) ಶಬ್ದಗಳು ಕನ್ನಡದಿಂದಲೇ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ

೧. ಅ. Some Dravidian Words in Sanskrit, T.P.S., 1945
ಇ. Some Loan-Words in Sanskrit, T.P.S., 1946
ಉ. Further Dravidian Words in Sanskrit, BSOAS XII, 1947
೨. The Sanskrit Language, 1955, pages 374-380
೩. Complete Sanskrit Grammar : Prof : Th. Benfey

ಹೋಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಕಿತ್ತಲ್‌ರವರ ಬುದ್ಧಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿರುವುದು . . . ಕಿತ್ತಲ್‌ರವರ ಇದೊಂದು ವಿಧದ ಮುನಿಸೇ ಸರಿ. ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ಲ ಸಾಹೇಬರೂ ಗುಂಡರ್ಬ್ ಸಾಹೇಬರೂ, ರೈಸ್ ಸಾಹೇಬರೂ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುವುದೂ, ಅವರಿವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ಅವರವರ ದ್ರಾವಿಡ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಗಳವರವರಿಗೇ ಇರಲಿ” ೧ ಎಂಬ ದೇಶೀಯ ಪಂಡಿತರ ಭಯಂಕರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು. ಆದರೆ ದಿನಗಳೆದಂತೆಲ್ಲಾ ಈ ತೆರನಾದ ಮುನಿಸು-ಕಿನಿಸುಗಳು ಹಗಲುಗನಸಿನಂತೆ ಮಾಯವಾದವು, ನಿಜ. ಕೊನೆಗೂ ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಕೋಶದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಪದಗಳು, ಅಂದರೆ ದಿನದಿನದ ಅಗುಹೋಗುಗಳಿಗೆ ತೀರ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪದಗಳು ಇಂಡೋ-ಯೂರೋಪಿಯಾ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪದಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಿಘಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನೂರಾರು ಪದಗಳು ಸೇರಿದ್ದು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಥವಾ ಇಂಡೋ-ಯೂರೋಪಿಯಾ ವರ್ಗದ ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಲಿ, ನಿರುಕ್ತಿಯಾಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ಪದಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಅತ್ಯಲ್ಪವಾದರೂ ಮುಂದೆ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಜೊತೆಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಈ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದು ಸೇರಿಹೋದ ಪದಗಳೂ ಅಧಿಕತರವಾಗಿವೆ : “ In the Middle Indo-Aryan period there is a further growth of new vocabulary, and again in the Middle Indo-Aryan languages there appears an abundance of words which are unknown to the earlier stages of the language.” ೨ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗೆ ಕ್ರಿ.ಪೂ.ದ ಅಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು ಮೂರುನೂರು ಪದಗಳಾದರೂ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಿಂದಲೇ ಹೋಗಿವೆಯೆಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಲ್ಲಿದರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸುಮಾರು ಎಳುನೂರು ದ್ರಾವಿಡ ಪದಗಳ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿರುವುದನ್ನೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಸ್ವಾರಸ್ಯವೆಂದರೆ ಋಗ್‌ವೇದ ಮತ್ತು ತರುವಾಯದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಗಳಲ್ಲಿಯೇ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಭಾಷೆ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಷೆಯಿಂದ ಪದಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅದು ನಿಕಟಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಕ್ರಿಯೆ. ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಕ್ರಿ.ಪೂ. ಆರು-ಅಯ್ದನೆಯ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲೇ ಇಂಥದೊಂದು ಸಂಪರ್ಕ ನಿಕಟವಾಗಿ ನಡೆದಿರಬೇಕಾದರೆ ಆ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆಡುವ ಜನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ

೧. ಕೆ.ಸಾ.ಪ.ಪ. ೧೨-೩ : ಪುಟಗಳು ೧೬೮-೧೬೯

೨. The Sanskrit Language—page.374

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಪರಿವಾರ ಪ್ರಾಚೀನತೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಖ್ಯೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಸಂಪನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಮೇಲೆ ಬೀರಿದ ಪ್ರಬಲವಾದ ಪ್ರಭಾವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ.

ಇಂಡೊ-ಆರ್ಯನ್ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುವ ಆರ್ಯನರಿಗೆ ಭಾರತವನ್ನು ಹೊಕ್ಕಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿಯ ದ್ರಾವಿಡರ ಮತ್ತು ಕೋಲರ ಸಂಪರ್ಕವಾಯಿತು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಕವಲೊಡೆದು ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಸಂಪರ್ಕ ಭಾಷೆಗಳೇ ಕಾರಣವೆನ್ನಬಹುದು. ಪ್ರಾತ್ಯಾಯಿಕ ಭಾಷೆಯಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಶ್ಲೇಷಕ ಭಾಷೆಗಳಾದ ದ್ರಾವಿಡ ಮತ್ತು ಮುಂಡಾ ಭಾಷೆಗಳ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಸರಳತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳಿತು. ವೇದೋಪನಿಷತ್ ಕಾಲದ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೂ ಅದರ ಅನಂತರದ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಈ ಮಾತಿನ ಮಹತ್ವ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊರಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವರಹಿತ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯೆಂದರೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ವೇದ, ವೇದಪೂರ್ವದ ಬರೆಹ. ಆದರೆ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ದೊರೆತಿಲ್ಲ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದ ಆರ್ಯನರ ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ ಹಾಗೂ ಮಾತುಕತೆಗಳ ಮೇಲೆ ದ್ರಾವಿಡದ ಪ್ರಭಾವ ಬಿದ್ದಿತು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಳೆಯ ವಾತಾವರಣದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಚ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಹೊಸ ವಾತಾವರಣದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಭಾಷೆಗಳೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡರು. ದ್ರಾವಿಡ ಧರ್ಮ ಆರ್ಯ ಜಾತಿಯಮೇಲೆ ತನ್ನ ವರ್ಚಸ್ಸು ಬೀರಿತು. ಈ ಪ್ರಭಾವ ದ್ವಿಮುಖಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದೆಯೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆರ್ಯನರು ಬಂದಾಗ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರೆಲ್ಲಾ ಅನಾಗರಿಕರು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಮಾತ್ರ ಶುದ್ಧ ಸುಳ್ಳು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಇದರ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ಸಂಗತಿಯೇ ಸತ್ಯಸ್ಥಿತಿ. ಅಂದರೆ ಆರ್ಯರೇ ಅನಾಗರಿಕರೂ, ಅಸಂಸ್ಕೃತರೂ ಆಗಿದ್ದು ಅವರು ತಮಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಸ್ಕೃತರೂ, ನಾಗರಿಕ ಸಂಪನ್ನರೂ ಆಗಿದ್ದ ದ್ರಾವಿಡರಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ಕಲಿತರು. ಆರ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ "Some of the cosmic notions seem to be Dravidian; Dravidian Gods were being added to the Aryan pantheon, thus a new and composite creation resulted gradually from this sort of union. The language of the Rig-Veda is, as yet, purely Aryan or Indo-European in its form, structure and spirit, but its phonetics is already affected by the Dravidian, and it has already begun to borrow words from Dravidian and Kol." ^೧ ವಿಷ್ಣು ಎಂಬ ಪದ ಆರ್ಯಭಾಷೆಯದಿರಬಹುದು,

೧. The Origin and Development of the Bengali Language
S. K. Chatterji ; page-42

ಆದರೆ ಆ ದೇವರ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಮೂಲ ದ್ರಾವಿಡ! ಋಗ್ವೇದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥ, ಅಷ್ಟು ಹಳೆಯ ಕೃತಿಯಲ್ಲೇ ದ್ರಾವಿಡದ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಪದಗಳು ಬೆರೆತುಬಿಟ್ಟಿವು!

ಉದಾ : ಅಣು (= ಸಣ್ಣ ಕಣ), ಅರಣಿ (ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಸೆದು ಬೆಂಕಿ ಬರಿಸುವುದು), ಕಪಿ (= ಮಂಗ), ಕರ್ಮಾರ (= ಅಕ್ಕಸಾಲಿ), ಕಾಲ (= time), ಕುಟ (= ಗುಡಿಸಲು), ಕುಂಡ (= ತೂತು), ಗಣ (= ಗುಂಪು), ನಾನಾ (= ಅನೇಕ), ನೀಲ (= ನೀಲಿ), ಪುಷ್ಪ (= ಹೂವು), ಪೂಜನ (= ಪೂಜೆಗೈ), ಫಲ (= ಹಣ್ಣು), ಬೀಜ (= ಕಾಳು), ಮಯೂರ (= ನವಿಲು), ರಾತ್ರಿ (= ನಿಶಿ) ಮತ್ತು ರೂಪ (= ಆಕಾರ)—ಇವು ದ್ರಾವಿಡ ಪದಗಳೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆರ್ಯರು ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಾರತಾದ್ಯಂತ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದ್ರಾವಿಡರು ಇನ್ನೂ ಪಂಜಾಬಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಆರ್ಯರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೆಲಸಿದಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ಕ್ರಮೇಣ ಇಲ್ಲಿನ ದ್ರಾವಿಡರ ಮತ್ತು ಕೋಲರ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಂಪರ್ಕದ ಜೊತೆಗೆ ಮದುವೆಮುಂಜಿಗಳ, ಅಂತರ್ಜಾತೀಯ ವಿವಾಹದ ಸಂಬಂಧವೂ ಏರ್ಪಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಆರ್ಯ ಜನಾಂಗ ಶುದ್ಧ ಆರ್ಯ ಜನಾಂಗವಾಗಿ ಉಳಿಯದೆ ದ್ರಾವಿಡದ ಅಂಶವನ್ನೂ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಸಂಗಮಿಸಿಕೊಂಡು ಮಿಶ್ರ ಜನಾಂಗವಾಯಿತು. ^೧ ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಆರ್ಯ ಕುರುಹುಗಳು ತಲೆದೋರಿದುವು. ಬಂಗಾಳಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡದ ಪದಗಳು ಕಲೆತುಹೋದಂತೆ ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಕನ್ನಡ, ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಆರ್ಯರ ಮಾತುಗಳು ಬೆರೆತುಹೋಗಿವೆ. ಒಂದೆರಡು ಅಪವಾದಗಳ ಹೊರತು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ತೆಂಕಣಕ್ಕೂ, ಆರ್ಯ ಭಾಷೆಗಳು ಬಡಗಣಕ್ಕೂ ಮೀಸಲಾದುವು. ಚಿನ್ನಾತ್ರಗೋಚರ ಅಮೂರ್ತ ವಿಚಾರದ, ನೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿವರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆರ್ಯ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಪಡೆದಿವೆ; ಸ್ಥಳದ ಹೆಸರುಗಳು, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳು, ಪ್ರಾಣಿ, ಪಕ್ಷಿ ಮತ್ತು ಮರಗಿಡಬಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಹೂಗಳ ಹೆಸರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನೇಕ ಪದಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಇತರ ಆರ್ಯಭಾಷೆಗಳು ದ್ರಾವಿಡದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಹಳೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯ ದ್ರಾವಿಡ ಮತ್ತು ಆರ್ಯರ ಸಾಮರಸ್ಯದ ಸೃಷ್ಟಿಯೆನ್ನಬಹುದು. ದ್ರಾವಿಡ

ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಭಾಷೆ ಆರ್ಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಒಳಗಾಗಿಲ್ಲ. “ Still more free from Aryan influence is the Tamil country. Even as late as the times of the Mauryas the ordinary religion of the Tamilians was a form of demon-worship, and Brahmanism had not made much headway among them . . . The language, however, has not been influenced ” ೧ . ಇಂದಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಪದಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬರೆದಷ್ಟೂ ಅದು ಶುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಕೃತಿಯೆಂದು ತಮಿಳರು ಪರಿಗಣಿಸುವರು. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ತಮಿಳು ಭಾಷೆ ಮೂಲ ದ್ರಾವಿಡತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಸುಲಭವಾಯಿತು, ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಒಂದುಭಾಗ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಅಂಶ ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೊದಮೊದಲು ಕೃತಿರಚನೆಮಾಡಿದ ಜೈನ ಕವಿಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ-ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮ ಪಂಡಿತರಾಗಿದ್ದುದೇ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಆರಂಭ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದ ಗ್ರಂಥಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಇಲ್ಲವೇ ಪ್ರಾಕೃತದ ಮೂಲಕೃತಿಗಳ ಅನುವಾದವಾಗಿವೆ, ಅಥವಾ ಅವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರಚಿತವಾಗಿವೆ.

ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರಭಾವ ಕನ್ನಡಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳೂ ಇವೆ. ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಯ ಎರಡು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಯ ಭಾಷೆಗಳು ನಿಂತಿವೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಒರಿಯಾ ಭಾಷೆ. ಇವೆರಡು ಭಾಷೆಗಳೂ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಅಂಧ್ರದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಡುಬಿಟ್ಟಂತೆ ಸುತ್ತವರಿದಿರುವುದರಿಂದ ತೆಲುಗು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಸಂಸ್ಕೃತಾಂಶಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಸುಮಾರು ಮೂರು ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರೂ ಆ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡೇ ಬಂದರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ ಇಂಡೋ-ಯೂರೋಪಿಯಾ ಭಾಷೆಗಳ ಹೋಲಿಕೆಯಿಂದ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದರೇ ಹೊರತು, ಉಳಿದ ಭಾಷೆಗಳ ಪದಗಳು ಸೇರಿದ್ದಿರಬಹುದೇ?—ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ, ಪರಿಶೀಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇಂಡೋ-ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಅಲ್ಲದ ಅಂಶಗಳಿಗೂ ಹೊರಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹುಡುಕದೆ ಅದೇ ಪರಿವಾರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡಿ ಪತ್ತೆಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಎದ್ದುಕಾಣುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿದ್ದೂ ಅತ್ತ ಅವರು ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ಗುಂಡರ್ಫ್ (೧೮೬೯), ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ (೧೮೭೫), ಕಿಟ್ಟೆಲ್ (೧೮೭೭) ಮುಂತಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರು

ಈ ಕಡೆಗೆ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಲು ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೂ ಹಳೆಯ ನಂಬಿಕೆಗಳಿಗೆ ತೆಕ್ಕೆಯಿದ್ದ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಗೋರ್ಕಲ್ಮಮೇಲೆ ಮೆಳಗಿಳಿದಂತೆಯೇ ಆಯಿತು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಕಾಸ್ತ್ರಸಹಿತ ನಿಘಂಟು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ c.c. Uhlenbeck (೧೮೯೮-೯೯) ಆಗಲಿ, ಇಂಡೋ-ಯೂರೋಪಿಯಾ ಭಾಷಾನಿರ್ಮಿತಿ ನಿಘಂಟನ್ನು ೧೯೩೦-೧೯೩೨ರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ವಾಲ್ಡ್ ಮತ್ತು ಪೊಕೋರ್ನಿ (Walde and Pokorny) ಆಗಲಿ ಈ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವೀಯಲಿಲ್ಲ. ಸಿ.ಸಿ. ಉಲೆನ್‌ಬೆಕ್ ಪಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪದವನ್ನು 'ದ್ರಾವಿಡಿ' ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ತೃಪ್ತನಾದನು. Manfred Mayrhofer ಎಂಬಾತ Sanskrit Etymological Dictionaryಯಲ್ಲಿ (೧೯೫೩) ಈ ಕಡೆಗೆ ತನ್ನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸ್ತುತ್ಯಾರ್ಹವಾಗಿದೆ.

ಎರವಲು ಪದಗಳು ಅಥವಾ ಅನ್ಯದೇಶೀಯ ಪದಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದಲ್ಲವೆ?—ಎಂಬ ಭಾವನೆಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಮಾಡಿದ ಅಭ್ಯಾಸ ಅದು ಎಷ್ಟೇ ಸಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದರೂ ಅದು ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದುದು. "To study the Indo-European languages without a lively awareness of this fact, merely from the point of view of Indo-European itself can only lead to a series of pit falls not only in matters of detail but also in matters of principle." ೧ ಋಗ್‌ವೇದದಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಇತಿಹಾಸದುದ್ದಕ್ಕೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ದ್ರಾವಿಡ ಪದಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಮಹಾಭಾರತ ರಾಮಾಯಣಗಳ ರಚನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ವೀಕರಣ ಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಪದಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಗಳೂ ದ್ರಾವಿಡ ಪದಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದುವು. ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಗಳು ದ್ರಾವಿಡ ಪದಗಳನ್ನು ಎರಡು ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಪಡೆದಿವೆ. ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮೂಲಕ; ಇನ್ನೊಂದು, ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಂದಲೇ ನೇರವಾಗಿ.

ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಇತರ ಭಾಷೆಗಳು ಪದಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದರ ಮೂಲವನ್ನು ಹುಡುಕುವಾಗ ಒಂದು ಮಾತು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಅಂದಿನ ಭಾಷೆಗಳು ಇಂದಿನ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಹಳೆಯ ರೂಪಗಳನ್ನೇ ಪಡೆಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಇಂದಿನ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಮೂಲವಾದ ಮೂಲದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಈ ಸ್ವೀಕಾರ ನಡೆದಿದೆ; ಅಥವಾ ಅಂದು ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದು ಇಂದು ಲುಪ್ತವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವ ದ್ರಾವಿಡದ ಇತರ ಭಾಷೆ-ಉಪಭಾಷೆಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಸ್ವೀಕರಣ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆ ಭಾಷೆಗಳು

೧. Some Loanwords in Sanskrit : TPS. 1945 : T. Burrow

ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇದ್ದಿರಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಇಂದಿನ ದಕ್ಷಿಣ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪದಗಳ ಸಂಬಂಧ ಸಿದ್ಧಿರಬಹುದು, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಆಸ್ಪಷ್ಟ ಭಾಯೆ ತೋರಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಇಂದಿಗಿಂತಲೂ ಅಂದು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಬಹಳ ಅಧಿಕವಾಗಿರಬೇಕು. ವಿಶಾಲಭಾರತದ ಬಹುಭಾಗ ದ್ರಾವಿಡರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಇತರ ಇಂಡೋ-ಆರ್ಯನ್ ಭಾಷೆಗಳು ಆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡದ ಪದಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆರ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಅವರು ವಿಸ್ತರಿಸಿದಂತೆಲಾ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳೂ ಕುಗ್ಗಿದುವು; ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಯ ಭಾಷೆಗಳ ಪದಗಳೂ ನುಗ್ಗಿದುವು.

ವೇದಗಳ ಕಾಲ, ಪುರಾಣಗಳ ಕಾಲ, ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳ ಕಾಲ—ಹೀಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಘಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಮತ್ತು ಇತರ ಪದಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದೊಡನೆ ಬೆರೆತಿವೆ. ಹೀಗೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಅಥವಾ ಅನೃಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸಹಜವೆಂಬಂತೆ ಸಮಾವೇಶವಾಗಿ ಹೋಗಿರುವ ಪದಗಳ ಮೂಲವನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಆ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದೆಂತು? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾದ ಉತ್ತರ—“ Their source is mainly to be found in pre-Aryan languages of India ” ೧ ಎಂಬುದು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಬಹುದಾದ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳೂ, ಸಂಸ್ಕೃತದ ಜೊತೆಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಬೆಳೆದುಬಂದಿರುವ ಭಾರತದ ಭಾಷೆಗಳೂ ಸಂಸ್ಕೃತದಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಷ್ಟೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಳೆಯದಾದ ಇನ್ನೂ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳು ಇದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಭಾರತ ದೇಶದ ಮೂರು ಕಡೆಗಳ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿನ ಭಾಷೆಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮೇಲೆ ವರ್ಚಸನ್ನು ಬೀರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ? ಎಂಬುದನ್ನೂ ವಿವರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಭಾರತದ ಬಡಗಣ ಮತ್ತು ಪಡುವಣಗಳಲ್ಲಿ ಟಿಬೆಟೊ-ಬರ್ಮಾ ಭಾಷೆ, ಉಪಭಾಷೆಗಳು ಇವೆಯಾದೂ ಅವುಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆ ಪ್ರಭಾವಿತಗೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಆಸ್ಟ್ರೊ-ಎಷಿಯಾ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಇಂದು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಎರಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಭಾಷಾ ಪರಿವಾರಗಳ ತೌಲನಿಕ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಧನಸಾಮಗ್ರಿ ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಭಾರತದ ವಾಯವ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬುರುಷಸ್ಕಿ (Burushaski) ಎಂಬ ಭಾಷೆ, ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾಷಾಕುಟುಂಬದೊಡ

ನೆಯೂ ಸೇರದೆ ಹೊರಚ್ಚಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಾಕೇಷಿಯಾ ಭಾಷಾವರ್ಗದೊಡನೆ ಕೂಡಿಸುವ, ಸಮೀಕರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾಗಿದೆ. ೧ ಆರ್ಯರು ಭಾರತವನ್ನು ಹೊಗುವ ಮುನ್ನವೇ ಈ ಬುರುಷಸ್ಕಿ ಭಾಷೆಯ ಬಾಳು ಕಣ್ ತೆರೆದಿರಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಹು ಹಳೆಯ ವೇದ ವಾಙ್ಮಯದಲ್ಲೇ ಸಿಗುವ ಕೀಲಾಲ ಎಂಬ ಒಂದು ಪದ ಬುರುಷಸ್ಕಿ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂಬ ಊಹೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮೇಲೆ ಈ ತೆರನಾಗಿ ಬೀರಿರಬಹುದಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಸಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ತೋರಿಸಲು ಸಹಾಯಕ ಸಾಮಗ್ರಿಯಾದ ಸಂಶೋಧನೆ ಸಾಲದು. ಆದರೂ ಆ ವಿಧದ ವರ್ಚಸ್ಸು ಬಿದ್ದಿರಬೇಕೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. “It (Burushaski) is a border language and such influence would only have been possible in the very earliest period of Indo-Aryan, since from the Vedic period it must have existed much as it does now, an isolated unit in a remote mountain tract.” ೨ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳಲು ಆಧಾರಗಳಿಲ್ಲ.

ಟಿಬೆಟೊ-ಬರ್ಮಾ, ಬುರುಷಸ್ಕಿ, ಆಸ್ಟ್ರೊ-ಏಷಿಯಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲದೆ ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ನಿಮಾರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಜನರು ಆಡುವ ನಹಾಲಿ ಎಂಬ ಭಾಷೆಯಿದೆ. ಭಾರತದ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ನಡೆಸಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ, ಅಂದರೆ ಈ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲ ದಶಕದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ, ಈ ನಹಾಲಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಮುಂಡಾ ಭಾಷೆಯ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಬರೆಹ ಹೊರಬಂದಿದೆ. ಖಚಿತ ನಿಲುವು ತಳೆಯಲು ಈಗ ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಾಲದಾದರೂ ಈ ಭಾಷೆ ದ್ರಾವಿಡ, ಮುಂಡಾ, ಆರ್ಯ ಅಥವಾ ಇತರ ಭಾಷಾಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗೆಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಹುಡುಕಾಟ ಆಗಬೇಕು. ಇನ್ನು ಭಾರತದ ಮೂಡಣ ದಿಕ್ಕಿನ ಭಾಷಾ ವರ್ಗ. ಈ ಪೂರ್ವಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂಡಾ ಅಥವಾ ಕೊಲರಿಯಾ ಭಾಷೆಗಳು (Kolarian) ಇವೆ. ಈ ಗುಂಪಿನ ಭಾಷೆಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿಲ್ಲವಾದರೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ ಭಾಷೆಗಳೆಂಬ ವಿಚಾರ ಕೋನದಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಚೋಟಾನಾಗಪುರದ ಬಳಿಯ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯ ಹರವಿನಲ್ಲಿ ಆಡುನುಡಿಗಳಾಗಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಮುಂಡಾ (Munda) ವರ್ಗದ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತಾಲಿ, ಮುಂಡರಿ-ಎಂಬ ಭಾಷೆಗಳು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿವೆ. ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಬುರುಷಸ್ಕಿ ಭಾಷೆಗಿಂತಲೂ ಮುಂಡಾ ಭಾಷೆ

೧. The Burushaski Language, Lorimer, 1935

೨. ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷಾ (ಇಂ.) : ಥಾಮಸ್ ಬರೊ-ಪುಟ ೩೭೫

ಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಶೋಧನೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಇನ್ನೂ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಬಹಳಷ್ಟು ಇದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಕದಳಿ, ತಾಂಬೂಲ, ಕರ್ಪಾಸ, ಸರ್ಪಸ, ಶೃಂಗವೇರ, ಮಾತಂಗ, ಜಿಮ್ (>ಜಿಮತಿ)—ಮೊದಲಾದ ಹತ್ತಾರು ಪದಗಳು ಮುಂಡಾ ಅಥವಾ ಮಾಂಖ್ಮೇರ್(Mon-khmer)ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಇದೇ ವಿಧವಾಗಿ ಇಂದ್ರನ ಶತ್ರುವೆಂದು ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಶಂಬರ (< ಶಬರ < ಸವರ > ಸೋರ)—ಎಂಬುದು ಕೊಲರಿಯಾ ಭಾಷೆಯ ಪುರಾಣ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪದಗಳ ಸ್ವೀಕರಣದ ಸತ್ಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.^೧ ಇದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮುಂಡಾ ಭಾಷೆಗಳ ವ್ಯಾಕರಣ, ನಿಘಂಟು, ಮತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತ ಗ್ರಂಥಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಹೊರಬರುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಅಚ್ಚೊತ್ತಿದ್ದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಭಾಷೆಗಳೆಂದರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು. ಇಂದು ಈ ಭಾಷೆಗಳು ಭಾರತದ ತೆಂಕಣಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ, ಕ್ರಿ.ಪೂ.ದ ವರೆಗೂ ಇವು ಭಾರತದ ಬಡಗಣಕ್ಕೂ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಬಲಾಚಿ ಸ್ನಾನ ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದು, ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಧ್ಯ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರುವ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಬಹು ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ, ಇಂದಿಗೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಯಾದ ಬ್ರಾಹೂಈ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಿರುವುದು ಆರ್ಯರ ಆಕ್ರಮಣಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಬಹುಭಾಗ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ನೆಲೆವನೆ, ತವರುಮನೆಯಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಲು ಒಂದು ಜ್ವಲಂತ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಾಪ್ಲೆಷ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಕೆಲಸ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಸಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಶ್ರಾವಣ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹೂಈ, ಗೋಂಡೀ, ಮಲ್ತೋ, ಪರ್ಜಿ, ಕೋಲಾಮಿ, ಕೋತ, ಕುರುಖ್, ಕುಈ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳಿದ್ದರೂ ಇತರ ಭಾಷೆ-ಉಪಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಸಂಶೋಧನೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಮುಂಡಾ ಪರಿವಾರದ ಭಾಷೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ದ್ರಾವಿಡ ಪರಿವಾರದ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಿಚಯಕಾರ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ, ಮುಂಡಾ ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರೊ-ಏಷಿಯಾಟಿಕ್ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಸೇರಿದ ಮತ್ತಾವುದೂ, ಬಹುಶಃ ಇಂದು ಅಳಿದುಹೋಗಿರಬಹುದಾದ, ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪದಗಳು ನೂರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಆ ಭಾಷೆಗಳು ಕ್ರಿ.ಪೂ.ದ ಕೊನೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ

ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿರಬಹುದು. “It is not unusual to find pairs of names in Sanskrit, used equally commonly of which one is non-Aryan, e.g. mārjāra-‘cat’ (mrj) beside bidāla; Vyāghra-‘tiger’ beside ‘Sardūla’; r̥kṣa-‘bear’ beside ‘bhallūka’” ೧ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಅರ್ಥದ ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಗೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪದಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಇರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಸ್ತಿನ (> ಹಿಂ. ಹಾಥೀ) ಎಂಬುದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆನೆಗೆ ಇರುವ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಳಕೆಯ ಪದವಾದರೂ ಗಜ, ಕುಂಜರ, ಇಭ, ನಾಗ, ಮಾತಂಗ—ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಾರು ಪದಗಳು ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿವೆ; ಹೀಗೆಯೇ ಕೋಣಕ್ಕೆ ಮಹಿಷ ಎಂಬ ಪದದ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಸರ, ಲುಲಾಯ, ಸೈರಿಭ, ಹೇರಂಬ ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕುಲವ (ಕೋಲ) ಬದರ, ಘೋಂಟಾ ಕರ್ಕಂಧೂ-ಮುಂತಾದ ಪದಗಳ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಉಳಿದವು ಎರವಲು ಪದಗಳಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದು ವಿದ್ವಾಂಸರ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಉದಾ : ‘In such cases what are clearly local words, belonging originally to different languages have been adopted into Sanskrit, and the multiplicity of the Sanskrit Vocabulary reflects an original linguistic complication in India which has receded before the advance of Indo-Aryan.’ ೨ ಹೊರದೇಶದ ಭಾಷೆಗಳ ಪದಗಳೂ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಸೇರಿಹೋಗಿವೆ. ಚೀನಾದ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಗುರುಗಳು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿತು ಹೋಗಿ ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಚೀನೀ-ಸಂಸ್ಕೃತ ನಿಘಂಟುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಚೈನಾದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವುದು ದೊರೆತಿವೆ. ಹೀಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಧರ್ಮ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಭಾಷೆಗಳು ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿವೆ. ಚೀನೀ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು ಇರುವಂತೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿಯೂ ಚೀನೀ ಪದಗಳು ಸೇರಿಹೋಗಿವೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ಪದಗಳನ್ನು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆರು ಪದಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿದೆ :

ಸಂಸ್ಕೃತ : ಚೀನಾ < Ts’in = ಚೀನಾದೇಶ.

ಕೀಚಕ < Ki-cok = ಒಂದು ಬಗೆಯ ಬಿದುರು.

ಸಿಂಧೂರ < ts’in-t’ung = ಕುಂಕುಮ.

೧. The Sanskrit Language : Page 374

೨. ಅದೇ —

ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂ. ಶಯ < tsieh = ಕಾಗದ (ಈಗ ಈ ಪದ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ)

ಮುಸಾರ < * mwa-sadh/mwa-sar > mo-so = ಒಂದು
ಬಗೆಯ ಅಮೂಲ್ಯ ಶಿಲೆ

ತಸರ < tai-sse, tai-sse^u = ಒಂದು ಬಗೆಯ ರೇಶ್ಮಿ

ಆದುದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪದಗಳೆಲ್ಲ ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಆರ್ಯ ಭಾಷಾ ಪದಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸದೆ ಪರಭಾಷೆಯ ಪದಗಳೂ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸಹಜ ವಾಗಿ ಸೇರಿಹೋಗಿವೆಯೆಂದು ಸಮೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಅಂಥ ಪದಗಳ ಮೂಲವನ್ನು ಶೋಧಿಸುವುದು ಸಮಂಜಸ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರಾಚೀನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪುರಾಣ-ದಂತಕಥೆಗಳಲ್ಲೂ ಬರುವ ಪರ್ವತವಾಸಿಗಳ ಉಲ್ಲೇಖ ವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಪಂಗಡಗಳು ಆರ್ಯರಿಗಿಂತಲೂ ಹಿಂದಿನ ಹಾಗೂ ಹಳಬರ ಹೆಸರುಗಳಾಗಿರುವ ಸಂಭವವಿದೆ :

ಉದಾ : ಅಭೀರ, ಅಂಧ್ರ, ಕೇರ, ಕುಷಾಣ, ಗುಹ, ಕರುಸ, (ಕರುಖ > ?
ಕುರುಖ್), ನಾಗ, ನಿಷಾದ, ಪಾರಶನ, ಪುಲಿಂದ, ಬಾಹ್ಲಿಕ
(ಬಾಲ್ಡಿಕ < ? ಬ್ರಾಹ್ಮಣ), ಭಿಲ್ಲ, ಭಾರ್ತವಸ್, ಮಲದ
(> ? ಮಲ್ತೊ), ಮ್ಲೇಂಘ, ಸಬರ (ಶಭರ).

ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನಾಂಗದವರು ದ್ರಾವಿಡರಿಗಿಂತಲೂ ಹಳಬರಿದ್ದಿರಬಹುದು !
ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬೆಳಕು ಬೀಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಲ್ಹಿಕಾ (< ಕ. ಮಲ್ಹಿಗೆ, ತ. ಮುಲ್ಹೈ, ಕ. ಮೊಲ್ಹೆ, ತೆ. ಮೊಲ್ಲ),
ಘೂಕ (< ಕ. ಗೂಗೆ, ಗೂಬೆ, ತೆ. ಗೂಬೆ, ತ. ಕೂಕ್ಕೈ), ಘಟ (< ಕ. ಕೊಡ,
ಗೊಡ), ಫಲ, ಕುಲಿಜ - ಕೌಶಿಕಸೂತ್ರ ಹಾಗೂ ಪಾಣಿನಿಯಲ್ಲಿ ಉದಾಹೃತ ಪದ
- (< ತ. ಕುಲಿಜಿ), ಕುಡುವ (< ಕೊಳಗ), ಕುಲಾಯ (= ಗೂಡು), ಗ್ರಾಮ,
ಲಾಲಾ (ರಸ), ಕೋಣ - (ತ್ರಿಕೋಣ), ಪೀತ, ಪೀತಲ (= ಹಳದಿ) ತಾಲ
(= ಹತ್ತಿ : ತ, ತೂವಲ್, ತೂವಿ ; ಕ. ತುಪ್ಪರ್ ; ಮ. ತೂವಲ್, ತೊಪ್ಪಲ್ ;
ತು. ತುಯಿ : ತೊದ. ತೂಫ್), ಸಿತ್ತ (= ಸಿತ್ತರಸ), ಸಿರಾ (= vein), ವಲ್ಲೀ,
ಕೋರಕ, ತಾಲ, ಕೇತಕ, ಕುಟ್ಟಿನೀ—ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪದಗಳು ದ್ರಾವಿಡ
ಪರಿವಾರದ ಪದಗಳೆಂದು ತಿಳಿದಾಗ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ನೂರಾರು
ಪದಗಳಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳೂ ದ್ರಾವಿಡದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿವೆ.
ಋಗ್ ವೇದದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಶಂಬರ, ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ನಲ-ಇವು ಒಳ್ಳೆಯ

ಉದಾಹರಣೆಗಳು. ದ್ರಾವಿಡದಲ್ಲಿ ನಲ ಎಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯವನು ಅಥವಾ ಚೆಲುವ ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದ್ದು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನಾಯಕನಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದನು!

ಈ ಪದಗಳು ದ್ರಾವಿಡದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇವು ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪದಗಳು ಮತ್ತೆ ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗಿವೆ. ಕ. ಪಿತ್ತ, ತೆ. ಪಿತ್ತಮು ; ಕ. ಸೆರೆ, ತೆ. ಸಿರ—ನೊದಲಾದುವು ಇಂಥ ಪದಗಳು. ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ದ್ರಾವಿಡದಿಂದ (ವಳ್ಳಿ, ಬಳ್ಳಿ >) ವಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಪದ ಹೋಗಿದ್ದು ಮತ್ತೆ ವಲ್ಲಿ ಎಂಬ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅಂದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೇಳುವ ಬಳ್ಳಿ ನೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಮ್ಮದೆ. ಆದರೆ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ವಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮುಖವಾಡ ಧರಿಸಿದ ದ್ರಾವಿಡ ಪದ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಎರಡು ಭಾಷಾ ಪರಿವಾರಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕ ಹಾಗೂ ಪೋಷಕ ಪರಿವಾರಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿವೆ. ಆರ್ಯರ ಆಕ್ರಮಣಾನಂತರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಭಾವ ದ್ರಾವಿಡರ ಜನಜೀವನ ಹಾಗೂ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಆಯಿತು. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಆರ್ಯರ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ವಿಜ್ಞಾನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪದಗಳನ್ನು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಬಗೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿ ಇತರ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬಹುದು. ಇಂದಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ತಾಯಿಬೇರು ಆಂಗ್ಲೋ-ಸ್ಯಾಕ್ಸನ್ (Anglo-Saxon) ಭಾಷೆ! ಆದರೆ ಆ ಮುಖ್ಯಭಾಷೆ ಬೆಳೆ ಯುತ್ತಾ ಗ್ರೀಕರ-ರೋಮನರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಪದಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಲಲಿತ ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿತು. ಆರ್ಯಭಾಷೆಗಳು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಸ್ಕೃತ, ದ್ರಾವಿಡ ವರ್ಗದಿಂದ ಮರ ಗಿಡ ಬಳ್ಳಿ ಹೂ ಕಾಯಿ, ಸ್ಥಳ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿವೆ: “... many of the borrowed items are names of flora and fauna indigenous in India and not elsewhere in the old Indo-European territory . . .” ೧

“ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕನ್ನಡಿಗರು ಅಳುಕಲಿಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರಪರಿಭಾಷೆಗೆಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕುಂದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹದವರಿತು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಪುಷ್ಟಿಗೊಂಡು ಬೆಳೆಯಿತು.” ೨ ಶಬ್ದಾರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ

೧. Linguistic Prehistory of India, PAPS, 98. No. 4, 1954

೨. ಸಂಭಾವನೆ: ಕನ್ನಡ-ತಮಿಳು : ಪುಟಗಳು ೨೬೬-೨೬೭, ೧೯೪೧

(semantics) ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು :

೧. ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಧ್ವನಿವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ, ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಪದಗಳಿಗೆ ಇದ್ದ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ, ಮೂಲ ಅರ್ಥವನ್ನೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಪದಗಳು.
೨. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಒಂದೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರ್ಥವನ್ನೋ ಪಡೆದಿರುವ ಪದಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಂಕುಚಿತಾರ್ಥವನ್ನು ಪಡೆದ ಪದಗಳು.
೩. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಇರುವ ರೂಪದಲ್ಲೇ ಪದಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲೂ ಬಳಸಿದ್ದರೂ, ಅಲ್ಲಿಗಿಂತಲೂ ಬೇರೊಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕೀಳು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರುವ ಪದಗಳು.

ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಬಂದ ಪದಗಳನ್ನು ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ ತ್ರಿವಿಧ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಬಹುದು. ಈ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ತಿರುಳನ್ನು ನಿದರ್ಶನಗಳೊಡನೆ ನೋಡಿದರೆ ಅದರ ಅರ್ಥ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು ಯಾವ ಧ್ವನಿವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಪಡೆಯದೆ ನೇರವಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ, ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಜಗಜಾಂತರ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಈ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಾರ್ಥದ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅರ್ಥವೂ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅಪಕರ್ಷಣೆಯೂ ಅದು ಹೇಗೋ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅಂಥ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ :

ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು	ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅರ್ಥ	ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅರ್ಥ
ಅಧ್ವಾನ್ನ	ದಾರಿ	ಹಾಳಾದದ್ದು ; ಕೆಟ್ಟುಹೋಯಿತು
ಅವಸರ	ಸದನಕಾಶ, ಸಂದರ್ಭ	ಆತುರ, ತ್ವರೆ
ಅನಸ್ಥಾ	ಸನ್ನಿವೇಶ, ಸ್ಥಿತಿ	(> ಅವಸ್ಥೆ) ದುಸ್ಥಿತಿ

೧. ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪದಗಳು ತಮಿಳುಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಇದೇ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ A Study of the Semantics of Sanskrit Loan-words in Modern Tamil : S. Vaidyanathan ; T.JV-1 : P 95-99 ಎಂಬ ಲೇಖನವನ್ನು ನೋಡಿ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು	ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅರ್ಥ	ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅರ್ಥ
ಅಪರೂಪ	ರೂಪ ಅಳಿದ	ಅಪೂರ್ವ
ಅಲಕ್ಷ್ಯ ^೨	ಕಾಣದೆ ಇರುವುದು, ಅಗೋಚರ	ತಾತ್ಸಾರ, ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡದಿರುವುದು
ಆಗ್ರಹ	ಹಠ, ಪಟ್ಟು	ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸು, ಕೋಪಗೊಳ್ಳು
ಆತುರ	ರೋಗಿ, ಪೀಡಿತ	ತ್ವರೆ ~ ಸಡಗರ
ಆಹ್ವಾನ	ಸವಾಲು : Challenge	ಕರೆ (ಯೋಲೆ)
ಕಕ್ಷಿ	(ನಿರಾಶ್ರಿತ ವಸತಿ) ಆಶ್ರಯಸ್ಥಾನ	ವಕೀಲನಬಳಿ ನೆರವಿಗಾಗಿ ಹೋಗುವವನು
ಖಂಡಿತ	ಕತ್ತರಿಸಿದ	ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟ ~ ನಿಜ
ಘರ್ನ	ಬೆನರು	(> ಗಮ್ಮ) ಸೆಖೆ
ದಾಹ ^೩	ಶಾಖ, ಒತ್ತಡದಿಂದ ಬರುವ ಕಾವು	ಬಾಯಾರಿಕೆ
ನಿಜ	ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ; ಸ್ವೀಯ	ಸತ್ಯ ; ನನ್ನ
ನಿದಾನ	ಮೂಲ ಕಾರಣ	ತಡ, ಮೆಲ್ಲಗೆ
ಪ್ರಚಾರ ^೪	ಸುತ್ತುವುದು, ಕಾಣಿಸುವುದು,	ಸುದ್ದಿ ಹಬ್ಬುವುದು, ಇಂ.ನ. Propaganda
ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ	ಪ್ರಪಂಚ	ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು
ಭದ್ರ ^೫	ಮಂಗಳ, ಶುಭ	ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಹುಷಾರು, ಗಟ್ಟಿ
ಮರ್ಯಾದೆ	ಎಲ್ಲೆ	ಗೌರವ ; ಮನ್ನಣೆ
ಯೋಚನೆ	ಚಿಂತೆ	ಆಲೋಚನೆ
ರಾದ್ಧಾಂತ	ಸಿದ್ಧಾಂತ	ರಗಳೆ
ಲೋಭ	ಆಶೆ	ಪ್ರೀತಿ (ಉ. ಕ. ಮಾತ್ರ)
ವರ್ತಮಾನ	ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ	ಸುದ್ದಿ (ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆ)
ವಿಕಾರ	ಪರಿವರ್ತನೆ	ಅಸಹ್ಯ, ಕುರೂಪ

ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು	ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅರ್ಥ	ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅರ್ಥ
ವಿಜೃಂಭಣೆ	ಆಕಳಿಕೆ	ಮೈಭವ
ವಿಪರೀತ	ವ್ಯುತ್ಕ್ರಾಸ : Reverse	ಅತ್ಯಧಿಕ ; ಹೆಚ್ಚು
ವಿಶ್ವಾಸ	ನಂಬಿಕೆ	ಪ್ರೀತಿ; ಸ್ನೇಹ (ವಿಶ್ವಾಸವಿರಲಿ)
ಶಿಕ್ಷೆ	ಕಲಿಯುವಿಕೆ, ಅಭ್ಯಾಸ	ದಂಡನೆ : ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದು
ಸಮಾಚಾರ	ಆಚರಣೆ, ನಡೆವಳಿ	ವಾರ್ತೆ, ಸುದ್ದಿ (ಸಮಾಚಾರ ದರ್ಶನ)
ಸರಾಗ	ರಾಗಸಹಿತವಾಗಿ	ಅಡ್ಡಿ - ಆತಂಕವಿಲ್ಲದೆ
ಸಹಾಯ	ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವವನು	ಉಪಕಾರ
ಸ್ನೇಹ	ಎಣ್ಣೆಯಾಗಿರುವುದು, ನುಣುವು, ಜಾರಿಕೆ	ಗೆಳೆತನ

ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಧ್ವನಿವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕೆಲವು ಧ್ವನಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದು. ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತತ್ಸಮವಾಗಿಯೂ, ತದ್ಭವವಾಗಿಯೂ ಬಂದಿರುವ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಧ್ವನಿವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳು ಇಂತಿವೆ:

೧. ಯ - > ಜ -	೧೧. ಪ-, ಫ - > ಹ -
೨. ವ - > ಬ -	೧೨. - ಡ -, - > ಳ
೩. ಕ - > ಗ -	೧೩. - ಲ -, - ಲ > ಳ
೪. - ಟ - > - ಡ - ; - ಟ > - ಡ	೧೪. ಮ - > ರ - (ರಿ-)
೫. ಖ -, - > ಕ	೧೫. - ಉ - > - ಒ - : - ಊ - > - ಓ -
೬. ಘ - > ಗ -	೧೬. - ಆ > - ಎ
೭. - ಥ > - ತ	೧೭. - ಯ -, - ಹ - > ಫ
೮. ಠ - > ಸ -	೧೮. - ಆ > - ಎ
೯. - ಷ > - ಸ	೧೯. - ಈ > - ಐ
೧೦. - ಷ -, - ಬ -, - ಮ - (- ಮ) > ವ	೨೦. - ಊ > - ಉ
	೨೧. - ವ > - ವಸ

ಹೀಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಪ್ರಾಣ ವರ್ಣಗಳು ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣವಾಗಿರುವುದೂ, ದೀರ್ಘಸ್ವರ ಹ್ರಸ್ವವಾಗಿರುವುದೂ, ಪರುಷವರ್ಣಗಳು ಸರಳವರ್ಣವಾಗಿರುವುದೂ ಕಾಣುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಪದಗಳಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಧ್ವನಿಗಳು ಲೋಪವಾಗಿರುವುದೂ, ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಎರಡು ವ್ಯಂಜನಗಳ ನಡುವೆ ಸ್ವರ ಬರುವಂತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ವ್ಯಂಜನ ಲೋಪವಾಗುವಂತೆಯೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದೂ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಮೇಲಿನ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ : ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪದ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯದು ಕನ್ನಡ ಪದ :

೧. ಯೋಗ	ಜೋಗ	೧೦. ದೀಪಿಕಾ	ದೀವಿಗೆ
ಯೋಗಿ	ಜೋಗಿ	ಕಬಳ	ಕವಳ
ಯಮ	ಜನ	ಅನುರಿ	ಅವರೆ
ಯಾತ್ರೈ	ಜಾತ್ರೈ	೧೧. ಪಣ	ಹಣ
ಯತ್ನ	ಜತನ	ಪಕ್ಷಿ	ಹಕ್ಕಿ
೨. ವೇಗ	ಬೇಗ	ಫಲಕ	ಹಲಗೆ
ವರ್ಣ	ಬಣ್ಣ	ಪ್ರಗ್ರಹ	ಹಗ್ಗ
ವರ್ಣಪೂರ	ಬಣ್ಣವುರ	೧೨. ದಾಡಿಮು	ದಾಳಿಂಬ
ವೀಧಿ	ಬೀದಿ	ನಾಡಿ	ನಾಳಿ
ವಿನಾಯಕ	ಬೆನಕ	೧೩. ಕಂಬಲ	ಕಂಬಳ
೩. ಕುದ್ಧಾಲ	ಗುದ್ಧಲಿ	ಕಾಲಿದಾಸ	ಕಾಳಿದಾಸ
ಕುಡ್ಯ	ಗೋಡೆ	ಜಲ	ಜಳ
೪. ಜಟಾ	ಜಡೆ	೧೪. ಋಷಿ	ರಿಸಿ
೫. ಖಂಡ	ಕಂಡ	ಋಣ	ರಿಣ
ಸಿರಿಖಂಡ	ಸಿರಿಕಂಡ	೧೫. ತುಲಸಿ	ತೊಳಸಿ
೬. ಘಂಟಾ	ಗಂಟೆ	ಕುಡ್ಯ	ಗೋಡೆ
ಘೋಷಣೆ	ಗೋಸಣೆ	ಮೂಢ	ಮೋಡ
೭. ಪಥ	ಪತ	೧೬. ಉನಾ	ಉಮೆ
ಕಥೆ	ಕತೆ	ರನಾ	ರಮೆ
೮. ಶಶಿ	ಸಸಿ	ಶಕುಂತಲಾ	ಶಕುಂತಲೆ
ಶುಂಠಿ	ಸುಂಟೆ	ಬಾಲಾ	ಬಾಲೆ
೯. ವೇಷ	ವೇಸ	ಸೀತಾ	ಸೀತೆ
ದೋಷ	ದೋಸ		

೧೭.	ನಿಯಮ	ನೇಮ	೨೧.	ಅಪ್	ಅಪ್ಪು
	ವಿನಾಯಕ	ಬಿನಕ		ದಿವ್	ದಿವ
	ಸಹಜ	ಸಾಜ		ಕಕುಬ್	ಕಕುಭ
	ಸಾಹಸ	ಸಾಜ			
೧೮.	ವಧ	ವಧೆ		ದ್ವಿತ್ವ	> ಸರಳ
	ಪ್ರಶ್ನ	ಪ್ರಶ್ನೆ			
೧೯.	ಲಕ್ಷ್ಮಿ	ಲಕ್ಷ್ಮಿ		ಮುಕ್ತಿ	ಮುಕುತಿ
	ನಾರೀ	ನಾರಿ		ಭಕ್ತಿ	ಭಕುತಿ
೨೦.	ಸರಯೂ	ಸರಯು		ಸ್ಥಿತಿ	ಪಸಿಕ
	ಸ್ವಯಂಭೂ	ಸ್ವಯಂಭು		ಕ್ಷಾರ	ಕಾರ

ಇತರ ಮುಖ್ಯ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳ ಪದಗಳು :

ಶ್ರೇಷ್ಠಿ	ಸೆಟ್ಟಿ
ಶಯ್ಯಾ	ಸೆಜ್ಜೆ
ಕಸ್ತೂರಿ	ಕತ್ತೂರಿ
ಕಾರ್ಯ	ಕಜ್ಜ
ಕಾಷ್ಠ	ಕಟ್ಟಿಗೆ
ಚರ್ಯಾ	ಚರಿಗೆ
ಪುರ್ವ	ಫರುಷ
ಸ್ವರ್ಗ	ಸಗ್ಗ

ಸಂಸ್ಕೃತದ ತತ್ಸಮ-ತದ್ಭವಗಳು ಕನ್ನಡನುಡಿಯಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಇವೆ, ನಿಜ. ಆದರೆ ಈ ತದ್ಭವಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪದಗಳು ಪ್ರಾಕೃತದ ಮೂಲಕವೇ ಬಂದಿದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಧ್ವನಿನಿಯಮದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಪದಗಳ ಪರಿ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಗೆ ಪದಗಳು ಬರುವಾಗ ಆ ಪದಗಳಲ್ಲಿನ ಯಾವ ಯಾವ ಧ್ವನಿಗಳು ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಹೇಗೆ ಧ್ವನಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೂರಾರು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು

ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.^೧ ಕನ್ನಡದ ಹಳೆಯ ಕವಿಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಕೃತ ಪ್ರವೀಣರು, ಪ್ರಾಕೃತ ಪ್ರಭಾವಿತರು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಗಳು ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯಮೇಲೆ ಮುದ್ರೆಯೊತ್ತಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ರಗಳೆಯ ಛಂದಸ್ಸು ಪ್ರಾಕೃತದ ಪ್ರಭಾವ, ಪರಿಣಾಮ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಭಟ, ಭಟ್ಟ, ಭಟ್ಟಾರಕ ಮುಂತಾದ ಪದಗಳು ಪ್ರಾಕೃತದಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವು ಪದಗಳೂ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳೇ ಆದರೂ, ಪ್ರಾಕೃತದ ಮೂಲಕ ಹಾದು ಬಂದಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿನ ಗ್ರೀಕ್ ಪದಗಳು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಅಥವಾ ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಹಾದು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತ-ಪ್ರಾಕೃತಗಳ ರೂಪಗಳೊಡನೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ:

ಸಂಸ್ಕೃತ	ಪ್ರಾಕೃತ	ಕನ್ನಡ
ಅಗ್ನಿ	ಅಗ್ನಿ	ಅಗ್ನಿ/ಹಗ್ನಿ
ಅರ್ಘ	ಅಗ್ಘ	ಅಗ್ಗ/ಹಗ್ಗ
ಅಶ್ರದ್ಧಾ	ಅಸಡ್ಧಾ	ಅಸಡ್ಡೆ
ಆದ್ರ್ವ(ಕ)	ಆಲ್ಲ(ಲ್ಲಾ)	ಅಲ್ಲ
ಆರ್ಯ	ಅಜ್ಜ	ಅಜ್ಜ
ಆಸ್ತಿಂದ	ಅಪ್ಪಡ	ಅಪ್ಪಡ
ಎಕಭಾಯಾ	ಎಕ್ಕಭಾಯಾ	ಎಕ್ಕಭಾಯಾ
ಕನ್ಯಾ	ಕಣ್ಣಾ/ಕನ್ನಾ	ಕನ್ನೆ
ಕಾಷ್ಠ	ಕಟ್ಟ	ಕಟ್ಟಿಗೆ
ಕಷಾಯ	ಕಸಾಯ	ಕಸಾಯ
ಖಾದನ	ಖಾಣ	ಖಾಣ
ಘಾತನ	ಘಾಣ	ಗಾಣ
ಪ್ರಕ್ಷಾಲನ	ಪಖ್ಖಾಲ	ಪಖ್ಖಾಳ
ಶರದ	ಸರದ	ಸರದ
ಶಶಿ	ಸಸಿ	ಸಸಿ
ಶೀತ	ಸೀತ	ಸೀತ
ಶ್ರೀ	ಸಿರಿ	ಸಿರಿ

೧. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ (ಅ) Collected works of R.G. Bhandarkar ಪುಸ್ತಕದ ಕೆಲವು ಲೇಖನಗಳನ್ನೂ, (ಇ) Indo-Aryan Philology. Gune-ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನೂ ಕುತೂಹಲಿಗಳು ಅವಶ್ಯ ನೋಡಬೇಕು.

ಸಂಸ್ಕೃತ	ಪ್ರಾಕೃತ	ಕನ್ನಡ
ಶೂಲ	ಸೂಲ	ಸೂಲ
ಪ್ರತಿ	ಪಡಿ	ಪಡಿ (ಪಡಿಕಮಣ)
ವರ್ಷ	ವರಿಸ	ಬರಿಸ ~ ವರುಷ
	(> ವಾಸ)	
ಸಾಕ್ಷೀ	ಸಸ್ಪೀ	ಸಕ್ಕಿ
ಸ್ಥೂಲ	ಥೋರ	ತೋರ (ತೋರಹಾರ)
ಶಿಥಿಲ	ಸಡಿಲ	ಸಡಿಲ
ಶ್ರಮಣ	ಸಮಣ	ಸಮಣ
ವಕ್ರ	ವಂಕ	ವಂಕ
ಕಾರ್ಯ	ಕಜ್ಜ	ಕಜ್ಜ
ಅಂಗಾರ	ಇಂಗಾಲ	ಇಂಗಾಲ
ಸ್ನೇಹ	ನೇಹ	ನೇಹ
ಕಟಕ	ಕಡಗ	ಕಡಗ
ಸ್ಥಾನ	ಠಾಣ	ಠಾಣ
ಶಯ್ಯಾ	ಸೆಜ್ಜಾ	ಸೆಜ್ಜಿ
ವೃತ್ತಂ	ವಟ್ಟಂ	ಬಟ್ಟ
ನೂಪುರಂ	ಣೇವುರಂ	ನೇವುರ
ಯಜ್ಞಂಃ	ಜಣ್ಣೋ	ಜನ್ನ

ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಗಳ ನಿಘಂಟುಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿನೋಡಿದರೆ ನೂರಾರು ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧ, ಸಾದೃಶ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಾನತೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಪದಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ನಂಬಬಹುದಾದ, ನಂಬಲರ್ಹವಾದ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಬಂದಿವೆ. ಅನ್ಯಭಾಷೆಗಳಿಂದ, ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಂತೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೂ ಅನೇಕ ಪದಗಳು ಬಂದುಸೇರಿವೆ. ಹಾಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಕೋಶದಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡ ನೂರಾರು

ಪದಗಳಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಕುಟುಂಬದಿಂದಲೂ ಹಲವಾರು ಪದಗಳು ಹೋಗಿ ಸೇರಿರುವುದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾದ ವಿಷಯವೆಂಬುದನ್ನು ಆಗಲೇ ವಿವರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದೆ. ವಿಪುಲವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಪರಿಶೋಭಿಸುವ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಪದಗಳು ಹೋಗುವುದು ಹೆಚ್ಚು. ಆದರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಭಾಷಾವಾರಿಧಿಗೆ ಪದಗಳು ಹರಿದುಹೋದದ್ದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಹಾಗೂ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಭಾಷೆಗಳಾಗಿ ನೂರಾರು ವರುಷಗಳವರೆಗೆ ಸಹಬಾಳುವೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಂದು ಗುಂಪಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಂಪು ಮತ್ತು ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ 'ಕೊಡು-ಕೊಳ್ಳು'ವಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಅವುಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆಯದೆ ಇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಒಬ್ಬರು ಇಲ್ಲವೇ ಒಂದು ಭಾಷೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು, ಕಡಮೆಪಡೆದಿರಬಹುದು : ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಇಲ್ಲವೇ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆ ಕಡಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು, ಹೆಚ್ಚುಪಡೆದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಪಡೆದುದಂತೂ ನಿಜತಾನೆ!

ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯ—ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ದ್ರಾವಿಡದ ನೂರಾರು ಪದಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚೆಂದು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಮಹತ್ತರವಾದ ದ್ರಾವಿಡದ ಕೊಡುಗೆ, ಸಂಸ್ಕೃತದ ಸ್ವೀಕರಣೆ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ವರ್ಣಮಾಲೆ ದ್ರಾವಿಡ ವರ್ಗದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಅತ್ಯಂತ ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ವ ಇಂಡೋ-ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಭಾಷೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ವರ್ಣಗಳು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳುವ ಹೇಳಿಕೆ ಸಾಧುವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ಭಾಷಾವರ್ಗಗಳೆಂದರೆ ಇಂಡೋ-ಆರ್ಯನ್, ಮುಂಡಾ ಅಥವಾ ಕೊಲೇರಿಯನ್, ಮತ್ತು ದ್ರಾವಿಡ ಪರಿವಾರ. ಈ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲೂ ಇಂದು ಮೂರ್ಧನ್ಯ ವರ್ಣಗಳ ಬಳಕೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ, ನಿಜ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲೇ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ಧ್ವನಿಮಾಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ; ಆದರೆ ಇಂಡೋ-ಯೂರೋಪಿಯಾ ವರ್ಗದ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರತಿವೇಷಿತ ಧ್ವನಿಮಾಗಳ ದರ್ಶನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವು ಪೂರ್ವ ಇಂಡೋ-ಯೂರೋಪಿಯಾ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂಡಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಮೂರ್ಧನ್ಯಗಳಿದ್ದರೂ ಆ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸೋರಾ (sora) ಎಂಬ ಒಂದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಪೂರ್ವ ಮುಂಡಾ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿವೇಷಿತ ಧ್ವನಿಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಬಹುದು. ಇನ್ನು ಉಳಿದವು ದ್ರಾವಿಡ ಪರಿವಾರ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ವರ್ಣಗಳು ಪ್ರಧಾನ

ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಂಪಕವಿಯ ಒಂದು ಪದ್ಯವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಪಾಂಡವರ ಭೀಮಸೇನ :

“ ಪನ್ನತರನಡುವ ನುಡಿಯ
ಲೆನ್ನ ಭುಜಾರ್ಗಗಳಮೆ ಸಾಲು ಮೊಸೆಮೇಣ್ ಮುನಿಮೇ |
ಣೆನ್ನ ನುಡಿ ಟಾರಡಾಥಣ
ಮೆನ್ನಂ ಬೆಸುವುದು ರಾಜಸೂಯಂ ಬೇಳಲ್ || ” ೧

ಎಂದು ಗರ್ಜಿಸಿದನಂತೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ‘ಟಾರಡಾಥಣ’—ವರ್ಣಗಳಷ್ಟೂ ಪ್ರತಿ ವೇಷ್ಟಿತ ಧ್ವನಿಗಳು. ಇವು ಕನ್ನಡದ-ದ್ರಾವಿಡದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಣಗಳು. ದ್ರಾವಿಡದ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಈ ವರ್ಣಗಳಿವೆ—ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮಹಾಪ್ರಾಣ ಧ್ವನಿಗಳು ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಟ, ಡ, ಣ-ಗಳು ಇದ್ದವು. ಹೀಗಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗೆ ಈ ವರ್ಣಗಳು ದ್ರಾವಿಡದಿಂದಲೇ ಹೋಗಿವೆಯೆಂದು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಇರುವ ಇತರ ಆಧಾರವೆಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಯಾವ ಭಾಷಾ ಬಾಂಧವ್ಯದ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದೆಯೋ ಆ ಇಂಡೋ-ಯೂರೋಪಿಯಾ ಪಂಗಡದ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರ್ಧನ್ಯ ಧ್ವನಿಗಳು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಲ ಮತ್ತು ಳ ಎಂಬ ಎರಡು ವರ್ಣಗಳು ದ್ರಾವಿಡದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ದೇಶ್ಯಧ್ವನಿಗಳೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಂಡೋ-ಯೂರೋಪಿಯಾ ಪರಿವಾರದಲ್ಲಿ ರ ವರ್ಣವಿದೆ, ಮತ್ತು ರ-ಲ ಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣವ್ಯತ್ಯಯ ಅಥವಾ ಅಕ್ಷರಪಲ್ಲಟೆ ಸಾಮಾನ್ಯ. ಇದರಂತೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕ್ರಿಯಾ ರೂಪಗಳಿಗೂ ದ್ರಾವಿಡದ ಮೂಲವನ್ನು ಆರೋಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. “... this non-finite verb form and its syntactic use are so closely parallel to a feature of Dravidian and so unlike what is found in the other old Indo-European languages that we must certainly posit Dravidian influence here” ೨ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಜೂಲ್ಸ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಕೂಡ ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ೩

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಂತೆ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಯೂ ದ್ರಾವಿಡ ವರ್ಗದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಹೊರತಾಗಿ, ಹೊರಚ್ಛಾಗಿ ನಿಲ್ಲಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪಾಲಿ(ಳ)ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ /-ಗಲ್/ ಎಂಬ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯ—ಉದಾಹರಣೆ ಪುಸ್ಪಗಲ್ (= ತುರಾಯ) —ಕನ್ನಡದ/-ಗಲ್/ ಎಂಬ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯದಿಂದ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು

೧. ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯಂ : ೬-೨೬

೨. Linguistic Prehistory of India : PAPS, 98, No. 4. 1954, p-284

೩. BSOs, 5, 1930 : pages-733-735

ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಹೊತ್ತಗೆಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಬಿಸುಗಲ್, ಮಾಗಲ್, ಮತ್ತಗಲ್ ಮುಂತಾದ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ - ಗಲ್ ಎಂಬ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯವೂ ಕನ್ನಡ (ದ್ರಾವಿಡ) - ಗಳ್ < ಕಳ್ ಪ್ರತ್ಯಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದಿರಬೇಕು. - ಕಳ್ > - ಗಳ್ ಎಂಬ ಈ ಬಹುವಚನ ಪ್ರತ್ಯಯ ಪ್ರಾಕೃತ - ಪಾಳಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ - ಗಲ್ ಎಂದು ಆಗಿ, ಬಂಗಾಳಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ - ಗುಲಿ/- ಗುಲಾ ಎಂಬ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋಗಿದೆ ಯೆಂದು ಬಲ್ಲಿದರು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಸಾಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಅಕ್ಕಾ, ಉಡ್ಡಣೋ, ಉಡೂ, ಕೋಣೋ, ಅಡವಿ, ತಡ. ತುವ್ವೋ, ಣೇಸರೋ ಮುಂತಾದ ಪದಗಳು ದ್ರಾವಿಡದಿಂದ ಪ್ರಾಕೃತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುವ ಪದಗಳಿರಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ^೧

ಕನ್ನಡದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಪದಗಳು ಹೋಗಿರುವಂತೆ ಪ್ರಾಕೃತಭಾಷೆಗೂ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೂ ಮೀರಿದಂತೆ ಹೋಗಿರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದುರಾದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಬಲ್ಲ ಸಾಮಗ್ರಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಡಾ|| ಆ. ನಾ. ಉಪಾಧ್ಯಯವರ ಒಂದು ಬಿಡಿ ಲೇಖನ ಮತ್ತು ಅಮೃತರಾವ್ ಅವರ ಲೇಖನವೇ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಇದುವರೆಗಿನ ಕಾರ್ಯ. ಪ್ರಾಕೃತದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಸ್ವರದ ತರುವಾಯ ಬರುವ ಪರುಷಾಕ್ಷರಗಳು ಸರಳಾಕ್ಷರಗಳಾಗುವ ಕ್ರಿಯೆ ^೨ — ಪದಗಳಲ್ಲೂ, ಸಮಾಸಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು—ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಆದದ್ದು. ಸಂಸ್ಕೃತ, ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಗಳೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮರಾಠಿ, ಗುಜರಾತಿ, ಹಿಂದಿ ಮೊದಲಾದ ಇನ್ನೂ ಇತರ ಕೆಲವು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳು ಸೇರಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಅರಸು ಮನೆತನಗಳು ಉತ್ತರದೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕ ವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದುದೂ, ಉತ್ತರದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ಗೆದ್ದು ಕೊಂಡಿದ್ದುದೂ ಈ ಪ್ರಭಾವಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರಣ. ಹಿಂದೆ ವಂಗ (ಬಂಗಾಳ) ನಾಡನ್ನು ಆಳಿದ ಸೇನರೆಂಬ ಅರಸು ಮನೆತನದವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಕ್ಷತ್ರಿಯರೆಂದು ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಅನೇಕ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ತೋರಿಸಿ

೧. (ಅ) ದೇಶಿಕೋಶಗಳಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳು: ಡಾ|| ಆ. ನೇ. ಉಪಾಧ್ಯ.

(ಇ) The Dravidian Element in the Prakrits—K. Amrita Rao, IA-46, 1917, 33-36 ಇದು ಪುಟ್ಟದಾದರೂ ಉಪಯುಕ್ತ ಲೇಖನ

೨. Introduction to Prakrit : A. C. Woolner :

ಮೂರನ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಕೃತಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆ ಪ್ರವೇಶ

ದ್ವಾರಿ. ೧ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪದ ಶುದ್ಧ ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ದ್ರಾವಿಡವೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಆಗತ್ಯ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ತನ್ನ ಹಿರಿಯ ಹೊತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೆಲವು ಒಳ್ಳೆಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅದನ್ನು ಆಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸಬಹುದು :

೧. (ಒಂದು ಶಬ್ದ) ಕನ್ನಡವೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಧಾತುಮೂಲದಿಂದ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು; ಅದೇ ಧಾತುವಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಬೇರೆ ಶಬ್ದಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು.
೨. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಆ ಧಾತುವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಇರಬಹುದು; ಅದರಿಂದ ಜನ್ಯವಾದ ಇತರ ಶಬ್ದಗಳೂ ಇರಬಹುದು; ಇವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು.
೩. ಒಂದು ಶಬ್ದ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಏಕಾಕಿಯಾಗಿದ್ದು ಅದರ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ ಸಂದೇಹಗ್ರಸ್ತವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಾಗ, ಕನ್ನಡ ಮುಂತಾದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಶಬ್ದಮೂಲವೂ ಅದರಿಂದ ಕವಲೊಡೆದು ಬಂದಿರುವ ಶಬ್ದಸಮುದಾಯವೂ ಇದ್ದಾಗ ಅದು ದ್ರಾವಿಡ(ಕನ್ನಡ)ಶಬ್ದವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬಹುದು.
೪. ಯಾವುದಾದರೂ ವಸ್ತುವನ್ನೋ, ಭಾವವನ್ನೋ ಹೇಳುವ ಶಬ್ದವೊಂದು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಮಾತ್ರವೇ ಆಗಿದ್ದು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸಮಾನಾರ್ಥಕವಾದ ಹಲವು ಶಬ್ದಗಳಿದ್ದರೆ ಆಗ ಆ ಶಬ್ದ ದ್ರಾವಿಡವಾಗಿರಬಹುದು.
೫. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಒಡಹುಟ್ಟುಗಳಾದ ಇಂಡೋ-ಯೂರೋಪಿಯನ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಸಂವಾದಿ ಶಬ್ದಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದು ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಆ ಶಬ್ದವಿದ್ದರೆ ಆಗ ಅದು ದ್ರಾವಿಡವೇ ಇರಬಹುದು.

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೋ ಹಲವೋ ಖಚಿತವಾಗಿ ನಿರ್ಣೀತವಾದರೆ ಆಗ ಆ ಶಬ್ದ ದ್ರಾವಿಡವೋ, ದ್ರಾವಿಡೇತರವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು.” ೨

೧. Indian Historical Quarterly :

ರಮೇಶಚಂದ್ರ ಮುಜುಮದಾರರು : ೧೯೩೧ : p. 455

೨. ಶಬ್ದವಿಹಾರ : ಆಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಲ್. ಎನ್. ಪುಟಗಳು ೩೫-೩೬

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ಅಳತೆಗೋಲು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬೇಕಾದಂತೆ ಇವೆ. ಇಂಡೋ-ಯೂರೋಪಿಯನ್ ವರ್ಗದ ತಾಲನಿಕ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಇವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪದಗಳಿಗೆ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಇತರ ಸಂಬಂಧಿ ಪದಗಳು ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅಂಥ ಪದಗಳು ಎರವಲು ಪದಗಳೆಂಬುದು ಮೊದಲು ಖಚಿತ. ಅನಂತರ ಯಾವ ಭಾಷಾಪರಿವಾರದಿಂದ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಆ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಪದಗಳು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಬಳಕೆಯ ಅಥವಾ ಹಿಂದೆ ಬಹುವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪದವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಪದಗಳನ್ನು ದ್ರಾವಿಡ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಆರೋಪಿಸಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ದ್ರಾವಿಡ ಪರಿವಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಧ್ವನಿನಿಯಮಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು :

(೧) ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರ 'ಒ' ಇಲ್ಲ, ದೀರ್ಘ ಸ್ವರ 'ಓ' ಇದೆ. ದ್ರಾವಿಡದ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಹ್ರಸ್ವ - ಒ - ಇದ್ದು, ಅಂಥ ಪದಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಾಗ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ತನ್ನ ಧ್ವನಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವೃತ್ತಾಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ಬಹುಶಃ ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರ - ಅ - ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉದಾ : ಸಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾ < ದ್ರಾ. ಕ. ಮೊಲ್ಲಿ : ತಿ. ಮೊಲ್ಲಿ : ತ. ಮುಲ್ಲೈ : ಮ. ಮುಲ್ಲ. (೨) ಇದರಂತೆ ದ್ರಾವಿಡದ ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರ ಎಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ ಧ್ವನಿಮಾ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ - ಅ - ಸ್ವನಿಮಾ ನುಸುಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾ : ಸಂ. ಅರ್ಕ (ಎಕ್ಕಿಗಿಡ) < ದ್ರಾ. ತ. ಎರುಕ್ಕು : ಮ. ಎರಿಕ್ಕು : ಕ. ಎರ್ಕೆ > ಎಕ್ಕೆ ತು. ಎಕ್ಕಮೆ. (೩) ಹೀಗೆಯೇ ತಮಿಳು, ಮಲೆಯಾಳ ಪದಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ—ಅಯ್ > ಐ, ಅಥವಾ ಪದಮಧ್ಯೆ - ಐ - ಎಂಬ ಸಂಧ್ಯಕ್ಷರ ನಿಂತರೆ ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದ್ರಾವಿಡ ಜಾತಿಯ ಸಂಕೇತ. ಉದಾ : ಸಂ. ಕೇತಕ < ದ್ರಾ. ತ. ಕೈತೈ : ಮ. ಕೈತಾ. (೪) ಇವಲ್ಲದೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ವ್ಯಂಜನ ಧ್ವನಿಗಳು ಇರುವ ಪದಗಳೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದ್ರಾವಿಡತ್ವದ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ : ಟ, ಟ, ಳ-ಗಳು ಇಂಥಾ ಧ್ವನಿಮಾಗಳಾಗಿವೆ.

ಉದಾ : ಸಂ. ಪೂಜಾ < ದ್ರಾ. ತ. ಪೋಜ್ಜು : ಸಂ. ಕಾಲ (= ಕಪ್ಪು) < ದ್ರಾ. ತ. ಕಾಲ್ ; ಕ. ಕಾಲ್. (೫) ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವರೈಕವಾಗಲಿ, ವ್ಯಂಜನಲೋಪವಾಗಲಿ ಕಂಡರೆ ಅದು ದ್ರಾವಿಡವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಉದಾ : ಸಂ. ಪುಂಖ < ದ್ರಾ. ತ. ಪುಱುಕು. (೬) ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಪರುಷ ಮತ್ತು ಸರಳ ಧ್ವನಿಗಳ ವಿಕಲ್ಪವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ತೀರ ಸಾಮಾನ್ಯ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಕಲ್ಪ ಕಂಡುಬಂದಲ್ಲಿ ಆ ಪದ ದ್ರಾವಿಡವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಉದಾ : ಸಂ. ಕುಲ್ಪ/ಗುಲ್ಪ < ದ್ರಾ. ತ. ಮ. ಕುಳುಪು. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಪದ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಚೀನ

ವೆಂದು ನೋಡಬೇಕಾದುದು. ತಮಿಳಿನ ಸಂಘಂಕಾಲದ ಸಾಹಿತ್ಯಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿನ ಪದಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಆಧಾರ. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಪದಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. “Just as the antiquity of a Tamil word increases the likelihood of its being genuine, so the comparative lateness of the appearance of a word in Sanskrit makes it more likely that it has been borrowed.”^೧ ಇದಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಿಘಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಇರದ ಪದಗಳಿಗೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ - ಪಳಮೆ ಇದ್ದರೆ ಆಗ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ ಆ ಪದಗಳು ದ್ರಾವಿಡ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳಿಗೂ ದ್ರಾವಿಡ ಪದಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಅರ್ಥದ ಹೋಲಿಕೆಯೂ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳಲ್ಲೊಂದು.

ಹೀಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ - ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ನಿಯಮಾವಳಿಯ ಜರಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಲಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಇವು ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ದ್ರಾವಿಡ ಪದಗಳು—ಎಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹೆಕ್ಕಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗಟ್ಟಿ ಕಾಳುಗಳಂತೆ ಇರುವ ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಸ್ಥೂಲ ವಿವರಗಳೊಡನೆ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ದ್ರಾವಿಡದಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರುವ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲಿನವು ಸಸ್ಯವರ್ಗ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವು, ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಥವಾ ಕಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪದಗಳು ಇಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು.

ಅನಲ (= ಬೆಂಕಿ) < ದ್ರಾ. ಅನಲ್.

ಈ ಪದ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಈ ಪದದ ದರ್ಶನವಾಗುವುದು ಬುದ್ಧ-ಮಹಾವೀರರ ಕಾಲಕ್ಕೆ; ಶ್ವೇತಾ ಶ್ವತರ ಉಪನಿಷದ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ. ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಎಫ್. ಸ್ಕ್ರೇದರ್ (F. Otto Schrader), ಎಲ್. ವಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್ ಎಂಬುವರೂ ಈ ಪದ ದ್ರಾವಿಡವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ.^೨ ಕೆಲವರು ಕನಲ್ ಎಂಬ ದ್ರಾವಿಡ ಪದದಿಂದ ಅನಲ್ ಎಂಬುದು ಬಂದು, ಅದರಿಂದ ಅನಲ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತಪದ ರೂಪಗೊಂಡಿದೆ ಯೆಂದೂ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದು ಕಷ್ಟ.

ತ. ಅನಲ್ ; ಮ. ಅನಲ್ : ಕ. ಅನಲು

ಅಟವಿ (= ಕಾಡು, ಅರಣ್ಯ)

೧. Some Loan words in Sanskrit : TPS : 194

೨. IA, Vol. 60, 19

ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈ ಪದಕ್ಕೆ ಅಟ್ ಎಂಬುದೇ ಮೂಲವೆಂದು

ಅಟ್ಟ } — ಅಟ್ಟಕ, ಅಟ್ಟಾಲ } < ದ್ರಾ.
ಅಡ್ಡಣ } ಅಟ್ಟಾಲಕ

ತೆ. ಅಟ್ಟಡಿ : ಕ. ಅಡ, ಅಡವು, ಅಡೆ, ಅಡ್ಡ, ಅಡ್ಡಲ್ :

ತ. ಅಟ್ಟಿ, ಅಟ್ಟಿಪ್ಪು, ಅಟ್ಟಿಚ್ಚು : ಮ. ಅಟಯಕ

ತು. ಅಟಕ, ಅಟಕಾವು : ಕುಈ. ಅಡ : ಬ್ರಾ, ಅಜ್, ಅಜ್ಜಿ

- ಟ್ಟ - / - ಡ್ಡ - ಗಳು ಮೂಲದ್ರಾವಿಡ ವ್ಯಂಜನಗಳ ಐಕ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ; - ಟ - / - ಡ - ಗಳು ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಇವೆ.

ಅಲಸ < ದ್ರಾ. ಅಲಸು.

ಕ. ಅಲಸು : ತ. ಅಲಚು. ಅಲು, ಅಲುಪ್ಪು, ಅಲೈಚು

ಮ. ಅಲಯಕ, ಅಲಸಲ್ : ಕ. ಅಲ, ಅಲವು

ತು. ಅಲಸು : ಕುಈ. ಅಲರಿ

ಅರ್ಭಟ < √ ಆರ್ = ಕಿರುಚು.

ಕ. ಅರ್ಭಟ : ತು. ಅರ್ಭಟ್ : ತೆ. ಅರ್ಭಟಮು : ತ. ಅರ್ಪಾಟಮ್ ಎಲಾ (= ಎಲಕ್ಕಿ > ಯಾಲಕ್ಕಿ)

ತ. ಎಲಮ್, ಎಲನರಿತಿ : ಮ. ಎಲಮ್, ಎಲತ್ತರಿ : ಕ. ಎಲಕ್ಕಿ, ಯಾಲಕ್ಕಿ, ಕೊಡಗು, ಎಲಕ್ಕಿ, ಎಲಮಲೆ, ಎಲತಿಮಲೆ : ತು. ಎಲಕ್ಕಿ ತೆ. ಎಲ, ಎಲಕಿ.

ಕಂಕ (= ಕೊಕ್ಕರೆ) < * ಕೊಂಕ್.

ತ. ಕೊಕ್ಕು : ಮ. ಕೊಕ್ಕು, ಕೊಕ್ಕನ್ : ಕ. ಕೊಕ್ಕು, ಕೊಕ್ಕರೆ

ತು. ಕೊಂಗು : ತೆ. ಕೊಂಗ, ಕೊಕ್ಕರೆ : ಕುಮಿ. ಕೊಂಗಿ

ಕುಈ. ಕೊಹ್ನು : ಬ್ರಾ. ಖಾಖುರ್

ಗೋಣಿ [= ಚೀಲ] < ಕ. ಗೋಣಿ. < ಗವಸಣಿಗೆ / ಕವುದಿ, ಕವದಿ : ತೆ.

ಗೋನೆ. ಗವಸಣಿಗೆ > ಗವಸಣಿ > ಗೋಣಿ.

ಕೇಶಿರಾಜ ಇದನ್ನು ಸಮ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಕವರ, ಕವರೀ, ಕವರೀಭರ : ತ. ಕವರಿ : ಮ. ಕವರಮ್, ಕವರಿ : ಕ. ಕಬರಿ, ಕವರಿ ತು. ಕಬರಿ.

ಕಿಟಿಲ್, ಗುಂಡರ್ಬ್-ಇಬ್ಬರೂ ಇದನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ದ್ರಾವಿಡಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪದವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಟಿಬರೂ ಇದರ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ ! ಅವರು ಕೊಡುವ ವಿವರಣೆಯಿಂದರೆ ಇದು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ; ಆಧುನಿಕ ಆರ್ಯಭಾಷೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಇದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ನೆಲೆನಿಂತಿದೆ ; ತಮಿಳಿನ ಕವರಿ ಎಂಬ ಪದವೂ ಉಳಿದ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಕೊವ್ವು ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ಇದೇ ಅರ್ಥದ ಪದವನ್ನು ಈ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರಿಸಬಹುದು. ಈ ಪದವೂ ಅನೇಕ ಇಂಡೊ-ಆರ್ಯನ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಹೋಗಿದೆ.* ಕೊವರಿ > ಕವರಿ > ಸಂ. ಕವರ, ಕವರೀ.

ಕವಲ, ಕವಲಯ, ಕವಡ : ಪರ್ಜಿ, ಕಬಲ, ಕಬಳ. ತ. ಕವಳಮ್, ಕವರಮ್ ಕವ್ವು, ಕುಈ. ಕವಲಿ : ಮ. ಕವ್ವು : ಕುಈ, ಕವ್ವು. ಕುರುಖ್. ಖವ್ವಾನಾ : ತು. ಕವ್ವುನಿ.

ಈ ಪದ ದ್ರಾವಿಡ ಗುಂಪಿಗೇ ಸೇರಿದುದು. ಕಚ್ಚು, ತಿನ್ನು, ತುತ್ತು ಎಂಬ ಅರ್ಥಗಳಿಂದ ಈ ಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿದೆ. ಕಿಟಿಲ್ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತವೆಂದೇ ತನ್ನ ನಿಘಂಟಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾನಲ್ಲದೆ ಕಬಳ, ಕಬಳಿಸು-ಎಂಬ ರೂಪಗಳನ್ನೂ ಸಂಸ್ಕೃತವೆಂದೇ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

(೧) ಕೂಟ (= ಸುತ್ತಿಗೆ) ಕುಟ, (೨) ಕೂಟ (= ನೇಗಿಲು), (೩) ಕೂಟ (= ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿ), - ತ್ರಿಕೂಟ, ಚಿತ್ರಕೂಟ, ಗೃಧ್ರಕೂಟ, ಅಂಶಕೂಟ, ಅಕ್ಷಿಕೂಟ, ಕೂಟಾಗಾರ, (೪) ಕೂಟ (= ರಾಶಿ), (೫) ಕೂಟ (= ಸುಳ್ಳು ಕೂಟಸಾಕ್ಷಿನ್, (೬) ಕೂಟ (= ಬಲೆ-ಹಕ್ಕಿ ಹಿಡಿಯಲು), (೭) ಕೂಟ (= ಮನೆ), ಕೂಟ, ಕುಟ, ಕುಟ, (೮) ಕೂಟ (= ಕೊಡ), (೯) ಕೂಟ (= ಕೊಂಬಿಲ್ಲದ್ದು) ಈ ಒಂಬತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಥಗಳುಳ್ಳ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು ದ್ರಾವಿಡ ಮೂಲದಿಂದ ಬಂದ ಪದಗಳೆಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರ ವಿವರಣೆ.

“ Skt. Kūta—appears in the dictionaries with a bewildering variety of meanings . . . they are mainly derived from Dravidian . . .” ಎಂದು ಥಾಮಸ್ ಬರೋ ವಿವರಿಸಿ, ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಕಿಟಿಲ್ ಕೂಡ ತೋರಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಕೂರ್ಪರ; (ಪಾಳಿ) ಕಪ್ಪರ, (ಪ್ರಾಕೃ) ಕೊಪ್ಪರ = ಮೊಳಕೈ < ದ್ರಾ. ಕೊಪ್ಪರ
ತ. ಕೊಪ್ಪರಮ್; ಕ. ಕೊಪ್ಪರ: ತೆ. ಕೊಪ್ಪರಮು, ಕೊಪ್ಪಮು, ಕೊಪ್ಪು.

ಕ್ರಕಚ, ಕರಪತ್ರ; (ಪಾ) ಕಚಕ, (ಪ್ರಾ) ಕರಕಯ, (ಮರಾಠಿ) ಕರ್ವತ್ (ನೇ)
ಕರಾತಿ (= ಗರಗಸ) ಈ ಎಲ್ಲ ಪದಗಳೂ ದ್ರಾವಿಡದಿಂದಲೇ ಬಂದಿವೆ.
ತ. ಕರಕ್ಕು: ಮ. ಕರಿಕ್ಕು, ಕರುಕ್ಕು: ಕ. ಕರ್ಕು, ಕರಕು, ಗರಗಸ.
ತು. ಗರ್ಗಾಸು, ತೆ. ಕರಕಸ, ಕರಗಸಮು. ✓ ಕರ್ = ಒರಟು. ಕಿಟಿಲ್
ಗರಗಸ (ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ) ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಖರ್ಪಟ: ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಚೋರವಿದ್ಯೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು (—ಮತ್ತವಿಲಾಸ
ಪ್ರಹಸನ—) ಗ್ರಂಥ ಬರೆದವನೆಂದು ಖರ್ಪಟ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ.
ಖರ್ಪಟ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ—ಕಳ್ಳ ಎಂಬ ಅರ್ಥ
ವನ್ನೂ ಪಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ತಮಿಳಿನ ಕರ್ವಟನ್ ಎಂಬ ಪದದಿಂದ
ಬಂದಿದೆ. ಚಿ (ಶಿ) ಲಪ್ಪದಿಕಾರಮ್ (XVI. 189) ರಲ್ಲಿ ಕರ್ವಟನ್ ಬರೆದ
ಗ್ರಂಥ ಕರ್ವಟಮ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣೀಸುತ ಎಂದೂ
ಇವನನ್ನು ಕರೆದಿದೆ. ✓ ಕರ (= ಕದಿ) > ಕರ್ಪಟ > ಖರ್ಪಟ.
ತ. ಕರ, ಕರಪ್ಪು, ಕರವು, ಕರವಲ್: ಕ. ಕರಿ; ತೆ. ಕರಟೆ: ಕುರುಖ್,
ಖರ್ನಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಪದಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ.

ಚಿಕ್ಕಣ (= ಜಾರುವಿಕೆ, ಗೋಂದು .. ಇ); ಮರಾಠಿ. ಚಿಕ್ಣ್, ಗುಜರಾತಿ.
ಚೀಕ್: < ದ್ರಾ. ಪ. ಚಿಕ್ಕು, ಚಿಕ್ಕೇನ: ಮ. ಚಿಕ್ಕು, ಚಿಕ್ಕಕ: ಕ. ಸಿಕ್ಕು,
ಚಿಗಿಲ್, ಜಿಗಿಲ್, ತು. ತಿಕ್ಕುನಿ: ತೆ. ಚಿಕ್ಕು.

ಈ ಪದಕ್ಕೆ, ಮೋನಿಯರ್ ವಿಲಿಯಮ್ಸ್ ತನ್ನ ನಿಘಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ
ಅರ್ಥದ ಬದಲು 'viscous, sticky, gummy, glutinous'—ಎಂಬ ಅರ್ಥ
ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಟಿ. ಬರೊ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಚೀರ: (= ಬಟ್ಟೆ, ತುಂಡು—ಯತಿಯ ಉಡುವು), ಚೀವರ: ಪಾಳಿ, ಚೀರ,
ಚೀರಕ.

ನೇಪಾಳಿ. ಚಿರೊ. ಹಿಂ. ಚೀರ್: ಗು. ಚೀರ್. ಮರಾ. ಚೀರ್, ಚೀರಾ.
ತ. ಚೀವು, ಚೀವಲ್, ಚೀರೈ, ಚಿತರ್: ಮ. ಚೀವುಕ, ಚೀವಲ್, ಚೀರ್:
ಕ. ಸಿಗುರ್, ಸಿಬಲು, ಸಿವಲು, ಚಿವ್ವು, ಚೀವು, ಸೀರೆ ತೆ. ಚಿವ್ವು, ಚೀರು,
ಚೀರ: > ಸಂ. ಚೀರ, ಚೀವರ.

ಕಾಂಚಿಕ: ತ. ಕಂಚಿ, ಕ. ಗಂಜಿ, ತಿ. ಗಂಜಿ, ತು. ಗಂಜಿ.

ಕುಬ್ಜ: ತಿ. ಗುಜ್ಜ, ಕ. ಗುಜ್ಜ. > ಸಂ. ಕುಬ್ಜ > ಪಾ. ಖುಜ್ಜ > ಪ್ರಾ. ಖುಜ್ಜ.
ಹೋ. ತ. ಕುಱುಚು, ತಿ. ಕುಱುಚ < ದ್ರಾ. ಕುಱು.

ಕುಂಡ—ಅಗ್ನಿಕುಂಡ: ತ. ಕುಂಟು, ಕುಟ್ಟಮ್, ಕುಟಾ; ಕ. ಕುಂಟಿ, ಗುಂಡ, ಗುಂಡಿ, ಕುಟಾ, ಕುಣಿ, ತಿ. ಕುಂಟ, ಗುಂಟ.

ಚುಮ್ಮ, ಚುಂಬತಿ < ದ್ರಾ.

ತ. ಚೂವ್ವು, ಚೂಂವು, ಊಂವು; ಮ. ಊಂವು; ತು. ಜುಂಬುನಿ,
ಕುಈ: ಜೂಪ, ಜೂಂಬ, ಕುವಿ. ಜೂಪಲಿ. ಮಲ್ತೊ, ಚುಂಖೆ, ಬ್ರಾ.
ಚೂಪಿಂಗ್.

ತಟ.— } ಸ್ತನತಟ, ಶ್ರೋಣಿತಟ—(= ದಡ, ಇಳಿಜಾರು . . . ಇ); ಪಾ.
+ } ತಟ, ಪ್ರಾ. ತಡ, ಬೆಂ. ತಸ್, ಒ. ತರಾ, ಹಿಂ. ತರ್ < ದ್ರಾ.
ತಟಾಕ } ತ. ತಿಟ್ಟು, ತಿಟ್ಟೈ, ತಿಟರ್, ಮ. ತಿಟ್ಟಿ, ತಿಟ್ಟು:
ಕಡಾಗ } ಕ. ತಿಟ್ಟು, ದಡ, ದಂಡೆ, ತು. ದಿಡ್ಡು: ತಿ. ತಿಟ್ಟು.

ತರಂಗ: ಸಂಸ್ಕೃತದ ಈ ಪದವನ್ನು ಪತಂಗ, ಪ್ಲವಂಗ—ಪದಗಳಂತೆ ತರಮ್—
ಗ (—ಅಡ್ಡ ಹೋಗುವುದು) ದಿಂದ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ
ಈ ಅರ್ಥವಿವರಣೆಗಿಂತಲೂ ದ್ರಾವಿಡದ ಮೂಲದಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ
ವಿವರಿಸಬಹುದು.

ತ. ತಿರಂಕು, ತಿರೈ: ಮ. ತಿರ, ತಿರಿಕ್ಕುಕ, ತಿರವ್ವು: ಕ. ತೆರೆ,
ತು. ಸೆರೆ: ತಿ. ತೆರ.

(ತ) ತಿರಂಕು > * (ಕ) ತೆರಗು > (ತ್ರಿ) * ತೆರಂಗು >

ತರಂಗ (ಸಂ)—

ತರಲ, ತರಲಯತಿ (= ತೂಗಾಡುವುದು, ನಡುಗುವುದು . . . ಇ)

ಕ. ತೆರಳ್: ತಿ. ತೆರಲು, ತರಲು: ತ. ತಳರ್, ತಳರ್ಚಿ, ಕ. ತಳರ್—
ತಳರಡಿ, ತಳರ್ನಡಿ: ಮ. ತಳರುಕ.

ತಲಿನ (= ತೆಳ್ಳಗೆ, ಸಣ್ಣಗೆ . . . ಇ)

ಕ. ತೆಳ್ಳ, ತೆಳ್ಳಗೆ, ತೆಳ್ಳನೆ, ತೆಳ್ಳನ್ನ, ತೆಳ್ಳುಪು: ತು. ತೆಲ್ಪು

∴ ಕ. ತೆಳ್ಳನೆ, ತೆಳ್ಳನ್ನ > ಸಂ. ತಲಿನ.

ನಗರ : } ಇದು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಎಲ್ಲ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂಬ ಭಾವನೆ
 ಅಗಾರ } ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಬರೊ ಬೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.
 ಆಗಾರ } ದ್ರಾವಿಡದಿಂದಲೇ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
 ಪ್ರಾಚೀನ ತಮಿಳು ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪದದ ಪ್ರಯೋಗವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ
 ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಈ ಪದ ಇದ್ದರೂ ಇತರ ಇಂಡೋ-ಯೂರೋಪಿಯ ಭಾಷೆ
 ಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜ್ಞಾತಿಪದಗಳು ಇಲ್ಲ. ನೆಲಸು, ವಾಸ
 ಮಾಡು ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯಾರ್ಥದಿಂದ ಈ ಪದದ ಅರ್ಥ ವಿಕಸನಗೊಂಡು
 ಪುರ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಪಡೆದಿದೆ.

ಕ. ನಗರ : ಮ. ನಗರಮ್ : ತ. ನಕರಮ್ : ತೆ. ನಗರಮು, ನಗರು.
 ಇದರಂತೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಅಗಾರ-ಆಗಾರ (= ಮನೆ, ವಾಸಸ್ಥಳ) ಪದ
 ಗಳೂ ದ್ರಾವಿಡದಿಂದಲೇ ಬಂದಿವೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪದದ
 ಆದಿಯ ವ್ಯಂಜನ ಹೋಗಿ ಸ್ವರ ನಿಲ್ಲುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ.

ಉಲುಸಿನ್ (= ಉಣಚಿ ವಿನಾನು) > ಉಲಾಪಿ : < ದ್ರಾ.

ಕ. ಉಣಚಿ : ತ. ಉಲುಚೆ, ಉಲಸ

ಉಲಾಖಲ (= ಒರಳು, ಕಲಬತ್ತು)

ತ. ಉಲಕ್ಕೈ : ಮ. ಉಲಕ್ಕು : ಕ. ಒಲಕೆ : ತೆ. ರೋಕಲೈ

ಕಜ್ಜಲ (= ಕಾಡಿಗೆ, ಕವ್ವು)

ತ. ಕರಿಚಲ್

ಕಟು (= ಹುಳಿ, ಕಹಿ)

ತ. ಕಟು : ಮ. ಕಟು, ಕಟುಕ್ಕು : ಕ. ಕಡು : ಕೆ. ಕಡು : ತು. ಕಡು

ಕರಿಣ (= ಗಟ್ಟಿ... ಇ)

ತ. ಕಟ್ಟಿ : ಕ. ಕಡುಗು : ತು. ಗಟ್ಟಿ : ಕ. ಗಟ್ಟಿ : ತೆ. ಕಟ್ಟೇಡಿ, ಗಟ್ಟಿ

ಕರೀರ (= ಬಿದುರಿನ ಚಿಗುರು)

ಕ. ಕಜಾಲಿ : ತು. ಕಣಿಲಿ : ಪ. ಕರಿ : ಕುರು. ಖರ್ರಾ. ಬ್ರಾ. ಖರಿಂಗ್

ಕಲುಷ (= ಬಗಡು)

ತ. ಕಲುಜ್, ಕಲುಜು, ಕಲಂಕು : ಕುರು, ಖಲಖ್ನಾ

ಕಾಚ, ಕಾಜ (= ನೇಗಿಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು)

ತ. ಕಾ, ಕಾವು: ಪ. ಕಾಚಲ್, ಕಾಜ: ಕುಈ. ಕಾಸ: ಕುವಿ.
ಕಾಂಚು.

ಕಾನನ (= ಕಾಡು)

ತ. ಕಾ, ಕಾನ್, ಕಾನಮ್, ಕಾನಲ್: ಮ. ಕಾವು, ಕಾನಲ್:
ಕ. ಕಾ.

ವ್ರೀಡತೆ (= ನಾಚಿಕೆ ಹೊಂದಿರುವುದು) < ದ್ರಾ.* ವಿಡ್

ತ. ವಿಳವು: ಕ. ಬಿಡಿಯ: ತು. ಬಿಡೆ

ವ್ರೀಹಿ (= ಆಕೃ) ಈ ಪದ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲವಾಗಿರಬಹುದಾದ ದ್ರಾವಿಡಪದಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕಳೆದ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ವಿಪುಲವಾದ ವಾದ-ವಿವಾದಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ರಾಬರ್ಟ್ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ತನ್ನ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ತಮಿಳಿನ ಅರಿಶಿ ಮತ್ತು ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯ ಒರುಜೊನ್ (oruzon)-ಪದಗಳ ಆಕೃತಿಯಲ್ಲೂ, ಅರ್ಥದಲ್ಲೂ ಅಪಾರ ಸಾದೃಶ್ಯ ವಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾ ತಮಿಳಿನ (ದ್ರಾವಿಡದ) ಮೂಲವನ್ನು ಗ್ರೀಕ್ ಪದಕ್ಕೆ ಆರೋಪಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸದೆ ದ್ರಾವಿಡ ಮೂಲ ವನ್ನೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನು.^೧ ಆದರೆ ಹಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ತೋರಿಸಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾ|| ಜೂಲ್ಸ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಪ್ರಮುಖನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆತ ದ್ರಾವಿಡ ಪದಕ್ಕೂ ಗ್ರೀಕ್ ಪದಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೆತ್ತಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಡನೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ 'ವ್ರೀಹಿ' ಪದಕ್ಕೂ ದ್ರಾವಿಡಪದ ಮೂಲವಲ್ಲವೆಂದು ಸಾಧಿಸಿ ಬರೆದನು. ಜೂಲ್ಸ್ ಬ್ಲಾಕ್‌ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಇರಾನೀ ರೂಪಗಳ ಮೂಲದಿಂದ ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು ಬಹುಶಃ ಬಂದಿವೆಯೇ ಹೊರತು ಖಂಡಿತ ದ್ರಾವಿಡ ಮೂಲದಿಂದ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಮೆರಿಕದ ಎಡ್ವಿನ್ ಎಚ್. ಟೆಟಲ್ ಎಂಬ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನಿಯ ಈ ವಾದವನ್ನು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿ ಕಾಲ್ಡವೆಲ್‌ನ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಪೂರಕವಾದ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದನು.^೨ ಈ ಎಚ್. ಟೆಟಲ್ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಗ್ರೀಕ್ ಪದಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಇರಾನೀ ಮತ್ತು ಶಿನಾ (Shina) ಭಾಷೆಗಳ ಪದಗಳಿಗೂ ದ್ರಾವಿಡವೇ ಮೂಲವೆಂದು ವಿವರಿಸಿದನು. ಈತನ ಅಭಿ

೧. ACGODLs: ಪುಟ ೮೯, ನಾಲ್ಕನೆಯ ಮುದ್ರಣ, ೧೯೫೬.

೨. JAOS, Vol. 47.

ಪ್ರಾಯದಂತೆ ದ್ರಾವಿಡವರ್ಗದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದಗಳೆಲ್ಲ * 'Wrigghia' ಎಂಬ ಪೂರ್ವದ್ರಾವಿಡ ಪದ ಮೂಲವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸಿದನು.

ಅಕ್ಕಿ ಅಥವಾ ಭತ್ತ ಎಂಬರ್ಥದ ಪದಗಳು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಿವೆ :

ತ. ಅರಿಶಿ, ಅರಿ, ವರಿ (ಭತ್ತ); ಕು. ಉಱ್ಱೇ

ತೆ. ವರಿ; ಕ. ಅಕ್ಕಿ; ತು. ಅರಿ, ಅಕ್ಕಿ. ಬಾರು

ಮ. ಅರಿ, ವರಿ; ತೊ. ಅಸ್ಸ; ಗೋಂ. ವಂಜಿ, ಪರಿ.

ಆದುದರಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲ ಪದಗಳಿಗೂ √ ಅರಿ ಎಂಬುದು ಮೂಲವಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಲ್. ವಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್ ಇದನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ * ವರಿಸಿ ಅಥವಾ * ವರಿಜಿ ಎಂಬುದು ಈ ಎಲ್ಲ ಪದಗಳಿಗೂ ಮೂಲರೂಪವಿರಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಗ್ರೀಕಿನ ಪದವೂ ಈ ಮೂಲದಿಂದಲೇ ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದೂ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾನೆ.^೧ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಧ್ವನಿಶಾಸ್ತ್ರದ ಆಧಾರದಿಂದ ಇದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಮೂಲ ಪದದ ಪ್ರಾರಂಭದ /ವ- / ಧ್ವನಿ ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ / ಒ- / ಆಗಿದೆ; ದ್ರಾವಿಡದ - ಇ > ಗ್ರೀಕಿನ - ಉ - ಆಗಿದೆ. ಇದರಂತೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ವ್ರೀಹಿ ಪದಕ್ಕೂ ದ್ರಾವಿಡವೇ ಮೂಲವೆನ್ನಲು ಅನುಮಾನಿಸಬೇಕಿಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಶರಣರು √ ವ್ರೀ (= ಅರಿಸು) ಎಂಬುದರಿಂದ > ವ್ರೀಹಿ ಎಂದಿದೆಯೆನ್ನುವರು. ಈ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ ಸಮಂಜಸವಾಗಿಲ್ಲ.

ಅನುಬಂಧಗಳು

ಪರಿಶಿಷ್ಟ : ೧

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗ್ರಂಥಸೂಚಿ

ಈ ಪುಸ್ತಕಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲೇಖನ-ಗ್ರಂಥಗಳ ವಿವರವನ್ನು, ಬರೆದವರ ಹೆಸರಿನ ಅಕಾರಾದಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮೊದಲು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ಅನಂತರ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಅಭ್ಯಾಸ ಸೂಚಿಯನ್ನು ನಾನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದರ ಜೊತೆಗೆ ಆ ಚಾ ಯ F ಶ್ರೀ. ತೀ. ನಂ. ಶ್ರೀ. ಯವರು ೧೯೫೬ರ ವರೆಗಿನ ಲೇಖನಗಳ ವಿವರವನ್ನು ಹೈದರಾಬಾದಿನ ಉಸ್ಮಾನಿಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ೧೯೬೩ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನದ ಬೇಸಿಗೆಯ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸಿಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆಂದು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದುದನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರದಿದ್ದ ಹತ್ತು ಲೇಖನಗಳು ಅವರ ಅಭ್ಯಾಸ ಸೂಚಿಯಲ್ಲೂ, ಅವರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಲೇಖನಗಳು ನನ್ನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲೂ ಇದ್ದವು. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಸೂಚಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದಿರುವ ಎಲ್ಲ ಹಿರಿಯರ ಲೇಖನಗಳ ಉಲ್ಲೇಖ ಪಡೆದಿದೆ.

ABBREVIATIONS

- AO : Acta Orientalia
- AORM : Annals of Oriental Research, Madras
- BDCPRI : Bulletin of the Deccan College Post-Graduate and
Research Institute, Poona
- BRVRI : Bulletin of the Rama Varma Research Institute,
Trichur
- BSO(A)S : Bulletin of the School of Oriental (and African)
Studies, London.
- ERM : Educational Review, Madras
- IA : Indian Antiquary
- IL : Indian Linguistics
- IHQ : Indian Historical Quarterly
- JAOS : Journal of the American Oriental Society
- JAU : Journal of the Annamalai University
- JBBRAS : Journal of the Bombay Branch of the Royal Asiatic
Society : JASB (Bengal Branch).
- JOR : Journal of the Oriental Research
- Lg : Language, Journal of the Linguistic Society of
America.
- NIA : New Indian Antiquary, Poona
- PAPS : Proceedings of the American Philosophical Society
- OC : All-India Oriental Conference
- QJMS : Quarterly Journal of the Mythic Society, Bangalore
- TC : Tamil Culture, Madras
- TPS : Transactions of the Philological Society, London
- UCR : University of Ceylon Review

BIBLIOGRAPHY

ANAVARATAVINAYAKAM PILLAI, S.

Dravidic Studies III: The Sanskrit Element in the Vocabularies of the Dravidian Languages, Madras, 1923.

BAGACHI, PRABODH CHANDRA (Trans)

Pre-Aryan and Pre-Dravidian in India, Calcutta, 1929

JULES BLOCH

The Intervocalic Consonants in Tamil (Tr. by J. D. Anderson)
IA, 48 1919, pp 191-5.

Sanskrit and Dravidian (Tr. by P. C. Bagchi in 'Pre-Aryan and Pre-Dravidian in India', Calcutta, 1929).

Indo-Aryan and Dravidian (in 'Some Problems of Indo-Aryan Philology'), BSO(A)S, 5.4, 1930, 720-756.

The Grammatical Structure of Dravidian Languages (Tr. by R. G. Harshe), Poona, 1954.

BRIGHT, WILLIAM

An Outline of Colloquial Kannada, Poona, 1958

A Study of Caste and Dialect in Mysore, IL Vol. 21, 1960

J. BRIGEL

A Grammar of the Tulu Language, Mangalore, 1872

H. S. BILIGIRI.

The Nasal Phonemes of Kannada, IL. Vol. 16, 1955, 306-308

Kannada Verb, Two-modes, IL-T J Vol. 2, 1959

CHARLES PHILIP BROWN

A Telugu-English Dictionary, 2nd Ed. Madras, 1903

D. N. S. BHAT

Verbal Inflection in Southern Havyaka, IL Vol. 21, 1960

T. BURROW

Dravidian Studies I, BSO(A)S, 9, pp. 711-22

Dravidian Studies II, BSO(A)S, 10, pp. 289-97

Dravidian Studies III, BSO(A)S, 11, pp. 123-139

Dravidian Studies IV, BSO(A)S, 11, pp. 328-56

Dravidian Studies V, BSO(A)S, 11, pp. 595-616

Dravidian Studies VI, BSO(A)S, 12, pp. 132-47

Dravidian Studies VII, BSO(A)S, 12, pp. 365-396

Some Dravidian Words in Sanskrit, TPS, 1945, pp. 79-120

Loan Words in Sanskrit, TPS, 1946, pp. 1-30

Non-Aryan Influence on Sanskrit, (Ch. VIII in 'The Sanskrit Language').

Indian Languages, (in 'Chambers' Encyclopaedia, 1950)

Sanskrit and the Pre-Aryan Tribes and Languages, The Indo-Asian Culture, 8.4, 1960.

[This article was earlier published in the Bulletin of the Ramakrishna Mission Institute of Culture, 1958]

T. BURROW and S. BHATTACHARYA

Field Notes on Kolami (Kinwat Dialect)

The Parji Language, Hertford (1953)

S. BRAY, DENYS DE

The Brahui Language, Part I, Introduction and Grammar (1909) Part II The Brahui Problem ; Part III Etymological Vocabulary, 1934.

S. K. CHATTERJI

Old Tamil, Ancient Tamil and Primitive Dravidian, IL, 16, Parts I-II (1954) ; reprinted with revision, TC, 5.2, 1956.

R. CALDWELL

A Comparative Grammar of the Dravidian or South-Indian Family of Languages, 1866, 1875, 1913, 1956.

T. BURROW and EMENEAU

A Dravidian Etymological Dictionary, Oxford, 1961

Dravidian Borrowings from Indo Aryan, Berkeley, 1962

A. CHIDAMBARANATHA CHETTIAR

The Passive Voice in Tamil, JAU, 7.2, 8.1, 2 1938-39

R. A. COLE

An Elementary Grammar of the Coorg Language,
Bangalore, 1867.

ERNEST DROESE

Introduction to the Malto Language, Agra, 1884.

M. B. EMENEAU

Brahui and Dravidian Comparative Grammar, University
of California 1962.

Kota Texts, Vols. I-IV, Berkeley, 1944

Kolami-A Dravidian Language, Berkeley, 1955

Echo Words in Toda, NIA, 1, pp. 109-17

The Vowels of the Badaga Language, Lg. 15.1, 1939, 43-47

The Dravidian Verbs 'Come' and 'Give' Lg. 21, 1945

The Dravidian Kinship Terms, Lg, 29.3, 1953

Phonetic Observations on the Brahui Language, BSO(A)S,
9.4, 1937, 981-983.

Toda, a Dravidian Language, TPS 1958, 15-66

Proto-Dravidian *C-: Toda t-, BSO(A)S, 15.1, pp. 98-112

Linguistic Prehistory of India, PAPS, 98-4, 1954

India as a Linguistic Area, Lg, 32.1, 1956

Dravidian and Indian Linguistics Uni. of Cal. center for
South Asia Studies (1962).

Bilingualism and Structural Borrowing, PAPS 106.5, 1962

A. G. FITZGERALD

KUVINGA BASSA-The Khond Language as Spoken by the
Parjas of the Madras Presidency, Calcutta, 1913.

G. S. GAI

Historial Grammar of Old Kannada, Poona, 1946

The Inclusive and Exclusive First Person in Kannada,
BDCPRI, 1. 2-4, 1940

Middle Demonstrative *U* in old Kannada, BDCPRI, 10.1, 1950

Pronouns in Vaddaradhane, IL. 16, 1955

K. GODA VARMA

Indo-Aryan Loan-Words in Malayalam, Vavelikara, 1946

A Study of the Personal Pronouns in the South Dravidian
Languages, NIA, 4, pp. 201-17.

The Change of *a* to *e* in the Indo-Aryan Loan-Words of
Malayalam, BSOS, 8, 559-562.

G. A. GRIERSON (assisted by STEN KONOW)

Linguistic Survey of India, Vol. IV—Mundā and Dravidian
Languages, Calcutta, 1906.

A. GRIGNARD

A Grammar of the Oraon (= Kurukh) Language, Calcutta
1924; An oraon-English Dictionary, Calcutta, 1924.

F. GUNDERT

A Malayalam and English Dictionary, Mangalore, 1872

JAMES DAWSON

Gondi Words and Phrases, JASB, 1870, 109-117, 172-198

K. KANAPATHY PILLAI

The Enunciative Vowel in Dravidian, UCR, 1.1, 1943, 35-41

The Palatal *ñ* in Tamil, UCR, 1.2, 1943, 66-73

F. KITTEL

A Grammar of the Kannada Language, Mangalore, 1903

Preface to the 'Kannada-English Dictionary',
Mangalore, 1894.

KUNJUNU, RAJA K

The Nasal Phonemes of Malayalam, IL. 21, 1960

F. B. J. KUIPER

Notes on Dravidian Morphology, AO, 20, 1948

Bh. KRISHNAMURTI

Konda Language, Bulletin of the Department of Anthropology, 11, pp. 17-48.

The History of Vowel-length in Telugu Verbal Bases, JAOS, 75.4, 1955, 237-252.

Alternation, i/e. and u/o in South Dravidian, Lg. 34.4, 1958, 158-468.

Proto-Dravidian *Z, IL, Turner Jubilee Vo. I, 1958, 259-293
Telugu Verbal Bases, Uni. Cal. Press, 1961

A. MANNER

Tulu-English Dictionary, Mangalore, 1886

ALFRED MASTER

Some Parallelisms in Indo-Aryan and Dravidian, with Special Reference to Marathi, Gujarati and Kanarese, JBBRys (New Series) 5, pp. 95-140, 8, pp. 29-68.

The Zero negative in Dravidian, TSP, 1946

Intervocalic Plosives in Early Tamil, BSO(A)S, 9, pp. 1003-18

Indo-Aryan and Dravidian, BSO(A)S, 11.2, pp. 297-307

Maharashtra and Kannada, IA, 1928

GORDON MATTHEWS

The Vulgar Pronunciation of Tamil, BSO(A)S, pp. 972-7

A. N. MITCHELL

A Grammar of Maria Gondi as Spoken by the Bison Horn or Dandami Marias of Bastar State, Jagadalspur, 1942

C. NARAYANA RAO

An Introduction to Dravidian Philology, Anantapur, 1929

A Study of Telugu Roots, Proceedings, 6th OC. Patna, 1930. pp. 655-73.

The Brahui Inscriptions of South India, NI, 1, pp. 362-76

R. NARASIMHACHAR

History of Kannada Language, Mysore, 1934

A. N. NARASIMHIA

A Grammar of the Oldest Kanarese Inscriptions, Mysore, 1941

The History of p in Kanarese, BSO(A)S, 8, 2-3, pp. 673-80

S. B. PATAWARDHAN

First Gondi Manual, London, 1935

K. RAMAKRISHNAIYA

Studies in Dravidian Philology, Madras, 1935

Dravidian Cognates, Madras, 1944

The Dravidian Infinitive, AORM, 7.1

Telugu Language of the First Millenium A.D., JSVOI, 12.1—13.2 1951-2.

L. V. RAMASWAMY AYYAR

The Evolution of Malayalam Morphology, Ernakulam, 1935

Tamil Words and Ancient Greek Vocabulary, E R M, September 1926.

Causal Verbs in Dravidian, ERM, March, 1928

Dravidian Notes, (I, Nasals and Nasal Accentuation in Dravidian: II. The Tense forms of Brahui Verbs, III. The Affinities of the Kodagu Language) ERM, August 1928, 447-460.

The Tulu Verb, ERM, December 1928

Plosives in Dravidian, JORM, 1928, pp. 48-56

Notes on Dravidian, (I. The Affix 'Ku' in Dravidian, II. The Plural ending 'Kal' or 'gal' in Dravidian, III. House in Dravidian), IHQ, 4 1928, pp. 593-600.

The Old Tamil Verb, QJMS, 30, 1939, 1-12 (reprint)

The Tamil-Malayalam Alveolar Plosive, JOR, 8, 1-51 (reprint).

Dravidic Miscellany, IA, 59, 1930, 231-234

„ „ IA, 60, 1931, 8-14

The Kurukh Verb, ERM, February 1929

The Kui Verb, ERM, August 1929

The Gondi Verb, ERM, October 1929

K- and its derivatives, ERM, Vol. 37 1931

Aphæresis and Sound Displacement in Dravidian, QJMS 22-4 (April 1932) 448-480.

The Interrogative bases in Dravidian, IA, 61, 1932, pp. 3-5, 25-30.

A Problem of Dravidic Phonology, (Tamil Medial-y-, -s-, and Kannada-s-) JORM, 6 1932, pp. 11-21.

Two Dravidian Problems, (I. The Druta classification in Literary Telugu, II. The Kannada Variants Kem-Kis-, Kecc-(red), etc.), QJMS, 23.2, 4, 24.1, 2, 1932-33.

Tulu initial Affricates and Sibilants, QJMS, 12, 1932, pp. 259-73.

Dravidian Problems((I. Tulu H, II. Tamil Aydam) IA, 62 1933, pp. 46-58.

Initial Fricatives and Affricates in Dravidian, IA, 62, 1933, pp. 141-154.

Dravidic Perspectives, ERM, April-May, 1935

Semantic Divergences in Indo-Aryan Loan Words, JORM, 8, 9, 1934-35.

Dravidian Nominal Inflexions, ERM, September, October, November, 1936.

Dravidic Sandhi, QJMS, 25-28.

The Morphology of the Old Tamil Verb, Anthropos, 23, 1938, pp. 747-81.

Some Parallelisms and divergences in South Indian Dravidian, ERM, December 1938-May 1939.

Materials for a Sketch of Tulu Phonology, IL, 6, 485-449

The History of the Tamil-Malayalam Alveolar Plosive, JMU, 8, 3, 4.

Tamil L, JORM, 9.2-3, 140-147 and 195-210

Linguistic "Preservations" in Malayalam, JORM, 11.1

A Primer of Malayalam Phonology, BRVRI, Ernakulam

Dravidic Glides, G. V. Ramamurti Commemoration Volume

Initial Labials in Dravidian, ERM, 37, 1931, 98-105

S. C. ROY.

The Oraons

C. R. SANKARAN

Some Problems in Kannada Linguistics, Dharwar, 1954

Reconstruction of the Proto-Dravidian Pronouns, BDCPRI, 1. pp. 96-105.

C. R. SANKARAN and G. S. GAI.

The Demonstrative U element in Dravidian, IA, 7, 1949, pp. 242-50.

C. R. SANKARAN and A. C. SEKHAR

Middle Dravidian Morphology, BDCPRI, 6, pp. 157-235

F. OTTO SCHRADER

On the Uralian Element in the Dravida and the Munda Languages, BSO(A)S, pp. 751-62,

F. V. P. SCHULZE

Grammar of the Kuvi Language, Madras, 1911
 Vocabulary of the Kuvi Language, Madras, 1913

A. C. SEKHAR

Evolution of Malayalam, Poona, 1953

P. SETUMADHAVA RAO (Pagdi)

A Grammar of the Kolami Language, Hyderabad-
 Deccan, 1950.
 Among the Gonds of Adilabad, 2nd Ed. Bombay, 1952

G. V. SITAPATI

Accent in Telugu Speech and Verse, IL, 6, pp. 522-535

G. J. SOMAYAJI

Some Words denoting relationship in the Dravidian
 Languages, JORM, 12 1938, 251-9.

T. N. SREEKANTAIYA

The Mutation of I. U. E. and O in Kannada, Proceedings,
 8th OC, Mysore 1925 769-800.

Affricates in Kannada Speech, IL, 14, 1954 84-90

The Kannada Language through the Ages, Karnataka
 Darshana, Bombay, 1955, pp. 175-182.

English as the Kannadiga speaks it: MUBOPS, 1.11-19, 1940

B. M. SRIKANTIA

Purvada Halagannada and Tamil, Proceedings 10th OC,
 Tirupati, 1940.

M. SHANMUGAM PILLAI

A Tamil Dialect of Ceylon, IL, vol. 23, 1962

K. V. SUBBAYYA

A Primer of Dravidian Phonology, A, 38, 1909

A Comparative Grammar of Dravidian Languages, IA, 39, 1910 and 40, 1911.

The Pronouns and Pronominal Terminations of the First Person in Dravidian, (in 'Dravidic Studies', University of Madras, 1923.

Dravidic Studies 11, Madras, 1923

K. V. SUBRAMANYA AYYAR

The Earliest Monuments of the Pandya Country and their Inscriptions, Proceedings, 3rd OC, Madras, 1924, pp. 275-300.

S. V. SUBRAMANIAN

Telugu Loans in Tamil, IL 16, 1955

P. S. SUBRAHMANYA SASTRI

The History of Grammatical Theories in Tamil, Madras, 1934

A Comparative Grammar of the Tamil Language, Trichinopoly 1947.

V. I. SUBRAMONIAM

Phonemic outline of a Dialect of Malayalam, IL vol. 23, 1962

R. SWAMINATHA AIYAR

The Aryan Affinities of Dravidian Pronouns, Proceedings, 3rd OC, Madras, 1924.

A. F. THYAGARAJU

Palatalization in the Dravidian Languages, IA, 61, 1932, pp. 141-2.

The Development of Dravidian L, 1933

C. G. C. TRENCH

A Grammar of Gondi, as spoken in the Betul District,
Central Provinces, Madras, 1919-21.

TUTTLE, Edwin, L. H.

Dravidian Developments, Philadelphia, 1930

Dravidian Gender Words, BSO(A)S, 4 1926-28, pp. 769-78

Some Dravidian Prefixes, BSOS, 8, 1936, pp. 13-15

UNIVERSITY OF MADRAS (Publishers)

Dravidic Studies, Nos. 1-3, 1923

Dravidic Studies, No. 4, 1926

W. W. WINFIELD

A Grammar of the Kui Language, Calcutta, 1928

A Vocabulary of the Kui Language, JASB, 1929

KAMIL ZVELEBIL

One hundred years of Dravidian Comparative Philology
Archiv Orientalni, XXIV 1956.

(with Svarny, Oldrich)

Some Remarks on the Articulation of the 'cerebral' consonants in Indian Languages, Especially Tamil, Archiv Orientalni XXIII, 1955, pp. 374-434.

ಪರಿಶಿಷ್ಟ : ೨

ಸಂಕೇತ ಸೂಚಿ

ಕ.ಸಾ.ಪ.ಪ.	=	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ
ಗು.	=	ಗುರುದೇವ
ಕ.ನು.	=	ಕನ್ನಡ ನುಡಿ
ಪ್ರ.ಕ.	=	ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕರ್ನಾಟಕ
ಜೀ.	=	ಜೀವನ
ಶ.ಸಾ.	=	ಶರಣಸಾಹಿತ್ಯ

ಉಪಾಧ್ಯೆ, ಡಾ|| ಆ. ನಾ.

ದೇಶಿಕೋಶಗಳಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳು, ೧೯೩೧

(ಮೂಲ) Annals of the Bhandarkar Research Institute,
XII, 3, Poona.

ಕೊಳಕೆ ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ

ಭಾಷೆಯ ವಿಕಾರಜನ್ಯ ಸಮಾನ ಜಾತಿಯ ಮತ್ತು ಸಮಾನ ಪ್ರಕೃತಿಕವಾದ ಭಾಷೆಗಳು,
ಕ.ಸಾ.ಪ.ಪ. ೧೨-೩.

ಕೃಷ್ಣ, ದಿ|| ಎಂ. ಎಚ್.

ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಭೂಪಟ, ಸಂಭಾವನೆ, ೧೯೪೧

ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟ, ಸೇಡಿಯಾಪು

ಪಂಚಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ, ಪ್ರ.ಕ. ೨೬-೨

ಕೇಶವಭಟ್

ವಟ್ಟುಸುಳಿ, ಶ.ಸಾ. ೨೫-೧೧, ೧೨, ೧೯೬೩

ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಂಗಾರ್, ಹಟ್ಟಿ

ಸಿಂಧೂ ತೀರದ ಪುರಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪ್ರ.ಕ. ೧೪-೨

ಜೋಶಿ, ಶಂ. ಬಾ.

ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿರುವ ಕನ್ನಡದ ಹಲವು ಅವಶೇಷಗಳು, ಪ್ರ.ಕ., ೯೦
ವಳ್ಳಿ (ವಳ) ವಾಳ-ವಾಲಾ ಪ್ರತ್ಯಯ ವಿಚಾರ, ಕಸಾಪಪ, ೨೬-೨
ನಿಯೋಗಾರ್ಥದ ವಳ್ಳಿ (ವಳ) ಪ್ರತ್ಯಯವು, ಕಸಾಪಪ, ೨೬-೧

ತಾತಾಚಾರ್ಯ, ಆರ್.

ಕಿತ್ತೀಳಿಯೂ-ಕನ್ನಡವೂ, ಕಸಾಪಪ, ೧-೩
ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದದ ವೃತ್ತಿ, ,, ೩-೧

ದೇಶವಾಂಡೆ

ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಇರುವ ತೊಂದರೆಗಳ ನಿವಾರಣೆ, ಕ.ಸಾ.ಪ.ಪ. ೧-೨

ನರಹರಯ್ಯ, ಎಸ್. ಎನ್.

ಗ್ರಾಂಥಿಕ ರೂಪಗಳ ಏಕೀಕರಣ, ಕ.ಸಾ.ಪ.ಪ. ೨-೨

ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್, ಡಿ. ಎಲ್.

ಮೊಹೆಜೊದಾರೊದಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ನಡೆದ ಭೂಶೋಧನೆ (ಅನುವಾದ)
ಮೂಲ: ಇ. ಜೆ. ಹೆಚ್. ಮ್ಯಾಕೆ, ಪ್ರ.ಕ. ೧೬-೪, ೧೯೩೫

ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್, ರಾ.

ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶವೂ ಅದರ ಭಾಷೆಯೂ, ಕ.ಸಾ.ಪ.ಪ. ೫-೧

ನಂಜುಂಡಶಾಸ್ತ್ರಿ, ತೋಗಿರೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ವರ್ಣ ಸಮಾಮ್ನಾಯ, ಕ.ಸಾ.ಪ.ಪ. ೫-೩
ಕರ್ನಾಟ, ಕರ್ಣಾಟ—ಯಾವುದು ಸಾಧು? ಕ.ಸಾ.ಪ.ಪ. ೪-೪
ಕರ್ನಾಟ ಭಾಷಾ ಲಿಪಿ, ಕ.ಸಾ.ಪ.ಪ. ೪-೪

ನಾಗರಾಜಯ್ಯ, ಹಂಪ

ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನದ ಕೆಲವು ರೂಪರೇಖೆಗಳು, ಅರುಣ, ೧೯೬೨
ಮಾತಿನ ಮಹತ್ವ, ಭಾಷೆಯ ದಿಗ್ವಿಜಯ, ಗು—೯-೯
ನುಡಿನಂಟು, ಗುರುದೇವ ೯-೧೦
ತುಳು ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರೂಪ, ಗು, ೯-೧೨, ೩೫೪-೩೬೧
ರೇಫ-ಶಕಟರೇಫ (ರ-ಱ), ಕ.ನು. ೨೪-೧೦
ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನದ ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳು, ಕ.ಸಾ.ಪ.ಪ. ೪೯-೨
ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಗುರುದೇವ, ೧೦-೪
ಅರು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು, ಅಜಂತ, ಫೆಬ್ರವರಿ, ೧೯೬೬

ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯ ಮೂಲ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸ, ಗು, ೯-೮
 ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳು, ಗುರುದೇವ, ೧೦-೩
 ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಫ್ರಾಂಜ್‌ಬಾಪ್, ಗುರುದೇವ, ೧೦-೨, ೧೯೬೫
 ಮರೈ ಬಾರ್ನಸನ್ ಎಮಿನೊ, ಕೆ.ನು.
 ರಾಬರ್ಟ್ ಬಿಷಪ್ ಕಾಲ್ಡ್ವೆಲ್, ಗು, ೧೯-೬, ೭

ನಾರಾಯಣಾಚಾರ್ಯರು, ಪಂಡಿತ ರಾಜಪುರೋಹಿತ

ಪ್ರಚಲಿತವಾದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯಾಕರಣ ರಚನೆ, ಕೆ.ಸಾ.ಪ.ಪ. ೩-೧

ನಾರಾಯಣರಾಯರು, ಹೆಚ್.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಧಾತುಗಳು, ಕೆ.ಸಾ.ಪ.ಪ. ೧-೩
 ಕರ್ಣಾಟಕ ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ಪದಗಳು, ಕೆ.ಸಾ.ಪ.ಪ. ೨-೨

ಭೀಮಸೇನರಾವ್, ಡಿ. ಕೆ.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಫಾರಸಿ ಮತ್ತು ಉರ್ದು ಶಬ್ದಗಳು, ಕೆ.ಸಾ.ಪ.ಪ. ೨೨-೧

ಮಧುರ ಚೆನ್ನ

ಅರ್ಯದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಸಮನ್ವಯ, ಜಿ. ೧೧-೭, ೧೯೫೦

ಮರಿಯಪ್ಪಭಟ್ಟ, ಎಂ.

ಕನ್ನಡದೊಳಗಣ ದೇಶ್ಯ ಅಂಶಗಳು, ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವ, ಕೆ.ಸಾ.ಪ.ಪ. ೨೭-೨

ಮಾನ್ವಿ

ರಾಯಚೂರು ಕನ್ನಡ, ಪ್ರ.ಕ. ೧೭-೪

ರಘುನಾಥರಾಯರು, ಆರ್.

ಕರ್ಣಾಟಕ ಭಾಷಾ ಚರಿತ್ರೆಯ ಹೆಗ್ಗುರುತುಗಳು, ಕೆ.ಸಾ.ಪ.ಪ.	೨-೪
ಸಂಧಿಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಚಾರ	,, ೨-೧
ಕರ್ಣಾಟಕ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಚಾರಿತ್ರಾದಿ ವಿಚಾರ	,, ೧-೩
ಕರ್ಣಾಟಕ ನಿಘಂಟುಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣ	,, ೧-೨
ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ವಿಕೀಕರಣ	,, ೧-೧

ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್, ಡಾ|| ಎಲ್. ವಿ.

ತಮಿಳು-ಮಲಯಾಳ ವ್ಯಾಕರಣಗಳ ವ್ಯಾಸಂಗ, ಪ್ರ.ಕ. ೧೯೪೫ (ಬೆಳ್ಳಿ ಸಂಚಿಕೆ)

ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ, ಬಿ. ವಿ.

ಮೈಸೂರು ಕನ್ನಡದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾಷಾ-ಪ್ರಭೇದಗಳು (ಅನುವಾದ)
(ಮೂಲ) ವಿಲಿಯಂ ಬ್ರೈಟ್, ಪ್ರ.ಕ. ೪೫-೩.

ಧ್ವನಿಶಾಸ್ತ್ರದ ಸ್ವರೂಪ ಪ್ರ.ಕ. ೪೪-೩

ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್, ರಾ| ಬಿ| ನೈ.

ಸೆಮೆಟಿಕ್, ಸಿಥಿಯನ್, ಮತ್ತು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮ್ಯತೆಗೆ
ಆಧಾರಗಳು : ಹೊಸ ಬೆಳಕು, ೧೯೬೦

ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ, ತೀ. ನಂ.

ಉಳ್ಳ-ಒಳಗು, ಕ.ಸಾ.ಪ.ಪ. ೨೪-೩

ಏನಿ-ಗಡಿಂ-ರೀ, ಪ್ರ.ಕ. ೨೮-೩

ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಡಿಕ್ಷನರಿ, ಪ್ರ.ಕ. ೧೬-೧

ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ರೂಪವು ಅಸಾಧುನೆ? ಕ.ಸಾ.ಪ.ಪ. ೨೩-೩, ೧೯೩೮

ಕನ್ನಡದ ಈಗಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಪ್ರ.ಕ. ೧೬-೩

ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ, ಬಿ. ಎಂ.

ಪೂರ್ವ ಹಳಗನ್ನಡ ಮತ್ತು ತಮಿಳು, ಕ.ಸಾ.ಪ.ಪ. ೨೭-೧

ಡಾ|| ಕಾಲ್ಡವೆಲ್ ಅವರು ,, ೨೩-೩

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಟ್ಟು, ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ—೧

ಶ್ರೀಧರ

ಕುಂದಗನ್ನಡ, ಕ.ಸಾ.ಪ.ಪ. ೪೧-೧, ೨

ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಚಾರ್ಯ, ಎಲ್.

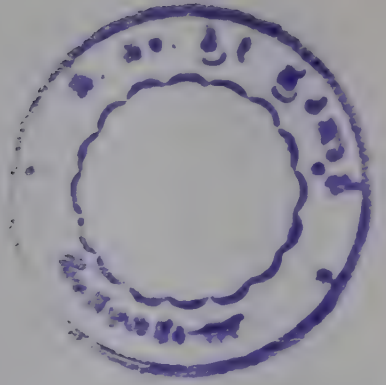
ಆಂಧ್ರಾರ್ಥಾನುಸ್ಥಾರ ತತ್ವ, ಕ.ಸಾ.ಪ.ಪ. ೧-೪

ಶಂಕರಭಟ್ಟ, ಡಿ. ಎನ್.

ಧ್ವನಿಪರಿವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ವರ್ಣಪರಿವರ್ತನೆ, ಪ್ರ.ಕ. ೪೩-೪

ಪರಿಶಿಷ್ಟ : ೨

ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು

ಅಗಸ್ತ್ಯಸ್ ಸೀಸರ್	೨೨	Cust	೪೦
ಅಗಸ್ತ್ಯ	೫೮, ೮೮,	ಕಾಕುಸ್ಥ ವರ್ಮ	೬೦
ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತ	೧೪	ಕಾಪ್	೪೮
Abraham A Lind	೧೫೨	ಕಾಲ್ಡ್‌ವೆಲ್, ರಾಬರ್ಟ್	೨, ೨, ೧೨, ೧೪, ೧೬, ೧೯, ೨೭, ೨೯
ಅಯ್ಯರ್, ಎಲ್. ವಿ. ಅರ್.	೧೧೭, ೧೨೨, ೧೪೪	ಕಾಳ	೧೫೬
Earnest Droese	೧೮೫	ಕುಂದಣಗಾರ, ಕೆ. ಜಿ.	೪೬
ಅಶೋಕ	೫೨, ೫೬, ೬೦, ೭೦	F. B. J. Kuiper	೨೧೭
ಅಟೊ ಎಸ್ಪರ್ಸನ್	೧೫	ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟ	೧೦೯
ಅಂಡಯ್ಯ	೧೨, ೮೭	ಕುಸುಮಾಲೆ	೪೦೧
ಅದಿದೇವ	೪೬	ಎಂ. ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣ	೨೦೧
ಅನಂದಗಿರಿ	೨೪	ಕೃಷ್ಣ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಡಿ.	೧೫೭
Alfred Master	೮೯, ೨೬೨	ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ	೧೪೨
ಇಲಂಕೊ ಅಡಿಗಳ್	೭೨	ಕೃಷ್ಣಮಾಚಾರಿ, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ	೨, ೧೨, ೧೪, ೧೫
ಮುಷಭ	೪೬	ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಭದ್ರಿರಾಜು	೨, ೧೨೨
ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಥಾಮಸ್	೪೭	ಕೆನ್ನೆತ್	೧೬
ಎಬ್ರಹಾಮ್ ಗ್ರಿಯೆರ್ಸನ್,	೧, ೪೦	ಕೇಶಿರಾಜ	೪, ೧೮, ೮೪, ೮೫, ೯೯, ೧೦೨, ೧೦೩, ೨೧೧, ೨೨೨
ಎಮಿನೊ, ಎಂ. ಬಿ.	೧೬೨, ೧೬೫, ೧೭೩	ಕೋಲ್‌ಬ್ರೂಕ್	೧೭
ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತ	೧೮	ಕೋಲ್, ಮೇಜರ್, ಆರ್. ಎ.	೧೨೬
ಐಸಾಕ್ ಬೇಲರ್	೪೮	ಕ್ಯಾಡ್ಡಸ್	೫೦
ಕಡೆಂಗೋಡ್ಲು ಶಂಕರಭಟ್ಟ	೨೯೦	Captain Glasfurd	೧೮೦
ಕನಿಂಗ್ ಹ್ಯಾಮ್	೪೭	ಕ್ಯಾಂಪ್‌ಬೆಲ್, ಎ. ಡಿ.	೧೨೧
Dr. A. P. Karamkar	೨೫	ಕ್ಯಾರಿ	೧೭
ಕರ್ನಲ್ ಮಾರ್ಷಲ್	೧೫೮	ಕ್ರಿಸ್ತುಫರ್ ಹೈಮಂಡಾರ್ಫ	೨೭

G. S. Gai	೨೧೭	Thurston	೧೮೧
ಗುಣವರ್ಮ II	೬೩	ಡಾಸನ್, ರೆ ಜೆ.	೧೫೧
ಗುಂಡಪ್ಪ, ಎಲ್.	೧೧೨	ಡೀಕ್, ಡಾ	೪೮
ಗುಂಡರಾಜ, ಡಾ ಲತಾ, ಲತಾ, ಲತಾ, ೧೧೮, ೧೧೯		ಡೇನಿಸ್ ಬ್ರೇ	೧೬೩
Goda Varma	೨೬೨	ಡ್ರಮ್ಮಂಡ್	೧೨೨
ಗೋವರ್	೧೫	ಡ್ರಿಬರ್ಗ್, ರೆ ಜೆ. ಜಿ.	೧೫೦
ಗೋಕಾಕ, ವಿ. ಕೃ.	೩೮೩	Daniel Jones	೩೪೯
ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣಭಟ್, ತಕ್ಕುಂಜೆ	೧೪೪	ತಾತಾಚಾರ್ಯ	೯೧
ಗೋಲ್ಡ್‌ಸ್ಮಿತ್	೪೭	ತಾರಾನಾಥ	೧೦೯
Grigson	೧೮೧	ತಿರುತ್ತಕ್ಕದೇವರ್	೧೧೦
B. P. Grenfell	೭೭	ತೊಲ್ಕಾಪ್ಪಿಯರ್	೧೦೮
ಗ್ರೇಟರ್, ರೆ ಎ.	೧೩೬	ಥೇರನುಹದೇವ	೭೦
ಗ್ರೌಲ್	೧೬	ಥೇರರಕ್ಷಿತ	೭೦
ಚಂದ್ರವರ್ಮರಾಜ	೧೪೦	N. K. Dutt	೨೨
ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಫಿಲಿಪ್ ಬ್ರೌನ್	೧೩೧	ದೀಕ್ಷಿತರ್, ಡಾ ಎನ್.ಆರ್.ಆರ್.	೧೧೦
ಚಿನ್ನಸೂರಿ	೧೨೯	ದೇವಕಾಂತ	೧೪೦
C. G. Chenevix Trench	೧೫೨	ದೇಶಪಾಂಡೆ, ರಾ. ಹ.	೮೯
ಜಯಕೊಂಡಾರ	೭೩	ದೇಸಾಯಿ, ಡಾ ಪಿ. ಬಿ.	೪೬, ೬೨
ಜಾಕೋಬ್ ಗ್ರಿಮ್	೧೩	ನಕ್ಕೇರರ್	೭೩
ಜಾಕೋಬಿ, ಡಾ	೩೪	ನನ್ನಯ್ಯ	೧೨೮, ೧೨೯
ಜಾರ್ಜ್ ಬೂಲರ್	೪೮	A. N. Narasimhaiah	೨೧೮
ಜೀವಗೋಸ್ವಾಮಿನ್	೯೬	ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್, ರಾ.	೯೦, ೯೧
ಜೂಲಿಯಸ್ ಸೀಸರ್	೩೩	ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್, ಡಿ. ಎಲ್.	
ಜೂಲ್ಸ್ ಬ್ಲಾಕ್ ೨, ೨೯, ೩೪, ೩೮, ೧೦೯			೫೨, ೫೪, ೭೪, ೭೫
ಜೇಮ್ಸ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪ್	೫೪	ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ, ಎಸ್. ಜಿ.	೩೨೭
ಜೋಶಿ, ಶಂ. ಬಾ.	೯೦, ೯೧, ೧೨೪	ನಹುಷ	೨೨೫
E. H. Tuttle	೩೧೦	ನಾಗರಾಜಯ್ಯ, ಹಂಪ	೬೨
Taraporewala	೨೧೦	ನಾಗವರ್ಮ II	೮೫, ೧೦೩
ಟಿ. ಬರೂ	೨, ೨೮, ೪೨, ೪೩	ನಾಗವರ್ಮ	೧೨, ೮೫
ಟಿಮೊಸ್ಟೆನಿಸ್	೩೯೭	ನಾರಣಪ್ಪ	೫೯
ಟೀಲರ್, ಡಾ ಐಸಾಕ್	೪೯	ನಾರಾಯಣರಾಯರು, ಹಟ್ಟಿಯಂಗಡಿ	
Ptolemy	೭೦	[ಹತ್ತಂಗಡಿ] ಲಘ. ೮೯, ೯೦	

R. C. Nigam	೧೯೨	ಬಸವಣ್ಣ	೩೮೮
ನೆದುಗಾಂಡಿ ಮಾಥೆನ್	೧೨೨	ಬಾರ್ಥ Barth	೫೧
C. G. Goad	೨೪	ಬಾರ್ನೆಟ್, ಎಲ್. ಡಿ.	೭೮, ೮೧
S. B. Patwardhan	೧೫೨	ಬಿಟ್ಟಗ	೧೯೪
ಪಣಿಯಾಡಿಯ, ಎಸ್. ಯು.	೧೪೪	ಬಿಳಿಗಿರಿ, ಎಚ್. ಎಸ್.	೧೦೫
ಪತಂಜಲಿ	೯೩, ೧೦೧	ಬುದ್ಧಮಿತ್ರ	೧೦೮
ಪಂಪ	೧೧, ೪೬, ೧೨೪	ಬೆಟ್ಟರಸ	೧೩೫
ಪರಮೇಶ್ವರಯ್ಯ, ಕೊಳಕೆ	೧೮	ಬೆನ್‌ಫಿ	೧೪, ೪೮
ಪಾಟ್	೧೪	ಬೆಶ್ಚಿ	೧೦೮
ಪಾರಕ್, ಕೆ. ಬಿ.	೩೪	ಬೆಳ್ಳಾವೆ ವೆಂಕಟನಾರಣಪ್ಪ	೮೧
ಪಾಠಿ ವೆಂಕಟನಾರಾಯಣ	೮೫	ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ	೩೩೮
ಪಾಣಿನಿ	೫೨, ೫೮, ೮೬, ೯೬	ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ	೪೦೧
Friend Pereira, J. E.	೧೬೬	ಬ್ರಾಹ್ಮಿಲೆ	೪೬
ಪೀಟರ್ ಕ್ಲೆಮೆನ್ಸ್	೧೨೨	ಬ್ರಿಗೇಲ್. ರೆ ಜೆ.	೧೪೧, ೧೪೩
ಪುಣ್ಯಕುಮಾರ	೧೨೭	ಬ್ರೌನ್, ಸಿ. ಪಿ.	೯೨
ಪುರುಷೋತ್ತಮ	೪೬	C. Bleses	೭೦೫
ಪೆಮ್ಮ ವೀರಪ್ಪ	೧೩೫	ಭಗವತ್, ಆರ್. ಆರ್.	೧೬
ಪೊನ್ನ	೩೦೨	ಭಟ್ಟಾಕಲಂಕ	೮೫
ಪೋಪ್, ಡಾ	೧೬, ೧೮, ೧೯	ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯ. ಎಸ್.	೩
ಪ್ರಾಣನಾಥ್, ಡಾ	೨೪	ಭಂಡಾರಕರ, ಆರ್. ಜಿ.	೧೭
ಪ್ರಿನ್ಸೆಪ್	೪೮	ಭವಣಂದಿಮುನಿ	೧೦೮
E. Prokosch	೩೧೦	ಭಾಸ್ಕರಕವಿ	೩೯೧
Pokorny	೪೩೬	ಭೀಮಕವಿ	೩೦೨
ಪ್ಲಿನಿ	೭೦	ಭೂವಿಕ್ರಮ	೭೪
Father Closet	೨೫, ೨೬	ಮಂಗಳೇಶ	೧೦೯
ಫ್ರಾಂಜ್ ಬಾಪ್	೧೩	ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದಪ್ಪ	೬೯; ೭೦, ೭೬, ೭೭
Francis White Ellis, Sir	೨, ೧೪, ೧೫	ಮಹಾದೇವ	೧೩೬
ಫ್ರೆಡರಿಕ್ ಮುಲ್ಲರ್	೩೮	ಮಾರಿಸ್	೧೩೧
ಫ್ಲಿಂಡರ್ಸ್ ಪೆಟ್ರಿಕ್	೨೪	ಮಾರ್ಕೋಪೋಲೋ	೨೬೧
ಬರ್ನೆಲ್ (Burnell)	೫೦, ೫೧	ಮಾರ್ಟಿನ್‌ಮರ್ ಫ್ಲೀಲರ್, ಡಾ	೫೭
		ಮಾಸ್ತಿವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	೪

A. N. Mitchell	೧೫೨	Rev. Ferd. Hahn	೨೦೫
ಮಿರ್ಚಿ ಅಣ್ಣಾರಾಯ	೩೮೩	Rev. O, Flex	೨೦೫
ಮಿನಾಕ್ಷಿಸುಂದರನ್ ಪಿಳ್ಳೆ, ಡಾ ಟಿ. ಪಿ.		Rev. G. Wurth	೧೯೫
	೫೮, ೧೧೦	Walde	೪೩೬
ಡಾ ರಂ. ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿ	೩೯೩	Rasmus Rusk	
ಮುರುಗುದಾಸ	೮೮		೨, ೧೪, ೧೫, ೩೭, ೩೮, ೩೯
Manfred Mayrhofer	೪೩೬	ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣರಾವ್, ಎನ್.	೧೫೬
ಮುಳಿಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ	೩೯೦	ಲಾಂಗ್ಡನ್, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ	೨೪
ಮೆಕಿಂಜೀ	೮೨	ಲಾಸ್ಲೇನ್	೪೭
ಮೆಗಸ್ಟಾನೀಸ್	೧೨೩	Lingum Letchmajee	೧೬೬
ಮೋಗ್ಲಿಂಗ್, ಡಾ	೧೩೭	ಲಿಯೊನಾರ್ಡ್ ಬ್ಲುಮ್ ಫೀಲ್ಡ್	೧೬೩
ಮ್ಯಾಕೆ, ಡಾ ಇ. ಜೆ. ಎಚ್.	೨೪	Louis H. Gray	೨೫೩
ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮುಲರ್	೪೧, ೪೮	ಲೂಯಿ ರೈಸ್	೮೨, ೮೩
ನ್ಯಾಂಗರ್, ಡಾ	೧೫೦	ಲೆಸ್ಲಿಯಸ್, ಡಾ ಆರ್.	೪೮
C. C. Uhlenbeck	೪೩೬	E. Lewy	೪೨
ಯಯಾತಿ	೨೨೫	Lorimer	೨೮೯
ಯಶಸ್ವತಿ	೪೬	ನರಾಹಮಿಹಿರ	೮೩
ರಖಲದಾಸ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿ	೨೪	Waddell, L. A.	೨೪
ರಘುನಾಥರಾಯ, ಆರ್.	೧೪	W. Von Hevesy	೪೨
ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ	೧೨	Walter Ripman	೫೦
ರನ್ನ	೩೦೨	ವಿನ್‌ಫೀಲ್ಡ್, W.W.	೧೬೬
ರಾಜಶೇಖರ	೭೧	ವಿನ್ಸ್ಲೆ	೧೬
ರಾಜೇಂದ್ರಲಾಲಮಿತ್ರ	೪೭	ವಿಮಲಮತಿಭಟಾರ	೨೩೧
ರಾಬರ್ಟ್. ಎ, ಹಾಲ್	೧೪೦	ವಿಲಿಯಮ್ ಜೋನ್ಸ್	೪೮
ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯ	೧೨೫, ೧೨೬	ವಿಲಿಯಮ್ ವ್ಹಿಟ್ಟಿ	೪೦
ರಾಮಶಾಸ್ತ್ರಿ	೧೪	H. D. Williamson	೧೫೨
ರಾವಬಹದ್ದೂರ್	೩೮೩	ವಿಲ್ಕಿನ್ಸ್	೧೭
ರಾವಣ	೧೫೭	ವಿಲ್ಸನ್, ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ	೧೭
ರಿಸ್ ಡೇವಿಡ್ಸ್, ಡಾ	೪೮	ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ	೧೪೧
ರೀವ್ಸ್	೧೬	ವೈಷಭ	೪೬
ರೂಜ್, ಇ. ಡಿ.	೫೧	ವೆಂಕಟರಾಯರು, ಎನ್.	೧೫
ರೆವರೆಂಡ್ ಕಿಟಿಲ್, ಎಫ್. ೧೫, ೧೬, ೩೪		ವೆಂಕಟಾಧ್ವರಿ	೮೫

ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ, ಟಿ. ಎಸ್.	೧೦೩	ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಅಯ್ಯರ್, ಕೆ. ಪಿ.	೫೭
ವೇಬರ್, ಎ.	೪೮	ಸೂಸ್	೫೧
ವೈಕೌಂಟ್	೫೧	ಸೇಡಿಯಾಪು ಕೃಷ್ಣಭಟ್ಟ	೩೯೦
ವೈದ್ಯನಾಥನ್, ಎಸ್.	೧೧೧	ಸೇಂಟ್ ಮಾರ್ಕ್	೧೫೧
ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ	೩೪	Sethumadhava Rao, P.	೧೫೨
ಶಡೆಯನ್ ಪರಾಂತಕ	೭೪	ಸೋಮದೇವ	೭೧
ಶಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಆರ್.	೭೭	ಸೋಮಯಾಜಿ, ಪ್ರಾ	೧೩೨
ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ	೩೯೦	ಸ್ವಂಧಗುಪ್ತ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ	೬೦
ಶೇಖರ್, ಎ. ಪಿ.	೧೧೮	C. Schoebel	೪೦
ಶೇಷಗಿರಿಪ್ರಭು	೧೨೨	Schulze, F. V. P.	೧೬೬, ೧೭೦
ಶೇಷಗಿರಿಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಪ್ರೊ ಎಂ.	೧೯	F. O. Schrader	೪೨
ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ, ತೀ. ನಂ.	೭೭, ೮೬, ೮೭	ಸ್ಟೆನ್ ಕೊನೊ Sten Konow	೪೦
ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ, ಎಸ್.	೭೭	ಸ್ವಾಮಿ	೩೯೭
ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀ.	೮೧, ೮೩, ೧೦೩, ೧೧೧	ಸ್ಥಾಪಕರವಿ	೧೧೮
ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಎಸ್.	೮೧	ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್	೧೨೨
ಶ್ರೀವರ್ಧದೇವರ್	೧೧೦	ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್‌ಫೋನ್	೧೬
ಷಣ್ಮುಗಮ್	೧೧೧	ಸ್ವಾಮಿನಾಥ ಅಯ್ಯರ್, ಆರ್.	೧೯
ಷೂಲ್	೧೩೧	Stephen Hislop	೧೮೧
ಸಂತನ್ಯಾಧ್ಯಾ	೧೪೩	J. H. Hutton	೨೯, ೩೦
Sir John Marshall	೨೪	G. R. Hunter	೨೩, ೨೪
ಸಾಯಣ	೩೪	P. Hunfalvy ಹನ್‌ಫಲ್ವಿ, ಪಿ.	೪೧
ಸಾಲೆತೊರೆ, ಬಿ. ಎ.	೭೭	ಹಂಪನಾ	೮೭, ೯೯
ಸಾಲೊಮನ್	೩೨	ಹರಿಹರ	೧೨೧
Siddheswar Varma	೨೮೯	ಹಲೆವಿ, ಎಂ. ಜಿ.	೪೮
ಸಿಲ್ವೆಸ್‌ ಲೆವಿ	೩೧	R. A. Hall (Jr)	೨೩೮
ಸುಧಿಭೂಷಣಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯ	೧೭೨, ೧೭೫	ಈ. ಹುಲ್ತ್ಸ್ಚ E. Hultsch	೭೭
ಸುನೀತಕುಮಾರ ಚಟರ್ಜಿ, ಡಾ	೨೫, ೨೮	ಹುಸೇನ್ ನಾಯಿನಾರ್	೧೧೧
K. V. Subbayya	೨೨೪, ೨೩೫, ೨೩೬	ಹೂಯನ್‌ತ್ಸಾಂಗ್	೧೨೩
ಸುಬ್ಬರಾವ್, ಬಿ.	೨೭	ಹೊಡ್ಸ್‌ನ್	೧೬
ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಯಮ್	೧೧೧	ಹೊಯ್ಸಳ ಬಲ್ಲಾಳ	೧೩೫

ಪರಿಶಿಷ್ಟ : ೪

ಸ್ಥಳಗಳು

ಅಣ್ಣಮಲ್ಲೆ	೫೮, ೧೭೩	ಕನೂಜ್	೮೬
ಅಣ್ಣಿಗರೆ	೨೩೪	ಕನ್ನೇಗೌಡನ ಕೊಪ್ಪಲು	೩೮೭
ಅಥೆನ್ಸ್	೩೮೧	ಕನ್ಯಾಕುಬ್ಜ	೮೬
ಅದಿಲಾಬಾದ್	೧೭೪	ಕಮಲಾಪುರ	೩೮೪
ಅನಂತಪುರ	೩೯೦	ಕರ್ನೂಲ್	೩೮೪
ಅಮೆರಿಕ	೨೪೫	ಕಲಕತ್ತ	೧೫೦
ಅಮ್ರೇತಿ	೧೭೫	ಕಲುಗುಮಲಯ್	೫೬
ಅಯ್ಯಾಕುಡಿ	೫೬	ಕಲ್ಯಾಣಪುರಿ	೧೪೧
ಅರಸಾಪುರ	೩೯೧	ಕಲ್ವಪು	೨೩೪
ಅರೇಬಿಯಾ	೩೦	ಕಾಕಿನಾಡ	೮೫
ಅಲಗರ್ ಮಲಯ್	೫೬	ಕಾಪು	೩೮೮
ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡ್ರಿಯ	೭೦	ಕಾರವಾರ	೩೫೬
ಅಸ್ಸಾಮ್	೨೦೦	ಕಾರ್ಕಾಳ	೧೮೮
ಅಕ್ಕಿರಾಂಪುರ	೩೯೧	ಕಾಸರಗೋಡು	೩೮೯, ೩೯೦
ಅಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್	೧೭೫	ಕುಂದಾಪುರ	೩೮೮, ೩೮೯
ಆಗುಂಬೆ	೩೮೮	ಕುಂಬಳಸೀಮೆ	೩೮೯
ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ	೩೮೬	ಕುರೂಡಿ	೩೯೧
ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯ	೧೪೦	ಕೆ. ಜಿ. ಎಫ್.	೩೯೧
ಇಡಗೂರು	೩೯೧	ಕೆಂಗೇರಿ	೩೮೭
ಇರಾನ್	೩೪	ಕೇರಳ	೨೬೩
ಈಜಿಪ್ಟ್	೫೦	ಕೊಚಿನ್	೪೮
ಉಕ್ರೈನ್	೫೦	ಕೊಡಗು	೩೮೮
ಉಡುಪಿ	೧೪೬, ೩೮೮	ಕೊಡಿಗೇನಹಳ್ಳಿ	೩೯೧
ಎಚ್. ಎ. ಎಲ್.	೩೨	ಕೊರಟಗೆರೆ	೩೯೧
ಎರುಮೈನಾಡು	೭೩	ಕೊಲ್ಚೆಸ್	೩೯೭
ಒರಿಸ್ಸಾ	೧೫೧	ಕೋರಮಂಡಲಂ	೭೧

ಕೋಲಾರ	೩೮೪, ೩೯೦	ತಿನ್ನವೆಲ್ಲಿ	೫೬
ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾ	೧೭೩	ತಿಪ್ಪಲೂರು	೧೨೭
ಖೊಂಡ್‌ನಾಲ್	೧೬೮	ತಿರುಚನಾಪಳ್ಳಿ	೫೬
ಖೋಟಾನ್	೬೧	ತಿರುಪ್ಪನೂರ್	೫೬
ಗಂಜಾಮ್	೧೬೮	ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ	೩೮೮
ಗಿಲ್ಲಿಟ್	೨೮೮	ತುಮಕೂರು	೩೮೩, ೩೯೧
ಗುಜರಾತು	೬೦	ತುರ್ಕಿ	೬೩
ಗುಡಿಬಂಡೆ	೩೯೦	ತೊಂಡೇಬಾವಿ	೩೯೦
ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ	೩೮೮	ಥೇಬಸ್	೫೦
ಗುಲ್ಬರ್ಗ	೩೮೨, ೩೮೫	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ	೩೮೮
ಗೋವ	೩೮೮	ದಾದ್ರ	೧೭೬
ಗೌರೀಬಿದನೂರು	೩೯೦, ೩೯೧	ದಾವಣಗೆರೆ	೩೮೩
ಘಲ್‌ಬನಿ	೧೬೮	ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ	೩೯೦
ಚಂದ್ರಗಿರಿ	೧೪೧	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ	೩೮೮
ಚಂದ್ರವಳ್ಳಿ	೭೦	ಧಾರವಾಡ	೩೫೬, ೩೯೦
ಚಾಮರಾಜನಗರ	೧೫೬, ೩೮೮	ನಂಜನಗೂಡು	೩೭೬, ೩೮೮
ಚಾರ್ಮಡಿ ಘಟ್ಟ	೩೮೮	ನಾಗರಖಂಡಿ	೬೦
ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ	೩೯೦	ನಾಗರ ಹವೇಲಿ	೧೭೬
ಚಿಂತಾಮಣಿ	೩೯೦	ನಿಮಾರ್ ಜಿಲ್ಲೆ	೪೩೮
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	೩೮೩	ನೀಲಗಿರಿ	೭೨, ೩೮೩
ಚಿನ್ನೂರ್	೧೭೫	ನೇಪಾಳ	೫೧, ೧೬೩
ಚೀನಾ	೬೩	ನ್ಯೂಗಿನಿ	೧೪೦
ಚಿನ್ನಪಟ್ಟಣ	೩೮೭	ಪಂಜಸೀಮೆ	೩೮೯
ಚೋಳ	೨೬೩	ಪಂಜಾಬ್	೨೨
ಛಾಂಡ್	೧೫೧	ಪರ್ಷಿಯಾ	೩೦
ಛಿಂದ್ವಾರಾ	೧೫೧	ಪಲ್ಮಿಡಿ	೬೨
ಛೋಟಾನಾಗಪುರ	೨೦೪	ಪಲ್ಮಿಡಿ > ಹಲ್ಮಿಡಿ	೧೭, ೨೬೩
ಜಗದಲ್‌ಪುರ	೧೫೧	ಪಾಂಡವಪುರ	೩೮೭
ಜಯಪುರ	೧೮೧	ಪಾಂಡ್ಯ	೨೬೩
ಡಯು	೩೮೮	ಸಿಪ್ರಾವ	೫೧
ಡಾಮನ್	೩೮೮	ಪುಣೆ	೩೮೬
ತಾಳಗುಂದ	೬೧	ಪುತ್ತೂರು	೩೮೮

ಪುದುಕೋಟ್ಟಿ	೫೬	ಮಂಗಳೂರು	೧೩, ೩೮೬, ೩೮೮
ಪುರವರ	೩೯೧	ಮಡಕೇರಿ	೩೮೮
ಪುಲಿಗೇಜಿ	೧೧	ಮಂಡ್ಯ	೩೮೭
ಪೆನಗೊಂಡ	೩೯೧	ಮಧುರಾ	೨೬೨
ಪ್ಯಾರಿಸ್	೩೮೧	ಮದರಾಸು	೧, ೧೩, ೧೫
ಪ್ಯಾಲಸ್ಟೈನ್	೩೨	ಮದ್ದೂರು	೩೮೭
ಫ್ರಾನ್ಸ್	೩೮೧	ಮಧುಗಿರಿ	೩೯೧
ಫ್ರೆಂಚ್‌ರಾಕ್ಸ್	೩೮೭	ಮಧುರೆ	೨೬೨
ಬಡಗಹಳ್ಳಿ	೧೯೪	ಮಧ್ಯ ಏಷಿಯಾ	೩೭
ಬದಾಮಿ	೧೭, ೮೧	ಮಧ್ಯ ಭಾರತ	೫
ಬನವಾಸಿ	೭೦	ಮರ್ಮಗೋವ	೩೮೮
ಬರ್ಮಾ	೫೪	ಮಲಬಾರ್	೩೨, ೨೬೧
ಬಲೂಚಿಸ್ಥಾನ	೫	ಮಲಯ	೫೪
ಬಲ್ಗೇರಿಯಾ	೫೦	ಮಲುಗೂರು	೩೯೧
ಬರ್ಲಿನ್	೫೧	ಮಲ್ಪೆ	೩೮೮
ಬಳ್ಳಾರಿ	೩೮೪	ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ	೩೦೩
ಬಾಗಳಿ	೧೯೩	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	೧೪೬, ೧೫೧, ೩೮೫, ೩೮೬
ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ	೩೯೦	ಮಹಿಷಮಂಡಲ	೭೦
ಬಿಜಾಪುರ	೩೮೩, ೩೮೫, ೩೮೬	ಮಳವಳ್ಳಿ	೩೮೭
ಬಿಸ್‌ಮಾರ್ಕ್	೧೪೦	ಮಾಂಡ್ಯಾ	೧೫೧
ಬಿಹಾರ	೧೫೧	ಮಾತುಂಗ (ಬೊಂಬಾಯಿ)	೩೮೬
ಬೀದರ್	೩೮೫	ಮುಂಬಯಿ	೩೮೬
ಬೆಂಗಳೂರು	೩೦೩, ೩೮೭, ೩೯೦	ಮುದುಗೆರೆ	೩೯೧
Babylon	೩೩	ಮೂಡಬಿದ್ರೆ	೩೮೮
ಬೆಳಗಾಂ	೩೮೪, ೩೮೫, ೩೯೩	ಮೆಡಟರೇನಿಯನ್	೨೧
ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ	೧೪೨	ಮೆಘೊಡಿಯಸ್	೫೦
ಬೇತುಲ್	೧೫೧	ಮೆಸಪೊಟೇಮಿಯಾ	೨೧
ಬೇಲೂರು	೫೮೮	ಮೈಸೂರು	೧, ೩೮೭
ಬೊಂಬಾಯಿ	೩೮೬	ಮೊಹಂಜೊದಾರೊ	೨೨, ೨೩, ೨೪, ೨೬,
ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ	೨೬		೩೧, ೫೪,
ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕೊಲಂಬಿಯ	೨೭೪	ಯಲಹಂಕೆ	೩೯೦
ಬೈರವಕೊಂಡ	೧೨೭	ಯವದ್ವೀಪ	೫೪

ಯೋತ್ಮಲ್	೧೭೪	ಸರ್ವಿಯ	೫೦
ರಮಾಪುರ	೩೯೧	ಸಾಗರ	೩೮೮, ೯೮೯
ರಷಿಯಾ	೫೦, ೬೩	ಸಾಂಗಲಿ	೩೮೬
ರಾಜಮಹಾಲ್	೧೮೫	ಸಾತನೂರು	೩೮೭
ರಾಜಾನುಕುಂಟೆ	೩೯೦	ಸಾಲೋಮನ್ಸ್	೧೪೦
ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು	೩೮೩	ಸಿದ್ಧಾಪುರ	೩೮೯
ರಾಮನಗರ	೩೮೭	ಸಿಂಧ್	೨೨
ರಾಯಚೂರು	೩೯೨	ಸಿರಸಿ	೩೮೯
ರೂಪರ	೪೬	ಸಿರಿಲ್	೫೦
ರೋಮ್	೩೯೭	ಸಿಲೋನು	೨೫
ಲಂಡನ್	೩೮೧	ಸಿಂಹಳ	೫೪
ಲಿಮೂರಿಯಾ (Lemuria)	೨೮	ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ	೩೮೮
ಲೇಪಾಕ್ಸಿ	೩೯೧	ಸಿರ್ಪುರ್	೧೭೫
ಲೋಥಲ	೪೫	ಸೆಪೋನಿ	೧೫೧
ವಾರ್ಧಾ	೧೭೪	ಸೊಲ್ಲಾಪುರ	೩೮೪
ವಾಲತೇರ್ > ವಾಲ್ಟೇರ್	೧೨೫	ಸ್ಪಾರ್ಟಾ	೩೮೧
ವಿಜಯನಗರ	೧೪೨	ಹಂಪಸಂದ್ರ	೩೯೧
ವಿದುರಾಶ್ವತ್ಥ	೩೯೦	ಹರಪ್ಪ	೨೨, ೨೩, ೨೬, ೩೧
ವಿನಾನಪುರ	೩೨	ಹರಿಹರ	೩೮೩
ವಿರಾಜಪೇಟೆ	೩೮೮	ಹಾಸನ	೩೮೮
ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ	೧೬೮	ಹಿಂದೂಪುರ	೩೯೦, ೩೯೧
ನೆಂಗಿಪುರ	೨೬೪	ಹಿನಾಚಲ	೪೫
ನೇವೂರು	೨೬೪	ಹಿರಿಯೂರು	೩೮೩
ಶಿರಾ	೩೮೩	ಹಿರೋಡೆ	೩೮೭
ಶಿವಮೊಗ್ಗ	೩೮೮	ಹುಣಸೂರು	೧೩೫, ೩೮೮
ಶೇಡಬಾಳ	೩೮೪, ೩೯೩	ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ	೩೮೩
ಶ್ರವಣಬೆಳ್ಳೂಳ	೮೫	ಹೈದರಾಬಾದು	೧, ೧೭೫, ೩೯೨
ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ	೨	ಹೊಸಪೇಟೆ	೩೮೪
ಸತಾರ	೩೮೭	ಹೊಸೂರು	೩೯೦

ಪರಿಶಿಷ್ಟ : ೫

ಭಾಷೆಗಳು

ಅಖೇನಿಯನ್	ಇಲಿಗ	ಕನ್ನಡ	೧, ೬, ೬೯-೧೦೫, ೨೫೭,
ಅಟ್ಟಿಕ್	ಇಲಿಗ		ಇಲಿಲ, ೩೯೧.
ಅಯೊನಿಯನ್	ಇಲಿಗ	ಕಂದ್ರ	೧೫೧
ಅರಬ್ಬಿ	೩೪, ೩೫, ೨೩೧	ಕಮಸ್ಸಿನ್	೪೩, ೪೪
ಅರ್ಥ ದ್ರಾವಿಡ	೫	ಕಲರಿ	೧೫೧
ಅಲಿಪಿ ಭಾಷೆಗಳು	೨, ೪	ಕಿರ್ಫ್ಫಿಜ್	೩೭
ಅಲೊಗ್ಲಿಕ್ಸ್	೨೮೮	ಕುಕ್ (ಕುಯಿ)	೫, ೬, ೧೬೬, ೧೬೯
ಅವೆಸ್ತಾ (Avesta)	೧೭	ಕುಂದಗನ್ನಡ	ಇಲಿಲ, ೩೯೦
ಅದಿವಾಸಿ ಭಾಷೆಗಳು	೫	ಕುರುಖ್	೫, ೬, ೨೦೪-೨೦೫
ಆಸ್ಪಿಕ್	೨೮	ಕುರ್ದಿಷ್	೨೯೦
ಆಸ್ಟ್ರೊ-ಏಷಿಯಾಟಿಕ್	೩೧	ಕುವಿ	೬, ೧೭೦, ೧೭೧
ಇಂಗ್ಲಿಷ್	೩೫, ೩೮೬, ೩೮೭, ೩೮೮	ಕೆಂಟಿಷ್	೧೯೫
ಇಟಾಲಿಯನ್	೨೮೮	ಕೆಲ್ಟಿಕ್	೧೮, ೧೯
ಇಂಡೋ-ಇರಾನಿಯನ್	೩೫	ಕೈಕಾಡೀ	೧೧೩
ಇಂಡೋ-ಆರ್ಯನ್	೨೦, ೩೫, ೩೮೭	ಕೊಕಡಿ	೧೫೧
ಇಂಡೋ-ಜರ್ಮನಿಕ್	೩೮೭	ಕೊಂಕಣಿ	ಇಲಿಲ
ಇಂಡೋ-ಯೂರೋಪಿಯನ್	೨೦, ೩೫, ೪೦, ೪೧	ಕೊಡಗು	೧, ೬, ೧೩೫-೧೪೦
ಇರಾನಿಯನ್	೨೪೦	ಕೊಂಡ	೬, ೧೯೧-೧೯೨
ಇಸ್ಟೋನಿಯನ್	೩೭, ೪೪	ಕೊಂಡುದಮಿಟರ್	೧೦೭
ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	೩೯೪-೩೯೭	ಕೊಯ	೬, ೧೯೦
ಉರ್ದು	೩೮೭, ೩೯೨	ಕೊರಗ	೧೮೮
Irish	೩೫೨	ಕೊರವಂಜಿ ಭಾಷೆ	೧೬೩
ಒರಾಒನ್	೬, ೨೦೪	ಕೊರಾಪುತಿ	೧೮೨
ಒಲ್ಲಾರಿ	೬, ೭, ೧೮೭	ಕೊಕುರ್	೨೪೧
ಒಸ್ತಕ್	೪೩, ೪೪	ಕೊರ್ವೀ	೧೧೩
		ಕೋತ	೧, ೫, ೬, ೨೦೦-೨೦೩

ಕೋಲಾಮಿ	೫, ೬, ೧೭೩-೧೭೯	ತುಳು	೧, ೬, ೧೨, ೧೪೧-೧೪೯,
ಕೋಲಾರ ಕನ್ನಡ	೩೯೨		೩೮೭, ೩೮೮.
ಕ್ಯಾಂಟೊನೀಸ್	೩೮೧	ತೆಲುಗು	೧, ೬, ೧೨, ೧೨೩-೧೩೪,
ಖೆರೆಮಿಸ್	೪೪		೩೮೭, ೩೯೧.
ಖೊಂಡ್	೬	ತೊದ	೧, ೫, ೬, ೧೫೫-೧೫೯
ಗದಬ	೧೮೯	ದೊರ್ಲಿ	೧೫೧
ಗಾಯ್ಕಿ	೧೫೧	ದ್ವಂಡ (ಜೆಂಡ್)	೧೮
ಗುಜರಾತಿ	೨೦, ೩೮೭	ಧಂಗರಿ	೨೦೪
ಗೊಧಿಕ್	೧೩	ಧನ್ವರಿ	೨೦೪
ಗೋಂಡಿ	೬, ೭, ೯, ೧೫೦-೧೫೪	ಧಾರವಾಡ ಕನ್ನಡ	೩೯೨
ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷೆಗಳು	೪	ಧುವರ್	೧೮೨
ಗ್ರೀಕ್	೧೩, ೧೪, ೨೬, ೩೪, ೩೫	ನಗರ್ಚಿ	೧೫೧
ಚೀನೀ	೨೬, ೯೯	ನಹಾಲಿ	೪೩೮
ಜಟ್ಟೀ	೧೬೪	ನಾಯ್ಕಾ	೬, ೯, ೨೦೬-೨೦೮
ಜಪಾನ್	೩೦೧	Nass	೨೭೪
ಜರ್ಮನ್	೨೮೮	ನಿಗ್ರಾಂಥಿಕ ಭಾಷೆಗಳು	೪
ಜಾರ್ಜಿಯನ್	೨೭೫	ಪಂಖಲಿ	೧೫೧
ಜಿಪ್ಸಿ ಭಾಷೆ	೧೬೩	ಪಂಚಗೌಡ	೨೦
ಜಿ ರಿಯನ್	೪೩	ಪಂಚ ದ್ರಾವಿಡ	೨೦
Jeisei	೪೪	ಪಂಜಾಬಿ	೧೮
ಟಂಗುಷಿಯನ್	೩೭	ಪರ್ಜಿ	೫, ೬; ೧೮೦-೧೮೪
ಟರ್ರೊ-ತಾತಾರ್	೩೮	ಪರ್ಷಿಯನ್	೩೫
ಟರ್ಕಿಷ್	೩೭, ೨೭೫	ಪರ್ಷೋ	೧೬೪
Tawgy	೪೪	ಪೆಂಗು	೬, ೧೭೨
ಟೆಬೆಟೊ-ಬರ್ಮಾ	೪೩೭	ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್	೧೧೧
ಟ್ಯುಟೊನಿಕ್	೧೮	ಪ್ರಾಕೃತ	೧೭
ಡಚ್	೨೮೮	ಪ್ರಾಕೃತ ಜರ್ಮನ್	೧೩
ಡೋರಿಕ್	೩೮೧	ಫಿಜಿಯನ್	೨೪೦
ತತಾರ್	೩೭	ಫಿನ್ನಿಷ್	೩೭, ೩೦೧
ತಮಿಳು	೧, ೫, ೬, ೧೦೬-೧೧೬,	ಫಿನ್ನೊ-ಯುಗ್ರಿಯನ್	೩೮
	೨೫೭, ೩೮೭, ೩೯೧.	ಫಿನ್ಸ್ Finns	೪೧
ತುರ್ಕಿ	೩೭	ಫ್ರೆಂಚ್	೨೮೪

ಬಂಗಾಳಿ	೧೮, ೨೦	ಯುಗ್ರಿಯನ್	೩೭
ಬಡಗ	೫, ೬, ೧೯೩-೧೯೯	ಯುರಲ್	೩೦೧, ೩೭೭
ಬಲೂಚಿ	೧೬೧	ಯುರಲ್-ಅಲ್ತೈ	೩೦, ೩೭
ಬಿಜಾಪುರೀ ಕನ್ನಡ	೩೮೫	ಯೆರುಕಲ	೧೧೩
ಬೀಚ್ ಲಮಾರ್	೧೪೩	ರಷ್ಯನ್	೨೮೮
Burushaski	೨೮೮, ೨೮೯	ರಾಜಗೋಂಡಿ	೧೫೧
ಬೆಂಗಳೂರು ಕನ್ನಡ	೩೮೭	ರೋಮನಿಕ್	೧೪
ಬೇಹಾರಿ	೧೮	ಲಧದಿ	೫
ಬ್ರಾಹೂಕು	೫, ೬, ೧೬೦-೧೬೫	Lai	೨೮೯
ಭರಿಯ	೫	ಲೆಪ್ಪಿಷ್	೩೭
ಮಂಗಳೂರು ಕನ್ನಡ	೩೯೨	Lappish Norwegian	೪೩
ಮಂಗೋಲಿಯನ್	೩೭, ೩೮, ೨೪೫	ಲ್ಯಾಟಿನ್	೧೩, ೨೬
ಮಗ್ಯಾರ್ಸ್	೪೧	ಲ್ಯುಕೊನಿಯನ್	೩೮೧
ಮಘೇರ್	೩೭	ವಂಗಭಾಷೆ	೨೦
ಮಂಜೂ	೨೪೫	ವು	೩೮೧
ಮಣಿಪುರಿ	೨೮೮	ವೇದದ ಸಂಸ್ಕೃತ	೧೭
ಮಂಡರಿನ್	೩೮೧	ವೊಗುಲ್	೪೩
ಮಂಡ್ಯ ಕನ್ನಡ	೩೮೭, ೩೯೨	ವೊತ್ಯಕ್	೪೩
ಮನ್ನೆ	೧೭೬	ಶೂದ್ರರ ತುಳು	೧೪೬
ಮರಾಠಿ	೨೦, ೩೮೭, ೩೯೩	ಶೆಂದಮಿಟರ್	೧೦೭
ಮಲೆಯಾಳಮ್	೧, ೧೧೭-೧೨೨, ೩೮೭, ೩೮೯.	ಶೆರಮಿಸ್	೩೭
ಮಲೆತ್ತಿ	೫, ೬, ೧೮೫-೧೮೬	ಶ್ರಾವಣ ಭಾಷೆಗಳು	೪, ೫
ಮಲ್ಡರ್	೨೦೪	ಸಂತಾಲಿ	೨೪೧
ಮಾಡಿಯಾ (ಮರಿಯ)	೧೫೧	ಸಫೂಲ್ಕ್	೧೯೫
ಮಿನ್	೩೮೧	ಸಂಸ್ಕೃತ	೮, ೧೨, ೧೭, ೨೬, ೩೬, ೫೬
ಮುಂಡರಿ	೨೪೧	ಸಿಥಿಯನ್	೪೧, ೪೨, ೧೯, ೩೭-೪೪
ಮುಂಡಾ (Munda)	೨೯, ೩೧, ೨೪೧	ಸಿಂಧಿ	೨೦, ೧೬೧, ೩೮೭
ಮೈಸೂರು ಕನ್ನಡ	೩೯೩	ಸಿಂಹಳೀ	೩೬೫
ಮೊಟೊ	೪೩	ಸೆಮಿಟಿಕ್	೩೯
ಮೊರಡ್ವಿನ್	೪೩	Scotch	೩೫೨
ಮೋರ್ಡ್ವಿನಿಯನ್	೩೭	ಸ್ಕಾಂಡಿನೇವಿಯನ್	೨೮೮

ಸ್ಪ್ಯಾನಿಷ್	೨೮೮	ಹಳೆಯ ನಾಸ್	೧೩
ಸ್ಯಾಂಡಲ್‌ವುಡ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್	೧೪೩	ಹಿಂದಿ	೩೮೭
ಹಂಗೇರಿಯನ್	೩೯, ೨೭೫	ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಿ	೧೬೧
ಹಲ್ಬಿ (ಹಳಬಿ)	೧೫೨	ಹೀಬ್ರೂ	೨೬, ೩೨
ಹವ್ಯಕ ಕನ್ನಡ	೩೮೯-೩೯೦, ೩೯೨	ಹೊಸಗನ್ನಡ	೧೮
ಹಳಗನ್ನಡ	೧೮	ಹೋ	೨೪೧

ನರಿಶಿಷ್ಟ : ೬

ಗ್ರಂಥಗಳು

ಅಥರ್ವಣವ್ಯಾಕರಣಕಾರಿಕಾವಲಿ	೧೨೯	ಗದುಗಿನ ಭಾರತ	೫೯
ಅಪ್ಪಕವೀಯ	೧೨೯	ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ	೩೨೭
ಅಹನಾನೂರ	೭೩, ೧೦೭	ಗುರುದೇವ	೧೪೪
ಅಕ್ಸಿರಿಂಕಸ್ ಪ್ಸಾಪಿರೈ	೭೬	ಗ್ರಾಮಾಯಣ	೩೪೩, ೩೯೩
ಅದಿಪುರಾಣ	೧೭, ೪೬	ಚೂಷೂವಳಿ	೧೦೮
ಅಂಧ್ರಕೌಮುದಿ	೧೨೯	ಛಾಂದೋಗ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ	೩೪
ಅಂಧ್ರಶಬ್ದಚಿಂತಾಮಣಿ	೧೨೯	ಛಂದೋಂಬುಧಿ	೧೨
ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು	೨೧೬	ಜೀವಕಚಿಂತಾಮಣಿ	೧೧೦
Illustrated London News	೨೩	ಜೀವಂಧರ ಚರಿತೆ	೩೯೧
ಈಶಾವಾಸ್ಯ	೩೦೧	ತಂತ್ರವಾರ್ತಿಕ	೧೦೯; ೨೫೯
ಉದ್ವಾಯನ ಚರಿತ್ರೆ	೯೧	ತಿಪಿಟಕ	೫೨
ಮಗ್ನವೇದ	೩೬	ತಿಜುಕ್ಕುಜಳ	೨೫೯
Epigraphia Carnatica	೩೭೬	ತೊಲಾಕಾಪ್ಪಿಯನ್	೫೮, ೫೯, ೮೮
ಎಟ್ಟುತ್ತೊಗೈ	೧೦೭	ತ್ರಿಲಿಂಗ ಶಬ್ದಾನುಶಾಸನ	೧೨೯
ಐತ್ತರೇಯಬ್ರಾಹ್ಮಣ	೧೨೩	ದ್ರಾವಿಡಭಾಷಾಜ್ಞಾತಿಕೋಶ	೨
ಕಥಾಸರಿತ್ಸಾಗರ	೭೧	ಧರ್ಮಪದ	೬೧
ಕನ್ನಡ ಕೈಪಿಡಿ	೯೬, ೧೦೩	ನನ್ನಯ್ಯಭಟ್ಟೀಯ	೧೨೯
ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆ	೫೪	ನನ್ನಯ್ಯಭಾರತ	೩೦೪
ಕಬ್ಬಿಗರ ಕಾವ	೧೨, ೮೭	ನನ್ನೂಲ್	೧೦೮
ಕರ್ಮವೀರ	೩೮೩	ನವಭಾರತ	೩೯೦
ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ	೧೧, ೧೭	ನಿಸರ್ಗ	೩೮೩, ೩೯೩
ಕಳಿಂಗತ್ತುಪ್ಪರಣಿ	೭೩	ನೀತಿಮಂಜರಿ	೩೫೭
ಕಾಷ್ಠಾನಲೋಕನ	೨೫೮	ನೇಮಿನಾದಮ್	೧೦೮
ಕಿಟಿಲ್‌ಕೋಶ	೩೬೨	ಪತ್ತುಪ್ಪಾಟ್ಟು	೧೦೭
ಕುಜಳ	೧೦೮	ಪದ್ಮಪುರಾಣ	೭೧
Kota Texts	೨೦೦	ಪಂಪಭಾರತ	೧೧, ೫೯, ೩೨೮, ೩೩೮ ೩೫೫

ಪರಿಸ್ಪತ್ರಿಕೆ	೧೮	ಲಲಿತ ವಿಸ್ತರ	೪೬. ೬೧
ಪುಲವರ್ ಪುರಾಣ	೮೮	ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ	೨೪೪, ೨೫೦, ೩೦೨
ಪುಷ್ಪದಂತ ಪುರಾಣ	೬೩	ಲೀಲಾವತಿ ತಿಲಕಂ	೧೧೯
ಪ್ರಪಂಚ	೩೮೩	ವಾಗ್ವಿಧಾಯಿನಿ	೧೪
ಬಸವ ಪುರಾಣ	೩೦೨	ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ	೧೭
ಬಸವರಾಜದೇವರ ರಗಳೆ	೨೧೪	ವಿಶ್ವಗುಣಾದರ್ಶ	೮೨, ೮೫
ಬಾಲಪ್ರಬೋಧ	೧೧೯	ಶತಪಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ	೫೨, ೯೩
ಬಾಲವ್ಯಾಕರಣ	೧೨೯	ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ	೧೮, ೮೪, ೯೯, ೧೦೨, ೨೧೭, ೨೧೯, ೨೨೨, ೨೨೯
ಬೃಹತ್ ಸಂಹಿತೆ	೭೧	ಶಬ್ದಸ್ಮೃತಿ	೨೧೧
ಬೈಬಲ್	೩೨. ೧೬೮	ಶಾಂಕರಭಾಷ್ಯ	೩೪
ಭಗವತೀ ಸೂತ್ರ	೪೬	ಶಾಂತಿ ಪುರಾಣ	೧೭
ಭಗವದ್ಗೀತೆ	೩೦೧	ಶಿಲಪದಿಗಾರಮ್	೭೨
ಭರತೇಶವೈಭವ	೧೨, ೧೪೨	ಶೂಲಾಮಣಿ	೧೧೦
ಭಾಗವತ ಪುರಾಣ	೯೬	ಸಮರಸವೇ ಜೀವನ	೩೮೩
ಭಾಷಾಭೂಷಣ	೮೫	ಸಮಾಲೋಕನ	೩೪೮
ಮನುಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ	೧೦೯	ಸಂಭಾವನೆ	೧೧೨
ಮಹಾಭಾರತ	೭೧	ಸಂಯುಕ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ	೩೮೩
ಮಹಾಭಾಷ್ಯ	೯೩	ಸಾಹಸಭೀಮವಿಜಯ	೧೭
ಮಹಾವಂಶ	೭೦	ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಶೋಧನ	೧೪
ಮೂರು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು	೬೯	ಸ್ಕಾಂದ ಪುರಾಣ	೧೪೦
ಮೃಚ್ಛಕಟಿಕ	೭೧	ಹರಿನಾಮಾಮೃತ	೯೬
‘ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ’	೧೫೭	ಹೊಸಗನ್ನಡ ನುಡಿಗನ್ನಡ	೧೩
ಯಜುರ್ವೇದ	೫೨		

ಪರಿಶಿಷ್ಟ : 2

ಇತರ ವಿವರ

ಅಂಬಿಗರು	೩೮೮	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನರು	೩೮೭
ಅರನೆಯಿಕ್ ಲಿಸಿ	೫೧	ಕ್ರೈಸ್ತ ಪಾದ್ರಿಗಳು	೧೬
ಆರ್ಮೇನಿಯನರು	೩೦	ಖಾನೇಷುನಾರಿ	೬೬
ಆ (ಒ) ಫಿರ್	೩೨	ಗಂಗರು	೬೦
ಆಂಧ್ರಭೃತ್ಯ	೧೨೩	ಗೋಲರು	೩೮೩
ಆನ್‌ಮುಂಗಾನೊ	೧೫೭	Pictography ಚಿತ್ರಲಿಪಿ	೨೩
ಆರ್ಯರು	೨೧, ೨೨	ಚಿಂಗಾಳ್ವ	೧೩೬
ಇರುಳರು	೨೦೩	ಚೌ-ಚೌ	೩೮೭
ಇಸ್ಲಾಮ್	೧೬೫	ಚಾಳುಕ್ಯರು	೬೦
ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿ	೧೩೧	ಜನಗಣತಿ	೧, ೩೮೬
ಉತ್ತರಮಾರ್ಗ	೧೧	ಜೈನರು	೧೪೩, ೩೯೧
ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಮಾರ್ಗ	೧೧	ಟಿಯಕಿರ್ಜಿ	೧೫೭
ಉರಾಂವ್	೨೦೪	ತರ್ಕಿತ್	೩೨
ಎಟ್ರಸ್ಕನ್ ಲಿಪಿ	೫೦	ತೊದವರು	೨೦೩
ಒರಾಪೊನ್ (ಜನಾಂಗ)	೨೦೪	ತೋಡರು	೨೦೩
ಹಿನ್	೧೫೭	ದಕ್ಷಿಣಮಾರ್ಗ	೧೧
(ಕೆ) ಖರೋಷ್ತಿ	೪೭, ೬೧	ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರಮಾರ್ಗ	೧೧
ಕದಂಬರು	೬೦	ದುಭಾಷಿ	೩೯೭
ಕನಾರಿ ಲಿಪಿ	೬೧	ದೇಕುಲಾರಿಯಾ	೧೫೭
ಕುಜನಾಡಾ	೧೫೭	ದೇವನಾಗರಿ	೬೦
ಕುರುಬರು	೩೯೧	ದ್ರಮಿಡ	೨೬೫-೨೬೬
ಕುರುಂಬರು	೨೦೩	ದ್ರಾವಿಡ	೨೫೬-೨೬೬
ಕುಶಾನರು	೬೧	ದ್ರಾವಿಡರು	೨೧-೩೬
ಕೊರಾಟೊ	೧೫೭	ನಾಗರಿಲಿಪಿ	೬೦
ಕೋಲರು	೩೧	ನೀಗ್ರಿಟೊ	೨೯
ಕ್ರಾತೇದೇವರು	೪೦೧	ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥಸ್ವಾಮಿ	೧೫೫

ಪಾರ್ಸಿ	೧೮	ಯುರಲಿಯನರು	೪೨
ಪಿತಿ	೧೫೭	ಯುರೇಷ್ಯನ್ನರು	೩೦
ಪುಲಿಮಾಯಿ	೭೦	ಯೆಹೂದ್ಯರು	೧೨೦
ಪೂತಿ	೧೫೭	ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು	೬೦
ಫೋನೀಷಿಯನ್	೪೮	ಲಿಂಗಾಯಿತರು	೩೯೧
ಫೋನೀಷಿಯನ್ ಲಿಪಿ	೫೦, ೫೧	ಲಿಪಿ ವಿಜ್ಞಾನ Palaeography	೫೪
ಫೋರ್ಟ್ ಸೇಂಟ್ ಜಾರ್ಜ್ ಕಾಲೇಜು	೧೫	ವಟ್ಟಿಳತ್ತು ಲಿಪಿ	೫೬, ೫೮
ಫೌಜುದಾರ	೩೯೩	ವಡುಗರು	೭೩
ಬಡಗರು	೨೦೩	ವೈಶ್ಯರು	೩೯೧
ಬಂಟರು (Bants)	೧೪೩	ಶಾಸನ ವಿಜ್ಞಾನ Epigraphy	೫೪
ಬಸ್ಸು	೩೮೮	ಶೂದ್ರರು	೧೪೩
ಬೆಲೆಗೋಷು	೧೫೭	ಶೆಂಗುತ್ತ(ಟ್ಟಿ)ವನ್	೭೨
ಬೇಡರು	೩೯೧	ಸಂಕೇತ ಲಿಪಿ	೨೩
ಬೌದ್ಧ	೪೬	ಸಂತಾಲರು	೩೧
ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು	೩೮೯, ೩೯೧	ಸಾದರು	೩೯೧
ಬ್ರಾಹ್ಮಿಲಿಪಿ	೪೬-೬೦	ಸಿರಲಿಕ್ (Cyrillic)	೫೦
ಮಣಿಪ್ರವಾಳ ಶೈಲಿ	೧೧೯	ಸಿರಿಯನ್ನರು	೧೨೦
ಮಂದಲ ಗಿರಿಯಮ್ಮ	೪೦೧	ಸುಮೇರಿಯನ್	೨೨, ೨೪
ಮಲಯೊಪಾಲಿನೇಷಿಯನ್	೨೯	ಸೋಲಿಗರು	೪೦೧
ಮಿಳಿನಾಯಕರು	೭೦	ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ	೨೮
ಮುಸ್ಲಿಮ್	೧೬೫	ಹೆಮಿಯರಿಟಿಕ್ ಲಿಪಿ	೫೧
ಯಂಗ್ ಗ್ರಮೇರಿಯನ್ನರು	೩೮	ಹೊಯ್ಸಳರು	೬೦
ಯಾದವರು	೬೦	ಹೊಳ್ಳಾಚ್ಚು	೩೮೯

ಹಂಪನಾ ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರ
ನಾದ ಈ ಕೃತಿರಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಭಾಷಾ
ಯುಣವನ್ನೂ, ಗುರುಯುಣವನ್ನೂ ತೀರಿಸಿ
ದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೌಢನಾದ ವಿಜ್ಞಾನವಿಷಯವನ್ನು
ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಲಲಿತವಾಗಿ, ಸರಾಗ
ವಾಗಿ, ನಿಷ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ
ಬರೆಯಬಹುದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಕೃತಿ ಅಮೂಲ್ಯ
ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಇಂಥದೊಂದು ಉದ್ದಕ್ಕೂ
ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೈತಾಳಿದಾಗ ನನ್ನಂಥವನಿಗೆ
ರೋಮಾಂಚವಾಗದಿರದು. ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ
ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಈ ಕೃತಿ
ತುಂಬ ನೆರವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ, ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿನೀಡುವುದರಲ್ಲಿ
ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಹಂಪನಾ ಅವರ
ಲೇಖನಿಯಿಂದ ಇಂಥ ಹಲವಾರು ಉಪ
ಯುಕ್ತ ಕೃತಿಗಳು ಹೊರಗೆ ಬರಲಿ, ಕನ್ನಡ
ಭಾಷೆ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಲಿ; ಕನ್ನಡದ ಪುಸ್ತಕ
ಭಂಡಾರಗಳು ಇಂಥ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಸಂಪದ್
ಭರಿತವಾಗಲೆಂದು ಹೃತ್ತೋಷಕವಾಗಿ
ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

—ಪ್ರಾ|| ದೇ. ಜ. ಗೌ.

PROFESSOR H. P. NAGARAJAIAH has made a creditable attempt in his 'Drāviḍa-bhāṣā-vijñāna' to present Dravidian Linguistics in Kannaḍa: indeed, a first attempt of its kind in Kannaḍa. He has chosen a vast canvas for his coverage. He has rightly availed himself of the researches of scholars like Caldwell, Burrow, Emeneau and others. He has a first-hand knowledge of Kannaḍa, Telugu, Tuḷu and Tamiḷ, in addition to his being a Teacher of the classical Kannaḍa. His discussion about Proto-Dravidian Phonemes and the Phonetic system of Dravidian is a brilliant disquisition. Many linguistic details about Kannaḍa in particular are covered in this work. This book not only enriches Kannaḍa language but also contributes a substantial discussion on Indian, especially Dravidian, Linguistics in one of our regional languages. Shri Nagarajaiah deserves our special greetings for this useful—a bit daring too—study which is sure to serve as a guide for all further workers in the field.

Dr. A. N. UPADHYE